

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

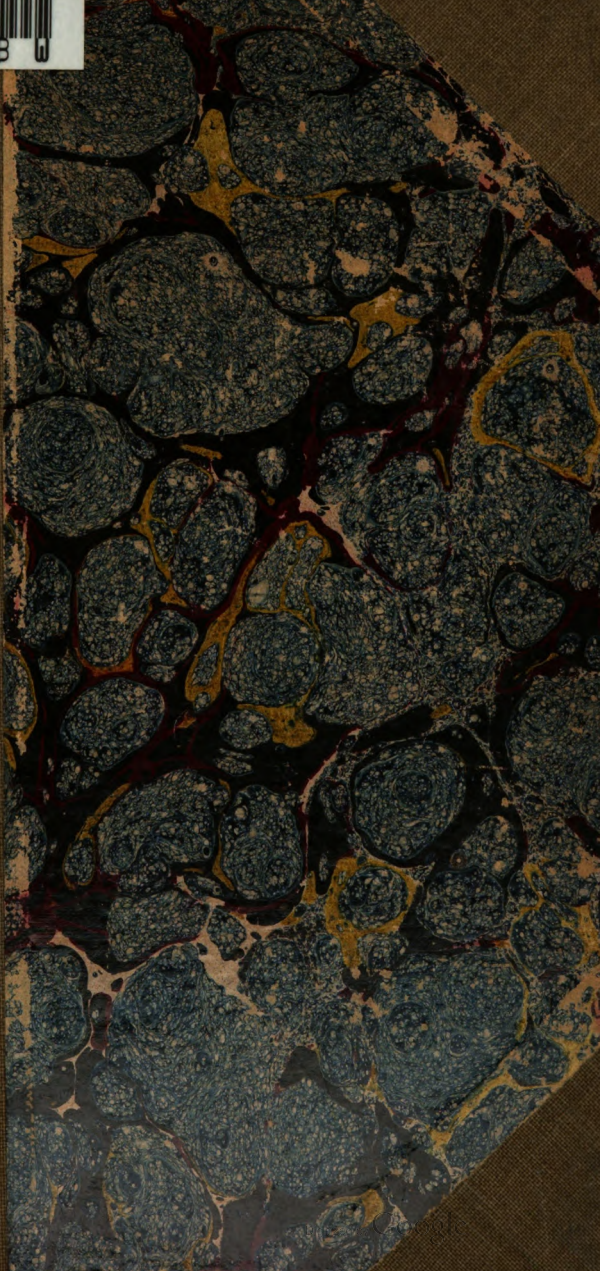
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

FL 3L4B 0

FA 56.5

TRANSFERRED TO
FINE ARTS LIBRARY

Harvard College Library

FROM

Prof. J. M. Peirce.

30 Sept. 1898.

LIBRARY
HARVARD
UNIVERSITY
CAMBRIDGE, MASS.

Leid

FA 56.5

CATALOGUS

VAN HET

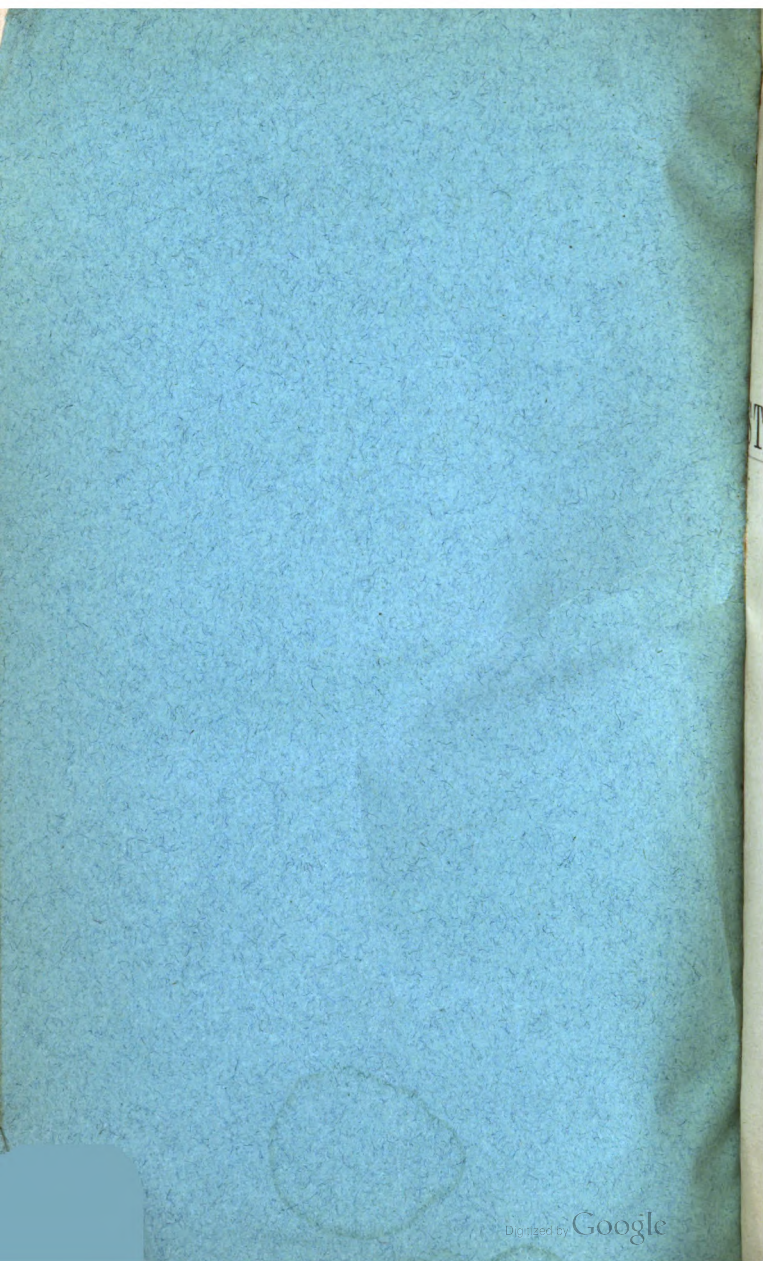
STEDELIJK MUSEUM

TE

LEIDEN.

LEIDEN, E. J. BRILL.

1886.

CATALOGUS

VAN HET

Lown

STEDELIJK MUSEUM

TE

LEIDEN.

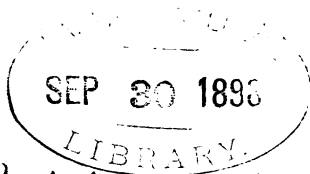

LEIDEN, E. J. BRILL.

1886.

FA56.5

Prof. J. M. Peirce

VOORWOORD.

De oorsprong van Leiden ligt in het duister; toch zijn er enkele gegevens die het min of meer waarschijnlijk maken, hoedanig men zich dien voorstellen moet.

In de oudste aardlagen van de Brêestraat, die door menschenhanden daar zijn opgebracht, treft men oud aardewerk aan, waaronder romeinsche potscherven zijn gevonden. De Romeinen hebben dus eenmaal langs dien weg gewandeld en dat verwondert ons niet, in aanmerking genomen de uitgebreide nederzettingen, die zij langs den Rijn in de buurt van Leiden, hadden gevestigd bij Koudekerk, Leiderdorp, Valkenburg en Katwijk. Vermoedelijk hebben zij een veer en herberg gevestigd bij de Hoogstraat, waarbij een wachtheuvel was opgeworpen. Gedurende de eerste eeuwen onzer jaartelling vernemen wij evenmin iets van Leiden, de monumenten ontbreken; uit de vroege middeleeuwen is alleen de Burcht overgebleven, waarschijnlijk door de Noormannen op den ouden wachtheuvel gebouwd, ter beheersching van den Rijn en de Lee of Mare. Sinds dien tijd kan men spreken van een versterkte vestiging. In de oude stukken komt Leithen, Leiden of ter Lee dan ook voor als in drie deelen verdeeld, vermoedelijk

de buurten van het Stadhuis, die van den Burcht, en van de Haarlemmerstraat of Marendorp.

In de 12^e, of op het einde der 11^e eeuw werd Leiden tot stad verheven, en bestond toen uit de vier vierendeelen van het gasthuis, het want- of lakenhuis, het vleeschhuis en het wolhuis, die bij den blauwensteen door de Maarsmansteeg en Choorsteeg van elkander waren gescheiden, begrensd aan de oostzijde door den Rijn, aan de westzijde door de Langebrug, destijds een water, en aan de noord- en zuidzijde door het water van de Steenshuur en het Rapenburg.

De eerste uitbreiding kreeg de plaats door een toevloed volders uit Vlaanderen, die de Voldersgracht, thans de Langebrug, bezetten; daarna door het bouwen der St. Pieterskerk in 1121. Daarop verplaatste de Graaf zijn domicilie uit Haarlem naar Leiden en zijn krijthof of tournooiveld, boomgaard en hoeve, werden rondom zijn gevangenis en zijn paleis aangelegd. In de volgende eeuw werd de overzijde van den Rijn, die van lieverlede bebouwd was, onder stadsbestuur getrokken.

Leiden heeft zijn opkomst en bloei te danken aan de lakennering en aan de Akademie; zijn vermaardeheid aan het manmoedig doorstaan van het beleg van 1574 en aan de talrijke kunstenaars, aan wier hoofd staat Rembrandt van Rijn.

Het was een gelukkig denkbeeld om alles wat aan Leidens lot herinnerde, samen te brengen in het gebouw der Lakenhal, op zichzelf een fraai gebouw ¹⁾, maar tegelijk de Leidsche nering, de ader van Leidens bloei vertegenwoordigende.

Het gebouw werd in 1640 ingericht met het doel om de lakens

---

1) vgl: Dr. W. Pleyte en G. Looman. De lakenhal te Leiden, in het Bouwkundig tijdschrift Dl. V. 1885.

te keuren en te prenten; van buiten is het gebleven zooals het was, met uitzondering van de grijs bepleisterde voorpui. De festoenen boven de ramen zijn evenals de ornamenten op de poort en van het frontespice aan de lakenbereiding ontleend; vier basreliëfs stellen het handwerk voor; welk doel men met de ledigenissen heeft gehad is nog niet bekend; de architect was A. van s'Gravesande. Het huis is thans van binnen geheel verbouwd, alleen de bovenzijkamer links is bewaard gebleven; de muur met eikenhouten beschot scheidt deze van de overige vertrekken; boven dit beschotwerk prijkte vroeger de schilderij der staalmeesters van Jan de Baen.

In de kamer daartegenover vindt men den ouden schoorsteen nog met de schilderij der staalmeesters van Karel de Moor en in de achterkamer rechts een dergelijken schoorsteen doch eenvoudiger en met eikenhouten mantel.

De verzameling is in 12 onderdeelen opgesteld, ieder dezer deelen, is geschiedkundig gerangschikt; de portretten zijn in alphabetische orde in den catalogus opgenomen.

Het Stedelijk Museum is gesticht in 1869 door de heeren B. W. Wttwaall en Mr. C. W. Hubrecht; op hun verzoek besloot de gemeenteraad een stedelijk museum te doen inrichten. Eene commissie werd gekozen, bestaande uit de heeren; B. W. Wttwaall, Mr. C. W. Hubrecht, Mr. K. J. F. C. Kneppelhout van Sterkenburg, Mr. S. C. Snellen van Vollenhoven, J. L. Cornet, Jhr. Mr. J. N. van Puttkammer en Jhr. W. I. C. Rammelman Elsevier. De pogingen dezer commissie bij de verschillende gestichtsbesturen aangewend, om de onder hun berustende voorwerpen in bruikleen af te staan, werden met gunstigen uitslag bekroond; de grootste en schoonste verzameling kwam van het Heilige Geest of Arme wees- en kinderkuis; doch de lijst der in bruikleen afgegeven stuk-

ken bewijst dat geen enkele inrichting is achtergebleven, behalve het Hoogheemraadschap van Rijnland, dat zelf een zoogenaamde rariteiten-verzameling bezit in de in ouden stijl herstelde hoofdzal van het fraaie Rijnlandshuis. Wij kunnen de kenners van schoone kunsten en geschiedenis aanraden deze zaal een bezoek te brengen, evenzeer als aan het Stadhuis, waar zoowel de zalen en de schilderstukken als de tapijtwerken, daarin aanwezig, de aandacht verdienen.

Van een gedeelte der verzameling vroeger op het stadhuis bewaard verscheen een lijst onder den titel: „Note des principaux Tableaux, qui se trouvent à l'Hôtel de Ville à Leide”, 2 pag. 8°, zonder datum, gevolgd door een „Catalogus der schilderijen op het raadhuis der gemeente Leiden aanwezig” 18 pp. 8° eveneens zonder datum, bewerkt door ons vroeger medelid J. L. Cornet. Van dezen catalogus bestaat een fransche vertaling: „Catalogue des tableaux de l'Hôtel de Ville de Leiden” 18 pp. 8°. In 1875 verscheen de eerste catalogus van de naar de Lakenhal overgebrachte verzameling onder den titel van „Catalogus der schilderijen . . . : enz., in het Stedelijk Museum te Leiden”. Deze was in 1879 uitverkocht en werd een nieuwe catalogus in het licht gezonden getiteld „Catalogus van het stedelijk Museum te Leiden”, (VI, 175 pp.) die 1954 nummers bevatte. Hij was bewerkt door de HH. Dr. W. Pleyte en Mr. A. M. Pleyte. In de daarop volgende jaren tot 1884 verschenen de supplementen op de verschillende afdelingen als bijvoegsels van de verslagen aan de stedelijke regeering. Daaronder de lijsten der topographische, en historische atlassen en een lijst der portretten. Thans is wederom de catalogus uitverkocht en in deze nieuwe uitgave is alles vereenigd wat in voorwerp of prent op Leiden betrekking heeft. De catalogus is ingericht als de uitgave van 1879, uitgenomen het hoofdstuk

XI (Huiselijk leven), dat wij achter I. Topographie, hebben doen volgen zooals dat in den catalogus van het provinciaal museum van Groningen is geschied. Ook zijn de schilderijen opgenomen onder de stichtingen waartoe zij behooren. Wij meenen dat daardoor beter aan het doel wordt beantwoord, dat wij ons voorstellen. Het museum van Leiden nl. moet in tastbare voorwerpen een beeld geven van de Geschiedenis onzer stad in haar leven en streven. Het is geen verzameling van schilderijen, noch van penningen, noch van voortbrengselen van kunst en nijverheid, maar de voorwerpen allen moeten dienen om de geschiedenis van ieder deel in het bijzonder in het licht te stellen. Zoo komt ieder voorwerp, waaronder schijnbaar zeer onbeduidende, in het juiste licht.

Deze catalogus, bevat thans de beschrijving van 2864 voorwerpen benevens die van de atlassen. Hij is opgesteld door de Heeren Dr. W. Pleyte, lid van de commissie van toezicht en onzen stadgenoot P. du Rieu Jr. die daaraan het gansche jaar belangeloos werkzaam was. Hij ontvange daarvoor openlijk onzen welgemeenden dank.

De gebreken die ook dezen catalogus aankleven, hopen wij bij een nieuwe uitgave te herstellen. Ieder die iets op Leiden betrekkelijk onder zijne bewaring heeft, geve dit in bruikleen. Hem wordt de verzekering gegeven, dat zijne voorwerpen met de meeste zorg zullen worden bewaard en bij de eerste opvordering tegen behoorlijk reçu worden teruggegeven.

Voor iedere inlichting omtrent de voorwerpen houden wij ons aanbevelen; de conciërge heeft een boek om die op te nemen.

Leiden, Juli 1886.

DE COMMISSIE.

INHOUD.

	N ^o .
I. TOPOGRAPHIE.	1—91
<i>a.</i> ALGEMEENE KAARTEN.	1—11
<i>b.</i> TREKVAARTEN.	12—17
<i>c.</i> BODEM.	18—21
<i>d.</i> GRENS- EN AFSTANDSPALEN.	22—30
<i>e.</i> PLATTE GRONDEN.	31—38
<i>f.</i> POORTEN.	39—63
I. <i>Noordpoort.</i>	39
II. <i>Wittepoort.</i>	40
<i>a.</i> <i>Wittepoort</i> (binnenpoort).	41
<i>β.</i> <i>Wittepoort</i> (voorpoort).	42—45
<i>γ.</i> <i>Wittepoortsbrug.</i>	46—51
III. <i>a.</i> <i>Hoogewoerdspoort</i> (voorpoort).	52—53
<i>β.</i> <i>Hoogewoerdspoort</i> (buitenpoort).	54—56
IV. <i>Zijlpoort</i> (<i>brug</i>).	57
V. <i>Koepoort.</i>	58—59
VI. <i>Marepoort.</i>	60
VII. <i>Heerenpoort.</i>	61—63
<i>g.</i> WIJKEN.	64—65
<i>h.</i> BONNEN.	66—68
<i>i.</i> BUURTEN.	69—81
<i>j.</i> VERSCHILLENDE DEELEN.	82—91

	N ^o .
II. HUISELIJK LEVEN.	92—474
a. <i>De woning</i>	92—169
b. <i>Meubelen</i>	170—229
c. <i>Lampen en blakers</i>	230—286
d. <i>Werktuigen voor tijdsbepaling, enz.</i>	287—299
e. <i>Aarden vaatwerk</i>	300—351
f. <i>Metalen vaatwerk</i>	352—365
g. <i>Glaswerk</i>	366—376
h. <i>Voorwerpen voor het tabakrooken</i>	377—387
i. <i>Kleeding</i>	388—426
j. <i>Kinderspeelgoed</i>	427—456
k. <i>Familiewapens</i>	457—463
l. <i>Vereenigingen</i>	464—474
α. <i>Nut van 't algemeen</i>	464
β. <i>Vrijmetselaarsloge</i>	465—467
γ. <i>Doctorengeselschap</i>	468
δ. <i>Handboogschutterij</i>	469—473
ε. <i>Scherpschuttersvereeniging</i>	474
III. REGEERING.	475—783
a. <i>BURCHT</i>	475
b. <i>GEBOUWEN</i>	476—478
c. <i>WAPENS</i>	479—480
d. <i>STEMPELS EN ZEGELS</i>	481—518
e. <i>SLEUTELS DER STAD</i>	519—520
f. <i>MEUBELEN</i>	521—526
g. <i>VROEDSCHAAPSPENNINGEN</i>	527—534
h. <i>VAATWERK</i>	535—610
i. <i>BEKERS</i>	611—623
j. <i>GESLACHTSWAPENS</i>	624—627
k. <i>KUSSENS</i>	628—633
l. <i>VERSCHILLENDE BEAMBTEN</i>	634—691
α. <i>Burgemeesters</i>	634
β. <i>Weesmeesters</i>	635—636
γ. <i>Commissie van fabricage</i>	637
δ. <i>Geneeskundig toezicht</i>	638

ε. Stadsbode.	639— 641
ζ. Omroeper.	642— 644
η. Visscherij.	645— 690
θ. Bank van Leening.	691
m. BELASTINGEN.	692— 716
n. WATERWERKEN.	717
o. DUINWATER.	718— 719
p. VERLICHTING.	720— 740
q. BRANDWEZEN.	741— 783
IV. RECHTSWEZEN.	784— 796
V. KRIJGSWEZEN	797— 995
a. GESCHILDERDE GLAZEN.	797— 808
b. WAPENEN EN WAPENTUIGEN.	809— 927
c. GESCHUT BEHOEFTE.	928— 960
d. PORTRETTE EN FAMILIEWAPENS	961— 973b
e. SCHUTTERSPELLEN	974a— 983
f. VAANDELS.	984— 995
VI. KERKWEZEN.	996— 1045
a. PIETERSKERK.	996— 1009
b. HOOGLANDSCHE KERK.	1010— 1014
c. VROUWEKERK.	1015
d. MAREKERK.	1016
e. JESUITENKERK.	1017
f. KLOOSTERS.	1018— 1032
α. St. Agnieten.	1018— 1019
β. St. Ursulen.	1020— 1021
γ. Lopsen.	1022— 1025
δ. St. Agatha.	1026— 1027
ε. Mariënpool.	1028— 1031
ζ. Minnebroeders	1032
η. Verschillende voorwerpen	1033— 1045
VII. ARMWEZEN.	1046— 1227
a. Collecten.	1046— 1052
b. Bedeeeling.	1053— 1074
c. Weeshuizen	1075— 1136

	N ^o .
d. <i>Gasthuizen</i>	1137—1208
α. St. Katharijnen en Cecilia	1137—1185
β. Elisabeths gasthuis	1186—1190
γ. Pesthuis	1191—1208
δ. Jeruzalemshof	1209—1213
ε. Pesynshofje	1214—1218
ζ. Loricanshofje	1219—1220
η. Tevelshofje	1221—1225
θ. Joost Franssen van der Lindenpoort	1226—1227
VIII. <i>HANDEL</i>	1228—1575
a. <i>Middelen van vervoer</i>	1228
b. <i>Muntwezen</i>	1229—1264
α. Gewichten	1229—1248
β. Muntvorm	1249—1250
γ. Houtsneden van munten	1251—1264
c. <i>Goud- en zilverkeur</i>	1265—1274
d. <i>Maten</i>	1275—1525
α. Lengtematen	1275—1282
β. Inhoudsmaten	1283—1525
I. Vruchtenmaat	1283—1337
II. Maten voor verschillend vaatwerk	1338—1339
III. Zoutmaten	1340—1355
IV. Botermaat	1356—1420
V. Merken voor vee	1421—1427
VI. Beschuit	1428—1430
VII. Turf	1431—1433
VIII. Smidskolen	1434—1435
IX. Metselsteenen	1436—1442
X. Kalkmaat	1443—1449
XI. Trasmaat	1450—1479
XII. Wijn-, bier-, olie-, melk-, kruis- bessen- en teermaat	1480—1525
e. <i>Gewichten</i>	1526—1575
IX. <i>NIJVERHEID</i>	1576—2272
a. <i>Lakenweverij, droogscheerdersgild</i>	1576—1690

β. Baaihal	1691—1702
γ. Verschillende stoffen	1703—1796
δ. Voorwerpen op de Lakenhal gebezigd	1797—2076
ε. Stalen van geweven stoffen.	2077—2087
ζ. Voldersgild	2088
η. Kleermakersgild	2089—2106
θ. St. Lucasgild	2107—2118
α. Stoelenmakersgild	2119—2120
κ. Timmermansgild	2121
λ. Steenhouwersgild	2122
μ. Loodgietersgild	2123—2125
ν. Mandenmakersgild	2126—2127
ξ. Bierbrouwersgild	2128—2137
ο. Bierdragersgild	2138
π. Turfdragersgild	2139—2142
ρ. Chirurgijngild	2143—2224
σ. Boekdruckersgild	2225—2267
τ. Uithangteekens.	2268—2272
X. ONDERWIJS	2273—2308
a. Hoogeschool.	2273—2299
b. Middelbare en lagereschool	2300—2308
XI. SCHOONE KUNSTEN	2309—2473
I. SCHILDERIJEN.	2309—2391
α. Van bekende meesters	2309—2351
β. Van onbekende schilders	2352—2391
a. Gewijde voorstellingen	2352—2361
b. Voorstellingen uit het leven.	2362—2365
c. Portretten van onbekenden	2366—2382
d. Landschappen.	2382—2390
e. Stilleven	2391
II. GRAVEERWERK	2392—2435
III. SNIJ- EN BOETSEERWERK	2436—2445
IV. REDERIJKERSKAMER	2446—2473
XII. GESCHIEDENIS	2474—2864
Romeinsche munten	2474—2477

XV ^e eeuw	2478
XVI ^e eeuw a ^o 1574	2479—2600
XVII ^e „	2601—2616
XVIII ^e „	2617—2651
XIX ^e „	2652—2789
Portretten.	2790—2864

	pag.
I. TOPOGRAPHISCHE ATLAS	239
a. ALGEMEENE KAARTEN.	„
<i>Nederland</i>	„
<i>Brabant</i>	240
<i>Gelderland</i>	„
<i>Noordholland</i>	241
<i>Zuidholland</i>	242
<i>Trekvaarten</i>	265
<i>Prospecten</i>	266
<i>Bodem</i>	267
<i>Plattegronden</i>	„
<i>Vergrooting</i>	270
<i>Wijken</i>	„
<i>Bonnen</i>	„
<i>Buurtten</i>	„
<i>Kwartieren</i>	271
<i>Poorten</i>	„
<i>Stadswallen</i>	274
<i>Verschillende deelen</i>	278
<i>Vrijdommen</i>	„
<i>Haven</i>	281
<i>Heerengracht</i>	283
<i>Hoogewoerd</i>	285
<i>De Stad</i>	287
<i>Oost- en West Nieuwland</i>	„
<i>Zuid- en Noord Rapenburg</i>	289

	pag.
Over- Mare	291
Marendorp	292
Waard.	295
Over 't Hof en Zevenhuizen	297
Wanthuis.	299
Wolhuis	301
Vleeschhuis	"
Gasthuis vierendeel	302
<i>Gebouwen</i>	303
Regeering	"
Rechtswezen.	307
Krijgswezen	308
Kerkwezen	309
Kloosters	314
Armwezen	315
Handel.	318
Nijverheid	319
Wetenschap	321
II. KUNST ATLAS	
<i>Teekeningen en gravures.</i>	326
<i>Rederijkers</i>	338
III. HISTORISCHE ATLAS	339
A. Historie prenten	
EERSTE TIJDVAK, <i>van de vroegste tijden tot 400 na Chr.</i>	340
TWEDE TIJDVAK (400—800) <i>Nederland onder de Saksen</i> <i>en Franken</i>	343
DERDE TIJDVAK (800—1581) <i>Nederland onder het leen-</i> <i>stelsel</i>	
a. Onder de Noormannen (800—900)	344
b. Holland en Zeeland (922—1299).	"
c. Onder Henegouwen (1299—1354).	349
d. Onder Beijeren (1354—1433)	350
e. Onder Bourgondie (1433—1482)	352
f. Onder Oostenrijk (1482—1581)	353
(Beleg en Ontzet)	366

	pag.
VIERDE TIJDVAK (1581—1795).	371
Nederland tijdens de Republiek	
a. Onder Willem I.	371
b. Onder Maurits (1585—1625)	372
c. Frederik Hendrik (1625—1647)	383
d. Willem II (1647—1650).	389
e. Willem III. 1650—1702)	”
f. Stadhouderloos tijdperk (1702—1747)	397
g. Willem IV. (1747—1751)	398
h. Willem V. (1751—1795).	399
BATAAFSCHE REPUBLIEK (1795—1806)	404
LODEWIJK NAPOLEON (1806—1810)	405
(Ramp).	”
WILLEM I (1815—1840).	407
WILLEM II (1840—1848).	410
WILLEM III (1848	”
B. Portretten (<i>in alphabetischen volgorde gerangschikt</i>)	414
REGISTER	457
ERRATA	487

I. TOPOGRAPHIE.

---

a. ALGEMEENE KAARTEN.

1. **Koperen plaat** waarin gegraveerd is een kaart met den titel:
„Kaerte van SUYT-HOLLANDS GROOTSTE DEEL, vervattende
„geheel Rijnlandt ende Suytkennemerlandt, en een gedeelte van
„Delflandt, Amstellandt ende het sticht van Uytrecht . . . . . door
„Pieter Bruynssen . . . . ., gekopieert in den Jare 1591, nae sekere
„kaerte gedateert in 't Jaer ons Heeren 1581, ende is nae de voorse
„copye in Druck wytgegeven door Claes Jansz Visscher. En nu . . . .
„op nieuws gedrukt door Pieter van der Aa int Jaer 1724.”

H. 48,5 c. Br. 59,5 c.

De teekening van Bruynssen van a°. 1644 wordt bewaard in het archief van het Hoogheemraadschap Rijnland. Inventaris der kaarten van Rijnland d. C. H. Dee: S. n°. 8. pag. 88.

2. **Kaart van „Suyt-Hollands grootste deel” (1724).**

H. 55 c. Br. 69 c. In lijst en achter glas.

3. **Kaart met den titel:**

„Dit es een Chaerte daar inne men mach sien ende kennen die
„Waterscap Ringen ende omloop van Aemstellant mit de dorpen in
„den gestichte van Utrecht leggende ende mit Aemstellant in dijcken
„ende sluijsen gelden ende alsulcx mit Aemstellant ende daer
„deur haer wateren tot in de Zuyder zee losen, te weten die west-
„zijde van Abcoude, Vinckerveen, Willis, myaert Tamen mit doost-
„zijde van Onelstaent int gesticht leggende, doostzijde van Cal-
„salagen, Nieuweveen, Zevenhoven ende noort in Rijnlant leggende.”

„Gecopieert vuyt zeeckere chaerte daer Inne geschreeuen stondt —
 „Als men screef vijftien hondert ende tseuentich Jaer, is gecomen
 „deur Joost Jans zoon beeldesnijder dese Chaerte int openbaar, bij
 „mij onderteijkent op ten vijfden february Anno 1598. Jacob van
 „Banchem geswooren Iantmeeter van Rijnlant.”

H. 70 c. Br. 89 c. Op perkament in een lijst achter glas.

4. **Groote geteekende kaart met den titel:**

„Dese jeghenwoordige Chaerte, is bij mij Floris Balthazar ghe-
 „sworen landmeter begoot in den Jare XVIe ende thien, deur ex-
 „presse last van Joncheer Arent van Duvenvoorde, Dijkgrave.....
 „Begrijpende deselve Chaerte 't geheele Dijk-Graafschap ende Hooghe-
 „heem-raetschap desselfs Landts, ende sulcx alle de Landen met
 „Rhijn-landt uyt-waterende, ende de Jurisdiction daeraan palende.
 „Met aenteyckeninghe van alle wegghen, Wateringhen, Bruggghen,
 „Heulen, Sluijsen, Molens, Quaeckels, ende den gevolghe ende aen-
 „cleven van dien. Wesende bij mij Floris Balthazar voorst voleynt ende
 „met syn soon Balthazar Florissen, in den jare XVIe ende vijfthien,
 „bij tijden van Joncheer Adriaen Heer van Sweden, Dijkgrave”.

H. 180 c. Br. 184 c. Op linnen geplakt en op rollen.

5. **Kaart van het Hoogheemraadschap van Rijnland, a^o. 1647, ge-
 kleurd exemplaar op linnen geplakt en in een vergulden lijst.**

Hoog 235 c. breed 225 c.

Geschenk van het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Deze kaart van Rijnland werd in 1647 gesneden door Corn.
 Danckerts; zij werd geteekend door Jan Jansz. Dou en Steven van
 Brouckhuijzen. In 1687 is zij verbeterd naar den toestand van dat
 jaar, in 1746 nogmaals nagezien door Melchior Bolstra. Alle aan-
 vullingen hebben op dezelfde platen plaats gehad (C. H. Dee).

6. **„Afteekeninge.... uit de Caerte van Mr. Johannes Pieters
 „Douw,.... November XVIe vier en twintig.... van alle deezer
 „stede Vroon wateren beginnende van de Zijlbrugge gaende van daer
 „Noord aan tot de Spiering-Meer, en de Nieuwe Meer.... den
 „acht en twintigste augusty XVIe vier en tagtig Jan de Smet....
 „bijgeteekend door Klaas Vis, November 1789.”**

H. 102,5 c. Br. 184 c. In lijst.

7. **Een groote geteekende kaart getiteld:**

DE STADT LEYDEN MET DE HEERLICKHEYDEN DESELVE

STADT TOEFEHOORENDE „.... als namentlijk de Vrije Heerlyckheit van Oestgheest en de Ambachtsheerlijkheijden van Leijderdorp, Soeterwoude, ende Stompwijk mitsgaders Tedingerbrouck, ... Anno den XX^{en} July XVIe XLIX. Johannes Douw.”

H. 184 c. Br. 222 c. Op linnen geplakt en op rollen.

8. **Caerte** vant lant gelegen in de ambachte van Leiderdorp dat eertijts toebehoort heeft die Reguliers (Engelendaal) aldaer ... 4 Juli anno 1590 bij mij Salomon Davidtsz.

H. 108 c. Br. 84 c. In lijst en achter glas.

9. **Uithangbord** van de Haverzaklaan, voorstellende een zak haver, met het jaartal 1574.

H. 77 c. Br. 110 c.

Geschenk van den heer A. Grafdijk.

10. **Kaart** met het opschrift:

„Kaart van de bedijkte en drooggemaakte gecombineerde noordplas ....
„geleegen onder de Respectieve Hooge en Ambagtsheerlijkheeden
„van Hazerswoude, Benthuyzen, Noordwaddingsveen, Hoogeveen,
„Soeterwoude, Benthorn .... 1759,”

H. 81,5 c. Br. 93 c. In lijst.

11. **Caerte** .... van de landen genaemt de Laegeveenen Leggende .... tusschen de dorpen van Lis, Voorhout ende de Coockenduin .... Aldus .... bij mij .... geswooren landmeter over „Rijnlant uytgegeven op ten 10 february anno 1589 S. F. van „Merwen.”

H. 72 c. Br. 81 c. In lijst en achter glas.

b. TREKVAARTEN.

12. **Stempel** gediend hebbende tot het slaan van de voorzijde der medaille ter herinnering aan het graven der trekvaart van de Zijl — A°. 1683, voorstellende eenige landerijen langs de Zijl met het gezicht op de stad Leiden, waarboven het Leidsche wapen met het omschrift: MINOR EST NON OMNIBUS UNA.

H. 5 c. Midd. 3,5 c.

13. **Stempel** gediend hebbende tot het slaan der keerzijde van dezelfde medaille, met de voorstelling van de godin der scheepvaart staande op een wereldbol waaronder het jaartal 1683, bovenaan het omschrift, NAVIGATIO.

H. 5 c. Midd. 3,5 c.

14. **Zilveren penning** geslagen ter herinnering aan het graven der trekvaart van de Zijl. Zie van Mieris deel II, bl. 475.

Midd. 3,5 c.

15. **Twee medailles**, een van zilver en een van lood, geslagen ter herinnering aan het graven der trekvaart tusschen Leiden en Haarlem in 1656 en het varen der eerste schuit door deze vaart. Op de voorzijde een opschrift, in 11 regels, op de keerzijde een afbeelding der vaart.

Zie van Mieris deel II, bl. 469 en van Loon deel II, bl. 431.

Midd. 6 c.

16. **Gegraveerde zilveren gedenkpenning** op den aanleg van het nieuwe jaagpad van Leiden op Utrecht (voltooid in 1664). Op de voorzijde het wapen van Leiden, gehouden door twee leeuwen, waaronder een gezicht op het jaagpad en de stad Leiden. Boven het wapen op een lambel „Mey 1664 opgemaect”. Tusschen de wapens van J. P. Van Maersche, C. Buytevest, W. Hasius en Dr. J. Eelman de woorden: LEYDÆ HONORI | EXTERIS STUPORI | INCOLIS USUI | PATRIÆ ORNAMENTO. Op de keerzijde, omgeven door de wapens van Mr. J. Meerman, J. P. Van Maersche, H. Schnyl en W. Van Sanen het opschrift in 8 regels:

Het Jaegpadt lang verwacht
 Spijt wangunst nu volbraght
 Spijt boeren domme-kraght
 Ciert aen den Ryn drie Steeden
 T'is wonderlyck bedaght
 Geluckich wtgewraght
 Niet door octroij of maght
 Maer Yver, Gelt en Reeden.

Boven deze regels in een lambel: Octob. 1663 begonnen.

Het omschrift luidt: RELUCTANTE LICET INVIDIA, ET RUSTICITATE, OMNEM REDIDIT PERVIAM VIAM VIRTUS.

Van Loon II. 524.

Middell. 61 c.

17. **Klok** van metaal met het randschrift: *Soli deo gloria*. Afkomstig van het Utrechtsche Veerhuis.

H. 40 c. Midd. 33 c.

c. BODEM.

18. **Bak met proeven** afkomstig van de verschillende lagen uit den bodem der Breëstraat, van het Noordeinde tot bij de Maarsmansteeg. A Zand 50 c., B Beton 10 c., C Puin 10 c., D. riet, klei en hout 15 à 20 c., E Blauw zand, F verschillende potscher-ven van aardewerk uit den Romeinschen tijd, de Middeleeuwen tot op heden.

Deze proeven zijn genomen door Dr. W. Pleyte bij gelegenheid van het graven der geul voor den aanleg der duinwaterleiding, in het jaar 1877.

19. **Bak met proeven** van de verschillende aardlagen uit den bodem van Leiden, verzameld bij gelegenheid van het boren van een put op de stadstimmerwerf in het jaar 1861 door den stads-architect S. van der Paauw. Tot op de diepte van 800 c. klei, veen en biez; op 1100 c. veen, klei en zand, A tot 1150 c. fijn zand met haarwortels; B tot 1250 c. grof zand met kleine kiezel-steen; C tot 1350 c. grover en scherper zand met glinsterende punten; D tot 1500 c. minder grof zand met veel kleine kiezel-steen; E tot 1700 c. grover zand met groote kiezelsteen; F tot 2000 c. fijner zand met meer en grooter kiezelsteen; G tot 2400 c. en 2500 c. fijn zand met veel kiezelsteen.
- 20—21. **Twee ijzeren boorwerktuigen** waarmede de putboring op den stadstimmerwerf is verricht. L. 55 c.

d. GRENS- EN AFSTANDSPALEN.

- 22—23. **Twee eikenhouten wapenschilden** waarop het wa-pen van Rijnland in hoog relief, afkomstig van een grenspaal.
H. 49 c. Br. 32 c.
- 24—25. **Twee wapenschilden** waarop in hoog relief de sleutels van Leiden.
H. 49 c. Br. 31 c.
- 26—27. **Twee wapenschilden.**
H. 44 c. Br. 18 c.
- 28—29. **Twee wapenschilden** waarop het opschrift in hoog re-lief „500 | ROE”.
H. 41 c. Br. 22 c.

80. **Wapenschild met het opschrift 800 | ROE.**
H. 42 c. Br. 22 c.

e. **PLATTE GRONDEN.**

31. **Een platte grond van Leiden, met den titel:**
„Waarachtige Afkunterfeitinge der stad en universiteit Leiden in „Holland.”
„Deze Accuraat gecopieerd in 't jaar 1744 door mij Jacob van „Werven.”
De oorspronkelijke kaart is zeer waarschijnlijk geteekend door Hans Liefcrinck. Zie Spectator 1876 (Elsevier); Heliographisch nitgegeven door Dr. W. Pleyte in „Leiden voor 300 jaren en thans”.
H. 72 c. Br. 90 c. Op perkament, in lijst en achter glas.
32. **Achttien koperen platen voorstellende den platten grond, de buitensingels en de voornaamste gebouwen van Leiden, gegraveerd door C. Hagen 1670 tot 1672; 15 Juli 1669 werd besloten de kaart van Leyden in koper te doen snijden, 24 Augustus 1670 werd deze aanbesteed aan den schepen Blaauw voor f 1000 en 10 Oct. 1672 werd zij verkrijgbaar gesteld (R. Elsevier).**
N.B. In deze koperen platen is later, anno 1675, het octrooi als opschrift in den rechter hoek geplaatst; op de vroegere afdrukken komt dat niet voor.
H. 181 c. Br. 185 c.
33. **Afdruk van den platten grond van C. Hagen, van 1672.**
Op linnen geplakt en op rollen.
34. **Drie koperen platen, platte grond van 1675 gegraveerd door C. Hagen:**
- 34a. **Twee koperen platen met de voorstelling van den platten grond en van de buitensingels van Leiden met het opschrift: Anno, Lugdunum Batavorum, 1675.**
H. 85 c. Br. 64 c. In lijst.
- 34b. **Koperen plaat met de voorstelling van 16 der voornaamste gebouwen van Leiden.**
24 Juni 1675 wordt aan C. Hagen f 425 voor de kleine kaart betaald en 12 Mei 1677 besloten deze kaart te koop te stellen voor f 3.— (R. Elsevier).
H. 49,5 c. Br. 61 c. In lijst.

35. **Afdruk** van den platten grond van 1675.
H. 81 c. Br. 91 c. In lijst en achter glas.
36. **Platte grond** van Leiden van 1675, met aanwijzing van de verschillende vergrootingen der stad.
H. 70 c. Br. 73 c. In lijst en achter glas.
37. **Kaart** met de voorstelling van den platten grond der stad Leiden volgens opneming in den jare 1825 door S. van der Paauw. Uitgave C. C. van der Hoek.
H. 60 c. Br. 70 c. In lijst en achter glas.
38. **Platte grond** der stad Leiden op papier met de veranderingen tot in 1832. F. Desterbecq fecit, L. Springer Lith. Gekleurd, opgeplakt en vernist.
H. 47 c. Br. 59 c.
Geschenk van den heer M. R. Van Gelder.

f. POORTEN.

I. Noordpoort.

39. Gedeelte van een grooten baksteen, afkomstig van de fondamenten van de Noordpoort, oorspronkelijk staande aan de St. Antonisbrug (Noordeindsbrug) opgegraven bij den aanleg der duinwaterleiding in 1877.
L. 17 c. Br. 15 c. 8 c.
Geschenk van Dr. W. Pleyte.

II. Wittepoort.

40. **J. Janson.** Gezicht op de WITTEPOORT met een gedeelte der buitensingels (a°. 1761).
Paneel Br. 35 c. H. 30 c.
Geschenk van Dr. W. N. du Rieu.

a. Wittepoort (binnenpoort).

41. **16 bewerkte stukken zandsteen**, met voorstellingen in basrelief uit het dagelijksch leven, als: een straat van een stad, een kerk, het bouwen van een huis, een optocht, het wapen van Leiden enz. afkomstig van een tusschenlijst van den bovenbouw van de Blauwpoort.

β. Wittepoort (voorpoort).

42. **Hardsteenen gevelsteen**, in stukken gebroken met een opschrift in vier regels:
 TOT BIDDEN U BEVLIIT | WEEST NAERSTIGLIKEN
 WAECKENDE | WANT GII WEET VIIR NOGH TIIT | WAN.
 NEER U T QUAET ES NAECKENDE.
 L. 253 c. Br. 57 c.
43. **Hardsteenen plaat** waarop in basrelief, de leeuw verdedigende het wapen van Leiden.
 H. 93 c. Br. 61 c.
44. **Hardsteenen bal** gediend hebbende tot middenversiering boven de poort.
 Midd. 60 c.
45. **Bal** met het opschrift: I. B. D. WART.
 Midd. 55 c.

γ. Wittepoortsbrug.

- 46—51. **Zes wapenschilden** uitgehouwen in hardsteen, van de heeren:
 Mr. Petrus Cunaeus en Mr. H. van Willigen, Burgemeesters, twee van Mr. P. van Groenendijk, Secretaris en twee van Mr. Pieter Marcus Raadpensionaris, afkomstig van den buitenmuur der brug, waar zij tassen de bogen in gemetseld waren.
 L. 106 c. Br. 70 c.
- Deze poort is gebouwd in het jaar 1450, met de afbraak van de Huizen Waard en Zijl; veranderd in 1592, hersteld in 1650, en in 1735 van klok en toren, van de Blauwe poort afkomstig, voorzien. De brug die naar buiten leidt is in 1723 vernieuwd. Afgebroken in de jaren 1862—64.

III. α. Hoogewoerds poort (binnenpoort).

52. **Sluitsteen** in twee stukken gebroken, op de voorzijde een gehelmd hoofd, gekroond door een vederbos.
 H. 59 c. Br. 45 c.
53. **Sluitsteen**, op de voorzijde een monsterhoofd met uitgestoken tong.
 H. 60 c. Br. 50 c.
- Deze poort is gebouwd in 1659, in 1669 van klok en toren voorzien en afgebroken in 1876.

β. Heogewoerdspoort (voorpoort).

54. **Hardsteenen bal** gediend hebbende tot middenversiering.
Midd. 62 c.
55. **Bal** gediend hebbende tot middenversiering.
Midd. 62 c.
56. **Gevelsteen** met de voorstelling van het wapen van Leiden,
omgeven door fleurons.
H. 120 c. Br. 70 c.

IV. Zijlpoort (brug).

57. **Vier wapenschilden**, uitgehouwen in hardsteen, van de
heeren: P. Swanenburg, J. van Staveren, H. van Willigen en
H. Schuyl.
L. 65 c. Br. 55 c.
Deze brug is gebouwd in het jaar 1667 en afgebroken in het jaar 1865.

V. Koepoort.

58. **Sluitsteen** van den ingang aan den Singel, op de voorzijde een
staande koe.
H. 50 c. Br. 45 c.
Deze poort is vernieuwd in het jaar 1671 en afgebroken in het
jaar 1864.
59. **J. Janson.** Gezicht op de KOEPOORT en een gedeelte van
den buitensingel.
Paneel. Br. 35 c. H. 30 c.
Geschenk van Dr. W. N. du Rieu.

VI. Marepoort.

60. **Vijftien stukken** gebeeldhouwden zandsteen van den
noordgevel, voorstellende het wapen van Leiden gehouden door twee
leeuwen en twee wapentropen.
Deze poort is gebouwd in het jaar 1664 en afgebroken in 1864.

VII. Heerenpoort.

61. **Gevelsteen** voorstellende het wapen van Leiden hangende aan
een knop; naast de sleutels de getallen 16 en 82.
H. 50 c. Br. 31 c.

62. **Medaillon** van blauw marmer met een opschrift in 6 regels:
 FRANS AB ASSENDELFT | Ampliss' D. D. Consulum Urbis
 Lugd | Consensu | Primum Hujus Portae Lapidem | Fundavit. |
 V MAY CIOICLXXXII.

gevat in een lijst van benthheimer steen. H. 87 c. Br. 96 c.

Deze poort is gebouwd in het jaar 1682 en afgebroken in het jaar 1868.

63. Groote roodkoperen **windvaan**, à jour gewerkt voorstellende den leeuw met zwaard, verdedigende het wapen van Leiden. Afkomstig van een van de poorten.

H. 115 c. Br. 122 c.

g. WIJKEN.

64. **Afdruk** van de kleine kaart van C. Hagen waarop aangegeven zijn de **wijken** der stad.

H. 60 c. Br. 70 c. In lijst en achter glas.

65. Zilveren **gedenkpenning** ter herinnering aan den Vrede van Breda (1667), aan de wijkmeesters te Leiden (in goud) vereerd voor het rondschrijven van de haardsteden. Op de voorzijde een schip waaronder het woord: FELICITER en het omschrift: ASSERTO PER VULCANUM NEPTUNO PAX. Op de keerzijde de woorden: TRIBUUM | PRÆF. OB | OPERAM PRÆ | STITAM, waaronder het wapen van Leiden en het jaartal MDCLXVII. Het omschrift: E FOCO REFOCILIATIO.

Van Loon II. 559 n°. 5.

Middell. 3 c.

h. BONNEN.

66. **Afdruk** van de kleine kaart van C. Hagen waarop aangegeven zijn de **bonnen** der stad.

H. 60 c. Br. 70 c. In lijst en achter glas.

67. Houten **bord** afkomstig van het huis van den voormaligen bonmeester van het bon Noord-Rapenburg, voorstellende een raap tuschen de letters N. R. B. (*Noord-Rapenburg*).

H. 57 c. Br. 47 c.

Afkomstig van de Stads-timmerwerf.

68. Hardsteenen **bovenstuk** van de pomp van de bonnen Over het hof en Zevenhuyzen met de voorstelling van het wapen van Leiden;

aan de eene zijde een boom, bonmerk van Over het hof, aan de andere zijde ^A bonmerk van Zevenhuyzen.

H. 99 c. Br. 48 c.

i. BUURTEN.

69. **Afdruk** van de kaart van J. Covens en C. Mortier met den titel „Lugduni batavorum vulgo leyden sic ultimo amplificati delineatio” (gemaakt naar de kleine kaart van C. Hagen) waarop aangegeven zijn de **buurten** der stad.

H. 60 c. Br. 70 c. In lijst en achter glas.

70. **IJzeren stempel** met de voorstelling van het wapen van Leiden, omgeven door voluten. Gediend hebbende tot het slaan der medaille ter herinnering aan de nieuwe buurtverdeeling.

H. 6 c. Midd. 5,1 c.

Afkomstig Stadswerf.

71. **Medaille** van tin, geslagen ter herinnering aan de nieuwe buurtverdeeling, voorstellende het wapen van Leiden, omgeven door voluten en een reliekrans. Keerzijde blank.

Midd. 53 c.

72. **Teekening** in kleuren, op perkament, met een onderschrift, inhoudende het reglement der buurt van Gravestein tijdens het beheer van Louwys Elsevyr, Heer van 't nieuwe rijk van 's Gravenstein, domineur ende besitter van d'oost-zijde van Rapenburch, de zuijtzijde van de hout-straet ende de west-zijde van St. Pieters Kerchoff met de clocsteegh, Marckgrave van den Ackergraft en vrijheer van stadstimmerwerf etc. Vernieuwd A°. 1745.

H. 74,5 c. Br. 59,5 c. In een lijst.

Geschenk van den Heer R. Jesse Bz. te Leiden.

73. Copie van de **buurtkaart** van Steynenburg, vervaardigd naar eene oorspronkelijke teekening op perkament van het einde der XVIIe eeuw. (Bewaard op de bibliotheek der Universiteit in de verzameling Bodel Nijenhuis).

H. 73 c. Br. 38 c.

Geschenk van Dr. W. Pleyte.

74. **Schilderij** betrekking hebbende op de buurt Priley met het onderschrift:

„Neemt dit in danck Heer van Pryly t'schied niet wt dwanck

maer willich vrij „Dees bueren kaart wilt doch bewaren „Om thoonen die in thofs vergaren. Geschoncken bij Bartelmeus Wouterssoon de Was. 1622..

H. 46 c. Br. 75 c. Op paneel en in lijst.

75. **IJzeren stempel** gediend hebbende om buurtpenningen te slaan met de voorstelling van een koevoet tusschen ANNO 1659 en het omschrift: T GRAEFSCHAP VAN PRYLY.*

H. 11 c. Midd. 8 c.

76. **Afgietsel** in gips van den stempel van Pryly van het jaar 1659.
77. **Stempel** voor de buurtpenning van Pryly, met de voorstelling van een wapenschild met een koevoet, waarboven als helmteeken de kop van een koe met een koevoet tusschen de hoornen en het omschrift:

IAN LEPAIR. H. V. T GRAAFSCHAP PRILY 1684.

H. 12,5 c. Midd. 8,5 c.

74, 75, 77, zijn geschenken van den Heer J. W. Visser te Leiden. — Zie de Leidsche courant 21 Februari 1877. (Elsevier).

78. **Afgietsel** in gips van den stempel van Pryly van het jaar 1684.
79. **Eene afbeelding** van de *vischmarkt* en het *stadhnis* van Leiden, met schuiten en personen, in de zeventiende eeuw. Links in de lucht het wapen van de buurt, rechts dat der stad Leiden.

H. 48,5 c. Br. 102,5 c. Op paneel.

Geschenk van de erven van wijlen Pieter Blaauw, heer van de buurt Maarsmanssteeg.

80. **Afgietsel** in gips van een penning der gemeente „de Graaflijkheid van Jerusalem en Jericho”, met de voorstelling van de roos van Jericho en het omschrift de BVERDT VAN I./„ICHOO H BRON-
BECH op de keerzijde het merk ^PW en het omschrift OM TE DRAGEN IN 1691.

Midd. 8 c. Geschenk van den heer Th. M. Roest.

81. **Zilveren zandlepel**, behoord hebbende aan de administratie van de voormalige Gemeente: (Vreugdenrijk).

j. VERSCHILLENDE DEELEN.

82. **Geschilderd glas** met de voorstelling van den brand op de Hoogstraat anno 1767. Drie ruiten in een kastje.

H. 26 c. Br. 30 c.

83. **Afbeelding** van „het *Rapenburg* te Leiden zooals het zich ver-
toonde, even voor de verschrikkelijke uitbarsting van een schip,
geladen met buskruid op den 12den Januari 1807, benevens de,
even voor en op het ontzettend oogenblik zich aldaar bevonden heb-
bende personen.”

H. 64 c. Br. 74 c. In lijst en achter glas.

Geteekend door F. A. Milatz, gegraveerd door F. Diterich.

84. **Afbeelding** van een gedeelte van het *Rapenburg* tusschen de
Garenmarkt en de St. Jacobagracht vóór 1807, A. Polet en
J. Timmermans del. D. Vrijdag sculp. Afdruk op zijde.

H. 57 c. Br. 75 c.

85. **Afbeelding** van het *Rapenburg* van de Koepoort tot de St.
Jacobagracht. Afdruk op zijde.

H. 57 c. Br. 75 c.

86. **Afbeelding** van het *Rapenburg* van de Nieuwateeg tot de Lange-
brug. Afdruk op zijde.

H. 57 c. Br. 75 c.

87. **Afbeelding** van het *Rapenburg* van de Lange- tot de Groene-
brug. Afdruk op zijde.

H. 57 c. Br. 75 c.

84—87. Afkomstig van het Raadhuis.

88. **Platte grond** van de door den ramp van den 12den Januari
1807 vernielde wijk der stad Leiden, „met aanwijzing der huizen,
welke op dien noodlottigen dag zijn ingestort of ten gevolge der-
zelve zijn afgebroken . . . . en nog afgebroken zullen worden.” In
kleuren door M. Kros.

H. 45 c. Br. 54 c. In lijst en achter glas.

89. **Kaart** „van de gronden der omgestorte en onherstelbaar gewor-
den gebouwen te Leiden bij het springen van een met buskruid
geladen schip. Op den 12 van Louwmaand 1807.”

Aldus gemeeten en gecarteerd door P. van Campen, geadmitteerd
Landmeeter. In kleuren en met het opschrift:

WAT T MERK VAN LEIDENS BLOEI EN OUDERDOM

[BEHIELD

WORDT IN EEN OOGENBLIK DOOR ZORGLOOSHEID

[VERNIELD.

H. 78 c. Br. 52 c. In lijst en achter glas.

90. **Teekening van het huis met de drie steenen** met het opschrift:
 „en deze Muur en poordt is het eenigste overblijfsel van een
 „Huis, waar inne boven de eerste verdieping deese drie steenen
 „gestaan hebbe aan het eynde van de ouden Cingel, gaende naer
 „de Zeijlepoordt en is bijgenaemd den Kouden Hoek.”
 H. 40 c. Br. 50,5 c. In lijst en achter glas.
91. **Schilderij** voorstellende een gedeelte van de Stad bij de Waag
 met gezicht op de Hoogstraat.
 Paneel. Br. 52 c. H. 36,5 c.
 Geschenk van Dr. W. N. du Rieu.

II. HUISELIJK LEVEN.

a. DE WONING.

92. **Gevelsteen** met de voorstelling: Jacob worstelende met den
 engel met het onderschrift: $\overline{\text{I}}$. IACOP,
 H. 60 c. Br. 48 c.
93. **Gevelsteen** op een console, voorstellende drie kinderen met
 visschen spelende.
 L. 45 c. Br. 34 c.
 Afkomstig van een huis in de Burchtsteeg.
94. **Gevelsteen** met de voorstelling van St. Joris met den draak
 en het onderschrift: St. Jorispoort.
 H. 43 c. Br. 60 c.
 Geschenk van wijlen den heer B. F. Krantz.
- 95—97. Drie gevelsteen van Bentheimer steen voorstellende St. Pieter
 tusschen twee schilden als penanten. Uit den gevel van het huis
 op de Hoogewoerd N°. 125.
 H. 52 c. Br. 27,5 c.
 Geschenk van den heer C. A. Simonis.
- 98—100. Drie **gevelsteen**en van Bentheimer steen, voorstellende een
 orgel, met het opschrift: „In 't vergulden Orgel”, en twee penanten

met het jaartal 1599. Afkomstig uit het huis in de Diefsteeg hoek Langebrug n°. 45.

L. 55 c. Br. 53 c.

Geschenk van de Wed. Biben.

101. **Frontispice** van Bentheimer steen in den vorm van een schild, waarop de sporen van een uitgehakt wapen, links: twee sterren en één lelie, rechts: drie posthoorns en ter weerszijden bloemfestoenen. Afkomstig uit het huis op de Breestraat N°. 81.

H. 161 c. Br. 310 c.

Geschenk van Prof. Rauwenhoff.

102. Twee stukken van een toog van Bentheimer steen, met arabesken versierd, ingemetseld boven de deur van de binnenplaats (W.-zijde).

H. 44 c. Br. 78 c.

103. **Ovale vensterlijst** van stucco, voorstellende een engelenkopje met arabesken en twee vogels. Ingemetseld boven de deur naar de binnenplaats (W.-zijde).

Br. 60 c. H. 71 c.

Geschenk van den heer W. Verhoog.

104. **Console** met de buste van een gelauwerden ridder, op de borst een genius boven een gevleugelden leeuw.

L. 51 c. Br. 15 c.

105. **Console** met de voorstelling van een kinderhoofd en vruchten.

L. 54 c. Br. 13 c.

106. Twee **gothische nissen** naast elkander, van gesneden baksteen.

H. 73 c. Br. 85 c.

Afkomstig uit den kelder van de voormalige studenten-sociëteit Minerva.

- 107, 108. Twee houten **balksleutels** voorstellende twee leeuwen een wapen houdende, het eene wapen met het opschrift: hout.... wacht dach en nacht 1662.

H. 78 c. Br. 32 c.

108. Opengewerkt **belegstuk** van een trap of portaal.

L. 157 c. Br. 40 c.

109. Houten **deurknop** in den vorm van een leeuwenkop, met koperen trekker.

H. 20,5 c. Br. 16,5 c.

Geschenk van den Heer F. Boogers.

110. **Baksteen.**

L. 31 c. Br. 17 c. D. 8 c.

- 111—116. Twee stellen van drie **dakpannen**, half cirkelvormig gebogen en schuin toeloopende, aan de onderzijde een neus, de twee grooten liggen naast elkander en de kleine met het breede einde naar onder over deze beiden.

Deze dakpannen zijn afkomstig van een oud torengedebouw in Deventer, maar worden overal elders in ons land aangetroffen.

Geschenk van den heer ritmeester J. A. Ort.

De grootste L. 31 c. Br. 18 c. De kleinste L. 29,5 c. Br. 12,5 c.

117. **Dakpan** van reepjes glas in lood gevat.

Afkomstig van het huis N°. 83 van het Rapenburg.

Geschenk van den heer Dr. W. Pleyte.

H. 85 c. Br. 26 c.

Beneden-Kamer (West-zijde) aan de Binnenplaats.

118. Eikenhouten **kamerdeur** met kozijn uit het midden van de XVIe eeuw; afkomstig uit het huis op de Hooigracht N°. 5.

H. 200 c. Br. 109 c.

Geschenk van Mr. P. Du Rieu.

119. Schilderij van 20 Delftsche tegels voorstellende: Abrahams offer, in eene lijst.

H. 65 c. Br. 78 c.

120. Schilderij van 20 Delftsche tegels voorstellende Lot bij Sodom, in een lijst.

H. 65 c. Br. 78 c.

121. Schilderij van 36 Delftsche tegels voorstellende: Hagar en Ismael.

H. 91 c. Br. 91 c.

122. Schilderij van 30 Delftsche tegels voorstellende: de Verloren zoon, in lijst.
H. 78 c. Br. 91 c.
123. Schilderij van 40 **muurtegels** voorstellende: een gezicht op den Singel buiten de Morschpoort bij winter; het geheel gevat in een lijst van bladen en bloemen.
H. 64,5 c. Br. 103 c.
Geschenk van den heer J. C. Van der Tas.
124. Schilderij van 35 Delftsche tegels voorstellende: een Hollandsch landschap.
H. 78 c. Br. 104 c.
125. Schilderij van 9 Delftsche tegels voorstellende: een vogelkooi.
H. 39 c. Br. 39 c.
- 126, 127. Twee schilderijtjes elk van 6 Delftsche tegeltjes voorstellende: bloemvazen.
H. 39 c. Br. 26 c.
128. Delftsche tegels met bijbelsche voorstellingen, toestanden uit het dagelijksch leven, sterfiguren enz.
De bijbelsche voorstellingen geschenk van Dr. W. Pleyte.
129. Rand van 91 Delftsche tegels met arabesken beschilderd.
Geschenk van den heer J. C. Van der Tas.
130. **Schoorsteenmantel** met consoles van Bentheimer steen en schoorsteenstuk van blauw geschilderde Delftsche tegels, voorstellende een bouquet in een vaas op een voetstuk (anno 1612).
H. 190 c. Br. 206 c.
Afkomstig van de architectskamer der Stadstimmerwerf.
131. **IJzeren vuurhaard** behorende bij dezen schoorsteen.
H. 44 c. Br. 78 c. D. 35 c.
Afkomstig van de Stadstimmerwerf.
132. Acht geschilderde glazen ramen voorstellende de wapens van de regenten van het St. Catharijnen gasthuis. Pieter van Scherpinbrant, Isaac Heemskerk, Cornelis Spronk, Jacob van der Werf, Mr. Johan Crucius Az., Mr. Jacob Heyns, Jacob van Dorp (1722) Cornelis van Tol (1706). Bevestigd in de vensters der kamer.
H. 66 c. Br. 61 c.
Afkomstig uit de Waalsche kerk.

Beneden-Kamer (West-zijde) aan het Voorplein.

183. **Schoorsteen** met eikenhouten mantel op twee kolommen van grijs en wit marmer en schoorsteenplaat voorstellende de „Liefdadigheid”.

H. 229,5 c. Br. 234 c. D. 78 c.

De wanden der kamer bekleed met **goudlederen** behang uit het midden der XVIIe eeuw.

Afkomstig van de vergaderkamer van de Delftsche Schouw.

Geschenk voor het daarin betrokken aandeel van de stad Delft.

184. **Goudleder**. Bloemen en vruchten.

Br. 80 c. H. 68 c.

185. **Schoorsteenbetimmering** stijl Louis XV.

H. 3,49 c. Br. 1,90 c.

Afkomstig uit het St. Elizabeth's-gasthuis.

186. Steenen **console** van een schoorsteenmantel, in den vorm van een satyr.

H. 40 c. Br. 65 c.

Geschenk van het Hoogheemraadschap Rijnland.

- 187—150. Veertien **schoorsteentegels** met de voorstelling van medaillons in ruiten, de busten van keizer Karel V en zijn echtgenoot en de jaartallen 1562.

L. 15,5 c. Br. 9,5 c.

151. **Schoorsteentegel**, met het wapen van Oostenrijk gehouden door twee griffioen, met het opschrift **plus oltre** en het jaartal 1557.

L. 30 c. Br. 20 c.

152. Halfcirkelvormige **schoorsteentegel** met het jaartal 1555.

Br. 81 c. H. 18 c.

153. **Schoorsteentegel** met de voorstelling van Simson met den leeuw.

L. 15,5 c. Br. 10 c.

154. **Schoorsteentegel** met de voorstelling van Daniël in den leeuwenkuil.
L. 15 c. Br. 10 c.
155. **Schoorsteentegel** met de voorstelling van Suzanna gebracht voor de rechters.
L. 15 c. Br. 10 c.
156. **Schoorsteentegel**, beschadigd, met de voorstelling van de steeniging van twee geknielde personen.
L. 75 c. Br. 10 c.
Deze tegels zijn afkomstig uit verschillende kelders op de Ruïne en uit woonhuizen der stad.
157. **Schoorsteentegel** met de voorstelling van den evangelist Johannes en den arend.
L. 15 c. Br. 10 c.
158. **Schoorsteentegel** met de voorstelling van twee leeuwen in ruiten en het jaartal 1602.
L. 15,8 c. Br. 9,5 c.
- 159—161. Drie **schoorsteentegels**, spits toeloopeude, gediend hebbende voor het metselen von een boog, versierd met ruiten en bloemen.
H. 15 c. D. 5,5 c.
Afkomstig uit het huis op het Rapenburg N°. 69.
Geschenk van Dr. W. Pleyte.
162. **IJzeren schoorsteenplaat** met de voorstelling van een engeltje, houdende een label waarop geschreven staat "freede den menschen op erden" onder aan de plaat het gietmerk G. S.
H. 93 c. Br. 64 c.
Geschenk van den heer B. W. Wttewaall.
163. **Schoorsteenplaat** met de voorstelling van een ridder, en het onderschrift: Hector von Brögel.
H. 65 c. Br. 25 c.
Afkomstig uit den Hortus Botanicus.
164. **IJzeren Schoorsteenplaat** met de voorstelling van den Nederlandschen leeuw in den tuin en het jaartal 1609.
H. 112 c. Br. 94,5 c.

165. IJzeren **schoorsteenplaat** met de voorstelling van M. Hz. Tromp op een triomfwagen en het opschrift: „Eer en lof zij Tromp”.
H. 98 c. Br. 69 c.
166. IJzeren **schoorsteenplaat** met de voorstelling van de Barmhartigheid.
H. 91 c. Br. 64 c.
Geschenk van den Heer F. Boogers.
167. IJzeren **schoorsteenplaat** met de voorstelling van Abraham's offerande.
H. 55,5 c. Br. 38 c.
168. Vierkante ijzeren **schoorsteenplaat** met de voorstelling van Joab en Abner.
H. 46 c. Br. 40 c.
169. IJzeren **schoorsteenplaat** met de voorstelling van de „Gerechtigheid” en het jaartal 1668.
H. 59 c. Br. 26 c.

b. MEUBELN.

170. Beschilderd linnen **gordijn** versierd met ridders en wapens in een gothiek raam, en eenige dergelijke lappen.
L. 230 c. Br. 106 c.
- 171, 172. Twee gedrukt katoenen **gordijnen** (rood op geel).
L. 180 c. Br. 132 c.
- 173, 174. Twee in hout nagebootste **gordijnkwasten**.
H. 18 c.
175. Eikenhouten **innenkast** uit de 17e eeuw, met snijwerk versierd, met palisanderhout ingelegd en met vier deurtjes.
H. 195 c. Br. 150 c. D. 62 c.
176. **Kast** met onderstel op vier pooten met drie planken en een schuiflade.
H. 165 c. Br. 150 c. D. 37,5 c.
177. Eikenhouten **kastje** met flapdeur, op vier pooten.
H. 99 c. Br. 75 c. D. 52 c.
178. **Kastje** met twee laden; op het bovenvlak met leder bekleed.
L. 87 c. Br. 75 c. H. 85 c.

179. **Hoekkastje** met een deur en één plank.
H. 99 c. Br. 75 c.
180. **Hoekkastje** met een deur en één plank.
H. 81 c. Br. 92 c.
181. **Onderstel** van een kast met palisanderhout ingelegd, tot tafel ingericht.
H. 77 c. Br. 65 c.
182. **Linnenpers** op vier pooten met een lade en 5 persplanken.
H. 150 c. Br. 55—42 c.
183. **Eikenhouten tafel** op vier pooten met palisander ingelegd met twee uitschuifbladen en lade.
L. 116 c. Br. 77 c. H. 80 c.
184. **Eikenhouten tafel** met twee uitschuifbladen, grof bewerkt.
L. 125 c. Br. 77 c. H. 80 c.
185. **Eikenhouten tafel** uit de 17e eeuw.
L. 282 c. Br. 84 c.
In bruikleen van het Jeruzalemschhof.
186. **Een tafelonderstel.**
L. 342 c. Br. 83 c. H. 73 c.
187. **Een tafelonderstel.**
L. 155 c. Br. 76 c. H. 80 c.
188. **Tafelonderstel** uit de 16e eeuw met gecanneleerde pooten.
L. 160 c. Br. 70 c. H. 76 c.
189. **Een tafelonderstel.**
L. 268 c. Br. 76 c. H. 100 c.
190. **Penanttafel** uit de 18e eeuw, afkomstig uit den boedel van A. H. Bakker Korff.
H. 73,2 c. Br. 63 c. D. 33,5 c.
Geschenk van den Heer P. Du Rieu Jr.
- 191—194. **Veertien stoelen** met gedraaide spijlen, uit de 17e eeuw; later zijn vier met groen laken en tien met amerikaansch linnen bekleed.
H. 102,5 c. Br. 51 c.
195. **Zitbank** met beweegbare rugleuning en opslaande zitting.
L. 185 c. Br. 38 c. H. 95 c.

196. **Zitbank** met beweegbare rugleuning.
L. 185 c. Br. 38 c. H. 95 c.
197. Zes eikenhouten **stoelen** met gedraaide pooten en hoog bewerkte rugleuningen, uit het begin der XVIIIe eeuw.
H. 1,07 c. Br. 42,5 c.
Geschenk van Mevrouw Driessen.
198. Vier **stoelen** met matten zittingen en hooge rugleuning.
H. 92 c. Br. 48 c.
Geschenk van den Heer P. du Rieu Jr.
- 199—202. Vier ypenhouten **stoelen** met gewerkte trijpen zittingen uit het einde der 18de eeuw. Twee met aan de voorzijde gebogen zittingen.
H. 92,5 c. Br. 45,7 c.
Geschenk van Mej. L. Hardenberg.
203. **Lessenaar** met groen laken bekleed, het onderstel, met twee planken, de zijden met gebeeldhouwde bloemfestoenen versierd.
H. 181 c. Br. 120 c. D. 62 c.
204. **Lessenaar** op onderstel met drie hokjes voor laden.
H. 115 c. Br. 65—45 c.
205. **Lessenaar** op onderstel met drie laadjes.
L. 62 c. Br. 55 c. H. 113 c.
206. **Lessenaar** met groen laken bekleed, met geheime laden en met notenhout ingelegd.
H. 34 c. Br. 104 c. D. 87 c.
207. Houten **inktkokerbak**.
L. 20 c. Br. 15 c.
208. Tinnen **inktkoker** op 4 pootjes, 17e eeuw.
L. 20,5 c. Br. 13,5 c.
Afkomstig van het Raadhuis.
209. Tinnen **inktkoker**, met losse inkt- en zandkoker, onderaan een laadje, afkomstig van het St. Lucasgild (?)
H. 4,6 c. L. 13 c. Br. 8 c.
Geschenk van den heer J. Godefroy.
- 210, 211. Twee **spiegels** met gebogen ebbehouten lijsten en geslepen glazen.
H. 103 en 80 c. Br. 84 en 70 c.

212. **Spiegel** met palisanderhouten lijst.
H. 60 c. Br. 50 c.
213. **Spiegeltje** met zwart geverfd lijstje; het glas gegraveerd.
H. 34 c. Br. 30 c.
214. **Spiegeltje** met vergulde gebeeldhouwde lijst.
H. 60 c. Br. 55 c.
215. **Linnenkist** met gebeeldhouwde voorzijde, 2 ijzeren handvatten en met leder bekleeden deksel; het leder is vernieuwd.
H. 60 c. Br. 95—46 c.
216. **Eikenhouten linnenkist** uit het laatst der XVIIe eeuw.
L. 165 c. Br. 55 c. H. 64,5 c.
217. **Kistje** voor boedelpapieren, met zwart leder overtrokken en beslag van vertind ijzer, op het leder gesneden de woorden: *Denkt aan mij als ik aan dy* $\pm$ 1550.
Br. 35 c. H. 22 c.
218. **Kistje** voor boedelpapieren, op het leder ingesneden: *Denkt aan Maria* $\pm$ 1553.
Br. 31 c. H. 20 c.
219. **Kistje** voor boedelpapieren, het leder met ingedrukte figuren versierd $\pm$ 1650.
Br. 33 c. H. 20 c.
217—219. Afkomstig van de Weeskamer.
220. **Kistje** voor boedelpapieren, met half cilindervormigen deksel, met opgelegde palissander bandjes versierd.
L. 47 c. Br. 15,5 c. H. 17 c.
221. **Chineesch verlakt kastje** met 5 laadjes.
H. 17 c. Br. 20 c.
Geschenk van den heer Mr. F. de Wildt.
222. **Console** van gesneden lofwerk, uit het laatst der vorige eeuw.
H. 80 c. Bovenvlak 33—21 c.
223. **IJzeren slotplaat**, fraai bewerkt voor een kast met dubbele sluiting.
H. 27 c. Br. 13 c.
224. **Zesendertig sleutels** afkomstig van kasten, kisten en deuren.

225. **Model van een kookkachel** vervaardigd uit hout en koper, uitgevonden door Joh. Henrich Sachtleben, uit Quedlinburg, A° 1798, met een tractaat in het hoogduitsch over de wijze van stoken.
H. 17 c. Midd. 11 c.
226. **Vuurhaard** voor een open schoorsteen.
H. 48 c. Br. 185 c. D. 46 c.
Geschenk van de familie Hartevelt.
227. **Vuurscherm**. Stijl Louis XV, gesneden hout met tapijtwerk.
Br. 80 c. H. 100 c.
Geschenk van de familie Hartevelt.
228. **IJzeren tang en aschschop** met koperen knoppen.
L. 92 c. L. 62 c.
In bruikleen van het Loridan'shof.
229. **IJzeren geldkist** op houten voet.
H. 36 c. Br. 65 c. D. 37,5 c.
De voet is hoog 28 c.
Geschenk van den heer P. Du Rieu Jr.

c. LAMPEN EN BLAKERS.

230. Rood koperen **hanglamp** voor één pit met ijzeren haak om op te hangen; het dekseltje van het reservoir verloren.
H. 18 c. haak L. 30 c.
231. Geel koperen **kantoorlamp** met oliereservoir, die langs een stang op en neer bewogen kan worden.
H. 44,5 c.
232. Zwart geverfde **tafellamp** met cirkelvormig oliereservoir en vierkant voetstuk.
H. 45 c.
233. Vierkante platte, van boven boogvormige blikken **lantaarn** met blaker.
H. 45 c. Br. 21 c.
234. **Veiligheidslantaarn** met koperen hengel en à jour gewerkte wanden.
H. 32 c. W. 22 c.
Geschenk van den heer B. W. Wittewaall.

235. **Koperen kandelaar.**
H. 26 c.
In bruikleen van hh. regenten van het Loricans-hofje.
236. **Koperen kandelaar.**
H. 24 c.
237. **IJzeren standaard** met koperen blaker voor twee kaarsen, die langs den ijzeren stang op en neder bewogen kan worden.
L. 150 c. Br. 38 c.
238. **Een paar tinnen kandelaars** met ronde bewerkte voetstukken en gecanneleerde schachten.
H. 20 c.
- 239—242. **Vier tinnen kandelaars** met vierkante voetstukken.
H. 20 c.
243. **Twee tinnen kandelaars**, zwart verlakt, met verguld en bloemen versierd.
H. 25 c.
- 244, 245. **Een paar geelkoperen cirkelvormige blakers**, staande op randen als voetstukken.
Midd. 20 c.
246. **Geelkoperen cirkelvormige blaker**, staande op een rand als voetstuk, waaraan een ringetje bevestigd is om hem op te hangen.
Midd. 20 c.
247. **Geelkoperen cirkelvormige blaker**, staande op een rand als voetstuk.
Midd. 10,5 c.
248. **Blaker** van koper voor 2 kaarsen, met rechtopstaand handvat aan den rand en 4 pooten.
Br. 25 c.
249. **Koperen blaker** voor 2 kaarsen op 4 pooten.
Br. 28 c.
248, 249. Afkomstig van het raadhuis.
250. **Geelkoperen blaker**, rustende op een ijzeren met krullen versierde stang die aan een wand bevestigd is geweest.
H. 73 c. Midd. blaker 15 c.

251—254. Vier geelkoperen **blakers**, met aan den bodem vastgesoldeerde haken, om bij een kantoorlessenaar te gebruiken.

Midd. 10 c.

255, 256. Twee bliken **blakers** met hooge profijters, waarin de kaars op en neer kan bewogen worden.

Midd. 14—16 c. Profijters H. 27 c.

257. Bliken **blaker** met golvenden opstaanden rand.

Midd. 12 c.

257—259. Drie kleine bliken **blakertjes** met gaatje in den bodem, om ze op een schooltafel te plaatsen.

Midd. 11 c.

260—268. Vier bliken **profijters** behorende bij blakers.

H. 10 c.

264, 265. 2 koperen **profijters**.

H. 6,5 c. en 6,7 c.

Geschenk van den Heer J. A. Schmier.

266. Koperen **domper**.

H. 8 c.

Geschenk van den heer J. A. Schmier.

267—270. Vier ijzeren **snuiters** op drie pootjes met min of meer fraai bewerkte oogen en huizen; twee missen de pootjes.

L. 16—17 c.

271—276. Zes **snuiterbakjes**, langwerpig vierzijdig; bruin geschilderd.

L. 24 c.

277—284. Acht **snuiterbakjes** spits toeloopende; zwart met gouden bloemetjes beschilderd.

L. 26 c.

285, 286. Twee **snuiterbakjes** van zwart verlakt blik, met bloemen.

L. 19 c.

d. WERKTUIGEN VOOR TIJDSBEPALING, enz.

287. Cirkelvormige **zonnewijzer** van marmer met koperen wijzer.

Midd. 29 c,

287, 288. Afkomstig van het raadhuis.

288. **Cirkelvormige zonnewijzer** van koper, vervaardigd, volgens het opschrift, door Sieragh van der Slot.
Midd. 25 c.
289. **Zandlooper** met twee glazen en besneden spijlen; op het bovenvlak het merk HK, op het ondervlak $\times$ M.
H. 20 c. Br. 19 c.
290. **Zandlooper** met vier glazen, waarvan drie beschadigd, afkomstig van de voormalige Rechtbank.
H. 23,5 c. Br. 31 c.
291. **Zandlooper** met vier glazen, gevat tusschen gedraaide houten spijlen, afkomstig van de Rechtbank.
H. 21 c. Br. 34 c.
292. **Zandlooper**, loopende $2\frac{1}{4}$ uur.
H. 31 c.
Afkomstig uit het Caecilia Gasthuis.
293. **Friesche hangklok** uit de 18de eeuw.
H. 67 c. Br. 31 c. D. 24 c.
294. **Cilindervormige mahoniehouten theestoof** op 4 pooten met laadje, geel koperen bak, ijzeren komfoor met treef en roodkoperen ketel.
H. 46 c.
295. **Vierkanten mahoniehouten theestoof**, met geel hout ingelegd, op 4 pooten, met lade, koperen bak, koperen komfoor en ketel.
H. 51 c.
296. **Spinnewiel**; het rad in het midden.
H. met het spinrokken 125 c.
Geschenk van den Heer P. du Rieu Jr.
297. **Spinnewiel**, met gedraaide pooten en spijlen. Het rad rechts gesteld.
H. met het spinrokken 100 c.
Geschenk van den Heer P. du Rieu Jr.
298. **Broodmand** van teenen gevlochten. Groen geverfd.
L. 32 c. Br. 29 c.
299. **Broodmand** van teenen gevlochten. Groen geverfd.
L. 60 c. Br. 41 c.

e. VAATWERK.

300. **Jacobakannetje**; aan den rand en het oor geschonden.
H. 22 c.
Gevonden bij het graven der duinwaterleiding.
301. Zoogenaamd **Jacobakannetje** met een oor, aan den hals beschadigd. 14de eeuw.
H. 22,5 c.
Gevonden in het riool van het Gymnasium.
302. Zoogenaamd **Jacobakannetje** met een oor, aan den hals beschadigd. 14de eeuw.
H. 26 c.
Gevonden bij de verbouwing van een perceel op het Pieterskerkhof, vroeger het kasteel Lokhorst.
303. **Kan** van grijze gebakken aarde uit de 16e eeuw met bloemwerk versierd, het deksel afgebroken. Op elk der schilden de letter P waarschijnlijk het merk van den maker.
H. 19 c.
In bruikleen van hh. regenten van het Loricans-hofje.
304. **Kruikje** van Keulsch aardewerk.
H. 15 c.
Gevonden in een put van den Burcht.
305. Blauw en grijs verglaasd **kruikje** waarvan het oor is afgebroken, aan den tuit een leeuwenkop; de geheele oppervlakte met bloemvazen versierd.
H. 23 c.
Afkometig van de Ruïne.
306. **Kruikje** van grijs, blauw vernist, aardewerk, aan den rand en op den buik met mispelbloemen en relief versierd. Het oor ontbreekt.
H. 18 c.
307. **Kannetje** van grijs aardewerk met blauw glazuur. Het oor en een gedeelte van den rand ontbreken.
H. 17 c.
Gevonden in een put van het Caecilia gasthuis.

308. Bruin verglaasd aarden **kannetje**, het oor en een gedeelte van den hals ontbreken; de hals versierd met arabesken rondom een medaillon met leeuwenkop; om den buik een voorstelling met het opschrift: KONING ° HEROTDVS ° LIS ° DEM ° IOHANNIS ° DAT ° HEVTAF ° SLAN ° 1586 op de voorstelling het merk HH.

H. 22 c.

Afkomstig van de Ruïne.

309. **Kruikje** van gebakken aarde, bruin verglaasd en met een 8regelig opschrift: OCH. LEIBER. LESER. DAT. BEN. YCH. GEWES. | BESEICH. MICH. WAL. WAT. ICH. NON. BEN. | WAS. DOV. NOV. BIS. DAT. MOST. DOV. WER. In het midden een medaillon met een doodshoofd. Hals en oor ontbreken.

H. 17 c. Midd. 11 c.

310. Twee **scherven** van een **kannetje** met de voorstelling van dansende en pijpende personen met het opschrift: GERET : BLAES : NV : VRY : SY : ZYNT : AL : HEI : WIR : WILLEN : DANSEN ||||| ||||| HAREN : KRANSSEN.

H. 7 c.

Afkomstig van de Ruïne.

311. **Hals** van een kan, van grijs Keulsch aardewerk met blauw. Onder den tuit een kinderaangezichtje.

H. 8 c. Gevonden bij den aanleg van het trottoir op de Hoo-gewoerd.

Geschenk van den heer J. W. Schaap.

- 312, 313. Twee blauwe Delftsche schotels.

Midd. 35 c.

Geschenk van Mr. P. du Rieu.

- 314, 315. Twee blauwe Delftsche schotels.

Midd. 34,7 c.

Geschenk van Mr. P. du Rieu.

316. Blauwe Delftsche schotel.

Midd. 34,7 c.

317. **Schotel** van blauw Delftsch aardewerk.

Midd. 28 c.

Afkomstig uit het Caecilia gasthuis.

318. **Schoteltje** van gekleurd aardewerk, met bloemen versierd.
Midd. 20 c.
319. **Schoteltje** van rood aardewerk, verglaasd met gele festoenen.
Midd. 21 c.
Afkomstig van de Ruïne.
320. **Kruikje** van gebakken aarde, met wijden buik, nauwe opening en een oor, bruin verglaasd.
H. 11,7 c. Midd. 8 c.
321. **Cylindervormig potje** van gebakken aarde, aan de binnenzijde verglaasd.
H. 6 c. Wijd 6 c.
322. **Cylindervormig potje** van gebakken aarde.
H. 8,5 c. Wijd 4,5 c.
323. **Rood verglaasd aarden potje** op drie pootjes met een oor.
H. 11 c.
Afkomstig van de Ruïne.
324. **Potje** van gebakken aarde op drie pooten, met een oor. Bruin verglaasd en aan den rand beschadigd.
H. 17 c. Midd. 11 c.
Geschenk van den heer P. L. C. Driessen.
325. **Potje** van gebakken aarde op drie pootjes.
H. 14 c. Wijd 11 c.
Gevonden bij het graven voor de fondamente van de school op het Pieterskerkhof (Lokhorst).
326. **Stroopkan** van geel verglaasd aardewerk waarvan het oor is afgebroken, met slingers van rood en groen versierd; ruw werk.
H. 16 c.
Afkomstig van de Ruïne.
327. **Stop of deksel** van een kruik of vat met lijnen en stippen versierd; XVe eeuw.
328. **Mosterdpot** van een parijischen hofleverancier met het opschrift:
Moutarde de maille seul vinaigrier du Roy de l. m. j. R(ue) St andré à Paris.
H. 11 c.
Afkomstig van de Ruïne.

329. **Saustrummetje** met deksel in den vorm van een pompoen, à jour gewerkt; de schotel, in den vorm van een blad, is aan de pompoen vastgehecht.
Br. 15 c. H. 11 c.
Geschenk van den Heer Dr. W. Pleyte.
330. **Saustrummetje**, à jour bewerkt op schotel en met deksel.
Midd. 16 c. H. 14 c.
Geschenk van den Heer Dr. W. Pleyte.
- 331, 332. **Ovaal wedgwood fruitmandje** met **schaal**. A jour bewerkt. De ooren ontbreken.
Het mandje L. 20 c. Br. 16 c.
" schaal L. 26 c. Br. 22 c.
- 333, 334. **Twee ovale wedgwood schaaltes** met à jour bewerkte randen.
L. 25 c. Br. 20 c.
" 23 c. " 18 c.
335. **Ovaal wedgwood schaalte** met à jour bewerkten rand.
L. 19 c. Br. 16.
336. **Rond wedgwood schaalte** met à jour bewerkten rand.
Midd. 18 c.
337. **Mosterdpotje** met deksel. Wedgwood aardewerk.
Midd. 6 c.
338. Wedgwood **mosterdlepelte**.
L. 9 c.
339. **Twee kandelaars** van wedgwood aardewerk; gecannelleerd.
H. 20 c.
340. **Snuifpot** van blauw Delftsch aardewerk. Onder op den bodem het merk S. De deksel ontbreekt.
H. 19 c.
341. **Deksel** van een snuifpot, van blauw Delftsch aardewerk, achthoekig. De knop ontbreekt.
Midd. 14 c.
- 342—345. **Vier theebussen** van blauw Japansch porcelein, langwerpig achtkantig. De deksels ontbreken.
H. 9 c.

346. **Trempot** van blauw Delftsch porcelein. Op den bodem het merk D. Op de deksel een bloempje.
H. 11 c.
347. **Koelkan** van licht rood aardewerk, bedekt met hoogrelief, voorstellende: de wijnoogst. Een stuk van de mond ontbreekt. Fabrieksmerk: SB.
H. 29 c.
348. **Vogeldrinkbakje** van rood aardewerk.
H. 7 c.
349. **Inkfleschje** met twee tuiten, van Keulsch aardewerk.
H. 14 c.
Gevonden bij het herstellen van een schoeiing bij het Warmonderhek.
- 350, 351. Twee **vazen** van geschilderd Fransch porcelein, versierd met bouquetten en geschiedkundige voorstellingen; op de eene een voorstelling van der Werff, gevolgd naar eene grav. van R. Vinkeles, voorkomende in L. W. van Winter, geb. van Merken, Het beleg der stad Leyden. Amst. 1774. 8vo.
H. 32 c.
Geschenk van Mr. H. L. A. Obreen.

f. METALEN VAATWERK.

352. **Koperen potje** op drie pooten, met hoekig uitstekende ooren en hengel (XVIe eeuw).
H. 11 c. Midd. 9 c.
353. **Klein metalen potje**.
H. 14 c. Midd. 14,5 c.
354. **Tinnen koffiekan** op drie geelkoperen pooten, met koperen kraan, 2 ooren en een deksel.
H. 41 c.
355. **Koffiekan met komfoor**. Zwart verlakt blik met verguld.
De kan H. 24 c.
356. **Koperen koffiekan met kraantje en onderstel**.
De kan H. 29 c.
357. **Tinnen koffiekan met komfoor** zwart verlakt, verguld en met bloemen versierd.
H. 30 c.

358. **Bier-** of **wijnkan** met deksel.
H. 21 c.
359. **Bierkan** met deksel waarin gealagen is het cijfer 9 of 6, op den bodem de sleutels van Leiden.
H. 19 c.
360. **Tinnen kan** met oor.
H. 20 c.
361. **Tinnen flapkan**, met deksel uit de 16e eeuw. Tinmerk van Amsterdam.
H. 19 c.
362. **Tinnen beker**, aan den buitenkant versierd met gegraveerden rand. Tinmerk: een hamer met de letters I.B. 16e eeuw.
H. 11 c.
Gevonden in den Rijn bij de brug te Leiderdorp.
Geschenk van het Hoogheemraadschap Rijnland.
363. Langwerpige tinnen **spoelkom** met twee hengsels waarvan één is afgebroken; op den bodem vier verschillende tinmerken en een uitgesleten opschrift.
W. 28—21 c.
- 363, 364. **Koperen vijzel** met **stamper** met het randschrift: MIN. HOPEN STAT. OP. GODT. A°. 1600.
H. 11 c. Midd. 12,5 c. De stamper L. 22 c.
365. **Broodmand** van zwart verlakt blik, à jour bewerkt en gedeeltelijk verguld.
L. 35 c. Br. 20 c.

g. GLASWERK.

366. Langwerpig **rijnwijn glas** met noppen „Doornstokje” uit de 17e eeuw.
H. 20 c. W. 6,5 c.
Geschenk van Mej. de Wildt.
367. **Veldflesch** van paarsch glas waarin gesneden is „God leeft, diet geeft”. Boven aan den hals: 1 Timoth. Cap. 6 vs. 17. Gravure van Willem van Heemskerk.
H. 25,5 c.
Geschenk van Dr. W. N. du Rieu.

368. **Bokaal** op voet, waarin geslepen de hollandsche leeuw en de wapens der zeven provinciën.

H. 21,5 c.

369. Glazen **bokaal** op hoogen voet. Op de kelk een medaillon waarin twee handen, houdende een met pijlen doorboord vlamvend hart en het opschrift: 'T GOEDE SUCCES VAN T HUWELIK.

H. 18 c.

370. **Bokaal** van groen glas met het opschrift: **Hijmens bleyde boodschap** daaronder twee beelden betrekking hebbende op het huwelijk: het eene een wieg met het opschrift: **Overwinst**; het tweede een vrouw die den man een kandeelglas aanbiedt met het opschrift: **Vreugde tot erkentenis**; uit de 18e eeuw.

H. 23,5 c. W. 15 c.

Geschenk van den Heer Mr. P. du Ricu.

371. **Bokaal** van wit glas met het opschrift: **Vreede en Vreijheit**, op het deksel: **Berust ongedwongen**; 17e eeuw.

H. 30,5 c. W. 8 c.

Geschenk van den Heer Mr. P. du Rieu.

372. Geslepen **bokaal**.

H. 32 c. Midd. 9 c.

Geschenk van den Heer Mr. P. du Rieu.

373. Gladde **wijnroemer**, de voet gebroken.

H. 19 c. Midd. 8 c.

374. Kleine **berkemeijer**.

H. 11 c. W. 5,5 c.

375. Bovengedeelte van een **wijnkelk** van geribd glas.

H. 7 c.

Afkomstig van de Ruïne.

376. **Boksbeutel** van paarsch glas met een oor.

H. 18 c.

h. VOORWERPEN VOOR HET TABAKKROOKEN.

377. Rood koperen **tabakskomfoortje** met hengel en deksel, op een houten schijf.

H. 17 c.

378. **Tabakskomfoortje** van blik, langwerpig op drie pootjes.
L. 21 c. Br. 18,5 c.
379. **Koperen tabaksdoos**. Op het deksel eenige huizen en torens gekrast met de woorden „De stad Delft”. Aan de binnenzijde van het deksel is een beugel bevestigd waarin een pijpenwroeter is geborgen.
L. 17 c. Br. 5 c. H. 3,5 c.
380. **Koperen tabaksdoos**. Op het deksel een gezicht op Rotterdam, het wapen van Rotterdam en het woord „Maasflus”. Op de onderzijde eene voorstelling in vijf tafereelen van Salomo's recht, met duitsch onderschrift.
L. 16 c. Br. 4,5 c. H. 3 c.
381. **Tabaksdoos** van zwart verlakt blik. Op het deksel een grenadier (begin XIXe eeuw).
L. 13 c. Br. 8 c.
Geschenk van den Heer H. G. Reimeringer.
382. **Rookpijpje** met kleinen kop, en zeer langen steel, op den stift het merk H. P.
L. 22 c.
383. **Rookpijpje** met kleinen kop, een gedeelte van den steel ontbreekt.
L. 12 c.
Geschenk van den Heer P. L. C. Driessen.
384. **Rookpijpje** met kleinen kop, een gedeelte van den steel afgebroken. Op de hiel het merk HR.
L. 16 c.
Gevonden in een put van den Burcht.
385. **Rookpijpje**. Op de hiel het merk; RH
L. 12,5 c.
386. **Rookpijpje**. Op de hiel het merk I-B.
L. 16 c.
387. **Goudsche pijpenkop** van buitengewone afmeting; op den stift een merk.
De beide laatsten afkomstig van de Ruïne.

i. KLEEDING.

388. **Knijpbril** met beenen montuur en paarsche glazen.
Br. 9 c.
389. **Knijpbril** met lederen montuur in houten etui.
Br. 10,5 c.
390. Vierkanten dubbele beenen **kam**.
L. 6 c.
Geschenk van den Heer P. L. C. Driessen.
391. **Kleederborstel** van palisanderhout.
Br. 7,5 c. L. 20 c.
392. Zwart zijden **japon**, uit het einde der XVIIIe eeuw.
L. 130 c.
393. **Chitsen jakje** met uitgesneden hals uit het begin dezer eeuw.
L. 68 c.
Geschenk van den Ritmeester J. A. Ort.
399. Twee chitsen **jakjes** en een **rok**, uit het begin dezer eeuw.
Uit den boedel van A. H. Bakker Korff.
400. Bruin gebloemd katoenen **vrouwenjak**, uit het einde der XVIIIe eeuw.
L. 72 c.
401. Wit gebloemd gedrukt katoenen **jak**, uit het einde der XVIIIe eeuw.
L. 85 c.
402. Gedrukt katoenen **boezelaar** (licht rood).
L. 90 c.
403. Katoenen **omslagdoek**, in velerlei kleuren gedrukt (hoog rood).
L. 135 c. Br. 135 c.
404. Doorgewerkte wit katoenen **doek**, met gebloemden rand. (Dekkleed voor een theeservies).
L. 75 c. Br. 75 c.
- 405, 406. Twee kanten **pofmouwjtjes**, uit het einde der XVIIIe eeuw.
L. 37 c.

- 407, 408. Twee geborduurde kanten mouwtjes, uit het einde der
XVIIIe eeuw,
L. 30 c.
409. Kanten kraag.
Br. 15 c.
410. Geborduurd kanten kraagje.
Br. 11 c.
- 411—413. Drie stuks kant, benoodigd voor een kornet.
414. Kanten heerenhalsdoek, uit het einde der XVIIIe eeuw.
L. 150 c. Br. 45 c.
415. Twee zilveren gespen van een korte broek.
Br. 25 c.
416. Mes met beenen heft.
L. 19 c.
Afkomstig van de Ruine.
417. Beenen, messenhecht, achtkantig met het opschrift: Op kool —
en — worst — volgt — grooten — dorst.
L. 9 c.
Geschenk van Dr. W. Pleyte.
418. Palmhouten foudraal voor een mes of vork. Op de voor- en
achterzijde is in acht vakken de geschiedenis van Suzanna en de
boeven gesneden. 16e eeuw.
L. 20 c.
Geschenk van C. Van der Nat.
419. Tinnen lepel. gevonden in de Arkegracht. Tinmerk (*franche
lelie*).
L. 19 c.
420. Tinnen lepel. De steel met een leeuwenkopje versierd. Gevonden
in de Arkegracht, Tinmerk (*kroontje*).
L. 18 c.
419, 420. Geschenk van den Heer P. Engels.
421. Looden doonje, met arabesken versierd. Op het deksel een loo-
pend hert.
L. 6 c. Br. 4,5 c.
Gevonden bij graafwerk.
Geschenk van den Heer G. Looman.

422. Dolk met pareerplaat.

L. 39 c.

Gevonden bij het afbreken van de Koepoort.

423. Fraai geciseleerd sabeltje met gedraaid ebbenhouten gevest met zilverdraad ingelegd en klein pareerstangetje, in bruin lederen schede met zilveren punt; hangende aan een blauw lakenschen draagband met zilveren gesp.

Degen met gevest L. 66 c.

Geschenk van den Heer B. W. Wttewaall.

424. Pennemes met beenen hecht in lederen etui.

L. 13,5 c.

425. Speldenkussen, waarop met spelden gestoken: I. R. W. K. 1796.

Vierk. 9 c.

Geschenk van Juffr. Craner.

426. Notenhouten naaikistje op 4 pootjes. Op het deksel uitgesneden; „1750” en het merk: C. W.

L. 29 c. Br. 20 c. H. 10 c.

j. KINDERSPEELGOED.**427. Opticaspiegel met een portefeuille daarbij gebruikte prenten.**

H. 55 c. Br. 24 c.

Geschenk van Dr. W. N. du Rieu.

428. Zoogenaamde Illuminatiekast met 65 daarbij behorende prenten. 18e eeuw.

L. 41,5 c. Br. 50 c. H. 64 c.

Geschenk van Dr. W. Pleyte.

429. Tooverlantaren uit het begin van de XVIIIe eeuw, met drie lenzen en gebrande glazen.

H. 58 c. Br. 22 c. D. 47 c.

Midd. van de grootste lens 12 c.

Beschrijving van de glazen:

1. Eikenhouten raam met 2 vierkante glazen voorstellende: een apen vinkenbaan en apendokter.
2. Dito raam met 2 vierkante glazen; apen-oorlog en landschap.

3.	Dito raam met 2 vierkante glazen: herberg tafereelen.	
4.	" " " 3 ronde glazen: caricaturen (paardrijders).	
5.	" " " 3 " "	} caricaturen.
6.	" " " 2 " "	
7.	" " " 3 " "	
8.	" " " 3 " "	} schepen.
9.	" " " 3 " "	
10.	" " " 2 " "	
11.	" " " 3 " "	} erotische voorstellingen.
12.	" " " 3 " "	
13.	" " " 3 " "	
14.	" " " 2 " "	} ambachten.
15.	" " " 3 " "	
16.	" " " 3 " "	
17.	" " " 3 " "	} vechtende en dreigende boeren.
18.	" " " 3 " "	
19.	" " " 3 " "	
20.	" " " 3 " "	} vechtende boeren.
21.	" " " 2 " "	
22.	" " " 3 " "	
23.	" " " 5 " "	} schepen.
24.	" " " 5 " "	
25.	" " " 4(5) " "	
26.	" " " 5 " "	} landschappen.
27.	" " " 5 " "	
28.	" " " 5 " "	
29.	" " " 5 " "	} landschappen.
30.	" " " 5 " "	
31.	" " " 5 " "	
32.	" " " 4 " "	} bijbelsche voorstellingen.
33. kleiner	" " " 5 " "	
34.	" " " 5 " "	
35.	" " " 5 " "	} wilde dieren.
36.	" " " 5 " "	
37.	" " " 5 " "	
38.	" " " 5 " "	} erotische voorstellingen.
39.	" " " 5 " "	
40.	" " " 5 " "	
41.	" " " 5 " "	} ruiter, vechtende boer, landschap.
42.	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	} ambachten.
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	} caricaturen.
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	} 4 schepen en 1 landschap.
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	} schepen.
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	} landschappen (Velzen).-
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	} landschappen.
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	} dieren.
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	} 3 dieren, 1 landschap, 1 caricatuur.
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	} portretten: (de Ruyter, Corn. Tromp, Grotius en J. en C. de Wit).
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	} portretten: Jeanim, des Cartes, J. van Oldenbarnevelt, Cs. Tromp, Winwood).
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	} caricaturen.
	" " " 5 " "	
	" " " 5 " "	

43.	kleiner raam met 5	ronde glazen:		
44.	"	"	5	"
45.	"	"	5	"
46.	"	"	5	"
47.	"	"	5	"
48.	"	"	5	"
49.	"	"	5	"
50.	"	"	5	"
51.	"	"	5	"
52.	"	"	5	"
53.	"	"	5	"
54.	"	"	5	"
55.	"	"	5	"
56/67.	"	"	4	"
68.	"	"	3	"
69/70.	"	"	4	"
71/72.	"	"	"	"
73/75.	Beweegbare glazen: erotische voorstellingen.			
76.	"	"	"	molen.

caricaturen.

begravenis.

div. voorstell. (zon, maan).

schepen.

erotische voorstellingen.

ambachten slecht

ambachten } geschil-

landschappen } derde

potsenmakers } glazen.

480. **Spaansch kaartspel** van 33 kaarten van het jaar 1720.
481. **Loterijspel** met 3 klassen; met gekleurde prentjes (een kaartje ontbreekt). In kartonnen doosje.
Midden der XVIIIe eeuw.
482. **Het diligence spel** (uit het begin der XIXe eeuw). Gedrukt bij A. H. Binger.
Br. 56 c. H. 45 c.
Geschenk van Dr. W. Pleyte.
483. **Doosje met speelpenningen.**
Midd. 8,5 c. H. 5,5 c.
484. **Zeskantig beenen tolletje** met de letters A(lles); N(iet); D(ubbel); T(rek); S(et); B(ij).
485. **Houten lededop.** (Kinderspeelgoed uit het begin der XIXe eeuw.
L. 68 c.
486. **Houten lededop.**
L. 55 c.
487. **Houten lededop**, uit het begin der XIXe eeuw.
L. 37 c.
488. **Eene verzameling poppenkleeren**, uit het begin der XIXe eeuw.

439. **Poppenmofje** in spanen doosje.
Midd. 5 c. H. 4 c.
440. Notenhouten **poppentafeltje** met schuiflade, uit de XVIIIe eeuw.
L. 24 c. Br. 18 c. H. 17 c.
441. Houten **poppenstoofje** met test.
442. **Poppentheeservies** van zwart aardewerk; trekpots, melkkan, spoalkom en suikerpot.
443. Vierkanten houten **poppentheestoofje** met test en marmereen blad.
444. Ovaal **poppentheeblaadje**, zwart verlakt blik met verguld.
L. 25 c. Br. 19 c.
445. Ovaal **poppentheebuasje**, bruin verlakt blik met verguld.
L. 9 c. Br. 4,5 c.
446. **Poppentheebuasje**. Cilindervormig. Groen verlakt blik met verguld.
H. 10 c.
447. Ovale **poppenbroodbak** van zwart verlakt blik met verguld.
L. 20 c. Br. 15 c.
- 448, 449. Een paar **poppen presenteertrommeltjes** van zwart verlakt blik met verguld.
450. Houten **poppen messenbak** met hengel.
- 451, 452. Twee **poppen kandelaars**, geel verlakt met landschappen.
H. 9 c.
- 453, 454. Blikken **poppen snuiterbakje** met snuiter. Geel verlakt.
Br. 18 c.
455. Blikken **poppen emmer**.
H. 16 c. W. 16 c.
456. Blikken **poppen glazen spuit**.
H. 27 c.

k. FAMILIEWAPENS.

457. **Wapenbord** eener edelvrouw met 8 kwartieren, van de familie Leijden Lanschot, met het onderschrift: Obijt XXVI Decembris,

de kwartieren zijn: van Peene, Lanschot, van Vredenburg, Meerman, L'empereur v. Oppijck, Arcebout, van Hoogeveen en Vesaneveld.

H. 230 c. Br. 150 c.

458. **Wapenbord** van Gael met 4 kwartieren: Gael, Schuilenburgh, Leiden, Lanschot; onderschrift: Obiit XVIII Octobris.

H. 280 c. Br. 200 c.

459. **Wapenbord** van Gael met 4 kwartieren: Gael, v. d. Goes, Sonmans en van Vredenburg.

H. 185 c. Br. 165 c.

460. **Wapenbord** van Mr. Remus Floris van Zanen met 8 kwartieren van Mees Jacobsz. van Zanen, Anna van Duyfhuys, Jan de Bruijn, Anna Bovetius, Dirk Pietersz de Goijer, Sara van Heijnsbergen, Mr. Mattheus Steijn, Maria van Napels.

Geschenk van den heer Dr. J. C. Drabbe.

461. **Geslachtswapen** van Daniel Basijn, geschilderd op doek, in lijst.

H. 44,5 c. Br. 36,5 c.

Geschenk van Mr. P. C. Librecht Lezwijn.

- 462, 463. **Familiewapens** van **Isaac van Alphen** en van zijne echtgenoot **Catharina Maria de Reuver** met 8 kwartieren. Teekening in kleuren op perkament. In lijst en achter glas.

H. 39 c. Br. 33 c.

Geschenk van Jhr. W. I. C. Rammelman Elsevier.

463. **Zilveren cachet** met het wapen van de familie Clignet.

H. 3,8 c.

Geschenk van Mej. A. Udink.

1. VEREENIGINGEN.

a. Nut van 't Algemeen.

464. **Zilveren medaille**, geslagen ter herinnering aan het 50jarig bestaan van het Leidsche Departement tot Nut van 't Algemeen. A°. 1834.

β. Prijzmetelaarsloge.

465. **Ovaal zilveren draagpenning** geslagen ter herinnering aan het 25jarig bestaan der Loge La vertu; op de eene zijde een Minerva

houdende in de eene hand de speer in de andere hand een lauwerkrans boven een altaar waarop de teekenen der vrijmetselaars liggen en het omschrift: FRATRIBVS LIBERAE VIRTUTIS QVINTVM LVSTRVM CELEBRANTIBVS; aan de andere zijde in het midden een opschrift in 7 regels: NOS IVNGIT | FRATERNVS AMOR | CVI CANDIDA VIRT | VS PRÆSIDET. | ILLVSTRI SIDERE | CERTA FIDES | F. P. B. en het randschrift: LVGD. BATAV. D. XXV. MAII. A. CIOCCIOCCIOCCIO DCC L. XXXIII.

L. 4,5 c. Br. 3,5 c.

Geschenk van den Heer Th. M. Roest.

466. Ovaal zilveren medaille, geslagen ter herinnering van het springen van het kruidschip op 12 Jan. 1807 en op de feestviering van het 50jarig bestaan der vrijmetselaarsloge „La Vertu” te Leiden. Op de eene zijde de voorstelling, een geknield beeld bij een altaar waarbij de dood met zeis welke wordt vastgehouden door een arm die uit de wolken komt tegenover de stralende zon; op den achtergrond de verwoesting door het springen van het kruidschip aangericht, onder de voorstelling het opschrift: DIE 12 IAN. DEUS | NOS OMNES | SERVAVIT. Het geheel met het omschrift: VIRTUTIS SOCIIS FRATERNO MORE LIGATIS PROSPERA CONTINGIT CLAUDERE LUSTRA DECEM DIE 19 OCT 1807; op de keerzijde bovenaan, het wapen van Leiden waaronder een opschrift in negen regels: DUM REPETET SUBITAM, | TIBI, REX, TUA LEIDA RUINAM, | REDDETUR GRATIAE DEBITUS | URBIS AMOR | VIRTUTIS NOMEN FRATRUM | LAUDESQUE MANERUNT, | DUM. PIETAS MISERIS | DULCE LEVAMEN ERIT | SSVD E. en het randschrift: VIVAT LUDOVICUS NAPOLEON BENEFICUS HOLLANDIAE REX!

H. 4,6 c. Br. 3,8 c.

Uit de verzameling van den Heer S. Van der Paauw.

467. Zilveren ridderkruis, op de balken een passer in het midden de letters L. B. A.

Br. 4 c.

Afkomstig van den Heer S. van der Paauw.

γ. Doctorengeselschap.

468. Glazen bokaal met arabesken besneden en de voorstelling eener

brandende kaars waaronder de zinspreuk van Prof. Tulp: **ALIIS INSERVIENDO CONSUMOR** toebehoord hebbende aan een doctorengeselschap.

H. 20 c. Midd. 8,5 c.

Geschenk van Dr. Jb. Baert.

δ. Handboogschutterij.

469. **Banier** de eene kant van groene zijde waarop geborduurd is het gekroonde wapen van Leiden, daaronder het jaartal 1849, de keerzijde van roode zijde waarop geborduurd is in zilver, twee pijlen, een boog en een pijlkoker, daarboven het opschrift: Willem Tell, omgeven door ineengestrengelde eiken- en laurierbladeren, boven op den standaard in zilver twee pijlen en een boog; het vaandel afgezet met zilveren franje en kwasten.

H. 82 c. Br. 57 c.

470. **Bronzen medaille**, op de voorzijde de heilige Sebastiaan met het randschrift: **HANDBOOGSCHUTTERY DER SOCIETEIT DE UNIE TE 'S HERTOGENBOSCH**; op de keerzijde een opschrift in 8 regels: Nationaal Concours | Afstands Premie | Toegedend aan de | Handboogschutterij | Willem Tell | te | Leiden 25 Augustus 1845, omgeven door een krans van laurier- en eiken-takken; gravure I Everts: de medaille hangt aan een rood en wit zijden lint, de leidsche kleuren.

Midd. 6,5 c.

471. **Bronzen medaille**, op de eene zijde een boog met twee pijlen rustende op een krans, met het opschrift: **PREMIE AAN DE VERST KOMENDE SCHUTTERY VAN LEYDEN**; op de keerzijde het wapen van Dordrecht met het randschrift: **CONCOURS GEHOUDEN TE DORDRECHT 23 AUGUSTUS 1847**; hangende aan een karmozijn rood lint met witte streep.

Midd. 5,8 c.

472. **Bronzen medaille**, op de voorzijde twee handen in elkander gedrukt waarboven de stralende zon; en het omschrift: **GOD ZEGENE NEDERLAND EN ORANJE**, op de keerzijde een opschrift in 9 regels: **VAN | NEDERLANDS | BOOGSCHUTTERS | AAN | HUNNEN DOORLUCHTIGEN | OPPER-BESCHERM-HEER | Z. M. KONING | WILLEM III | 1850**, omgeven door

een ineengestregelden krans van eiken- en lauriertakken; hangende aan een moiré oranjelint.

Midd. 6,5 c.

473. Getuigschriften uitgereikt aan bovengenoemde vereeniging.

De voorwerpen 469 en volgende zijn geschonken door het bestuur der opgeheven vereeniging.

a. Scherpschuttersvereeniging.

474. Zilveren ruitvormige **draagpenning** hangende aan een rood zijden lint, met ingeslagen stempel der Noodmunt „haec libertatis ergo” gedragen door de scherpschutters bij gelegenheid van een schietwedstrijd in October 1874.

L. 7 c. Br. 4,5 c.

Geschenk van den Heer C. A. Emeis.

III. REGEERING.

a. BURCHT.

475. Zilveren vergulde **bokaal**, in den vorm van een burcht, op voet, door de stad aan C. van Alkemade geschonken, voor diens opdracht en beschrijving van den Burg en de Burggraven van Leiden in 1730. Door de stedelijke regeering op de auctie van den heer Schinckel in 1860 weder ingekocht.

H. 31 c. Midd. 9 c.

b. GEBOUWEN.

476. Roodkoperen **windvaan**, met het wapen van Leiden à jour gewerkt.

H. 62 c. Br. 52 c.

477. Roodkoperen golvende **windvaan**, à jour gewerkt met de voorstelling: de leeuw houdende het wapen van Leiden.

L. 45 c. Br. 36 c.

478. **Windvaan**, voorstellende een romein, die in de eene hand de fasces of bijbundel houdt, in de andere hand een schild met à jour gewerkt opschrift: S(enatus) P(opulus) Q(ue) L(eidensis).

H. 60 c. Br. 35 c.

Deze windvanen zijn afkomstig van stedelijke gebouwen.

c. WAPENS.

479. **Voorstelling** van een staanden leeuw, verdedigende het wapen van Leiden, bovenaan het jaartal 1736.

H. 70 c. Br. 70 c. Op doek.

480. Het **wapen** van Leiden, omgeven door voluten gedreven in een vierkante roodkoperen plaat.

L. 42,5 c. Br. 40 c.

d. STEMPELS EN ZEGELS.

481. Bronzen **cachet** met handvatje, waaraan een oogje; in het cachetje is gegraveerd een sleutel met een vierkant oog en het opschrift: **ſ | opidi | de | leiden**, Wellicht het oudste zegel der stad. (Contrazegel).

H. 2 c. Midd. 1,8 c.

482. **Afgietsel** in gips van n°. 481.

483. **Afgietsel** in gips van een zegel, voorstellende St. Pieter zittende in eene nis, met een kalot op het hoofd, een sleutel in de rechter- en een boek in de linkerhand houdende; aan weërszijden een knielenden engel, daaronder acht gezworenen of schepenen met den schout; daaromheen het opschrift:

S · SCVLTETI · OCTO · IVRATOR' . z : COMVNITATIS :
OPIDANOR' . I . LEYDE'.

Het zegel hangt aan den brief van het Gefaliede Bagijnhof te Leiden A°. 1293, onder de charters van Leiden vermeld; ook aan een brief van de Abdij van Rhijnsburg A°. 1293. Het komt ook voor onder de giftbrieven van het kapittel ten Hooglande van 1325 en 1356, alsmede van die van den Burcht A°. 1361. Men vindt dat dit zegel nog gebruikt is op den 15 April 1420, bij gelegenheid van de Confederatie der Hoeksche Edelen, tegen Hertog Jan van Beijeren. (Onder de charters van Leiden aanwezig).

Midd. 7 c.

Geschenk van den Heer Joh. Enschedé te Haarlem.

484. **Koperen cachet** met handvatje, waaraan een oogje; op het cachet is gegraveerd de dubbele sleutel met een kleineren daarboven en het omschrift: **ANTIS OPIDI DE LEYDEN** Het heeft gediend als contrazegel van het voorgaande.

H. 2 c. Midd. 2,3 c.

485. **Afgietsel** in gips van n°. 484.

486. **Bronzen cachet** waarvan het handvat is afgebroken, voorstellende: St. Pieter, zittende als de voorgaande 483, tusschen de leidsche wapens, die in plaats der engelen zijn gegravereerd, onderaan de acht gezworenen met den schout en hetzelfde omschrift.

Ofschoon dit cachet van het voorgaande verschilt, blijkt uit de diep ingegraveerde Leidsche wapens, dat ook dit cachet de twee engelen heeft gehad. Sedert het jaar 1447 gebruikt om rentebrieven te bezegelen.

Midd. 8 c.

487. **Afgietsel** in gips van n°. 486.

488. **Afdruk in lak** van een cachet, voorstellende St. Pieter, zittende, houdende in de linkerhand één sleutel en met de rechterhand zegenende; met het omschrift: **S. SECRETVM OPPIDI DE LEYDEN.**

Midd. 4 c.

Het is vermoedelijk een afdruk van den oudsten kleinzegelstempel der stad. Het komt voor onder de giftbrieven van het kapittel ten Hooglande van 1357, 1370 en 1371, en wordt aldaar genoemd: „Onze ghemienre porte-zegel van Leyden”.

489. **Zilveren cachet** met handvat, voorstellende St. Pieter, staande met een calot op het hoofd, houdende één sleutel in de rechteren een boek in de linkerhand, daaronder het wapen van Leiden (de twee sleutels), en een liggenden leeuw aan weerszijden; het omschrift luidt: **Signetum opidi leideneis.**

Midd. 4,9 c.

490. **Afgietsel** in gips van n°. 489.

491. **Zilveren cachet** met handvat, voorstellende St. Pieter, staande, met de driekroon op het hoofd, houdende in de rechterhand één sleutel en in de andere een staf. Onder zijn voeten staat het wapen

van Leiden, de twee sleutels), aan elke zijde een liggende leeuw. Het omschrift luidt: **sigillum: cotidianum: opidi: leidencis.** Dit zegel hangt reeds aan een charter van Leiden van het jaar 1393 en is tot 1577 als dagelijksch zegel gebruikt.

Midd. 6 c.

492. **Afgietsel** in gips van n°. 491.

493. **Zilveren cachet** met handvat, voorstellende de stad Leiden; daarboven den leeuw, het wapen van Leiden vasthoudende. Het omschrift luidt: **S + CIVITATIS + LVGDVNI + BATAVORVM + AD + CONTRACTVS.**

Midd. 7,5 c.

Dit cachet is in de maand Augustus 1587 door Claes Gijsbrechtsz. van Campen begonnen en door Antonis Jansz. goudsmid te Rotterdam afgewerkt. Het woog toen 15 lood en $7\frac{1}{2}$ engels.

494. **Afgietsel** in gips van n°. 493.

495. **Afdruk** in papier van een stempel met de voorstelling: de leeuw verdedigende het wapen van Leiden en het omschrift: **SIG. LUGDUNI. BATAVORUM. AD. CAUSAS.**

Midd. 6,5 c.

496. **Afdruk in lak** voorstellende het zegel der stad, dat heden ten dage gebruikt wordt: 2 staande leeuwen houdende het wapen van Leiden, met het omschrift: **ZEGEL DER GEMEENTE LEYDEN.**

Midd. 3,5 c.

497. **Afdruk in lak** van een kleinzegel van Leiden, voorstellende de twee sleutels van Leiden, omringd door voluten en het omschrift: **SECREET ZEGEL DER STADT LEYDEN.**

Midd. 4,5 c.

498. **Zilveren cachet** met de voorstelling der twee sleutels van Leiden met het randschrift: **SECREETZEGEL DER STADT LEYDEN;** gebarsten en het handvat afgeviild.

Midd. 4 c.

499. **Zilveren cachet** van een secreetzegel; het handvat afgeviild.

Midd. 4 c.

500. **IJzeren cachet** met de voorstelling: twee leeuwen houdende het wapen van Leiden met het opschrift: **ZEGEL DER STADT LEY-**

DEN. Dit zsgel is in 1733 gemaakt door Mauricius Gideon Morel, geb. te Maastricht 1690 en in 1726 als student te Leiden ingeschreven onder den titel van *insignium sculptor* en gebruikt door de schepenen voor de missiven. Het heeft f 22.— gekost en de schroef f 5.—

Midd. 4,5 c.

501. Houten **doosje** met afdruk in papier van n°. 500 en een opschrift daarop betrekkelijk.

Midd. 5,5 c.

502. **Doosje** met afdruk van n°. 500 en gewijzigd opschrift.

Midd. 5,5 c.

503. **Zegelstempel** van zilver, afwijkend van n°. 500; beschadigd.

Midd. 4,5 c.

504. Houten **doosje** met drie afdrukken in roode lak van twee verschillende zegelstempels der stad Leiden, voorstellende het wapen gehouden door twee leeuwen.

Midd. 5,5 c.

505. Houten **doosje** met afdruk in roode lak van zegelstempels als n°. 504.

Midd. 4 c.

506. Koperen **cachet** met de voorstelling: de leeuw verdedigende het wapen van Leiden en het randschrift: GROOT ZEGEL DER STAD LEYDEN.

Midd. 6,5 c.

507. Koperen **zegelstempel**, afwijkende van n°. 506.

Midd. 6,5 c.

508. Houten **cachet** om een zachte stof te merken met het wapen van Leiden.

Midd. 5,5 c.

509. Koperen **stempel** om op een boekband het wapen van Leiden te drukken, voorstellende den leeuw verdedigende het wapen van Leiden.

Midd. 11 c. bij 8 c.

510. Koperen **plaat**, waarop gegraveerd het wapen van Leiden gehouden door een gehelmden leeuw; in een geornamenteerden rand

het opschrift: „Haec libertatis ergo”. Gebruikt voor het drukken van stedelijke keuren.

L. 9 c. Br. 9,5 c.

Afkomstig van het Stadhuis.

511. **Afdruk in lak** voorstellende het wapen van Leiden met het opschrift: **TOLZEGEL DER STAD LEYDEN**.

27 Nov. 1574 werd besloten een nieuw tolzegel te maken.

512. **Zilveren cachet** met het wapen van Leiden en het opschrift: **TOLZEGEL DER STAD LEYDEN**.

Midd. 5 c.

513. **Zegel in was** van Soeterwoude als heerlijkheid van Leiden, op de eene zijde de voorstelling: de leeuw verdedigende het wapen van Leiden met het opschrift... **ER STADT LEYDEN TOT D'AMBACHTS HEERLICHEIT VAN SOETERWOVD...**; op de keerzijde het contra zegel van Nicolaes van Banchem.

Midd. 5,5 c.

514. **Zilveren cachet** met de voorstelling: de leeuw verdedigende het wapen van Leiden en het randschrift: **S. DER. STADT. LEYDEN. TOT. D. HEERLICHEYT. VAN. OEGSTGEEST**.

Midd. 5 c.

- 515—517. **Drie afdrukken in groen lak** van zegelstempels van het waterschap van Rijnland met de voorstelling van het wapen van Rijnland, op de kleinste een opschrift: **Hoogheemraadschap van Rijnland**.

Midd. 3—5 c.

518. **Zilveren kiezerspenning** van Rijnland.

Midd. 4,7 c.

Geschenk van den Heer Th. M. Roest.

e. **SLEUTELS DER STAD**.

519. **Kussen** van groen laken met passement versierd, waarop volgens overlevering de sleutels der stad aan Karel V aangeboden zijn.

L. 50 c. Br. 40 c.

520. **Twee zilveren vergulde sleutels** liggende op een rood fluweelen kussen met goud geborduurd rand, met franjes en kwasten.

Sleutels L. 23 c. Kussen L. 35 c. Br. 32 c.

Deze sleutels met kussen zijn in het jaar 1811 aan Napoleon I bij zijn komst hier ter stede aangeboden. Vergelijk over N°. 520 en 521 Leidsche courant 4 Junij 1858 (R. Elsevier).

f. MEUBELN.

521. **Kastje** met festoenen en emblemen van de secretary versierd en een deur waarop het wapen van Leiden ingeaneeden is.

L. 58 c. Br. 83 c. H. 99 c.

Afkomstig van de Secretary.

522. Een met snijwerk versierde **barometer**, met het wapen der stad en die van de Heeren van Alphen, Eleman, Banchem en Paedts.

H. 123 c.

523. Gebeeldhouwde **spiegellijst**, aan het bovineinde het Leidsche wapen, verguld en in kleuren.

H. 261 c. Br. 117 c.

Afkomstig van de vergaderzaal van Burg. en Weth.

524. Houten **kist** (stembus), gemerkt n°. 56.

H. 50 c. Br. 50 c.

525. Houten **stembus** gemerkt n°. 64, bovenop het opschrift wijk 6.

H. 36 c. Br. 50 c.

526. **Triktrakbord** met 15 zwarte en 15 witte schijven, van binnen met groen laken bekleed, de punten van wit en rood laken; vier hoornen werpkroezen, twee gevoerd met laken, deze zijn h. 9,5 c., midd. 5,5 c., de beide anderen h. 11 c., midd. 5 c.; drie dobbelsteenen.

□ 47 c. h. 19 c.

Stadsrekening 10 Januari 1660:

„Gelevert aan de E. E. Heeren Burgemeesteren der stad Leijden, twee verkeerborden met de schijven, tot achtentwintich Gulden 1 stuk.

Cost te samen

f 56.—

Carel de Moor, Schilder.”

(R. Elsevier).

g. VROEDSCHAPSPENNINGEN.

527. **Afgietsel** in gips van de oudst bekende Leidsche vroedschapspenning, op de voorzijde de sleutels van Leiden en het omschrift:

vroetscip op de keerzijde in twee regels: men | gden (wijnpenning).

Midd. 2,2 c.

Afkomstig uit het Academisch Munt- en Penningkabinet. Geschenk van den heer Th. M. Roest.

528. **Stempel** gediend hebbende tot het slaan van de voorzijde van een Leidschen vroedschapspenning met de voorstelling: de leeuw verdedigende het wapen van Leiden en het omschrift: NUMMUS SENATORIUS.

H. 4,5 c. Midd. 3,3 c.

529. Zilveren **vroedschapspenning** geslagen met den voorgaanden stempel, op de keerzijde een opschrift in 7 regels: Prudens parem | tum, consilio, & fide, | Fortis parentum | cladibus, & fame, | Virtute discat per | tinaci Posteritas | Patriam tueri |.

Midd. 3,2 c.

530. Zilveren **vroedschapspenning** als n°. 529 met verschillende stempel geslagen.

Midd. 3,3 c.

Geschenk van den Heer Th. M. Roest.

531. **Zakje** van groen fluweel met zijde bestikt en twee witte- en rood-zijden banden om den schuif toe te halen; voorstellende aan de eene zijde het wapen van Leiden, waarboven de woorden NUMMUS SENATORIUS en PULGRO, op de keerzijde het opschrift van n°. 530 en daaronder NON-UNO. Dit zakje houdt in drie pakjes van vijf der bovengenoemde penningen, elk vijftal met een anderen stempel geslagen.

L. 22 c. Br. 12 c.

532. Gouden **vroedschapspenning** met een gewijzigden stempel geslagen; op de keerzijde een opschrift in 7 regels: PRUDENS | PARENTUM CLA | DIBUS ET FIDE | VIRTUTE DISCAT | PERTINACI | POSTERITAS PA | TRIAM TUERI |.

Midd. 3,2 c.

Deze vroedschapspenningen zijn in verschillende steden geslagen; zoo leest men in het Ordonnantieboek 29 Mei 1667 blz. 216: „Aan David Hagenet muntmeester te Enkhuizen f1344,10 in vol-doening over 1500 vroedschapspenningen bij denselve aan de stad geleverd.” (R. Elsevier).

533. Zilveren **vroedschapspenning** als n°. 532 met verschillende stempel geslagen.

Midd. 3,3 c.

Geschenk van den Heer Th. M. Roest.

534. Fluweelen **zakje** met zilverdraad bestikt, inhoudende drie pakjes van 5 penningen met het opschrift als n°. 532, ieder 5-tal met een anderen stempel geslagen.

L. 25 c. Br. 16,5 c.

A. VAATWERK.

- 535—542. **Acht** gedreven zilveren **kandelaren**, om bij maaltijden op het Raadhuis gebruikt te worden; op den voet gegraveerd: de leeuw verdedigende het wapen van Leiden.

H. 34 c.

Geleverd door Pieter Verduyn te 's Hage, 26 Maart 1662, voor f849—9 (R. Elsevier).

- 543—546. **Vier** gedreven zilveren **opstanden** voor zout, waarin op den voet het wapen van Leiden gegraveerd is.

H. 25 c.

547. Gedreven zilveren **handewaschschotel**, met het wapen der stad van massief goud in het midden, om bij maaltijden op het Raadhuis gebruikt te worden.

Midd. 55,5 c.

Geleverd door Frans Maerschaleck, goudsmid te Leiden, 20 Juli 1541 voor f686—14. (R. Elsevier).

548. Gedreven zilveren **lampetkan**, bij den schotel n°. 547 gebruikt.

H. 23 c. Midd. 14,5 c.

549. Gedreven zilveren **spoelkom**. met uitgesneden rand en twee zilveren hengsels; in den kom is het wapen van Leiden gegraveerd.

Midd. 31 c. H. 17 c.

550. **Komfoortje** van zilver op 3 pootjes, met koperen bakje, staande op een mahoniehouten schijf. Gebruikt, ter verwarming van dranken, door den vriendenkring van schepenen.

Midd. 12,5 c. H. 10 c.

551. **Komfoortje** van zilver.

Midd. 12,5 c. H. 10 c.

Afkomstig van het Raadhuis.

552—563. **Twaalf vorken** van zilver, op den steel gegraveerd het wapen van Leiden gehouden door twee leeuwen.

L. 20 c.

564—575. **Twaalf lepels** van zilver, op den steel gegraveerd het wapen van Leiden gehouden door twee leeuwen.

L. 20,5 c.

576, 577. **Vork en lepel** van zilver, op den steel gegraveerd: P. L.

L. 20 c.

578—581. **Twee vorken** en **twee lepels** van zilver met hetzelfde merk, doch uitgesleten en op nieuw ingekrast S. V. G.

L. 20 c.

582, 583. **Vork en lepel** van zilver, met het wapen van Reverhorst.

L. 20 c.

585—588. **Twee vorken** en **twee lepels** van zilver gemerkt I. D. C.

L. 20 c.

589—592. **Twee vorken** en **twee lepels** van zilver gemerkt P. L. N.

v Peene.

L. 20 c.

593—596. **Twee vorken** en **twee lepels** van zilver gemerkt F. N.

L. 20 c.

597—602. **Zes theelepeltjes** van zilver gemerkt met het wapen van Leiden.

L. 13 c.

N°. 550—602. Afkomstig van het Raadhuis.

603—610. **Acht tinnen wijnkannen** bij de vergaderingen op het Raadhuis gebruikt: op de deksels het wapen van Leiden.

H. 55 c.

i. BEKERS.

611. **Wijnglas** met het wapen van den Erfstadhouder Willem V.

H. 19 c.

612. **Winkelk**, Wolfsglas, met de beeldtenis der gerechtigheid daarop gestipt.

H. 20,5 c.

613. **Wijnglas** met twee zwevende geniën van den wijnoogst, met een opschrift in 8 regels: *Amicitia | inter praetores | Scabinas Leyden-*

ses | aeterna | esto | Eosque inter et graphiarum | non moritura Harmonia | Colitor. Op den voet het opschrift: *Amicitiae ergo W. Santin.*

H. 81 c.

614. **Wijnglas** met de wapens van Leiden en Holland.

H. 81 c.

N°. 611—614 hebben behoord aan den vriendenkring van schout, schepenen en griffier, sedert 1755 en volgende jaren. Hierbij behoort een kastje waarin deze glazen bewaard werden alsmede het reglement der vergadering en de gedichten op die glazen gemaakt.

H. 86 c. Br. 43 c.

615. **Wijnglas** met het wapen van Maria, koningin van Engeland, gemalin van Prins Willem III.

H. 18 c.

616. **Wijnglas** met het wapen van Holland, met het opschrift, *Vigilate Deo confidentes.*

H. 20,5 c.

617. **Wijnglas** met het wapen van Leiden.

H. 18,5 c.

618. **Wijnglas** met het wapen van Delft.

H. 18 c.

619. **Wijnglas** met het wapen van het hoogheemraadschap Rijnland.

H. 18,5 c.

620. **Wijnglas** met het wapen van Prins Willem III, koning van Engeland.

H. 18 c.

- 621, 622. Twee geslepen **Wijnglazen**.

H. 19 c.

De voorwerpen N°. 615—622 hebben behoord tot het stadsjacht.

623. **Bokaal** van groen glas, beschilderd met het wapen van Leiden en dat der familie van Alphen, door twee ganzen gesecheiden.

H. 14 c.

Geschenk van Mr. F. de Wildt.

j. GESLACHTSWAPENS

624—627. **Vier roodkoperen platen**, waarin gedreven zijn de wapens van de heeren Elleman en Paedts, van Groenendijck en Meerburg, van der Meer en Meerman, Hasius en Swaenswijck, allen regeeringspersonen.

Vermoedelijk behooren deze platen bij N°. 480.

L. 13—15 c. Br. 18,5—21 c.

k. KUSSENS.

628—631. **Vier kussens** van tapijtwerk, in kleuren, met de voorstelling van het wapen van Leiden.

L. en Br. 60 c.

632, 633. **Twee kussens** van groen laken, waarop gehecht is een uitgeknipt tapijtwerk, voorstellende den leeuw, verdedigende het wapen van Leiden.

L. en Br. 60 c.

Deze kussens zijn door regeeringspersonen gebruikt.

l. VERSCHILLENDE BEAMBTEN.

α. Burgemeesters.

634. **Burgemeestersboekje**, van Gerard van Leeuwen: met twee zilveren slootjes met wapen van Leiden met d'Erfgen. der Wed. C. Stichters Almanak van het jaar 1724.

H. 12 c. Br. 7 c.

β. Weesmeesters.

635. **Teekening** van het zegel van het, in 1450 opgericht, college der weesmeesters, voorstellende de twee sleutels der stad, met het omschrift: **weesmeesters leide**.

636. **IJzeren zegelstempel**: een staande leeuw verdedigende het wapen van Leiden en het omschrift: **SECREET · ZEGEL · VAN · DE · WEESKAMER · DER · STAD · LEYDEN**.

Midd. 3,3 c.

Afkomstig van het stadhuis.

γ. Commissie van fabricage.

637. **Afdruk in lak** van het zegel der commissie van fabricage, voorstellende het wapen van Leiden tusschen twee staande leeuwen met het omschrift: Commissie van fabricage.

Midd. 3,5 c.

δ. Geneeskundig toezicht.

638. **Koperen cachet** met essenhouten handvat, waarin gegraveerd is **PLAATSCOMMISSIE VAN GENEESK. TOEVOORZ. TELEYDEN.**

L. 8,5 c. Midd. 3,5 c.

ε. Stadsbode.

639. **Doornstok** met een zweep van twee koorden aan het einde, zijnde een roe, gebruikt als waardigheidssteeken door den stadsbode.

De roe L. 42 c. de zweep L. 25 c.

640. **Stok** als n°. 639, doch zonder zweep of beslag.

L. 29 c.

641. **Zes zilveren letters** genaaid op een zwarten reep laken, vormende den naam **LEYDEN.**

ζ. Omroeper.

- 642, 643. **Koperen omroepers-bord** met daarbij behoorenden klopper.

Midd. 30 c. L. 28 c.

Afkomstig Raadhuis.

644. **Gedraaide houten klopper**, gebruikt bij een omroepersbord.

L. 31,5 c.

Afkomstig van het Stadhuis.

η. Visscherij

645. **Koperen penning** met het opschrift in 2 regels: **DAGRONDEN.** De politieagenten over dag belast, met het toezicht op de openbare orde en de visscherij, droegen deze penningen als teeken hunner waardigheid.

Midd. 4,5 c.

646. **Penning** gedragen door de politieagenten als zij des nachts toezicht hielden op de visscherij, met het opschrift: **HOOFDT, RONDEN.**

Midd. 4,5 c.

647—652. **Zes penningen** met de merken MP, MP, ZP, HW, WP, HP, gedragen door politieagenten belast met het toezicht op de visscherij in de stadssingels tusschen de verschillende poorten: Morsch- of Marepoort, Zijlpoort, Hoogewoerdspoort, Wittepoort en Heerepoort.

Midd. 4 c.

653. **Vier koperen maatstaafjes** draaiende om een spil, gediend hebbende om de maat aan te geven voor de mazen der vischnetten; van de vlouwnetten 7,2 c., van de schakels 6,3 c., van de seegens 4 c., en van de fuyken der fuykers 3,3 c.; gebruikt door de politieagenten die het opzicht hadden over de vroomwateren van Leiden.

654. **Ijzeren stempel** gediend hebbende tot het slaan van looden penningen voor personen die vergunning hadden te visschen in de Vroomwateren. Voorstellende het wapen van Leiden gehouden door twee leeuwen en het omschrift „Stads-Vroomwateren”.

L. 20 c. Midd. 3,8 c.

Afkomstig Stadswerf.

655—660. **Zes ijzeren stempels**, gediend hebbende tot het slaan van looden penningen voor personen die vergunning hadden om te visschen, als voor de: VLOUWERS, SCHAKELAARS, ZEGENAARS, FUIKERS, DOBBERAARS en PLEMPERS

L. 9,5 c. Midd. 4 c.

661—666. **Zeven looden penningen**, op de eene zijde het wapen van Leiden, gehouden door twee staande leeuwen, met het omschrift: STADS VROONWATEREN, de keerzijde geslagen met de stempels n°. 655—660 en 654, op een der zegenaars is het contramerck X, op dat der plembers het contramerck ^{XXXX} IIII ingeslagen.

Midd. 3,5 c.

667. **Nijptang** om looden penningen te slaan voor de opzichters der vroomwateren.

L. 37 c.

668. **Looden penning** met de tang n°. 667 geslagen, op de voorzijde het wapen van Leiden met het omschrift: VROONWATE-

REN, op de keerzijde tusschen voluten de letters O.D.B.E.V. |
D.W.T.L. in twee regels.

Midd. 4 c.

669. **Stel van drie koperen gegraveerde vischjes aan een kettinkje geregen, met de opschriften: BAARS, VOORN, POST aangevende de maat der visschen die niet gevangen mochten worden.**

L. 15,5—10 c.

- 670—672. **Drie koperen baarsjes van stellen als n°. 669, doch kleiner.**

L. 14 c.

- 673—675. **Drie vischjes als n°. 669, doch nog kleiner; één gegraveerd en twee gladde.**

L. 13 c.

- 676—679. **Vier stellen van 3 koperen vischjes.**

L. 13,5—11 c.

- 680, 681. **Twee koperen vischjes, een baars en een post van stel-tjet als n°. 669.**

L. 13 en 11 c.

682. **Koperen plaat, waarin gegraveerd is een post, een voorn en een baars, om eene verordening te drukken op het visschen.**

De vischjes L. 10,5—13,5 c. de plaat L. 15—20 c.

683. **Afdruk op papier van de koperen plaat n°. 682.**

H. 28 c. Br. 22 c.

Geschenk van Mr. P. du Rieu.

684. **Geel koperen bus, met deksel en hangslot. gebruikt voor het inzamelen der gelden van de visschers die verlof hadden om in de vronwateren te visschen.**

H. 11 c.

685. **Linnen zak met schuif, waardoor een band geregen is, gebruikt voor vischloodjes; aan weerszijden het opschrift CORN. VAN VREEDE.**

L. 20 c. Br. 18 c.

686. **Linnen zak gebruikt voor vischloodjes, op de eene zijde $\frac{600}{AB}$ op de keerzijde A. P. J. Drabbe, doorgeschraapt.**

L. 34 c. Br. 14 c.

687. **Zak** als n°. 686 met het merk HWZ.

L. 29 c. Br. 15 c.

688. **Zak** als n°. 686 met het opschrift dobber..

L. 28 c. Br. 13 c.

689. **Zak** als n°. 686 met het opschrift zegens.

L. 29 c. Br. 14 c.

690. **Zak** als n°. 686.

L. 29 c. Br. 14 c.

θ. Bank van Leening.

691. Ovaal tinnen **bord**, in het midden het wapen van Leiden, afkomstig van de bank van leening.

L. 53 c. Br. 43 c.

m. BELASTINGEN.

692. Koperen **cachet** met houten handvat, voorstellende het Leidsche wapen met het randschrift: „Stedelijke belastingen te Leyden” N°. 8.

L. 11 c.

Afkomstig Raadhuis.

693. **Plaatje** van lood, aan de eene zijde de sleutels van Leiden met de letters S. G. B. op de keerzijde het jaartal 1857 met het nummer 700; gebruikt als draagteeken, controle van betaalde hondenbelasting.

L. 3 c.

694. **Plaatje** van koper, op de eene zijde de sleutels van Leiden waar boven eene kroon, op de keerzijde het jaartal 1858 en n°. 14.

L. 23 c.

695. **Plaatje** van koper boonvormig, aan de eene zijde de sleutels van Leiden waaronder het jaartal 1859, aan de keerzijde het nummer 24.

L. 3,5 c.

696. **Plaatje** van koper aan de eene zijde de sleutels van Leiden waaronder het jaartal 1866, aan de keerzijde het nummer 972.

L. 3 c.

697. **Plaatje** van koper, in den vorm eener A, gemerkt aan de eene zijde 1867, aan de keerzijde 894.

L. 3,5 c.

698. **Plaatje** van tin, in den vorm eener B, op de eene zijde gemerkt 1868, 298.
L. 4 c.
699. **Plaatje** van koper, gemerkt op de eene zijde 1868, op de keerzijde 109.
L. 3,5 c.
700. **Plaatje** van tin in den vorm eener C, op de eene zijde gemerkt 1869, op de keerzijde 276.
L. 3,5 c.
701. **Plaatje** van koper, op de eene zijde gemerkt 1869, op de keerzijde 473.
L. 36 c.
702. **Plaatje** van tin in den vorm eener D, op de eene zijde gemerkt 1870, 250, op de keerzijde 250.
L. 3,8 c.
703. **Plaatje** van koper, op de eene zijde 1870, op de keerzijde 601.
L. 3,8 c.
704. **Plaatje** van tin, in den vorm eener E, op de keerzijde gemerkt 250.
L. 3,5 c.
705. **Plaatje** van koper, gemerkt op de keerzijde 571.
L. 3,5 c.
706. **Plaatje** van tin, in den vorm eener G, op de keerzijde gemerkt 280.
L. 4,5 c.
707. **Plaatje** van koper, cirkelvormig, waarop de sleutels van Leiden met het nummer 201.
Midd. 2,5 c.
708. **Plaatje** van tin, ruitvormig, gemerkt 1875, 386.
L. 4,5 c.
709. **Plaatje** van koper, ruitvormig, gemerkt 1875, 13.
L. 4,5 c.
710. **Plaatje** van koper, driehoekig, gemerkt 1876, 57.
H. 3 c.
711. **Plaatje** van tin, gemerkt 1877, 348.
H. 4 c.

712. **Plaatje** van tin, gemerkt 1878. 336.
H. 2,8 c.
713. **Plaatje** van koper, gemerkt 1878. 576.
H. 2,8 c.
714. **Plaatje** van tin in den vorm eener V, gemerkt 1879, 350.
H. 3 c.
715. **Plaatje** van koper, als de voorgaande, gemerkt 1879, 591.
H. 3 c.
716. Tinnen **plaatje** in den vorm van een H, op de voorzijde het jaartal 1881.
H. 2,3 c.
Geschenk van A. J. Leget.

n. WATERWERKEN.

717. **Model** van den platten grond der stad Leiden, ten einde aan te toonen, het verband der grachten en waterloozingen, vervaardigd uit lood in een houten bak, door den stadsarchitect S. v. d. Paauw 1827.
L. 225 c. Br. 175 c.

o. DUINWATER.

718. **Maandkaart** voor het gratis afgeven van duinwater aan behoeftigen; elken dag werd bij het leveren van een emmer een nummer afgeknijpt.
L. 8 c. Br. 16 c.
Het duinwater werd gedurende de jaren 1873—77 in schuiten aangevoerd, en op verschillende plaatsen der stad in kubieke ijzeren ketels, later in cylindervormige vergaarbakken van beton, waarop een pomp geplaatst was, verzameld en afgeleverd.
719. **Penning** van zink, waarop de sleutels van Leiden tusschen de cijfers 5 L(iters). Tegen deze penningen, die één cent kostten, werd een emmer duinwater afgeleverd.
Midd. 3,5 c.

p. VERLICHTING.

720. Vierzijdige **straatlantaarn**, aan alle zijden van glasruiten voorzien.
H. 89 c.

721. **IJzeren arm**, aan het einde een vierkant stuk hardsteen, gedield hebbende om de voorgaande lantaarn te dragen. Afkomstig van den hoek van een straat.

L. 64 c.

722. **Reverbère** of vierzijdige straatlantaarn, aan alle zijden van glasruiten voorzien, gebruikt om het middengedeelte der straat te verlichten; bovenaan een beugel met katrol, om haar aan een koord op te hangen.

H. 120 c.

723. Vierzijdige **straatlantaarn**, aan alle zijden van glasruiten voorzien, boven op den rand versiersels van gegoten ijzer.

H. 72 c.

724. Vierzijdige koperen **lantaarn**, aan alle zijden van glasruiten voorzien, bovenop een morgenster. Deze heeft gediend om een binnenplaats te verlichten.

H. 119 c.

725. Vierzijdige **lantaarn**, aan drie zijden van glasruiten voorzien.

H. 65 c.

726. Driezijdige **lantaarn**. aan twee zijden van glasruiten voorzien.

H. 53 c.

Deze beide laatste lantaarns hebben gediend voor openbare gebouwen.

727. **Blikken olielamp** voor 2 pitten, gediend hebbende voor een straatlantaarn.

H. 20 c.

- 728, 729. Twee **olielampjes** voor één pit, om in een der hoeken van lantaarn n°. 720 te plaatsen.

H. 8 c.

- 730—735. Zes blikken **oliematen**, gebruikt door de stadslantaarn-opstekers; zij zijn verschillend van maat en zijn voorzien van de nummers 4, 79 en 12, de kleinste zonder nummer, op N°. 4 is met punten het merk VII ingeslagen.

H. 4--10 c.

736. Vierzijdig **lantaarntje**, van boven met een opening, door den

bodem kan een stok op en neder bewogen worden, gebruikt door de stadslantaarnopstekers.

H. 118 c.

737. Veerende ijzeren **schaar** gebruikt door de lantaarnopstekers.

L. 18 c.

738—740. Drie houten **blokken** gediend hebbende om de **nieuw-jaarsprent** der stadslantaarnopstekers te drukken, voorstellende het wapen van Leiden, het wapen van Nederland en een straat van Leiden met reverbères.

H. 14 c. Br. 7 c.

g. BRANDWEZEN.

741. **Geëtste prent** met 4 voorstellingen: de eerst uitgevonden brandspuit door M. Coman in 1667, een brandend schip, een brandende kerk en een brandende molen. Op de drie laatste voorstellingen is men bezig met blusschen.

H. 79 c. Br. 61 c. In lijst en achter glas.

De stad schafte zich drie dezer spuiten aan, zooals wij lezen: „Ordonnantieboek blz. 206. 30 Augs. 1669. Jan Jansz. Hutten heeft geleverd nog 3 middele copere brandspuiten ieder tot f 350.—, „facit f 1050.—”. (Elsevier).

742. **Kopergravure** met de voorstelling van een brandspuit met brandblusmiddelen, uitgevonden door Jan van der Heyden 1672, met aanwijzing van gebruik.

H. 67 c. Br. 53 c. In lijst en achter glas.

743. **Kopergravure** met de voorstelling van het blusschen van een brand met bovengenoemde brandspuit.

H. 65 c. Br. 56 c. In lijst en achter glas.

744. **Kopergravure** met de voorstelling van het blusschen van een brand met eene dergelijke, doch eenigszins gewijzigde brandspuit.

H. 43 c. Br. 52 c. In lijst en achter glas.

745—748. Vier lederen **brandemmers** met hengsels, op de buitenzijde geschilderd de merken H en een rad, ^{NRB,} N°. 1. NM, GHV.

H. 25 c.

749. **Linnen brandemmer** met houten handvat, op de buitenzijde geschilderd: geoctroyeerde.
H. 23 c.
750. **Stok** met een ijzeren hanger aan het einde, een **pektoorts**, op den stok geschilderd het merk WoH.
L. 190 c.
751. **Handlantaarn**, in plaats van glasruiten dunne hoornen platen, op de buitenzijde het wapen van Leiden.
H. 44 c.
752. **Achzijdige lantaarn**, in de kap van gaatjes voorzien, om bij een brandspuithuis op te hangen.
H. 60 c.
753. **Achzijdige lantaarn**, gebruikt voor het Raadhuis.
H. 63 c.
754. **Zeszijdige lantaarn**, gebruikt voor het bon, Vleeschhuis.
H. 67 c.
755. **Lantaarn**, gebruikt voor het bon, Gans-oord.
H. 65 c.
756. **Schijfvormige lantaarn**, aan een beugel op een stok, gediend hebbende om te dragen vóór de overheidspersonen bij brand.
H. 231 c.
757. **Vierkant lantaarntje** met één glasruit, gediend hebbende om binnenshuis bij te lichten.
H. 26 c.
758. **Lantaarntje**, doch eenigszins gewijzigd.
H. 21 c.
759. **Gedraaide stok** van een brandmeester, aan het bovineinde een vierkant blokje, waarop aan elke zijde het gekroonde wapen van Leiden en N°. 7, het nummer der spuit.
L. 187 c.
- 760, 761. **Twee gedraaide stokken**.
L. 207 c.
762. **Lederen armband**, wit met rood geboord, waarop een koper plaatje met het wapen van Leiden is gehecht; deze werd vroeger gedragen door den burgemeester.
L. 55 c.

768. Lederen riem met koperen gesp en koperen plaat met het opschrift „Eerste Brandmeester”.
H. 7,3 c. Br. 7,4 c.
- 764—770. Zeven cirkelvormige ijzeren schijven met oogen, waar-
door riemen gestoken zijn, om ze op den arm der spuitgasten te
hechten, met het opschrift: BRANDSPUIT LEYDEN, rond de
nommers 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8.
771. Lederen riem met koperen gesp en het opschrift: LW (Ladder-
wagen) N°. 5; aan den arm gedragen door spuitgasten.
L. 44 c.
Geschenk van A. J. Leget.
772. Witte lederen plaat met aangehechten riem en het opschrift
LAKENHAL.
Br. 15 c.
773. Lederen plaat met het opschrift in twee regels PARTICU-
LIERE SPUIT.
Br. 15 c.
- 774—776. Drie koperen brandspuitpenningen. op de eene zijde
het wapen van Leiden gehouden door 2 leeuwen, op de keerzijde
de merken RH (RAADHUIS), -S- (Huiszittenhuis), W & A
(Wees- en Arme kinderkuis).
Midd. 4 c.
Geschenk van den heer Th. M. Roest.
- 777, 778. Twee brandspuitpenningen, op de eene P. W. (Pauvres
Wallons), op de andere P. S. (particuliere spuit).
Geschenk van J. Labree.
779. Koperen brandspuitpenning, op de keerzijde de afbeelding
der brandspuit van Jan van der Heijden.
Midd. 4 c.
780. Gegraveerd zilveren penning, betrekking hebbende op de uit-
vinding der slangbrandspuit in 1672; op de eene zijde een afbeel-
ding der stad Leiden, waaronder het wapen der stad, op de keer-
zijde een slangbrandspuit. Deze penning werd in goud aan Heeren
Burgemeesters van Leiden geschonken.
v. Loon III. 115.
Midd. 4 c.

781. Looden penning als n°. 780.

Geschenk van den Heer Th. M. Roest.

782. Houtsnce met afdruk op papier van 2 ladders, op de eene ladder de merken $\begin{smallmatrix} A & A \\ A & A \end{smallmatrix}$, op de tweede het getal 125, gediend hebbende om eene verordening op het brandwezen te drukken.

L. 10,5 c. Br. 6,5 c.

783. Houtsnce met afdruk op papier van twee brandemmers, op de eene het getal 125 en $\begin{smallmatrix} A \\ A \end{smallmatrix}$, op de andere de letters S K G en een rad.

$\begin{smallmatrix} A \\ A \end{smallmatrix}$
Het merk $\begin{smallmatrix} A \\ A \end{smallmatrix}$ is het bonmerk van Zevenhuysen. S K G en het rad beteekenen St Katharijnen Gasthuis.

IV. RECHTSWEZEN.

784. Stoel van den schout der voormalige vierschaar, versierd met gecanneleerde pilasters en vervaardigd van dicht paneelwerk.

H. 170 c. Br. 73 c.

Afkomstig van de kamer der vierschaar op het stadhuis. Stijl 16e eeuw.

785—787. Drie stokken aan welker einde een veerende schaar is bevestigd, gebruikt om misdadigers te vangen.

L. 350 c.

788. Blok, gediend hebbende om veroordeelden te radbraken.

L. 210 c. Br. 160 c.

789. IJzeren stang, gebruikt bij het radbraken.

L. 87 c.

790. Houten ton beschilderd met wapens van Leiden, gediend hebbende tot straoefening voor vrouwen; van boven een opening met twee beugels tot bevestiging rond den hals.

H. 110 c.

791. Houten **vrouwenbeeld**, voorstellende de gerechtigheid, het mist evenwel de gewone onderscheidingsteeken.

H. 143 c.

Afkomstig van de voormalige Universiteitsvierschaar.

4 Oct. 1653 gemaakt door Claes Jansz. Kaaskamer voor f50.—
Aanbestedingsboek bl. 80, N°. 11 (R. Elsevier).

792. Acht tinnen **hulpmunten** in gebruik in de militaire strafgevangenis bij Leiden. Op de voorzijde de woorden „Straf-gevangenis”, op de keerzijde 1 Gulden (bis), 50 cents, 25 cents, 10 cents, 5 cents, 1 cent, $\frac{1}{2}$ cent.

793. Koperen **plaat** van de chacot van een politie-agent met de voorstelling van het Leidsche wapen tusschen twee leeuwen en het opschrift „Policie”.

H. 10 c. Br. 13,5 c.

Afkomstig Raadhuis.

794. IJzeren **stempel** gediend hebbende tot het vervaardigen van de plaat voor de chaco's der politie-agenten, voorstellende het wapen van Leiden met het opschrift „Policie”.

Br. 15,5 c. H. 12,2 c.

Afkomstig van de Stadswerf.

795. IJzeren **stempel** gediend hebbende tot het vervaardigen van de plaat voor de chaco's van de politie-agenten, voorstellende het wapen van Leiden en het opschrift POLICIE.

H. 7,7 c. Br. 10,5 c.

Afkomstig van de Stadswerf.

796. IJzeren **stempel** met de voorstelling van het wapen van Leiden gehouden door twee leeuwen waaronder het opschrift „Policie”.

H. 13 c. Br. 13 c.

Afkomstig van de Stadswerf.

V. KRIJGSWEZEN.

a. GESCHILDERDE GLAZEN.

- 797—808. **Twaalf** door Willem Thybaut (Haarlem 1526—1599) in 1588 **geschilderde glaasramen**, voorstellende graven en

gravinnen van Holland en Zeeland, als Diederik Ve, Diederik Xe, Floris XIe, Maria XXXIIe, Willem van Beijeren XXVIIe, Willem van Henegouwen XVIIIe, Floris XVIIe, Willem XVIe. Ada XVe, Diederik XIIIe, Floris XIIe, Diederik, XIe graaf.

H. 138 c. Br. 65 c.

Deze glazen zijn afkomstig van den voormaligen schuttersdoelen, St. Joris te Leiden; de romeinsche cijfers duiden de volgorde der onderscheidene graven en gravinnen aan.

Extract uit het gerechtsdagboek van Leiden. Letter A. fol. 68. 23 Juni 1588:

Aan Mr. Willem Thybaut, glasschrijver van Haarlem, was bij acte van den 30 Dec. 1587 opgedragen het schilderen der hollandsche graven en gravinnen, ten behoeve van den Schutters-Doelen tegen f 10 het stuk. De gecommiteerden die de glazen hadden geinspecteerd rapporteerden:

„dat de voornoemde Thybaut zich beklagde van de bezwaringe van het werk en zulks sustineerde dat hem van zijn overwerk „behoorlijk voldoening toekwam. als hem volgens het Contract „aanbesteed zijnde daerinne te werken zoodanige figuren en patronen als bij hem op het hujs te Warmond waren gesteld, van „welke hij voor de meeste helft de patronen hadde, die hij alhier „al te samen op nieuws had moeten maken, van gelijken dat hij „volgens 't Contract maar kleine wapenen zou hebben geslagen, „die hij nu geheel groot had moeten werken” enz.

Op grond van een en ander werd het werkloon met 30 Schellingen verhoogd. (R. Elsevier).

Zie Dr. W. Pleyte, Iconographie der graven van Holland en Zeeland. Bijdragen van Nijhoff en Fruin.

b. WAPENEN EN WAPENTUIGEN.

809. **IJzeren helm** versierd met festoenen en kam voor een vederbos, het vizier is weggebroken.

H. 25 c.

810. **Harnas** uit de 15e eeuw, bestaande uit halskraag, schouderplaten, borst- en rugbedekking, knie-, been- en schoenstukken, bovenarmen, ellebogen en benedenarmen; de elleboog- en armstukken zijn geciseleerd.

H. 178 c.

811. **Lans met staken punt en eene aan het onder einde gegroefde schacht.**
L. 290 c.
812. **Tweesnijdend slagzwaard met rond houten gevest, de pareerstang aan de uiteinden van leliën voorzien. 15e eeuw.**
Zwaard L. 127 c., gevest L. 52 c., pareerstang L. 56 c.
813. **Slagzwaard met pareerstang.**
Zwaard L. 111 c., gevest L. 50 c., pareerstang L. 49 c.
814. **Gevest met pareerstang van een slagzwaard.**
Gevest L. 51 c., pareerstang Br. 46 c.
815. **Slagzwaard, het gevest met ijzerdraad omwonden.**
Zwaard L. 127 c., gevest L. 51 c., pareerstang Br. 47 c.
816. **Slagzwaard met plat houten gevest met kruisen besneden.**
Zwaard L. 132 c., gevest L. 51 c., pareerstang Br. 48 c.
817. **Slagzwaard met streepen gesneden op het gevest.**
Zwaard L. 126 c., gevest L. 52 c., pareerstang Br. 48 c.
818. **Degen met ∞ vormige pareerstang. Het gevest beschadigd.**
L. 86 c.
819. **Degen met knop. De punt en een gedeelte van het lemmet ontbreken.**
L. 50 c.
820. **Degen met houten gevest en platte pareerstang. Gebroken in twee stukken.**
L. 113 c.
821. **Degen met ∞ vormige pareerstang. Het gevest ontbreekt.**
L. 73 c.
822. **Statiedegen, driekantig met platte pareerstang en knop. Het gevest met zilverdraad omwonden. De punt ontbreekt.**
L. 54 c.
818—822. Geschenk Rijnland.
823. **Pijl met viervlakkige punt en houten veeren uit de 15e eeuw afkomstig uit een kelder te Bamberg.**
L. 39 c.
Geschenk van Dr. L. J. F. Janssen.
- 824—834. **Elf sikkelvormige, fraai geciseleerde à jour gewerkte**

hellebaarden, voorstellende strijdende meermannen, de schachten ingelegd met staal en van koperen spijkers voorzien; aan het onder einde stalen punten; van 2 zijn de punten afgebroken. 16e eeuw.
L. 237—270 c.

835. **Hellebaard**, de schacht eenvoudig bewerkt.
L. 270 c.

836. **Hellebaard** zonder gravuren.
L. 272 c.

837. **Hellebaard** met à jour gewerkt blad en vierkante speerpunt.
L. 262 c.

838. **Hellebaard** met bijlvormig blad.
L. 238 c.

839. **Hellebaard**.
L. 220 c.

840. **Hellebaard**, het blad afgebroken.
L. 254 c.

841—845. **Vijf hellebaarden**, genaamd „goeden dag”.
L. 170 c.

846. **Hellebaard** met hollen steel.
L. 9 c.
Geschenk Rijnland.

847, 848. **Twee lansen** met stalen punten en breed blad.
L. 305 en 315 c.

849. **Lans**, het blad fraai bewerkt.
L. 248 c.

850. **Lans**.
L. 243 c.

851—853. **Drie lansen**, onder het blad een horizontaalliggend pareerstangetje, twee aan het onder einde van een stalen punt voorzien.
17e eeuw.
L. 190—195 c.

854. **IJzeren speerpunt** met hollen steel.
L. 30 c.

855. **Vierkante ijzeren speerpunt.**
L. 31 c.
856. **IJzeren lanspunt met hollen steel.**
L. 30 c.
854—856. Geschenk Rijnland.
- 857—894. **Acht en dertig rondassen waarvan 9 voorzien met stalen panten in het midden.**
Midd. 57—60 c.
895. **Wapenrusting van een officier uit de 16e eeuw, schouderplaten, borstkuras en buikstuk, fraai geciseleerd.**
896. **Wapenrusting, eenvoudig bewerkt.**
897. **Wapenrusting met helm en rondas, geheel glad.**
H. 50 c.
- 898, 899. **Twee helmen van wapenrustingen.**
H. 18 c.
900. **Borstharnas van een wapenrusting, fraai geciseleerd.**
H. 41 c.
- 901—909. **Negen borstharnassen van wapenrustingen, geheel glad.**
H. 41 c.
- 910—917. **Acht halskragen van wapenrustingen.**
Midd. 30 c.
- 918—924. **Zeven knodsen, of morgensterren met 7 punten, op stokken.**
L. 220 c.
925. **IJzeren raderspoor.**
L. 15 c.
Geschenk Rijnland.
926. **IJzeren dolk met notenhouten gevest uit de 15e eeuw. Het gevest beschadigd.**
Gevonden bij de verbouwing van een perceel op het Pieterskerkhof, vroeger het kasteel Lokhorst.
L. 38 c.
927. **Sjerp van een aanvoerder der schutterij, van geknoopte oranjezijde, met vijfmaal wederkerende rijen voorstellingen, eindigende in dikke kwasten, als: 1°. vijf vrouwen naast een vaas, 2°. vier**

vrouwen en drie mannen, 3°. een rei vazen, 4°. vijf vrouwen naast vazen, 5°. vier rijen vogels, 6°. een rei mannen, 7°. een rei ruiten.

L. 280 c. Br. 50 c.

Geschenk van den heer Mr. P. C. Librecht Lezwijn en door diens vader gedragen.

c. GESCHUTBEHOEFTE.

928—938. Elf hardsteen **kogels**.

Midd. 8—30 c.

939—943. Vijf ijzeren **kogels**.

Midd. 10 c.

944. IJzeren **kogel** gevonden bij den aanleg van de duinwaterleiding in den grond van het Utrechtsche veer.

Midd. 10 c.

945. IJzeren **haakbus**, voor de verdediging van de wallen gebruikt, met rond handvat.

L. 170 c.

Afkomstig van het kasteel Harmelen.

Geschenk van den heer A. De Joncheere, Heer van Harmelen.

946. IJzeren **geweerloop** met kruidpan. Achtkantig.

L. 87 c.

Afkomstig uit het einde der XVIe eeuw, omstreeks 1574 en gevonden bij het uitdiepen van den Rijn, nabij de brug te Leiderdorp.

Geschenk Rijnland.

947—950. Vier rood koperen **kruitvaatjes** met deksels, draaiende om scharnieren; oorspronkelijk waren de deksels van ringen voorzien om ze op te lichten.

Vat H. 89 c. deksel H. 11 c. Midd. 22 c.

951. Geel koperen **pan** met tuit en drie aan den rand in gaten draaiende oogen om als schaal op te hangen; gebruikt voor het kruitwegen.

H. 18 c. Midd. 44 c.

952. Geel koperen **ketel** met rood koperen hengel, rood koperen pooten en opgelegd rood koperen wapen der stad, op den bodem

is het stadswapen en op de pooten een merk ingeslagen, gebruikt voor het kruiswegen.

H. 28 c. Midd. 44 c.

958. Balans behoorende bij n°. 952.

L. 73 c.

954—958. Vijf rood koperen schijfvormige platte ringen, met uitstekjes van gaatjes voorzien, op het platte vlak is het merk XII ingeslagen, vermoedelijk de maat voor een kanonlading.

Midd. 16 c.

959—960. Twee ringen als n°. 957. met het merk XVIII.

Midd. 19 c.

d. PORTRETTE EN FAMILIEWAPENEN.

961. Tropee van het jaar 1722, bovenop St. Joris met den draak oorspronkelijk omringd door 8 wapens van de schuttersofficieren: van der Meer, van Egmond, van Kerchem, van Hoogmade, Drabbe, en van Gerwen; 2 der wapens worden gemist; boven de helmteekens zijn vlaggen ingestoken.

H. 90 c.

Afkomstig van den St. Joris Doelen.

962. J. van Schooten 1643. Leiden 1587—1651. Leerling van Koenraad van der Maas.

Portretstuk der officieren van de Leidsche schutterij: Cornelis Dirckx Blok, wachtmeester; Gerrit Dirckx Hoogeveen, vaandrig; Cornelis Jacobus van Leusvelt, luitenant-vaandrig; Johan van Banchem, kapitein; Cornelis Maertensz Vlietentoorn, kwartiermeester; Pieter Ambrosius van Brunsdorp, korporaal der adelborsten; Dirk Leendertsz Keth, luitenant-kapitein. Anno 1626.

H. 174 c. Br. 191 c. Op paneel.

963. Portretstuk der officieren van de Leidsche schutterij: Cornelis Jansz Wtenhaegen, kwartiermeester; Pieter Malversey, korporaal der adelborsten; Cornelisz Jansz van Poelgeest, kwartiermeester; Isaäc Longespey, kwartiermeester; Marc Gillisz van Walwijck, luitenant-vaandrig; Laurens Landschot, kapitein; Frans Jacobsz van Merwen, kwartiermeester; François le Bleu, kwartiermeester; L. L. van Onderwater.

H. 156,5 c. Br. 257 c. Op paneel.

964. Portretstuk der officieren van de Leidsche schutterij: Balten Hendricxz van Diemen, kwartiermeester, Jan Claesz van der Boogh, luitenant-kapitein; Pieter Jansz van Tethrode, luitenant-vaandrig; Leendert Gerritsz Grootvelt, kapitein; Claesz Segertsz van Assendelft, vaandrig; Johan van der Graft, wachtmeester; Cornelis Jansz Onderwater, kwartiermeester. Anno 1628.

H. 174 c. Br. 191 c. Op paneel.

965. Portretstuk der officieren van de Leidsche schutterij: Claes Claesz van Leeuwen, luitenant-kapitein; Ewout Heijndricxz Craen, notaris, kwartiermeester; Arent Dirxz Cortenbosch, luitenant-wachtmeester; Nicolaas van der Meer, kapitein; Adriaan Dirxsz Bont, korporaal van de adelborsten; Pieter Joostensz Warmont, vaandrig; Huijch Lorensz Gael, luitenant-vaandrig. Anno 1626.

H. 174,5 c. Br. 191,5 c. Op paneel.

966. Portretstuk der officieren van de Leidsche schutterij: Simon Jansz van der Bouchorst, luitenant-wachtmeester; Johan Deijman, luitenant-kapitein; Pieter Andriesz van Vesanevelt, kapitein; Leendert Gerritsz Grootvelt, wachtmeester; Pieter Fransz van Swanenburch, kwartiermeester; Jacob Gerritsz Roos, vaandrig, Isenhout Fransz de Beijje, luitenant-vaandrig. Anno 1626.

H. 174 c. Br. 191 c. Op paneel.

967. Portretstuk der officieren van de Leidsche schutterij: Mr. Johan van Marcken, vaandrig; Gerrit Cornelisz van Akeren, luitenant-wachtmeester; Pieter Claesz van der Maes, luitenant-vaandrig; Cornelis Willemsz van Kerchem, kapitein; Warnaer Arentsz van Hoogevorst, knooppmaker, kwartiermeester; Frans Jansz van Borschen, wachtmeester; Adriaen Heere van Vossevelth, luitenant-kapitein. Anno 1626.

H. 174,5 c. Br. 191 c. Op paneel.

968. Portretstuk der officieren van de Leidsche schutterij: Jan Pietersz de Haes, luitenant-kapitein; Cornelis Claesz van Noort, wachtmeester; Heyndrich Jacobsz van Sonnevelt, luitenant-wachtmeester; Herman van Brosterhuyzen, kapitein; Mr. David Bailly, Konstschilder vaandrig; Jan Pietersz Verbeeck, kwartiermeester; Jacob Arentsz Havermerberch, luitenant-vaandrig. Anno 1626.

H. 174 c. Br. 191 c. Op paneel.

969. Portretstuk der hophlieden van de Leidsche schutterij: Johan Adriaansz van Staveren, Cornelis Simonsz Hasius, Claes Claesz Moij, Pieter Simonsz van Leeuwen, Dirk Arentsz Cortenbosch, Floris Mees van Zanen. Anno 1650.

H. 195,5 c. Br. 267 c. Op paneel.

Door deze hophlieden bekostigd en in 1650 aan den Doelen ten geschenke gegeven.

970. **Jac. van der Merck.** (Zie Kramm. D. IV. pag. 1099.)

[Portret van Mr. Gerrit Leonardsz van Grootveld, hopman der Schutterij Anno 1657.

H. 201 c. Br. 111 c.

971. Portret van Claes Hendriksz de Munt, hopman der Schutterij Anno 1657.

H. 201,5 c. Br. 111 c.

972. Portret van Pieter van Assendelft, hopman der Schutterij A°. 1657.

H. 201 c. Br. 111 c.

Deze drie portretten ten voeten uit, zijn op kosten dier hophlieden in 1657 gemaakt, en door hen aan den St. Joris Doelen ten geschenke gegeven.

- 973a. **Wapenbord** met 28 wapens van de officieren der voormalige Schutterij; midden in het schutterswapen, daarboven die van: Mr. I. van der Marck Az., Deecken, dan van de Heeren C. van Leyden en Mr. A. D. van den Santheuvel, Colonels, D. H. Righout, Mr. C. C. Brender Brandis, Mr. Fl. Ab. Vaillant Schuijl, M. van Peene, H. van der Marck, P. F. v. Kuffeler, M. I. A. van Lanschot, Mr. C. A. Bastiaanze en Jacob van der Meer, Capiteins, en A. van Warendorp Jz, J. Hartevelt, J. van der Does, R. van den Broeck, Isaäc Willer, Dr. Jan van Stipriaan, P. van der Spoor, A. Drabbe, Cornelis Voegen, W. de Poorter, Pieter Cornabe, Aarnoud Haarsma, Pieter Meier, Lucas van Arxhoek en Samuel Carpentier, Luitenants,

H. 270 c. Br. 248 c.

- 973b. **Wapenbord** als het voorgaande met 6 wapens van de officieren; Mr. Johan van der Mark, Floris Drabbe, Mr. Cornelis van Banchem, Mr. Jacob van der Meer, Heere van Hoogeveen,

Mr. Johan Aegidius van Egmond van der Nyenburg en / / / / /
van Kerchem.

H. 185 c. Br. 95 c.

c. SCHUTTERSPENNINGEN,

974a. IJzeren **stempel** gediend hebbende tot het slaan van de voorzijde der schutterspenning met de voorstelling: de leeuw verdedigende het wapen van Leiden waarboven een kroon, met het omschrift: PUGNO PRO PATRIA en de wapens van de Heeren Meerburg, Groenendijk, Meerman en van der Meer.

H. 5,5 c. Midd. 2,7 c.

974b. IJzeren **stempel**, gediend hebbende tot het slaan van de keerzijde der schutterspenning met de voorstelling van een tropes en het omschrift: SCHUTTERSPENNING 1669.

H. 5,5 c. Midd. 2,7 c.

975. Zilveren **schutterspenning** als 973 van het jaar 1646.

Midd. 2,5 c.

Geschenk van den heer Th. M. Roest.

976. Zilveren **schutterspenning**, op de voorzijde twee geweren tusschen den naam LEYDEN en het randschrift SCHUTTERS. PENNING 1650; op de keerzijde de voorstelling de leeuw houdende in de eene klauw een schild met het wapen van Leiden, in de andere een zwaard, met het randschrift: PVGNO. PRO PATRIA.

Midd. 2,7 c.

977. Zilveren **schutterspenning** van het jaar 1651.

Midd. 2,5 c.

Geschenk van den heer Th. M. Roest.

978. Zilveren **schutterspenning** van Leiden, met het jaartal 1657.

Midd. 2,8 c.

Geschenk van den heer J. H. Zitman.

979. Zilveren **schutterspenning** van het jaar 1668.

Midd. 2,5 c.

Geschenk van den heer Th. M. Roest.

980. Zilveren **penning** geslagen met de stempels N°. 974a en b.

Midd. 2,7 c.

981. **Schutterspenning** van het jaar 1669 met de wapens van de Heeren Eleman, Hasius, Paedts en van der Meer.
Midd. 2,7 c.
982. **Schutterspenning** van het jaar 1689 met de wapens van verschillende heeren.
Midd. 2,7 c.
983. **Zilveren schutterspenning** van het jaar 1689.
Midd. 2,8 c.
Geschenk van den heer Th. M. Roest.

f. VAANDELS.

984. Stukken van een **schuttersvaandel** van lichte oranje zijde door den tijd bruin gekleurd, op zilvergaas geplakt, met de voorstelling van een ridder houdende in de eene hand een speer, in de andere het wapen van Leiden, het geheel omgeven door lauwertakken.
L. 151 c. Br. 134 c.
985. **Schuttersvaandel** van groena zijde versierd met het wapen van Leiden en dat van Prins Willem III omgeven door lauwertakken; zeer beschadigd doch met zilvergaas hersteld.
L. 195 c. Br. 160 c.
- 986—990. Vijf **schuttersvaandels** waarvan één in drie kleuren, oranje, wit en blauw, de vier overige van oranje, witte, groene en blauwe zijde, met aan den eenen kant het wapen van Leiden, aan den anderen dat van Prins Willem III, omgeven door lauwertakken.
L. 105—116 c. Br. 110—130 c.
991. **Schuttersvaandel**, oranje.
L. 120 c. Br. 340 c.
- 992—995. Vier stukken van **schuttersvaandels**, één met de voorstelling van een ridder, één met een kopje van een genius en de twee andere met de wapens van Leiden en Prins Willem III.

VI. KERKWEZEN.

a. PIETERSKERK.

996. H. Ringeling.

De Pieterskerk van binnen doch met gewijzigd dak en koor.

H. 94 c. Br. 119 c. Op doek.

In bruikleen van den Heer B. W. Wttewaall.

997. Afbeelding van de St. Pieterskerk onder het orgel, doch gewijzigd. Het gezicht is genomen van de zuidzijde, naar den noordhoek van de kerk, vóórdat deze in het jaar 1850 gerestaureerd was. Destijds stond het grafmonument van Kerckhove (Polyander) onder het orgel. Op doek.

H. 107,5 c. Br. 89 c.

Geschenk van wijlen mej. C. H. Ringeling.

998. Afgezaagde splinter van de klok van het klokhuis van de Pieterskerk (afgebroken in 1745).

L. 5 c.

999. Afdruk in lak van een cachet in het laatst der voorgaande eeuw berustende in de kerkmeesterskamer der Pieterskerk, met de voorstelling van de Pieterskerk en de letters P. K.

1000. Lucas van Leijden. Leiden 1494—1533. Leerling van zijn vader, Huijg, Jacobsz. en Cornelis Engelberts.

Het laatste oordeel. Altaarstuk met twee openslaande deuren. Op het binnentaferel en de beide deuren van binnen is het laatste oordeel afgebeeld; Christus op den regenboog gezeten, heeft de rechterhand zegenend opgeheven en de linker afwijzend naar beneden gericht; op de wolken, eenigszins lager, de twaalf apostelen, aan weerszijden zes, aan elke zijde daaronder een engel blazende op een bazuin; ter linkerzijde van den aanschouwer op een der deuren worden de gelukzaligen, door engelen geleid, ten hemel gevoerd, terwijl op de andere deur de verdoemden door duivels naar de hel of den vuurpoel, door een reusachtigen kop van een visch voorgesteld, worden gedreven. Boven de figuur van Christus zijn de duif of heilige geest, de naam van Jehova, engelen en heiligen voorgesteld. Op de linkerdeur van buiten de apostel Petrus zittende, en evenzoo op de rechterdeur de

apostel Paulus, beiden in een bergachtig landschap met een rivier doorsneden.

H. 270 c. Br. 185 c. Op paneel.

Vroeger geplaatst in de St. Pieterskerk, doch reeds in 1574 op het stadhuis van Leiden bewaard.

1001. **Abr. Delfos. 1785.**

Gravure au trait naar het middenstuk van het laatste oordeel van Lucas van Leijden, met 2 regels onderschrift.

H. 72 c. Br. 49,5 c. In lijst en achter glas.

1002. **Fundatieboek** der St. Pieterskerk, beginnende met het jaar 1304. Handschrift op perkament, gebonden in een bruin lederen band der 16e eeuw, met koperen klampen en houten borden, de band heeft zwaar geleden, 81 folio bladen met drie zijden folio naschrift van Jan van Hout, 14 Juni 1608. Een katern vooraan is eveneens van de hand van Jan van Hout afkomstig, gefolieerd tot h, beschreven tot f; op het schutblad staat geschreven: „Dit „waer zijnde zo zoude St. p^{re} kerc tot Leyden gesticht zijn in „tjaer 1121 in het 30 jaer flor. II in het 15 jaer henrici imp. 5. „in het 11 jaer. godebaldi episcopi”.

1003. **Muziekboek** van de Pieterskerk met dezen titel aan het einde
A.

Scribebat hoc insigne opus

Musicum Anthonius de blauwe.

Ad honorem et usum sacre

Aedis divi petri. Theodorico Wilhelmi

Johanni de Brouchhoven Adriano

Ysbrandi Hugoni Wilhelmi

Praefectis horarum ejusdem templi

anno 1549.

Het boek is geschreven op papier en werd genaamd volgens het achterschrift „het moutetboek” blijkens het volgende versje:

Dit boeck is Gode becquaem.

het moutetboek is sijnen naam.

Het bevat de volgende muziekstukken alphabetisch gerangschikt:

Vijfstemmig.

fol.

Ave stella matutina

68 Thomas Cricquillon

Ave virgo gloriosa

79

	fol.
Ave bisus castitatis	105 Thomas Cricquillon
Angelus Domini	135 Joachimus de Monte
<i>Zesstemmig.</i>	
Ave salutis janua	189 Thomas Cricquillon
Ave mundi spes maria	202 Clemens non papa
<i>Vijfstemmig.</i>	
Benedictus Dominus	160 Jochimus de Monte
Christus resurgens ex mortuis	141 " " "
Cum inducerent puerum	155 Thomas Cricquillon?
Consolamini filie Syon	164 Jochimus de Monte?
<i>Vierstemmig.</i>	
Delectare in domino	25 Thomas Cricquillon
Domine Deus omnipotens	85 " "
Domine Jhesu Christe	91 " "
Domini sunt cardines	102 " "
Deus virtutum	111 " "
Erravi sicut ovis	7 " "
Ecce ego mitto vos	12 " "
<i>Vijfstemmig.</i>	
Ego sum panis vite	122 Christianus Hollander
<i>Vierstemmig.</i>	
Justum deduxit dominus	19 Thomas Cricquillon
<i>Vijfstemmig.</i>	
Jam non dicam vos servos	147
Ite in orbem universum	170 Jochimus de Monte?
Memento salutis auctor	56
Mane nobiscum domine	128 Clemens non papa
Nigra sum sed formosa	73 Thomas Cricquillon
<i>Vierstemmig.</i>	
Omnis terra adoret te	40 Thomas Cricquillon?
O magnum ministerium	45 Benedictus (ducis?)
Peccata mea sicut sagittae	2 Johannes Cleeff
Quem dicunt homines	49 Joh. Richafort
Recordare domine	34 Thomas Cricquillon
<i>Zesstemmig.</i>	
Regis terre	196 Petrus Manchicourt

<i>Vierstemmig.</i>	fol.
Servus tuus ego sum	29 Thomas Cricquillon
Salvatorem expectamus	151 " "

<i>Vijfstemmig.</i>	
Surge petre	177 Jo. de Monte
Veni in ortum meum	62 Thomas Cricquillon
Venite et videte	97 " "
Vidi speciosam sicut columbam	116 Joh. Lupi
Vere dominus in loco isto	183 Manchicourt

<i>Vierstemmig.</i>	
Missa beati omnes	207 Nicolaus Gombert
Missa faulx darget (faute d'argent)	257 (moet zijn 254) Joh. Monton.

<i>Zesstemmig.</i>	
Missa sex vocum	278

1004. **Muziekboek** van de Pieterskerk met den volgende titel aan het slot:

B. Scriebat hoc insigne opus musicum Anthonius de blauwe ad honorem et usum sacre aedis divi Petri Leidae Prefectis horarum ejusdem aedis Theodorico guilielmi Petro Jodoci Bartholomeo alevini Petro oem filius petri.

anno 1559.

De alphabetische index noemt de volgende zangstukken en de schrijvers:

<i>Vijfstemmig.</i>	
Angelus Domini	39 Incertus auctor
Accesserunt ad Ihesum	58 Clemens non papa
Apparens Christus ($\chi\rho\sigma$)	120 Incertus auctor

<i>Vierstemmig.</i>	
A solis ortus cardine	291
Aurea luce	296
Ave maris stella	318
A solis ortus	346 HS 326
Baptiste christi praevious	309

<i>Zesstemmig.</i>	
Benedicta es coelorum regina	160 Josquin Baston

Vierstemmig.

Beatus autor	383
Cognoscimus domine	16 Thomas Cricquillon
Crucifixum in carne laudate	266 en 269
Christe qui lux	271
Christe qui lux	275
Christe qui lux	277
Christe qui lux	293
Christe qui lux	329
Domus pudici pectoris	384

Vijfstemmig.

Dum complerentur dies pentecostes	63 Clemens non papa
Dum transisset sab(batum)	101 Josquin Baston
Dum transisset sab(batum)	108 Christianus Hollander

Vierstemmig.

Erravi sicut ovis	12 Clemens non papa
-------------------	---------------------

Vijfstemmig.

Ego sum qui sum	89 Joh. Richafort
-----------------	-------------------

Vierstemmig.

Fuerant mihi lacrimae meae	22 Clemens non papa
Festum nunc celebre	283
Gressum cepit	280
Heu mihi domine quia peccavi	7 Clemens non papa
Iam bone pastor Petre	287
In nomine Jhesu	2 Christianus Hollander

Vijfstemmig.

Jherusalem surge	79 Clemens non papa
------------------	---------------------

Vierstemmig.

Jhesu salvator seculi	307
Jhesu salvator	310
Ibant magi	312

Vijfstemmig.

Lux est iste	70 Joannes Lupi
--------------	-----------------

Vierstemmig.

Magnificat per octo thonos	179. 186. 191. 204. 217. 229.
	235. 241. Clem. et alio auct.
Magnificat tertii toni	197

Magnificat quarti toni	210
Magnificat quinti toni	223
<i>Vijfstemmig.</i>	
Maria Magdalena et altera	127 Clemens non Papa
<i>Vierstemmig.</i>	
Maria Mater Domini	285
<i>Zesstemmig</i>	
O Virgo prudentissima	155 Josquin Baston
<i>Vijfstemmig.</i>	
O admirabile commercium	168 Josquin Baston
<i>Vierstemmig.</i>	
O Elisabeth	302
Pange lingua gloriose	314
Quem vidistis pastores	172 Joannes Lupi
Quia viderunt (octo thoni)	249
Quod chorus vatum (HS Defensor	278 ?
noster aspice 279) ·	
Quod chorus vatum	300
Quam regali stirpe nuta	317 HS 316?
Quod chorus vatum	298 HS en 300
<i>Vijfstemmig.</i>	
Rogate que ad pacem	137 Joannes Courtois
Super flumina babilonis	29 Incertus auctor
Sana me domine	51 Clemens non papa
Si ignoras te	95 Christianus Hollander
<i>Zesstemmig.</i>	
Sancta Maria	165 Josquin Baston?
<i>Vierstemmig.</i>	
Sumens illud ave	281
Tantum ergo (parodie by Pange	
lingua)	314
<i>Vijfstemmig.</i>	
Tu deus noster	115 Joannes Lupi
Venite ad me omnes	46
Venit vox de coelo super Saulum	141 Clemens non papa
<i>Zesstemmig.</i>	
Victi me pascali laudes	148

Vierstemmig.

Veni creator

320

1005. **Muziekboek** van de Pieterskerk met den volgende titel aan het slot:

- C. Scriebat hoc insigne opus musicum Anthonius de blauwe in usum et honorem conducibilem sacrae aedis divi Petri Leidae: prefectis horarum ejusdem aedis Theodorico Guilielmi Petro Jodoci, Bartholomeo Alevini, Petro oem filius petri anno 1559.

De alphabetische index noemt de volgende zangstukken en de schrijvers:

<i>Vijfstemmig.</i>	fol.
Missa de domino	2 Morales
Missa jay veu le cerf (ontbreekt in 't HS.)	26 Clemens non papa?
<i>Vierstemmig.</i>	49 Clemens non papa?
Missa requiem	75 Joëquin Despres.
<i>Vijfstemmig.</i>	98 Cornelius Canis?
Missa requiem	
<i>Zeastemmig.</i>	
Missa pastores lonquebantur	
<i>Vijfstemmig.</i>	
Vita et regina (in het HS Regina coeli)	136
Advenit ignis divinus	170 Clemens non papa?
Cum esset Anna amaro animo	217
Concussum est mare	310
Domine probasti me	178
Dum complerentur	184 ?
<i>Vierstemmig.</i>	
Domus mea domus orationis	289 Clemens non papa (non est ita: bijgevoegd)
Domine pater	209 (Niet geschreven, Clemens non papa)
Domine pater	298 Cornelius Canis
Domine pater et deus vitae meae	293 Clemens non papa
Ecce nos reliquimus	299 (HS 277) Cricquillon?
<i>Vijfstemmig.</i>	
Gaude tu baptista	203 Incertus auctor

Hodie completi sunt	187 Incertus auctor
Huc me sidereo	247 Josquin Despres
In te domine speravi	192 Clemens non papa
<i>Vierstemmig.</i>	
Magnificat anima mea	283 Jheronimus Vinders
<i>Vijfstemmig.</i>	
O Maria vernans rosa	196 Clemens non papa?
O bone Jhesu	210 " ?
<i>Zesstemmig.</i>	
Preter rerum seriem	253 Josquin?
<i>Vierstemmig.</i>	
Quia quem mervisti (2e gedeelte van Regina coeli)	149 .
Regina coeli laetare	141, 153, 157, 161
Responde mihi	272 Incertus auctor
<i>Vijfstemmig.</i>	
Sancta dei genitrix	225 Joannes Lupi
Stirps Jesse	232 "
Stella maris luminosa	238 "
Stabat mater dolorosa	259 Josquin?
Stetit Angelus	304 Incertus auctor
Vita dulcedo et spes nostra salve	126, 130
Vulnerasti cor meum	265 Petrus Molu
De volgende staat niet op den index.	
Te matrem dei laudamus	317 ?

1006. **Muziekboek van de Pieterskerk.** HS. op papier, inhoudende de zangstukken:

D. Pater peccavi etc. van Clemens non Papa, voorafgegaan door twee bladen muziek met den titel Primus Cantus Joannes Flamingius 1565. Aan het slot van het tweede deel pag. 38, keerzijde Ave, Maria; pag. 39 keerzijde, twee bladen muziek van Joannes Flamingius; Quis Deus, magnus 1565. Het HS. is van de 16e eeuw, de band sterk beschadigd.

De opgave der zangstukken luidt aldus:

Pater peccavi	Clemens non papa II
Pater peccavi	Crioquillon V

Domine deus exercituum	Clemens	IX	
Cor mundum crea in me	Cricquillon	XIII	
Inclita stirps jesse	Cricquillon	XIX	
Vide domine afflictionem	Clemens non papa	XXIII	
Ingemuit susanna	Cricquillon	XXVII	
Impetum inimicorum	Cricquillon	XXXI	
Sancti mei qui in carne	Clemens non papa	XXXIV	
Cum deambulare dominus	Cricquillon	XXXVIII	
Nisi dominus	Willært ?	XLII	
Ave sanctissima	Nicolaas Gombert	XLVIII	
Da pacem domine	Petrus Jordain	LII	Ontbreken in het HS. daar- voor in de plaats zeven bladen muziek van Jo- annes Flamin- gius, Beata es virgo Maria 1566.
In illo tempore	Vinders	LIV	
Os loquentium iniqua	Cricquillon	LVIII	
Que est ista que processit	Ciprianus de rore	LXI	
Salve crux digna	Eustatius barbion	LXIII	
Miseremini mei	Richafort ?	LXVII	Da pacem domine a° 1566.
Ave regina coelorum	Benedictus (ducis ?)	LXX	
Peccantem me quotidie	Clemens non papa	LXXIV	
Media vita	Manchicourt	LXXIX	
Virgo prudentissima	Nico pajen	LXXXII	
Speciosa facta es	Nicolaas Gombert	LXXXV	
Salve salvetis unica spes	Cricquillon	LXXXVIII	
Zachee festinas decende	Cricquillon	XCII	
Ecce nunc benedicite domin.	Eustatius Barbion	XCVI	
Conserva me domine	Clemens non papa	C	
Dixerunt discipuli ad beatam mariam.	Franciscus Yeenbaert	CVI	
Emendemus	Johannes Richafort	CIX	
Domine Pater		CXIII	
Ad dominum cum tribularer	Verdelot	CXVII	
Veni electa mea	Johannes Lupi	CXXI	
Congratulamini michi	Clemens non papa	CXXVI	

O beata infantia	Cricquillon	CXXVIII
Angelus Domini	Clemens non papa	CXXXII
Surge illuminare	Cricquillon	CXXXVI
Gaudent in coelis	Clemens non papa	CXL
Gabriel angelus	Cricquillon	CXLV
Isti sunt triumphatores	Cornelius Canis	CXLIX
Non conturbetur cor vestrum	Manchicourt	CLIV
Preparete corda vestra	Eustatius Barbion	CLVIII
Gloria tibi trinitas	Canis	CLXII

Op pag. 165 keerzijde weder een gezang van Joannes flamingius; Quis deus magnus.

Quinque Vocum.

Expurgate vetus fermentum Lupi		I	
Pastores loquebantur ad invicem	Cricquillon	VII	
Ornatam menilibus	Cricquillon	XIII	
Domine noster est exaltatum	Cricquillon	XX	In 't HS. Clemens non papa
Ne proicias (projicias) me	Cricquillon	XXVI	
Infirmiorem nostram	Willart	XXX	
Adiuva nos deus	Cricquillon	XXXII	
Nolite judicare	Clemens non papa	XXXIV	
Ave Maria	P		

1007. **Muziekboek** van de Pieterskerk doch minder fraai geschreven, de band sterk beschadigd. Het bevat de volgende muziekstukken.

Vita (dulcedo) vijfst. a° 1566—67 (gefol. 1—10). 2, 20, (en vierstemmig) 6, 10, 14, 18, 25, 27, 29, 34, 59 (fragment Joh. Flamingius).

Quia quem meruisti a° 1566—67 (gefol. 1—7) 37, 39, 41, 43, 45, 47, 48. Flamingius.

Christe qui lux a° 1566 (gefol. 1—8 ontbreken 5, 6, die verderop ingebonden zijn) 49, 51, 53, 55, 57, 60, 181, 283, Johannes Flamingius.

Vita dulcedo	61 Benedictus
Ave Maria	66
Ave Maria	67 Clemens non papa
Inviolata integra	68 Micha Smeekers

Aurea luce	71 Joachime de Monte
Stabat Mater	72 ? hier vangt de paginatuur aan
Benedictus dominus	76 ?
Omnes gentes plaudite	78 ?
Quem dicunt homines	83
Exaudiat te dominus	87
Magnificat secundi toni	91 Benedictus (ducis?)
Illumina oculos meos	92
Domini est terra	96
Pater noster	100 Adrianus Willaert gepagineerd tot 58
Nisi dominus	103
Quam pulcra es	109
Coenantibus illis	112
O bone et dulcissime Jesu	116
Benedic anima mea	120
Qui confidunt in domine	128
Vir quidam erat in Caesarea	132 Potoletus
Preter rerum seriem	142 Josquin
Ego sum panis vitae	149 P. Jordain
Maria Magdalena	155 Jordain?
Jherusalem luge	164 Jordain?
Quod chorus vatum	168 (verso).
Magnificat primi toni (1566, 1567)	170, 172 Flamingius.
Magnificat secundi toni (1567)	175 Flamingius
Magnificat (fragment)	178, 245
Defensor nostis aspice	183 Flamingius?
Magnificat	184 Hesdin
"	191 Benedictus
"	197, 338 Jacotius (tin)
"	203 Willaert
"	209, 215 Mouton
Quod chorus vatum	220 Flamingius?
Et exultavit spiritus	221 Benedictus uitgeschraapt, daar achter gezet, Clemens
Et exultavit spiritus	227 Richafort
Et exultavit spiritus	233 Gascogne

Et exultavit spiritus	250 Claudius Potoletus
Te deum laudamus	255
Te deum	261 Claudius Potoletus
Inviolata integra	269 Claudius Potoletus
De profundis	274 Cl. Potoletus
O Elisabeth	280 Jochimy de Monte (Jochimus).
Christe qui lux es (1565)	283 Joannes Flamingius
Missa d'amour me plains	284 Cricquill(on)
Maria mater domini	303
Missa je prens engrets	305 Cricquillon
Ad te suspiramus gementes	328 Cricquillon?
Missa	330
Christe qui lux es	352
Vidi aquam egredientem	354 Claudius Potoletus
Asperges me domine(fragment)	359
Nunc dimittis sexti toni 1566	362 Flamingius
Nunc dimittis octavi toni 1576	363 Flamingius
Nunc dimittis quarti toni 1566	364 Flamingius
Nunc dimittis quinti toni 1566	366 Flamingius
Ibant magi	370 Flamingius
Gloria tibi domine	371 Flamingius
Nunc dimittis (fragment) 1566	372 Flamingius
Nobis natus nobis datus	372 Flamingius
Jam bone pastor, parodie bij	
Urbs beata	373
Urbs beata Jerusalem	373
A solis ortus cardine	377 Jochimy de Monte
Christe qui lux es	379 Jo. de Monte
Domus pudici pectoris	381
Ave maris stella	382 Jo. de Monte
Tantum ergo sacramentum (1566)	383 Flamingius
Cibavit eos	384 Flamingius
Exultate deo	385 Flamingius?
Missa Veni domine (1563)	386 (tot in het Credo) Flamingius
Jam bone pastor Petri	388 Flamingius

1008. **Muziekboek** van de Pieterskerk, doch beter bewaard; nog
F. een der klampen aanwezig.

Missa surge propra	2 Lupus Hellinck
Missa domine qui habitabit	26 Joannes Courtois
Missa nisi dominus	48 Cricquillon
Christe qui lux es	69 Flamingius
Missa se dire Jelosoye	70 Cricquillon
Asperges me domine	91 Flamingius
Missa peccata mea	93 Lupus Hellinck
Missa Mater Patris	115 Lupus Hellinck
Hymnus O. Quam glorifica a° 1565	137 Johannes Flamingius
Regina celi letare	161 Franciscus de Novo Portu
Crucifixam in carne	163 Joannes Flamingus
Missa Philomena	166 Verdelot?
Missa Ecce quam bonum	188 Verdelot?
Missus est	213 Verdelot?
Tua est potentia	232 Monton
Audi tellus	245 Flamingius
Antwoorden aan den priester	onder de mis 257—259
Vous lares (l'aurez)	261 Benedictus (ducis?)
Dieu garde celle de deshonneur	278 Benedictus?
Missa o genitrix	294 Richafort
Missa or pour combien est	317 Cricquillon
Missa da pacem 1565	338 Flamingius?
Missa erravi sicut ovis 1566	356, 391 Flamingius?
Fragment eener mis	373
Fragment eener mis	385, 389 Petrus de la Rue
Tantum ergo Sacramentum (1555)	403 Flamingius
Cibavit eos	404 Flamingius
Kyrie	407 Flamingius
Kyrie a° 1566	407 (Flamingus)
Vidi aquam egredientem	408 Flamingius
? Confitemini domino	410 Flamingius
Jhesu Christe domine	?
Missa sancta Maria	Gombert
Domine Yso a° 1565	Joannes Flamingius
M. J. P. N. Land, De koorboeken van de St. Pieterskerk te Leiden, Bouwsteenen, 8e Jaarb. Vereen. v. N.-Nederl. Muziek- gesch. 1874—1881, p. 37.	

1009. **Zilveren klamp**, vermoedelijk afkomstig van een kerkboek, met eene gebrekkige voorstelling van de St. Pieterkerk, omgeven door een banderol met het opschrift: NI DEVS HOC SERVET NIL MEA CVRA FACIT; aan de hoeken, de baarden en oogen van de sleutels der stad Leiden.
H. 3,2 c. Br. 4,2 c.

b. HOOGLANDSCHE KERK.

1010. **H. Ringeling.**
De Hooglandsche kerk van binnen.
H. 114 c. Br. 81 c. Op doek.
In bruikleen van den heer B. W. Wttewaall te Utrecht.
1011. **IJzeren spijker** gevonden onder het lood van den toren der Hooglandsche kerk.
L. 11 c.
Geschenk van den heer Van der Mark.
1012. **Bronzen cachet** met handvat van het kapittel ten Hoogelande of van St. Pancras, voorstellende St. Pancras; aan weerszijden van dezen het wapen van Leiden en drie biddende kanunniken; onder zijn voeten zijn eigen beeld; het omschrift luidt S. MAG NVM: COLLEGII: SCT: PANCRACII: LEYDENSI.
- Midd. 6 c.
1013. **Afgietsel** in gips van n°. 1012. Het kapittel is opgericht in 1366.
1014. **Memorieboek** van de Hooglandsche kerk van 1° Januari tot ulto. December. Op de verschillende data zijn de Jarichtijden opgegeven voor de verschillende zielmissen van onderscheidene personen. Geschreven in de 15e eeuw, gebonden in de 16e, en van twee koperen klampen voorzien.

c. VROUWEKERK.

1015. **J. L. Cornet.**
Gezicht op de ruïne van de L. Vrouwe Kerk op de Haarlemmerstraat.
H. 39 c. Br. 32 c. Op paneel.

d. MARE KERK.

1016. **H. Ringeling.**

De Mare kerk van binnen.

H. 94,5 c. Br 120 c. Op doek.

In bruikleen van den Heer B. W. Wittewaall.

e. JESUITEN KERK.

1017. **Eikenhouten Madonnabeeld**; Maria met het kind Jezus op den linkerarm, in de rechterhand een tros druiven. Staande op een halve maan. Gepolychromeerd. De horens van de maan en het linkerbeen van het christuskind zijn beschadigd. Afkomstig van de Jesuïtenkerk op de Pieterskerkgracht.

H. 63 c.

Aangekocht op de auctie. Cornet (n°. 19).

f. KLOOSTERS.

α. *St. Agnieten.*

1018. **Bronzen stempel** van het *St. Agnietenklooster*, dat gestaan heeft op de Haarlemmerstraat naast de Vrouwekerk, voorstellende het lam, met het kruis en het omschrift; $\text{S} : \text{S} \text{E} \text{T} \text{A} \text{G} \text{N} \text{E} \text{T} \text{I} \text{S} \text{I} \text{N} \text{L} \text{E} \text{I} \text{D} \text{I} \text{S}.$

Midd. 2,8 c.

1019. **Afgietsel** in gips van n°. 1018.

β. *St. Ursulen.*

1020. **Bronzen stempel** van het *St. Ursulaklooster* of dat der elf duizend maagden, voorstellende een vrouw in sleepend gewaad tot aan haar midden, achteroverhellende met een pijl door het hart geschoten en het omschrift: $\text{S} \text{T} \text{I} \text{U} \text{M} \text{A} \text{R} \text{M} \text{I} \text{X} \text{I} \text{M} \text{M} \text{A} \text{G} \text{D}.$ (Sigillum um armen in XI^m magden).

Midd. 2,4 c.

1021. **Afgietsel** in gips van n°. 1020.

γ. *Lopsen.*

1022. **Langwerpige koperen stempel** van het *Lopsen of Hieronymusklooster* buiten Leiden, voorstellende den heiligen Hieronymus een boek in de rechterhand houdende en een op de achterpooten

staanden leeuw aan de linkerhand, daaronder het wapen van Leiden; het omschrift: *ſ : conventus : ordinis : regularum : in : valle : ſci : cheronimi leidis :*

L. 5, b c.

1023. Afgietsel in gips van n°. 1022.

1024. **Vigiliënboek** van het *Lopsenklooster*, geschreven op papier, folio 28 half afgescheurd; op folio 58 keerzijde, 59 en 64 hollandsche liedjes; gebonden in een perkament bandje; 15e eeuw. Cf. J. P. N. Land, Twee liedjes uit de XVe eeuw. Tijdschr. d. Vereen. v. N.-Nederl. muziekgesch. Dl. I. p. 10.

1025. **Vigiliënboek** van het *Lopsenklooster* geschreven op papier, gefolieerd tot 128, volgen 24 folio's zonder nummer, (hierin bij fol. 17, gevonden een bidprentje aan S. Franciscus Xaverius, 2 December, behoord hebbende aan Cherardus van Santhorst) volgt een foliatuur tot folio 168, volgen 216 folio's zonder nummer, St. Hieronimus dag. — Gebonden in lederen band met koperen klampen van de 16e eeuw.

δ. *St. Agatha.*

1026. **Getijde boek** van het klooster St. Agatha buiten Leiden aan de Steenstraat, volgens het onderschrift op de keerzijde van het vierde blad achter aan te beginnen:

„Iste liber pertinet sororibus domus sancte agathe extra muros oppidi Lejdensis”. Geschreven op perkament met roode en blauwe initialen; 32 bladen. 15e eeuw.

1027. **Misboek** van het klooster St. Agatha beginnende met *kurie in Summis festis leijsen ite missa est.* dragende het opschrift: *Liber iste sororibus attinet sante agathe.* Handschrift op perkament, in 30 bladen, 15e eeuw. De band geheel gescheurd en opgelapt is hersteld in denzelfden stijl als het boek is ontvangen.

ε. *Mariënpoel.*

1028. **Koperen stempel** van het klooster Mariënpoel buiten Leiden, voorstellende de maagd Maria, met het kindeke, zittende onder een troonhemel; met omschrift: *ſ conventus monasterii portus beate marie.*

1029. **Afgietsel** in gips van n°. 1028.

1030. **Cornelis Engelbertsz.** Leiden 1468—1533.

De kruisiging. Altaarstuk met twee openslaande deuren. Het middentaferaal stelt voor de kruisiging van Christus en de moordenaars; de Maria's en Johannes, benevens een groot aantal andere personen te paard en te voet wonen de handeling bij; boven het kruis van Christus, engelen, opwaarts zwevende naar God den Vader en de maagd Maria. Op de linkerdeur van binnen is geschilderd de offerande van Abraham, aan de buitenzijde Christus met de doornenkroon, wordende door de krijgsknechten van den mantel ontdaan. Op de rechterdeur van binnen de op-richting van den koperen slang in de woestijn waarop, behalve Mozes, een groot aantal personen zijn voorgesteld; aan de buitenzijde de bespotting van Christus door de krijgsknechten. Aan de onderzijde van dit stuk een langwerpige plint met de voorstelling van het lijk van Adam uit wiens buik een boom te voorschijn komt; ter rechterzijde staan in biddende houding vijf geestelijke zusters benevens een bisschop, ter linkerzijde een biddende geestelijke, een geestelijke zuster en een lezende bisschop of heilige.

H. 189 c. Br. 146 c. Op paneel.

1031. Altaarstuk met twee openslaande deuren. Het middentaferaal stelt voor de afneming van het kruis of „Maria ter nood”; het lijk van Christus ligt op den voorgrond uitgestrekt, omgeven door een aantal figuren, waaronder de hoofdpersonen de maagd Maria, Johannes en Maria Magdalena; op den achtergrond de berg Golgotha. Aan beide zijden van dit hoofdtasereel zijn in het grauw geschilderde gothische lijsten zes voorstellingen gevat, uit het leven van Jezus, als: Jezus in den tempel met de schriftgeleerden, de vlucht naar Egypte, de opdracht in den tempel, de kruisdraging, de kruisiging en de graflegging. Door Karel van Mander worden deze zes voorstellingen zoovele beweeningen van Maria genoemd. Op de linkerdeur van binnen is geschilderd de heilige Cecilia, Maria Magdalena, en eene geknielde abdis in biddende houding; aan de buitenzijde de heilige Apolonia en de heilige Geertruida, op de rechterdeur van binnen de heilige Jacobus de mindere, de heilige Gregorius derde Bisschop van Utrecht

en een geknielde geestelijke in biddende houding, aan de buitenzijde de heilige Agatha en de heilige Agnes,

H. 124 c. Br. 122 c.

N°. 1080 en 1081. Afkomstig uit het voormalige klooster Mariënpoel buiten Leiden.

ζ. Minnebroeders.

1082. **Medaillon** van gebakken aarde, afkomstig uit den grond van het voormalige Minnebroedersklooster buiten Leiden, voorstellende een voor het altaar geknield liggenden bisschop, waarachter een koorknaap, houdende diens staf in de hand; potscherf.

η. Verschillende voorwerpen.

1083. Handschrift op perkament. **Getijdeboek**. Voorin is geplaatst een kalender waarop de heilige dagen zijn aangegeven, gebonden in bruin lederen band, die zeer geschonden is, 16e eeuw.

1084. **Beeldje** van gebakken aarde, voorstellende het Christuskind, de duifjes vormende, liggende op een kussen omringd door vlammen, 16e eeuw gevonden bij het afbreken van de Koepoort.

L. 7 c. Br. 4 c.

1085. **Metalen klok** met het randschrift: **Crystus | ys | op | gerstanden | al | van | die | martellaars | handen. | 1548.** cf. Prof. Acquoy, Het oude paaschlied „Christus is opgestanden”, in het Archief voor Nederlandsche kerkgeschiedenis, dl. I.

1086. **Looden penninkje**, op de eene zijde een veld met lelietjes der dalen en doornen, op de keerzijde een fransche lelie tusschen de cijfers 4 en 8, gebruikt voor toegangsbewijs tot het Avondmaal der Waalsche gemeente a^o 1648.

Midd. 1,5 c.

Geschenk van den heer Th. M. Roest.

- 1087a en b. Afgietsel in gips van het **zegel** der Luthersche Kerk te Leiden, voorstellende een visioen uit de openbaring en het omschrift: **SIGILLUM LUTHERANÆ LEYDENSIS** (met den vorm).

Midd. 8,7 c.

Geschenk van Dr. W. Pleyte.

1038. IJzeren **spijker** gevonden bij de afbraak van het dak der bibliotheek van de universiteit.
L. 23 c.
Geschenk van den heer C. A. Emeis.
1039. Koperen **lichtkroon** voor 12 lichten, afkomstig van de Engelsche kerk, vroeger een deel der tegenwoordige Universiteitsbibliotheek.
L. 83 c. Diam. 88 c.
In bruikleen van heeren Curatoren der Universiteit.
1040. **Wijnglas** met de voorstelling der Academie en het opschrift: *Salus Ecclesiae*.
H. 19 c. Wijd 9 c.
In bruikleen van de Doopsgezinde Gemeente.
1041. **De tien geboden**, geschilderd op paneel, met roode en zwarte letters op een witten grond, met het jaartal 1663.
H. 71 c. Br. 67,5 c. In lijst.
1042. **Bijbel**. Uitg. Erfg. Johan Elzevier, Leyden 1663. In rood marokijn lederen, rijk vergulden band.
H. 53 c. Br. 87 c. Dik 16,5 c.
Afkkomstig van het stadhuis.
1043. Rood koperen met krullen versierden **arm van een preekstoel**, om een zandlooper op te plaatsen.
L. 36 c.
1044. Eikenhouten **stoof** gebruikt om ter kerke te gaan, à jour bewerkt, fraai uitgesneden, bovenop de letters M. I. V. S. 1744.
L. 23,5 c. Br. 22 c. H. 18,5 c.
1045. Steenen **doodkist** uit de XIde eeuw, gevonden op het kerkhof te Oegstgeest.
L. 216 c. H. 34 c. Br. 81 c.
Geschenk van Heeren kerkvoogden te Oegstgeest.

VII. ARMWEZEN.

a. COLLECTE.

- 1046, 1047. Twee houten **armen bussen** met ijzeren hengsels en slot, boven op de deksels een ketting; op een der zijden het wapen van Leiden en het opschrift in 2 regels: gedenkt den armen.

H. 22 c. Br. 15 c. de ketting L. 45 c.

1048. **Armenbus**, op de eene zijde het wapen van Leiden, op de andere zijde het opschrift GEDENCKT | DEN | AERMEN.

H. 24 c. Br. 17 c. de ketting L. 40 c.

1049. **Armenbus** onder het slot het opschrift: *Welgebore Manne Bos.*

H. 24 c. Br. 27 c. ketting L. 44 c.

1050. **Armenbus**, op de eene zijde het wapen van Leiden, op de andere zijde ANNO | 1627.

H. 23 c. Br. 18 c.

1051. **Armenbus**, op de eene zijde een wapen met onderschrift: SCHEEPS BOS ANNO 1765, op de andere zijde het opschrift: SCHEEPENS | BOS.

H. 25 c. Br. 11 c. ketting L. 41 c.

1052. **Armenbus**, op de zijvlakken het wapen van Leiden tusschen het jaartal 1654 en een opschrift in 3 regels: AYE MEM || OIRE DES POVRES.

H. 28,5 c. Br. 19 c.

b. BEDEELING.

1053. Looden **turfloodje**, aan de voorzijde het Leidsche wapen en de woorden: „Leyden in Holland”, op de keerzijde in een ruit de letters H. S., en het omschrift: „Goed voor een ten turf. 1809”.

L. 2,9 c. Br. 8 c.

Geschenk van den Heer B. W. Wittewaall.

1054. Driehoekig looden **broodloodje**, op de voorzijde in een cirkel de letters H. S., op de keerzijde in een cirkel de letter B.

L. 2,5 c.

Geschenk van den Heer B. W. Wittewaall.

1055. **Koperen cirkelvormig plaatje** waarin geslagen het Leidsche wapen.
Midd. 2,7 c.
Geschenk van den Heer B. W. Wittewaall.
1056. **Afbeelding van het gebouw der armenbakkerij** aan den Ouden Rijn, de gevels, platte gronden en opstanden zijn in vier afdeelingen geteekend door G. van der Laen 1756.
H. 114 c. Br. 135 c. In lijst en achter glaa.
1057. **Naambord van de *Regenten der Armen-Bakkerije***, van de jaren 1756—1869.
H. 173 c. Br. 145 c. In lijst.
1058. **Naambord van de *Mildadigen der Armen-Bakkerije*** van de jaren 1763—1824.
H. 173 c. Br. 145 c. In lijst.
1059. **Bronzen tafelbel** waarop beeldjes en figuren, boven om de klok het randschrift LOF GOT VAN AL; onder om de klok GHEGOTEN INTJAER 1565.
H. 12 c.
In bruikleen van de Huiszittenhuismeesters.
1060. **IJzeren stempel** gediend hebbende tot het slaan van de voorzijde der Waalsche turfloodjes, voorstellende een turfschuur met het jaartal 1758.
Midd. 3,3 c. H. 3,5 c.
In bruikleen van de Waalsche Bibliotheek.
1061. **IJzeren stempel** als n°. 1060.
Midd. 3,3 c. H. 4 c.
In bruikleen van de Waalsche Bibliotheek.
1062. **IJzeren stempel** als n°. 1060 met gewijzigde turfschuur.
Midd. 3,3 c. H. 3 c.
In bruikleen van de Waalsche Bibliotheek.
1063. **IJzeren stempel** met de voorstelling van een turfschip en het jaartal 1758.
Midd. 3,3 c. H. 3,7 c.
In bruikleen van de Waalsche Bibliotheek.

1064. **IJzeren stempel** als n°. 1063 met gewijzigd turfschip.
Midd. 3,3 c. H. 8 c.
In bruikleen van de Waalsche Bibliotheek.
1065. **IJzeren stempel** gediend hebbende tot het slaan van de keerzijde der Waalsche turfloodjes, met de voorstelling van de Leidsche sleutels, ter weerszijde de letters P. W. (*pauvres wallons*) en het getal 97.
Midd. 3,3 c. H. 4,5 c.
In bruikleen van de Waalsche Bibliotheek.
1066. **IJzeren stempel** met de voorstelling van een kerk en de letters P. W.
Midd. 1,7 c. L. 12,3 c.
In bruikleen van de Waalsche Bibliotheek.
1067. **Turfloodje** waarop geslagen is, op de eene zijde de Waalsche turfschuur, op de keerzijde de sleutels van Leiden, aan weerszijden daarvan PW. (*Pauvres Wallons*); ingeslagen een merk 89
Midd. 3,3 c.
1068. **Looden turfloodje** van de Waalsche Diaconie, geslagen met de stempels 1060 en 1065.
Midd. 3,3 c.
Geschenk van den Heer Mr. P. du Rieu.
1069. **Koperen turfloodje** van de Waalsche Diaconie, de voorzijde geslagen met den stempel 1064.
Midd. 3,3 c.
Geschenk van den Heer Mr. P. du Rieu.
1070. **Turfloodje** gebruikt door de Waalsche Diaconie, geslagen op den stempel n°. 1064.
Midd. 3,3 c.
Geschenk van den Heer P. du Rieu Jr.
1071. **Turfloodje** gebruikt door de Waalsche Diaconie, geslagen met den stempel n°. 1066.
Midd. 3,3 c.
Geschenk van den Heer P. du Rieu Jr.
1072. **Vierkant stuklood**, op de eene zijde in een cirkel de letter D waarom een krans, en het omschrift ARM. TURF. LOOD. 1717;

op de keerzijde de sleutels van Leiden, omgeven door het opschrift: **LEYDEN. IN. HOLLANT. 1766.**

Gebruikt door de Doopsgezinde Gemeente. Geschenk van den Heer Th. M. Roest.

□ 2,5 c.

- 1073, 1074. Afgietsel in gips van een zegel der Luthersche (diaconie) te Leiden, met het opschrift; **L D** en het omschrift: **IN LEYDEN** (Met den vorm).

Midd. 3 c.

Geschenk van Dr. W. Pleyte.

c. WEESHUIZEN.

1075. Gevelsteen van Bentheimer zandsteen, voorstellende de liefdadigheid; eene vrouw in blauw gewaad met vier kinderen.

H. 51 c. Br. 104 c.

- 1076, 1077. Twee zijstukken van Bentheimer steen, met de voorstelling van een weesjongen en een weesmeisje, staande in een nis.

H. 51 c. Br. 25 c.

1078. Wapen van Bentheimer steen, van Mr. Jacob Van der Stoffe.

H. 51 c. Br. 48 c.

1079. Wapen van Bentheimer steen, van Pieter Van Assendelft.

H. 57 c. Br. 51 c.

1080. Wapen van Bentheimer steen, van Mr. Jacob Van Marcke.

H. 45 c. Br. 45 c.

1081. Wapen van Bentheimer steen, van Mr. IJsbrant de Bye.

H. 51 c. Br. 47 c.

1082. Wapen van Bentheimer steen van Simon Vliedthoorn.

H. 51 c. Br. 45 c.

- 1083—1085. Drie festoenen van bloemen en vruchten van Bentheimer steen.

H. 45 c. Br. 63 c.

N°. 1075—1085 in bruikleen van het H. G. of arme- wees- en kinderkuis, afkomstig van een poortje uit het jaar 1680.

1086. Abraham van den Tempel. Geboren te Leeuwarden in 1618 overleden te Leiden in 1672. Leerling van Joris van Schooten.

Regentenstuk van het H. G. of Arme wees- en kinderkuis te

Leiden van A°. 1669, voorstellende de heeren: I. van Kerckesant, Mr. I. Cunaeus, P. D. van Buytevest, Mr. I. van Dieninge en Mr. D. Brajft.

H. 149 c. Br. 199 c. Kniestuk op doek.

In bruikleen afgestaan door hh. regenten van het Arme wees- en kinderrhuis te Leiden.

1087. **Hieronymus van der Mey.** 1687. Leerling van W. van Mieris.

Regentenstuk van het Heilige Geest huis. Om een ovale tafel met groen kleed, waarop administratieboeken, koopbrieven en een zak geld liggen, zitten vijf heeren, een bediende staat achter hen. Op den achtergrond een vrouwenbeeld met een kindje in een nis, waarboven het stadswapen.

H. 127 c. Br. 149 c. Ten voeten uit. Op doek.

In bruikleen afgestaan door hh. regenten van het H. G. of Arme Wees- en Kinderhuis te Leiden.

1088. Onbekende schilder.

Vrouwenportret rechts gewend. De rechterhand omvat een drapeerie, waarachter het opschrift „Vrouwe Elisabeth van der Hiel huysvrouw van den heer Dr. Pieter Verhooft, Raad en Schepen der stad Leijden, geboren den 11 Januari 1667; tot regentesse van 't weeshuis aangesteld den 13 September 1732, overleden den 9 April 1741”.

H. 35,5 c. L. 29 c. Ovaal op doek geplakt.

In bruikleen afgestaan door hh. regenten van het H. G. of Arme wees- en kinderrhuis te Leiden.

1089. **I. R. N(iels).** Pinxit 1760.

Regentenstuk van vijf personen en twee ondergeschikten, beambten, M. C. van der Moer, F. W. Doornik, J. Dermont Jr., I. Lisman Hubz, en M. G. Prins.

H. 49,5 c. Br. 204 c. Kniestuk op doek.

In bruikleen afgestaan door Regenten van het H. G. Weeshuis te Leiden.

1090. **Jan Babbiet Coolers** geb. te Maastricht.

Regentenstuk van het H. G. of Arme Wees- en Kinderhuis, voorstellende de heeren: Joachim Sandra, Hendrik Albert Dib-

betz, Mr. Willeim Jan van der Goes, Mr. Pieter Cornelis Chastelein, Michel Abraham van Peene, Dr. Adriaan Le Pla, Albertus Kleijnenbergh, Willem van Noort, Pieter François Clignett en Mr. Pieter Jan Sandra. Geschilderd omstreeks 1774.

H. 142 c. Br. 220 c.

In bruikleen afgestaan door hh. regenten van het H. G. of Arme Wees en Kinderhuis te Leiden.

1091. **Jacob van der Sluijs. 1660—1732.** Leerling van A. de Vois en P. van Slingerland.

Zinnebeeldige voorstelling. Jacob van der Sluijs, in het gewaad van een Leidschen weesjongen, biedt geknield een schildertij eene dame aan, die onder eene troonhemel gezeten, met de rechterhand naar den Heiligen Geest wijst, het zinnebeeld van het weeshuis waar van der Sluis werd opgevoed; rechts een tafel met boeken, perkamenten en inktkoker, waarbij een bejaard man in een blauw fluweelen kamerjapon staat; ter linkerzijde een klein gedenkteeken met het opschrift: „Eheu! quam durum est Tutelaribus orbari! L. D. B. Ser”, en op een pilaar: „Accepta beneficia gratitudinem pariunt”. get. „Jacobus van der Sluis invenit 1684 in Oct.”

H. 53 c. Br. 41 c. Op paneel.

1092. Zinnebeeldige voorstelling. Een sierlijk gekleede dame geeft aan een in het zwart gekleeden jongeling een geschrift over: de Tijd staat vermanend tusschen beiden. Achter hen zit een bejaard man in een boek te schrijven; het geheel in een vestibule met zinnebeeldige versierselen. Het stuk doelt op het huwelijk van den schilder.

H. 50 c. Br. 49,5 c. Op paneel.

Deze beide laatst vermelde schilderijen zijn volgens F. van Mieris door den kunstenaar in 1684 aan het weeshuis geschonken.

1093. Twee fatsoenlijk gekleede jongelieden bezig met mezen in een boomrijk landschap; ter rechterzijde ligt een dorp in 't verschiët.

H. 34,5 c. Br. 40,5 c. Op doek.

1094. Portretstuk. Een heer en dame in een luthof zittende op een ballustrade; de dame houdt een schoothondje, de heer leunt op

den rechterarm; een donker fluweelen kleed is achter hen tegen een boom opgehangen 1699.

Vermoedelijk het portret van des schilders tweede vrouw. Nicajé Boom.

H. 39 c. Br. 47 c. Kniestuk op paneel.

Volgens van Mieris door Frederik Eduard Day de Rivet de Monderie, organist van de Hooglandsche kerk, in 1764 aan het weeshuis gelegateerd.

In bruikleen afgestaan door hh. regenten van het Arme wees- en kinderruis te Leiden.

1095. **Groote bokaal** met deksel, op den beker is gegraveerd, de hoofdgevel op de binnenplaats van het Heilige Geest of Arme-Wees- en Kinderhuis, op de andere zijde het opschrift CONCORDIA. ET. LIBERALITATE. FLOREAT.

H. 35 c. W. 12 c.

1096. **Bokaal** met de voorstelling van de groote binnenplaats van het H. G. weeshuis.

H. 31 c. Wijd 11 c.

1097. **Wijnglas** doelende op het uitdeelen van broeken en rokken in het weeshuis, aan de eene zijde een jongen met een broek in de linkerhand en het wapen van Leiden, aan de andere zijde een weesmeisje met een rok in de rechterhand, daarboven de Heilige Geest in de gedaante van een duif.

H. 19 c. Wijd 8,5 c.

1098. **Wijnglas** met deksel als n°. 1097.

H. 22,5 c. Wijd 7,5 c.

1099. **Wijnglas** met het wapen van Leiden, gehouden door twee staande leeuwen.

H. 18,5 c. Wijd 8,5 c.

1100. **Wijnglas** gestipt, voorstellende twee aamgevouwen handen, waaronder het woord: Mansura; aan de andere zijde de woorden:

Ex decreto.

Amplias senat.

Lugd. Bat. Utroque.

Orphanotrophio

Utrisque
 moderatorum
 Collegiis felici
 Connubio iunctis
 prid, Kalend,
 Mart.

MDCCLXXIV.

Op den voet leest men: Hocce poculum amicitiae ergo D.D.D.A.C.
 de Malnoe.

Het glas heeft betrekking op de vereeniging van het Houw-
 huis met het Weeshuis. Bij dit glas behoort een eikenhouten
 kastje met slot.

H. 19 c. Midd. 9 c.

1101. Gebeeldhouwd eikenhouten **kastje**, dienende tot berging van het
 glas n°. 1100.

H. 31 c. Br. 22 c.

1102. **Wijnglas**, fraai bewerkt.

H. 20,5 c. W. 8 c.

1103. **Wijnglas** met het wapen van Maria gemalin van Prins Wil-
 lem III, Koning van Engeland.

H. 18 c.

1104. **Wijnglas** met de voorstelling van een landhuis en grazende
 koeien met het omschrift:

't Groeyen en bloeyen

Van ossen en koeyen.

H. 21 c.

1105. **Wijnglas** met de voorstelling van een boerenwoning, met twee
 personen, een os, hond en schaap met het omschrift:

Het buytenleven.

H. 19 c.

1106. **Wijnglas** met de voorstelling van een vrouw, aan de onder-
 zijde een schuit naar de Volewijk varende, met het omschrift:

Hansie in de kelder.

H. 19 c.

1107. **Wijnglas** met de voorstelling van twee aan een tafel drinkende heeren met het opschrift: *Vivat alle presente vrienden*.
H. 19 c.
1108. **Wijnglas** met de voorstelling van twee muziekmakende kinderen en het opschrift: *„de goede harmonie”*.
H. 18,5 c.
1109. **Wijnglas**.
H. 19 c.
1110. **Wijnglas** met de voorstelling van een man en vrouw aan een tafel zittende, aan weêr zijden twee kinderen.
H. 18,5 c.
1111. **Wijnglas** met de voorstelling van eene vrouw in een bloementuin gezeten met het opschrift: *Het groeyen en bloeyen van Flora*.
H. 21 c.
1112. **Wijnglas** met de voorstelling van twee saamgevouwen handen waarboven het opschrift: *Amicitia*.
H. 18,5 c.
1113. **Wijnglas** met het opschrift:
En glaasi van Vriendschap.
H. 19 c.
1114. **Beker** met de voorstelling van den voorgevel van het Houthuis, waarboven het wapen van Leiden: aan de andere zijde een gelauwerde weesmoeder met drie kinderen.
H. 22 c. W. 9,5 c.
1115. **Wijnkelk** met het monogram A. K. H. (Armen-Kinder-Huis), waarboven een kroon en arabesken om den rand.
H. 20,5 c. W. 8 c.
- 1116, 1117. Twee **poppen**, voorstellende Leidsche weeskinderen (jongen en meisje) uit het H. G. of arme wees- en kinderkuis. Model van de in 1878 ingevoerde nieuwe kleeding.
L. 40 c.
Geschenk van Dr. W. Pleyte.
1118. **Schilderij** voorstellende het vroegere Waalsche weeshuis op de Oude Vest.
H. 42,5 c. Br. 51,5 c. Op doek.
Geschenk van het bestuur van het Waalsche weeshuis.

1119. **Bokaal**, in den voet spiraalvormige slingers van melk-glas.
H. 26 c.
1120. **Bokaal** op hoogen voet.
H. 24 c.
1121. **Bokaal**, met voorstelling van een oranjeboom in een tuin en het opschrift: VIVAT ORANJE.
H. 23 c.
1122. **Bokaal** met deksel, met arabesken versierd, aan de eene zijde de voorstelling van een vogel op een hart staande, aan de andere zijde twee brandende harten waarboven twee pijlen in een krans, in knop en voet een spiraal van karmozijn rood glas.
H. 21 c.
1123. **Bokaal** met guirlandes, versierd met drie landschappen.
H. 17,5 c.
1124. **Wijnglas** met een cartouche versierd, waarin de voorstelling van een hollend paard met het opschrift: freiheit mit forcht.
H. 19 c.
1125. Geslepen **wijnkelk** met bloemen versierd.
H. 17,5 c.
1126. **Wijnkelk** op hoogen voet met de voorstelling van een monnik, een vos en een non, met het opschrift: DER MUNCH, DER FUCHS, DIE NONNE.
H. 180 c.
1127. Geslepen **wijnglas** aan den rand met arabesken versierd en het opschrift: AMICITIA.
H. 17,5 c.
1128. **Wijnglas** op hoogen voet, spiraalsgewijze geblazen met het opschrift: *l'Harmonie*.
H. 17,5 c.
1129. **Wijnglas** op hoogen voet.
H. 19 c.
1130. **Wijnglas** op hoogen voet.
H. 18,5 c.

1181. **Wijnglas** met de voorstelling van het wapen van Leiden, tusschen twee leeuwen (aan den voet beschadigd).
H. 17 c.
1182. **Bokaal** van geslepen glas, met arabesken versierd, bij den voet in tweeën gebroken.
H. 21,5 c.
1183. **Bokaal**, met voorstelling van een collectant met zakje in de hand, aan de andere zijde is een cartouche met opschrift in drie regels: TWELVA | RENVANDE | CONSISTORIE. De voet afgebroken.
H. 24 c.
- 1184. **Bokaal** met peervormigen voet met het opschrift: *Verheft u niet moer vrees*, op de peer: *Willem van Heemskerk aet: 73 a°*. 1686. De voet afgebroken.
1119–1134. In bruikleen van het bestuur van het Waalsche weeshuis.
1185. **Blok** waaraan een ketting met sluitring is geklonken om het aan het been te bevestigen, op de eene zijde ingesneden $\frac{17/65}{1/c}$; op de keerzijde 17 AM 89 S D gestipt in een bouwkunstig figuur.
H. 47 c. Br. 19 c. D. 16 c.
Dit blok diende om de weesjongens aan het Waalsche weeshuis te straffen.
1186. **Blok**, waaraan een ketting met sluitring en hangslot is bevestigd, gediend hebbende om de jongens in het Luthersche weeshuis te straffen.
L. 62 c.
Geschenk van HH. Regenten van het Luthersche weeshuis.

d. GASTHUIZEN.

a. *St. Katharyne en Cecilia.*

1187. **Platte grond** van het St. Katharijnengasthuis naar eene oude teekening vervaardigd en gekleurd door Jacs. Corns. Wendel, met de wapens van de regenten, Mr. Hieronymus de Bakkere, Nico-

laas van der Star, Mr. Meindert van Aakeren, Cornelis Sprong
Isaac van Heemskerk en Mr. Simon van Leeuwen.

H. 80 c. Br. 100 c.

1138. **Kaart** van de Lopsloot met de tuinen en landerijen daarnear
gelegen, met bijschriften en de wapens en namen der regenten van
het Cecilia Gasthuis, als Dr. Caspart Bijleveld 1767, Mr. Pieter
Vromans 1767, Johan Luchtmans 1767, Pieter Willem Righout
1771, Pieter van Peene 1772 en Johannes Thijssen Rentm. 1778.
Gemeten en geteekend door Klaas Vis, oud Landmeter van Rijn-
land 1775.

H. 57 c. Br. 90 c. In gebeeldhouwde lijst.

1139. **Kaart** als n°. 1138 doch in een andere lijst, met de wapens
en namen der regenten, als: Dr. Abrm. Hers. Copper, Mr. Adrn.
van Heusden, Dr. Corns. van Reverhorst, Dr. Frans le Maire
en Govert Smazen.

H. 52 c. Br. 90 c.

1140. **Gevelsteen** van het St. Katharijnen gasthuis: het rad van
St. Katharina omgeven door voluten en het jaartal 1620.

H. 61 c. Br. 58 c.

1141. **Sluitsteen** van een toog, voorstelling van het zinnebeeld van
St. Catharina, met het jaartal 1636.

H. 30 c. D. 28 c.

1142. **Sluitsteen** met het zinnebeeld van St. Catharina en het jaar-
tal 1625.

H. 33 c. Br. 55 c. D. 15 c.

1143. **Schilderij** op koper voorstellende de ziekenverpleging in het
Cecilia gasthuis, afkomstig uit den voorgevel der poort.

Br. 82 c. H. 51 c.

1144. **Metalen klok** met het randschrift: „Hendrik Kemper, Amster-
dam, 1780”.

H. 38 c. Midd. 32 c.

Afkomstig van het Cecilia Gasthuis.

1145. **Koperen cachet**, waarin gegraveerd het rad van de H. Catha-
rina en de letters K. G. met houten handvat. Hierbij twee af-
drukken in rood lak.

L. 11 c.

Afkomstig van het Katharijnen gasthuis.

1146. Wilhelmus de la Colatz.

Regentenstuk. Zes personen zitten om een met een groen kleed gedekte tafel waarop perkamenten met hangende zegels; een hunner houdt een boek waarop staat: *Kasaboek van de Katarijne en Cecilia Gasthuysen 1701*. Op de gebeeldhouwde lijst de familiewapens der voorgestelde personen. Cornelis Sprong, Vrijheer van Vromade, Pieter Vromans, Nicolaas Pooch, Mr. Nicolaas van Leeuwen, Mr. Cornelis Schrevelius en Mr. Antony van der Werf, rentmeester.

H. 118 c. Br. 229 c. Kniestak op doek.

Afkomstig van het voormalige Cecilia Gasthuis te Leiden.

1147. J. de Vos. 1650—1670.

Portretstuk van regenten van het Cecilia gasthuis te Leiden, ten voeten uit geschilderd, zittende om een ovale tafel met een rood kleed gedekt. In den linker benedenhoek een schild met de namen: Pieter Dirks van Buijtevest, (president), Mr. Hieronimus de Backer, Cornelis Adriaensz Agthoven, Pieter Mouringhs van der Aa, Mr. Johan van Kerchem, Mr. Simon van Leeuwen; de binnenvaders, Carel Pieter de Pecker en Albert Janaz van der Voort. Rechts geteekend J. de Vos. F. Anno 1662.

H. 220 c. Br. 312,5 c. Op doek.

1148. J. de Vos. (1650—1670).

Regentenstuk van het Cecilia gasthuis te Leiden. De namen en wapens der regenten: P. van Gooten, C. van Assendelft, Mr. van Leeuwen, Mr. H. de Backer, H. van Heussen, J. van Heussen, Rentm. die allen om de tafel zitten, terwijl twee staande personen (denkelijk ondergeschikten) niet worden genoemd.

H. 141 c. Br. 288,5 c. Op doek.

Afkomstig van het voormalige Cecilia gasthuis te Leiden.

1149. Frans van Mieris.

Regentenstuk. Zes personen zitten om een tafel met een groen kleed, waarop o. a. een in perkament gebonden boek met het opschrift: *Notulen van de verhuurde landen aankomende Catherina. 1780*. Op de gebeeldhouwde lijst de familiewapens en namen van: Mr. Jan Alenson, Mr. Nicolaas Pook, Jan van Hoogmade,

Hendrik van Toll, Mr. Jacob van der Meer, Heer van Hoogveen, Rent. en Jan Sandra.

H. 141 c. Br. 226 c. Kniestuk op doek.

Afkomstig van het voormalige Cecilia Gasthuis te Leiden.

- 1150. Raam** in drie afdeelingen met geschilderde glasruiten voorstellende 6 regentenwapens, afkomstig uit de Waalsche kerk vroeger het Katharijnen gasthuis op de Breedstraat.

H. 200 c. Br. ieder 53 c.

Zie ook de benedenkamer (west-zijde) aan de binnenplaats.

- 1151. Afbeelding** van het middelste geschilderde **glasraam** in het voormalige St. Katharijnen Gasthuis. Schilderij op papier, in een lijst nabootsende een poort. Geschilderd door J. L. Cornet. Zie n°. 1150.

H. 48 c. Br. 39 c.

- 1152. Geschilderde wapens** van de regenten van het St. Cath. gasthuis 1669—1725: Cornelis Sprong, Johan le Pla, Johan Gijis, Abraham Clignet, Nicolaas Poock, Petrus v. Griencken, Nicolaas van Leeuwen, Pieter Vromans, Cornelis Schrevelius, Pieter van Scherpenbrant, Adriaan Thiesen, Cornelis van Tol, Jacob van Dorp, Nicolaas Poock, Abraham Musketier, Nicolaas van Weede, Nicolaas Heijns, Jan Alenszoon, Vincent van Tol. Op doek.

L. 575 c. H. 118 c.

- 1153. Naambord** der regenten van de Katharijnen- en Ceciliagasthuizen.

H. 194 c. Br. 250 c.

- 1154. Bord** met de namen dergenen die hunne mildadigheid aan het Katharijnen en Cecilia gasthuis betoond hebben van het jaar 1757 tot het jaar 1789.

H. en Br. 280 c. In gebeeldhouwde lijst.

- 1155. Altaarstuk** met twee openslaande deuren; op het middenvak de maagd Maria met het kind Jezus staande op een wassende maan in een stralenkrans door twee engelen gekroond, twee andere zingende engelen, bespelen instrumenten, op den voorgrond eenige planten, rondom wolken, waaruit seraphijntjes te voorschijn komen. Op de linkerdeur van binnen de apostel Petrus in een landschap, wijzende op een groep van zeven geknielde en biddende personen;

op de rechterdeur de heilige maagd Maria bij een knielende vrouw met een rozenkrans in de handen; tegen haar knieën staat een ingebakerd kindje. Op de buitenzijde der deuren „Maria boodschap” in het grauw geschilderd, op beide deuren twee banderollen waarop latijnsche bijbelteksten zijn geschreven; op de vloertegels komen de sleutels en een dubbele adelaar voor. Onder op de plint staat met vergulde letters Soli-Deo-Gloria.

H. 46 c. Br 65 c. Op paneel.

1156. De werken der barmhartigheid.

H. 88 c. Br. 158 c. Op paneel.

1157. Christus aan het kruis; ter linkerzijde staat Maria, ter rechter Johannes en onder aan den voet van het kruis ligt Maria Magdalena geknielt; tot achtergrond een landschap met gebouwen.

H. 36,5 c. Br. 25,5 c. Op paneel.

1158. De kruisiging van Christus.

H. 106 c. Br. 169 c. Op paneel.

1159. Christus op de zee wandelende, redt den zinkenden Petrus, op den achtergrond een scheepje met drie discipelen; links een rots in zee, ter rechterzijde een groep boomen.

H. 38 c. Br. 63 c. Op paneel.

1160. De heilige familie. Maria met het slapende Christuskindje op de rechterknie is met Jozef in gesprek; een mandje met vruchten staat voor hen. Denkelijk van de italiaansche school.

H 22,5 c. Br. 17 c. Op koper.

1155—1160. Afkomstig van het voormalige Cecilia gasthuis te Leiden.

1161. Groote bokaal met deksel, op het deksel een oog, om den wand de wapens van de Heeren A. Screvelius, J. Le Pla Az., P. Vromans, J. van de Werff, D. van Alphen, C. Sprong en het wapen van St. Katharijnegasthuis; omschrift:

Der meestren zorg in 't Gasthuys doet,
Aan ouden, sieken, dollen, goet.

H. 39,5 c. Midd. 12 c.

1162. *Wijnglas* met de wapens van Leiden, van het St. Katharijnegasthuis en die der regenten Poock, Alenson, van Tol, v. d. Meer en Sandra.

H. 21 c. Midd. 9 c.

1163. **Wijnglas** met het wapen van van Tol aan de eene zijde, aan de andere zijde het beeld der Hoop; met het omschrift:
Inclinatio.
H. 18 c. Midd. 9 c.
1164. **Wijnglas** met houten voet en het omschrift: *van desen kuitje.*
H. 18 c. Midd. 9 c.
1165. **Beker** met koperen voet en het omschrift: *'s Lands-Welvaren.*
H. 12,5 c. Midd. 7 c.
1166. **Beker** met houten voet met de voorstelling van het beeld van Mercurius en een wapen. Opschrift: *Negotio.*
H. 15 c. Midd. 9 c.
1167. **Beker** met houten voet, op het glas het beeld van Cupido, met het omschrift: *Das sie geschwinder gehe.*
H. 15,5 c. Midd. 9 c.
1168. **Wijnglas** voorstellende het beeld van Cupido, met het omschrift: *Ohne dich todt.*
H. 16 c. Midd. 8,5 c.
1169. **Wijnglas** waarop een ledige vogelkooi met een vogel er bovenop is afgeteekend. Opschrift: *Vive la liberté.*
H. 17,5 c. Midd. 7,5 c.
1170. **Wijnglas** met gebloemden rand.
H. 18 c. Midd. 7,5 c.
1171. **Beker** met het opschrift: *t' zuetst oft saljt.*
H. 16,5 c. Midd. 7,5 c.
1172. **Kelk** met het omschrift: *Morgen sorgen.*
H. 13 c. Midd. 6,5 c.
1173. **Groen wijnglas**, Berkemeyer, met het randschrift: *Lust-dwang is heldenwerck.*
H. 17,5 c. Midd. 7,5 c.
1174. **Wijnglas** als n°. 1173 doch grooter en aan den rand gebroken, op het glas gegraveerd n. 9.
H. 24 c. Midd. 11 c.
1175. **Wijnglas** met het beeld van een oud man en dat der razernij, tusschen die beelden leest men:

*De Goede God beware een ygelijk en mij,
Voor armen ouderdom en dulle razernij.*

H. 20,5 c. Midd. 8 c.

- 1176—1178. Drie **stempels**, gediend hebbende tot het slaan van de voorzijde der gasthuis noodmunt, voorstellende het wapen van het Gasthuis.

H. 6 c. Midd. 7,5 c.

1179. **Stempel**, gediend hebbende tot het slaan van de keerzijde der noodmunt, voorstellende het wapen van Leiden waarboven het jaartal 1578 en het randschrift: **GEDENCT * DEN ARMEN ***

H. 6 c.

- 1180—1185. Zes koperen penningen geslagen met de n°. 1178 en 1179.

β. Elisabeths gasthuis.

1186. **Teekening** met het onderschrift: Afbeelding van 't Vrouwe Elisabeths Gasthuijs zooals 't vertoonde in den jare 1761 van de vrouwekamp af aan te zien. Het toorentje door ouderdom afgenomen.

H. 43 c. Br. 72 c.

1187. **Stichtingsoorkonde** op perkament in lijst en achter glas.

H. 80 c. Br. 69 c.

1188. Regentenstuk van het **St. Elisabeths gasthuis**, met de wapens en namen aan de bovenzijde der lijst, Anno 1667: Johan van den Berg, J. van Stringenhuijsen, P. van IJsselsteijn, F. van Cingelshoek, M. Tollenaar en M. J. van Swanenvelt. Allen levensgroot ten voeten uit om een ovale tafel gezeten.

H. 195 c. Br. 385 c. Op doek.

1189. **Naambord** der regenten van het St. Elisabeths gasthuis, vereenigd met het Leprozenhuis, van 1552—1767, alsmede de wapens der heeren: Mr. Jeremias Ghijs, Johannes Schroder, Mr. Johan van Zanen-Pollio, Adriaan Drabbe, Daniël van Halteren en Mr. Simon van Gerwen.

H. 177 c. Br. 164 c. Op doek.

1190. **S. T. 1645.**

Voorstelling van de gelijkenis van Lazarus en den rijken man. Geteeekend S. T. Anno 1645.

H. 111 c. Br. 218 c. Op paneel.

Dit stuk heeft gehangen op de regentenkamer van het St. Elizabeths gasthuis. Volgens overlevering zou de oude vrouw en het meisje geschilderd zijn toen het Leprozenhuis nog niet met het St. Elizabeths gasthuis vereenigd was, en zouden de regenten in lateren tijd op het overige ledige doek de gelijkenis van Lazarus en den rijken man hebben laten schilderen. Zeker is het, dat de oude vrouw en het meisje van een geheel ander penseel zijn dan de figuren der gelijkenis.

γ. Pesthuis.

1191. **Teekening** van den opstand van den voor- en achtergevel en plattegrond van het Pesthuis te Leiden.
H. 81 c. Br. 60 c. In beeldhouwde lijst.
1192. **Zeven gezichten** zoo binnen als buiten, van het Pesthuis te Leiden. Bovenaan zijn de wapens van Leiden en der regenten aangebracht als Mr. Adriaan van Heusden, Mr. Simon van der Stel, Mr. Leond van Heemskerk, Dr. Corns. van Reverhorst en Joost Romswinkel.
H. 63 c. Br. 88 c. Gekleurd in lijst en achter glas.
1193. **Theodoor van der Schuur**, 1628—1705. 's Gravenhage.
Leerling van Sebastiaan Bourdon te Parijs.
Afbeelding van de pest. 1682.
H. 133,5 c. Br. 162,5 c. Op doek.
Afkomstig van het voormalige pesthuis te Leiden.
1194. **J. Potheuck**. 1658.
Vier regenten van het Pesthuis te Leiden: Arent Dirksz Bergen, praeses, Samuel Dirksz Blok, Pieter Mourensz van der Aa en Cornelis Arendz van Achthoven.
H. 155,5 c. Br. 275 c. Kniestuk op doek.
Afkomstig van het voormalige Pesthuis te Leiden.
1195. **A. Cornelisz Beeldemaker**. (Zie C. Kramm D. I. pag. 66).
Regentenstuk van het Pesthuis te Leiden van 1667, voorstellende de heeren: Hendrik van Beurden (praeses), Pieter Leffen, Claes Reijersz. Buijtevest en Willem Pieterz. van Poelgeest.
H. 178 c. Br. 272,5 c. Kniestuk op doek.

1196. **Frans van Mieris de Jonge**. Leiden 1689—1763. Leerling van zijn vader Willem van Mieris.
 Portret van Leonard van Heemskerk, regent van het Pesthuis.
 Obiit den 11 Maart 1771.
 H. 23 c. Br. 17 c. Op paneel.
 Afkomstig van het Pesthuis.
1197. **Naambord** van de regenten van het Pesthuis te Leiden met de wapens van de heeren P. van Tol, J. Drabbe, J. G. van Dam en Dr. L. Verhooft; van de jaren 1635—1687.
 H. 87 c. Br. 13,5 c.
1198. **Naambord** der Meesteren en Regenten van het Pesthuis, sedert den jare 1635—1796.
 H. 62 c. Br. 88 c.
1199. **Naambord** van de regentessen van het Pesthuis te Leiden van de jaren 1665—1680 met 4 wapens van M. van Banchem, M. van Assendelft, Marken? en A. van de Linde.
 H. 65 c. Br. 136 c.
1200. **Naambord** van de regentessen van het Pesthuis van de jaren 1694—1750 met de wapens van H. van Velsen, M. van Assendelft, G. IJsselstein en E. van Outshoorn.
 H. 83 c. Br. 136 c. Op paneel.
1201. **Naambord** van de regentessen van het Pesthuis van 1753—1794 met de wapens van A. E. Pla, J. H. Alenson, H. de Hondt en M. Streso.
 H. 87 c. Br. 136 c. Op paneel.
1202. Vijftien geschilderde en vergulde wapens in drie rijen, van de heeren: C. H. Verberg, Jac. Boekweit, C. van Nattenhoven, P. van Scherpenbrandt, D. Toornvliet, A. van Burderen, W. van Wijnbergen, J. van Binnevest, Mr. C. van Campen, Mr. W. van Kerchem, N. van Peene, Mr. J. van Groenevelt, Mr. L. van Heemskerk, Mr. Gijsbert Huissen en N. Stam.
 H. 73 c. Br. 123 c.
1203. Vijftien wapens van de heeren: J. F. Gronovius, Mr. C. J. van Groenevelt, Mr. Th. Nobel, Mr. C. Chasteleyn, Mr. Simon van der Stel, Jan Coox, Dr. Corns. van Reverhorst, Mr. A. van Housden, Joost Romawinkel, F. Le Maire, Dr. A. H. Kopper,

G. Smazen. A. Drabbe, E. Munnik Rouveroy en W. A. van Heusden.

H. 75 c. Br. 185 c.

1204. **Vijf wapens** van de heeren: Mr. Hendrik Schim, M. C. van Reverhorst, Mr. J. G. H. Haan, H. van Strijk en D. Keun.
1205. **Geverfde ijzeren armenbus** met koperen deksel op ijzeren standaard.

Hoog met standaard 91 c. Br. 27 c,

1206. **Koperen armenbus** op een houten standaard met opschrift in 3 regels: GEDENCKT | ONS ARM | PESTHVIS.
H. met standaard 98 c. Br. 18 c.

1207. **Lazarusklep**, bestaande uit drie op elkaar klappende plankjes, op de eene zijde het wapen van Haarlem, op de andere LP, waaronder in een cirkel 1188; gebruikt door Quirijn Jansz. van Leijden, 1572.

L. 21 c.

1208. **Bewijs** op perkament, van de gezworenen van de St. Jacobskapel buiten Haarlem, dat Quirijn Jansz. van Leijden melaatsch is, 1572, 16 Januari.

L. 17 c. Br. 11 c.

d. Jeruzalemshof.

1209. **Testament** van Wouter Cooman IJsbrandtaz., inhoudende de stichting van het Jeruzalemshof. Anno 1467. In 26 regels op paneel geschilderd in het jaar 1618.

L. 157 c. H. 95,5 c.

1210. **Opschrift** van 14 regels op paneel, vermeldende het jaar van de stichting van het Jeruzalemshof.

L. 207,5 c. H. 101 c.

1211. De aanbidding der Koningen, in het midden Maria met het kind Jezus, om beider hoofd de lichtschijf, bovenaan de ster met stralen verguld; twee der koningen zijn geknield, een is staande voorgesteld; ter linkerszijde staat Jozef voor een venster.

H. 98 c. Br. 80,5 c.

1212. In een kerkgebouw is voorgesteld Christus de kooplieden en de wisselaars uit den tempel drijvende, op twee korenzakken staan monogrammen.

H. 103 c. Br. 166 c. Op paneel.

1213. Christus het verloren schaap dragende. Hij staat in het midden omringd door Zachaeus, Petrus, David, Maria Magdalena, den tollenaar en den moordenaar; boven Christus de Heilige Geest waaronder een lambel met 2 reg. schrift „Verheucht u met mij want ick hebbe mijn schaep gevonden dat verloren was”.

H 74 c. Br. 107,5 c. Op paneel.

1202—1213. In bruikleen afgestaan door hh. regenten van het Jeruzalemsch Hofje te Leiden.

ε. Pesijnshofje.

1214. Het portret van **Jan Pestijn**, stichter van het Pesijnshofje te Leiden, voorgesteld met zijn rechterarm in een plooi van zijn mantel, terwijl de linkerhand tegen zijn borst rust.

H. 103,5 c. Br. 83 c.

1215. Het portret van zijn huisvrouw, **Maria de Lannoy**, links gewend. Haar rechterhand rust op een werkdoosje, waarbij een kerkboek met zilveren beslag, terwijl haar linkerhand de platgevouwen handschoenen vasthoudt.

H 103,5 c. Op doek. Beiden kniestukken.

1216. Het portret van het **dochtertje** van bovengenoemde echtelieden in dezelfde houding als hare moeder, haar rechterarm rust op een kerkboekje, achter haar staat een werkdoosje.

H. 96,5 c. Br. 83 c. Kniestuk op doek.

Deze drie portretten zijn blijkbaar van denzelfden kunstenaar.

1217. Het portret van **Jan Pesijn** op ouderen leeftijd. Rechts gewend rust hij met zijn linkerhand op den hoek eener tafel, de rechter houdt hij op de borst, op den achtergrond een pilaster met een rood gordijn.

H. 102,5 c. Br. 81 c.

1218. Het portret zijner huisvrouw, **Maria de Lannoy**, links gewend. Haar rechterhand neemt een tros druiven, die met eenige perziken op een porseleinen schotel liggen; haar linkerhand houdt

een toegevouwen waaijer; op den achtergrond een pilaster met een rood gordijn.

H. 101 c. Br. 82 c. Beiden, kniestukken op doek, zijn van dezelfde hand.

Deze vijf portretten zijn in bruikleen afgestaan door hh. regenten van het Pesijnshofje te Leiden.

ζ. Loridanshofje.

1219. **Jac. van de Merck.**

Regentenstuk van het Loridanshofje; zes personen zitten om een tafel met een smyrna's tapijt gedekt, links komt de portier binnen. Bovenaan de lijst het portret van den stichter, in het grauw geschilderd in ovaal met gebeeldhouwden en vergulden lauwerkrans; op een gekronkelt lint staat: Pierre Loridan fondateur 1655 ter zijde en van onderen op de lijst: J. L. P. (Jean le Prince), J. L. F. (Jean le Fer), J. D. B. (Jean de Bucquoy), B. d. B. (Balthazar de Bane) en K. O. (Karel Outermans).

H. 168 c. Br. 243 c. Kniestuk op doek.

1220. **N. C. van Negre.** Anno 1658.

Het portret van Pieter Loridan, stichter van het Hofje van dien naam te Leiden.

H. 53,5 c. Br. 46 c. Op paneel

1219, 1220. In bruikleen afgestaan door regenten van het Loridanshofje te Leiden.

η. Tevelshofje.

1221. Portret van **Charles Tevel**, rechts gewend een handschoen in de rechterhand houdende.

Paneel. Ovaal. H. 32,5 c. Br. 27,5 c.

1222. Portret van **Mayken Tevel**, links gewend een zakdoek in de linkerhand houdende.

Paneel. Ovaal. H. 32,5 c. Br. 27,5 c.

1223. Portret van **Jacob Tevel**, rechts gewend.

Paneel. H. 71 c. Br. 60 c.

1224. Portret van **Elisabeth van der Vinet**, huisvrouw van Jacob Tevel, links gewend.

Paneel. H. 70,5 c. Br. 58 c.

1225. Portret van **Charles Tevel**, rechts gewend.

Paneel. H. 71 c. Br. 60 c.

1221—1235. In bruikleen van regenten van het Tevelshofje.

6. Joost Fransen van der Lindenpoort.

1226. **Mansportret**, ter halver lijve rechts, met allongeprauk.

H. 74 c. Br. 57 c. Doek.

1227. **Vrouwenportret**, ter halver lijve links.

H. 74 c. Br. 57 c. Doek.

1226, 1227. In bruikleen van hh. Regenten van de Joost Fransen van der Lindenpoort.

VIII. HANDEL.

a MIDDELEN VAN VERVOER.

1228. Roodkoperen cylindervormig komfoor, met hengel en deksel staande op een houten schijf, bij een der veerschuiten van Leiden gebruikt; op de voorzijde het wapen van Leiden.

H. 18,5 c. Midd. 16 c.

b. MUNTWEZEN.

a. Gewichten.

1229—1232. **Stel gewichten**, van vier stuks met de opschriften:

200 Staate 3 guldens,	300 vryse gulden,	1000 schelling	en
		oofte 300 schllin	
275 guldens —	1000 5 en 1/2	stuyvers	

1233—1236. **Stel van vier gewichten** met de opschriften: Guldcs, Holagten TW, Zestalve en het merk °.°.

1237—1240. **Stel van vier gewichten** met de opschriften: Guldcs, Holagten TW, Schellingen, Zestalve.

1241. **Gewichtendoosje** met balans en 2 schuifladen, in de kleine 4 stuks, in de groote 24 stuks, in de doos 18; velen met het jaartal 1539. — „gemaect Jan Caen in de helsteegh in goutgewicht”.

L. 15,9 c. Br. 9 c.

1242. **Gewichtendoosje** met balans en 19 muntgewichten „Gemaakt en verkogt bij Hendrik Linderman op de Nieuwendyk. Het vijfde Huys van de Soutsteeg na den Dam tot Amsterdam” 1624 (?)

L. 13,5 c. Br. 6,7 c.

Geschenk van den heer A. L. Reimeringer Jr.

1243. **Gewichtendoosje**, de balans ontbreekt, met duitsch opschrift: „Recht abgezogene wag und gewicht macht m: Caspar Grevenberg der stadt Cöllen geschworen yckm wohnet inter teschenmoester anno . . . . 19 stuks.

L. 12,5 c. Br. 8,5 c.

1244. **Gewichtendoosje** met balans en schuiflade, in de doos 19, in de lade 11 muntgewichten.

L. 14 c. Br. 7 c.

Geschenk van den heer P. du Rieu Jr.

1245. **Gewichtendoosje** met balans, 14 groote en 10 kleinere muntgewichten en het opschrift: „Dese Gewichten werden gemaakt bij Abraham Groengraft . . . tot Amsterdam” en een 4regelig vers.

L. 12,7 c. Br. 6,5 c.

1246. **Gewichtendoosje** met balans, schuiflade en 30 muntgewichten. In het deksel het adres: „Jacob l'Admiral junior Eyk-Meester Generaal over de Geheele Unie. Resideerende te Amsterdam”.

L. 14 c. Br. 7 c.

1247. **Negenendertig muntgewichten** uit doosjes als de voorgaande.

1248. **Doozje** van om hout gevlochten koperdraad, inhoudende 6 gewichtsplaatjes gemerkt: III. IV. V. VI. VII. VIII en het wapen van Leiden.

M. 4 c.

β. Muntvorm.

1249. **Gietvorm** van leisteen om kleine schijfjes lood *Méreaux* (voorzijde een lelie, keerzijde een ster) te gieten.

L. 10,5 c. Br. 7 c.

1250. **Afgietsels** in gips en tin met den gietvorm n°. 1249 gegoten.

γ. Houtsneden van Munten.

Omschrijving.

*Verwijzing naar
Verkade Muntboek.*

1251. **Westfriesland.** Ducaton, oudste stempel, bestaat van 1659—1673. Pl. 61. n°. 1.
Alleen de voorzijde.
1252. a, b. **Utrecht.** 1659. Ducaton, oudste stempel, bestaat van 1659-1673. Pl. 99. n°. 3.
Voor- en keerzijde.
1253. a, b. **Utrecht.** 1660. Rijksdaalder, bestaat van 1659 af tot vele latere jaren toe. Pl. 105. n°. 1.
Voor- en keerzijde.
1254. a, b. **Utrecht.** 1665. Stuiver. Bestaat ook van 1666; bij Verkade met TRAIECTI. Pl. 114. n°. 7.
Voor- en keerzijde.
1255. **Friesland.** 1664. Dubbele stuiver. Pl. 130. n°. 2.
Alleen de voorzijde.
1256. **Overijssel.** 1665. Stuiver. Met TRASISVLA-NIA.-1628 afgebeeld bij Verkade. Pl. 143. n°. 5.
Alleen de voorzijde.
1257. **Deventer.** 1668. Stuiver. Pl. 156. n°. 5.
Alleen de keerzijde.
1258. a, b. **Kampen.** 1661. Ducaton. Sedert 1659 geslagen. Pl. 159. n°. 3.
Voor- en keerzijde.
1259. a, b. **Kampen.** Arendschelling, geslagen tijdens de regeering van keizer

Matthias I (1612—1619).

Zie de tekst bl. 177 bij Verkade. Vergelijk.

Pl. 165. n°. 2.

Voor- en keerzijde.

1260. **Zwolle.**

Arendsschelling, geslagen tijdens de regeering van keizer Matthias (1612—1619) met eenige verandering in 't omschrijven bij Verkade.

Pl. 178. n°. 1.

Alleen de voorzijde.

1261. **Zwolle.**

Stuiver.

Pl. 178. n°. I.

Alleen de keerzijde.

1262. **Emden.**

Acht-en-twintig stuiverstuk der stad Emden. Aangezien de koers van dit stuk door de Staten-Generaal der Vereenigde Nederlanden verboden is bij placcaat van 7 Aug. 1628, 5 Mei 1629, 30 October 1630 en 8 April 1631, zoo moet dit stuk omstreeks 1628 geslagen zijn.

Voor- en keerzijde.

1263. **Luik.**

1650. Escalin van Maximiliaan Hendrik van Beijeren, bisschop van Luik (1650—1688). Een dergelijk stuk van 1651 is beschreven onder n°. 85 bl. 279 der Revue de la Num. Belge 4e Serie T. I. (1863). Ook bij de Renaissance Pl. LII n°. 7. Met dit jaartal — de oudste slag — is het stnkje onbekend.

Alleen de keerzijde.

1264. a, b. **Reckheim.**

× FERDIN COM. DEINDEN. I. Binnen een parelcirkel een gebloemd zeer versierd kruis, in het hart het wapenschild van Lijnden.

Vermoedelijk is de afbeelding zeer onnauwkeurig, of wel is het die eener valsche munt, of, ten slotte is de munt zelf zeer slordig en onnauwkeurig gemaakt geweest, maar in ieder geval zal het omschrift moeten gelezen worden: FERDIN(andus) COM(es) DE (L)INDEN I(t) dit laatste voor Reckheim).

Het zal dan eene munt geweest zijn van Ferdinand van Ijnden, graaf van Reckheim (Limburg) kamerheer en geheimraad van keizer Ferdinand III, die Reckheim bezat en daar in die hoedanigheid geld sloeg van Juni 1636 tot aan zijn dood, 24 Juli 1665.

De munt welke hier door den Reckheimschen heer is nageemaakt was waarschijnlijk een stedelijk Groningsch vierstuiverstuk en wel meer bepaald dat van den jare 1649 (Vergelijk Verkade Muntboek Pl. 186, n°. 3 waar eene gebrekkige afbeelding voorkomt). In het oorspronkelijke is mij dit muntstuk dat ik vermoed geslagen te zijn tusschen 1649 en 1665, nimmer voorgekomen.

1251—1264. Beschreven naar eene mededeeling van Jhr. Hooft van Iddekinge.

c. GOUD- EN ZILVERKEUR.

1265. **Toetssteen** in lederen zak gebruikt voor de keur van het goud en zilver.

L. 22 c. Br 9.

1266. Twee koperen **stiften** met gouden punten met een merk, voor de keur van het goud, en 2 zilveren plaatjes, op de eene de sleutels van Leiden, op de andere de letter S ingeslagen, voor de keur van het zilver. Hierbij een beschreven stukje perkament waarop staat; Staehl van 't silver en de van 't gout daer naer het alhier ter stede wort gekeurt.

L. 8 c.

1267. Koperen **standaard** voor de merken van de goud- en zilverkeur.

L. 16 c. Br. 11 c.

1268. **Pakje** met het opschrift n°. 1 *nieuwe*, waarin een stukje zilver.

1269. **Pakje** met het opschrift n°. 2 *ouwe*, waarin twee stukjes zilver.

1270. **Pakje** met het opschrift *hollandtsche rijksdaalder*, waarin een stukje zilver.

1271. **Pakje** met het opschrift *koningsdaalder* waarin twee stukjes zilver.

1272. **Pakje** met opschrift *eijerlepel* met vier stukjes zilver.

1273. **Pakje** met opschrift *hairnaelden* waarin vier stukjes zilver.

1274. **IJzeren stempeltje** met de voorstelling van een lelie, gebruikt voor de keur van het zilver.

1265 en volgende zijn uit het laatst der 16e eeuw.

L. 7 c.

d. MATEN.

α. *Lengtematen.*

1275. **Kistje** inhoudende: 1°. een **landmetersketting** van vijf rijnlandsche roeden, op elke roede een ring, en op iedere halve roede een kleinere ring; de roede verdeeld in 10 voeten voor het gemak van den landmeter, op de laatste ringen: het opschrift Res: 19 Meij 1752 E v D L en het wapen van Leiden. 2°. Een rijnlandsche voet van koper, verdeeld in halve duimen met het opschrift „Een Rijnlandsche voet gedeelt in halve duimen Res: 19 Meij 1752”.

1276. **Rijnlandsche roede** van koper, verdeeld in halve voeten en de eerste voet in duimen, met het opschrift Res: 19 Meij 1752.

1277. Oude **nederlandsche el** van 68 ned. duimen, aan het eene einde een ketting met een oog, dat oorspronkelijk in een steen vastgesoldeerd is geweest.

1278. Oude **lengte maat**, lang 90 ned. duimen verdeeld in 10 deelen, het eerste tiende deel in acht deelen.

1279—1282. Vier **nederlandsche ellen** van hout, verdeeld in 100 duimen, wit op zwart geschilderd.

β. *Inhoudsmaten.*

I. Vruchtenmaat.

1283—1292. Tien houten **slapers** of **standaardmaten** van leidse *graanmaten*, voor den handel in het groot, met koper beslag en de opschriften:

slaper	1	aggele	1746
"	1/2	"	"
"		viereling koornmaat	"
"	1/2	"	"
"	1	maat	"
"	1/2	"	"
"	1/3	koornmaat	"

slaper $\frac{1}{4}$ maat	1746
" $\frac{1}{8}$ "	"
" $\frac{1}{16}$ "	"

Binnenin het ingeslagen stempel LB in de $\frac{1}{8}$ maat GS, de laatste is zonder merk.

- 1293—1302. Twee stellen ieder van vijf houten **slapers** van de leidsche *graanmaten* voor den handel in het klein: $\frac{1}{2}$ aggel, viereling maat, $\frac{1}{2}$ maat, $\frac{1}{16}$, geijkt HA en Z. Deze oude maten zijn vernieuwd volgens het opschrift van de vijf laatste: 1 aggel, $\frac{1}{2}$ aggel, $\frac{1}{2}$ maat, $\frac{1}{8}$ en $\frac{1}{16}$ maat, geijkt HO. 49.
- 1303—1310. Zes **nederlandsche graanmaten** en twee **strijkers** met de opschriften: 2 Nederl. Mud, 5 kop, 2 kop, $\frac{1}{2}$ kop, 1 deciliter en $\frac{1}{2}$ deciliter.
1311. Koperen **trechter** bij het korenmeten gebruikt.
H. 22 c.
1312. Wit geverfde blikken **trechter** bij het korenmeten gebruikt.
H. 22 c.
1313. Cylindervormige **kop**, van een opgerolden eikenhouten spaan gemaakt, met handvat, grijs geverfd; hierop het wapen van Leiden gehouden door twee leeuwen en het opschrift: "De legger ofte monster maet van de korenmeeters 1649".
H. 15 c. Midd. 20 c.
- 1314, 1315. Twee **brandijzers** voor den ijk der korenmaten; de sleutels tuschen de letters K. M.
L. 8,5 c. en 9,5 c.
- 1316—1318. **Stel** van drie ijzeren geraamten, meetwerktuigen voor *fruitmanden*.
H. 48 c. Br. 46 c.
H. 35 c. Br. 37 c.
H. 27 c. Br. 28 c.
- 1319—1321. **Stel** van drie maten, meetwerktuigen voor *fruitmanden*.
H. 41 c. Br. 49 c.
H. 32 c. Br. 38 c.
H. 24 c. Br. 29 c.

- 1322—1325. **Vier manden** met houten ballen voor fruit en aardappelmaten; de ballen gemerkt met de sleutels van Leiden en de nummers 500 of 490; deze manden zijn gemaakt naar modellen welke vergaan waren.
1326. **Brandijzer** om de ballen 1322—1325 en de manden te merken; de sleutels met het nummer 500.
L. 48 c.
1327. **Brandijzer** met het merk 490.
L. 37 c.
- 1328, 1329. **Twee deksels**, de eene gemerkt met twee sleutels en L 4, de andere met twee sleutels en $\frac{500}{L\ 4}$.
L. 83 c. Br. 72 c.
1330. **Dubbele mudzak** met schuif waarop geschilderd zijn de sleutels van Leiden.
L. 83 c. Br. 72 c.
- 1331—1334. **Vier stellen**, ieder van vier stuks, maten voor de heele, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ en $\frac{1}{16}$ *appelton*.
L. 80, 73, 68, 56,5 c.
L. 67, 62,5, 52, 45 c.
L. 50, 47, 42,5 37 c.
L. 42, 38, 34, 29 c.
L. 32, 28, 27, 23 c.
- 1335—1337. **Drie standaards** voor de maat der aardbeziënpotten, twee van koper en een van hout; op de houten staat het opschrift: Aardbeziënpot 1735, geijkt D 31.
De houten H. 10 c. Midd. 9 c. de koperen H. 8 c. Midd. 9 c.

II. Maten voor verschillend vaatwerk.

- 1338, 1339. **Twee stellen** van vier beugels met handvatten en sommige met ingesloten ringen, voor den omtrek van den buik der *haring*-, *teer*- en *botervaten*; aan het eene stel is het opschrift *haringbeugels* bevestigd.
1337	1338	
M. 64 c.	M. 63 c.	koperen beugel met ingesloten ring.
M. 56 c.	M. 49 c.	" " " " "
M. 47 c.	M. 39 c.	ijzeren " " " "
M. 38 c.	M. 27 c.	" " " "

III. Zoutmaten.

- 1340—1342. Drie houten **standaards** van de *zoutmaten* voor den handel in het groot, met de opschriften A A 16, slaper van het kwart zoutmaat 1748, en slaper van 't half kwart zoutmaat 1748.
H. 23—39 c. Midd. 33—51 c.
- 1343—1345. Drie **slapers** van de *zoutmaten*, twee geijkt met de sleutels van Leiden waarboven een S en het cijfer 51. GH 52, de derde eenigszins anders geijkt.
H. 6—11 c. Midd. 16—22 c.
- 1346—1353. Acht koperen **zoutmaten** gemerkt A Z; de kleinste Z A.
H. 3—20 c. Midd. 9,5—40 c.
- 1354, 1355. Twee koperen **zoutpannen** met ooren.
H. 46 c. Midd. 45 c.

IV. Botermaat.

- 1356, 1357. Twee roodkoperen **koppen** met ooren voor de *botermaat*, onder op den bodem zijn 7 klinknagels geklonken.
H. 7—9 c. Midd. 9,5—11 c.
- 1358—1371. Veertien **stellen** van drie stuks diepte-, bodem- en dekselmaten voor boter- of trasmaten gemerkt met de sleutels van Leiden en de cijfers: 4. 6. 8. 10. 12. 16. 20. 24. 28. 32. 40. 48. 56. 64.
Stel gemerkt	4 L.	33	maat	26	23	20	c.
"	6 L.	37	"	28,5	26,5	23	c.
"	8 L.	39,5	"	31,5	29	25	c.
"	10 L.	42	"	33,5	31	27,5	c.
"	12 L.	44,5	"	35,5	32,5	29	c.
"	16 L.	48	"	39,5	36,5	32	c.
"	20 L.	51	"	42,5	39	37,5	c.
"	24 L.	52,5	"	45	42	37	c.
"	28 L.	55	"	47,5	44	38,5	c.
"	32 L.	58,5	"	50	46	40	c.
"	40 L.	62	"	54	49,5	43,5	c.
"	48 L.	65,5	"	57	52,5	46	c.
"	56 L.	68,5	"	60,5	56	48,5	c.
"	64 L.				58	50,5	c.

1372. **Maatstaf** voor het meten van *botervaten* met inkepingen, en de maten 36 c. 24 c. 15 c.
L. 51 c.
1373. **Maatstaf** voor het meten van *botervaten*, grootste afstand 26, 19, 3, 2,8.
L. 39 c.
1374. **Brandijzer** voor den ijk van de *botervaten*. In een vierkant, de sleutels van Leiden, de letter D en het jaartal 1829.
L. 29 c.
- 1375, 1376. Twee **brandijzers** voor den ijk van de *botervaten* met het jaartal 1831.
L. 8,5 c. en 9 c.
1377. **Brandijzer** voor den ijk van de *botervaten*, de D en I beschadigd.
L. 13 c.
- 1378, 1379. Twee **brandijzers** voor den ijk van de *botervaten*, langwerpig vierkant, met het jaartal 43.
L. 14 c. en 18 c.
- 1380—1384. Vijf **brandijzers** met het jaartal 44.
L. 14—29 c.
1385. **Brandijzer**, vierkant en het merk I.
L. 40 c.
1386. **Brandijzer**, de 4 van 44 ontbreekt.
L. 35 c.
- 1387, 1388. Twee **brandijzers**, langwerpig vierzijdig met het jaartal 45.
Br. 5,5 c. en 6 c.
1389. **Brandijzer** met het jaartal 46.
Br. 7 c.
1390. **Brandijzer** met het jaartal 47.
Br. 7 c.
1391. **Eikenhouten plaatje** waarin het merk van n°. 1388 is gebrand.
1392. **Eikenhouten plaatje** met het jaartal 48.
Br. 7,2 c.

1393. Eikenhouten plaatje met het jaartal 49.

Br. 7,5 c.

1394. Brandijzer en plaatje met het jaartal 50 Br. 6.

1395. " " " " " " 51 " 7.

1396. " " " " " " 52 " 7.

1397. " " " " " " 53 " 9.

1398. " " " " " " 54 " 8,5

1399. " " " " " " 55 " 7,5

1400. " " " " " " 56 " 7,5

1401. " " " " " " 57 " 7.

1402. " " " " " " 58 " 8,5.

1403. " " " " " " 59 " 8,2.

1404. IJzeren stang aan het ondereinde een huis om een merkijzer in te steken, hierin past het brandijzer 1850.

L. 123 c.

L

1405. Vierkant brandijzer met de merken D T.

L

L. 4,5 c.

1406—1417. Twaalf stellen maten voor de afmeting der *dwigen* van de *botervaten*, bestaande uit een staafje met inkepingen, en een tweede staafje hoefijzervormig, eindigende in een steeltje.

Vier dezer stellen zijn gemerkt met de nummers 33, 34, 35, 36, en de twee sleutels; hierbij een geschreven stuk waaruit blijkt dat zij in 1743 reeds gebruikt werden.

Het staafje L. 9,5 c. het hoefijzertje L. 6 c.

1418. Doosje met vierkante looden plaatjes waarin de nummers 1, 2 (bis), 3, 4, 8, 10, 11, 12, 13 (bis), 15 en 16 zijn geslagen, 14 is gehecht aan een der maten (roeden) voor den wijn, aan twee plaatjes zijn ijzerdraden verbonden.

1419. 12 looden schijfjes dragende als ingeslagen merk, de sleutels van Leiden. Zij behooren bij de kuipersmaat en werden vermoedelijk aan de vaten gehecht.

Bij de nummers 1406—1417 behooren bijschriften waaruit blijkt dat de maten op nummer werden afgegeven en bij het afgemaakte vat werden overgelegd.

1420. **Brandijzer** met de voorstelling van de Leidsche sleutels, waarboven de letter S.

L. 24,5 c. Br. 4,5 c.

V. Merken voor vee.

- 1421—1423. Twee oude **brandijzers** en een nieuw met de sleutels van Leiden, om het vee voor den stedelijken accijns te merken het laatste zonder hecht.

L. 96—109 c.

- 1424—1427. Twee oude en twee nieuwe **brandijzers** voor kleinere merken.

L. 89—96 c.

VI. Beschuit.

- 1428—1430. Drie dieptematen met het opschrift: *Beschuitlon*.

L. 89, 78,5, 68 c.

VII. Turf.

- 1431—1433. Drie dieptematen met het opschrift: *turfion*.

L. 76, 64, 57.

VIII. Smidskolen.

1434. Ton met twee handvatten en ijzeren beslag, waarop geschilderd is het opschrift: Slaper van de **Dordt smits koolenmaat** en het wapen van Leiden: ingebrand 1782 I en een wapen.

H. 22 c. Midd. 48 c.

1435. **IJzeren maatstang** met het opschrift: *kool maat*.

L. 50 c.

IX. Metselsteen.

- 1436, 1437. Twee houten **ramen** met ijzeren beslag voor de maat der *metselsteen* gemerkt 85 A K.

L. 33 c. Br. 17 c. H. 8,5 c.

1438. Een **vormraam** voor kleinere baksteen.

L. 21 c. Br. 10,5 c. H. 4,5 c.

1439. Een **raam**, baksteenvorm.

L. 20,5 c. Br. 10 c. H. 4,8 c.

1440—1442. Drie ijzeren ramen, baksteenvormen, een met ketting waaraan een bout met oog, dat oorspronkelijk in een steen was vastgesoldeerd.

L. 23,5 c. Br. 11,5 c. H. 5,75 c.; L. 20 c. Br. 9,75 c.
H. 4,75 c.; L. 18 c. Br. 9 c. H. 4,5 c.

X. Kalkmaat.

1443—1446. Vier dieptematen met het opschrift: *kalkton*.

L. 45,5, 55, 61,5, 65,5 c.

1447—1449. Drie dieptematen met het opschrift: *kalkwage*.

L. 27, 45, 58 c.

XI. Trasmaat.

1450—1454. Vijf houten slaapers voor trasmaten met koperen beslag, waarop geschilderd zijn het Leidsche wapen en de opschriften:

1/2 aggele trasmaat	1751 Diep 5 c.	Midd. 32 c.
1/4 " "	1751 Diep 11,5 c.	Midd. 27 c.
1/8 " "	1751 Diep 10,5 c.	Midd. 20 c.
1 trasmaat	1751 Diep 7 c.	Midd. 18 c.
1/2 " "	1751 Diep 5,5 c.	Midd. 14,5 c.

1455—1461. Zeven geijkte en ongeijkte houten trasmaten met ijzeren beslag en opschriften.

H. 22,5 c.	M. 43,5 opschrift	1806 wapen I.
H. 17 c.	M. 35	" K 1806 " I.
H. 15 c.	M. 35,5	" T 1806 " I.
H. 12,5 c.	M. 28,5	" K 1806 " I.
H. 11,75 c.	M. 28	" T 1806 " I.
H. 7,25 c.	M. 19	" K 1806 " I.
H. 6,75 c.	M. 19	" T 1806 " I.

1462. Brandijzer om de trasmaten te ijken met het merk I.

L. 25 c.

1463—1465. Drie dieptematen met het opschrift: *traschackele*.

L. 38, 35, 23,5 c.

1466—1468. Drie dieptematen met het opschrift: *halve trastom*.

L. 47,5, 38,5, 33 c.

1469—1471. Drie ijzeren maatstaven met oogen en in den stang vastgeklonken punten, waarschijnlijk voor het meten der trastonnen gebruikt.

L. 88, 86, 50 c.

1472—1479. Acht stellen dieptematen volgens opgave behoorende tot de trasmaat doch zeer verschillend in afmeting.

L. 89 79 68

L. 88 75,64 65,5

L. 67,5 64, 57

L. 62 50,5 49

L. 57 54 46

L. 56,5 52 44,5

L. 42 37 29

L. 33,5 27,5 23

Gestempeld met de sleutels van Leiden en het wapen van Zuid-Holland, de laatste voorzien van inkepingen waarin de daarop volgende of de kleinste maten passen.

De langste en kleinste met bovengenoemde stempels en een ingehakte W, de middelste met een ingehakte N.

XII. Wijnmaat.

1480. Koperen maatstok aan het eene einde rechthoekig omgebogen, waarop het opschrift: voeten, duymen en de greijnen van Tienen, aan het andere einde „IJsere-cloot”.

L. 129,5 c. de maat 119 c. de hoek W. 11,5 c. de opstaande kant 7,5 c. met daarin gegraveerd de sleutels van Leiden tusschen het jaartal 1639.

1481, 1482. Twee maatstokken.

L. 89 c. hoek W. 11,8 c.

1483. Koperen maatstok met ring, aan het eene einde: waarop vier verschillende maten met de volgende opschriften: 1°. Aldus is mij ondergeschreven door ordre van de Heeren Burgemeesteren der stad Leijden dat nieuw vaetwerck bevolen te ordinieren. Joris Gerstecoren stadts wijnroeier A°. 1651. 2°. Landmeters voet of 1/10 part van een Rijnlandsche Roede verdeelt in 10 duimen voorts in Greijnen en de 10 deelen derselven daar alle desen wijnstonne maeten naer geteijkent sijn D. 3°. Lengden of Rechstaender maten binnens werck tusschen 't midden der bodemen van de Leijtsae wijnvaeten van 4 tot 64 stopen watermaat C. Henricus Sneeuwins fecit Leijdaë; en een herhaling van het voorgaande sub 2. 4°. Herhaling van het voorgaande sub I.

L. 67,5 c.

1484. Koperen **maatstok** met haak en een tegenovergestelden haak, die langs den stok kan op en neder geschoven worden; nieuwe maat van 1651.
L. 101,5 c. wijde haak 9,5 c.
1485. **Maatstok** van ijzer, aan het beweegbare stuk is een loodje met ijzerdraad gehecht waarin het nummer 14 is geslagen.
L. 103 c. haak wijde 9,5 c.
- 1486, 1487. Twee stellen gebogen **maatstaven** om den buik van het wijnvat te meten, met rechthoekig omgebogen haken en inkepingen op de hoogte der hoepels.
1° koorden lang 88 c., L. 67 gemerkt H, L. 60 c. gemerkt met de sleutels, L. 31 gemerkt H, L. 5,18 gemerkt met 2maal de sleutels.
2° koorden lang 77 c., 68 c., 35 c., 31,5 c., gemerkt B.
- 1488, 1489. **Twee stellen van 4 achtkantige staven**, dienende voor het wijnroeien en peilen; de grootste draagt de cijfers: 24. 32. 36. 44. 48. 54. 72. 80. L. 126 c.
De tweede de opschriften 16 Bast P 24 1/2 voer, 32 Toela, 36 Toela 46 voer, 48 voer, 50 voer, 54 voer. L. 101 c.
De derde draagt de opschriften 10 conj. ox. | 11 Bord. ox. | 13 Tos. | 16. Tos. 20 conj. P. 22 Ans P. | 8 A. Aem | 9 Hoog ox. L. 42 c.
De vierde 4 V | 5 V | 6 V | 8 V | 16 St. | 20 St. | 24 St. | 28 St. L. 74,5 c.
Hierbij behoort een ketting met een ring L. 72 c.
- 1490—1494. Vijf vierzijdige **maatstokken**, met de opschriften: Anker, 39 kan | half Aam | 72 kan | 100 kan Aam 155 kan.
L. 100 c.
1495. Rood koperen **kan** met twee handvatten, en een gaatje in den achterwand; *standaard* van wijn-, bier- en oliematen voor den handel in het groot, met het opschrift: HOVDT. XV. kannen wiins XVI Pinten bier en XVII Pinten olye, daaronder het wapen van Leiden en 1608.
H. 57 c. tot op het gaatje dat de maat aangeeft.

1496. Rood koperen **kan** (wijnmaat).

H. tot op de maat 27 c.

1497. Geelkoperen **kan** (wijnmaat).

H. tot op de maat 32 c.

1498. Cilindervormige geel koperen **kan** met oor en het opschrift: Wijnkan, Pint Bier, Pint Olyemaet, aan den binnen- en buitenwand zijn de verschillende maten aangegeven.

H. 22 c.

1499—1507. Negen geel koperen kannen met ooren, **standaards** voor wijn en bier, daarop gegraveerd het wapen van Leiden tusschen het jaartal 1755. Een stoopwijnmaat. Een Bier Paartie, Een kan wijnmaat een Bier gietschep | Een Bierpint off Half Paartie | Een Pints wijnmaat en $1/2$ Bier gietschep en Soetemelkskop, $1/2$ Pint wijnmaat en $1/2$ Soetemelkskop, $1/2$ Pint wijnmaat, $1/8$ Pint wijnmaat, $1/16$ Pint wijnmaat.

H. 21 c., 21 c., 17 c., 15 c., 12,5 c., 9,8 c., 7,5 c., 6 c., 5 c.

1508. Geelkoperen kegelvormige **kan** met een oor, waarop gegraveerd de sleutels van Leiden tusschen het jaartal 1755 en de opschriften: Een Bier Blokmaat of Burger pint en pints krujsbessemaat.

H. 16 c.

1509. Een **kan** inhoudende de helft van de maten als n°. 1508.

H. 11 c.

1510. Rood koperen **kan** met oor zijnde een biermaat gemerkt S I.

H. 24,5 c.

1511—1516. Zes **kannen** heele, $1/2$, $1/4$, $1/8$, $1/16$ en $1/32$ pint olyemaet en pint teermaat.

H. 16—4,5 c.

1517, 1518. Twee **kannen** met de opschriften: een pints karnemelksmaat en $1/2$ pints karnemelksmaat.

H. 12—17,5 c.

1519—1525. Zeven kegelvormige rood koperen **kannen** met ooren, **standaards** van de amsterdamsche wijn- en oliematen; op de grootste zijn gegraveerd het wapen van Amsterdam en het opschrift: Wijn en Olie Mengelen.

H. 4,5—19 c.

c. GEWICHTEN.

1526. IJzeren balans van het jaar 1644.
Br. 59 c.
Afkomstig van het Raadhuis.
1527. IJzeren balans met het jaartal 1661, en het merk een hart doorschoten met twee pijlen.
L. 145 c.
1528. IJzeren balans doch kleiner, met twee schalen, het jaartal 1808 en de letters I. L. M.
L. balans 45 c. Midd. van den schaal 31 c.
1529. IJzeren balans met de letters C. B. R. D.
L. balans 46 c. Midd. schaal 28 c.
- 1530, 1531. Twee balansschalen.
Midd. 20,5 c.
- 1532, 1533. Twee balansschaaltjes.
Midd. 11 c.
1534. Koperen weegschaal bestaande in twee over elkaar sluitende bussen waarin geborgen werden een balans, een strijktok en 9 gewichten, gebruikt door een markmeester of graanhandelaar.
H. 22,8 c.
Afkomstig van het Raadhuis.
- 1535—1545. Elf koperen gewichten met losse ringen, gemerkt A°. 1582.
H. 22—5 c.
- 1546—1557. Twaalf koperen gewichten met driehoekige ringen, dragende de nummers: 100, 50, 30, 25, 20, 15, X, V, 4, 3, 2, 1.
H. 30—7,5 c.
- 1558—1560. Drie gewichten gelijk aan de 100, 50 en 25 van n°. 1546, 1547 en 1549.
H. 30—18 c.
- 1561, 1562. Twee gewichten met ronde oogen met de cijfers 50 en 25.
H. 23—21 c.

1563. **Koperen sluitgewicht** van 2 Amsterdamsche ponden, inhoudende 8 gewichten.
Geschenk van den heer Mr. P. du Rieu.
H. 7 c.
1564. **Koperen sluitgewicht** inhoudende 6 gewichten.
H. 4,8 c.
1565. **Sluitgewicht** inhoudende 8 gewichten dragende het jaartal 1763.
H. 4,5 c.
1566. **Sluitgewicht** inhoudende 8 gewichten, op het deksel het nummer 16.
H. 3 c.
1567. **Koperen sluitgewicht** van 8 gewichten, te samen 1 Amst pond.
Geschenk van den Heer J. E. Couvee.
H. 4 c.
- 1568—1575. Acht ijzeren **Amsterdamsche gewichten**, zwart geverfd (het amsterdamsche gewicht was 5%, zwaarder dan het leidsche) met het wapen van Amsterdam en met de cijfermerken X (100), XII, X, VI bis, III bis zonder een merk.
H. 32—9 c.

IX. NIJVERHEID.

a. Lakenweverij, Droogscheerdersgild.

1576. **Isaac Claesz van Swanenburg**. Stierf 1614 te Leiden.
(Zie W. Pleyte. Lakenhal te Leiden. Bouwk. tijdschr. Dl. V.)
Zes schilderijen door I. Cz. van Swanenburg, schepen en burgemeester van Leiden volgens beschikking der regeering van den 8ten December 1594, ten dienste der draperienering gemaakt, voorstellende de verschillende bedrijven dier nering als:
Het blooten van schapenvachten.
H. 131 c. Br. 182,5 c. Op paneel.
1577. Het droogen en scheeren der vachten.
H. 133 c. Br. 196 c.

1578. Het spinnen, haspelen en weven.
H. 138,5 c. Br. 196 c.
1579. Het spoelen, verwen en afmeten der stukken.
H. 183 c. Br. 196,5 c.
1580. Allegorische voorstelling van de overkomst der Vlaamsche drapiers te Leiden.
H. 138 c. Br. 173 c. Op paneel.
1581. Allegorische voorstelling van de oude en nieuwe draperienering.
H. 136 c. Br. 241 c. Op paneel.
1582. Zilveren signet, in het midden een wolkaarde of strijker, bij de lakenbereiding in gebruik, in een gothisch figuur. Boven een kroon met de sleutels van Leiden en het omschrift: **S : tam-
bach : van : leiden.**
Midd. 3,3 c.
1583. Afgietsel in gips van het voorgaande signet.
1584. IJzeren **stempel** met de voorstelling van de sleutels van Leiden, gedekt door een droogscheerdersschaar met opschrift: **TLAKE
BEREIDERS-GILDE-IN-LEYDEN.**
H. 13,5 c.
Afkomstig van de Lakenhal.
1585. Koperen **medaille** op de voorzijde het opschrift **MONETA
NOVA//IR:: DALAREN. B. MDCXXVII** in het midden twee schoppen met een kroon er boven en het omschrift: **GEMAAKT
TOT LEIDEN. IN. HOLLAND***. Keerzijde omschrift **GVSTAVUS
ADOLPH D G BVRGVNDIAE REX MPF** in het midden een wapen en daar rond **DOOR GESWOOREMEETER***.
Midd. 8,8 c.
1586. Koperen **draagpenning**, op de eene zijde een kaarde en een schietspoel tusschen het jaartal 1685, daarboven een kroontje; op de keerzijde een naamteeken en het randschrift: **KONERT.
IANSEN.**
Midd. 3,5 c.

1587. **Suzanna Steenwijk.**

Afbeelding van de Lakenhal. De voormuur en poort, op zijde van het gebouw geschilderd. Anno 1642 geschilderd.

H. 94 c. Br. 119 c. Op doek.

In 1642 door de stad van haar gekocht voor f600.

1588. **Portret van Hendrik IV, koning van Frankrijk.**

H. 67,5 c. Br. 57 c. Op paneel.

Afkomstig van de Lakenhal.

1589. **Drie zinnebeeldige voorstellingen door A. van den Tempel geschilderd voor de Lakenhal, als:**

De oorlog vertreedt de vrijheid; kunst, wetenschap en handel trekken zich terug.

H. 206 c. Br. 264,5 c.

1590. **Na den vrede herstellen zich vrijheid, kunst, wetenschap en handel.**

H. 206 c. Br. 264,5 c.

1591. **De Leidsche stedemaagd door Minerva gekroond; ter linkerzijde de gerechtigheid, ter rechterzijde de handel.**

H. 175 c. Br. 221 c. Allen op doek.

1592. **Carel de Moor. Leiden 1656—1738. Warmond. Leerling van G. Dou.**

Regentenstuk. De vijf staalmeesters van de Lakenhal te Leiden, W. de Vogel, H. Putman, P. le Croix, Jean de Tombe en A. Clignet.

Dit portretstuk staat boven de schoorsteen in de Lakenhal waarvoor het werd geschilderd; op de lijst bevinden zich de namen en familiewapens, benevens het versje van H. Putman.

De Moor die maalt hier af vijf mannen naar het leven,

Die zorg voor's nerings heil ook wetten zijn gegeven,

Om Baas en Knecht, te geven recht, na 't schil bepleit,

Op alles wel gelet, en zonder onderscheit.

H. Putman.

H. 175 c. Br. 225 c. Kniestuk op doek.

1593. **J. de Baen, Haarlem 1633—1702, leerling van Piemans en Backer.**

De vier staalmeesters van de Lakenhal te Leiden van den jare 1674, Willem van Heemkerk, Pieter Wildeman (Florisz), Gerrit

van Craijenbosch en Gomarus van Hoogmade. Op de lijst leest men het volgende versje:

Zie hier, uit doode verw, Staelmeest'ren als herschappen.

Door Banes eel penseel; onnut waer naem en wapen,

Had hij elks stem gemaelt; stadsbeurs schoot hiertoe splint,

Tot eer-loon zij twee jaer, waernamen 't leen bewint.

H. 180 c. Br. 309 c. Op doek.

1594. **Naambord** met het opschrift: aanteekening van Gouverneurs over de lakenneeringe die verkoren zijn door de E. E. groot achtbare heeren die van den gerechte der stadt Leijden. 1780—1808.

H. 140 c. Br. 94 c.

1595. **Gouden medaille**, aan de eene zijde in een bloemkrans het opschrift: Directeuren van de Lakenhal, Leijden 1838, en het omschrift: Belooning van Hollandsche Nijverheid; aan de andere zijde het wapen van koning Lodewijk met het omschrift: Lodewijk Napoleon, Koning van Holland, beschermder der volksvlijt; Op den rand leest men H. de Heus fecit. Amsterdam.

Midd. 4 c.

- 1596—1597. Twee gebeeldhouwde vergulde lijsten van het droogscheerdersgild, waarop zes wapens van de heeren Jacob des Tombe, ... Clignet, Jacob van der Maas, Adriaan van Assendelft, ..., ..., H. Putmans, Nicolaas v. d. Velde, ..., Jacob Meijer, Jan Poelaardt en J. Hoogenbouck, en het jaartal: Ao. 1692.

H. 155 c. Br. 115 c.

1598. **Gebeeldhouwde lijst** van het droogscheerdersgilde Ao. 1701, waarop vijf wapens, van de heeren: Harmanus Smith, Jacob van Onderkerck, Charles Wastean de jonge, Balthazar van Hoogmade en Jacob Meijer.

H. 115 c. Br. 85 c.

1599. **Vergulde zilveren bokaal** met deksel, van het droogscheerdersgilde, afkomstig van Willem van Heemskerk, versierd met de wapens van de heeren: Adriaan van Assendelft, Pieter van Assendelft, Pieter Wildeman, Jacob van der Maas, Andries de Vischer, Pieter Hoogmade, Justus Hoogenbouck, Jacob des Tombe, Hendrik Putmans, Nicolaas van de Velde, Josias Hubrecht en Jan Poelaardt. De beker is gedreven in hoog drijfwerk, voor-

stellende bladfestoenen en voorwerpen bij de lakenbereiding in gebruik. Het deksel is gekroond met het wapen van Leiden en den droogscheerderschaar, binnenin het wapen van W. van Heemskerk, met het volgende vers:

Eendragt maakt magt, 't oud spreekwoord zeit,
Men vind in mij het klaar bescheid,
Die, door de eendragt, was bevoegt het gild ter eeren,
Doch tweespalt stak een stok in 't wiel,
Zulx ik, daerdoor in hecht'nis viel.
En zie, van hand tot hand mijn erfrecht slings omkeeren.

Hierbij is het portret van W. van Heemskerk, door A. Blooteling naar van Mieris. Act. 74 Ao. 1687.

H. 44 c. Br. 11 c.

1600. **Pers** met koperen bus en draaistang gebruikt om het laken te stempelen of te prenten.

De pera H. 100 c. de draaistang I. 250 c.

1601. **IJzeren schroef met draaistang**, aan het uiteinde van den stang ijzeren bollen, gemerkt HT en voorzien van het jaartal 1704.

L. 190 c.

1602. **Pers** op een eikenhouten voetstuk met een kleine draaistang.

H. 120 c.

1603. **Pers.**

H. 52 c.

1604. **Fraai bewerkte pers** op een voetstuk.

H. 110 c.

1605. **Kleine pers** op een voetstukje met een draaistang en gesloten in een houten kastje.

H. 28,5 c.

1606. **Stempelblok** met aanbeeld en twee gaten voor andere aanbeelden.

H. 82 c. het aanbeeld H. 23 c.

1607. **Stempelaanbeeld** om het laken te prenten, in het midden het wapen van Leiden gehouden door twee leeuwen, waarboven een kroon, en het omschrift T. LEIDS. GROOT. DOVBEL. STAEL, 1619.

Midd. 7,5 c.

De afdrukken in lood der volgende stempels zijn onder de stempels geplaatst.

1608. **Stempelijzer** met de voorstelling, de leeuw verdedigende het wapen van Leiden, met hetzelfde omschrift als n°. 1607 doch het jaartal 1639.

Midd. 7,5 c.

1609. **Stempelijzer**, aanbeeld, met de voorstelling van den leeuw verdedigende het wapen van Leiden, waarboven tusschen het jaartal 1655 een kroon, en hetzelfde omschrift.

Midd. 7,5 c.

1610. **Looden Lakenprent**, op de eene plaat een afbeelding van de Lakenhal tusschen het jaartal 1655 waarboven het wapen van Leiden. gehouden door twee leeuwen en het omschrift T' LEYDS GROOT DOVBEL. STAEL, op de andere plaat de voorstelling van den leeuw verdedigende het wapen van Leiden, waarnaast het contramerck O. V. R. is ingeslagen, met het omschrift T LEYDS GROOT DOVBEL STAEL. Tusschen de twee platen is nog een stuk blauw laken aanwezig. De prent is geslagen met stempelijzers als de voorgaande.

Midd. 8 c.

1611. Voorzijde van een lakenprent als de voorzijde van n°. 1610, zeer fraaie afslag.

Midd. 7,5 c.

1612. **Aanbeeld** met het jaartal 1687, doch minder goed bewaard.

Midd. 7,5 c.

1613. **Stempel** voor de keerzijde met het jaartal 1687.

Midd. 7,5 c.

1614. **Kistje** van buiten met leder en van binnen met zeemleder bekleed, inhoudende 8 aanbeelden met de navolgende opschriften: OVER | GROOT | DOUBEL STAEL | GEBLAUT. Middel-lijn 7 c., GROOT | DOUBEL | STAEL | GEBLAUT, 7 c., DOVBEL | STAEL | GEBLAUT, 7 c., ANDER | HALF | STAEL | GEBLAUT, 7 c., GEBLAUT | OM | CASTOOR | SWART, 7 c., STAEL | GRAUW 7 c., HOOG | AZUER | STAEL | GEBLAUT 7 c. en NIEUW | STAEL | GEBLAUT, 7 c. Al deze opschrif-

ten zijn omgeven door samengestrikte palmtakken en daar boven een kroon.

Het kistje L. 42 c. Br. 23 c. H. 7,5 c.

1615—1620. Stel van 6 **aanbeelden** van twee uitstekken aan den rand voorzien, n°. 3 mist een der uitstekken. Opschriften: OVERGROOT DOUBEL STAEL GEBLAUT, GROOT DOUBEL, DOUBEL, ANDERHALF STAEL GEBLAUT, GEBLAUT OM CASTOORSWART, HOOG AZUER STAEL GEBLAUT.

H. 4 c. Midd. 7 c.

1621. **Aanbeeld** om de voorzijde der lakenprenten n°. 1615—1620 te slaan voorstellende de leeuw verdedigende het wapen van Leiden, met het randschrift: GEVERWT TOT LEYDEN IN HOLLANT.

Midd. 7 c.

1622, 1623. Stel van twee **aanbeelden**, een dezer mist een der uitstekken; de opschriften zijn: OVERGROOT EN GROOT DOUBEL STAEL GEBLAUT.

Midd. 7 c.

1624—1626. Stel van drie **aanbeelden** met de opschriften: OVERGROOT DOUBEL, GROOT DOUBEL en DOUBEL STAEL GEBLAUT.

Midd. 7 c.

1627, 1628. Stel van twee **aanbeelden** met de opschriften: OVERGROOT en GROOT DOUBEL STAEL GEBLAUT.

Midd. 8 c.

1629. **Stempel** als n°. 1628 met het opschrift GROOT DOUBEL STAEL GEBLAUT, omgeven door lauwertakken.

Midd. 8 c.

1630. **Aanbeeld** met de voorstelling van den leeuw verdedigende het wapen van Leiden waarboven een kroon van bloemen, en het omschrift GEVERWET TOT LEYDEN IN HOLLAND.

Midd. 7 c.

1631. **Stempel** met het opschrift: DOUBEL STAEL GEBLAUT deze behoort bij het aanbeeld n°. 1630.

Midd. 7 c.

1632, 1633. Twee **stempels** als n°. 1631.

Midd. 6,5 c.

1634. **Aanbeeld en stempel met het opschrift: DOUBEL STAEL.**
Midd. 6,75 c.
1635. **Stempel met het opschrift in 2 regels: ENKEL | STAEL, om den rand met arabesken versierd, bovenaan, de sleutels van Leiden.**
Midd. 5,5 c.
1636. **Afdruk in lood van een stempel als n°. 1635 doch gewijzigd.**
Midd. 5,5 c.
1637. **Stempel met het opschrift in twee regels: ENKEL STAEL.**
Midd. 5,5 c.
1638. **Stempel met omschrift VERWE VAN LEYDEN.**
Midd. 5,5 c.
1639. **Lakenprint bestaande uit twee op elkander geperste looden schijven, waartusschen een stuk blauw laken, op de eene schijf in het midden een opschrift in 2 regels: ENKEL | STAEL, versierd met leeuwenkop, kinderbusten en het Leidsche wapen; op de andere schijf het omschrift VERWE VAN LEYDEN, waartusschen bloemversierselen; in het midden het wapen van Leiden.**
Midd. 5,5 c.
1640. **Stempel met een opschrift in 3 regels: ANDERHALF STAEL GEBLAUT, omgeven door een rand van leliën.**
Midd. 5,5 c.
1641. **Houtsneel met een afdruk op papier en een voorstelling als n°. 1640.**
4,75 c. □
1642. **Stempel als n°. 1641 met gewijzigde versiering.**
Midd. 4,75 c.
1643. **Stempel als n°. 1642.**
Midd. 5,5 c.
1644. **Aanbeeld met de voorstelling van het wapen van Leiden tuschen voluten, en het omschrift GEVERWET TOT LEYDEN IN HOLL.**
Midd. 5,5 c.
1645. **Stempel als n°. 1644 doch zeer versleten.**
Midd. 6,5 c.

1646. **Houtsnede** om een verordening op het lakenweven te drukken met afdruk op papier en het opschrift in 2 regels: DOVBEL STAEL.

5 c. □

1647—1649. Drie **aanbeelden** met het opschrift in 2 regels: GE-BLAUT | OM SWART, waarboven een genies.

Midd. 3—5,5 c.

1650, 1651. Twee **stempels** met een opschrift in 2 regels: ANDER-HALF STAEL, omgeven door voluten.

Midd. 5,5 c.

1652, 1653. Twee **aanbeelden** met het opschrift in 2 regels: OM | CASTOOR.

Midd. 5,3 c.

1654. **Stempel** met hetzelfde opschrift als n°. 1652 en 1653.

Midd. 5,3 c.

1655. **Stempel** met hetzelfde opschrift als n°. 1452 in krulletters.

Midd. 8 c.

1656. **Stempel** met het opschrift: NIEUW STAEL GEBLAUT waarboven 2 bloemen, tasschen welke een hoofd met kardinaalshoed en het jaartal 1697.

Midd. 5,75 c.

1657. **Stempel** met hetzelfde opschrift als n°. 1656 waarboven eenige bloemen; om den rand een krans van leliën.

Midd. 5,7 c.

1658, 1659. **Stempel** en een **afdruk** van een gewijzigden stempel met het opschrift in twee regels: NIEUW | STAEL omgeven door voluten en kinderbusten, onderaan een leeuwenkop, bovenaan het wapen van Leiden.

Midd. 5,55 c.

1660, 1661. Twee **stempels** met het opschrift in 2 regels: MIN-DER | STAEL, aan den rand een versiering van arabesken met het wapen van Leiden.

Midd. 5,75 c.

1662. **Afdruk** van een stempel met hetzelfde opschrift als n°. 1660 doch met gewijzigde versiering.

Midd. 5,1 c.

1663. **Stempel met het opschrift LEYDTS STAEL.**
Midd. 5 c.
1664. **Houtsneê**, met afdruk op papier, om een verordening te drukken en het opschrift in 2 regels: **LEIJTS STAEL**; om den rand versierd.
4,4 c. □
1665. **Stempel** voorstellende het wapenschild van Leiden, de sleutels gedekt door een mispelbloem, met het omschrift: **LEYDS GOET.**
Midd. 5,5 c.
1666. **Stempel met het omschrift: LEIDS GVET**, in het midden een mispelbloem.
Midd. 6 c.
1667. **Stempel**, in het midden de letter **L** gedekt door een mispelbloem.
Midd. 4 c.
1668. **Stempel** doch met eenigzins gewijzigde versiering.
Midd. 3,75 c.
1669. **Stempel** voorstellende een wapenschild in het midden de letter **L** gedekt door een mispelbloem, de randversiering uitgesleten.
Midd. 4 c.
1670. **Stempel als n°. 1669 met gewijzigde versiering.**
Midd. 4,25 c.
1671. **Stempel als n°. 1670.**
Midd. 4,25 c.
1672. **Stempel als n°. 1671.**
Midd. 4 c.
1673. **Afdruk van een stempeltje met het merk OL in elkander, waarboven een kroon.**
L. 1,2 c.
1674. **Stempel waarop een mispelbloem nevens de letters V. S.**
Br. 2,7 c.
- 1675, 1676. **Twee stempels met de voorstelling van een O, waar- door een L.**
L. 12 c. en 13 c.

1677. **Stempel** met hetzelfde teeken als 1675 en 1676 waarboven een mispelbloem.
L. 12 c.
- 1678, 1679. **Stempels** voorstellende een G met een mispelbloem.
L. 12 c. en 15 c.
1680. **Stempel**, voorstellende een V, over het eene been een O, over het andere een mispelbloem.
L. 13 c.
1681. **Stempel** voorstellende een V, over het eene been een G, over het andere een mispelbloem.
L. 14 c.
1682. **Stempeltje** in het midden een wapenschild met twee tegen elkander gekeerde letters L en het omschrift LEYDS GOET.
Midd. 4,5 c.
1683. **Stempel** met het omschrift als n°. 1682, in het midden een wapenschild met de sleutels van Leiden, gestoken door een kroon waarboven een lelie.
Midd. 4,5 c.
1684. **Stempel** met hetzelfde omschrift als n°. 1682, in het midden het wapen van Leiden waarboven een kroon.
Midd. 4,25 c.
1685. **Stempel** met de voorstelling van een wolkam.
L. 12,5 c.
1686. **Stempel** met de voorstelling van een kroon.
L. 13 c.
1687. **Stempel** met de voorstelling van een wolkam boven een V.
L. 18 c.
1688. **Stempel** met de voorstelling van een mispelbloem.
L. 13 c.
1689. **Stempel** met de voorstelling van een sabel.
L. 12 c.
1690. **Stempel**, met de voorstelling van een sabel onder een boog, op het vlak ingeslagen het wapen van Amsterdam.
L. 14 c.

β. *Baaihal.*

1691. **Naambord** van de Hoofdmannen en gouverneurs van de Bay-Hal van A° 1601—1700.
H. 43 c. Br. 58 c.
1692. **Naambord** van de Heeren Superintendanten, Hoofdmannen en Gouverneurs van de Baay-Hal, en 't getal van de Baayen, Rollen, stukken Dekens in haar dienst gereed, van A° 1701—1725.
H. 43 c. Br. 57,5 c.
1693. **Naambord** als n°. 1692 van A° 1726—1750.
H. 43 c. Br. 58 c.
1694. **Naambord** als n°. 1692 van A° 1751—1773.
H. 43 c. Br. 58 c.
1695. **Naambord** als n°. 1692 van A° 1774—1788.
H. 43 c. Br. 58 c.
1696. **Naambord** als n°. 1692 van A° 1789—1803.
H. 43 c. Br. 58 c.
1697. **Naambord** als n°. 1692 van A° 1804—1819,
H. 43 c. Br. 58 c.
1698. **Naambord** als n°. 1692 van A° 1820—1833.
H. 43 c. Br. 58 c.
1692—1697 in lijst en achter glas.
1699. **Aanbeeld** met het opschrift in 6 regels: BAAY | GEMAAKT
| BINNE LEYDE | SOO GOET | ALS DE | LEGGER.
Midd. 3,5 c.
1700. **Stempel** met het opschrift in 2 regels: ENCKEL | STAEL,
en het randschrift BAEY STAEL.
Midd. 5,3 c.
1701. **Stempel** met het opschrift in 2 regels: DOVBEL | BAYSTAEL
omgeven door voluten en versieringen.
Midd. 5,3 c.
1702. **Looden penning**, op de voorzijde de voorstelling van een leeuw,
houdende in de linkerpoot een schild waarop het wapen van Lei-

den en in de rechter een zwaard, gebruikt tot op 1807 voor de baaihal. (Volgens Vijlbrief, verpleegde in het oude-mannenhuis).

Midd. 5 c.

Afkomstig van de Stadswerf.

γ. Verschillende stoffen.

1703. **Stempel** met het opschrift: NIEUW STAEL.

Midd. 5,5 c.

1704. **Stempel** met het opschrift: IN 'T | WITTE GE | LOYT.

Midd. 2 c.

1705. **Stempel** met het opschrift: SWART | GEVERW | ET TOT.

Midd. 2 c.

1706, 1707. Twee **stempeltjes** met het omschrift: LEYDTS—RATEYN.

Midd. 3 c. en 3,2 c.

1708. **Aanbeeld** met het opschrift in 6 regels: CARSAY | GEMAAKT | BINNEN LEYDE | BEVONDEN SOO | GOET ALS DE | LEGGER.

Midd. 3,75 c.

1709. **Aanbeeld** met het opschrift in 7 regels: ROLLE | VRIESE | OF DUFFELS | GEMAAKT TOT | LEYDEN VOOR DE | M(eyden).

Midd. 8 c.

1710. **Aanbeeld** met het opschrift in 6 regels: PLETSE | GEMAAKT | BINNE LEYDE | BEVONDE SOO | GOET ALS DE | LEGGER.

Midd. 3,7 c.

1711. **Stempel** voorstellende den leeuw verdedigende het wapen van Leiden, boven een cartouche met de letter L, omgeven door een krans van leliën.

Midd. 3,7 c.

1712, 1713. **Aanbeeld** en **stempel** met het opschrift in 6 regels: PY | GEMAAKT | BINNEN | LEYDEN | IN | HOLLANDT, op de keerzijde de leeuw verdedigende het wapen van Leiden met het randschrift LEYDEN IN HOLLANDT.

Midd. 8,5 c.

1714. **Stempel** met het opschrift: GROF, waartusschen een sabel;
om den rand een krans van lauwertakken.
Midd. 4 c.
1715. **Stempel** met het opschrift: LEIJDSCH GROF GREIN VAN
TORX EN SIJDE STOF.
Midd. 3 c.
1716. **Stempel** met het opschrift: LEIJDSCH GROF GREIN | VAN
| GEHEEL TORX | SCHE STOF.
Midd. 3,5 c.
1717. **Stempel** met een turkenbuste.
Midd. 2,5 c.
1718. **Stempel** met een turkenkop en het opschrift VERVALLEN
TURCX.
Midd. 2,2 c.
1719. **Stempel** met een turkenkop en het omschrift LEIDSCH.
TURCX. OVER. KIJCKER.
Midd. 3,5 c.
1720. **Nijptang** om prenten te slaan, op de voorzijde een turkenkop
met het omschrift: VERVALLEN OVERKIJCKER; op de keer-
zijde het wapen van Leiden met het omschrift: LEIDS TURCX.
Op den steel aan den kop is een halve maan ingeslagen.
L. 37 c.
1721. **Nijptang**, op de voorzijde: TORX | GAERNE | INSLACH,
op de keerzijde: LEIJDEN IN HOLLANDT.
L. 25 c.
1722. **Stempel** met het opschrift in drie regels: HEEL/CRÆSYI/
ROOT.
L. 10 c.
1723. **Stempel** met het opschrift in drie regels: SCHAR/LAKEN/
ROOT.
L. 11 c.
- 1724—1727. Twee aanbeelden en twee stempels de eene met de
voorstelling van den leeuw verdedigende het wapen van Leiden en
het omschrift: LEIJDEN IN HOLLAND, de andere met een op-

schrift in 5 regels WOLLE | DEKEN | GEMAAKT BINNEN
LEIJDEN.

Midd. 28 c.

1728. Stuk van een lakenprent waarin n°. 1724 is geslagen.

Midd. 2,5 c.

1729. Stuk lakenprint als n°. 1728.

Midd. 2,5 c.

1730. Stempel met het opschrift in vijf regels: DE KET | TING
MET | SWARTSEL | GESTREKEN.

L. 14,5 c.

1731. Aanbeeld met de voorstelling van den leeuw verdedigende
het wapen van Leiden en het omschrift: LEIJDEN IN HOL-
LANT 1699.

Midd. 4,1 c.

1732. Aanbeeld als n°. 1731, zeer uitgesleten.

Midd. 3,1 c.

1733. Aanbeeld als n°. 1731, onder den leeuw een cartouche met
de letter L.

Midd. 4 c.

1734. Aanbeeld als n°. 1731.

Midd. 4 c.

1735—1737. Drie stempels als n°. 1731, met de voorstelling van
een staanden leeuw.

Midd. 1—3 c.

1738, 1739. Twee aanbeelden waarop het wapen van Leiden.

Midd. 2,8—3,8 c.

1740. Aanbeeld met het wapen van Leiden en het omschrift: LEIJ-
DEN IN HOLLANDT.

Midd. 2,25 c.

1741, 1742. Twee aanbeelden met de sleutels van Leiden en het
omschrift: LEIDEN IN HOLLANDT.

Midd. 1,25 c. en 2,25 c.

1743. Stempel als n°. 1742, tusschen de sleutels de letter A.

Midd. 2 c.

- 1744, 1745. Twee **stempels** als n°. 1742, tusschen de sleutels de letters D en B
Midd 2,25 c.
1746. **Stempel** met de sleutels van Leiden.
Midd. 2 c.
1747. **Houtsneel** voor een lakenkeur met afdruk op papier, waarop de sleutels van Leiden en het omschrift: LEIDSCH E VERWE.
□ 4,25 c.
1748. **Stempel** met het opschrift: FACTVM | ET | TINCTVM | LVGDVNI | BATAVO | RVM.
Midd. 3,6 c.
1749. **Stempel** met het omschrift: DOOR. GESWOORE MEETER.
Midd. 3,3 c.
- 1750—1752. Drie **stempels** met het omschrift: DOOR GESWOORE MEETER.
Midd. 3 c. en 3,25 c.
1753. **Stempel** met het omschrift: NATH. GEMEETEN.
Midd. 3 c.
- 1754, 1755. Twee **afdrukken** in lood van stempels, waarop de sleutels van Leiden versierd met arabesken en het opschrift: LEYDEN.
Midd. 6,5 c. en 7,5 c.
1756. **Afdruk** in lood van een stempel, eenigzins afwijkende van n°. 1754.
Midd. 8 c.
Geschenk van de familie Rammelman Elsevier.
1757. **Afdruk** in lood van een stempel, waarop in het midden tusschen arabesken de letters PB en het randschrift: NIEVWE KEVRE THOOCHSTE. STAEL.
Midd. 7,5 c.
1758. **Houtsneel** met de voorstelling van n°. 1757.
Midd. 7,5 c.
1759. **Afdruk** van een stempel in lood waarop tusschen arabesken de letters O. B. met het randschrift: NIEVWE KEVRE TWEEDE STAEL.
Midd. 6,5 c.

1760. **Afdruk** in lood van een stempel met de letters A. B. en het omschrift: NIEVWE KEVRE DERDE STAEL.
Midd. 5,5 c.
1761. **Houtsneel** met omschrift als n°. 1761, om een lakenkeur te drukken.
1762. **Stempeltje** met de sleutels van Leiden en de letters A. Z. aan weerszijden.
L. 6,7 c.
1763. **Stempeltje** met de sleutels van Leiden en de letters O. L.
L. 14 c.
1764. **Stempel** met letters of samengestelde letterteekens, afkomstig van bijzondere fabrieken, met de letters B L T.
L. 10,5 c.
1765. **Stempel** als n°. 1764 met de letter C.
L. 10,5 c.
- 1766, 1767. **Twee stempels** als n°. 1764, met de sleutels van Leiden, bovenaan de letter G, op zijde de letters S B.
L. 7,5 c. en 11 c.
1768. **Stempel** met de letters N B.
L. 18 c.
1769. **Stempel** met de letters N D.
L. 10 c.
1770. **Stempel** met de letters P. L. aan elkander.
L. 18 c.
1771. **Stempel** met de letter T.
L. 10,5 c.
1772. **Stempel** waarop de sleutels van Leiden waaronder de letter D, daarin een S en daarnaast de letters G T H.
L. 12 c.
1773. **Stempel** met de letters V B.
L. 12 c.
1774. **Stempel** met de letters V S P.
L. 11 c.

1775. **Stempel met het merk D 62.**
L. 15 c.
1776. **Stempel met W : R.**
L. 11 c.
1777. **Stempel met VRA.**
L. 12 c.
1778. **Stempel met VDO.**
L. 14 c.
1779. **Stempel met V 3 U.**
L. 13,5 c.
1780. **Stempel met OOG.**
L. 13 c.
1781. **Stempel met O F.**
L. 12,5 c.
1782. **Stempel met H G 36.**
L. 10 c.
1783. **Stempel met O.**
L. 11 c.
1784. **Stempel met I.**
L. 10 c.
1785. **Stempel met G P.**
L. 14 c.
1786. **Stempel met O G.**
L. 13 c.
1787. **Stempel met V S P.**
L. 14 c.
1788. **Stempel met B.**
L. 13 c.
1789. **Stempel met N.**
L. 10 c.
1790. **Stempel met G.**
L. 12 c.
1791. **Stempel met het opschrift HAL.**

1792. **Lakenprint** van de firma Krantz gemerkt S K.
Midd. 6,5 c.
1793. **Lakenprint** met samengesteld fabriekmerk, op de keerzijde eenige cijfers.
Midd. 2,5 c.
Afkomstig van het Raadhuis.
1794. **Lakenprint** met een wapen waarnaast de letters G. R.
Midd. 9 c.
Afkomstig van het Raadhuis.
1795. **Looden penning**, op de eene zijde de voorstelling van een gevierendeeld wapenschild met het randschrift: TOMAS. MEL. DI IONES; boven aan een buste met kardinaalshoed aan de keerzijde drie wapenschilden, een met den Hollandschen leeuw, het tweede met IVB; het derde met drie kruisen, onder deze drie schilden een A en LEYDEN, het randschrift FABRICA DI GI OVAN BOMMELO FIGLIO. Het is een fabriekspenning van de firma Johannes Van Bommel en Zn. A°. 1712 volgens een gildeboek, berustende bij den heer Jc. Zaalberg te Leiden.
Midd. 5,5 c.
Geschenk van den heer L. J. A. Braakenburg.
1796. **Zakje** met 7 ijzeren stempeltjes om laken te prenten, de stempels hebben de lettermerken: C. D. E. F. L. S 1¹/₄.
Deze stempels werden in een nijptang gezet die verloren is gegaan.
Midd. 1,5 c. Zakje L. 13 c. Br. 10 c.
Geschenk van H. C. Ligtvoet, oud-lakenprenter.

3. Voorwerpen op de Lakenhal gebezigd.

- 1797—2016. Twee honderd en twintig ijzeren stempels met de nummers: 4; 12, 12¹/₄, 12³/₄; 13, 13¹/₄; 14¹/₄; 15, 15¹/₄, 15³/₄; 16¹/₄, 16³/₄; 17, 17¹/₄, 17³/₄; 18, 18¹/₄, 18³/₄; 19, 19¹/₄, 19³/₄; 20, 20¹/₄, 20³/₄; 21¹/₄, 21³/₄; 22, 22¹/₄, 22³/₄; 23¹/₄, 23³/₄; 24, 24¹/₄, 24³/₄; 25, 25¹/₄, 25³/₄; 26, 26¹/₄, 26³/₄; 27, 27¹/₄, 27³/₄; 28¹/₄, 28³/₄; 29, 29¹/₄, 29³/₄; 30, 30¹/₄, 30³/₄; 31, 31¹/₄, 31³/₄; 32, 32¹/₄,

32¹/₄; 33, 33¹/₄, 33¹/₂, 33³/₄; 34, 34¹/₄; 35, 35¹/₄,
 35¹/₂; 36, 36; 37, 37¹/₄, 37¹/₂; 38, 38¹/₄, 38¹/₂,
 38; 39, 39¹/₄, 39¹/₂, 39³/₄; 39; 40, 40, 40¹/₄, XL,
 40, 40¹/₄, 40¹/₂, 40³/₄; 41, 41¹/₄, 41¹/₂, 41³/₄, 41,
 41¹/₂; 42, 42¹/₄, 42¹/₂, 42³/₄, 42; 43, 43¹/₄, 43¹/₂,
 43³/₄, 43; 44, 44¹/₄, 44¹/₂, 44³/₄; 45, 45¹/₄,
 45¹/₂, 45³/₄, 45; 46¹/₄, 46¹/₂, 46³/₄, 46¹/₂; 47,
 47¹/₄, 47¹/₂, 47³/₄; 48, 48¹/₄, 48¹/₂, 48³/₄; 49,
 49¹/₄, 49¹/₂, 49³/₄; 50, 50¹/₄, 50¹/₂, 50³/₄; 51,
 51¹/₄, 51¹/₂; LII, LII¹/₄, LII¹/₂, LII³/₄; LIII, LIII¹/₄,
 LIII¹/₂, LIII³/₄; LIV, LIV, LIV, LIV¹/₄, LIV¹/₂, LIV³/₄;
 LV, LV¹/₄, LV¹/₂, LV³/₄; LVI, LVI¹/₄, LVI¹/₂, LVI³/₄;
 LVII, LVII¹/₂; LX, 60; 62¹/₄, 62¹/₂; 63, 63¹/₄, 63¹/₂,
 63³/₄; 64, 64¹/₄, 64¹/₂, 64³/₄; 65, 65¹/₄, 65¹/₂, 65³/₄; 66,
 66¹/₄, 66¹/₂, 66³/₄; 67, 67¹/₄, 67¹/₂, 67³/₄; 68, 68, 68¹/₄,
 68¹/₂, 68³/₄; 69, 69¹/₄, 69¹/₂, 69³/₄; 70, 70¹/₄ welke dienden
 om de lengte der stukken laken aan te geven.

2017, 2018 Twee houtsneden en afdruk op papier voor een lakenkeur
 gebezigd, met het randschrift: LEYDEN IN HOLLANDT; in het
 midden de getallen $\frac{XVC}{84}$.

□ 3 c.

2019. Houtsnede met de getallen $\frac{XVIC}{84}$.

□ 3 c.

2020. Houtsnede met de getallen $\frac{XVIIC}{84}$ in het randschrift T¹/₄.

□ 3 c.

2021. Houtsnede met de getallen $\frac{XVIIC}{84}$.

□ 3 c.

2022, 2023. Twee houtsneden met het merk $\frac{L}{84}$.

□ 3 c.

2024, 2025. Twee houtsneden en afdrukken op papier met het op-
 schrift: SMAL.

□ 3 c.

2026. **Houtsnede**, voorstellende de sleutels van Leiden waaronder het opschrift in 3 regels EEN | ELLE | BREET.

□ 3 c.

2027. **Houtsnede**, waarop de sleutels en de cijfers 1 en $\frac{1}{2}$.

□ 3 c.

2028, 2029. **Twee houtsneden**, naast de sleutels de cijfers 1 en $\frac{1}{2}$.

□ 3 c.

2030. **IJzeren doorslag** ruitvormig, welke diende om een proef van het laken te slaan; deze proef werd in een boek geplakt en daarbij den naam van den inzender geschreven.

L. 15 c.

2031—2035. **Kistje** met een stel van 5 ijzeren doorslagen van knoppen voorzien, en met holle buizen boven den doorslag; deze werktuigen dienden om de hoedanigheid van het laken aan te geven; hierbij een priem om de buis van den doorslag te ledigen; de doorslagen vormen 1, 2, 3, 4 of 5 driehoeken

L. 14—17 c.

2036—2040. **Een stel ijzeren doorslagen** van 5 stuks.

L. 15—17 c.

2041—2043. **Drie ijzeren doorslagen** met 1, 2 en 3 driehoeken.

L. 15—18 c.

2044—2046. **Drie scharen** gebruikt om laken te knippen.

L. 25, 25,5 en 27 c.

2047—2051. **Vijf cachetten** met palmhouten handvatten, waarop de sleutels van Leiden, daarboven een L en daaronder de jaartallen 1710, 1730, 1736, 1740, 1760.

H. 9,5—11 c.

2052—2057. **Zes cachetten** met de ineen geslingerde naamletters van fabrikanten.

2058. **Een cachet** met de letters C. J.

L. 9,11 c.

2059—2067. **Negen stempeltjes** met houten handvatten om de cijfers $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, 0, 1, 3, 4, 5, 6 en 7 te slaan.

L. 6,5—8 c.

2068, 2069. **Twee stempels** om de getallen 50 en 52 te slaan.

L. 11 c.

2070, 2071. **Twee ijzeren platen** om loodjes met cijfers te gieten.

L. 21 c. Br. 7,5 c.

2072. **Stempel van ijzer met opschrift: DARTI | GH. STVVERS**
en omschrift: **DE WERCKERS TE CORTEN.**

H. 15 c.

Afkomstig van de Leidenhal.

2073. **Tafel van dennenhout op drie schragen met daarop ingelegde koperen banden en afscheidingen welke gediend hebben om stukken te meten en te keuren.**

L. 504 c. Br. 102 c.

2074. **Acte op perkament waarbij de stad Calais aan de Leidse lakennering toestaat handel te drijven, 9 febr. 1450.**

L. 32 c. Br. 17 c.

2075. **Vierkant plaatje van zilver, waarop ingeslagen de sleutels van Leiden en het cijfer 8; gebruikt voor de stukken welke naar de Levant gezonden werden.**

Vierkant 2,3 c.

Geschenk van den heer B. W. Wittewaall.

2076. **Missive van den stempelsnijder Joh. de Vries en Zoon van 5 Juli 1820, waarop een gesneden stempel is afgedrukt, voorstellende de sleutels van Leiden en het omschrift: LAKENHALLE BINNEN LEYDEN.**

L. 20,5 c. Br. 15,5 c.

s. Stalen van geweven stoffen.

2077. **Portefeuille, gebonden in rood marokijnleideren band, met het opschrift: Echantillons de la fabrique à Leide, bestaande uit negen klappen; op de eerste het opschrift Saaij, Ras, Warp en Fusteinhal, op de 2e, 3e en 4e, 18 stalen onder het opschrift: Catoene Baaijen, op de 5e, 6 stalen onder het opschrift: Gestreepte Baaijen, op de 6e, 6 stalen onder het opschrift: Witte Catoene Baaijen Moltons, op de 7e, 6 stalen onder het opschrift: Boezels, op de 8e, 6 stalen onder het opschrift: Boezelijnen en op de 9e, 6 stalen onder het opschrift: Manstoff en Saaijen.**

H. 23,3 c. Br. 9,7 c.

2078. **Portefeuille met het opschrift: Echantillons des étoffes de laine fabriqués à Leide, bestaande uit tien klappen; op elk der klappen 10 stalen.**

H. 23,3 c. Br. 10 c.

2079. Portefeuille met het opschrift: **Echantillons de la Fabrique de Draps à Leijde**, bestaande uit 8 klappen; op de 1e, twaalf stalen onder het opschrift: **Draps Extra Supra Fins**, **Couleurs de Mode Unies**, op de 2e, twaalf stalen onder het opschrift: **Draps Couleurs de Mode mêlées**, **Extra Supra Fins**, op de 3e, 6 stalen onder het opschrift: **Draps de Berrij**, 4 **Draps Ratinés**, 1 **Drap de Castor** en 1 **Drap de Vigogne**, op de 4e, zes stalen onder het opschrift: **Draps Bleus** en zes onder het opschrift: **Draps Noirs**, op de 5e, zes stalen onder het opschrift: **Demie Draps et Draps de Dames** en twaalf stalen onder het opschrift: **Casimirs Croisés**, **doubles et fins**, op de 6e, twaalf stalen onder het opschrift: **Casimirs Bossés**, **Rajés** et **Figurés** en zes stalen onder het opschrift: **Espagnolettes** en **Elasticqs**, op de 7e, twaalf stalen onder het opschrift: **Draps de Levant et Levantines** en op de 8e, bovenaan het opschrift: **Draps Uniformes Militaires**, waaronder zes stalen met opschrift: **d'Officiers**, acht stalen onder het opschrift: **de Sous Officiers** en acht stalen onder het opschrift: **de Soldats**.

H. 31,5 c. Br. 20,5 c.

2080. Portefeuille met het opschrift: *Echantillons de la fabrique des Camelots & c à Leide*, bestaande uit 10 klappen waarop geplakt zijn 77 genummerde stalen als;

1—9 Pluche (gewone kwaliteit).

10-12 (beste).

13—20 Camelots.

21—23 Gestreepte Moiré.

24 Gallonet (Wollenstof).

25 Camelot (Grover).

26—32 Camelots (voornamelijk voor Duitschland en voor pool-
sche joden vervaardigd).

33—43 Camelots (met turksche stof doorweven).

44—46 Camelots van Wol.

47—54 Polemittes (vroeger ook voor China vervaardigd).

55—56 Effen Moiré (voor ledikantgordijnen).

57—60 Casjant (voering voor de uniformen der officieren).

61 Broché (gebruikt voor de cols van soldaten (1796—98).

62—71 Vesten- en broekenstof.

72—77 Serge voor voering van uniformen.

H. 24,8 c. Br. 12 c.

2081. **Staal van blauwe wollen stof** behoorende bij een request omtrent de bescherming der draperiën van 8 Maart 1531.

2082. **Staal van blauw laken** uit de fabriek van J. J. Krantz & Zn van 30 Oct. 1847, waarin gestikt n°. 1103 en waarop is gehecht een billet, gestempeld met het Nederlandsche wapen, dragende tot omschrift **NEDERLANDSCHE WOLLENMANUFACTUUR**. Dit billet is er aangehecht met twee afdrucken in lak voorstellende de sleutels van Leiden en het randschrift **DIRECT. DER HALLE VAN MANUFACTUREN**.

L. 50 c.

2083. **Staal van geelachtig witten stof (grein)** waarop gehecht is het opschrift: „Model n°. 1” met een aanhangende print, op de eene zijde L, op de andere N.

L. 41 c.

2084. **Staal als n°. 2083** met het opschrift „Model n°. 2” en een aangehechte print, op de eene zijde S, op de andere N.

L. 41 c.

2085. **Lap van blauw laken**, met een merk in 't wit.

Br. 7 c. L. 20 c.

Afkomstig van het Raadhuis.

2086. **Lap bruin laken** met een merk in rood.

Br. 7,5 c. L. 15 c.

Afkomstig van het Raadhuis.

2087. **Staalkaart** met 10 stalen en afdruk van het fabriekmerk van de greinfabriek van J. Couvée Sén. en Zoon, met adreakaart en afzonderlijke afdrucken van de greinkaart.

L. 17 c. H. 7,5 c.

Geschenk van den Heer J. E. Couvée.

ζ. *Volderesgild.*

2088. **Glazen bokaal** op voet, met dubbelen peer, uit de XVIIe eeuw, met het opschrift: 't Welvaren van de Volderes, en het jaartal 1748. H. Scholting. Een gedeelte van den voet ontbreekt.

H. 22 c.

In bruikleen van J. H. Marijt.

4. *Kleermakersgild.*

2089. **Regentenstuk** van A° 1618. Vier personen met hoeden op zitten voor een tafel met een rood kleed gedekt; rechts de bode, blootshoofd.
H. 120 c. Br. 196 c. Kniestuk op paneel.
2090. **Portret** van den deken en de hoofdlieden van het **kleermakersgild**, 1684. S. Waestersteen, F. de Mol deken, R. van der Straale en P. Enckelaer.
H. 187 c. Br. 172 c. Kniestuk op doek.
2091. **A. K.**
Portretstuk van 1695 van het kleermakersgild met de portretten van A. Coning, R. van der Strate, G. Vorster en P. Gilson.
H. 109,5 c. Br. 234 c. Kniestuk op doek.
2092. **A. Cornelisz. Beeldemaker.**
Regentenstuk van het kleermakersgild van 1672, voorstellende: F. van Diedenhoven, M. Vermaes, R. van Hoogstraten, A. Heekman, N. v. Nisius en L. van der Kaay.
H. 133 c. Br. 239 c. Kniestuk op doek.
2093. **Regentenstuk** van zeven personen van het **kleermakersgild**.
H. 136,5 c. Br. 254 c. Op doek.
2094. **Naambord** der Hoofdluijden van het **kleermaeckersgilde** van 1727—1862 met een vers in het opschrift, daaronder deze rijmregel: Het kleermaeckergilt so hier ingestelt, doen men den 36 Jaer heeft getelt A° 1676. Mr. G. Goedt.
H. 94 c. Br. 109 c.
2095. **Wapenbord** van het kleermakersgild, bovenaan drie wapens met scharen, daaronder 10 wapens van de heeren: Jacob van Po..., Hugo Caauw, schout, Jacob Kinkee, Mr. Gerret lakemaker, Dr. Petrus Ho..., Jacob Tiwelen de Jonge, v. Poelgeest, Mr. Jan van Akeren en Jan van den Broek.
H. 185 c. Br. 96 c.
- 2096—2104. **Negen wapens** van het **entjdersgilde**, afkomstig van de lijst van een wapenbord. R. Mouque, deken, R. van Hoeghstraaten hooftman, H. van Nisius Hooftman, I. van Sonneveld

hooftman, . . . ter . . . J. C. H. M. Perdieck, Fre . . . oven deken,
M. Vermoes hooftman.

2105. Koperen **gildepenning** van het kleermakersgild; aan de voorzijde de voorstelling van de H. Maagd en het omschrift: „De Penning van 't Cleermaakers-gilde”: aan de keerzijde eene schaar, waarboven een kroon en het getal 55 met het omschrift; GV. IK. BK. MH. 1669.

Midd. 4,4 c.

2106. **Snijderstafel** waarop Jan van Leijden als snijder gezeten heeft, aan de hoeken een afteekening van de beide zijden der door hem te Munster geslagen munt met het jaartal 1536, daar tusschen het jaartal 1627, waaronder de letters D C F.

L. 184 c. Br. 83 c.

6. *St. Lucasgild.*

2107. Gedreven zilveren **blazoen** van het schilders- en glazenmakersgild A° 1692; aan weerszijden de beeltenissen der gerechtigheid en der schilderkunst en het wapen van Leiden daarboven. Het blazoen is omgeven door achttien wapenschilden, waaronder 13 met zilveren kettingen zijn aangehecht, van de heeren: H. Winterbeeck, J. van Blicklant, G. Bolten, L. Schop, ACVH 1645, Janys Branse van Kouwenhoven, Pieter de Metter 1693, Bartholomeus van de Velde 1684, W. van Bleijkersvelt 1695, Jacob de Meij 1697, Dirck Snel 1699, Coenraet Moyweer 1700, Frans van der Slaart 1695, Heijnderik Freij 1693, Thomys Janse van Sijmel 1645 en G C B. 1645, Philippus Keun 1705.

H. 35 c. Br. 27 c.

2108. Verguld zilveren **blazoen** van het schildersgild, voorstellende een ossekop, het symbool van St. Lucas, palet, penseel en schilderstok, de sleutels van Leiden, het wapen van Rijnland en een wapen met drie kleine schildjes, groen geëmailleerd; hangende aan een blauw zijden strik.

H. 11,5 c. Br. 9 c.

2109. **Kist** met het opschrift: Schilders- en Beeldhouwersgilde, en beschilderd met het gildebلاzen en het stadswapen; de kist is van een fraai slot en sleutel voorzien.
L. 64 c. Br. 34 c. H. 39 c.
2110. **Kist** met twee sloten, met de wapenschilden van Leiden, van het schildersgild en van de heeren: Lodewijk Schop, W. Bleijckersvelt, Jacobus de Meij, Dirk Soet; voorts het jaartal 1699.
H. 39 c. Br. 62 bij 41 c.
2111. Eikenhouten **kistje** met hengsels, op de voorzijde gemerkt n°. 3, bovenop het wapen van Leiden; vermoedelijk van het St. Lucasgild.
H. 35 c. Br. 60 c. Wijd 31 c.
2112. **Koperen plaat** met de voorstelling der gildeproef van het glazenmakersgild.
H. 17,8 c. Br. 14,1 c.
2113. **Teekening** op perkament voor de plaat n°. 2112 gewaarmerkt door die van den gerechte 28 Sept. 1651.
H. 29 c. Br. 22 c.
2114. **Ordonnantie** van het Gilde der Glazenmakers met afdruk van de plaat n°. 2112. A°. 1775.
2112—2114. Afkomstig van het Raadhuis.
2115. **Schilderij** op doek, met de voorstelling van een ossenkop, schilderbehoefte en het wapen van het St. Lucasgild. Gildeproef van den huisschilder Van Halteren.
H. 94,5 c. Br. 83,5 c.
2116. **Glasruiten** in lood **gevat**, kunstig gesneden, gildeproef van het St. Lucasgild, vervaardigd door den huisschilder en glazenmaker Van Halteren.
H. 87,5 c. Br. 72,5 c.
2117. **Glazenmakersgildeproef** van E. J. Vlaanderen.
H. 64 c. Br. 49,5 c.
Geschenk van mej. E. W. L. Vlaanderen.

2118. **Schildersproef** op doek van het St. Lucasgild door E. J. Vlaanderen, voorstellende een ossenkop en schilderspalet.

H. 75,5 c. Br. 60,3 c.

Geschenk van Mej. E. W. L. Vlaanderen.

ι. Stoelenmakersgild.

- 2119, 2120. Twee glazen **bokalen** van het Stoelenmakersgild. In den voet slingers van melkglas. Op de kelk de voorstelling van twee rookende heeren aan een tafel gezeten, waarop een jeneverkaraf met twee glaasjes staan. Aan de andere zijde van de kelk het blazoën van het gild (een stoel Louis XIV). Om den rand het opschrift: T. STOELEMAAKERS. WELVAAREN.

H. 22 c.

κ. Timmermansgilde.

2121. Houten **blokschaaf** met het jaartal 1762 daarin gesneden, met koperen zool.

L. 20 c. Br. 6,5 c. H. 6 c.

λ. Steenhouwersgild.

2122. **Gevelsteen** van Bentheimersteen, met de voorstelling van een steenhouwer en het opschrift; „Ind SteenHovwersPoert”. Afkomstig van den ingang van de steenhouwerspoort op de Volmolengracht bij de Langegracht.

H. 68 c. Br. 36 c.

Geschenk van den heer J. Van der Meer.

μ. Loodgietersgild.

2123. Looden **plaatje** met de voorstelling van een leidekkershamer en een zuigpomp, waaronder de letters SB en daarboven het jaartal 16—84. Gediend hebbende om aan de nok van een dak een spijkergat in het lood te bedekken.

L. 6 c. Br. 7,5 c.

Geschenk van den heer J. Giezen.

2124. **Plaatje** als n°. 2123, voorstellende een kroon waaronder de leidekkershamer en zuigpomp, daaronder de letters ABW. Afkomstig van het dak van het huis Rapenb. 83.

L. 5,5 c. Br. 7 c.

Geschenk van den heer Dr. W. Pleyte.

2125. **Loodgietersmerk** met de letters F.L.M., een pomp, een leidekkershamer en twee soldeerbouten.

H. 5 c. Br. 5,5 c.

v. *Mandemakersgild.*

2126. **Lijst van matwerk**, gevlochten uit rotting, aan het boveinde het wapen van Leiden: in de lijst een gildebrieff van de Mandemaeckers van 1615, vernieuwd in 1659; de lijst is hedendaagsch werk.

H. 50 c. Br. 41 c.

2127. **Eikenhouten kist**, gebruikt als gildekist voor het mandemakersgild. In 1807 gered uit de puinhoopen van de ruïne.

L 62 c. H. 42 c. Br. 36,5 c.

Geschenk van den heer Haalebos.

ξ. *Bierbrouwersgild.*

Kamer van het bierbrouwersgild.

2128. Een **schoorsteen**, de mantel van hardsteen, het bovengedeelte in stucco, in het midden een Bacchuskop in medaillon, daar rond de wapens der hoplieden en de emblemén van eenige brouwerijen.

H. 250 c. Br. 200 c.

Haard en schoorsteenplaat beschreven onder n°. 226 en 165.

2129. Een **wanddoek** voorstellende de hop- en graanoogst, gestoffeerd met figuren bij een boerderij en een kerk. In het verschiet opgebonden korenschoven op het veld en een hoptuin.

H. 260 c. Br. 268 c.

2130. Een **penantdoek**: een brouwerijgevel waarin verschillende emblemén der Leidsche brouwerijen in medaillons zijn aangebracht. als: de Haan, de Posthoorn, de Hoop enz. In het verschiet een zwakke nabootsing van de Hooglandsche kerk. Op de plaat van het torenuurwerk staat het jaartal 1671.

H. 260 c. Br. 100 c.

2131. Een **penantdoek**, voorstellende een graanmolen bij de Rijnsburgsche poort.

H. 260 c. Br. 95 c.

2132. Een **wanddoek**; een bierbrouwerij van binnen.

H. 260 c. Br. 296 c.

2133. Een **wanddoek** voorstellende een graankamer.

H. 260 c. Br. 141 c.

2134—2135. Boven elk raam twee doeken voorstellende bier drinkende en thee drinkende kinderen.

H. 120 c. Br. 55 c.

Deze doeken zijn geschilderd door H. Meyer, uit Haarlem (1737—1793).

De kamer van het bierbrouwersgild werd in 1879 uitgebroken uit het huis op den hoek van de Voldersgracht en de Oude Vest, volgens Raadsbesluit aangekocht voor f 150.—. In dat huis zijn de fraai bewerkte met emblemen versierde plafonds nog aanwezig. Zij werd door het gild gebruikt voor zijne vergaderingen van 1772—1801. De overbrenging en de herstelling van hetgeen geschonden was, is bij gedeelten geschied, en thans voltooid. De lambrizeering is in den stijl der vroegere kamer bewerkt. Een der lijsten is ten bewijze daarvan als model aanwezig.

2136, 2137. Twee zwart geverfde houten borden van het jaar 1663, waarop geschilderd zijn 22 merken of kenteekens van bierbrouwerijen binnen Leiden.

H. 96 c. Br. 31 c.

Afkomstig uit de bierbrouwerij „de Posthoorn” en geschonken door den heer Japikse.

o. Bierdragersgild.

2138. Bentheimer **gevelsteen** met de voorstelling van twee bierdragers. Afkomstig uit den gevel van het bierdragers gildehuis. Opschrift: „Het Bier Dragers Gildehuis”.

H. 68,5 c. Br. 79 c.

Afkomstig van het Jeruzalemshof.

π. Turfdragersgilde.

2139. **Mathijs Naiven**. Leiden 1642—1721.

Portretstuk. De Hoofdlieden van het turfdragersgild te Leiden, ten voeten uit. Zes zitten om een tafel terwijl een zich staat te warmen voor een turfvuur rechts onder een schoorsteen; een

knecht staat achter den voorzitter met een inktkoker en pen, tegen den muur is het lossen der turf, op een kaart, in 't grauw afgebeeld. Links onderaan geteekend M. Naiven F. A°. 1677.

H. 250 c. Br. 339 c. Op doek

Afkomstig van het voormalige turfdragersgild te Leiden.

2140. Ovaal geelkoperen **plaatje** om aan een armband te bevestigen met de letters T T, gedragen door personen die de turf in de ton doen.

L. 6,5 c. Br. 8,5 c.

2141. **Plaatje** met de letter D voor de turfdragers.

Midd. 5,5 c.

2142. **Turf** met een daarop geplaatst opschrift, ingemetseld gevonden in de muur van de Lieve Vrouwekerk op de Haarlemmerstraat. Indien deze daar ingemetseld is tijdens den bouw, dateert hij van 1856.

□ 11 c.

p. Chirurgijns-gild.

2143. Gedreven zilveren **blazoen** van het chirurgijns-gild, voorstellende de parabel van den barmhartigen Samaritaan, omgeven door een lijst van heilkundige werktuigen, bovenaan het wapen van Leiden gehouden door twee staande leeuwen en verder de wapens der gildedekens: G. Burghvliet, J. Polanen en W. V. Hoecke, alsmede het zegelstempel van het gild hangende aan een zilveren ketting met de voorstelling van een doodshoofd met het opschrift: NOSCE TE IPSVM en het omschrift: m. S. chirurgicum, Lugduni. Batavor. Onderaan een doodshoofd met twee doodsbeenderen en het jaartal 1677. Dit blazoen is voor 64 gulden 12 stuivers in 1677 vervaardigd, de teekening er van kostte 4 gulden.

H. 31 c. ketting L. 14 c. cachet Midd. 3,2 c.

2144. **Afdruk** in gips van den zegelstempel n°. 2143.

2145. **J. de Baen.**

Portret van **Cornelis Solingen** Med. Doct. en Mr. Chirurgijn in een bruine huisjapon gekleed, hij steunt met zijn rechterarm op een tafel gedekt met een smyrna's tapijt, in zijn linkerhand houdt hij een afbeelding van heilkundige werktuigen.

Afkomstig van het vroegere chirurgijns-gild.

H. 122 c. Br. 96 c. Kniestuk op doek.

2146. Laecken. 1761.

Regentenstuk van zes heeren, waarachter twee ondergeschikten.

H. 92 c. Br. 162 c. Op doek.

Afkomstig van het voormalig chirurgijns-gilde te Leiden.

2147. J. F. de la Court.

Portret van Prof. G. Bidloo, ter halve lijve, rechts gewend. A°. 1710. In ovale gebeeldhouwde lijst.

H. 133 c. Br. 91 c. Op doek.

2148. N. van Santen.

Portret van Conradus Zumbach de Coesfelt, Med. Doctor te Leiden.

H. 89 c. Br. 32,5 c. Op doek.

Hij had het bij testament van den 18den Juli 1770 aan het chirurgijns-gild, waarvan hij Assessor was, vermaakt.

2149—2151. Drie wapenborden van de leden van het Collegium Medicum. Het eerste met wapens van de heeren: Petrus Vromans, H. Oosterdijck Schacht, Hubertus Dekkers, J. van Brienens, Nicolaas Stam, Cornelius Verhil, Bartholomeus Keerwolff, Gerardus Geerling, Johannes Schroder, Johannes van der Til, op het tweede die van C, van Reverhorst 1745, A. van Roijen 1746, A. le Pla 1742, Jan Drijfnoo 1742, Gerard Verhulk 1742, Henricus Keerwolff 1749, Johannes Boon 1749, Samuel Carpentier 1750, David Smazen 1767, Galenus v. d. Kaay 1770, Paulus Marron 1772, Adrianus Dagevos 1775, Abraham Brouwer 1774, Abraham Hercules Copper 1783, Cornelius Teerling 1780. Deze beiden zijn op doek. H. 350 c. Br. 220 c. Op het derde vindt men de wapens van Hercules Copper 1783, Eduardus Sandifort 1779, Anton Jac. van Doeveren 1790, Albertus Brouwer 1792, Albertus Huigens 1792.

H. 180 c. Br. 265 c. Op doek.

2152—2169. Achttien wapens van leden van het Chirurgijns-gild: H. Schilham (anno 1769), Isaac Baate (anno 1771), Jan Fred. Haver, Simon Toussaint (anno 1755), P. Swanenburg, F. Rodrigues, L. W. D. Tombe, Cornelis Krul (anno 1756), S. Van Osnabrug, Fred. Bern. Albinus, Abr. Ledebor, Bern. Siegf. Albinus, Corn. Zumbag de Coesfelt, Joh. Alex. Pla, Abr. Fran-

ken. Gualth. Van Doeveren, Dr. Auhusius, L. Blankaart (anno 1772).

2170. **Kroonlijst**, gediend hebbende om wapens van leden van het Chirurijns-gild op te bevestigen.

L. 1,59 c. H. 38 c.

2171. **Kaast** met glazen deur en vooruitspringende lijst en pilasters, met boogvormig deksluk, versierd met geschilderde wapens van leden van het Chirurijns-gild.

Op een lijst boven de deur het opschrift in twee regels:

„Tot pronk en Leen-gebruyk van hunne Konst Genooten
„Bewaard 't Heel-konstig Gild, 't gereedschap hier beslooten.”

anno CIO.IOC.LXXIX

De geschilderde wapens zijn van: L. M. Schacht, Th. Maton, C. Van Groenevelt, T. J. Le Staffard, Mr. P. van Ewijk, Mr. G. Burghvliet, C. Vissendiep, G. Torrenius, A. B. Kruisen, J. D. Beunje, Johannis (Provoo?), Joh. Van Akeren, Charles Gervais, Jean Perimony, N. Smaltz, J. Polanen, W. Van Hoecke, T. Chapman, H. Van Delden, S. Van Schie, J. Eensaem, A. Van Nes, Gerardus Dicten, Thom. Paschierse, Gerrit De Haas, Sam. Van de Velde, C. Steenevelt, H. Ulhoorn, A. Van Post, S. Contenot.

H. 340 c. Br. 277 c. D. 43 c.

Afkomstig van de kamer van het Chirurijns-gild op de Waag. De ballen er later onder geplaatst.

2172. **Cederhouten kist** met koperen beslag en twee sloten; boven op het deksel het opschrift (Coll(egium) chirurgicum, ruw ingehakt de letters A K; deze kist bevat de naamlijsten der chirurijns, op perkament geschreven, van 1603—1806.

H. 51 c. L. 121 c. Br. 52 c.

Heelkundige werktuigen.

- 2173—2178. Zes tangen.

- 2179—2181. Drie ijzeren tangen afkomstig uit de instrumentenkist van het Chirurijns-gild.

L. 17 c. L. 21 c. L. 38,5 c.

- 2182—2185. Vier trepaanboren.

2186. IJzeren **trep**aanboor afkomstig van het chirurgijns-gild.
L. 12 c.
2187. Een huigsnijder.
2188. Een kiezentrekker.
- 2189—2191. Drie brandijzers.
- 2192—2194. Twee klemhaken met schroevendraaier.
2195. Cirkelronde **beugel** omwoeld met linnen, waaraan een haak is bevestigd.
2196. IJzeren **staak** met beugel.
L. 20 c.
2197. IJzeren **speculum**.
L. 41 c.
- 2198—2210. Dertien verschillende werktuigen.
Volgens een inventaris in het archief van het gild aanwezig waren in 1753 eenige dezer werktuigen reeds voorhanden.
2211. **Zwaardvisch**.
L. 395 c.
2212. **Zwaardvisch**.
L. 63 c.
- 2213—2215. Drie **zwaarden** van zwaardvisschen.
L. 46 c., 97 c., 109 c.
2216. **Steur**.
L. 67 c.
2217. **Penis** van een walvisch.
L. 190 c.
- 2218—2221. Vier **penes** van walvisschen.
2222. **Hoorn** van een rhinoceros.
L. 58,5 c
2223. Hertekop met gewei, zeer beschadigd.
H. 90 c.
2224. Houten been, waarschijnlijk een gedeelte van een beeld.
H. 100 c.
N°. 2.71—2224 afkomstig van de chirurgijnskamer op de Waa

σ. Boekdrukkersgild.

2225. Looden **plaat** op hout gehecht, afgietsel van een zetvorm met den titel: Het Nieuwe Testament enz. en het titelvignet: *Structa super lapidem* enz.
L. 21,2 c. Br. 28,2 c.
2226. Looden **plaat** met den titel: inhoudt aller boeken des N. T. enz.
L. 17,5 c. Br. 13 c.
2227. Looden **plaat** met den titel: inhoudt aller boeken des O. T. enz.
L. 17,5 c. Br. 6,5 c.
2228. Looden **plaat** met den titel „De propheet Maleachi” (cap. IIII).
L. 17,5 c. Br. 4 c.
2229. Looden **plaat** met den titel „de prophetiën der Propheten”.
L. 12,5 c. Br. 6,8 c.
2230. Looden **plaat** met den titel „kort bericht” enz.
L. 15,5 c. Br. 12,5 c.
2231. Looden **plaat** met den titel „Nobilissimus” enz.
L. 10,2 c. Br. 5 c.
2232. Looden **plaat** met den titel: „Eorumque” enz.
L. 14,2 c. Br. 4 c.
2233. Looden **plaat** met den titel: „Ick . . . schipper naest Godt van mijn schip”.
L. 17 c. Br. 10 c.
2234. Looden **plaat** met den titel: H KAINH ΔΙΑΘΗΚΗ.
L. 10,5 c. Br. 5 c.
2235. Looden **plaat** met den titel: „Johannes Leusden Lectori benevolø”.
L. 10,5 c. Br. 11 c.
2236. Looden **plaat** met den titel: ΠΙΝΑΞ ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ.
L. 21 c. Br. 17 c.
2237. Looden **plaat** met denzelfden titel.
L. 10 c. Br. 5 c.
2238. Looden **plaat** met den titel: ΠΙΝΑΞ.
L. 10 c. Br. 5,5 c.
2239. Looden **plaat** in blanco.
L. 12,5 c. Br. 6,5 c.

2240. Looden **plaat** met den titel: „Deuteron. cap. 4 vers 2”.
L. 17,5 c. Br. 7 c.
2241. Looden **plaat** met den titel: „36 hij is een | niet door der ver-
menginge der sub. stantie | maer door de eenheid des persoons”.
L. 8,5 c. Br. 3 c.
2242. Looden **plaat** met 6 regels fijn gothisch schrift.
L. 8,5 c. Br. 2 c.
2243. Looden **plaat** met den titel: „to the most high and mighty
Prince William”.
L. 17 c. Br. 5,5 c.
2244. Looden **plaat** met den titel: H | KAINH | ΔΙΑΘΗΚΗ; 12 blad-
zijden grieksche tekst aan elkander.
H. 82 c. L. 29 c.
2245. Looden **plaat** behorende bij n°. 2244, met een opschrift in
4 regels: Te Leijden bij de weduwe van Cornelis Bontesteijn
Johannes Muller, Joh.zoon en Samuel Luchtmans 1724.
L. 14 c. Br. 3 c.
2246. Proeve van drukwerk met den titel: Proben einiger Stereotypen
welche von 1700—1726 nach dem vom Pfarrer Muller zu Leiden
erfundenen Verfahren in der Luchtmanns'schen Officen gegossen,
sich jetzt im Besitz ihrer Nachfolger der firma E. J. Brill,
Drucker und Verleger daselbst befinden”. In lijst en achter glas.
H. 58 c. Br. 67 c.
Deze stereotypplaten zijn de oudst bekenden.
2247. **Stereotypplaat** met het opschrift in 4 regels: *Eorumque
collegis Amplissimis Gravissimisque viris.*
L. 14 c. Br. 4 c.
In bruikleen van de Universiteits-bibliotheek.
2248. **Afdruk** van de plaat n°. 2247.
L. 18 c. Br. 9 c.
2249. Zevenenzeventig looden blokjes om een arabesken rand rond eene
afkondiging te drukken.
L. 2,5 c. Br. 1,3 c.
Afkomstig van de drukkerij op het raadhuis.

- 2250 Zeventien houten blokken, gediend hebbende om een boekwerk over het landmeten te drukken.
Afkomstig van de rechtbank.
2251. **Afgietsel** in lood om aan het einde der pagina's te drukken; arabesken met het onderschrift: Register.
L. 17,5 c. Br. 9,5 c.
2252. **Plaat** als n°. 2251.
L. 10,5 c. Br. 5,5 c.
2253. **Plaat** als n°. 2252 waarvan de hoeken schuin bijgesneden zijn.
L. 7,5 c. Br. 6 c.
- 2254 **Plaat** als n°. 2252 om op een titelblad te drukken, de voorstelling van David met de harp.
L. 9,4 c. Br. 5,3 c.
2255. **Plaat** met Minerva en het devies van Luchtmans, „Tuta sub aegide Pallas”.
L. 8 c. Br. 7 c.
2256. **Plaat** voorstellende Pallas bij een boom en het opschrift: „ne extra oleas”.
□ 5 c.
2257. **Plaat** voorstellende een vrouw, houdende in de eene hand een hamer, in de andere een winkelhaak en staande in een ovaal, waarboven het opschrift: „Deo duce” binnen het ovaal „Ingenio, Labore, Arte, Vigilantia”.
L. 4 c. Br. 3,5 c.
2258. Geelkoperen **stempel** voor een boekband, voorstellende het wapen van Leiden, waarboven Pallas en twee geniussen, links de gerechtigheid, rechts de roem, onderaan een boek, op het eene blad „Lvg. Batavorum”.
L. 17 c. Br. 13 c.
2259. **Stempel** voor een boekband, Minerva staande naast haren uil steunende op het wapen van Leiden en het onderschrift LVGD... BATA.
H. 9,5 c.
2260. Koperen **stempel** met de voorstelling van het wapen van Leiden, gehouden door een gehelmden leeuw, in renaissance lijst,

gebruikt voor den band van Dr. W. Pleyte, Leiden voor 300 jaar.
H. 11,5 c. Br. 8 c.

2261. **Stempel** met het wapen van prins Willem III.
L. 15 c. Br. 11 c.
2262. Koperen **plaatje** met afdruk als n°. 2261, doch met gewijzigde voorstelling.
L. 6,8 c. Br. 5 c.
2263. Koperen **plaatje** met afdruk als n°. 2262, voorstellende het wapen van Oranje gehouden door twee leeuwen.
H. 9,7 c. Br. 9,5 c.
2264. **Plaatje** met de voorstelling van de twee zijden van een penning, op de eene zijde het borstbeeld van Karel V, op de keerzijde een kroon op zuilen.
L. 10,2 c. Br. 4,5 c.
2265. **Houtsnede** voor een titelblad met het devies van Luchtmans boven het beeld Pallas.
L. 8 c. Br. 5,8 c.
2266. **Houtsnede** met de voorstelling van een ploegenden landbouwer en het omschrift „*spes alit agricolas*”.
L. 7 c. Br. 5 c.
2267. **Houtsnede** met een zwevenden engel en het omschrift: *pax artium altrix*.
L. 7 c. Br. 5 c.
- 2225—2267 zijn, uitgezonderd de nummers 2247, 2248, 2249, 2250, in bruikleen afgestaan door de Firma Brill alhier.

v. Uithangteekens.

2268. Schouderblad van een walvisch, aan den rand een opschrift in twee regels:
„In liefden gestadich. In Lijden geduldich
Doet verblijden menich mensch sorgvuldich”.
Gevonden in de gracht aan de Rhijnsburgsche poort. Waarschijnlijk gediend hebbende voor een uithangbord in de 16e eeuw.
Zie Kunst- en Letterbode 1841, Deel II, bl. 31.
H. 116 c. Br. 117 c.

2269. Nabootsing van het hoofdstel van een paard met twee koperen oogkleppen, uithangbord van een zadelmaker.

L. 41 c.

2270. **Uithangbordje** van een instrumentmaker met een 4reg. opschrift in vergulde letters:

Door kunst van 't glasgestel wordt hier voor 't oog gebragt

Het kleinste schepsel zelfs; een wonder van Gods magt.

Ja stof en waterdrup die zullen hier bewijzen,

Dat al de werken Gods dien grooten maker prijzen!

L. 56 c. H. 22 c.

Afkomstig van het Stadhuis.

2271. Geschilderde houten bol.

Midd. 15 c.

2272. Twee stukken van hertehorens.

L. 77 c.

X. ONDERWIJS.

a. HOOGESCHOOL.

2273. **Stempel** met het beeld van Minerva en haar uil, in de rechterhand houdt zij een hoed en vingerring; zeer verroest.

□ 7 c.

2274. **Stempel** voorstellende: den leeuw verdedigende het wapen van Leiden, met het onderschrift: DONVM CONSVLVM LEYDEN-SIVM. Keerzijde van n°. 2273.

□ 7 c.

- 2275, 2276. Twee **stempels** als n°. 2273 en 2274, doch uitstekend bewaard in blikken doozen, gediend hebbende om de medaille te slaan die de stad aan de studenten schonk, wanneer zij met de kap promoveerden; rond Minerva het opschrift: PRETIVM NON VILE LABORVM PILEVS, rond den leeuw de woorden: VIRTVTIS AVITA PRÆMIUM ACADEMIA. Graveurmerk IO Drap.

Midd. 4,5 c. L. 11,5 c.

2277—2279. Twee gouden en een zilveren **draagpenningen** met de stempels n°. 2275 en 2276 geslagen; aan de zilveren ontbreekt het oog met den ring.

v. L. I. p. 198.

Midd. 4,8 c.

2280, 2281. Bronzen afslagen van voor- en keerzijde der **prijspenning** der Leidsche Hoogeschool.

v. L. I. p. 199.

In bruikleen van den directeur van het penningkabinet der Universiteit.

Midd. 5 c.

2282. **Zegel** der Academie in roode was, met de voorstelling van Minerva houdende in de eene hand een boek, in de andere het schild en staande in eene nis; aan de eene zijde de Hollandsche leeuw, aan de andere zijde het wapen van Oranje, onder aan den rand het wapen van Leiden. Het omschrift luidt: „Signum, Maius, Academiae, Lugdunensis, apud. Batavos”, in een koperen doosje afkomstig van een doctoralen bul.

Midd. 7,5 c.

2283. **Zegel** der Academie in lak; Minerva houdt een schild waarop de hollandsche maagd met de vrijheidshoed bij een altaar, waarop een anker is afgebeeld; tegenover de maagd de leeuw met de nederlandsche vlag; omschrift: Sigillum academiae lugdunensis apud batavos”.

Midd. 6,5 c.

2284. **Zegel** der Academie in groene was; Minerva voor een tempel waaronder het jaartal 1807 en het omschrift: „Sigillum Maius Universitatis Regiae Hollandiae”.

Midd. 10 c.

2285. **Zegel** in bruine was, door de medische faculteit gebruikt, met de voorstelling van eene vrouw met twee hoofden in een brandglas de zonnestralen boven een altaar opvangende, waarop het wapen van Holland is afgebeeld; in de linkerhand houdt zij een hart bij een tempelpilaar waarop het wapen van Oranje is geteekend, onder deze voorstelling het wapen van Leiden en het jaartal 1670. Omschrift: Sig(illum) Fac(ultatis) Med(icinae) in acad(emia) lugd(un)o Bat(ava). Experientia et ratione.

Midd. 6,5 c.

2286. Zegel als n°. 2281 in rood lak en kleiner.
Midd. 4,5 c.
2287. Afdruk op papier van een zegelstempel der medische faculteit met de voorstelling van den franschen adelaar boven een gedenkteeken met een buste en het opschrift HIPPOCRATE en het onderschrift: univ(ersitatis); rond deze voorstelling het omschrift: Faculté de médecine de Leide.
Midd. 5 c.
2288. Orgeldeuren van het voormalig kerkorgel uit het groot auditorium der Academie; op de achterzijde zijn de latijnsche teksten der psalmen CL en XXXIII, in verguld op groen geschilderd. Op de voorzijde de wapens van curatoren en rector der Academie; geschonken door Baldewinus Hamei bij gelegenheid van zijn doctoraat in de medicijnen bij gelegenheid van het eeuwfeest. A°. 1675.
H. 224 c. Br. 200 c.
2289. Bul voor het doctoraat in de medicijnen van *Carolus Carnier*, 24 November 1761.
L. 34 c. Br. 53 c.
Geschenk van den heer C. A. Emeis.
2290. Bul voor het meesterschap in de beide rechten van Petrus Lietaert, 24 October 1724.
L. 59 c. Br. 36 c.
Geschenk van den heer C. A. Emeis.
2291. Acte tot aanneming van Advocaat bij het Hof van Holland van P. Lietaert, 30 Jan. 1725.
L. 29 c. Br. 27 c.
Geschenk van den heer C. A. Emeis.
2292. Acte van meerderjarigverklaring door de Staten van Holland, van P. Lietaert, 15 Nov. 1725.
L. 55 c. Br. 29 c.
Geschenk van den heer C. A. Emeis.
2293. Bul voor het meesterschap in de beide rechten van Frans Lietaert, 11 April 1758.
L. 53 c. Br. 35 c.
Geschenk van den heer C. A. Emeis.

2294. Hardsteen gevelsteen met een opschrift in 6 regels: PRIMUM | HUIUS. MURL. | LAPIDEM. POSUIT. | I. VAN ROYEN. F | AD. D IUNII XXV. | AI. MDCCXXXVI.

H. 50 c. Br. 62 c.

Afkomstig van een afgebroken muur van den hortus.

2295. Bord met opschrift in vergulde letters op zwarten grond, afkomstig van het Collegium Practicum, opgericht A°. 1787.

H. 170 c. Br. 200 c.

2296. Eikenhouten deur, afkomstig van een vertrek van het Collegium practicum, met het opschrift: „Collegium practicum inchoatum est sub D. O. Heurnio et D. Ewaldo Screvelio. A°. 1636”.

H. 190 c. Br. 99 c.

Afkomstig uit het Cecilia gasthuis.

2297. Simplitie of kruidenkast in den vorm van een boek, gesloten met twee koperen klampen op voetstuk, gedragen door vier platte bollen, op den band het opschrift in twee regels: THE-SAURUS | SANITATIS. Op de voorzijde van den band, ingericht als deur, zijn in koper relief de wapens aangebracht van de heeren collegii-pharm-assessores: *Adamus Harrel* 1660. *Marcus van der Hoeven* 1660. *Wilhelmus Rottermond* 1660. *Gerardus Robaert* 1661. *Johannes Splinter* 1661. *Franciscus Sevenhuisen* 1660. *Wilhelmus Wegewaert* 1660. In het midden een symbolische voorstelling van de geneeskunst. Op de binnenzijde van de deur een schilderij, voorstellende een tuin met exotische gewassen. In de kast zelve 16 kleine laadjes, gemerkt: 1—13, A, F en E en 8, over de geheele breedte doorlopende laden gemerkt: 1—15, CP.H, 29 M, F CL en 14, eenige laden ontbreken. In het midden nog een afzonderlijk kastje, hoog 41, breed 28,5 c. In de laden zijn verschillende kruiden aanwezig.

Deze kast is afkomstig van het Nosocomium en werd gebezigd om als leiddraad te dienen bij de examina in de pharmacie. Sedert de overplaatsing van het Nosocomium naar het Universiteits-ziekenhuis werd deze kast, ofschoon daarheen overgebracht, niet meer voor dat doel noodig gekeurd en door bemiddeling van

den curator wijlen Dr. W. C. Van den Brandeler aan het Stedelijk Museum afgestaan.

H. 174 c. Br. 120 c. Diep 57 c.

- 2298.** Koperen zegelstempel van het groot zegel der Leidsehe Studentensenaat „Intro Ubique” (opgeheven in Maart 1839), in het midden een sleutel waarboven in een cirkel de sleutels van Leiden omgeven door het opschrift: SIGILLUM MAJUS, onderaan het jaartal 1796, om het geheel een randschrift: INTRO UBIQUE, om den rand een bloem of bladerenkrans. Vgl. Vox Stud. 1879/80, n°. 11—15.

Midd. 7 c. H. 2,5 c.

- 2299.** Afgietsel in gips van den stempel n°. 2298.

b. MIDDELBARE EN LAGERE SCHOOL.

- 2300.** Zegel in roode was van het genootschap „Mathesis scientiarum genitrix A° 1785” voorstellende Pallas die staande, een boek aan een naakten knaap geeft, eenige knapen staan bij haar.
Midd. 5 c.

- 2301.** Zegel van Mathesis Scientiarum genitrix, Pallas zittende, met drie knapen aan hare voeten, bij eenige meetkunstige instrumenten.

Midd. 5 c.

- 2302.** Zilveren prijspenning van het genootschap Mathesis Scientiarum Genitrix A°. 1785. Vereerd aan den leermeester en cassier P. Rijk. 22 Mei 1787.

Midd. 5,8 c.

Geschenk van den heer P. E. Rijk, te Arnhem.

- 2303.** Zilveren prijsmedaille van het Genootschap Mathesis Scientiarum Genitrix. Op de keerzijde een 6regelig gegraveerd opschrift: „Toegekend aan A. P. Kuys. 6 Nov. 1793”.

Midd. 5 c.

Geschenk van den Heer P. du Rieu Jr.

- 2304.** Zilveren medaille uitgereikt door het genootschap M. S. G. aan C. B. R. Van Gelder (22 April 1844).

Midd. 4,7 c.

2305. **Hemelglobe** op houten stelling door Gerhardus en Leonhardus Valk 1715.
H. 69 c. Midd. 64 c.
Geschenk van den heer J. L. Cornet.
2306. **Linnen merklap** met figuren versierd en letters C.V. A°. 1804.
D.T.
L. 50 c. Br. 38,5 c.
Geschenk van den heer J. Van der Meer.
2307. **Merklap** waarop verschillende figuren zijn geborduurd en het jaartal 1771.
H. 39 c. Br. 38 c.
Geschenk van G. Smeyen wachmeester der veldartillerie.
2308. **Linnen stoplap**, met gekleurd garen bewerkt, met de letters MP. en CR. n°. 1738 en opengewerkten rand.
L. 44 c. Br. 41,5 c.
Geschenk van den heer J. Van der Meer.

XI. SCHOONE KUNSTEN.

I. SCHILDERIEN.

a. Van bekende Meesters.

2309. **D. van der Aa.** 1731—1809.
Een grauwtje voorstellende spelende kinderen.
H. 107 c. Br. 93 c. Op doek.
Geschenk van wijlen den heer B. F. Krantz.
2310. **A. van Antem.**
Zeelag tusschen een hollandsche en zweedsche oorlogsvloot, een tot aan den spiegel gezenken schip van den vijand op den voorgrond, een hollandsch schip en bemande sloepen in gevecht; een kalme zee. Op een drijvend stuk hout het monogram A A.
H. 67 c. Br. 96 c. Op doek.

2311. A. van Antem.

Een woelend water met buyige lucht en onderscheidene zeilende vaartuigen; op den voorgrond links twee roeibooten, een drijvend stuk hout gemerkt A A.

H. 30 c. Br. 51 c. Op doek.

Afkomstig van het voormalige Cecilia Gasthuis te Leiden.

2312, 2313. Johannes Le Franc van Berkhey. Leiden 1729—1812.

Twee bloemstukken. In bruikleen van de Maatsch. voor Ned. letterk.

H. 39 en 39 c. Br. 32 en 31,5 c. Op paneel.

2314. D. Boodt.

Bergachtig landschap met een groep jagers, een paar honden met een dame, links op den voorgrond een grazend paard en twee schapen.

H. 58,5 c. Br. 70,5 c. Op paneel.

2315. D. Boodt.

Een landschap met steilen rotswand waar langs een herder zijn vee voert, op den voorgrond een waterplas met een veehoeder.

H. 58,5 c. Br. 70,5 c. Op doek.

Afkomstig van het voormalige Cecilia gasthuis te Leiden.

2316. D. Boodt.

Zeestukje met de voorstelling van een brandend schip in volle zee, de naam van den maker staat geschreven in de golven.

H. 25,5 c. Br. 29 c. Op paneel.

2317. Quirijn Gerritz. Breekelenkamp. Zwammerd. 1610—1668.

Een oude vrouw en een oud man in een binnenhuis bij een spinnewiel; een bijbel en andere voorwerpen liggen op den vloer.

H. 60 c. Br. 83 c. Op paneel,

2318. Q. Gz. Breekelenkamp.

Een man en eene vrouw aan den disch in een binnenhuis, ter rechterzijde een spinnewiel en andere voorwerpen.

H. 59,5 c. Br. 77 c. Op paneel.

2319. Q. Gz. Breekelenkamp.

Eene oude vrouw die een boterham zit te snijden voor een jongen in een binnenhuis, achter den jongen ligt een varkensblaas op den grond, naast het vrouwtje staat een spinnewiel.

H. 44,5 c. Br. 50 c. Op paneel.

N°. 2317—2319. In bruikleen afgestaan door Regenten van het Jan Michielshofje te Leiden.

2320. Adriaan Brouwer. Haarlem 1608—1640 Antwerpen. Leerling van Frans Hals.

Twee boeren; de eene zingt, de andere speelt op de klarinet.

H. 16 c. Br. 14 c. Op paneel.

Afkomstig van het Stadhuis.

2321. E. V. B.

Stil leven. Twee schelvijschen, een geopende mossel en een mand op den hoek van een tafel, geteekend met een monogram.

H. 49,5 c. Br. 38 c. Op paneel.

Afkomstig van het voormalige Cecilia Gasthuis.

2322. J. L. Cornet. Leiden 1815—1882.

Stal met invallend licht, op den voorgrond een geit en verschillende voorwerpen, als tonnen, een ladder, enz.

H. 33 c. Br. 42 c. Op paneel.

2323. J. L. Cornet.

Kelder met een trap en invallend licht.

H. 27,5 c. Br. 22 c. Op papier.

2324. J. L. Cornet.

Portret in medaillon van een oud man, met baret op het hoofd, gekleed in een mantel met bonten rand.

H. 10 c. Br. 8,5 c. Op paneel.

2322—2324 zijn aangekocht op de auctie Cornet.

2325. L. E. D. f(ecit).

Een mansportret (Jan van Hout?) met stolpkraag, het gelaat rechts gewend. Aetatis 70.

H. 60 c. Br. 51,5 c. Op doek.

Afkomstig van het Stadhuis.

2326. Cesar van Everdingen. Alkmaar 1606—1679.

Een mansportret nagenoeg van voren, de rechterarm is in de zijde geplaatst, de linkerhand houdt een paar handschoenen vast. Links een geslachtswapen en het opschrift Aet. 46 Anno 1648.

In bruikleen afgestaan door hh. regenten van het R. K. Weeshuis te Leiden.

H. 106 c. Br. 80,5 c. Kniestuk op paneel.

2327. Cesar van Everdingen. Alkmaar 1606—1679. (G. P. Rouffaer).

Mansportret nagenoeg van voren, met een hoed op het hoofd, de rechterarm in de zijde, de linkerhand op de borst; rechts een familiewapen. Aetatis 31. Anno 1635.

H. 106 c. Br. 80,5 c. Kniestuk op paneel.

2328. Cesar van Everdingen. Alkmaar 1606—1679. (G. P. Rouffaer).

Vrouwenportret, pendant van n°. 2327, de rechterhand rustende op een stoel, de linker is langs het lijf uitgestrekt en houdt een paar handschoenen, links een familiewapen. Aetatis 31. Anno 1635.

H. 106 c. Br. 80 c. Kniestuk op paneel.

In bruikleen afgestaan door hh. regenten van het R. K. Weeshuis te Leiden.

2329. Govert Flinck. Kleef 1615—1660 Amsterdam. Leerling van Lambert Jacobs en van Rembrandt van Rijn.

Een mansportret, gekleed met een stolpkraag, rechts gewend, in de rechterhand een hoed, den linker met den handschoen komt uit de plooi van den mantel te voorschijn.

H. 127 c. Br. 100 c. Kniestuk op doek.

Afkomstig van het Stadhuis.

2330. Kopie naar Frans Francken den ouden. Het origineel in het musée Rath te Genève. (G. P. Rouffaer).

Eene voorstelling uit de spaansche beroerte. In een binnenhuis onder een wijden schoorsteen staat een dubbele ladder waarop een soldaat een man met gebonden armen en met den strop om den hals, naar boven leidt om hem op te hangen; de beenen van twee vroegere slachtoffers zijn onder den schoorsteen zichtbaar; een monnik bereidt een vierden tot de doodstraf voor.

Door een opgeslagen gordijn is ook eene rechtspleging buitenshuis zichtbaar.

H. 49 c. Br. 39 c. Op paneel.

Geschenk van den heer B. W. Wittewaall te Utrecht.

2331. **Barent Gael** geb. in het begin der 17e eeuw. Leerling van Ph. Wouwerman.

Een vogelmarkt in een dorpsbuurt bij zomer met een menigte boeren en boerinnen.

H. 30 c. Br. 37,5 c. Op paneel.

2332. **Barent Gael.**

Een varkenmarkt in een dorpsbuurt bij een herberg met een menigte mannen en vrouwen; in het verschieft een paard met kar en andere figuren; pendant van n°. 2331. De stukken geteekend B. Gael 1687.

H. 30 c. Br. 37,5 c. Op paneel.

In bruikleen afgestaan door regenten van het Jan Michielshofje te Leiden.

2333. **P. D. G. (Pieter de Grebber).** 1638.

Een mansportret rechts gewend; de persoon houdt in de rechterhand een gebedenboekje. Vermoedelijk Martinus van der Velde, ob. 1639.

H. 77 c. Br. 59,5 c. Op paneel.

In bruikleen afgestaan door regenten van het R. K. Weeshuis te Leiden.

2334. **Jan van Hujsum.** Amsterdam 1682—1742. Leerling van zijn vader Justus van Hujsum te Amsterdam.

Bloemstuk. In eene nis een lichtbraine vaas met laag verheven beeldwerk, waarin een ruiker; op de plint is een schelpslak afgebeeld.

H. 53 c. Br. 41 c. Op doek.

Geschenk van den Heer Mr. S. Snellen van Vollenhoven te 's Gravenhage.

2335. **A. H. Bakker Korff.** den Haag 1824—1882 te Leiden. Antwerpsch vrouwtje. Studiekop.

H. 38 c. Br. 35 c. Doek op paneel.

2336. A. H. Bakker Korff.

Redevoering van Epicurus. Teekening.

H. 58 c. Br. 110 c.

2337. A. H. Bakker Korff.

De melancholieke, onvoltooid schilderstuk op paneel.

H. 17 c. Br. 12,5 c.

2338. H. Langelaan. Leiden.

Hondenkop. Studie.

H. 16 c. Br. 14,5 c. Paneel.

2339. H. van Limborch. 1680—1759.

Familieportret met de voorstelling van een herder en herderin met twee honden.

H. 168,5 c. Br. 237 c. Op doek.

Geschenk van de erven Dr. J. Th. Bergman.

2340. Fredericus H. Mans; leefde nog in 1677.

Een dorpsvaart met geboomte, gebouwen en een kerktoeren; langs den oever varende of wandelende personen, terwijl anderen zich voor de herberg bewegen; geteekend 1632.

H. 37 c. Br. 45 c. Op doek.

Afkomstig van het voormalige Cecilia Gasthuis.

2341. Abraham Mignon. Frankfort 1639—1697. Leerling van Jacob Kuvel en Jan Davids de Heem.

Bloemstuk. In een nis staat een bloemenglas met water gevuld, waarin een ruiker is geplaatst; op de plint is een sehelslak afgebeeld.

H. 75 c. Br. 57 c. Op doek.

Afkomstig van het Stadhuis.

2342. Egb. van der Poel (Jhr. V. de Stuers) of Willem Kalff (G. P. Rouffaer, vgl. Boymans n°. 137) vroeger Verwoerd.

Een vrouw staat voor een boerenwoning te schuren, omringd door een menigte voorwerpen, een slapenden hond, een haan en eenden, op den tweeden grond een man en vrouw in gespreke een hooiberg in het verschiët.

H. 59,5 c. Br. 84 c. Op paneel.

In bruikleen afgestaan door hh. regenten van het Arme weesen kinderhuis.

2343. G. van der Puijl.

Een grauwtje, voorstellende spelende kinderen, ovaal in gesneden lijst.

H. 49 c. Br. 86 c. Op doek.

Geschenk van den heer B. F. Krantz.

2344. Joris van Schooten. 1643.

Eene voorstelling van het menschelijke leven genaamd de *Tabula Cebetis*, door den wijsgeer Cebes, uit Thebe, gegeven. In 1624 op verzoek van de regeering van Leiden vervaardigd, om in de latijnsche school geplaatst te worden, voor de prijs van f100.

H. 127 c. Br. 207 c. Op paneel.

2345. D. Sjollesma. 1760—1840.

Watersnood in Friesland in het jaar 1825; op den voorgrond een schuit met personen en een huis tot aan het dak in het water staande.

H. 61 c. Br. 77 c. Op doek.

Geschenk van den heer J. J. van Rijnveld.

2346. J. v. Streek. 1632—1678.

Een stilleven. Op een steenen plint met opgeschoven tafelkleed staat een porseleinen schotel met een gekookte kreeft, waarachter een confituurpot met een beker van perle-d'amour op vergulden voet en een zilveren bord met broodje, oesters en mes; voorts eenige vruchten.

H. 101,5 c. Br. 83 c. Op doek.

Afkomstig van het voormalige Cecilia Gasthuis te Leiden.

2347. I. V. S. 1594. 22.

Een groep luidruchtige personen om den disch in een binnenhuis; een tweede groep van drie vrouwen, eene met een naakt kind op den schoot in een bakermat gezeten eene andere is met huiselijk bedrijf bezig; groenten en andere voorwerpen op den voorgrond.

H. 34,5 c. Br. 63 c. Op paneel.

Afkomstig van het voormalig Cecilia Gasthuis te Leiden.

2348. Dominicus van Tol. Geboren te Bodegraven 1631, overleden te Leiden in 1678. Leerling van zijn oom G. Dou † 1676.

Eene vrouw bakt pannekoeken in een binnenhuis, naast haar staat een jongen; voorts twee jongens en een meisje.

H. 49,5 c. Br. 39 c. Op paneel.

Afkomstig van het Stadhuis.

2349. **B. van der Veen.**

Een landschap, voorstellende een langs een hofstede voerenden rijweg, op den achtergrond een man, een boerenherberg, een postwagen en verschillende personen.

H. 48 c. Br. 65 c. Op paneel.

Afkomstig van het voormalige Cecilia Gasthuis te Leiden.

2350. **F. Verhagen.**

Een stilleven. Op den hoek eener tafel een rijnwijnglas, morrellen, druiven en oranjeappelen, een half geschilde citroen, een oester en mes op een zilveren bord.

H. 64,5 c. Br. 48 c. Op paneel.

Afkomstig van het voormalige Cecilia gasthuis te Leiden.

2351. **C. V. Z. 1664.**

Een rotsachtig landschap met bouwvallen, waarlangs een rivier kronkelt; op den voorgrond een ruiter, een man en een hond.

H. 33 c. Br. 39 c. Op paneel.

Afkomstig van het voormalige Cecilia Gasthuis te Leiden.

β. Van onbekende Meesters.

a. Gewijde voorstellingen.

2352. Voorstelling uit de geschiedenis van Jozef. Het vinden van den beker in Benjamin's korenzak.

H. 60 c. Br. 83. Op paneel.

2353. David met het hoofd van den reus Goliath treedt een spelenden maagdenrei te gemoet, de spits van het leger ter rechterzijde, in het verschiet een bergachtig landschap.

H. 52 c. Br. 102,5 c. Op paneel.

2354. Maria en het Christuskind. Het kind heeft de wereldbol in de linkerhand, met de rechter wijst het daarop.

H. 67 c. Br. 58 c. Op doek.

In bruikleen afgestaan door hh. regenten van het R. K. Weeshuis te Leiden.

2355. Christus met den rietstaf, en een opschrift in twee regels: Ecce Homo Ave Rex NN. RB.
H. 84 c. Br. 27 c. Op paneel.
In bruikleen afgestaan door hh. regenten van het R. K. Weeshuis te Leiden.
2356. De opstanding van Christus.
H. 112 c. Br. 160 c. Op paneel.
2357. De hemelvaart van Christus.
H. 101,5 c. Br. 174 c. Op paneel.
2358. Voorstelling der hel. Laatst van de 16e eeuw. Destijds hing dit stuk in de vierschaar.
H. 94 c. Br. 124 c. Op paneel.
Afkomstig van het Stadhuis.
2359. Schilderij op paneel geschilderd, uit het begin der 17e eeuw voorstellende den breeden en den smallen weg.
Een dergelijk stuk in het Biasch. Museum te Haarlem.
H. 68 c. Br. 91 c. Op paneel.
2360. Zinnebeeldige voorstelling der goddelijke genade. Eene vrouw Gratia, met kroon en palmtak houdt het boek met de zeven zegelen op den schoot, waarbij het Lam Gods en een knielend kind staan, op den tweeden grond links de Fons vitae of de fontein des levens.
H. 51 c. Br. 62 c. Op paneel.
In bruikleen afgestaan door hh. regenten van het R. K. Weeshuis te Leiden.
2361. Een landschap met een kasteel en drie personen, de Emmausgangers.
H. 31 c. Br. 121 c. Op paneel.
Afkomstig van het voormalige Cecilia Gasthuis te Leiden.
- b. Voorstellingen uit het leven.
2362. Ruitergevecht op een heuvelachtig terrein waardoor een weg kronkelt, op den voorgrond links is een gewond paard nederge-stort, een gesneuvelde ruiter in het midden der hoofdgroep.
H. 58 c. Br. 83 c. Op doek.
2363. Een binnenhuisje met drie drinkende boeren, waarvan twee zijn gezeten. Schilderstukje vermoedelijk gemaakt naar een gravure van Ostade.
H. 27,5 c. Br. 26,5 c. Op paneel.

2364. **Grauwte voestellende spelende kinderen.**

H. 89,5 c. Br. 91 c. Op doek.

2365. **Grauwte als n°. 2364.**

H. 92,5 c. Br. 114,5 c. Op doek.

γ. Portretten van onbekenden.

2366. **Mansportret met den hoed onder den linkerarm; in de rechter een wandelstok.**

H. 34,5 c. Br. 26,5 c. Op paneel.

2367. **Vrouwenportret met gekruiste armen, in de rechterhand een waaier, in de linker een paar handschoenen. Pendant van n°. 2366.**

H. 34,5 c. Br. 26 c. Op paneel.

Afkomstig van het voormalige Cecilia Gasthuis te Leiden.

2368. **Mansportret, rechts gewend.**

H. 74,5 c. Br. 63,5 c. Ovaal op doek.

2369. **Vrouwenportret, links gewend, pendant van n°. 2368.**

H. 76,5 c. Br. 63,5 c. Ovaal op doek.

2370. **Ben mansportret in profiel, links gekeerd.**

H. 50 c. Br. 40 c. Ovaal op koper.

De drie laatste portretten in bruikleen afgestaan door hh. regenten van het H. G. of Arme wees- en kinderhuis te Leiden.

2371. **Mansportret, rechts gewend, met hoogen plooi kraag en een baret op het hoofd. In de rechterhand een gebedenboekje, in de linker een paar handschoenen. A°. Dom. 1573. A°. Ae. 23.**

H. 66 c. Br. 56 c. Op paneel.

2372. **Mansportret, links gewend, met platten kraag en lang haar, boven in den rechterhoek een wapen.**

H. 81 c. Br. 65 c. Op doek.

Beiden in bruikleen afgestaan door hh. regenten van het R. K. Weeshuis te Leiden.

2373. **Portret eener bejaarde vrouw moeder van het Geref. Weeshuis; links gewend, met stolpkraag; borstbeeld.**

H. 67 c. Br. 51,5 c. Op paneel.

2374. **Vrouwenportret** in geel gewaad, links gewend, met de rechterhand maakt zij een wijzende beweging.
H. 66,5 c. Br. 53 c. Ovaal op paneel.
In bruikleen afgestaan door hh. regenten van het H. G. of Arme wees- en kinderhuis te Leiden.
2375. **Portret eener vrouw** in geestelijk gewaad (klopje) links gewend. Hare rechterhand rust op een doodshoofd, dat naast een crucifix op een met een rood kleed gedekte tafel ligt, in de linkerhand houdt zij haar gebedenboek. 1659 Aet. 20.
H. 111,5 c. Br. 86 c. Op doek.
In bruikleen afgestaan door hh. regenten van het Jan Michiels-hofje te Leiden.
2376. **Portret van een meisje** zittende aan een tafel met een groen kleed, in wit zijden gewaad en een met goud doorstikte bruin rooden mantel, in de hand een papier houdende.
H. 83 c. Br. 71,5 c. Op paneel.
In bruikleen van de Universiteits bibliotheek.
2377. **Vrouwenportret** gerestaureerd door den heer J. L. Cornet.
H. 41,5 c. Br. 31 c. In lijst op paneel.
2378. **Het portret ten voeten uit**, van een zittend jongeling met een driekleurig vaandel in de hand.
H. 109 c. Br. 89 c. Op doek.
Afkometig van het Stadhuis.
2379. **Mansportret** ter halverlijve links.
H. 54,5 c. Br. 39 c. In vergulden lijst. Op doek.
Geschenk van de erven J. T. Bergmann.
2380. **Mansportret** links gewend, met geplooiden kraag.
H. 14 c. Br. 11,2 c. Op paneel.
In bruikleen van het Jeruzalems-hof.
2381. **Mansportret** en face, borstbeeld. Geharnast en met gouden ketting, waaraan een draagpenning hangt. (Gelijkend op Prins Willem II).
H. 50 c. Br. 44 c. Op doek.
2382. **Schoorsteenstuk** met de voorstelling van eene dame met bloemen.
H. 73 c. Br. 100 c. Op doek.

d. Landschappen.

2383. Een bergachtig en boomrijk landschap; ter rechterzijde een opgaende weg met menschen te paard en te voet en een paar honden.
H. 69 c. Br. 87,5 c. Op doek.
2384. Een bergachtig en boomrijk italiaansch landschap met een waterval; ter linkerzijde een weg met een ruiter en andere personen.
H. 68,5 c. Br. 88 c. Op doek.
Pendant van n°. 2383.
Afkomstig van het voormalig Cecilia Gasthuis te Leiden.
2385. Een italiaansche zeehaven met vaartuigen, waarbij een stadsmuur en een aantal personen.
H. 51 c. Br. 62,5 c. Op doek.
2386. Een bergachtig landschap; ter rechterzijde eenige gebouwen; op den voorgrond een hoogen boom, waarbij twee mannen en een hond; verder nog twee ruiters waarvan een op een wit paard gezeten in gesprek met twee personen.
H. 47,5 c. Br. 65 c. Op paneel.
Afkomstig van het voormalige Cecilia Gasthuis te Leiden.
2387. Een heuvelachtig landschap, waarin vijf boerenwoningen met boomen, en twee breede rijwegen.
H. 86 c. Br. 48,5 c. Op paneel.
2388. Een landschap met een rivier, een heer te paard en een blaffenden hond. Blijkbaar is dit doek uit een grootere schilderij geaneeden.
H. 67,5 c. Br. 55,5 c. Doek op paneel.
2389. Een landschap met een weg tusschen gebouwen en bergen. Op den voorgrond een vrouw, twee mannen en een ezel.
H. 38,5 c. Br. 32,5 c. Op paneel.
2390. Een riviergezicht, rechts een stadswal, een toren en eenige visschersvaartuigen.
H. 61,5 c. Br. 93 c. Op paneel.
In bruikleen afgestaan door hh. regenten van het Jan Michiels-hofje te Leiden.

e. Stilleven.

2391. Een stilleven. Op een plint staan koperen ketels, vruchten; groenten, dood gevogelte, bokkingen enz.
H. 83,5 c. Br. 121 c. Op paneel.
Afkomstig van het voormalige Cecilia Gasthuis te Leiden.

II. GRAVEERWERK.

2392—2434. Koperen platen, geëst door J. L. Cornet, (Uitgegeven onder den titel: J. L. Cornet, Eaux fortes, publiées sous les auspices du conseil du musée municipal de Leide, par W. P. Wolters et W. Pleyte. Imprimerie E. J. Brill. Leide 1884. IV 12 pp.), waarvan een volledig exemplaar van 43 platen op het Sted. Museum berust.

1. Duingezicht; (Sur les dunes).	20. Buitenhuis te Rijnsburg, (Maison à Rhijnsbourg).
2. Oude brug te Huy, (Porte de Huy).	21. Bokjes bij een hek, (Pont menant au pré).
3. Maanlicht, (Effet de clair de lune).	22. De man met de lantaarn (L'alchimiste).
4. Filosoof, (Philosophe).	23. Marionetten, (L'homme orchestre).
5. Watermolen, (Moulin).	24. Orgelman, (Joueur de vielle).
6. Kelder, (Caveau).	25. Bruggetje, (Pont St. Nicolas près de Leide).
7. Weide, (Paysage d'été).	26. Binnemplaatsje, (Cour).
8. Storm, (Orage).	27. Hoeve, (Sortie de Jardin).
9. Liereman, (Ancienne figure de kermesse).	28. De Veenen, (Depotoir).
10. Wintergezicht, (Au détour de la route).	29. Stootkant, (Citture brisée).
11. Kopje naar Dou, (Portrait d'après Dou).	30. De boerderij, (Ferme).
12. Man met de kanarievogels, (Montreur d'oiseaux dressés).	31. De bocht, (Claire-voie).
13. Twee wilgen bij een hek, (Barrière).	32. Orgelman, (Marionette).
14. Poort te Delft, (Canal passant sous une maison).	33. Soeterwoude.
15. Hooiberg, (Toiture à fénil).	34. Uitgeslepen plaat.
16. Kopje met de muts, (Etude).	35. De keetjes.
17. Naar Thomas Wijk, (L'écrit d'après Thomas van Wijk).	36. De man met de hand.
18. Oud soldaat (Koevoet), (Un vieux de 1815).	37. Oude mansbuste.
19. Landschap, (Au bois).	38. Achterbuurt.
	39. Oostersch landschap.
	40. Gezicht op den Rijn.
	41. Oude wilg.
	42. Een wilg bij 't hek.
	43. Atelier (avondlicht).
- Geschenk van Mevrouw. E. Cornet.

2435. **Elts** op verguld glas met de voorstelling van een landschap; in lijstje. Begin der 19e eeuw.

H. 12,5 c. Br. 18 c.

Geschenk van den Heer J. W. Schaap.

III. SNIJ- EN BOETSEERWERK.

- 2436, 2437. Twee ivoren beeldjes voorstellende Adam en Eva, navolging van Antinous en Venus, uit de Italiaansche school.

H. 24 c. en 23,5 c.

In bruikleen van den Heer P. L. C. Driessen.

2438. **Boetseersel** naar den torso van Theseus.

H. 21 c.

2439. **Boetseersel**. Buste eener vrouw op voetstuk; op den rug ingekraast P. C. F. 1748.

H. 27 c.

2440. **Hoofd** van een oud man.

H. 11 c.

2441. **Aangezicht** van een jong mensch met gekruld hoofdhaar en baard; opschrift P. Camper f 1757,

H. 28 c.

2442. **Aangezicht** van een jong kind.

H. 19 c.

2443. **Aangezicht** van een klein schreiend kind, het rechter handje aan het rechter oog.

H. 18 c.

2444. **Aangezicht** met zwaren baard, Israëliet, Mozes.

H. 24 c.

Deze boetseersels 2438—2444 zijn vervaardigd door den hoogleeraar P. Camper, in het midden der 18e eeuw en in bruikleen afgestaan door de directie van de Universiteitsbibliotheek.

2445. **Kleine buitenplaats** met figuren, in hout gesneden door den Leidschen kunstenaar Bavelaar.

H. 22 c. Br. 33 c. Diep 9 c.

Geschenk van den heer Mr. P. du Rieu.

IV. REDERIJKERSKAMER.

2446—2462. Zeventien gedrukte stukken van de **Rederijderskamer** „De witte acolye, daer liefde is 't fondament” van de jaren 1602, 1682, 1684, 1684, 1685, 1685, 1687, 1687, 1688, 1690, 1695, 1701, 1704, 1708, 1713, 1714, 1729.

H. 37,5—52 c. Br. 24—41,5 c.

Geplakt op paneel met eikenhouten lijst, de meesten zijn zeer sterk beschadigd.

2468. Portret van **Pieter Cornelisz van der Morsch**, stadsbode en broeder der rederijderskamer: de Witte acolyen. In de wandeling werd hij Piero genaamd; onder het portret de dichtregelen:

„Gerechts Bood' van mijn Stadt en Rederijders sot,

„Een lid der Akoley, daar liefde is 't Fondament

„Een vrijer tachtig oud, die 't misdrijf heeft bespot.

„'k Ben Piero L. X. N. tijd ¹⁾, God weet mijn levens ent”.

Hij stierf in September 1620.

H. 43 c. Br. 33 c. Op paneel.

Het is in 1736, na de opheffing dier kamer, aan de stad gekomen.

2464. **Bier- of wijnkan** met deksel waarop een opschrift in drie regels: MAGHIEL | VAN | IMOND, op den bodem een opschrift in twee regels LIFDE FONDE | MENT; tinmerk de sleutels van Leiden.

Afkomstig van de rederijderskamer.

H. 29 c.

2465. Tinnen **beker** met het opschrift: LIEFD: IS: T: FONDEMENT: op den bodem RIP en hetzelfde tinmerk als n°. 2464.

H. 12,5 c.

2466. Tinnen **beker**, op den bodem zijn de letters KVS en PVS gegrift; de buitenwand is versierd met bloemen (acoleijen).

H. 17 c. Wijd 10 c.

---

1) Elk zijn tijd.

2467. Houtsnede in palmhout, voorstellende het blazoën der **rederij-
kerskamer „de Palmboom”** in Leiden met de zinspreuk
„in Liefde werkende”.
L. 10,5 c. Br. 9 c.
In bruikleen van de Maatsch. voor Ned. letterk.
2468. Afdruk op papier van de houtsnede n°. 2467.
In bruikleen afgestaan door de Maatschappij voor Ned. letterk.
2469. Blazoën eener **rederijderskamer A°**. 1566. Tusschen de
letters W. G. is Maria afgebeeld met Jezus op haren schoot. In
den rechter benedenhoek drie wilgetakken, in den linker boven-
hoek het wapen van Holland, in den rechter bovenhoek een
wapen gevierendeeld met dat van Alphen of Cralingen. Waar-
schijnlijk behoort het blazoën aan de kamer van Rijswijk ge-
naamd: de willige rijsen, met den spreuk: „Wij rijsen geneugt”.
H. 39,5 c. Op paneel.
2470. Blazoën der **Rotterdamsche rederijderskamer**, de
blauwe acoleijen, onder de spreuk: „Met minnen versaemt”
A°. 1596, met het randschrift: in danck aanvaert, deze daet.
Naer ons staet betaemt, Van die sinnen hier binnen; aan de
andere zijde: „Met minnen versaemt. Anno 1596”.
H. 58 c. Op paneel.
2471. Schildertj voorstellende in beeld eenige nederlandsche spreek-
woorden.
H. 84 c. Br. 99 c. In lijst.
2472. Teekening in waterverf met voorstellingen van spreekwoorden.
H. 46,5 c. Br. 33,5 c. In lijst en achter glas.
2473. Houtsnee met voorstellingen van spreekwoorden.
H. 54,5 c. Br. 41 c. In lijst en achter glas.
2471—2473 in bruikleen van de Maatsch. voor Nederl. letter-
kunde te Leiden.

XII. GESCHIEDENIS.

2474—2477. Vier koperen romeinsche munten van keizer Hadrianus, nabij den burcht van Leiden gevonden.

Midd. 2,5—3,2 c.

Afkomstig van den heer S. van der Paauw.

XVe eeuw.

2478. Lijst van **Bedevaartgangers** naar Jeruzalem van 1467—1471. In 16 kolommen met zwarte en roode gothieke letters op paneel geschilderd.

Br. 280 c. H. 45,5 c.

In bruikleen van het Jeruzalemshof.

XVIe eeuw.

2479. **Diploma** d° 7 Juni 1519, waarbij Christiaan II van Denemarken aan Petrus Lopes vergunt een kroon boven zijn wapen te voeren; met afhangend zegel in roode was.

Miniatuur op perkament.

Br. 43 c. H. 24,5 c.

Geschenk van de familie Rammelman Elsevier.

2480. **Geweer** uit het laatst der 16e eeuw met een laadstok; het slot van lateren tijd met het opschrift, Jan Bos Lejde.

L. 164 c.

2481. **Loop** van een geweer uit het laatst der 16e eeuw.

L. 124 c.

2482. **Loop** voor een haakbus (eind der 16e eeuw).

L. 115 c.

2483. **Wisscher** behoorende bij n°. 2482.

H. 115 c.

2484. **Klaroenvaandel**, op de eene zijde de voorstelling van den leeuw in den Hollandschen tuin en het onderschrift: HAEC LIBERTATIS ERGO; op de keerzijde de leeuw verdedigende het wapen van Leiden met het onderschrift; GOD BEHOEDE LEYDEN.

H. 55 c. Br. 50 c.

2485. Gebeduurd **klaroenvaandel** als n°. 2484 met dergelijke voorstellingen en onderschriften.

H. 55 c. Br. 50 c.

2486. **Spaansche koperen munt** gevonden op den Burcht.

Midd. 2,5 c.

Geschenk van den heer A. G. Mulié.

2487. **Koperen plaat** met den titel:

Kaarte van de belegeringen der stad LEYDEN, de eerste is begonnen den 31 October 1573 en verlaten den 24 Maart 1574. De tweede is begonnen den 26 Mei en ontset den 3 October 1574. Ontworpen en Afgetekent door Joost Jansen Bilhamer, Die de Spaansche in 't selve Belech voor Ingenieur heeft gediend.

H. 45,5 c. Br. 68,5 c. In lijst.

2488. **Tapijtwerk** voorstellende het ontzet van Leiden in 1574, Door Joost Jansz Lanckeert, tapissier te Delft, volgens besluit der Leidsche regeering van 24 Feb. 1587 gemaakt, tegen f12.—
□ Leidsche el, naar de teekening van Hans Liefvrick; de rand naar die van J. Cz. van Swanenburg.

H. 295 c. Br. 367 c.

2489. **Matheus Ignatius van Bree**. Antwerpen 1778—1839 leerling van Vincent.

De zelfopoffering van den Burgemeester Pieter Adriaansz. van der Werff tijdens het beleg van 1574.

Geschenk van Z. M. Koning Willem I.

H. 427 c. Br. 572 c. Op doek.

2490. **Joris van Schooten**. 1643. Leiden 1587—1651. Leerling van Koenraad van der Maas.

Zinnebeeldige voorstelling van de ellende, hongersnood, pest en sterfte binnen Leiden in 1574.

H. 148 c. Br. 197 c. Op doek.

Afkomstig van wijlen Mej. M. S. F. de Wildt behoorende vroeger aan de familie van Assendelft.

2491. **Onbekende meester**.

Een uitval bij het beleg van Leiden in 1574.

H. 105 c. Br. 191 c. Op doek.

Afkomstig van wijlen Mej. M. S. F. de Wildt; het behoorde vroeger aan de familie van Assendelft.

2492. **Opschrift** in acht regels, vers op het ontzet der stad Leiden: Godt heeft Leijden ontset | ende ghespijst met broot | ende dat door water met | God heeft Leijden ontset | en heeft die Spaniaers belet | als wij vrij waren in hongernoot | God heeft Leyden ontset | ende ghespijst met broot. Godt ist Woord 1574.

H. 55 c. Br. 50 c. Op paneel.

Geschenk van Cornelis Florisz. van der Poth, die daarvoor op den 12 Juni 1635 met eene som van f30.— door de stad werd vereerd.

2493. **Pennekunst** of schoonschrift door een onbekenden meester; Leijdens belegering en ontsetting; o. a. Zes tafereelen uit het beleg naar de bekende prenten in het werk van Orlers, als: Getrouwheijt, Mutineringe, Hongersnoot, Pest, Ontsettinge en Danksegginge; benevens verzen enz.

H. 83 c. Br. 58,5 c. In lijst en achter glas.

2494. **Pennekunst**, voor het meerendeel betrekking hebbende op het beleg en ontzet van Leiden in 1574, o. a. komen daar op voor de portretten van Van der Werff, Van Hout, Douza, Prins Willem enz. enz. door Domis 1804.

H. 47,5 c. Br. 66,5 c. In lijst en achter glas.

2495. Zilveren vergulde **draagpenning** geslagen op het beleg van Leiden; aan de eene zijde een voorstelling van het verdrijven van Sanheribs legermacht van de poorten van Jeruzalem door een engel, met het omschrift: Ut Sanherib a Jervsaleem, waaronder: 2 reg. 19. Aan de andere zijde, het beleg van Leiden, met het omschrift: Sic Hiapa(ni) a Leijd. noctu fug(iunt); waaronder 3 Oct. 1574.

Midd. 5,2 c.

Afkomstig van den heer Mr. F. de Wildt.

Vgl. v. L. I. 195.

2496. Gegoten zilveren **draagpenning** als n°. 2495 en voorzien van een ringetje met drie kettinkjes en uitgewerkten rand.

Midd. 5,6 c.

V. L. I. p. 194.

- 2497, 2498. Twee geslagen zilveren **draagpenningen** als n°. 2495 met eenige afwijking.

Midd. 4,8 c.

Vgl. v. L. I. 195.

2499. Een geslagen bronzen draagpenning als n°. 2495.

Midd. 4,7 c.

V. L. I. 195.

2500. Een geslagen looden draagpenning als n°. 2499.

Midd. 4,6 c.

V. L. I. 195.

2501. Zilveren draagteeken der geuzen, eene halve man met het omschrift: En despit de lames; Liver turex dan Paus.

Koorde 3 c.

2502. Halve maan als n°. 2501 doch gegoten.

Koorde 2,2 c.

2503. Halve maan als n°. 2501 van verguld koper zonder opschrift gediend hebbende als helmversiering.

Koorde 4 c.

2504. **Mr. Pieter van Veen.** Leiden 1564—1630.

Het binnenkomen langs den Vliet van de vloot met spijzen na het ontzet van Leiden in 1574. De menigte werpt zich op de spijzen; onder de plint van de lijst der schilderij een vierregelig versje.

H. 197,5 c. Br. 308 c. Op doek.

Volgens het Ordonnantieboek werd aan Pieter van Veen den 9 Nov. 1615 door de regeering een zilveren schaal vereerd voor dit schilderstuk door hem aan de stad geschonken.

2505. **H. E. Rijntjes.**

De spijziging en de vreugde na het ontzet van Leiden in 1574.

H. 96 c. Br. 116 c. Op doek.

Door H. E. Rijntjes in 1850 geschilderd en door hem aan de stad ten geschenke gegeven.

2506. **Berkemeijer** waarop gegraveerd is het ontzet van Leiden en de overwinning bij Vigos, met het omschrift: Leijden ontzet En de vloot verplet Door het vierich gebet; onderaan: Spaansche vloot voor Elmaree A° 1588 den 30 May.

H. 28 c.

Afkomstig van den heer Mr. F. de Wildt.

2507. IJzeren **stempel** gediend hebbende tot het slaan van de voorzijde der noodmunt tijdens het beleg van 1574. De Hollandsche leeuw houdende de speer met vrijheidshoed tusschen de getallen 15 en 74 met het omschrift: HÆC LIBERTATIS ERGO.

Midd. 3,8 c. L. 17,5 c.

- 2508—2513. **Noodmunten** geslagen met den stempel n°. 2507: twee zilveren waarvan een rond en een vierkant, twee papieren, twee looden. De zilveren en papieren dragen op de keerzijde het wapen van Leiden met het randschrift: GOD BEHOEDE LEYDEN. Rondom het wapenschild de letters: N. O. V. L. S. G. I. P. A. C.

In de papieren munt is een contramerck, een wapenschild met staanden leeuw geslagen.

Midd. 3,8 c.

2514. Gouden ruitvormige **draagpenning** geslagen met den stempel van de noodmunt n°. 2507 en volgens overlevering door Pieter Adrsz. van der Werff gedragen.

H. 5,3 c. Br. 4,6 c.

2515. Gouden ruitvormige **draagpenning**, geslagen op de stempels van de noodmunt n°. 2507 en volgens overlevering gedragen door Pieter Adrsz. van der Werff.

H. 5,3 c. Br. 4,6 c.

In bruikleen van den heer N. J. Van den Worm.

2516. Zilveren ruitvormige **draagpenning** met dezelfde opschriften als n°. 2507; op het vlak gegraveerd: verdient bij Willem Aelbrechtz. Berkheij: Deze was de eerste die in de schans van Valdez te Leiderdorp kwam en de Spaansche speelkaarten medebracht.

H. 5,5 c. Br. 4,2 c.

Aangekocht van de familie Van der Post.

2517. **Dooze** waarin de draagpenning n°. 2516 bewaard is.

2518. **Stempel** van de voorzijde van een noodmunt, voorstellende den Hollandschen leeuw, een schild in de rechtervoorpoot vasthoudende, waarop de sleutels van Leiden zijn afgebeeld; met het omschrift PVGNO * PRO * PATRIA * 1574.

Midd. 3 c. L. 10 c.

2519. Stempel als n°. 2518, van de keerzijde der noodmunt met dit opschrift in vier regels, omgeven door een lauwerkrans: *LVG-DVNVM * BATAVO * RVM *.

Midd. 3 c. L. 19 c.

2520—2526. Twee afgietsels in gips en vijf papieren noodmunten, geslagen met de stempels n°. 2518 en 2519; in de papieren munten zijn contramerken geslagen voorstellende den klimmenden leeuw.

Midd. 3 c.

2527. Papieren noodmunt als n°. 2522 in 9 schijven gesplitst; drie (daaronder de beide buitenvlakken) van wit papier en 6 schijven met zwarte en roode letters bedrukt papier, afkomstig van kerelike geschriften.

Midd. 3 c.

2528, 2529. Twee stempels als n°. 2518 en 2519 met kleine wijziging in de houding van den leeuw en het opschrift op de keerzijde.

Midd. 3 c. L. 8 en 19 c.

2530, 2531. Een vierkante en een ronde zilveren noodmunt met de stempels n°. 2528 en 2529 geslagen.

Midd. 3 c.

2532, 2533. Twee afgietsels in gips van de stempels n°. 2528 en 2529.

Midd. 3 c.

2534. Stempel voor de voorzijde van een noodmunt; een klimmende leeuw tusschen de cijfers 7 en 4 met het randschrift: HEERE * ONTBERMT * HOL.

Midd. 3 c. L. 19 c.

2535. Stempel voor de keerzijde van een noodmunt, het wapen van Leiden met het randschrift: ENDE * SALICHT * LEYDEN.

Midd. 3 c. L. 9 c.

2536—2542. Twee afgietsels in gips, een zilveren, twee koperen noodmunten en twee afdrukken in lood; alle met de stempels n°. 2534 en 2535 vervaardigd.

2543, 2544. Twee stempels met afgietsels in gips als n°. 2534 en 2535; zeer beschadigd.

Midd. 3 c. L. 6 en 8 c.

2545—2564. Twintig **stempels** met afgietsels in gips, min of meer beschadigd, voor de keerzijde van de noodmunt.

Midd. 3 c. L. 5—12 c.

2565, 2566. Twee ijzeren **doorslagen** om het papier voor de twee verschillende noodmunten, boven vermeld, te slaan.

L. 13 en 14,5 c. Midd. van de opening 3,8 en 8 c.

2567. **Rombout Verhulst** Mechelen 1614. Leerling van Rombout Verstappen en François van Loo.

Boetseersel in gebakken klei, het beeld van **Pieter Adriaansz. v. d. Werff**. Ovaal, het gelaat links gewend in profiel, omgeven door een slang als zinnebeeld der eeuwigheid. Dit medailon heeft o. a. gediend als model voor het in marmer gebeitelde gedenkteeken voor Van der Werff in de Hooglandsche kerk, door genoemden kunstenaar gehouwen.

H. 57 c. Br. 50 c.

Afkomstig van den heer Mr. F. de Wildt.

2568, 2569. Twee zilveren **medailles** met het borstbeeld van P. Az. van der Werff en het omschrift Petrus Adriani Werfius Nat. 1529 Obiit 1604; op de keerzijde: Dits van de Werff die leidsche held, enz. graveur L. S. Smeltzing.

Midd. 4,8 c.

v. Loon I. p. 190.

2570, 2571. Tinnen **gedenkpenning** en gegoten zilveren **medaille** als n°. 2568 doch de keerzijde draagt het opschrift: Dits van der Werff die pal enz.

v. L. I. p. 190.

2572. **Gedenkpenning** op het overlijden van P. Az. Van der Werff d. Bemme.

Midd. 5 c.

Geschenk van den heer P. du Rieu Jr.

2573. **Notitieboekje** met perkamenten bladen, waarin eenige aantekeningen. Dit boekje in bruin lederen bandje met zilveren beslag en sloten, behoorde in 1582 aan Pieter van der Werff, zoon van den burgemeester; op beide zijden van den band staat: P V W | 1582.

L. 13 c. Br. 9 c.

Afkomstig van den heer Mr. F. de Wildt.

2574. Gouden **ring** van P. Az. v. d. Werff.
Midd. 2,4 c.
2575. **Botervlootje** van Delftsch aardewerk, afkomstig uit den boedel van P. Az. van der Werff.
H. 5,5 c. Midd. 11 c.
Geschenk van den heer N. J. van der Worm, van moederszijde aan Van der Werff verwant.
- 2576, 2577. Twee **tinnen schotels**, op den rand 2 tinmerken en aan de achterzijde het opschrift: P Az. V D W.
Midd. 22 c.
Afkkomstig van den heer Mr. F. de Wildt.
- 2578—2583. Zes **tinnen borden** als n°. 2576 en 2577 doch platter en met eenigszins andere tinmerken: aan de achterzijde hetzelfde opschrift.
Midd. 22 c.
Afkkomstig van den heer Mr. F. de Wildt.
- 2584, 2585. Twee **tinnen borden** als n°. 2576 en 2577.
Midd. 30,5 c.
Afkkomstig van den heer Mr. F. de Wildt.
- 2586, 2587. Afdrukken in lak van het **familiewapen** van den admiraal **Boisot**.
Midd. 1,5 c.
2588. Klein portret van **Valdez**, geschilderd door Basilio de Salazar.
H. 17,5 c. Br. 15 c. Op paneel en in lijst.
2589. Metalen **pot** met hengel en drie pooten gevonden in de schans van Lammen waarop later om den buik het opschrift geplaatst is; DOEN * GODES * HANDT. DREEF. DEN. VYANDT. BY. NACHT. VYT. LAM-MEN-SCHANS. CREECH. SCHAECK. DEES. POT. RIEP. AEN. AMERAEL. BOISOT. MEVCHT. OVER* DAMMEN * THANS. 3 OCTOBER ANNO 1574. GISBERT CORNELISSEN.
H. 23 c. Midd. 24,5 c.
2590. Rood verglaasd **potje** van gebakken aarde op lagen voet en met een oor, met geele en zwarte strepen versierd; volgens overlevering gevonden na het ontzet in de schans van Lammen in 1574 door Herman van Berendregt.
H. 12,6 c. Br. 14 c.
Geschenk van den heer Louis W. Vogel.

2591. Stuk van een **spaansch vaandel** in 1574 door de veerouders van Frans van Mieris in de schans van Lammem gevonden.
- 2592, 2598. **Brieven van Louis de Boisot aan Jan van der Does** in het fransch, tijdens het beleg door duiven overgebracht. Uitgegeven bij Orlers, beschrijving van Leiden, p. 519 en 523.
L. 20 c. Br. 11 c. en 19 bij 8 c.
In bruikleen van Graaf Van Limburg Styrum van Warmond.
2594. **Turf** met zilveren beslag hangende aan zilveren kettinkjes met twee koperen noodmuntjes. Op het beslag is gegraveerd: **EEN* VRAGE* GODT* SIET* HET* NIET* EN* CONNIH* SIET* SELDE* BOER* SA** de turf* is gevonden* anno 1574.
L. 8,5 c. Br. 6,5 c.
Geschenk van den heer I. H. van Wieringen te Breukelen.
2595. **Turf**, gevat in een koperen bengel. Volgens overlevering gevonden na het beleg van Leiden in Lammenschans.
L. 10 c. H. 5,5 c. Dik 4 c.
2596. **Bord** van grof wit Delftsch aardewerk. Op den rand in blauw het familiewapen van Van der Meer. Volgens overlevering gevonden na het beleg van Leiden in Lammenschans.
Midd. 34 c.
2597. **Kruik** van bruin Keulsch aardewerk. Op den buik drie medaillons met palmetten. Op den hals een menschen aangezicht. Het oor gebroken.
H. 30 c.
2598. **Kruik** van bruin Keulsch aardewerk. Op den buik drie wapens van den Prins van Oranje. Volgens overlevering in het beleg van Leiden gebruikt.
H. 33 c.
2599. **Almanak** met perkamenten omslag voor het jaar 1575, te Delft gedrukt bij de Wed. Arent Henriczoon wonende op de Vischmarkt. Bij 3 October van dat jaar staat vermeld: „Op desen dach werde Leijden door de crachtighe handt des Heere bij den Admirael Boysot ghespijst en verlost van dat swaer beleg der Spaenjaerden. A°. '74".
L. 9,5 c. Br. 8 c.
Akomstig van den heer Mr. F. de Wildt.

2600. **Wimpel** door Jkhr. Pieter van der Does in 'tjaar 1588 op de Armada veroverd.

Deze wimpel bevond zich sedert 1588 in de Pieterskerk te Leiden en is in 1877 door de gemeente-commissie in bruikleen aan het Stedelijk Museum afgestaan. (Zie over dien wimpel de Leidsche Courant van den 9 en 11 Aug. 1876.) Hij heeft veel geleden, zoodat daarop slechts de afbeelding van Jezus aan het kruis te zien is en een gedeelte van den rand.

Hoe de wimpel er in 1651 uitzag wordt vermeld in het werk, getiteld: „Wilhelm en Maurits van Nassau, Prinsen van Oran-gien, haar leven en bedrijf off 't begin en voortgang der Neder-landsche beroerten en oorlogen, gedurende haar bejlder leven aldaer voorgevallen. Amsterdam bij Jan Jansz boekverkooper op 't water in de Pascaart a°. 1651. in fol.” Op blz. 44 wordt ge-zegd hoe de schepen St. Philippo en St. Matheo door Jkhr. Pieter van der Does genomen werden en vervolgens dit: „Tot eene eenwige gedachtenisse heeft den voorschreven Jkhr. Pieter van der Does (een man van groote bedrijven) tot Leijden in de groote kerkke die genaemt wert St. Pieterskercke daer doen op-hanghen een vaen ofte wimpel dewelcke hij op dit voornoemde schip (St. Matheo) gevonden heeft, wesende van extra ordinaire grootte alsoo dat deselve ten deele opgerolt wesende van het welfsel van der kerkke bijnaer totter aerden toe was reijckende. Boven in deselven was geschildert een Christus aan het kruis en daer onder dese spreuke:

Exurge Christe et judica causam tuam.

(d. i.) Sta op Christus en oordeelt uwe zaak.

Ende nogh lagher het wapen van den koninek van Spangien, gelijk men die noech huyden ten daghe in deselve kerkke (hoe-wel die door den tijd vrij wat vergaan is) sien kan.”

XVIIe eeuw.

2601. **Bronzen gedenkpenning** ter herinnering aan Justus Lipsius. Op de voorzijde zijn buste en het opschrift: Justus Lipsius. Op de keersijde: natus Ysaac sup. an. m. d. XLVII. obiit an. m. d. CVI. Gegrav. d. Simon.

Midd. 4,5 c.

2602. Bronzen **herinneringspenning** aan Justus Lipsius. Op de voorzijde zijn buste met het randschrift: Juste Lipse né en 1547 mort en 1606. Op de keerzijde eenige boeken met het opschrift: critique, historien, philologue enz. Gegrav. d. Jouvenel.
Midd. 4,6 c.
2603. Koperen **herinneringspenning** aan Justus Lipsius. Op de voorzijde zijn buste en het randschrift: Juste Lipse, enz. Op de keerzijde een 14reg. opschrift: Critique, historien enz. Gegrav. d. Jouvenel.
Midd. 3,5 c.
- 2604, 2605. Roodkoperen **plaat** en afdruk op papier, eener zinnebeeldige voorstelling van den politieken toestand tijdens Prins Maurits (a^o. 1619); Muller 1417 A.
H. 33 c. Br. 41 c.
2606. Gedreven **zilveren vergulde bokaal**, geschenk van Elizabeth, koningin van Bohemen, bij het vertrek harer kinderen uit Leiden in 1641. Met den brief door haar onderteekend.
H. 79 c.
2607. Bronzen **gedenkpenning** ter herinnering aan Daniel Heynsius. Op de voorzijde zijn buste en het opschrift: Daniel Heynsius. Op de keerzijde: natus Gandavum, an. M. D. LXXX. obiit an. MDCLV. Gegrav. d. Simon.
Midd. 4,5 c.
2608. Gegraveerde tinnen **begrafenispenning**. Op de voorzijde in een krans: Ter gedachtenis | van Ed. Heer **Daniel** | **Barckringer** | Professor der | Philosophiae Ont 70 jaer | gestorven den 22 Julij | A^o. 1667. Op de keerzijde: 2 Corinth. 1: 1. | Want wy weten, dat So | ons aerdsche huys deser ta | bernakels ghebroken wort | Wy een ghebou van Godt | hebben, een huys niet met han | den ghemaect, maer een | wigh in de hemelen.
Midd. 6,7 c.
Daniel Barckringer is belast geweest met de opvoeding van de kinderen van de koningin van Bohemen, die tijdelijk te Leiden heeft gewoond.
Geschenk van den heer Th. M. Roest.

2609. **Zilveren penning** geslagen ter herinnering aan het overlijden van Johannes Coccejus, Hoogleeraar te Leiden. Op de voorzijde zijn buste en het randschrift: JOHANNES COCCEJUS THEOL.-NAT. B. 1603. DENAT. L. B. 1669. Op de keerzijde een zevenregelig opschrift: Hier toont de kunst, enz. Gegraveerd door J. Smeltzing.

Midd. 4,8 c.

v. L. III. 30 n°. 1.

2610. **Platte glazen kan** met een oor, op de voorzijde het wapen van Schrevelius en het jaartal 1670. Op de achterzijde een bloemtak.

H. 32,1 c. Br. 17,5 c.

Afkomstig uit den boedel van A. H. Bakker Korff.

2611. **Zilveren begrafenispenning** van FRED. GRONOVIVS, Hoogleeraar en Bibliothecaris. Op de voorzijde zijn wapen en het randschrift: JOH. FRED. GRONOVIO. I. V. D. GRAEC. LING. ET. HIST. PROF. ACAD. BIBLIOTH. CANON. HAMB. onderaan: V. KAL. JAN. A. C.CIOIOCLXXII. LUGD. BAT. op de keerzijde: een vliegende arend houdende in de klauwen een bliksem. Bovenaan een stralende zon met het bijschrift: CON-SECRATIO. Het randschrift luidt: O. ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ. ΑΠΕΙΡΟΣ. ΟΥ. ΒΛΕΠΕΙ. ΒΛΕΠΩΝ.

Vgl. P. C. G. Guyot. De begrafenispen. van Trigland en Gronovius, 1847.

Deze penning is niet zooals de bij Guyot vermelde gegraveerd, doch vermoedelijk gegoten.

Midd. 7 c.

2612. **IJzeren stempel** gediend hebbende tot het slaan van de voorzijde der medaille voor de zich in 1672 gewapend hebbende studenten met de voorstelling van Minerva met haar uil, in de rechterhand een schild, in de linker een speer houdende, tegenover de Leidsche stedemaagd; deze zit steunende op het Leidsche wapen; op den achtergrond uittrekkende studenten; het randschrift luidt: SEMPITERNO HONORI STUDIOSI MILITIS.

H. 4,7 c. Midd. 5,8 c.

2618. IJzeren **stempel** gediend hebbende tot het slaan van de keerzijde derzelfde medaille met de voorstelling der stad Leiden waarboven een opschrift in 9 regels: 1672 | GRÆCIA DEVICTAM IACTET | PER PALLADA TROIAM | IMMENSÆSTRUERET-CUM | MODO MOLIS EQUUM | DIVA MINERVA SUI LEYDAM | CONSERVAT ALUMNIS | I NUNC ET DUBITA QUEIS | MAGISÆQUA FUIT. |

H. 4,7 c. Midd. 5,8 c.

2614. Zilveren **medaille** geslagen met de stempels n°. 2612 en 2613; onder aan de voorzijde gegraveerd D: Joanne Cunaeo Judice.

v. L. III. p. 83.

2615. Bronzen **medaille** als n°. 2614, onder aan de voorzijde gegraveerd: Dr. Fr. le Gillon.

v. L. III. p. 83.

2616. Gouden gegraveerde **medaille**, ter herinnering aan de verlossing van de Franschen door regen en dooiweer; op de eene zijde de stad, waaronder drie familiewapens met het randschrift: „NIL CURA, NILVE CIVIUM PLUS LABOR”, op de keerzijde eenige personen met de handen ten hemel geheven met het randschrift: LEIJDAM TUETUR, HOSTES QUI PLUVIIS PREMIT A°. 1672.

Midd. 3,6 c.

v. L. III. p. 112.

XVIIIe eeuw.

2617. Glazen **bokaal** met de voorstelling van een wapen (8 rapen) en het onderschrift: OP DEN SESTIG JARIGEN OUDERDOM 21 JANUARI 1721.

H. 17 c.

- 2618, 2619. Bronzen **afslagen** van de voor- en keerzijde van de stempels voor de gedenkpenning op Mr. Gerard van Loon.

Verv. v. Loon n°. 1.

Midd. 5,5 c.

In bruikleen van het Penningkabinet der Universiteit.

2620. **Acte** op perkament van benoeming van J. H. Schacht tot hoogleeraar in de theologie te Harderwijk, 21 April 1768.
H. 35 c. Br. 58 c.
Geschenk van wijlen Dr. P. A. Borger.
2621. **Bul** op perkament van het Doctoraat in de theologie van J. H. Schacht. Harderwijk 25 Augustus 1768.
H. 34 c. Br. 56 c.
Geschenk van wijlen Dr. P. A. Borger.
2622. Zilveren **medaille** geslagen op het 2de eeuwfeest van Leidens ontzet A°. 1774. Een zuil behangen met drie borstbeelden van Van der Werff op schilden, waarboven het wapen van Leiden en een lambel met opschrift: Virtute et fortitudine. Het omschrift luidt: „II Jubilaeo liberationis leidensis” en daaronder „Celeb. 8 Oct. 1774”. Op de keerzijde de stad Leiden; een op zijde liggende urne waaruit water stroomt, boven de stad een wolk waaruit een arm met zwaard te voorschijn treedt; het opschrift luidt: „Dei manu, et aqua” onderaan MDLXXIV: graveur C. F. K.
Vervolg v. L. 492.
Midd. 4 c.
2623. Twee zilveren **gedenkpenningen** als de in n°. 2622 vermelde.
Verv. v. L. 493a en Verv. v. L. 493b. De laatste met een gewijzigde voorzijde.
Midd. 8 c.
2624. Gouden **gedenkpenning**; een vrouw bij een altaar en het opschrift: Deo propugnatori, daaronder: secundo liberat. Leidae jubil. MDCCLXXIV: keerzijde de Leidsche stedemaagd, die de vrijheidshoed plaatst op den kop van den Hollandschen leeuw en de slavernij vertreedt, daarboven „pro nobis veritas” daaronder, Jubilemus Domino.
Verv. v. L. 494a.
Midd. 2,8 c.
2625. **Spaansch kaartspel** bestaande uit 34 kaarten, alle met verschillende voorstellingen, lang 9,6 c., breed 5,8 c. Hierbij een koperen doosje in den vorm van een boek, waarvan het deksel om een scharnier draait; op den onderkant het opschrift in 12 regels „Anno 1574 den derden Octobris Toen Leiden is ontzet,

Heeft Willem Aelbrechtsz van Berkheij deze Caerte gevonden in de Schantze van den Overste Francisco de Valdez, tot Leijderdorp en tot heden den derden Octobris Anno 1774 bij deszelfs nazaat Jan Le Franco van Berkheij Bewaert en den nakoomeling aanbevolen.

Aangekocht van de familie v. d. Post.

- 2626, 2627. Een zilveren en een bronzen **medaille**, geslagen bij gelegenheid van het **tweede eeuwfeest** der Leidsche hoogeschool. Aan de eene zijde de buste van Pallas, met het omschrift „Academia Lugduno Batava” aan de andere zijde midden in een bloemkrans: Ludi seculares, met het omschrift: Hieron. Dav. Gaubio. rectore 111. Graveur T. V. B.

Verv. v. Loon n°. 498.

Midd. 3,9 c.

2628. Zilveren **gedenkpenning** op het **tweede eeuwfeest** der stichting van de hoogeschool te Leiden geslagen; voorzijde een student tegenover Pallas en het omschrift „constantia consecutum” keerzijde: het academiegebouw met het onderschrift „Celebrato VI. idib. feb: MDCCLXXV”, randschrift „in CC Annor. svb: fund: acad: lugd: bata:

Vervolg v. L. 501.

Midd. 3,8 c.

- 2629, 2630. Twee zilveren **gedenkpenningen** als n°. 2628 doch kleiner.

Verv. v. Loon n° 502a en 502b.

de eene voorzijde v. L. 502a met de keerzijde van 502b.

de andere " " " 502b " " " " 502a.

Midd. 2,8 c.

2631. Zilveren **gedenkpenning** op het **tweede eeuwfeest** der Leidsche Hoogeschool, door B. C. Van Calcar. Op bevel van de Staten van Holland uitgereikt aan de leden van de Universiteit. Op de voorzijde Pallas zittende tegenover een boom, waaraan de wapenschilden van Holland, Oranje en Leiden zijn opgehangen, graveurmerk B. C. V. C. op de keerzijde een krans van wijngaard en lauwerbladen; het opschrift in 7 regels „Altero | seculari | Acad. Batavae | ipsa. cum. Rep. | eodem. auctore | fundatae | MDCCLXXV.

Verv. v. Loon n°. 499.

Midd. 3,4 c.

2632. Zilveren **gedenkpenning** als n°. 2631. Deze medaille werd geschonken aan Jan Eedré, Dr. Phil., blijkens de door dezen eigenhandig op perkament geschreven en ondertekende aantekening.

Vervolg v. Loon n°. 499.

Midd. 3,4 c.

2633. **Dragon**, van witte geribde zijde, aan de beide einden versierd met een franje van gouddraad en een op karton geteekend minervabeeldje.

L. 62 c.

2634. **Cocarde**, van witte geribde zijde, met een op karton geteekend minervabeeldje versierd.

L. 13 c.

Deze dragon en cocarde zijn als onderscheidingsteeken van lid van de philosophische faculteit, bij het uitreiken van bovenbeschreven gedenkpenning (op 7 Febr. 1775 in de Senaatskamer), gedragen door Dr. Jan Eedré.

2635. Bronzen **afslag** van de keerzijde van de penning n°. 2631.

Deze afslag vervaardigd op den stempel aan 's Rijks Munt bewaard wordende, in bruikleen van den directeur van het Penningkabinet der Universiteit.

Verv. v. L. n°. 499.

Midd. 3,4 c.

- 2636a, b. Bronzen **afslagen** van de voor- en keerzijde van een penning als n°. 2631. De keerzijde met gewijzigden stempel.

In bruikleen van den directeur van het Penningkabinet der Universiteit.

Verv. v. Loon n°. 499.

Midd. 3,4 c.

- 2637, 2638. Twee bronzen **afslagen** van beschadigde en niet afgewerkte stempels voor de voorzijde der gedenkpenning n°. 2631.

In bruikleen van den directeur van het Penningkabinet der Universiteit.

Verv. v. Loon n°. 499.

2639. Zilveren **gedenkpenning** op het tweede eeuwfeest der Hooogeschool.

Verv. v. Loon n°. 500.

Midd. 3,3 c.

2640. **Akte** op perkament van benoeming van J. H. Schacht tot professor primarius te Harderwijk. 14 Juni 1780.

H. 80,5 c. Br. 56 c.

Geschenk van wijlen Dr. P. A. Borger.

2641. Zilveren **gedenkpenning**, (vermoedelijk door het genootschap van wapenhandel) vereerd aan hen, die hadden medegewerkt tot het stuiten van het oproer te Leiden tegen Trago (1784). Op de voorzijde de Leidsche Stedemaagd, die het oproer met den voet treedt en het omschrift: VIRTUS | CIVICA. en SEDITIONE COMPRESSA | 9—12 JUNII | MDCCLXXXIV. Op de keerzijde in een lauwerkranz: CORNELIAE VAN TWUYVER | CAROLI DE PECKER VXORI | GRATI CIVES.

Vervolg v. Loon VIII. n°. 614.

Midd. 3,3 c.

2642. Pennekunst van den weesjongen **Domus**. Teekening met opschrift: Oude constitutie hersteld A°. 1787.

H. 47 c. Br. 61 c. In lijst en achter glas.

2643. **Bul** op perkament voor het Doctoraat in de Medicijnen van C. P. Schacht. Harderwijk 5 October 1789.

H. 66 c. Br. 34 c.

Geschenk van wijlen Dr. P. A. Borger.

2644. **Akte** op perkament van de benoeming van Dr. C. P. Schacht tot Hoogleeraar in de medicijnen. 12 Aug. 1791.

H. 54,5 c. Br. 32 c.

Geschenk van wijlen Dr. P. A. Borger.

2645. **Diploma** op perkament van het lidmaatschap van de maatschappij van wetenschappen te Haarlem van C. P. Schacht. 6 Juni 1798.

H. 39 c. Br. 31 c.

Geschenk van wijlen Dr. P. A. Borger.

2646. Koperen **pijpenwroeter**; de knop stelt voor het borstbeeld van Prins Willem V.

L. 9 c.

2647. **Tinnen bord** met het randschrift: „van der Kaaï, Schrevelius en Weijland. Drie Apostaten moeten aan een kant”.

Midd. 42,5 c.

2648. Zilveren cachet met de voorstelling van het wapen van Leiden op twee gekruiste bijlbundels, waarboven de vrijheidshoed, en het randschrift **COMMITTÉ VAN ALGEMEENE VEILIGHEID**.

Midd. 2,5 c. Br. 3 c.

2649. Koperen cachet met de voorstelling van het wapen van Leiden tusschen twee leeuwen en het randschrift **COMMITTÉ VAN ALGEMEEN BELANG**.

Midd. 3 c. Br. 3,2 c.

- 2650, 2651. Twee blikken vrijheidshoeden met breede randen en een kokarde op zijde, uit het jaar 1795. De eene op de Breestraat vóór het Stadhuis, de andere op de Vischbrug opgericht.

H. 31,43 c. Midd. 50,55 c.

XIXe eeuw.

2652. Amsterdamsche **Poorterseel** op perkament en kwitantie voor betaald poortergeld van C. P. Schacht.

H. 20,2 c. Br. 20 2 c.

Geschenk van wijlen Dr. P. A. Borger.

2653. Perkamenten **bul** voor het doctoraat in de Theologie „honoris causa”, van Godefredus Joannes Schacht. Harderwijk, 10 Juni 1805.

H. 42 c. Br. 34 c.

Geschenk van wijlen Dr. P. A. Borger.

2654. Stalen cachet met de voorstelling van een wapen, gevierendeeld, twee hollandsche leeuwen en twee fransche adelaars met het randschrift: **BURGEMEESTER DER STAD LEYDEN**. Uit den tijd van koning Lodewijk Napoleon.

L. 7,5 c.

2655. Rond koperen cachet met het wapen van koning Lodewijk en het randschrift **BURGEMEESTERSCHAP DER STAD LEYDEN**.

Midd. 5 c.

2656. Ovaal koperen cachet met hetzelfde wapen en randschrift als n°. 2655 doch kleiner.

L. 9,5 c.

2657. **Carel Lodewijk Hansen.** Amsterdam 1765—1840.

Afbeelding van de verwoesting na de uitbarsting van een schip geladen met buskruit op den 12 Januari 1807.

H. 94,5 c. Br. 125,5 c. Op doek.

In bruikleen van het Paviljoen te Haarlem.

2658. Gravure van het **Rapenburg** te Leiden zooals het zich ver-
toonde na de verschrikkelijke uitbarsting van een schip geladen
met buskruit op 12 Jan. 1807.

H. 64 c. Br. 74 c. In lijst en achter glas.

Afkomstig van het Stadhuis.

2659. **Aqua tinta**, gekleurde gravure: voorstellende een episode na
het springen van het kruitschip; het bezoek van Lodewijk Napo-
leon. Gr. naar en door J. W. Pieneman.

Br. 92 c. H. 77 c. In lijst en achter glas.

2660. **Aqua tinta**, pendant van n°. 2659, voorstellende een episode
na het springen van het kruitschip, naar Pieneman door A. Lutz.

Br. 92 c. H. 77 c.

2659; 2660. Geschenk van den heer L. M. De Laat de Kanter.

2661. **Stuk eikenhout** van het „kruitschip”.

L. 78,5 c. Br. 13 c.

Geschenk van H. J. Van der Laaken.

2662. **Stuk hout** van het kruitschip.

H. 55 c.

Geschenk van den heer J. H. Zitman te Leiden.

2663. **Stuk hout** van het kruitschip.

L. 19 c.

N°. 2662 en 2663 gevonden in het huis van den heer H. J.
Meerburg op de Douzastraat (Koepoortgracht).

- 2664, 2665. **Kniestuk** van het kruitschip, alsmede een tak van een
boom van het Rapenburg door het springen van het kruitschip
op 12 Januari 1807 geworpen in den tuin van de bank van lee-
ning in de Nieuwsteeg.

Kniestuk L. 60 c. Br. 16 c.; tak L. 84 c.

Geschenk van hh. commissarissen van de bank van leening.

2666. **Stuk lood** gediend hebbende tot tegenwicht aan de mast van het in de lucht gesprongen schip met buskruit, voorzien van een koperen plaat waarin gegraveerd is.

„Van de mast van het | schip met buskruit, | gesprongen binnen | Leijden XII Januarij | MVCCCVII, alhier | VI voet uit, den | grond opgegraven”.

H. 51 c. Br. 45 c.

Gevonden in den tuin Groenhoven op den Singel, over den Hortus, toebehoord hebbende aan mevrouw Schmidt geb. Durège; geschenk van de erfgenamen van wijlen Mr. A. P. A. Schmidt te Leiden.

2667. **Stuk** van het paviljoen van een schip met het opschrift „een stuk van het jacht welk op 12 Jan. 1807 door het springen van het kruitschip verbrijzeld is”.

H. 70 c. Br. 28 c.

Geschenk van de dames Rovers.

2668. **Roerstang** van het in 1807 gesprongen kruitschip.

L. 243 c.

2669. **Stuk lood** afkomstig van het kruitschip.

Br. 44 c. H. 41 c.

2670. **Achterstevan** van het kruitschip; aan het onderende ontbreekt een gedeelte, met zwarte en witte beschildering en beslagen met ijzer.

H. 130 c. Br. 90 c.

2671. **Gedeelte van het roer** van het kruitschip.

L. 49 c. Br. 82 c.

2672. **IJzeren haak**, afkomstig van een baggeraar, bij het springen van het kruitschip omgekomen.

L. 35 c.

Geschenk van Van der Drift.

2673. **Bord** waarop de namen der officieren van de burgerwacht zijn vermeld, die in 1807 bij den ramp dienst hebben bewezen.

L. 192 c. H. 132 c.

N°. 2678—2673 zijn in bruikleen afgestaan door het Dagelijksch bestuur in overleg met den heer Kommandant der dienstdoende schutterij.

2674. **Schijf van hardsteen met een opschrift in vier regels:**
1807 | IN DIT JAAR | NEER | GEVELD.

Midd. 40 c.

2675. **Hardsteen schijf als n°. 2674 met een opschrift in vier regels:** 1808 | IN DIT JAAR | WEER | HERSTELD.

Midd. 40 c.

N°. 2674 en 2675 afkomstig van het Heilige Geest hofje bij de voorm. Koepoortsgracht.

- 2676, 2677. **Twee hardsteen platen met de opschriften in twee kolommen:**

TOEN BUSCHKRUTT DE OUDE STAD. TOT PUYN VERBRYEELD HAD.
DE WANDEN VAN DIT HUIS. NEEFPLOFTEN MET GEDRUIS.
HET VOLK IN DOODSANGST BYT. VERPLEETERD MAEGSCHAP SCHREYDE.
ZAG GOD ONTFERMEND NEE. HY HEEFT GELIJK WELKE.
IN ZYN GEDUCHT ONTZET. DE BANGE STAD GERED.
EN HOLLANDS HOOGHE SCHOOL BLEEFT' HOOFDJUWEL VAN BEYDE.
O LEYDSCHER BURGERS. GAAT HIER DOCH NIET VOORBY.
ALS GY MET PRACHT HERBOUWT. DE KOEPOORTGRAFT BESCHOUWD.
LEER DAN UW NAEGESLACHT GODS WONDEREN VERBREIDEN.
DANKT HOLLANDS MAJESTEIT. UW TROOSTLIEVE OVERHEID.
DE TROUWE RIDDERSTAND. ENT' VOLK VAN NEDERLAND.
ZOO KEER MET VREEDE EN HEIL DE WELVAERD WEER IN LEYDEN.
JOANNES LE FRANCO VAN BERKHEY L. Aet. 80.

Afkomstig van den gevel van het huis op de Koepoortsgracht, in 1807 bewoond door J. Le Franco van Berkhey.

H. 82 c. Br. 130 c.

Geschenk van den heer A. W. Sijthoff.

2678. **IJzeren stempel gediend hebbende tot het slaan van de voorzijde der medaille ter herinnering van het springen van het kruitschip (1807) en op de feestviering van het vijftigjarig bestaan der Vrijmetselaars-Loge „La Vertu”.**

H. 4,6 c. Br. 3,8 c.

2679. **IJzeren stempel gediend hebbende tot het slaan der keerzijde der medaille in n°. 2678 vermeld.**

H. 4,6 c. Br. 3,8 c.

2680, 2681. Twee ijzeren ringen bij de stempels n°. 2678 en 2679 behorende.

H. 9,5 c. Br. 3,8 c.

2682. Zilveren gedenkpenning op het 50jarig bestaan van de Vrij-metselaarsloge „la Vertu” en ter herinnering aan de ramp van Leiden. Geslagen op de stempels n°. 2678 en 2679.

H. 4,6 c. Br. 3,8 c.

Geschenk van Dr. W. N. du Rieu.

2683. Afdruk in gips van een gedenkpenning; op de voorzijde, de buste van Le Francq van Berkheij, op de keerzijde een opschrift in negen regels: HULDE | AAN | DE WETENSCHAPPELIJKE VERDIENSTEN | VAN | JAN LE FRANCO VAN BERKHEY. MED. DOCT. EN LECTOR DER. NAT. HISTORIE | AAN DE HOOGESCHOOL | GEB. TE LEYDEN 23 JAN 1720 | OVERL. DEN 13 Maart 1812.

Midd. 8 c.

2684. Snuifdoos van Le Francq van Berkheij, bovenop een geschilderd tafereel

Midd. 10,3 c.

In bruikleen afgestaan door de Maatsch. v. Ned. letterk. te Leiden.

2685. Koperen penning, op de eene zijde een man met een staf in de hand tusschen twee bloemvazen met het randschrift: MAXIMUS. AGRIS. AUXILIATOR. ADEST.; op de keerzijde een bloemenstandaard waarin gegraveerd: Dr. Joannes Le Francq van Berkheij 1761 en het omschrift HORTI. MED. AMSTEL. LIBER. INGRESSUS. Deze penning gaf vrijen toegang tot den Hortus Botanicus te Amsterdam.

Midd. 5 c.

2686. Vergulde adelaar met kroon op het hoofd, met uitgespreide vleugels staande op een bundel bliksems en twee pijlkokers, symbool van het Fransche keizerrijk.

H. 42 c. Br. 35 c.

2687. Cachet met de voorstelling van den franschen adelaar omgeven door het randschrift: MAIRIE DE LEIDE * B'CHES DE LA MEUSE.

L 10,5 c.

2688. Koperen **cachet** om een regel cursiefschrift te drukken „Mairie de Leide”.

L. 10 c.

2689. Koperen **cachet** met de voorstelling van een gekroonden adelaar met uitgespreide vleugels waaronder het opschrift **ZUIDERZEE** en het omschrift **MAIRIE DE LEYMUIDEN**.

Midd. 3,2 c.

Geschenk van den heer Mr. P. du Rieu.

2690. Koperen **cachet** met houten handvat van den procureur-crimineel van het departement der Zuiderzee.

L. 9,5 c. Midd. 3 c.

2691. Koperen **cachet** met houten handvat van den procureur-crimineel van de provinciën N. en Z. Holland en Utrecht.

H. 8,5 c. Midd. 3,2 c.

2690, 2691. In bruikleen afgestaan door de Maatsch. voor Ned. Letterk. te Leiden.

2692. **Acte** op perkament waarbij keizer Napoleon een stedelijk wapen aan Leiden verleend, geteekend 14 Oct. 1813 door Marie Louise, voorzien van een koperen zegeldoos met zegel. Het gewoon wapen van Leiden, doch met een **vrij kwartier** waarin voorkomt de letter N (in blanw) en daarboven een kroon (in goud).

Br. 61 c. H. 44 c.

2693. **Trom** van 1813, het vel vernieuwd.

H. en Midd. 40 c.

2694. **Trom** waarop bij gelegenheid der „drie schoft oranje boven” is getrommeld (1813).

H. 38 c. Midd. 47 c.

Afkomstig van het Raadhuia.

2695. Fijn **geborduurd vaandel** van blauwe zijde afgezet met zilveren franje en kwasten, met de voorstelling van het gekroonde wapen van Leiden waarachter een liggende leeuw; op de keerzijde een arm met zwaard waaronder de woorden: **TROUW MOET BLYKEN**.

H. 70 c. Br. 60 c.

2696. **Vaandel**, op de eene zijde de voorstelling van den Nederlandschen leeuw, in de rechtersvoorpoot een opgeheven zwaard houdende, bovenaan een banderol met opschrift: 2e BATAILLON 5e HALVE BRIGADE, op de keerzijde een opschrift in vier regels VOOR HET | VADERLAND | ENDE | WET, omgeven door een lauwerkrans, bovenaan een banderol met hetzelfde opschrift als op de voorzijde.

H. 100 c. Br. 96 c.

Afkomstig van den Stadsdoelen.

2697. **Piek** gedragen door een rustbewaarder in 1813.

L. 214 c.

Geschenk van den heer J. Kromwijk.

N°. 2694—2697 zijn gebruikt als wapens en onderscheidings-teekens door de rustbewaarders der oranjegezinde partij genaamd „de regtdoorzeeërs” in 1813.

2698. **Lakenprint** van de fabriek van Lelieveld, bestaande uit twee op elkander geperste looden schijven; op de eene zijde de staande leeuw, houdende in de eene klauw een bundel pijlen, in de ander een opgeheven zwaard; op de andere zijde een vuurbaak naast een schip, met onderschrift: REGT DOOR ZEE; hangende aan een oranjelint. Als insigne gedragen door de rustbewaarders in 1813.

Midd. 8 c.

2699. **Zilveren kruis** gedragen door Nicolaas Piket ter herinnering aan den veldtocht van de jaren 1813—15, hangende aan een oranjelint om op de borst vastgehecht te worden.

H. 150 c. L. 187 c.

2700. **Bronzen gedenkpenning** ter herinnering aan het 250jarig feest van Leidens ontzet. Op de voorzijde het borstbeeld van Van der Werff (door Bemme), op de keerzijde in een lauwerkrans gegraveerd een 8regelig opschrift: Door 't kloek gedrag van Leidens held, enz.

Zie Roemer, Gedenkboek p. 118.

Midd. 4,9 c.

2701. **Geschiedkundig tafereel**, voorstellende het ontzet van Leiden in den jare 1574, op het oogenblik dat zich de admiraal Boisot in de armen werpt van den burgemeester Van der Werff;

vierregelig hollandsch onderschrift; H. P. Oosterhuis del. 1824.
W. H. Hoogkamer, sculp.

H. 44 c. Br. 52,5 c. In lijst en achter glas.

- 2702, 2708. Zilveren en bronzen **gedenkpenning**, geslagen op het feest der Leidsche Hoogeschool 8 Febr. 1825; op de voorzijde Pallas, staande en een lauwerkrans in de rechter-, een palmtak in de linkerhand houdende. Op de keerzijde het opschrift in 6 regels tusschen lauwertakken: Acad. Lugd. Bat. | Natalem ducent. quinquag. | celebrans VIII febr. | MDCCCXXV.

Midd. 8,2 c.

2704. Cartonnen **vaas** ter gelegenheid van het 25jarig huwelijk van G. J. Schacht en A. M. van der Meulen, hun aangeboden door de weezen van het H. Geest of arme Wees- en Kinderhuis. 1 Juli 1825.

H. 35,5 c. Midd. 10 c.

Geschenk van wijlen Dr. P. A. Borger.

2705. Bronzen **medaille** uitgereikt anno 1826 aan Pieter Otto van der Chjjs voor de beantwoording van een prijsvraag in de letteren, op de voorzijde een jongeling bij een altaar door Minerva gekroond, met een lauwerkrans en het omschrift: „HONOS ALIT ARTES” en het onderschrift „Un(iversitas) Lugd(uno) Bat(ava)” op de keerzijde een opschrift in 8 regels.

Midd. 3 c.

2706. Gesteendrukte **akte** tot plaatsing van een wit marmeren gedenksteen in het huis op de Prinsengracht te 's Gravenhage, door Mr. W. Bilderdijk bewoond van 1786—1796, met handteekeningen. Achter glas.

H. 58 c. Br. 72 c.

2707. **Haarlok** van Mr. W. Bilderdijk benevens een **afdruk** in rood lak van zijn familiewapen.

Midd. 4,7 c. In medaillon achter glas.

2708. **Afgietsel** in gips van de **hand** van Mr. W. Bilderdijk.

L. 19 c.

2709. Gouden **vingerring** door Prins Willem V vereerd aan Mr. W. Bilderdijk's tweede vrouw C. W. Schweickhardt en na haar en des dichters overlijden met diens haar gevuld door Dr. J. J. F. Wap; van binnen gemerkt met de letters Mr. W. B. en K. W. B.

H. 2,4 c. Wijd 1,8 c.

2710. Mahoniehouten **schrijfcassette** van Mr. W. Bilderdijk met koperen handvatten en slot, van binnen met groen laken bekleed, en voorzien van een inkt- en sandkoker.

L. 24 c. Br. 40 c.

2711. **Vouwbeen** van Mr. W. Bilderdijk.

L. 22 c.

2706—2711. Geschenk van Dr. J. J. F. Wap aan de Maatschappij van Nederl. Letterk. te Leiden en door deze in bruikleen afgestaan.

2712. **Beenen vouwbeen**, het handvat met koper ingelegd. Gebruikt door Mr. W. Bilderdijk, volgens getuigschrift van den heer Steenhauer te Oosterblokker.

L. 21 c.

Geschenk van den heer I. J. Arentz, te Deventer.

2713. **Geweer** met laadstok en bajonet.

L. 188 c.

Sabel met koperen gevest waaraan een groene band met kwast, in een gewast lederen draagband waarop een koperen hoorn.

L. 74 c.

Gewast lederen **schouderriem** waaraan een dito lederen **patroontasch** hangt en een **bajonetschede**; op de patroontasch een koperen hoorn, op de schouderriem in koper een leeuwenkop waaraan een kettinkje.

Gewast lederen **koppelriem** met koperen gesp.

L. 100 c.

Blikken veldflesch met dito dop, hangende aan een koord.

H. 22 c. Br. 13 c.

Blikken menageketel met hengel en deksel; deksel en ketel gemerkt met het ingeslagen getal 19.

H. 12 c. Br. 19,5 c.

Bovenstaande stukken behooren tot de uniform van het vrijwilliger jagercorps der Leidsche studenten gedurende den tien-daagschen veldtocht in het jaar 1831.

Gedragen door, en geschenk van den heer Dr. C. Leemans, jager bij genoemd corps.

2714. **Armband**, oranje gekleurd en voorzien van drie strepen van zilverdraad gevlochten, midden in het wapen van Leiden; gedragen door den hoofdofficier van de rustbewaarders in 1830—1831.

L. 33 c. Br. 8,5 c.

Geschenk van den heer Mr. P. du Rieu en door diens vader gedragen.

2715. **Lint** van het metalen kruis herinnerende aan den veldtocht van de jaren 1830—1831.

L. 9 c.

- 2716, 2717. Bronzen en ijzeren **penning** geslagen ter herinnering aan de terugkomst der uitgetrokken studenten, tijdens den Belgischen opstand; op de eene zijde Minerva met een lauwerkrans in de hand, op de keerzijde het opschrift: Hulde van Leijdsche jonkvrouwen aan vaderlandsliefde en heldenmoed V D R. F. 1830—1832.

Midd. 3,2 c.

2718. Koperen **tondeldoos** uit de jaren 1830—1832, waarop de portretten van Willem van Oranje, Chassé en Van Speyk.

L. 9 c. Midd. 2,8 c.

Geschenk van den heer P. du Rieu Jr.

2719. Bronzen **maskeradepening**. Op de voorzijde een triomfwagen en het onderschrift 1494. J. P. S(chouberg). Op de keerzijde het opschrift: In memoriam festi celeb. d. nat. acad. lugd. bat. MDCCCXXXV. Ingeslagen de naam M. J. Calkoen.

Midd. 3 c.

2720. Zilveren **medaille** ter gelegenheid van de 25jarige ambtsbediening als predikant te Leiden, aangeboden aan Dr. G. J. Schacht; op de voorzijde ligt op een kathedr een opengeslagen bijbel met de texten Ps. CIII: 2 en Lucas XII: 48 met het omschrift: VERBVM DEI MANET IN AETERNVM; op de keerzijde het opschrift: GODEFREDO IOANNI SCHACHT PER V LVSTRA APVD REF. LVGD. BAT. V. D. MINISTRO COETV1. PRAEPOSITI. V. AUG. MDCCCXXXV, omgeven door 25 sterren.

Midd. 4,3 c.

Geschenk van wijlen Dr. P. A. Borger.

2721. Zilveren **gedenkpenning**, geslagen op het maskeradefeest ter viering van het lustrum der Leidsche Hoogeschool A°. 1840; op

de voorzijde de wapens van Beijeren en van Leiden, daarboven XVIII AVG MCCCCXX en het omschrift: „Virtus Concordia fides” de keerzijde een blank veld met het omschrift: In memoriam festi celeb. D. Nat. acad. lugd. bat. MDCCCXL.

Midd. 3,1 c.

2722. Bronzen **gedenkpenning** op het overlijden van J. H. Van der Palm (8 Sept. 1840).

Midd. 4,7 c.

Geschenk van den heer P. du Rieu Jr.

2723. Stalen **plaat** waarin de afbeelding der graftombe van Van der Palm gegraveerd is d. Tetar v. Elven.

L. 39 c. Br. 27 c.

In bruikleen afgestaan door de maatsch. voor Ned. letterk. te Leiden.

2724. **Afdruk** in zwart lak van de familiewapens van Schacht en Van der Meulen.

Geschenk van wijlen Dr. P. A. Borger.

2725. Bronzen **medaille** als n°. 2721, geslagen op het feest van 1845, op de voorzijde het wapen van Holland waarboven het jaartal MCCLXXIX en het omschrift: „Virtus concordia fides”, de keerzijde als n°. 2721 met het jaartal MDCCCXLV.

Midd. 3,1 c.

- 2726, 2727. **Armband** waarop het wapen van Leiden is gedrukt, gedragen door de rustbewaarders van 1848 en 1849 met diploma ter name van Cornelis Vlieland.

L. 32,5 c. Br. 7 c.

Geschenk van den heer C. Vlieland.

2728. Bronzen **gedenkpenning** geslagen bij gelegenheid van het 50jarig professoraat van C. G. C. Reinwardt. (10 Julij 1851).

Midd. 5,2 c.

Geschenk van Dr. W. N. du Rieu.

2729. Bronzen **gedenkpenning** op het overlijden van C. R. A. van Bommel, Bisschop van Luik (1852) geb. te Leiden (1790). Op de voorzijde zijn borstbeeld met het omschrift: C. R. A. VAN BOMMEL EPISC. LEOD. SS. DD. PRAEL. DOM. ET. SOL. PONT. ASSIST. LUGD. BAT. NAT. MDCCXC. OBIIT MDCCCLII LAUDIBUS CLARUS. (d. L. Wiener). Op de keerzijde: een af-

beelding van de kathedraal te Luik (van binnen). Onderaan: FELICI BENE MERENTIS | MEMORIAE. Links op zijde: DE JUVENTUTE | RITE RELIGIOSEQ | INFORMANDA, DE SALUTE ANIMAR. | PROCURANDA INDEF. SOLLICITUS. Rechts op zijde: DECORIS ECCLESIA | CULTUSQ. SS. EUCH. ET B. V. M. AC | DISCIPLINAE CLERICALIS | PROMOTOR. Boven aan den rand: ECCLES. LIBERTAT. IN CLERICIS INSTITUEND. PROPUGNATOR. Onder aan den rand: RELIGIOSAR. FAMILIAR. PIAR. SODALITAT. OMNIGEN. BONOR. OP. FAUTOR. (door J. Wiener).

Midd. 7,4 c.

2730. **Hervormingsmedaille**, op de voorzijde de Nederlandsche maagd steunende op den bijbel met het randschrift: Hanc tuemur enz. op de keerzijde de woorden geloof, hoop en liefde. 1517: 1648: 1853.

Midd. 5,4 c.

Geschenk van Dr. W. Pleyte.

2731. **Afdruk in gips** van een medaille door koning Willem II aan J. F. Demmeline, boek- en steendrukker uitgereikt.

L. 9,5 c. Br. 14,5 c. In lijst en achter glas.

Geschenk van den heer Dr. J. J. Wap aan de maatsch. voor Ned. letterk. en door deze in bruikleen afgestaan.

2732. **Bronzen gedenkpenning** geslagen ter herinnering aan de oprichting van het monument voor koning Willem II te 's Hage, op de voorzijde een opschrift in vijf regels: GVILIELMO. SECUNDO. | NEDERLANDIAE. REGI | GRATVS. POPVLVS | HOC MONVMENTVM | P. L. | omgeven door een ineengestren- gelden krans van eiken- en lauwerbladeren en het omschrift: NATVS VI DECEMB. MDCCXCII DEFVNCT. XVII MART. MDCCCXLIX; op de keerzijde het standbeeld van koning Willem II met het omschrift: DEDICATVM XXIII MART MDCCCLIV.

Midd. 7 c.

2733. **Zilveren draagteeken** in den vorm van een ridderkruis, ter herinnering aan den veldtocht op Borneo (1859—1863), hangende aan een oranje en groen gestreept lint, met gesp Gedragen door Abr. J. Van der Burg, off. v. gezondh. 2e klasse O. I. leger. (geboren te Leiden).

H. 4,5 c. Br. 7 c.

2734. Oranje, wit en blauw rozet gedragen bij gelegenheid van de 50jarige feestviering der onafhankelijkheid van Nederland in November 1863.

Geschenk van den heer G. P. Filippo.

2735. **Banier** van karmozijnroode zijde waarop afgebeeld is het zilveren kruis waarin het jaartal 1815, hangende aan een oranjelint, bovenaan het wapen van Leiden met een kroon tusschen de jaartallen 1813 en 1815, op het lint aan de eene zijde het opschrift: Juni, aan de andere zijde het jaartal 1865. Het doek afgezet met zilveren franje en kwasten. Bovenop de stok, waaraan de banier bevestigd is, de leeuw van Waterloo, verguld; door de vereeniging aan het Museum geschonken in 1878.

H. 97 c. Br. 65 c.

2736. **Naamlijst** van de leden van het zilveren kruis, met het opschrift: Vereeniging van het zilveren kruis opgericht te Leiden den 19en Februari 1866.

H. 70 c. Br. 58 c. In lijst en achter glas.

2737. **Tinnen draagteeken** in den vorm van een **geuzenpenning**, op de keerzijde de buste van Willem III en de jaartallen 1572—1872, gedragen bij het derde eeuwfeest van het innemen van den Briel.

Geschenk van den heer Rammelman Elsevier.

2738. **Tinnen herinneringsmedaille** aan Mr. J. R. Thorbecke; Op de voorzijde zijn buste met het omschrift: MR. JOHAN RUDOLPH THORBECKE GEBOREN TE ZWOLLE 15 JANUARI 1798. OVERLEDEN TE 'S GRAVENHAGE 4 JUNI 1872. Op de keerzijde in een lauwerkrans de jaren van zijn ministeries: 31 OCT. 1849—19 APRIL 1858 | 1 FEB. 1862—10 FEB. 1866 | 3 JAN. 1871—4 JUNI 1872 en het omschrift: DE GRONDWET MAG NIET ZIJN EENE LOUTERE VORM ZIJ MOET EEN NATIONALE KRACHT WEZEN.

Midd. 4,8 c.

Geschenk van Dr. W. Pleyte.

2739. **Tinnen draagpenning** ter herinnering aan de 25jarige regering van Z. M. Willem III. Op de voorzijde zijn borstbeeld. Op de keerzijde: Zilveren kroningsfeest van Z. M. Willem III. 12 Mei 1849—1874.

Midd. 2,1 c.

Geschenk van D. P. Briejer.

2740. **Bronzen gedenkpenning** gealagen ter gelegenheid van het 20jarig voorzitterschap der Nederl. entomologische vereeniging, van Mr. J. C. Snellen van Vollenhoven. Op de voorzijde zijn borstb. (rechts gewend). Op de keerzijde in een lauwerkrans: PER. XXII. ANN. SODALIS | PER. XX. PRAESES | COLLEGII STUDII. EXEMPLO | PRAEIVIT. AUCTORITATE REXIT | INGENIO ORNAVIT NOMINE | EXTERIS COMMENDAVIT | VII JUNII | MDCCCLXXXIII en het omschrift: VIRO DOCTISSIMO J. C. SNELLEN VAN VOLLENHOVEN. I. U. D. COLL. ENTOMOLOG. NEERL. HUNC NUM. FAC. CUR. Midd. 5,8 c.
2741. **Banier** van groen fluweel, waarop met goud gestikt het opschrift: Leiden ontzet | God | zij geloofd | 3 Oct. 1874. Afgezet met gouden randen en kwasten. H. 120 c. Br. 90 c.
2742. **Banier** als de voorgaande van roodbruin fluweel met het opschrift: „Bewaert Heer Hollandt En salicht Leijden” 3 Oct. 1874. H. 125 c. Br. 90 c.
- Beide banieren zijn afkomstig van de vereeniging van fabrikanten, en hebben gediend in den optocht bij gelegenheid der viering van het 300jarig feest van Leidens ontzet in 1874.
2743. **Toespraak** gehouden door A. H. Eigeman en betrekking hebbende op de Leidsche wolindustrie, 3 Oct. 1874. H. 40 c. Br. 33 c.
2744. **Merinos oranjeajerp** gedragen door G. P. Filippo als lid der regelingscommissie voor den optocht gehouden den 3en October 1874. L. 150 c. Br. 17 c.
2745. Wit en rood **rozet** gedragen door Commissarissen van de Werkliedenvereeniging „Nut en genoegen” bij den optocht van den 3en October 1874.
2746. Kleine **oranjerozet** gedragen door de deelnemers van den optocht van 3 October 1874.
2747. Kleine rood en witte **rozet** gedragen door G. P. Filippo als President der Schildersvereeniging bij den optocht van 3 October 1874.
- 2744—2746. Geschenk van den heer G. P. Filippo.

2748. Bronzen medaille geslagen ter herinnering aan het 3e eeuwfeest der Hoogeschool, 1875; op de voorzijde, eene vrouw met fakkel in de hand, bedaard voortschrijdende aan weërszijden het opschrift „QUACUMQUE INCEDO PELLO TENEBRAS”, waar ik verwijl verdrijf ik de duisternis; keerzijde een opschrift in 8 regels: REGNANTE | GUILIELMO III | IN FERIISTRISSE-
CULARIB. | UNIVERSITATIS LUGD. BAT. | A GUILIELMO
I CONDITAE | CURATORES | HUNC NUMMUM | F. C. Onder
de regeering van koning Willem III hebben de curatoren bij
gelegenheid van het 3e Eeuwfeest der Leidsche Universiteit, ge-
sticht door prins Willem I, deze gedenkpenning doen maken
(door den graveur C. Wiener te Brussel).

Midd. 5,1 c.

2749. Bronzen gedenkpenning op het derde eeuwfeest der Leidsche Hoogeschool. Op de voorzijde de borstb. van Prins Willem I en Koning Willem III, met het randschrift: ACADEMIA CON-
DITA GUILIELMO I PRINCIPE. SECULARES TERT. FACTI
GUILIELMO III REGE. Onderschrift: D. VIII FEBR. MDLXXV.
D. VIII FEBR. MDCCCLXXV. Op de keerzijde eene voorstel-
ling van de Leidsche Hoogeschool omringd door de vijf facultei-
ten, door een stralenkrans en het randschrift: FAMAM URBI
LAUDEM PATRIAE LUCEM ADDIDIT ORBI. Op de afsnede
de wapens van Leiden en Holland en het opschrift: M. C. DE
VRIES JR. INV. ET FEC.

Midd. 6,8 c.

2750. Ridderorden en herinneringsmedailles gedragen door Hermanus van Teeckelenburg.

Militaire Willemsorde 4e Klasse; ridderkruis klein model met lint, bijbehorend diploma, kopie van dienststaat, attesten van superieuren en afdruk van de wet 30 April 1815 N°. 5.

2751. Ordeteeken van broeder van den Nederlandschen Leeuw; klein model met lint, diploma en afschrift van de wet van 29 September 1815 N°. 49.

2752. Medaille voor 24jarigen trouwen dienst, klein model met lint en diploma. 14 October 1833.

2753. **Zilveren kruis**, ter herinnering aan de veldtochten van de jaren 1813—1815, met lint.
2754. **Metalen kruis**, ter herinnering aan de veldtochten van 1830—1831, met lint, diploma en reglement van de afd. Leiden.
2755. **Citadelmedaille**, ter herinnering aan den dienst op de forten bij Antwerpen in Dec. 1832, met lint en diploma.
2756. **Gesp** met bovengenoemde kruisen en medailles, klein model.
2757. **Bronzen medaille**, na de overgave der citadel en de terugkomst uit Frankrijk, hem door de stad Amsterdam geschonken.
2758. Een mahoniehouten met rood fluweel bekleeden **doos**.
2759. **Dienststaat** van H. van Teeckelenburg, geschreven op papier • in lijst en achter glas.
H. 62 c. Br. 48 c.
2750—2758. Geschenk van den heer D. Delforno.
2760. **Ridderkruisen en herinneringsmedailles** gedragen door J. van Leeuwen, kanonnier 1e kl. 8e Bat. artillerie op de Citadel van Antwerpen.
Militaire Willemsoorde 4e kl., ridderkruis klein model, met lint.
- 2761, 2762. **Metalen kruis**, groot en klein model, met lint.
- 2763, 2764. **Bronzen Citadelmedaille**, groot en klein model, met lint.
- 2765, 2766. **Bronzen medaille**, na de overgave van de citadel en de terugkomst der krijgsgevangenen uit Frankrijk, hun door de stad Amsterdam geschonken. Groot en klein model.
2760—2765. Geschenk van J. van Leeuwen.
2767. **Eikenhouten schildersezels** gebruikt door den schilder A. H. Bakker Korff.
H. 176,5 c. Br. 93 c.
2768. **Stoel** met matten zitting, gebruikt door den schilder A. H. Bakker Korff.
H. 87 c. Br. 42 c.
Geschenk van de familie Bakker Korff.

2769. Houten **schilderkist** van den schilder A. H. Bakker Korff, waarbij zijn palet, 21 penseelen en verdere schilderbehoeften.
L. 41,8 c. Br. 29,7 c. H. 10 c.
Geschenk van de familie Bakker Korff.
2770. **Schilderstok** van A. H. Bakker Korff.
L. 73 c.
Geschenk van de familie Bakker Korff.
2771. Mahoniehouten **schildersezal**, gebruikt door J. L. Cornet.
H. 170 c.
Geschenk van mejuffr. E. Cornet.
2772. **Stoel** met vierkanten lederen zitting en rug en gedraaide spijlen, gebruikt door J. L. Cornet.
H. 95 c.
Geschenk van mejuffr. E. Cornet.
2773. Geëncadreerde **verfwrijfplaat**, gebruikt door J. L. Cornet.
L. 52 c. Br. 41 c.
Geschenk van mejuffr. E. Cornet.
2774. Glazen **schilderswrijflooper**, gebruikt door J. L. Cornet.
H. 10,5 c.
Geschenk van mejuffr. E. Cornet.
2775. **Proeven** van herstelling van door zeewater beschadigd papier, vervaardigd door C. A. Emeis, custos der Universiteits Bibliotheek.
H. 50 c. Br. 64 c. In lijst achter glas.
2776. **Proeven van schoongemaakt papier uit de XVIIe eeuw**, vervaardigd door C. A. Emeis. In lijst achter glas.
H. 64 c. Br. 50 c.
2777. **Proeven van gesplitst papier**, vervaardigd door C. A. Emeis.
H. 88 c. Br. 71 c. In lijst achter glas.
2778. IJzeren cilindervormige **spaarpot**. Smidsproef van de ambachtsschool. Herinnering aan den optocht van 3 October 1884.
H. 8 c. Midd. 8 c.
- 2779—2781. **Ridderkruis en herinneringsmedailles** van Jhr. W. I. C. Rammelman Elsevier.
Metalen kruis in 3 afmetingen.

- 2782, 2783. **Citadelmedaille**, groot en klein model.
- 2784—2786. **Kruis voor krijgsverrichtingen met kroon en het cijfer S**, groot en klein model en diploma.
2787. **Zilveren medaille**, na de overgave van de citadel en de terugkomst van de krijgsgevangenen uit Frankrijk, hun door de stad Amsterdam geschonken.
2788. **Zilveren insigne** voor de leden der Citadelvereeniging.
2789. **Lint metalen kruis**.
N°. 2779—2789 geschenk van de familie Rammelman Elsevier.

b. PORRETEN ¹⁾

en voorwerpen op de personen betrekkelijk.

2790. **Baelde, Magdalena Hendriette** gehuwd met Tiberius Reytsema (1699—1777). Borstbeeld links.
H. 68 c. Br. 55 c. Doek.
Geschenk van den heer J. L. Bienfait.
- 2791, 2792. **Mr. W. Bilderdijk en Vrouwe K. W. Bilderdijk** geb. Schweikhardt, afgebeeld in gipsen medaillons; graveur L. Schweikhardt, afgegoten naar de oorspronkelijke in was, van I. Hagbolt.
Midd. 19 c.
2793. Groot borstbeeld in gips van **Mr. W. Bilderdijk**.
H. 66 c.
2794. Kleine buste in gips van **Mr. W. Bilderdijk**.
H. 36 c.
2795. Het portret van **Claes Florisz Borre**, kapelaan, in geestelijk gewaad, houdende een boek in de linkerhand, in de rechter een strookje papier waarop staat: Deus Sit: 1 Cor. 11. Boven zijn rechterschouder prijkt zijn wapen en boven zijn hoofd leest men Aetatis 30 A. 1560. De lijst der schilderij van boven boogvormig heeft van onder een plint, waarop een vierregelig latijnsch en een tweeregelig hollandsch opschrift luidende: Siccine, tam subito, florente, extruderis, aevo Borri, qui longum vivere

---

1) Alfabetisch gerangschikt.

dignus eras; certe hoc (aut fallor) coelestis gratia fecit, ne vita in magnum sit diuturna malum a° 1662 de 23 Marty starf Mr. Claes Florisz Borre, Cappellaen van deesen Kerck was.

H. 62 c. Br. 42 c. Op paneel.

In bruikleen afgestaan door hh. regenten van het R. K. Weeshuis te Leiden.

2796. **Portret op doek geschilderd, van Mr. Pieter Burgersdijk**, Pensionaris van Leiden van 1670—1689.

H. 109 c. Br. 90,5 c.

In bruikleen van den heer P. J. Burgersdijk.

2797. **Portret van Jan Le Francq van Berkheij** zittende in een leuningstoel aan een tafel waarop verschillende voorwerpen; de linkerhand rustende op de stoel, in de rechterhand een veeren pen.

H. 5 c. Br. 44 c. Steendruk in lijst en achter glaz.

2798. **Borstbeeld in gips van Jan Le Francq van Berkheij**, wit geverfd.

H. 61 c.

N°. 2797 en 2798. Geschenk van den heer B. W. Wittewaall.

2799. **Borstbeeld in gips van den dichter Izaac da Costa**.

H. 65 c.

In bruikleen afgestaan door de maatsch. voor Ned. letterk. te Leiden.

2800. **Portret van den Med. Dr. A. Cuypers** 1826, door Cornelis Kruseman (Amsterdam 1796. Lisse 14 Nov. 1857).

H. 74 c. Br. 61,5 c. Doek.

Geschenk van den heer Mr. K. C. Kneppelhout van Sterkenburg te Utrecht.

2801. **Portretstuk van Johan van der Does**, (Janus Dousa) Heer van Noordwijk, bevelhebber van Leiden, tijdens het beleg van 1574; diens echtgenoot, zeven zonen en twee dochters, alle levensgroote figuren. Op de lijst der schilderij 12 regels Latijnsch onderschrift in drie kolommen.

H. 98 c. Br. 183,5 c. Kniestuk op paneel geschilderd door Rudolph van Antwerpen tusschen de jaren 1587 en 1596.

In 1837 door den Graaf van Limburg Stirum-Noordwijk. ten geschenke gegeven aan de gemeente.

2802. Het portret van een meisje ten voeten uit. Anno 1608 oud 2½ jaar. In den linker bovenhoek het wapen van **Jan Pietersz Dou**, drie groene klaverbladeren op een veld van zilver.
H. 86 c. Br. 62,5 c. Op paneel.
2803. Portret van **Prins Frederik Hendrik**. (Corn. Stooter geb. te Leiden † 1655.
H. 69 c. Br. 58 c.
Op 10 Oct. 1642 geschilderd à f 10.— om op te hangen in het groote logement der Leidsche afgevaardigden te 's Gravenhage.
2804. Portret van **Jan van 's Gravenweert** in kleuren.
H. 27,5 c. Br. 21,5 c. Achter glas.
Geschenk van den heer Dr. J. J. Wap. In bruikleen afgestaan door de maatsch. voor Ned. letterk. te Leiden.
2805. Portret van **M. C. van Hall**. (Gravure).
H. 38,5 c. Br. 25 c.
Geschenk van den heer Dr. J. J. Wap. In bruikleen afgestaan door de maatsch. voor Ned. letterk. te Leiden.
2806. Portret van den hoogleeraar **Daniel Heinsius**.
H. 26 c. Br. 132,5 c. Op paneel.
In bruikleen van het H. G. of Arme wees- en kinderruis.
2807. Koperen gegraveerde plaat met het portret van **R. Hoogerbeets** gegr. d. W. Delft waaronder een zeerregelig vers van **Pieter Serevelius**; door de justitie in beslag genomen in 1619.
H. 23 c. Br. 14 c.
Zie Rammelman Elsevier Spectator N°. 6. 1875
2808. Portret van **A. H. Bakker Korff**. Houtgravure uit „Eigen Haard”. 1882.
H. 39 c. In ovalen lijst achter glas.
2809. Portret van **A. H. Bakker Korff**. Houtskoolteekening door Mej. M. F. W. Tonnet.
H. 118,5 c. Br. 89 c.
Geschenk van Mej. M. F. W. Tonnet.
2810. Portret van den dichter **Mr. J. de Kruyff**. † 1775.
H. 63 c. Br. 46,5 c. Doek.

2811. Portret van **Jan de Kruyff**, ten voeten uit, gezeten aan een tafel.
H. 88 c. Br. 26,5 c. Pastelteekening op paneel geplakt.
Geschenk van den heer J. J. van Rijnveld.
2812. Familieportret van **Jan de Kruyff**, curator der L. H. S., zoon van den voorgaande, met zijne echtgenoot **Jacqueline Luzac** en hunne kinderen **Jan** en **Emilia Hillegonda**, gezeten rond een theetafel.
H. 87 c. Br. 45 c. Pastelteekening op paneel geplakt.
Geschenk van den heer J. J. van Rijnveld.
2813. Koperen cachet gebruikt door **Jan de Kruyff**, dichter en curator der Leidsche Academie met de letters **DK** dooreengeslingerd.
Midd. 2 c.
Geschenk van den heer J. J. van Rijnveld.
2814. **Luchtman, Cornelia** gehuwd met .... van **Musschenbroek** (1734—1804). Ter halver lijve links (a°. 1756) d. H. van der **My** (geb. te Leiden 1687).
H. 84 c. Br. 68 c. Doek.
Geschenk van den heer J. L. Bienfait.
2815. **Luchtman, Johanna Catharina** (1731—1770). Ter halver lijve rechts (a°. 1756) d. H. van der **My**.
H. 84 c. Br. 68 c. Doek.
Geschenk van den heer J. L. Bienfait.
2816. **Luchtman, Johannes** (1726—1809) Borstbeeld rechts.
H. 73 c. Br. 57 c.
Geschenk van den heer J. L. Bienfait.
2817. **Luchtman, Johannes** (1726—1809). Ter halver lijve rechts a°. 1755 d. N. **Reyers**.
H. 84 c. Br. 68 c. Doek.
Geschenk van den heer J. L. Bienfait.
2818. **Luchtman, Johannes** (1726—1809). Borstbeeld rechts. In lijst achter glas (1814) d. J. **Anspach**.
H. 18 c. Br. 15 c.
Geschenk van den heer J. L. Bienfait.

2819. **Luchtmans, Samuel** (1727—1780). Ter halver lijve links (a°. 1755) d. N. Reyers.
H. 84 c. Br. 66 c.
Geschenk van den heer J. L. Bienfait.
2820. **Luchtmans, Samuel** (1685—1757). Borstbeeld in ovaal links. Aet. 65 d. H. van der My.
H. 78,5 c. Br. 61,5 c. Ovaal op doek.
Geschenk van den heer J. L. Bienfait.
2821. Portret van **Martha Jacqueline Luzac**, de huisvrouw van Mr. J. de Kruyff.
H. 63,5 c. Br. 48 c. Doek.
Geschenk van den heer J. J. van Rijnveld.
2822. Portret van **Anna le Maire**; dochter van Maximiliaan le Maire, in een roode japon gekleed, links gewend.
H. 74 c. Br. 62,5 c. Doek.
In bruikleen afgestaan door hh. regenten van het H. G. of Arme wees- en kinderhuis te Leiden.
2823. Portret van **Maximiliaan le Maire** dragende een mantel, rechts gewend. Pendant van het voorgaande.
H. 74,5 c. Br. 63 c. Doek.
2824. Portret van **Prins Maurits** d. Cornelis Stooter. Geb. te Leiden † 1655.
H. 68,5 c. Br. 58 c. Op paneel. Zie N°. 2803.
2825. Portret van **Anna Maria van der Meulen**, echtgenoot van Dr. G. J. Schacht, regentes van het Hervormde Weeshuis, geschilderd op doek d. L. Moritz.
H. 103,5 c. Br. 86 c.
Geschenk van wijlen Dr. P. A. Borger.
2826. **Middelen, Maike van**, gehuwd met J. Az. van Musschenbroek (1617—1685). Ter halver lijve links.
H. 14 c. Br. 11 c. Op paneel.
Geschenk van den heer J. L. Bienfait.
2827. **Musschenbroek, Cornelia van**, gehuwd met Samuel Luchtmans (1699—1784). Borstbeeld in ovaal en rechts, aet. 21 d. H. van der My.
H. 78,5 c. Br. 59 c.
Geschenk van den heer J. L. Bienfait.

2828. **Musschenbroek, Joost Adriaansz.**, (1618—1691).
Ter halver lijve rechts.
H. 14,2 c. Br. 11 c. Op paneel.
Geschenk van den heer J. L. Bienfait.
2829. Portret van **Pieter Nieuwland**. De onderstaande spreuk:
Ruit Hora Subit Aeternitas; is door hem gesneden in een glasruit
van het Heerenlogement te 's Gravenhage. Deze ruit is gevonden
door den heer C. J. Wenckebach.
H. 26 c. Br. 19 c. Gravure in lijst en achter glas.
2830. Portret van **Jan Jansz. Orlers**, boekverkooper en burge-
meester te Leiden, en schrijver van: de Beschrijving van Leiden,
Anno 1614 en 1641. Geboren 1570, Obijt den 30 Augustus 1646,
d. A. de Vries.
H. 70,5 c. Br. 59,5 c. Op paneel.
Afkomstig van het Stadhuis.
2831. Gips buste van Prof. J. H. van der Palm.
H. 35 c. Br. 20 c.
Geschenk van den heer P. du Rieu Jr.
2832. Het portret van **Mr. Theodorus van Reverhorst**, links
gewend. Onder de gebeeldhouwde lijst is een plint aangebracht,
waarop in een elfregelig hollandsch onderschrift wordt vermeld
zijn geboorte en overlijden (18 December 1706 en 20 September
1758), benevens de verplichtingen, die ook o. a. het geref. wees-
huis te Leiden aan den heer Reverhorst had.
H. 90,5 c. Br. 74 c. Op doek.
In bruikleen afgestaan door hh. regenten van het H. G. of
Arme wees- en kinderkuis te Leiden.
2833. Zijden gallon met het familiewapen van **Reverhorst** inge-
weven.
L. 68 c.
Geschenk van Mr. H. L. A. Obreen.
2834. **Reytsema, Maria Johanna**, gehuwd met **Johannes Lucht-**
mans (1742—1790). Borstbeeld links.
H. 72,5 c. Br. 57 c. Doek.
Geschenk van den heer J. L. Bienfait.

2835. **Reytsma, Tiberius**, (1689—1742). Borstbeeld rechts.
H. 68 c. Br. 55 c. Doek.
Geschenk van den heer J. L. Bienfait.
2836. **Snakenburg, Henri**, zittende aan een tafel. Ac. 40 a°. 1725.
d. H. van der My.
H. 43 c. Br. 36 c. Op paneel.
Geschenk van den heer J. L. Bienfait.
2837. Portret van den hoogleeraar **Claudius Salmasius**.
H. 33 c. Br. 26 c. Op paneel.
In bruikleen afgestaan door hh. regenten van het H. G. of
Arme wees- en kinderhuis te Leiden.
2838. Portret van **Godefredus Joannes Schacht**, predikant
te Leiden van 1810—1846, d. L. Moritz.
H. 102 c. Br. 85 c.
Geschenk van wijlen Dr. P. A. Borger.
2839. **Silhouette** van (G. J.) Schacht.
H. 6,8 c.
Geschenk van wijlen Dr. P. A. Borger.
2840. **Silhouette** van G. J. Schacht.
H. 8,5 c.
Geschenk van wijlen Dr. P. A. Borger.
2841. Portret van **H. A. Schultens**.
H. 26 c. Br. 18,5 c. Gravure in lijst en achter glas.
2842. Geschilderd portret van **H. A. Schultens**.
H. 19,5 c. Br. 18 c. In lijst.
2843. Geschilderd portret van **Jan Jacob Schultens**.
H. 15,5 c. Br. 15 c.
2844. Portret van **Anna Tiboel**, echtgenoot van Jan de Kruyff,
ten voeten uit, gekleed in bruine japon en kornet, gezeten aan
een tafel.
H. 38 c. Br. 26,5 c. Pastelteekening op paneel geplakt.
Geschenk van den heer J. J. van Rijnveld.
2845. Borstbeeld in gips van den dichter **Tollens**.
H. 33 c.
Geschenk van den heer Dr. J. J. Wap aan de maatsch. voor
Ned. letterk. te Leiden en door deze in bruikleen afgestaan.

2846. **Koperen plaat**, waarop het portret van **Martinus van der Velde** (ob. 1689 aet. 34) is gegraveerd d. Theod. Matham.
H. 31 c. Br. 21 c.
Vgl. n°. 2888.
2847. **Gescreven gedicht** van **Gozewijn Jan Loncq** betrekking hebbende op het portret van **Pieter Verleus**.
H. 38,5 c. Br. 23,5 c.
2848. **Silhouette** van **Pieter Verleus** geteekend op een grafmonument in vergulde lijst.
H. 89 c. Br. 33 c.
2849. **Portret** van den Leidschen dichter **P. Verleus** door A. Delfos 1793.
H. 34 c. Br. 25 c. Teekening in lijst en achter glas.
In bruikleen afgestaan door de Maatsch. v. Ned. letterk. te Leiden.
- 2850—2853. Het portret van **Pieter Adriaensz. van der Werff** en de afbeelding van diens grafmonument in de Hooglandsche kerk door Rombout Verhulst in marmer gehouwen; benevens de koperen platen van deze beide gravuren door P. H. I. Philippe.
H. 40 c. Br. 27,5 c.
Afkomstig van den heer Mr. F. de Wildt.
2854. **Portret** van **Prins Willem I** yervaardigd op last der stedelijke regeering a°. 1642 voor f10.— d. Corn. Leonardz. Stooter (geb. te Leiden 1655). Zie N°. 2808.
H. 68,5 c. Br. 57,5 c. Op paneel.
2855. **Portret** van **Prins Willem II** d. Pieter du Bordieu. 1650. (Geb. te Lille-Bouchard 1608. † te Leiden 1676.).
H. 68,5 c. Br. 57,5 c. Op paneel.
Op last der stedelijke regeering geschilderd voor f42, in 1650. Navorscher 1870 p. 355. Zie N°. 2803.
2856. **Portret** van **Prins Willem III** d. Pieter du Bordieu.
H. 68,5 c. Br. 56 c. Op paneel.
2857. **Portret** van **Prins Willem IV**.
H. 70 c. Br. 57,5 c.
Afkomstig van het Stadhuis.
2858. **Portret** van **Prins Willem V**.
H. 68,5 c. Br. 56,5 c. Op paneel.
Afkomstig van het raadhuis.

2859. Portret van **Koning Willem I** d. W. P. van der Kooij.
Leeuwarden.
H. 80 c. Br. 65 c. Op paneel.
2860. Borstbeeld in gips van **Koning Willem I**.
H. 78 c.
2861. Portret van **Koning Willem II** d. J. L. Cornet.
H. 79,5 c. Br. 63 c. Op paneel.
Geschenk van burgemeester Jhr. Mr. J. O. de Meij van Streef-
kerk.
2862. Portret van **Koning Willem III** d. J. L. Cornet.
H. 97,5 c. Br. 64 c.
Geschenk van den schilder.
2863. Borstbeeld in gips van den Belgischen dichter **Willemsen**.
H. 75 c.
In bruikleen afgestaan door de maatsch. voor Ned. letterk³ te
Leiden.
2864. **Silhouette van Antonie v. d. Woordt**.
H. 25,5 c. Br. 19 c. In lijst en achter glas.
-

I. TOPOGRAPHISCHE ATLAS¹⁾.

a. ALGEMEENE KAARTEN.

a. *Nederland.*

De loop van de **Rhijn** en de **Maes** door het vereenigde Nederland, door de mathematicus **A. van Luchtenburgh**, qui delineavit ac sculpsit Tabulam hanc a^o. 1691.

Kaart van de rivier de **Lek** van de Merwede beneden Krimpen, tot het schoor van Hagestein boven Vianen, door **Melchior Bolstra**, 1751 en 1764. In 7 bladen.

Schetsteekening van eenige wegen in Nederland uitgaande van Alfen. (ongeveer 1700).

Teekening met de pen.

---

1) De Topographische Atlas van het Stedelijk Museum heeft zijn ontstaan te danken aan de verzameling kaarten van het Archief, aan de collectie van Le Francq van Berkhey, aan die van S. van der Paauw, aan geschenken en aankopen.

Zij bevat drukken van kaarten of platen, hetzij in afzonderlijke uitgaven in het licht gezonden, hetzij aan boekwerken ontleend, en oorspronkelijke teekeningen van meestal Leidsche landmeters.

De boeken waaraan de prenten ontleend zijn, zijn de bekende beschrijvingen van Leiden in de verschillende editiën: S. van Leeuwen, Orlers, Van Mieris, Pleyte, de vermakelijke buitensingels, Délices e. a. Verder aan Rademakers plaatwerken, Rijnland en het Kabinet. De teekeningen zijn van de landmeters Lucas Arentsz, Simon Frans van Merwen, Salomon Davidsz. van Dulmanhorst, Jan Pietersz. Douw, Johannes Douw, Joris Gerstecoren enz., en een menigte afbeeldingen van gebouwen door J. J. Bylaerd.

Het behoeft wel niet vermeld te worden hoe eenig in haar soort deze verzameling van stukken is en hoeveel waarde zij heeft voor de geschiedenis der kunst niet alleen, maar ook van die onzer stad.

Kaart van Holland tot aan de Maas en IJssel.

Teekening op perkament d. Jaques Bureau. 1565.

„Deese Steeden ende Dorpen in Hollant verstaet wel my
Syn tot Vlaerdinck tot Voorschooten ende tot Valchenbvrch meede
In myn Heer van Wassenaers paerdemarckts tollen vrij
Gelyck zij lujde over die vyftich jaere deede.”

Bovenaan de wapens van Holland en Wassenaar.

β. Brabant.

Sylva ducis Gallis vulgo Bois le duc vernacule 's Hartogenbosche (Blauw?).

Gezicht op de stad Woudrichem. Uit Rademaker.

Gezicht op de stad Woudrichem en Waterpoort te Woudrichem. Grav. d. H. G. d. C. Uitg. J. Tirion.

γ. Gelderland.

Profil van het Canaal tusschen Maas en Waal bij het fort St. Andries. Grav. naar Fred. Beyerinck door J. Pierlinck. 16 December 1764.

Kaart van den doorvaart bij Pannerden van de Waal naar den Rijn. Grav. Gem. Dl. I. fol. 138. a°. 1701.

Kaart figuratief van de Whaalstroom van Schenkenschans tot beneden het Canaal te Pannerden naar Wm. Leenen door M. Bolstra, Landmeeter.

Kaart figuratief van den Neder Rhijn, d. D. Klinkenberg. 1761.

Kaart van den Nieuwen IJssel-mond door de Pley, strekkende tot in den Ouden IJssel, bij de Westervoordsche Veerdam, naar Fred. Beijerink, Melchior Bolstra, Marts Beijerink en Hendrik van Straalen door Leon. Schenk. 1778.

Kaart van de rivier de Whaal, beginnende even boven de scheiding van het Kekensche en Bimmensche, naar Marts Beijerink en Hendrik van Straalen d. Leon. Schenk. 1777.

Plan van het nieuwe kanaal door den eertijds Bijlandschen nu Hollandschen waard, n. Marts Beijerink en Hendrik van Straalen, 1777, d. Leon. Schenk Jacz. 1778.

Afbeelding van **Loevestein d. Van Lunder 1759.**

Loevestein in 1621. Uit Rademaker.

Loevestein in 1636. Uit Rademaker.

Loevestein in 1732. Uit Rademaker.

Loevestein d. J. S. F.

Loevestein (Voorburcht) d. C. P. D. Uit Rademaker d. H. S. F.

Afbeelding van **Loevestein a°. 1619**, benevens het vervoeren van **H. de Groot. Grav. n. J. Verstege d. J. C. Philips.**

δ. Noordholland.

Caerte van een stuck lands geleegeen in de heerlicheyt van Abcoude. Teekening door Frans van Schoten.

Kaart van Drechterland en de 4 Noorder Koggen. 1735 en 1736. Gr. H. de Leth.

Afbeelding van de Ruïne van het „Adelijk slot des Heeren van **Egmond**”. Grav. n. C. Pronk d. H. Spilman. 1743.

Project van de werken met de nodige Materialen en arbeidslonen, welke na ruwe calculatie zouden worden vereist tot herstelling der **Fluithoek** en de daarbij Geruïneerde 70 Roeden wierdijk aan den **Dregterlandschen Zee-dijk. Resol. 30 April 1776.**

Kaart van eenige landen opt Scheyt van Hillegom en de Vennip d. J. P. Dou. 10 en 11 Juli 1608.

Gezicht op **Hillegom. Uit Rademaker Kabinet, 1607.**

Gezicht op **Hillegom. Uit Rademaker, gewijzigd.**

Afbeelding van het huis **Roosendaal. Uit Rademaker Rijnland.**

Kaart van de Zeedijk van de Vier noorder Koggen. Grav. d. L. Schenk Jansz. 1776.

Kaart van het water, genaamd het Vuyl-rak, van het Penningsveer af tot in het Noorder Spaarne, met een Project van duikers en eene afdamming van het Vuyle rak en Leede of Moeyenhel enz. gemeten en in kaart gebracht in april en mei 1772 door Klaas Vis ord. Landmeter van Rijnland. L. Schenck Jansz. sc. 1772.

Kaart der Texelsche stroomen etc. in den jaare 1715 vergeleeken met derzelver gesteldheid in den jaare 1776 en bij gevoegt de houte schoeings bij de letter O bovenaan de kaart n°. 2.

Kaart der **Texelsche stroomen** tot opheldering der memorie van **L. Brandligt** nopens de verbetering van derzelver loop enz.

Kaarte van **West-Vlieland**. Gemeeten en geteekent in de maand Februarij 1756 door **J. Harge**. Na de origineele kaarte gecopieert, den 10 Juli 1756.

Plan en profil van 't **doorgebroken gat op Westervlieland** volgens Resol. 29 Janij 1756.

ε. Zuid-Holland.

Kaart van de **Koekenduin**, 4 Januari 1589 door **S. F. van Merwen**. Zie Catalogus N°. 11.

Teekening in kleuren.

Caerte ontwerpen en de betracken van de aan te leggen vaart tot ant sluys van **Wassenaer** alwaer tegenwoordich twee wateringhen zijn ghelegen den eenen genaempt de Kaswaterinck ende de ander de Zijlwaterinck daer doer men de selve vaert soude konnen brengen vuyt-wijssende de selve in dese caerte gestelt midts brengende omtrent Dublets woninck of te ter plaetse daer men het water van Rijnlant en de Delfland in malcander soude brengen een verlaet of te sluys aldus gedaen novb. 1622.

Teekening in kleuren.

Kaart van den **Hoek van Holland** vervaardigd door **Johannes Blooteling** Landm. volgens verschillende daarop voorkomende opgaven gemaakt in 1737.

Deze kaart is gemaakt om verschillende projecten van waterwerken aan te geven, onder andere de **doorgraving** van den **Hoek van Holland**.

Kaarte der te makene **Schielandse Hogen Boesem**, 14 Jun. 1766 d. **D. Smits**.

Kaart van het rivier-vak op de oude **Maas**, genaamd de **Lint**, naar Jacob Engelman d. **Leon. Schenk Jansz.** 1789.

Plan van een gedeelte der Rivier de **Whaal**, de **Maas** en **Merwede**, omtrent het fort **Loevestein** d. **Hendrik van Straalen**, 1777.

Kaart van de Riviere de **Merwede** bij en omtrent **Hardinxveld** met eenige geprojecteerde waterwerken d. **C. Goekoop** Land-meeter s. **J. Turpin à la Haye** 1779.

Kaart van een gedeelte der Rivier de **Lek** bij en omtrent **Krimpen**. Alsmede van een gedeelte der **Merwede** en **Nieuwe Maas**. **Hendrik van Straalen**, 1779 d. **Leon. Schenck Janaz.** 1781.

Kaart van eenige landerijen aan de oude **Maese** met den **Heer van Braeckels huys**.

Delflandia, **Schielandia** et insulae trans mosam illis objacentis ut sunt, **Voorna**, **Overflaaken**, **Goerea**, **IJselmonda**, etc.

Het **Hooge Heemraedschap** van **Schielandt**. Anno Domini 1278 heeft **Floris de Vijfde Graeff** van **Hollandt** etc. Het **Collegie** van **Schielandt** bij des zelfs voorsaten te vooren geërigceert **Bevesticht** ende met verscheide **Privilegien** vermeerderd. Tot **Amsterdam** Ghedruckt bij **Johan Vingboons**, op **St. Anthonis Breestraet** op de hoeck van de **Salmandersteeg**. In 8 bladen, blad 7 ontbreekt.

Profiel van den **dijk** langs de **Stompwijker wetering**, de **Duivenvoorderpolder** en de **Starrevaarts wetering**.

Alfen.

Kaart van een stuk grond in den ambacht van **Alfen** bij de **Goudsche Sluis**. Teekening in kleuren op perkament d. **C. Bruin**. 7 Mei 1604.

Kaart van een stuk grond in **Alfen** in den **Polder van Zaanen**. Teekening op perkament d. **C. Bruyn**. 7 Mei 1604.

Kaart van een stuk grond onder **Alfen** (tusschen **Alfen** en **Zwammerdam**). Teekening d. **J. P. Dou.** 31 Oct. 1602.

Teekening van den ijzeren ophaalbrug aan de **Goudsche Sluis** onder **Alfen**. Grav. op steen d. **J. Cros.** Lith. **A. Bomli.**

Afbeelding van de **Goudsche Sluis** te **Alfen**. Uit **Rademaker Kabinet**.

Afbeelding van het huis **Beerendrecht** te **Alfen**. Grav. d. **F. Bleyswijk** uit **Plempier**.

Afbeelding van het huis **Beerendrecht** te **Alfen**. Uit **Rademaker Kabinet**.

Gezicht op het dorp **Alfen** (landzijde). Grav. uit Rademaker Kabinet. n°. 259. 1749.

Gezicht op het dorp **Alfen** (Rijnzijde). Grav. d. **F. Bleyswijk** uit Plemper.

Afbeelding van de oude kerk te **Alfen**. Grav. d. **F. Bleyswijk** uit Plemper.

Afbeelding van de nieuwe kerk te **Alfen**. Grav. d. **F. Bleyswijk** uit Plemper.

Afbeelding van het hof te **Alfen**. Grav. d. **F. Bleyswijk** uit Plemper.

Afbeelding van het hof te **Alfen** (1749) uit Rademaker, Kabinet.

Gezicht op het dorp **Alfen** (Rijnzijde). Lith. uit Montagne.

Bodegraven.

Gezicht op het dorp **Bodegraven**. Grav. uit Rademaker (1749).

Gezicht op het dorp **Bodegraven**, bij de kerk. Grav.

Boskoop.

Kaart van landen in **Suijtwijk** onder Boskoop A°. 1684—10—16. Teekening d. **J. Pietersz. Dou.**

Dirksland.

Kaart van een stuk lants toebehoorende d' universiteit der stad **Leyde** liggende in den lande van **dirxlant** d. **Jacob Cornelis Conter** 14 January 1609.

Dordrecht.

Afbeelding van het **Huis** te **Merwe** van de West- en Oostzijde te zien. Grav.

Gouda.

Platte grond van **Gouda**. Grav. Gem. pag. 1.

's Gravenhage.

Afbeelding van het **Stadhuis** in den Haag. Grav. n. C. Pronk d. **Philips**. 1742.

Afbeelding van het **Binnenhof** in den Haag. Grav. n. C. Pronk d. **Philips**. 1742.

Het Hof van Holland van buiten, te zien van de Gevangen-Poort. Grav. n. C. Pronk d. **J. C. Philips**. 1743. Uitg. Ia. Tirion.

Gezicht op de **Vijverberg** van de Korte Vijverberg gezien. Grav. d. **H. Scheurleer**, F. 2.

Gezicht van de **Kneuterdijk**. 2 reg. fr. onderschr. Grav. d. **J. B. Winkler** n. P. la Fargue.

Platte grond van het groote en kleine logement der Leidache afgevaardigden te 's Hage. Teekening d. v. **Werven**.

Gezicht op het **Huis Oranje** zaal en tuin (Huizen Bosch). Grav. d. **J. Besoet**. 1758.

Het **Haagsche bosch** (na een storm). Grav. d. **H. Schwegman** n. T. A. Milatz. Proefdruk.

Het **Haagsche bosch**. Dergelijke voorstelling gewijzigd door dezelfde. Proefdruk.

Hazerswoude.

Kaart van een gedeelte van de gemeente **Hazerswoude** tusschen **Moerkapelle** en den **Rijn**. Teekening in kleuren.

Afbeelding van het huis **Rijnenburg** onder Hazerswoude. Grav. uit Rademaker Kabinet 274.

Afbeelding van het huis **Stopenburg**. Grav. uit Rademaker Kabinet 278.

Katwijk binnen.

Kaart van eenige gronden onder **Katwijk**. Teekening op perkament d. **J. P. Don**. 8 October 1601 (bijna geheel uitgewischt).

Kaart van de landerijen van **Luttige geest**, gelegen bij Katwijk. Teekening d. **Jacob Coomaedts**. April 1571.

Kerk te **Katwijk binnen**. Teekening in O.-I. inkt d. **A. de Haan**. 1728.

Kerk te **Katwijk binnen**. Teekening in O.-I. inkt. (2 Sept. 1737).

Kerk te **Katwijk binnen**. Teekening in kleuren uit de 18e eeuw.

Afbeelding van de kerk te **Katwijk binnen**.

Afbeelding als voren. Grav. d. **C. v. Hagen**. (Pars?)

Katwijk van den **Rijn** gezien. Grav. uit Rademaker Rijnl.

Katwijk aan 't begin van het dorp. Grav. uit Rademaker Rijnl.

Gezicht op **Katwijk** aan den **Rijn**. Grav. uit Rad. Kab.

Gezicht op **Katwijk** aan den **Rijn**. Gewijzigd.

Afbeelding van de **Graftombe** van de **H.H. van Katwijk**. Grav. d. **C. v. Hagen**. 1695. (Pars).

Afbeelding van het **Hof te Katwijk**. Grav. Rademaker Rijnl. 36.

Afbeelding als voren, gewijzigd. Op een lambel „'t Hof van Catwijck. (Pars?)

Afbeelding als voren, achterzijde. Rademaker Rijnl. 28.

Gezicht van de duinen op **Katwijk** aan den **Rijn**. Teekening met O.-I. inkt (d. J. Stellingwerf?)

Katwijk aan Zee.

Gezicht op het **Mallegat** te **Katwijk** aan Zee. Grav. n. **J. Le Francq** van **Berkhey** door **N. van der Meer**. Uit Nat. Hist v. Holland. pl 2.

Teekening in O.-I. inkt voor de voorgaande plaat d. **J. Le Francq** van **Berkhey**.

Gezicht op **Katwijk** bij het eind van het **Mallegat** in het dorp. Teekening in sepia d. **L. Nader**.

Gezicht op **Katwijk** van de duinen langs de kerk naar zee. Teekening in sepia d. **L. Nader**.

Gezicht uit het dorp op de **vuurtoren** van **Katwijk**. Teekening in O.-I. inkt d. **D. Verbeek**.

Gezicht op **Katwijk** aan Zee van de landzijde. Grav. d. **C. van Hagen**. 1695 (Pars).

Gezicht op **Katwijk** aan Zee van de landzijde. Radem. Rijnl.

Gezicht op **Katwijk** aan Zee van de landzijde. Rad. Kab. (1643).

Gezicht op **Katwijk** aan Zee van de strandzijde. Lith. uit Montagne.

Gezicht op de kerk en het strand te **Katwijk** aan Zee Teekening in O.-I. inkt d. **H. Tavenier**. 1788.

Gezicht van het strand op de kerk van **Katwijk** aan Zee. Teekening in O.-I. inkt d. **H. Tavenier**. 1776.

De **vuurtoren** en het **dain** te **Katwijk aan Zee**. Teekening in O.-I. inkt d. **H. Tavenier**. 1788.

Het **badhuis** te **Katwijk** van de **zezijde** gezien. Lith. Springer. Aanplakbiljet d. **C. Minnema Stellingwerff**.

Gezicht op de **Sluis** te **Katwijk**. Lith. d. **Van der Paauw**.
2 stuks; bij stil weder en bij storm.

Stoongemaal te **Katwijk aan Zee**. 12 Grav. op steen. Gedeeltelijk in kleuren. Beheorende bij de bestekken van 1879.

Geschenk van **C. H. Dee**.

Afbeelding van het huis **Sand**. Grav. d. **C. van Hagen** uit Pars n°. 1695.

Afbeelding van de **Ruïne** van het huis te **Sand**. Grav. d. **J. S. F. F.**

Koudekerk.

Gezicht op het dorp **Koudekerk**. Grav.

Als voren. Uit **Rademaker Kabinet**.

Kerk te **Koudekerk**. Uit **Radem. Kab.**

Kaart van de landen bij de adellijke hofstad **Klein Poelgeest** onder **Koudekerk**. Teekening in O.-I. inkt.

Kaart van een gedeelte van de gemeente **Koudekerk**. De **Hooge Waard** met het huis **Klein Poelgeest**. Uitr. kadastr. kaart. Teekening d. de **Wit**, landmeter. 30 Nov. 1840.

Kaart van een stuk land onder **Koudekerk** over de **West Vaart**. Teekening d. **Joh. Dou**. 1695.

Kaart van een gedeelte van een stuk land gelegen in de **Lagewaard** onder **Koudekerk**. Teekening d. **S. F. van Merwen**. 6 Aug. 1599.

Leimuiden.

Gedeelte eener kaart van eenige plassen tusschen de **Vriese wech** en den **Bilderdammerlaan**. Fraai doch zeer geschonden.

Leiderdorp.

Ontwerp van een **rolbrug** buiten de **Zijlpoort** (**Schrijversbrug?**). Bouwk. teekening (v. d. **Paauw**)

Kaart van de **Stads polder** tusschen de **Mare** en de **Zijl**. Teekening naar de kadastrale kaart.

Kaart van een stuk grond tusschen de **Mare** en **Zijlpoort** onder **Leiderdorp** aan den **Singel**. Teekening d. **J. P. Dou**. 18 April 1609.

Kaart van een stuk grond bij de **Zijlpoort** onder **Leiderdorp**. Teekening op perkament d. **Jacob van Banchem**. Uitvoerig bijschr. van **Jan van Hout**. 14 April 1600.

Kaart van het **Noordeinde** van de **Stinkslot** onder **Leiderdorp**. Teekening d. **Joris Gerstecoren**. 1 Maart 1649.

Gedeelte van de **Vestgracht** buiten de **Heerenpoort**. Teekening d. **Joh. Dou**. 29 April 1675.

Kaart van de **raamlanden** tusschen de **Mare** en **Heerenpoort** omstreeks 1650. Teekening.

Schetsteekening van het terrein bij de **Spanjaardsbrug** met project van een verdedigingswal aan de westzijde van de **Zijl**. Teekening met de pen.

Kaart van de **warmoeslanden** buiten de **Zijlpoort** onder **Leiderdorp**. Teekening d. **C. A. Colevelt**. April 1644.

Kaart van de **stalinghe** buiten de **Zijlpoort** onder **Leyderdorp**. Teekening d. **C. A. Colevelt**. 2 Sept. 1644.

Kaart van de **staalgronden** buiten de **Zijlpoort**. Teekening d. **Joris Gerstecoren**. 1646.

Kaart van eenige stukken grond bij de **kleine Does**. Teekening d. **J. P. Dou**. 21 Febr. 1609.

Kaart van eenige gronden in den **Polder Rijnenburg** onder **Leiderdorp** aan de **Doeswetering**. Teekening d. **J. P. Dou**. 24 Oct. 1605.

Kaart van het stuk grond bij de **Doeswetering**. Teekening d. **J. P. Dou**. 18 Maart 1606.

Kaart van een stuk land in den **Achthovenschen polder**. 1596—1598. Teekening d. **S. F. van Merwen**. Een gedeelte van de kaart ontbreekt.

Kaart van de **Boterhuispolder** aan den **Zijl** onder **Leiderdorp**. Teekening d. **J. Jansz. Dou**. 3 Febr. 1687.

Spoorwegbrug over de Leidsche vaart bij de Mare. Onder Leiderdorp. Bouwk. teekening in 2 bladen.

Teekening van de **Driegatenbrug** over de Dwarswetering aan de Zijl. Bouwk. teekening.

Als voren. Gewijzigde schetsteekening in potlood.

Plan voor een rolbrug aan de Spanjaardsbrug over de Zijl. Bouwk. teekening (V. d. P.).

Gezicht op **Spanjaardsbrug**. Uit Montagne.

Gezicht op **Leijderdorp**. Uit Montagne.

Gezicht op de **Spanjaardsbrug** onder Leiderdorp. Grav. uit Rad. Kab.

Gezicht op de **Hoorentjes brug** aan den Singel (over de Rijn). Uit Rad. Kab.

Gezicht op de **Stad** bij de Zijlbrug. Grav. uit Rad. Rijnl.

Gezicht op **Leiderdorp** (Rijnzijde). 1620. Rad. Kab.

Gezicht op **Leiderdorp**. Gewijzigd. Rad. Kab.

Als voren. Rad. Kab.

Gezicht op de **Hoogewoordspoort**. Rad. Rijnl.

Gezicht op de **kerk** te Leiderdorp. Grav. uit Rad. Rijnl.

Gezicht op **Leiderdorp** naar den kant van Koudekerk. Grav. uit Rad. Rijnl.

Gezicht op **Leiderdorp** naar den kant van Leiden. Uit Rad. Rijnl.

Gezicht op **Leiderdorp**, gezien van het jaagpad bij de brug van den kant van Leiden.

Gezicht op **Leiderdorp**. Grav. d. N. Schouten. adr. N. Fouquet. Jr. Gem. n°. 10 en 1.

Gezicht op **Leiderdorp**. Grav.

Grondslag van de **brug** te Leiderdorp. Bouwk. teek. 1835.

Platte gronden en opstanden van de **herberg** aan de brug te Leiderdorp, toebehoorende aan de stad Leiden. 4 bouwk. teekeningen. $\pm$ 1850.

Afbeelding van het Huis te **Weer**. a°. 1606. Teekening in O.-I. inkt d. IJ. of G.

Gezicht op de plaats **Voordorp** onder Leiderdorp. Rad. Rijnl. 96.

Gezicht op het huis te **Mey**. Rad. Rijnl.

Ruïne, vermoedelijk van het huis te **Mey**. Rad. Kab.

Ruïne van het huis te **Does**. 1620. Rad. Kab.

Als voren. Gewijzigd. Rad. Kab. 14.

Als voren. 1780. Rad. Kab. 275 en 276.

Lisse.

Gezicht op **Lisse**. 1630. Rad. Kab.

Gezicht op de kerk te **Lisse**. Rad. Rijnl.

Gezicht op het Logement de **Zwaan** te **Lisse**. Lith. **L. Springer**
n. **W. v. Groenewoud**.

Afbeelding van het Huis te **Spekke** onder **Lisse**. Rad. Rijnl.

Afbeelding van het Huis **Keukenhof** onder **Lisse**. Rad. Rijnl.

Afbeelding van het Huis **Dubbelhove** onder **Lisse**. Rad. Rijnl.

Afbeelding van het Huis te **Deveren** onder **Lisse**. Rad. Rijnl.

Afbeelding van het Huis **Sandvliet** onder **Lisse**. Rad. Rijnl.

Monster.

Kaart van eenige perceelen land ghelegghen in **monster aembacht**.
XI Decembri a°. XVcLI. d. Coenraet Oelenz.

Naaldwijk.

Kaart van een perceel land in **Naeltwijk** door **J. Pietersz.**
Don. 24 Juli 1618.

Noordwijk.

Kaart van eenige gronden onder **Noordwijk** aan het kruispunt van
den Heerenweg en den Katwijkschen weg. Teekening op perkament d.
C. Bruyn. 18 Maart 1608.

Gezicht op het dorp **Noordwijk**, onder de linden. Rad. Rijnl.

Gezicht op het dorp **Noordwijk**, vischmarkt. Rad. Rijnl.

Gezicht op de kerk te **Noordwijk-Binnen**. Rad. Rijnl.

Als voren. 1630. Rad. Kab.

Als voren. Gewijzigd. Rad. Kab.

Gezicht op **Noordwijk**. Uit Montagne.

Hof te Noordwijk-Binnen. Grav.

Afbeelding van de abdij van **Leeuwenhorst** onder Noordwijk.
 Grav. m. onderschrift.

- **Binnenplein.** 1740. Rad. Kab.
- **Abdij.** 1560. Rad. Kab.
- **Voorpoert.** Rad. Kab.
- **Abdij.** Rad. Kab. 5 reg. onderschr.
- **Binnenplein d. H. Spilman.**
- **Ingang.** Rad. Rijnl.
- **Geslachtswapen in kleuren.**

Afbeelding van het Huis **Ofhem.** Rad. Rijnl. 80.

Afbeelding van het huis **Offen** (bij Noordwijk). Lith. P. J. Lutgers.

Gezicht op **Noordwijk aan Zee d. H. Spilman.**

Gezicht op de kerk te Noordwijk aan Zee. Rad. Rijnl.

Als voren. 1680. Rad. Kab.

Gezicht op **Noordwijk** en **Leeuwenhorst** bij de woning Neder
 Hel. Teekening in O.-I. inkt.

Noordwijkerhout.

Gezicht op de kerk te Noordwijkerhout. Rad. Rijnl.

Als voren. 1681. Rad. Kab.

Als voren. 1684. Rad. Kab.

Als voren. 1739. Rad. Kab.

Afbeelding van het huis **Boekhorst** onder Noordwijkerhout. 443.
 Rad. Kab.

Als voren. 444. Rad. Kab.

Als voren. Rad. Rijnl.

Oegstgeest.

Kaart van de Peethuisepolder, doortrek van de kadastrale kaart.
 Op 2 bladen.

**Kaart van een perceel weiland „daer een lijnwerf zal gemaekt
 werden”, tuschen den Rija en de Morsek tegenover de Vliet. Teek. d.
 Joris Gerstecoren. 2 Maart 1649.**

Kaart van een **stuk land** tusschen den Rijn en de Morsch bij het gerecht. Teekening d. **J. P. Dou.** 18 Sept. 1627.

Kaart van een **stuk land** tusschen den Rijn en de Morsch bij het Gerecht. Teekening op perkament d. **J. P. Dou.** 26 Oct. 1634.

Als voren. 1658. d. **Joh. Dou.**

Kaart van een **stuk grond** tusschen de lage Morsch en de Poelwetering. Teekening d. **J. P. Dou.**

Straatweg van Leiden naar Oegstgeest. Teekening d. **P. van Royen.** (Dec. 1726).

Kaart van den **Marendijksche Polder.** Teekening naar de kadastrale kaart.

Kaart van een deel lants ghelegen in den Ambacht van Oestgeest bij de Pen. Teeken. d. **Jacob Coensz.** Xlen July leetleden an^o XVcl.

Dergelijke kaart, op grooter schaal. Teekening op perkament.

Kaart van de **Broeck-Dycker polder** tusschen de Zijl en de Slaagsloot. Teekening d. **Joris Gerstecoren.** Juli 1646.

Kaart van eenige **landerijen** gelegen tusschen de **Vincke wech** en den weg naar Sassenheim in de gemeente Oegstgeest. Teekening d. **J. P. Dou** (zonder handteekening).

Kaart van een gedeelte van **Marendijk** en **Mare.** Teekening d. **Joris Gerstecoren.** 11 April 1648.

Kaart van een **stuk land** tusschen Marendijk en Mare. Teekening d. **J. P. Dou.** 22 Aug. 1632.

Kaart van een **stuk land** bij de **Poelwetering.** Teekening d. **J. P. Dou.** 17 Maart 1608.

Kaart van een **stuk land** bij de **Poelwetering.** Teekening d. **J. P. Dou.** 8 Maart 1609.

Anno 1644 den 22 Augusti gemeten bij ons onder gez. en gecarteert als hier vertoont wert die geleggentheyt van de verwidinghe van **stijnck sloot** en nieuwen sloot nevens de slaechsloot. **Stevin van Broeckhuysen.**

Gront-teickeninge van de **Stinck ende Slaghslot** tusschen de Vest en de Zijl. Teekening d. **Joris Gerstecoren.** 22 Aug. 1644.

Volmolen aan de **Stokdammerwetering** tusschen **Mare** en **Marendijk**. Teekening d. **J. P. Dou**. 20 Januari 1636.

Als voren. d. **Stevin v. Brouckhuysen**. 4 Maart 1648.

Als voren. d. **Joh. Dou**. 2 Februari 1668.

Een **brugge** over de vaart en de **Heerenweghen** over de vaart naar **Haarlem** in de gemeente **Oegstgeest**. Teekening in kleuren.

Gezicht op het **Haagsche Schouw** van de rijnzijde. Lith. n. **W. v. Groenewoud** d. **Springer**.

Als voren. Lith. uit Montagne.

Rhijnzieht. Lith. uit Montagne.

Als voren. (in ovaal). Lith. in kleuren d. **Trap**.

Magazijn van **Jac. van der Kamp** Lith. Lankhout.

Gezicht op de **kerk** te **Oegstgeest**. Grav. uit **Rademaker Rijnland**.

Als voren. Grav. uit **Rademaker Kabinet**.

Als voren. Gewijzigd. **Rademaker Kabinet**.

Afbeelding van **Oud Poelgeest**, toebehoorende aan den Heer **Hermanus Boerhave**. Grav. uit **Rademaker Rijnland**.

Afbeelding van **Oud Poelgeest**, van de achterzijde. Grav. n. **A. d. H. d. H. S.**

Ingang van **Oud Poelgeest**. Grav. uit **Rademaker Kabinet**.

Afbeelding van **Poelgeest**. Lith. n. **Groenewoud** d. **Springer**.

Als voren. Uit Montagne.

Afbeelding van de **Hooge boom**. Lith. n. **Groenewoud** d. **Springer**.

Afbeelding van **Haaswijk**. Grav. uit **Rademaker Rijnland**.

Afbeelding van **Dubbelhof**. Grav. uit **Rademaker Rijnland**.

Afbeelding van **Endegeest**. Grav. d. **J. Lamsvelt**.

Afbeelding van **Endegeest**. Uit Rad. Rijnl.

Als voren. Uit Rad. Kab.

Als voren. Lith. Montagne.

Afbeelding van **Abspool**. Grav. d. **J. Lamsvelt**.

Als voren. Uit Rad. Rijnl.

Als voren. (Ingang). Uit Rad. Rijnl.

Als voren. Uit Rad. Kabinet.

Afbeelding van **Alkemade**. Grav. uit Rad. Rijnl.

Als voren. (vóór). Grav. uit Rad. Kabinet.

Rotterdam.

Grondboring in de Goudsche Wagenstraat binnen de stad Rotterdam, in het jaar 1860.

Gezicht op **Rotterdam** van de Maas gezien. Grav. d. **Burkhard** n. A. Ditzler.

Gezicht op de **Maas** bij Rotterdam, bij winter. Gr. n. en d. **R. Muys**, uitg. A. Botal en A. Vis.

Als voren. Grav. n. Sallieth d. **T. de Roode**, uitg. J. de Leeuw en Crop.

Als voren. Lith. S. de Visser d. **C. C. A. Last**.

Rijswijk.

Gezicht te **Rijswijk**. Grav. Rad. Kabinet.

Rijnsburg.

Kaart van de gemeente **Rijnsburg** tusschen de Vliet en de weg. Teekening d. **Floris Jacobszoon**. 19 Dec. 1611.

Kaart van eenige gronden bij het huis het Sant, bij Rijnsburg. Teekening op perkament d. **J. P. Dou**. 1617.

Kaart van een stuk land onder Rijnsburg. Teekening d. **J. P. Dou**. 11 April 1628.

Als voren.

Afbeelding van de abdij van Rijnsburg. Grav. d. **C. Hagen**. 1635. (Pars).

Als voren.

Als voren. (rechterzijde).

Als voren. 1756.

Als voren. gem. n°. 3.

Afbeelding van het wapen van de abdij.

Het **Hof** te Rijnsburg. Rad. Rijnl.

Als voren. Rad. Kabinet (3 St.).

Kerk en abdij te Rijnburg d. **H. Spilman**.

Kerk te Rijnburg. Rad. Rijnl.

Als voren. Rad. Kabinet.

Gezicht op **Rijnburg**. Rad. Kabinet. 3 Stuks.

Vers bevattende de beschrijving van Rijnburg d. **Ackerman**.

Het **Hof** te Rijnburg in vogelvlucht.

Sassenheim.

Kaart van de **Cleypolder** onder Sassenheim bij de **Leede**. Teekening op perkament d. **J. P. Dou**. 5 Nov. 1624.

Afbeelding van de **kerk** te Sassenheim. Grav. uit Rad. Rijnl. (n°. 14).

Afbeelding van het huis **Teylingen** d. **J. d. W.** Uitg. F. d. W. 1616.

Afbeelding van het huis **Teylingen**. Grav. uit Rad. Rijnl. (n°. 12)

Afbeelding van het huis **Teylingen**. Grav. met 2 reg. onderschr. „Het jagthuis te Teilingen”, enz.

Afbeelding van het huis **Teylingen**. Grav. n. A. d. H. d. **A. S.**

Afbeelding van het huis **Teylingen**. Grav. uit Rad. Kabinet.

Afbeelding van het huis **Teylingen** in walstand. Grav. uit . . . .

Gezicht op het huis **Teylingen**? Gedeelte van een prent gem. C. E.

Afbeelding van het huis **Lockhorst** (oud Teylingen) bij Warmond. Grav. uit Rad. Kab. 1617.

Als voren. Onderschr. „Oud Teilingen of Lockhorst”.

Als voren. Onderschr. „Oud Teilingen. 1740”.

Als voren. n. A. d. H. d. **A. S.**

Ingang van Lokhorst. Uit Rad. Rijnl. n°. 22.

Scheveningen.

Gezicht op het dorp **Scheveningen** van de strandzijde. Grav. d. **Elandt**. gem. f. 106. In den rechter bovenhoek ScheVelinck.

Schipluiden.

Kaart van landen gelegen onder **Schipluiden**. 1610. d. **Floris Jacobsz**.

Segwaard.

Gezicht op het dorp **Segwaard**. Grav. d. **J. Besoet**. 1761.

Kaart van de droogmakerij van Segwaard d. **Pierre Aneclin**. a°. 1710.

Kaart van de **Klappolder**. Teekening d. **Pierre Aneclin**. 15 Juli 1711.

Soetermeer.

Kaart van land bij de Soetermeerschen polder tusschen Benthuisen en den Leidschendam. Teekening d. **J. P. Dou**. 19 Juni 1688.

Gezicht op het dorp **Soetermeer**. Grav. d. **J. Besoet**. 1762.

Stompwijk.

Kaart van de **Starrevaartspolder**. Teekening op perkament d. **Melchior Bolstra**. 1742.

Gezicht van **Wielerveen** en Polder etc. d. **J. Besoet**. 1762.

Als voren. Met eenige wijzigingen (boom bij de kerk en koeien links).

„Gezicht van den **Lydsendam**, van Lyden afkomende te sien” n. **La Fargue** door **Tardieu**.

„Gezicht van den **Lydsendam**, van den Haag afkomende te sien” n. **La Fargue** delin. door **Jac. le Charpentier**.

Gezicht op den **Leidschendam**, van Leiden komende te zien. Grav. d. **P. C. La Fargue**.

Gezicht op den **Leidschendam**, van Voorburg komende te zien. Grav. d. **P. C. La Fargue**.

Gezicht op den **Leidschendam**, van Leiden afkomende te zien. Grav. **Rademaker Kabinet**. 2 St.

Als voren. Lith. **Montagne**.

Als voren. Met opschrift op een lint „den Dam”. Grav. d.

Als voren. Met 8 reg. onderschr. en opschr. „**Leydschendam**” (gekleurd).

Gezicht op den **Leidschendam** van den Haag naar Leiden. Lith.

Kaart van de drooggemaakte **Soetermeer**.

Valkenburg.

Kaart van eenige landertjen bij de Bijendrift onder **Valkenburg**. Teekening d. **Simon Arentz**. 16 Juli 1600.

Gezicht op het dorp **Valkenburg**. Grav. Rad. Kabinet. 1610.

Als voren. Gewijzigd. 1610.

Als voren. Bij de molen. Rad. Kab.

Als voren. In het dorp. Rad. Kab.

Gezicht op de kerk te Valkenburg. Rad. Rijnl.

Gezicht op het huis **Zonneveld** te Valkenburg. Rad. Rijnl.

Gezicht op het huis **Rijnenburg** te Valkenburg. Rad. Rijnl.

Gezicht op het huis **Toorenvliet** te Valkenburg. Rad. Rijnl.

Als voren. 2 St.

Voorburg.

Gezicht op het dorp **Voorburg**. 2 reg. fr. en holl. onderschr. Grav. d. **H. Bakhuizen**.

Afbeelding van het huis **Hofwijk**. Plattegrond en opstand (6 op één plaat). Grav.

Voorhout.

Gezicht op het dorp **Voorhout** (kerk). Rad. Kab.

Als voren. Rad. Rijnl.

Het huis **Boekenberg**. Rad. Kabinet.

Voorschoten.

Kaart van een stuk land te Voorschoten. Teekening d. **J. P. Dou.** 4 Maart 1627.

Als voren.

Kaart van een stuk land aan den Hoogen Rijndijk en de Korte Wetering. Teekening d. **J. P. Dou.** 4 Maart 1609.

Kaart van een stuk land onder Voorschoten aan de Vliet. Teekening d. **J. P. Dou.** 13 Juni 1600.

Kaart van een stuk land onder Voorschoten tusschen de Korte Wetering en den Hoogen Rijndijk. Teekening d. **J. P. Dou.** 23 Juli 1604.

Kaart van een stuk land onder Voorschoten tusschen den Rijn en den Hoogen Rijndijk. Teekening d. **J. P. Dou.** 4 Febr. 1627.

Gezicht op het dorp **Voorschoten** en de kerk. Lith. W. van Groenewoud d. **Springer**.

- Als voren. Lith. uit Montagne.
- Als voren. (1640). Grav. uit Rad. Kabinet.
- Als voren. Grav. uit . . . .
- Afbeelding van het huis ter **Horst**. Grav. uit Rad. Kabinet.
- Afbeelding van het huis ter **Lips** (1789). Grav. uit Rad. Kabinet.
- Afbeelding van het huis **Rouwkoop** (1788). Grav. uit Rad. Kabinet.
- Afbeelding van het huis **Duivenvoorde**. (1789). Grav. uit Rad. Kabinet.
- Als voren. (van achteren). Grav. uit Rad. Kabinet.
- Als voren. Grav. d. . . . .
- Afbeelding van het huis **Stadwijk**. Lith. d. **C. H. van Amerom**.
Druk v. Trap.
- Afbeelding van **Noorthey**. Lith. n. Breenhaus de Groot d. **Soetens**.
- Afbeelding van de **fabriek van J. M. van Kempen & Zoon**.
Houtgrav. uit Eigen Haard. Met portret van den stichter J. M. van
Kempen en bijschrift van D. Hartevelt.
- Afbeelding van het huis **Zuidwijk a°**. 1620. Grav. uit Rademaker.

Warmond.

- Kaart van de gronden bij het **Warmonder Veerhuis** tusschen
de Leede en de Poel. Teekening.
- Kaart van de visscherij de **Maeren-Poelen** bij het Warmerveer
(Warmonderhek) Teekening d. **Simon Frans v. Merwen** 27
Dec. 1596.
- Gezicht op het **Warmonderhek**. Teekening in O.-I. inkt d.
H. Tavenier. 1783.
- Gezicht bij de **brug** van het Warmonderhek. Teekening in O.-I.
inkt d. **H. Tavenier**. 1783.
- Afbeelding van de **kerk** te Warmond. Grav. uit Rad. Rijnland.
- Als voren. Grav. uit Rad. Kabinet.
- Als voren. Grav. uit Rad. Kabinet (1600).
- Als voren. Grav. uit Rad. Kabinet (1642).
- Als voren. Grav. uit Rad. Kabinet (1650).

Afbeelding van het huis **Warmond**. Grav. d. **J. Lamsvelt**.

Als voren. Uit Rad. Kabinet (1611).

Als voren. Uit Rad. Kabinet (1662).

Als voren. Uit Rad. Kabinet (1780).

Ingang van het huis **Warmond**. Uit Rad. Rijnland.

Afbeelding van het huis **Warmond**. Grav. **Hs Spm**.

Gezicht op het **Seminarie**. Lith. **Van Lier, frères**.

Als voren. Lith. (grooter).

Als voren. Uit Montagne.

Wassenaar.

Kaart van een polder bij **Wassenaar** tusschen de Hoogeboomsche weg en de Kerklaan. Teekening d. **Corn. Bouchhout**. 1 Nov. 1661.

Kaart van een gedeelte der gemeente **Wassenaar**. Kadastr. teeken. d. **A. C. J. van Aken**.

Afbeelding van het huis **Sandhorst** a. 1603. Teeken. in O.I. inkt.

Afbeelding van het **Huis ten Deyl**. Grav. uit Rademaker.

Oude Wetering.

Plan voor het bepolderen van de **Oude Wetering**. Teekening met de pen.

Woerden.

Afbeelding van het **Slot** te **Woerden**. Grav.

Zoeterwoude.

Gezicht op **Soeterwoude**. Teekening in O.-I. inkt d. **De Lorme**.

Als voren. Teekening in O.-I. inkt d. **H. Schouten**.

Als voren. (1669). Teekening in O.-I. inkt d. **J. Stellingwerf**.

Als voren. (1652). Grav. Rad. Kabinet.

Als voren. Grav. Rad. Kabinet.

Als voren. Grav.

Afbeelding van twee door **W. Thibaut** geschilderde glazen in de kerk te **Soeterwoude**. Teekening met de pen d. **W. Pleyte**. Met beschrijving.

Afbeelding van het huis **Zwieten**. Uit Rad. Rijnland.

Afbeelding van het huis **Bijstad**. Uit Rad. Rijnl.

Kaart van erven aan de **Swieter-Sluis** bij de Rijndijk. Teekening d. **J. P. Dou**. 15 Maart 1632.

Kaart van de landen van het **Convent van Roodenburg** tusschen de Meerburger en Roomburger wetering en den Rijn. Teekening d. **Jacob van Banchem**. 23 Mei 1593.

Chromolithographie van de voorgaande kaart uit Dr. W. Pleyte, Roodenburg. pl. V. Lith. **Hooiberg**.

Kaart van **gronden** tusschen de Meerburger Wetering en den Voor-schoter weg. Teekening op perkament (d. Coenraet Oelensz) 22 Sept. (1550).

Kaart van de **slooten** tusschen de Roomburger en Meerburger Wetering. Teekening d. **J. Gerstecoren** en **Stevin van Brouckhuyzen**. 19 Sept. 1644.

Kaart van een **stuk grond** aan de Roomburger Wetering (met afbeelding van een woning) bij de Roomb. laan, vroeger terrein van een stads molen. Teekening d. **C. Stellingwerf**. 10 Dec. 1684.

Kaart van het terrein bij de **Boschhuizermolen**. Teekening d. **C. Stellingwerf**. 10 December 1684.

Kaart van **eenige landen** bij de Roomburger Molensloot tusschen Roomb. Wetering en Vest. Teekening d. **Joris Gerstecoren** en **Stevin v. Brouckhuyzen** ($\pm$ 1650).

Kaart van de **Roomburger Molensloot** tusschen de Roomburger Wetering en de Vest. Teekening d. **Joris Gerstecoren** ($\pm$ 1640).

Kaart van **eenige gronden** aan de Roomburger Wetering bij Cronestein. Teekening op perkament d. **C. Bruyn**. 28 Dec. 1601.

Kaart van een **stuk grond** bij de Roodenburgerlaan aan de Molensloot. Teekening d. **Johannes Dou**. 28 Dec. 1658.

Kaart van de **Raamlanden** buiten de Hoogewoerdspoort. Teekening d. **Joris Gerstecoren**. Sept. 1645.

Kaart van een **stuk land** aan den Roomburger Molensloot thans voor drooggraven ingericht. Teekening d. **J. Gerstecoren**. Sept. 1654.

Kaart van de **Raamlanden** buiten de Hoogewoerdspoort. Teekening d. **J. P. Dou**. 27 April 1609.

Kaart van den **weg** buiten de Koepoort naar Zoeterwoude. Teekening d. (J. P. Dou).

Als voren. Teeken. d. (J. P. Dou).

Als voren. Met project van verlegging. Teekening d. (J. P. Dou).

Kaart van eenige **tuinen** bij de Vliet, buiten de Koepoort. Teekening op perkament d. **Simon Arentsz.** 18 Mrt 1599.

Kaart van de **gronden** aan weerszijden van den weg naar Soeterwoude buiten de Koepoort bij de naakte sluis. Teekening (d. Dulman horst) 1596.

Kaart van een **tuin** van Jacob van Thedrode buiten de Koepoort bij de Vliet. Teekening d. **J. P. Dou.** 6 Maart 1627.

Ontwerp voor de nieuwe **Staalgronden** buiten de Koepoort aan de Vliet. Teekening d. (Joh. Dou). 29 September 1671.

Kaart van **eenige landen** tusschen den Rijn en de Oude Vliet. Teekening op perkament d. **Simon Arentsz** 28 Maart 1594.

Kaart van **eenige gronden** tusschen den Zoeterwoudschen weg en de Vliet bij de Lengenbrug. Teekening d. **J. P. Dou.** 19 Oct. 1615.

Gezicht op de **Naakte Sluis**. Grav. uit Rad. Kabinet.

Woutenbrug. 3 bouwkw. teekeningen op 2 bladen.

Kaart van een **stuk grond** tusschen den Zoeterwoudschen weg en de Vliet. (Houtzagerij van Mannekus). Teekening d. **Pieter H. van Bilderbeeck.** 8 Maart 1631.

Kaart van **Lammen.** Teeken. d. **J. P. Dou.** 29 Dec. 1637.

Kaart van een **stuk grond** bij Lammen. Teeken. d. **J. P. Dou.** 16 Nov. 1605.

Gezicht op **Lammen.** Grav. n. J. de Beyer d. **A. Delfos.** Uit van Mieris.

Gezicht bij **Lammenschans.** Lith. Uit Montagne.

Afbeelding van het huis **Kronestein.** Teekening in potlood.

Geschenk Mr. A. J. Enschedé.

Afbeelding van **Cronesteyn.** Grav. d. J. Lamsvelt.

Opstand en plattegrond van de **brug** bij de Vrouwe Wetering bij Lammen. Teeken. d. (Johannes Dou). 4 Juni 1675.

Kaart van eenige landerijen bij de Vliet tegenover het Delftsche Schouwuis. Teeken. d. **Pieter Floris van der Sallem**. Oct. 1640.

Gezicht op het Delftsche Schouw. Lith. Van Lier, frères.

Kaart van een stuk land tusschen den weg naar Zoeterwoude en de Vliet tegenover de Molensloot. Teekening d. **Johannes Dou**. 30 Dec 1658.

Kaart van een stuk grond aan de nieuwe Molensloot. Teekening d. **Stevin van Brouckhuysen**. 6 Maart 1645.

Project van een dijk langs de Stompwijksche weterring en de Vliet. Teekening.

Kaart van de **Boschhuizer weterring** tusschen de trekvaart en de Vliet. Met afbeelding van de Maliebaan en de Boschhuizer molen. Teekening d. **Joris Gerstecoren**. Febr. 1645.

Kaart van den tuin van burgem Johan van Leeuwen aan het Studentenpad met ontwerp van verandering in Stalen. Teekening d. (Gerstecoren?)

Kaart van een stuk grond bij de Boschhuizer molen buiten de Witte poort. Teekening d. **Joris Gerstecoren**. 4 Januari 1652.

Boschhuizer molen (1791). 3 bouwkw. teekeningen.

Kaart van den **Rijndijk** bij de Boschhuysers Sluis. Teekening d. **Joris Gerstecoren**. ($\pm$ 1640).

Kaart van de slooten tusschen de Boschhuizer weterring en de Oude Vliet. Teeken. d. **Stevin v. Brouckhuysen**. 20 Aug. 1644.

Gezicht op de **Vink** (vóór den aanleg van den spoorweg). Lith. Groenewoud en Springer.

Als voren. (Bij winter). Lith. d. **Nader**.

Als voren. Lith. uit Montagne.

Als voren. (Vauxhall op de Vink). Lith. **T. C. Bruining en Last**, uit Herinneringen aan Leiden 1855.

Zwammerdam.

Zwammerdam, langs den Rijn te zien. 1749. Rademaker?

Rijnland.

Kaart van 't **Hooge Heemraedschap van Rijnland**. Anno 1687, blad 4 ontbreekt.

Kaarte van **Snythollants grootste deel**. Zie Catal. Museum N°. 2.

Stand van **Rijnlands boezemwater** binnen Leyden. Graphische tabel a°. 1842.

Charte van de **Lantscheydinghe** tusschen het Heemraetschap van Rijnlant tsticht van Uytrecht ende Aemsterlandt. Doortrek naar 2 kaarten van Hans Lieftrinck (1567) en Simon Arentz (1593) d. **J. P. Dou.** 16 Maart 1595. Met bijschrift van J. v. Hout.

Kaart van een gedeelte van **Zuid-Holland** tusschen Rijn, Copieren kade, Doedinx laan (Voorschoter weg) en Landscheiding. Teekening d. **J. P. Dou** ($\pm$ 1610).

Aanwijsinghe van twee dorpen **Boscoop** en de **Swammerdam** d. **Joannes Petri Dou**. Zij is samengesteld uit 2 defecte exemplaren, gebruikt om een andere kaart te repareeren.

Kaart van de gronden tusschen de **Leidsche meer** en de **Rijpwetering**. Teekening op perkament door **J. P. Dou.** 1631.

Kaart van een gedeelte van **Rijnland** tusschen de Gouwe, Rijn en landscheiding. Teekening d. (Joris Gerstecoren).

Kaart van een gedeelte van **Rijnland** tusschen Rijn en Landscheiding, Gouwe en Vliet (Zoeterwoude). Teekening.

Kaart van een gedeelte van **Rijnland** tusschen Zoetermeer en de Gouwe. 1699. Teek. op perk. d. **F. de Roos**.

Kaart van een gedeelte van **Rijnland** tusschen Leiden, Zoetermeer, Rijn en Vliet. Teek. met de pen d. **W. van Swieten**.

Als voren.

Kaart van de **Braessemmeer**. Plan van droogmaking. Teekening in kleuren d. **J. P. Dou.** 23 Dec. 1622.

Als voren, met wijzigingen. 8 Januari 1623.

Kaart van de **Coppoel**. Teek. op perkament d. **J. P. Dou.** 1623.

Omtrek van de **Haarlemmermeer**. 1850. d. **Hessels**. In 8 stukken. 4 bl.

Kaart van den oever van het **Haarlemmer meer**. Teekening d. **A. G. Hessels**. 5 April 1851. 58 stukken op 26 bladen.

Gezicht op de **Leeghwater**. Lith. Montagne.

Kaart van de **Hanepoel**. Teekening op perkament d. **J. P. Dou**. 6 Oct. 1633.

Kaart van de **Hemmeer**. Teek. d. **J. P. Dou**. 18 Febr. 1623.

Kaart van de **Jan Jeroenspoel**. Teekening op perkament d. **J. P. Dou**. 1633.

Kaart van de **Kaagermeer**. Teekening op perkament door **Anthony Velsen**. 8 Juli 1719.

Kaart van de drooggemaakte **Kagermeer**. Teekening d. **A. G. Hessels**. 14 September 1850. 2 exemplaren.

Kaart van de **Lyckerpoel**. Teekening op perkament d. **J. P. Dou**. 6 October 1633.

Kaart van een gedeelte van de **Spieringmeer** tusschen Nieuwerkerk en Vijfhuizen. Teekening op perkament d. **F. de Roos** en **A. van Velzen**. 6 Nov. 1698.

Als voren. d. dezelfde. 1705.

Kaart van de **Spieringmeer** tusschen Vijfhuizen en Nieuwerkerk. Teekening op perkament d. **Anth. Velsen**. 27 Mei 1713.

Als voren. d. **Anthony van Velsen**. Teekening op perkament. 29 Oct. 1725.

Kaart van een gedeelte van het **Spieringmeer** bij Vijfhuizen. Teekening op perkament d. **Klaas Vis**. 28 Sept. 1779.

Kaart van het **Swylant**, de **Kever** en de **Kaag**. Met project van bedijking. Teekening d. **J. P. Dou**. 18 Dec. 1622.

Als voren. Teekening d. **J. P. Dou**. 8 Januari 1623.

Chaerte van alle de voorsz stede **vroonwateren**, beginnende aen **Syllbrugge** gaende noort aen totte **Spierincmeer** en de **Nieuwe-meer** respective toe, met bivonginge van alle omleggende dorpen, slooten, huysen, canalen, wegen en de ander gelegentheiden, gedaen in November Anno XVIe vierentwintich bij mij **J. Pietersz Dou**. Teekening in kleuren op perkament. Zeer geschonden doch hersteld.

Kaart van een gedeelte van **Holland** tusschen **Leiden** en **Haarlem** met de **Vroonwateren** en aanliggende gronden. Teekening d. **Jan de Smet**. 1684.

Kaart van de **vroonwateren** tusschen **Haarlem** en **Leiden**. Naar **Jan de Smet** d. **Melchior Bolstra**. 1748. Teek. op perkament.

Caerte van de afpalinge van 't leyd der **vroonen** tussen de steeden **Haarlem** en **Leyden**. Teekening in kleuren op perkament d. **Anthony Velsen** en **Frs. de Roos**. 25 September 1705.

Kaart van de **Stad** met omliggende landertjen, vaarten en wateringen. Teekening d. **Joris Gerstecoren**. 1642.

Kaart van de **vroonwateren**. 1852. Teeken. d. **Hessels**.

Kaart van den **stadspolder** om **Leiden**. Teek. d. **Hessels**?

Swanenburch. Gemeenlants Huys van **Rijnlant** gelegen tussen **Haerlem** ende **Amsterdam** Opgedraghen aan de Ed. Vermo. Heeren **Dijkgraef Hooghe** Heemraden ende **Hoofdingelanden**, door **P. Post**. Naar **P. Post** inven. d. **Jan Mathijs** fecit.. A°. 1654. In 8 bladen.

TREKVAARTEN.

Kaart van de trekvaart tusschen **Haarlem** en **Leiden** van de **Margrietenlaan** tot **Haarlem**. In 4 bladen. 1656. Teek. d. **Andries van der Walle** en **Joris Gerstecoren**.

Kaart van de trekvaart tusschen **Haarlem** en **Leiden** van 's **Gravendam** tot de **Beeklaan**. Teek. d. **Andries van der Walle** en **Joris Gerstecoren**. 4 bl.

Trekvaart van **Leiden** naar **Haarlem**. Teek. d. **Hessels**. ± 1850. 5 st. op 2 bladen.

Kaart van een gedeelte der vaart tusschen **Rotterdam** door de gemeente **Waddinxveen** tot de **Gouwe**. Teekening op perkament in 2 bladen.

Ontwerp van de trekvaart van **Utrecht** naar **Leiden**. Gedeeltelijk geteckend op de kaart v. **Rijnl.** 2 bladen.

Jaagpad naar **Utrecht** van **Leiden** tot **Bodegraven**. 16 St. op 4 bl. Doortrek kadastrale kaart.

Kaart van de trekvaart langs de **Vliet** tusschen **Leiden** en **Leidschendam**. 18 Mei 1632. Teek. op perkament d. **J. P. Dou.** 4 bl.

Als voren. $\pm$ 1680. Teek. op perkament d. **J. P. Dou.** in 7 bl. waarvan 1 in doortrek aangevuld.

Jaagpad langs de **Vliet** van **Leiden** tot de **Starrevaartspolder** (**Kruislaan**). Doortrek naar **Bolstra** (1742). 5 St. 3 bl.

Jaagpad langs de **Vliet** van **Leiden** tot de **Kniplaan**. 6 St. 2 bl. Doortrek op de kadastrale kaart.

Profil van de weg naar de **Oude Wetering**. Doortrek. 6 St. 2 bl.

Nieuwe weg van de **Zijl** naar de **Rijpwetering**. Teekening door **Hessels**. 10 bladen.

Prospecten.

Gezicht op de **stad** (van de zuidzijde). Grav. uit (**Rademaker**).

Gezicht op de **stad** (van de zuidzijde). Houtgrav. van achteren bedrukt met Duitschen tekst.

Gezicht op de **stad** (van de zuidzijde). Grav. met het onderschrift „Haec est illa potens opibus, enz.”

Gezicht op de **stad** (van de zuidzijde). Grav. Uitg. d. **C. Viasscher de Jonge**.

Gezicht op de **stad** van de oostzijde. Grav.

Gezicht op de **stad** (van de zuidzijde). Kleine Grav. in ovaal.

Gezicht op de **stad** (zuidzijde). Grav. In een lambel „**Leyden**” tusschen het wapen van **Holland** en dat van **Leyden**, in een cartouche „**Lugd. Bat.**” Vers in 4 talen.

Gezicht op de **stad** (van de zuidzijde). Grav. boven de **Plattegrond** van de stad. (Uit **Orlers**). 1e dr.

Als voren. Uit **Orlers**. 3e dr.

Gezicht op de **stad** (van de zuidzijde). Grav. met het opschrift „**Leyden**”.

Als voren.

Gezicht op de **stad** (van de zuidzijde). Grav. in rand en met Fransch opschrift: „**La Ville de Leide en Hollande**”. Rechts onderaan gemerkt 107.

Gezicht op de stad (van de zuidzijde). Grav. d. **Leon. Schenk**.

Gezicht op de **stad** (van de zuidzijde). Grav. d. **J. Doesburg**.

Gezicht op de **stad** (van de zuidzijde). Grav. d. **Doesburg** vóór het opschrift.

Gezicht op de **stad** (van de zuidzijde). Grav. met Duitschen tekst (a—x) en de wapens van Holland en Leiden. Opschr. „**Leyden**”.

Gezicht op de **stad** (van de zuidzijde). Grav. n. J. de Beyer d. **A. Delfos**. Uit v. Mieris.

Gezicht op de **stad** (van de zuidzijde). Grav. uitg. d. **Clement** de Jonge te Amsterdam. Orlers 3e dr.

Gezicht op de **stad** (van de zuidzijde). Uitg. d. J. en R. Ottens. Orlers 3e dr.

Gezicht op de **stad** bij winter Grav. n. P. Lorqué d. **J. Bacheley**. 1752.

Gezicht op de **stad** (van de zuidzijde). Grav. met het opschrift: „**Leida**” p. 280. Van achteren bedrukt met Latijnschen tekst. (Boxhorn). Met duplicaat.

Gezicht op de **stad** (van de zuidzijde). Grav. in 3 bladen d. **C. Hagen**. 1670.

Gezicht op de **stad** (van de zuidzijde). Grav. d. **C. Hagen**. 1675.

Gezicht op de **stad** (van de zuidzijde). Grav. d. **Marc. Abr. Rupprecht**. Uitg. J. Chr. Haffner.

Gezicht op de **stad** (van de zuidzijde). Grav. d. (C. Elands).

Gezicht op de **stad** van Lammen gezien. (Lith. v d. omslag der verzameling Lithographien Desguerrois?).

Bodem.

Grondboring gedaan op den hoek van de **Mare** bij de **Hartebrug**, 9 en 10 November 1835, diep 10 M. en op de Stadstimmerwerf diep 25 M. Teek. d. **Van der Paauw**.

Plattegronden.

Plattegrond van de **stad** met omgeving. (Uit Braun). (1574).

Plattegrond van de **stad**. Grav. uit Guicciardini „**Lugdunum Batarum, Leyden in Holland**”. Gemerkt 40.

Als voren. Zonder nummer.

Plattegrond van de **stad**. Grav. met opschrift „**Leyde**” en Deutsche verklaring 1—10. (1. neue statt).

Plattegrond van de stad. Uit Guicciardini, Belgicae Inf. Germaniae Descriptio. Amst. 1652. 12°.

Plattegrond van de oude stad. Uit de „Délices”.

Plattegrond van de oude stad. Uit S. v. Leeuwen.

Plattegrond van de stad. Grav. Links in den benedenhoek „Leyden”. Met verklaring *a—l* (i. „Palmadie baan”).

Plattegrond van de stad met opschrift: „La Ville de Leyde”. Harrewijn fec. Brux.

Plattegrond van de stad. Uitg. Is. Tirion. 1742. Uit Vereen. Staat IV. 499.

Dergelijke plattegrond met gewijzigden Franschen titel. Uitg. H. de Leth te Amsterdam.

Plattegrond van de stad. Grav. met het opschrift „La ville de Leyde”.

Plattegrond van de stad in 1578. Photo-Lith. v. A. Kroon, Amst. naar de teekening v. Jacob van Werven. 1744. Uit Dr. Pleyte, Leiden voor 800 jaren en thans.

Plattegrond van de stad in 1579. Volgens Van der Paauw. Teek.

Plattegrond van de stad omstreeks 1600. Grav. d. **P. Bast**.

Plattegrond van de grachten der stad met plan voor zoetwaterverversching. Teek. d. **Johannes Camphuysen** ($\pm$ 1610).

Plan voor de vergrooting van de stad in 1611. Teek. d. **J. P. Dou**. Januari 1611.

Plattegrond van de grachten van de stad met den Rijn tot aan de Zijl. ($\pm$ 1610). Teek. d. (J. P. Dou).

Als voren. Met ontwerp vergrooting. ($\pm$ 1610). Teek. d. (J. P. Dou).

Plattegrond van de stad d. **J. P. Dou** (1614). Uit Orlers met prospect.

Plattegrond van de stad met de laatste vergrootingen aangegeven. (Orlers).

Plattegrond van de stad. Grav. d. **D. J. Bleu**. 6 reg. lat. opschr.

Plattegrond van de stad. Grav. uit Bleu met 8 reg. lat. opschr.

Plattegrond van de stad waarop aangegeven de vergrootingen van 1610 en later. Teek. in kleuren. Vermoedelijk van Joh. Dou.

Plattegrond van de stad met ontwerp vergrooting (Mei 1640).

Plattegrond van de stad met omgeving. Teek. d. **Joris Gerstecoren**. 1642.

Gront Caerte van alle de Water-Canalen binnen Leyden. Teek d. **J. Gerstecoren**. Oct. 1648.

Als voren. Dergelijke teekening.

Plattegrond van de stad met ontwerp vergrooting. Teek. d. **J. Gerstecoren**. 28 Oct. 1651.

Als voren. Zonder datum. Teek. d. (Colevelt).

Plattegrond van de stad met ontwerpen voor openbare werken. 31 Oct. 1651. Teek. d. **Joris Gerstecoren**.

Plattegrond van de stad d. **C. Hagen**. 1670. in 18 bladen.

Als voren. Met ontwerp van bolwerken (in rood krijt).

Plattegrond van de stad. Grav. d. **C. Hagen**. Afdruk met het octrooi van 1676. 4 bladen.

Plattegrond van de stad d. **C. Hagen**. 1675. 3 bladen.

Plattegrond van de stad. Uitg. F. de Wit. Amst. Met opschrift: Lugduni Batavorum vulgo Leyden sic ultimo amplificati delineatio.

Als voren. Met adres v. J. Covens en C. Mortier.

Plattegrond der stad p. M. Seutter à Augsburg. Onderaan prospect. van de stad.

Plattegrond van de stad. Uit v. Miemis. Uitg. Wed. A. Honkoop en A. Kallewier. 1762.

Plattegrond van de stad. Teek. in O.-l. inkt d. **S. van der Paauw**. Gediend hebbende voor de uitgave van C. C. van der Hoek.

Plattegrond van de stad. Lith. d. S. van der Paauw. 1825. Uitg. C. C. van der Hoek.

Als voren. Afdruk op linnen.

Plattegrond van de stad met afbeelding van de Bibliotheek, Raadhuis en Akademie. Lith. en Uitg. v. L. Springer. 1832.

Plattegrond van de stad waarop aangegeven de publieke gebouwen. Teek. d. **Van der Paauw**. 2 exemplaren.

Plattegrond der stad Lith n. W. J. van Campen. Uitg P. Engels. 1845.

Plattegrond der stad. Lith. v. Hoogstraten. Uitg. P. B. Plantenga.

Plattegrond van de stad. Lith. P. J. Mulder. Adreskaart van Hotel Central, Breestraat 49.

Plattegrond van de stad. Lith. d. J. Kuyper, uitg. H. Suringar te Leeuwarden. (Gemeente atlas).

Plattegrond van de stad. Lith. n. C. K. de Geus. d. Lankhout. Uitg. G. de Geus, 's Gravenhage.

Plattegrond van de stad. Lith. d. W. J. van Campen. 1850.

Plattegrond van de stad, waarop aangegeven de oude huisnummers (volgens de wijken). Teek. in 7 bladen. (Kopie kadastrale kaart).

Plattegrond van de stad d. Van Campen. Lith. Wendel en Trap, 1870 in 4 bladen.

Vergrooting.

„Chaerte van 't gedeelte van de jegenwoordige vergrootinge der stad „Leyden Twelck gelegen is besuijden den Nieuwen Rijn waerinne „sijn afgebeeldt de straten en de wateren die in 't selve gedeelte sijn „geordonneert te maecken, ... In de maendt February deses jaers XVIe en de sestich. Johannes Dou.”

Plattegrond van de stad met de verdeeling volgens de vergrootingen. Kleine kaart v. Hagen.

Wijken.

Plattegrond van de stad. Lith. d. V. d. Pauw, waarop aangegeven de Wijkverdeeling.

Als voren. Teek. d. V. d. Pauw, waarop aangegeven verdeeling in wijken en bonnen.

Bonnen.

Plattegrond van de stad met de verdeeling in Bonnen d. V. d. Paauw, uitg. Van der Hoek.

Als voren. Uit Van Mieris.

Als voren. d. Hagen (1675).

Buurten.

Plattegrond van de stad. Lith. d. V. d. Paauw. Uitg. d. Van der Hoek, waarop aangegeven de verdeeling in buurten.

Plattegrond waarop aangegeven eene gewijzigde buurtverdeeling.
Als voren.

Kwartieren.

Plattegrond van de stad. Grav. uit Van Mieris, waarop aangegeven de indeeling voor de acht vaandels der Schutterij.

Plattegrond van de stad. Grav. uit Van Mieris, waarop aangegeven de kwartieren der huiszittenmeesters.

Poorten.

Wittepoort. (Binnenpoort) stadszijde. Lith. v. Clermans en Desguerrois.

Als voren. Lith. uit Dr. W. Pleyte, Leiden voor 300 jaren en thans.

Als voren. Grav. d. **Hagen**, kleine kaart.

Als voren. Grav. Rad. Rijnland.

Als voren. Grav. uit de Vermakelijke Buitensingels (oude toestand).

Als voren. Grav. uit de Vermakelijke Buitensingels (vernieuwde toestand).

Als voren. Grav. Van Mieris.

Als voren. Grav. Rad. kabinet.

Als voren. Lith. uit Montagne.

Als voren. Bladwijzer nitg. Sleyser. Met het opschrift van de buitenpoort.

Als voren. (Buitenpoort). Afb. van de N. zijde. Teekening in kleuren.

Koepoort. Lith. uit Dr. W. Pleyte, Leiden voor 800 jaren en thans. N°. XVII a.

Als voren. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Bijl. LVII.

Als voren. Grav. uit Rad. kabinet. (Toestand in 1620). 1 reg. onderschrift.

Als voren. 2 reg. onderschr.

Als voren. Grav. d. **C. Hagen**, kleine kaart.

Als voren. Grav. Rad. Rijnland.

Als voren. Grav. uit Van Mieris.

Brug voor de **Koepoort**. Bouwk. teek. met de pen.

Als voren. Gewijzigd.

Situatietekening der veranderingen bij afbraak der **Koepoort**. Teek. d. **V. d. Paauw**.

Hoogewoerdspoort (bij de Kraaierstraat). Lith. uit Dr. W. Pleyte, Leiden voor 300 jaren en thans. Bijl. LVII.

Als voren. Grav. d. **C. Hagen**, kleine kaart.

Als voren. Grav. uit Rad. Rijnl.

Als voren. Grav. uit Van Mieris.

Als voren. Grav. Vermakelijke buitensingels.

Als voren. Lith. uit Montagne.

Als voren. Lith. d. **Clermans** en **Desguerros**.

Als voren. Teekening, opstand en platte grond d. **S. V. d. Paauw**. 2 stuks.

Gezicht op de **Hoogewoerdspoort** (binnenpoort) van het plantsoen af gezien. Lith.

Ontwerp van de (Hoogewoerdspoort?) Teek. in kleuren d. **W. van der Helm**, 17 Nov. 1657.

Zijlpoort. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden voor 300 jaren en thans. Kaart N°. XXV.

Als voren. Lith. uit Dr. W. Pleyte, Leiden enz. Bijl. LVII.

Als voren. Plattegrond. 1603. Teek. in kleuren.

Als voren. Grav. d. **C. Hagen**, kleine kaart.

Als voren. Grav. uit Rad. Rijnl.

Als voren. Grav. uit Van Mieris.

Ontwerp van een poort (vermoedelijk **Heerenpoort**) (1682). Teekening in kleuren.

Heerenpoort. Ontwerp van de Stadswal met de Heerenpoort. Teek. in kleuren, 21 Mei 1673.

Als voren. Grav. uit Van Mieris.

Als voren. Grav. uit Van Mieris. Proefdr.

Als voren. Grav. uit Rad. Rijnland.

Als voren. Grav. Vermakelijke Buitensingels.

't **Mare Gat**. Lith. uit Dr. W. Pleyte, Leiden voor 300 jaren en thans.

Als voren. Teek. in O. I. inkt ($\pm$ 1600).

Als voren. Teek. in potlood (d. V. d. Paauw).

De oude Marepoort. Gevelsteen a°. 1615, hoek Mare, Oude Vest. Teekening in O. I. inkt.

Als voren. Gevelsteen. Teek. in O. I. inkt (onjuist d. Bylaerd.)

Als voren. Grav. uit Rad. kab. N°. 99—100.

Marepoort. Grav. d. **C. Hagen**.

Als voren. Grav. Rad. Rijnl.

Als voren. Grav. Rad. Kabinet.

Als voren. Grav. Vermakelijke buitensingels.

Als voren. Grav. Van Mieris.

Als voren. Teek. d. **S. Van der Paauw**.

Als voren. Plattegrond (Maart 1863). Bouwk. teek. in O. I. inkt.

Brug voor de **Marepoort** (afgebroken in 1857). Bouwk. teek. met de pen.

Als voren. (gebouwd in 1857). Bouwk. teek. met de pen.

Blauwpoort. Lith. uit Dr. W. Pleyte, Leiden voor 300 jaren en thans.

Als voren. Grav. d. **C. Hagen**, kleine kaart.

Als voren. Grav. uit Rad. Rijnland.

Als voren. Toren. Teek. in kleuren d. **B. F. 's Gravesant**. 20 Dec. 1644. (oude toestand).

Als voren. Toren. Teek. d. **B. F. 's Gravesant**. 20 Dec. 1644. (vernieuwde toestand).

Rijnsburgsche poort. Grav. d. **C. Hagen**.

Als voren. Grav. uit Rad. Rijnland.

Als voren. Grav. uit van Mieris.

Als voren. Lith.

Als voren. Grav. op steen. (Stadszijde).

Als voren. Lith. uit Montagne.

Rijnsburgsche poort. Lith. uit Leiden in miniatuur.

Als voren. Teek. van den platten grond en opstand d. **S. Van der Paauw.** 4 st.

Als voren. 3 teek. d. S. d. P. of Schaap.

Als voren. Grav. Verm. Buitensingels.

Brug voor de **Rijnsburgsche poort.** Bouwk. teek. in O.-I. inkt. 2 st.

Als voren. Voor de verbouwing. Bouwk. teek.

Hulpbrug bij de afbraak van de **Rijnsburgschè poort.** Teek. in kleuren.

Morschpoort. Grav. d. **C. Hagen,** kleine kaart.

Als voren. Grav. uit Rad. Rijnland.

Als voren. Grav. uit Vermakelijke Buitensingels.

Als voren. Grav. uit Van Mieris.

Als voren. Lith.

Stadswallen.

Afbeelding der **stadswallen, poorten en torens.** Lith. uit Dr. W. Pleyte, Leiden voor 800 jaren en thans. Bijl. LVII.

Vestwal. Doortrek naar de kadastrale kaart. Teek.

Kaart van de **stadswallen** op 2 bladen. Teek. in kleuren d. (Joh. Dou).

Als voren. Teek. in kleuren d. **Joh. Dou.** 1674.

Als voren. Met ontwerp van wijziging. Teek. in kleuren.

Als voren. Omtrek met de pen. 17e eeuw.

Project van de **stadswallen.** Teek. d. **Petrus van Schooten.** Prof. math.

Profiel van den **wal** en de **gracht** van een **bolwerk.** Ontwerp van fortificatie met beraming van kosten. Teek. in kleuren d. (M. Hoy). 17e eeuw.

De **vesten** van **Leyden** te zien als men staet op de brugh van de **morschpoort;** naar Bisschop (a°. 1660) geëet d. **J. L. Cornet.** 5e proef.

Kaart van een gedeelte van den wal met de **Bastions** tusschen de **Witte-** en **Hoogewoerds**poort d. **Geometra Alcmarianus**. Teek. 20 April 1587.

Kaart van een gedeelte van den wal tusschen de **Wittepoort** en den **Vliet** met de verandering van het bastion bij de **Sterrenwacht**. Teek. d. **J. P. Dou.** 21 April 1590.

Kaart van een gedeelte van de **stadsvest** bij de **Wittepoort** met de gronden aan den hoek van den **Rijndijk**. Teek. d. **J. P. Dou.** 18 April 1609.

Kaart van een gedeelte van de **stadsgracht** bij de **Wittepoort** met de **Maliebaan**. Teek. d. **J. P. Dou.** 9 Juni 1637.

Kaart van een gedeelte van de **vestgracht** bij de **Wittepoort** met de **Nieuwe Vaart** (langs 't **Studentenpad**) tot aan den **Vliet**. Teek. d. **J. Jansz. Dou.** 9 Mei 1638.

Kaart van een gedeelte van den **Stadswal** met de gronden buiten de **Wittepoort** tusschen de **Vliet** en het **Studentenpad** met de afbeelding van de **Maliebaan**. Teek. d. **Joris Gerstecoren.** 30 Juli 1644.

Kaart van een gedeelte van de **Stadsvest** met de gronden baiten de **Wittepoort** (gedeelte der **Maliebaan**). Teek. d. **Joris Gerstecoren.** 4 April 1650.

Kaart van de gronden bij de **Maliebaan** tusschen de **Vest** en den **Vliet**. Teek. d. **J. Gerstecoren.**

Kaart van een gedeelte van de **Stadsgracht** tusschen den **Vliet** en de **Wittepoort**. Teek. d. **J. P. Dou.** 25 April 1635.

Kaart van een gedeelte van de **Stadsgracht** tussehen de **Wittepoort** en den **Vliet** met de gronden daarbuiten gelegen. Teek. d. **J. P. Dou.** 23 Juli 1633.

Kaart van een gedeelte van den **Stadswal** tusschen de **Naakte sluis** en de **Wittepoort**. Teek. d. **J. P. Dou.** 1634.

Plattegrond en doorsnede van een afschutting in den **Singel** bij de **Wittepoort**. Teek. in kleuren.

Twee kelders onder de **Vestwal** (bij den achtersten **Doelen**). Teek. in kleuren d. **P. van Drongen.** a°. 1735.

Gezicht van den **Singel** (bij Groenhoven) op den **Wal** (Hortus). Lithographie.

Kaart van een gedeelte van de stad met de **vestgracht** buiten de **Koepoort** tusschen den **Vliet** en den **Soeterwoudschen** weg. Teek. d. **J. P. Dou.** 10 Aug. 1605.

Kaart van een gedeelte van den **stadswal** met de gronden buiten de **Koepoort** op den hoek van den **Singel** aan den **Soeterwoudschen** weg. Teek. d. **J. P. Dou.** ± 1610.

Kaart van een gedeelte van den **Stadswal** bij de **Koepoort** met den **Vliet** en den **Boschhuizer polder**. Teek. d. **Joh. Dou.** 14 Jan. 1646.

Kaart van een gedeelte van den **Stadswal** tusschen de **Koepoort** en **Zijdgracht**, met de gronden daarbuiten gelegen, tusschen de **Roomburger Molensloot** en den **Soeterwoudschen** weg, Teek. d. **Simon Frans van Merwen.** 1 Sept. 1582.

Kaart van een gedeelte van den **Stadswal**, tusschen de **Hoogewoerd** en de **Koepoort**. Teek. d. **J. P. Dou.** 2 Aug. 1622.

Kaart van een gedeelte van de **Vestgracht** met de gronden buiten de **Koepoort** tusschen de **Roomburger Molensloot** en den weg naar **Soeterwoude**. Teek. d. **Joris Gerstecoren** (in twee bladen). Nov. 1644.

Kaart van een gedeelte van de **Stadsvest** met de gronden daarbuiten bij de **Roomburger Molensloot**. Teek. d. **Joris Gerstecoren.** 17 Juni 1648.

Kaart van een gedeelte van den **Stadswal** tusschen de **Hoogewoerd** en de **Molensloot** tegenover de **Zijdgracht**. Teek. d. **J. Douw.** 27 Sept. 1660.

Gezicht op den **Singel** tusschen **Koepoort** en **Hoogewoerds-poort**. Lithographie.

Muziektent op het **plantsoen** (**Musis Sacrum**). Plattegrond en opstand. Bouwk. teek.

Ontwerp van een **gebouw** voor de Vereeniging „**Musis Sacrum**”. Plattegrond, opstand en situatie. Lith. **P. W. M. Trap.**

Kaart van een gedeelte van de **stadsvest** met de gronden buiten de **Hoogewoerd** en de **laan** van Burgem. Jan Rippertsz. v. Groenendijk. Teek. d. **Steven Van Brouckhuysen** (10 Oct. 1644).

Kaart van een gedeelte van den **Stadssingel** buiten de **Hoogewoerds-poort** bij de **Nieuwe Laan**. Teek. d. **Stevin Van Brouckhuysen**. 18 Jan. 1645.

Kaart van een gedeelte van de **stad** tusschen den **Nieuwen Rijn** en de **Stadsvest** met ontwerp van de nieuwe **Bolwerken**. Teek. d. **Joh. Dou**. 1660.

Kaart van een gedeelte van de **stad** tusschen den **Nieuwen Rijn** en den **Rijndijk** (Hoogewoerd), met ontwerp van de nieuwe wallen. Teek. d. **J. Dou**. $\pm$ 1660.

Project van verandering en uitbreiding van de **stad** bij de voormalige **Hoogewoerds-poort**. Maart 1874 Lith. in kleuren d. P. W. M. Trap n. J. W. Schaap.

Project van verandering en uitbreiding van de **stad** bij de afgebroken **Hoogewoerds-poort**. April 1875. Lith. in kleuren d. P. W. M. Trap n. J. W. Schaap.

Kaart van een gedeelte van den **Vestwal** tusschen de **Zijl-** en **Hoogewoerds-poorten** en het **slootje Gods**. Teek. d. **Salomon Dds. v. Dulmanhorst**. 18 Maart 1592, hierbij het volgende rijmpje:

•Gebruict hier geen passer
Ten waer dan van vorts
Of ghi valt op des spotters zij
Diet mat was een brasser
In 't wercken wat slorts
En raayde hier naar den kotters rij”.

Kaart van een gedeelte van de **stad** tusschen de **Haven**, den **Rijn** en de **Heerengracht** met ontwerp der nieuw te maken stadswallen. Teek. d. **Joris Gerstecoren** en **Joh. Dou**. 1658.

Kaart van een gedeelte van den **stadswal** tusschen den **Ouden** en den **Nieuwen Rijn** Teek. d. **J. Dou**. 3 Febr. 1675.

Kaart van een gedeelte van de **stadsvest** tusschen den **Ouden** en den **Nieuwen Rijn**. Teek. d. **Joh. Dou** 22 Febr. 1675.

Kaart van een gedeelte van de **stad** tusschen de **Heerengracht** en den **Rijn** met ontworpen plan van de nieuwe bolwerken. Teek. d. **Joh. Dou.** $\pm$ 1660.

Kaart van een gedeelte van den **singel** voor den **Stadsherberg** (bij de **Zijlpoort**). Teek. d. **J. P. Dou.** 5 Juli 1601.

Kaart van een gedeelte van den **Singel** bij de **Zijlpoort**. Teek. d. **J. P. Dou.** $\pm$ 1610.

Ontwerp van verandering van bolwerken bij de **Zijlpoort**. Teek. in kleuren (d. **Joh. Dou.**) 16 Maart 1673.

Kaart van een gedeelte van de **stadssingel** tusschen **Zijlpoort** en **Heerenpoort**. Teek.

Kaart van een gedeelte van de **stad** met de **Laan** en de **Slaech-sloot**. Teek. d. **C. Colevelt.** 5 Sept. 1641.

Kaart van een gedeelte van de **stad** aan den **Singel** bij den **Marendijk** (Oude Singel). Teek. d. **J. P. Dou.** 24 Juli 1608.

Plattegrond van den **Molen** bij de **Morschoort**. Teek. met de pen.

Kaart van het **Galgewater** langs de kazerne bij de **Morschoort**. Teek. in O.-I. inkt.

VERSCHILLENDE DEELEN, VRIJDOMMEN.

Kaart van de vergrooting van de **stad** tusschen de **Rijn** en de **Oude Heerengracht** (Houtmarkt). Teek. in kleuren.

Kaart van een gedeelte van de **stad**: de **Lopsenboomgaard** aan de **Steenstraat** (thans **Beestenmarkt**). Teek. d. **Lucas Arentszoon.** 22 Jan. 1573.

Kaart van een gedeelte van de **stad** tusschen den **Rijn** en de **Galgstraat**. Teek. d. **J. P. Dou.** 20 April 1609.

Kaart van een gedeelte van den **Vrijdom** buiten de **Rijnsburgerpoort**. Teek. d. **Simon Frans v. Merwen.** 5 April 1575.

Lopsenboomgaard. Copie. Lith. uit Dr. W. Pleyte, Leiden voor 300 jaren en thans.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen den **Marendijk** en de **Steenstraat** (de **St. Aagtenlaan**). Teek. d. **J. P. Dou.** 1601.

Kaart van het **Leprozenland** (**St. Agatha klooster**, tegenwoordige **Beestenmarkt**) buiten de **Rijnsburgerpoort**. Teek. d. **J. P. Dou.** 23 April 1609.

Project van de **vergrooting** der stad buiten de **Rijnsburgsche poort**. 30 Dec. 1611. Teek. d. **J. P. Dou.**

Kaart van een gedeelte van de stad bij de **Rijnsburgsche poort** tusschen de **Steenstraat**, **Wal** en **Rijn**. Teek. d. **J. P. Dou.** (± 1611).

Project van de **vergrooting** der stad tusschen de **Zijlpoort** en het **Mare Gat**. Teek. d. **J. P. Dou.** Omstreeks 1610.

Kaart van een gedeelte van den **vrijdom** buiten de **Rijnsburgsche** en **Marepoorten**. Teek. d. **Joris Gerstecoren.** Oct. 1648.

Kaart van een gedeelte van den **vrijdom** tusschen de **Mare-** en **Rijnsburgsche poort**. Teek.

Project van de **vergrooting** der stad tusschen de **Zijl-** en **Rijnsburgsche poorten**. Teek. d. **J. P. Dou.** 31 Jan. 1611.

Project van de **vergrooting** der stad tusschen de **Zijl-** en **Rijnsburgsche poorten** (gewijzigd). Teek. d. **J. P. Dou.**

Kaart van een gedeelte van den **vrijdom** buiten de **Rijnsburgsche poort** tusschen de **lage Morsch** en de **Haven**, met opgeplakte ontwerpen van verandering. Teekening d. **J. P. Dou.** 25 Mei 1611.

Gezicht op de **Beestenmarkt** uit **Montagne**.

Buiten Societeit **Amicitia**. Lith. uit **Montagne**.

Als voren. Plattegrond en opstanden. 4 Teek. d. **J. W. Schaap.**

De omgeving van **Zomerzorg**. **Stationsweg**. Lith. uit **Herinnering aan Leyden in Jaarg.** 1855.

Zomerzorg. 1850. Steendr. A. Bomli.

Brug over de **Oude Vest** tegenover de **Scheistraat**. Bouwk. teek. d. **J. W. Schaap.** 1863.

Gezicht op de **Oude Vest** bij de **Mare**. Lith. d. **F. C. Brui-ning.**

Gezicht op de **Oude Vest** bij de **Mare**. Lith. uit Montagne.

Gezicht op de **Oude Vest** bij de **Mare**. Lith. uit Leiden in miniatuur.

Alkemadesche brug vóór de vernieuwing in 1855. Bouwk. teekening.

Als voren. Ontwerpen rolbrug en vaste brug, (onuitgevoerd.) Bouwk. teek. in O. I. inkt.

Als voren. Ontwerp vaste brug, (onuitgevoerd.) Bouwk. teekening in kleuren.

Kaart van de **Mare** tusschen de **Marendijk** en de **Zijl**. Teek. d. **J. P. Dou.** 20 Sept. 1604.

Kaart van een gedeelte van de stad, de **Langegracht** tusschen **Volmolengracht** en **Heerengracht**.

Kaart van de **Voldersgracht** tusschen de **Langegracht** en **Vestgracht**. Teek. d. **J. Gerstecoren.** 26 Dec. 1645.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen **Ouden Singel**, **Langegracht**, **Nieuwe Mare** en **Volmolengracht**. Teek. in kleuren.

Basculebrug over de **Langegracht** bij de **Mare**. Twee bouwk. teek. in O. I. inkt.

Brug over de **Binnenvestgracht** bij de **Reineveststraat**. Opstand en plattegrond. Bouwk. teek.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen **Langegracht** en **Binnenvestgracht**, **Oostdwarsgracht** en **Huigenstraatje**. Teekening.

Ophaalbrug over de **Langegracht**. A°. 1861. Bouwk. teek. Twee situatie- en bouwk. teek.

Ophaalbrug over de **Oude Heerengracht** bij de **Verwersstraat** (afgebroken in 1862). Bouwk. teekening.

Als voren. Onuitgevoerd plan. Bouwk. teek.

Kaart van een gedeelte van de stad bij de nieuwe **Binnenvestgracht** tusschen de **Oostdwarsgracht** en **Koolstraat**. Teek. d. **Joh. Bilderbeeck.** 4 Febr. 1620.

Kaart van een gedeelte van de stad: **Houtmarkt**, tusschen **Oude Vest** en **Vestwal** (bij de Zoutkeet). Teek. d. **C. A. Colevelt**. 15 Sept. 1644.

Kaart van de **Houtmarkt** bij de **Zijlpoort**, tusschen de **Oude Vest**, de **Heerengracht** en de **Vestgracht**. Teek. d. **C. A. Colevelt**. 20 Nov. 1644.

Gezicht op de fabriek de **Nijverheid** van **D. A. Schretlen & Co**. te **Leiden**.

Afbeelding van den onderpui van het depôt van **J. N. van der Heyden**, **Oude Singel 94.** Lith. van **A. J. Kouwels** Album bouwkw. werken.

Haven.

Kaart van een der straten bij de **Oude Zijlpoort** en de **haven**. Teek. d. **Stevin van Brouckhuysen**. 1644.

Plattegrond van de **Zijlbrug**. Teek. d. **J. P. Dou**. 1607.

Kaart van een gedeelte van de stad bij de **Haven**, tusschen den **Rijn** en den **Rijndijk**. Teek. d. **J. P. Dou**. 29 Juli 1604.

Kaart van een gedeelte van de stad met de **Stadsheerberg** buiten de **Zijlpoort**. Teek. d. **J. P. Dou**. 28 Mei 1609.

Kaart van de vergrooting bij de **Haven** met een gedeelte van de stad. Teek. in kleuren. Maart 1644.

Kaart van een gedeelte van de stad bij de **Haven**. Teek. d. **C. A. Colevelt**. ($\pm$ 1644).

Kaart van de vergrooting bij de **Haven** met een gedeelte van de stad. Teek. in kleuren.

Kaart van de vergrooting der stad buiten de **Zijlpoort** (**Haven**). Teek. d. **C. A. Colevelt**. 4 Maart 1644.

Kaart van de vergrooting bij de **Haven** met een klein gedeelte der stad. Teek. in kleuren.

Kaart van de vergrooting der stad buiten de **Zijlpoort** (**Haven**). Teek. d. **C. A. Colevelt**. 8 Maart 1644.

Als voren. Teek. d. **C. A. Colevelt**. 26 Oct. 1644.

Kaart van de vergrooting bij de **Haven** met de verdeling in percelen. Teek. in kleuren.

Kaart van de vergrooting der stad buiten de **Zijlpoort** (Haven). Teek. d. **C. A. Colevelt**.

Als voren. Teek. d. **C. A. Colevelt** (minder uitgewerkt).

Kaart van een gedeelte van de stad bij de **Haven**. Teek. d. **C. Colevelt**. 18 Maart 1644.

Kaart van een gedeelte der vergrooting van de stad buiten de „**Sijlepoort**” door **Claes Arentsz. Colevelt**. Teek. met de pen.

Kaart van de vergrooting bij de **Haven** met de verdeeling in perceelen. Teek. met de pen.

Als voren. Teek. in kleuren.

Kaart van een gedeelte van de stad bij de **Haven**. Teek. d. **C. Colevelt**. 4 Maart 1644.

Kaart van de nieuwe vergrooting der stad buiten de „**Sijlepoort**” door **Claes Arentsz. Colevelt**. Teek. in kleuren.

Kaart van een gedeelte van de vergrooting bij de **Sijlpoort**. Teek. (4 op één blad). 6 Dec. 1644.

Kaart van een gedeelte der stad bij de **Haven**. Teek. d. **Joris Gerstecoren**. 8 Aug. 1645.

Kaart van een gedeelte van de stad bij de Haven tusschen den **Singel** en **West-Havenstraat**. Teek. d. **C. A. Colevelt**. 15 April 1644.

Kaart van een gedeelte van de stad bij de **Haven** tusschen de **Vestgracht**, de **Havenstraat** en de **Langegrachtstraat** (**Verwerstraat**).

Kaart van de vergrooting bij de **Haven** met de verdeeling in perceelen. Teek. in kleuren. 4 Nov. 1644.

Kaart van een gedeelte der stad bij de **Havenstraat**. Teek. d. **Stevin van Brouckhuysen**. (16 Maart 1645).

Kaart van een gedeelte der stad tusschen de **Oost- en West-Havenstraat**. Teek. met de pen d. **J. Gerstecoren**. 20 Mei 1645.

Kaart van een gedeelte van de stad aan de **Haven** tusschen de **Oost- en West-Havenstraat**. Teek. d. **Joris Gerstecoren**. 22 Mei 1645.

Kaart van een gedeelte van de **stad** bij de **Haven**, boek **Heerengracht**. Teek. d. **J. Gerstecoren**. 25 Oct. 1646.

Kaart van een gedeelte van de **stad** buiten de oude **Zijlpoort** tusschen **Binnenvestgracht**, **Singel** en **Heerengracht**. Teek. d. **Cl. Az. Colevelt**. 30 Sept. 1644.

Kaart van een gedeelte der **stad** tusschen de **Verwerstraat** en de **Verwersgracht**, **Looiers-** en **Havenstraat**. Teek. d. **J. Gestecoren**. 1647.

Kaart van een gedeelte der **stad** tusschen de **Verwerstraat** en de **Verwersgracht**. Teek. d. **Joris Gerstecoren**. 25 Maart 1647.

Kaart van een gedeelte der **Verwersgracht** tusschen de **Oost-Haven** en de **Looiersstraat**. Teek. d. **Joris Gerstecoren**. 1650.

Kaart van een gedeelte der **stad** met de **Stadsherberg** (bij de **Zijlpoort**). Teek. d. **Joris Gerstecoren**. 29 Nov. 1650.

Kaart van een gedeelte van den **Ouden Rijn** tusschen de **Zijlpoort** en de **Zijlbrug** (Spanjaardsbrug). Teek. d. **Joh. Dou.** 29 Oct. 1660.

Gezicht op de **Haven**. Lith. uit Montagne.

Kleine havenbrug (draaibrug). Twee bouwk. teekeningen.

Ontwerpen van een **brug** over de **Haven** (?) 7 bouwk. teekeningen.

Ontwerp van een **bruggewachtershuisje** aan de **Havenbrug**. Bouwk. teekening.

Heerengracht.

Kaart van een gedeelte van de **stad** tusschen de **Heerengracht**, **Binnenvestgracht**, **Haven** en **Rijn** (met perceelen). Teek. d. **Joh. Dou.** (1658).

Als voren. Teek. d. **Joh. Dou.** 12 Juli 1658.

Kaart van een gedeelte van de **stad** tusschen de **Haven** en den **Nieuwen Rijn**, **Heerengracht** en **Binnenvestgracht**. Teek. d. **Joh. Dou.** ± 1659.

Kaart van een gedeelte der **stad** tusschen den **Ouden Rijn**, **Singel** en **Heerengracht**. Teek. d. **S. Davidsz. van Dulmanhorst**. 17 April 1595.

Als voren. (Eenigzins gewijzigd, met aantekeningen geschreven d. Jan Van Hout).

Kaart van het gedeelte van de stad tusschen den **Zuidsingel**, **Heerengracht**, **Haven** en **Kijfgracht**. Teek. van J. P. Dou. 15 Juli 1604.

Kaart van een gedeelte van de stad bij de **Haven**, tusschen **Rijn**, **Kijfgracht**, **Slootje Gods**, **Singel** (Zuidsingel). Teek. d. J. P. Dou. 24 Juli 1604.

Kaart van het gedeelte der stad tusschen de **Haven**, den **Zuidsingel**, het **Slootje Gods** en den **Lijmwerf**. Teek. d. J. P. Dou. 29 Juli 1604.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen **Rijn** (Haven) en **Zuidsingel**. (Oude Voorstad). Teek. in kleuren d. S. F. van Merwen.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen **Rijn**, **Zuidsingel**, **Binnenvestgracht** en **Minnebroersgracht**. Teek. in kleuren.

Brug over de **Binnenvestgracht** bij de **Aschschuur** (draai-brug). Bouwk. teekening in kleuren.

Kaart van een gedeelte der stad tusschen **Waardgracht**, **Looiers-**, **Singel-** en **Kaarsstraten**. Teek. d. J. Dou. (± 1660).

Kaart van een gedeelte der stad tusschen den **Ouden Rijn** (Haven), **Heerengracht** en **Binnenvestgracht**. Teek. d. Joh. Dou. 12 Oct. 1658.

Kaart van een gedeelte der stad bij den **Zuidsingel**, **Heerengracht** en **Waardgracht**. Teek. d. Joh. Dou. 7 Febr. 1660.

Kaart van het **Lootsplein** tusschen de **Oranje-** en de **Heerengracht**. Teek. in O.-I. inkt.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen de **Oranje-** en **Waardgracht** bij de **Groenesteeg**. Teek. d. Joh. Dou. 11 Jan. 1663.

Kaart van een gedeelte der stad tusschen de **Oranje-** en **Waardgracht** bij den **Nieuwen Rijn**. Teek. d. Joh. Dou. 20 Febr. 1662.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen de **Waardgracht** en **Singelstraat**. Teek. d. Joh. Dou. 1660.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen de **Waardgracht** en **Singelstraat** bij den **Zuidsingel**. Teek. d. **Joh. Dou.** 23 October 1660.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen de **Oranjegracht** en **Waardstraat**. Teek. d. **Joh. Dou.** 1 Febr. 1663.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen de **Oranje- en Waardgracht** hoek **Zuidsingel**. Teek. d. **J. Dou.** 1 Febr. 1663.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen de **Waard- en Oranjegrachten**, bij den **Zuidsingel**. Teek. d. **Joh. Dou.** 20 Febr. 1662.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen de **Looiersgracht**, de **Looiers- en Singelstraten**. Teek. d. **Joh. Dou.** ($\pm$ 1660).

Ontwerp van **arbeiderswoningen** in de **Looierstraat**. Opstand en plattegrond. Bouwk. teek. en situatiekaart.

Kaart van een gedeelte van de stad bij den hoek van den **Nieuwen Rijn** en **Langestraat**.

Op de keerzijde een gedeelte van de **Looierstraat**.

Teek. d. **Joh. Dou.** 28 Jan. 1661.

Kaart van een gedeelte van de stad hoek **Binnenvestgracht** en **Zuidsingel**. Teek. d. **Joh. Dou.** 15 Nov. 1658.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen de **Looiers- en Singelstraten**. Teek. d. **Joh. Dou.** ($\pm$ 1663).

Kaart van een gedeelte van de **Kaarsstraat**. Teek. d. **Joh. Dou.** 4 Dec. 1664.

Kaart van een gedeelte van de **Langestraat** bij den **Zuidsingel**. Teek. d. **Joh. Dou.** Febr. 1660.

Hoogewoerd.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen **Binnenvestgracht**, **Nieuwen Rijn** en **Geerengracht**. Teekening d. **Joh. Dou.** April 1661.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen de oude en nieuwe **Hoogewoerdspoort**. Teek. d. **Joris Gerstecoren.** 8 Oct. 1651.

Kaart van een gedeelte van de **Hoogewoerd** tusschen de **Kraai- en Rijnstraten**. Teek. d. **J. Dou.** 7 Febr. 1660.

Kaart van een gedeelte van de **Hoogewoerd** tusschen de **Kraaierstraat** en **Rijnstraat**. Teek. in kleuren.

Kaart van een gedeelte van de **Hoogewoerd** tusschen de **Kraaierstraat** en de **Rijnstraat**. Teek. d. **Joh. Dou.** (± 1660).

Kaart van een gedeelte van de **Hoogewoerd** tusschen de **Kraaierstraat** en de **Rijnstraat**. Teek. d. **Joh. Dou.**

Kaart van een gedeelte der **Hoogewoerd**, hoek **Rijnstraat**. Teek. d. **J. Dou.** 21 Febr. 1662.

Kaart van een gedeelte van de **Hoogewoerd** bij de **Rijnstraat**. Teek. d. **Joh. Dou.** 11 Jan. 1663.

Kaart van een gedeelte van de stad, hoek **Binnenveststraat** en **Rijn**. Teek. d. **J. Dou.** 18 Dec. 1658.

Kaart van een gedeelte van de **Hoogewoerd** (bij de Hoogewoerds-poort). Teek. d. **J. Dou.**

Kaart van een gedeelte van de **Hoogewoerd** (kaveling N°. 28 en 29). Teek. d. **Joh. Dou.** 1661.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen de **Hoogewoerd** en den **Rijn** (voorbij de Kraaierstraat). Teek. d. **Simon Arentsz.** 23 Sept. 1578.

Op de keerzijde. Opmeting van een stuk grond op de **Hoogewoerd**. Teek. d. **Simon Arentsz.** 23 Maart 1589.

Kaart van een gedeelte van de stad, hoek **Binnenvestgracht** en **Rijn** (bij het Utrechtsche Veer). Teek. d. **Joris Gerstecoren.**

Kaart van een gedeelte van de stad, aan den hoek van het **Utrechtsche Veer**. Teek. d. **Anthony Velsen.** 27 Jan. 1724.

Gezicht op het **Utrechtsche Veer**. Grav. door **N. Van der Meer.** 1768.

Kaart van de droogramen buiten de **Hoogewoerds-poort**, hoek **Singel** en **Rijndijk**. Teek. d. **J. P. Dou.** 11 Maart 1609. (gedeelte van de stad bij de Kraaierstraat).

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen de **Kraaierstraat** en de **Geerestraat**, **Levendaal** en **Binnenvestgracht**. Teek. d. **Joh. Dou.** (1658?)

Arbeiderswoningen van de Leidsche Bouwvereniging in de **Haver- en Gortestraat**. Steendr. naar W. C. Mulder.

Kaart van een gedeelte van de stad hoek **Geerestraat** en **Binnenvestgracht**. Teek. d. Joh. Dou. 23 Oct. 1660.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen de **Haver- en Gortestraat**. Teek. d. Joh. Dou. (1660).

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen **Binnenvestgracht**, **Rijnstraat** en **Levendaal**. Teek. d. Joh. Dou. 14 Dec. 1661.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen de **Binnenvestgracht** en **Rijnstraat**. Teek. d. J. Dou. 14 Dec. 1661.

Kaart van een gedeelte van de stad hoek **Levendaal** en **Binnenvestgracht**. Teek. d. Joh. Dou. 3 Dec. 1664.

Kaart van een gedeelte van de stad, hoek **Binnenvestgracht** en **Levendaal**. Teek. d. J. P. Dou.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen het **Levendaal** en de **Vest**, **Gorte- en Haverstraat**. Teek. d. Joh. Dou. 12 Jan. 1663.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen den **Nieuwen Rijn**, **Binnenvestgracht**, **Wielmakerssteeg**, **Geeregracht** en **Rijnstraat**. Teek. d. Joh. Dou. ($\pm$ 1650).

VERSCHILLENDE DEELEN: DE STAD.

Oost- en West-Nieuwland.

Kaart van het gedeelte der stad tusschen **Vrouwensteeg** en **Vest**, en de stukken aan de **Vestaloet**. Lith. uit Dr. W. Pleyte Leiden.

Kaart van een gedeelte van **Oost-Nieuwland** tusschen de **Binnenvestaloet**, **Geeregracht**, **Zijdgracht** en het **Levendaal**. Teek. d. J. P. Dou. (Omstreeks 1610).

Kaart van een gedeelte van **Hoogewoerd** tusschen de **Vrouwensteeg**, **Wielmakerssteeg** en **Vestwal**. Teek. d. J. P. Dou. ($\pm$ 1610).

Kaart van een gedeelte van de vervuilde **Binnenvestgracht** tusschen het **Levendaal** en de **Zijdgracht**. Teek. d. Joris Gerstecoren. 18 Mei 1646.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen **Binnenvestgracht**, **Levendaal** en **Zijdgracht**. Teek. 1651.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen de **St. Jorissteeg**, **Vrouwensteeg**, **Levendaal** en **Vest**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van het gedeelte der stad tusschen **Steenshuur**, **St. Jorissteeg**, **Levendaal** en **Vest**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van het **Levendaal** en de **Zijdgracht**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte van de **Hoogewoerd** tusschen den **Stinksteeg** (kerksteeg), **Barberasteeg** en **Levendaal**. Teek. d. **J. P. Dou.** Omstreeks 1610.

Hoogewoerdsbrug. Bouwk. teek. 4 stks.

Kaart van het gedeelte der stad, **Oosterlingplaats** en **Zijdgracht**, **Levendaal** en **Vest**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte van de **Steenshuur** tusschen de **Stinksteeg** (Kerksteeg) en het **Levendaal**. Teek. d. **J. P. Dou.** 10 Juli 1603. (Waterbouc XIII a).

Kaart van een gedeelte van **Oost-Nieuwland** tusschen **Levendaal**, **Oosterlingplaats**, **Korte Raamsteeg** en **Zijdgracht**. Teek. d. **J. P. Dou.** (Omstreeks 1610).

Kaart van een gedeelte van **Nieuwland** tusschen de **Zijdgracht**, **Koepoortsgracht** en **Stadsvest**. Teek. d. (S. Dz. Van Dulmanhorst).

Het hoekhuis van de **St. Jacobsgracht** en de **Kijfhoek**. (1603). Teek. in kleuren d. **J. J. Bylaert**.

Kaart van een gedeelte van **Oost-Nieuwland** tusschen de **St. Jacobsgracht** en de **Oosterlingplaats**. Teek. d. **J. P. Dou.** (Omstreeks 1610).

Afbeelding van het gedeelte van de stad tusschen de **Koepoortsgracht**, **Steenshuur** en **Vest**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Gezicht op het **Rapenburg** van de **Nieuwsteegsbrug** op de **Saaihal** (vóór de ramp). Aquatint.

Afbeelding van het **Rapenburg** voor de Ramp.

Afbeelding van de **Groenmarkt** bij de **St. Jacobsgracht**.

Afbeelding van de **Koepoortsgracht** bij de **St. Jacobsgracht**.

Afbeelding van de **drukkerij** van **A. W. Sijthoff**. Doezastraat 3. Lith. in kleuren d. **Sijthoff**.

Kaart van de **Steenschuur** tusschen **Koepoortsgracht** en **Vliet**, (met de **Arkegracht**). Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Woonhuis op het **Rapenburg** n°. 129, A°. 1630. Chromolith. uit Afb. van oude gebouwen, uitg. d. de Maatsch. v. Bouwk. pl. 98 en 99. Lith. W. C. Mulder.

Kaart van de **Vliet** en de **Koepoortsgracht**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte van **West-Nieuwland** tusschen **Koepoortsgracht**, **Vliet** en **Molensteeg**. Teek. d. **J. P. Dou**. Omstreeks 1610.

Kaart van een gedeelte van **West-Nieuwland** tusschen de **Cellebroersgracht** en de **Koepoortsgracht**. Teek. d. **J. P. Dou**. 17 Juni. 1603.

Stadsvest tusschen **Cathryneveststeeg** en de **Vliet**. Teek. d. **J. P. Dou**. 7 Aug. 1612.

Zuid- en Noord-Rapenburg.

Kaart van de **Cellebroersgracht** tusschen de **Blauwsteeg** en **Zegersteeg**, met de **Achtergracht** tot aan de **Kolfmakerssteeg**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van de **Cellebroersgracht** tusschen de **Vest** en **Zegersteeg**, en de **Achtergracht**, tusschen de **Vest** en **Katrijnensteeg**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van het **Cellebroeders Clooster**. 20 Dec. 1589. Teek. in kleuren.

Kaart van een gedeelte van de **stad**, hoek **Cellebroersgracht** en **Doelengracht**. Teek. in kleuren.

Kaart van een gedeelte van de **stad** tusschen **Doelenachtergracht** en **Doelensteeg**. Doortrek naar de kadastrale kaart.

Kaart van het **Rapenburg** met de **Kolfmakers-** en **Nonnenstegen**, de **Achtergracht** van de **Vest** tot de **Nonnensteeg**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte der stad tusschen **Rapenburg**, **Achtergracht**, **Nonnensteeg** en het **Boisstraatje**. Teekening d. **J. P. Dou.** 6 Febr. 1609.

Kaart van een gedeelte van **Zuid Rapenborch** tusschen de **Kolfmakerssteeg** (Meutjessteeg) **Nonnensteeg** en **Achtergracht** inhoudende de **Boisstraat**. Teek. d. **J. P. Dou.** (Omstreeks 1610)

Kaart van een gedeelte van **Zuid Rapenburg** tusschen de **Kolfmakerssteeg**, **Nonnensteeg** en **Achtergracht**. Teekening d. **J. P. Dou.** (Omstreeks 1610).

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen **Nonnensteeg** en de **Doelensteeg** (Hortus). Doortrek van de kadastrale kaart.

Stadsvest tusschen **Catharynevest-** en **Doelensteeg**. Teek. d. **J. P. Dou.** 8 Aug. 1612.

Kaart van het **Rapenburg** tusschen de **Houtstraat** en **Voltersgracht**, **Groenbазengracht** en **Doelensteeg**, **Doelensteeg** en **Nonnensteeg** en van de **Achtergracht** tusschen **Doelensteeg** en **Kathrijnenveststeeg**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte van **Zuid Rapenburg** tusschen **Achtergracht**, **Kathrijnensteeg** en **Vestwal**. Teek. d. **J. P. Dou.** 8 Juli 1606.

Kaart van een gedeelte van **Noord Rapenburg**, **Vestwal** tusschen de **Kathrijnensteeg** en **Doelensteeg**. Teek. d. **J. P. Dou.** 18 April 1609.

Gezicht op het **Rapenburg** bij de **Akademie**. Lith. d. **F. C. Bruining**.

Kaart van een gedeelte van **Noord Rapenburg** tusschen de **Groenbазengracht** en de **Doelensteeg**. Teek. d. **J. P. Dou.** ± 1610.

Kaart van een gedeelte der stad tusschen de **Vestgracht**, **Groenbазengracht** en **Rapenburg**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Brug bij den Doelen over de **Groenhazengracht**. Bouwkund. teekening.

24 huizen bij den Doelen. Plattegrond en opstand. Bouwk. teekening.

Kaart van een gedeelte van **Noord Rapenburg** tusschen het **Noordeinde**, **Groenhazengracht** en 't **Zand** (Varkenmarkt). Teek. d. **J. P. Dou.** (Omstreeks 1610).

Stadsvest tusschen **Groenhazengracht** en **Noordeinde**. Teek. d. **Joris Gerstecoren.** 8 Dec. 1645.

Gezicht op 't **Zand** van het **Noordeinde** en kaarten van 't **Zand** bij de **Groenhazengracht** met projecten van de **Doelenpoort**. Drie teek. in kleuren.

Situatiekaartje van de voormalige stadskwekerij met ontwerp van bebouwing d. **J. W. Schaap.** Lith.

Afbeelding van de voor- en achtergevel van het huis bewoond d. Prof. C. P. Niele in de **Rembrandstraat** N°. 27. Lith. d. **A. J. Kouwels**, album bouwk. werken.

Kaart van het 2e kwartier van **Noord Rapenburg** tusschen het **Noordeinde** en het **Galgewater**. Teek. d. **J. P. Dou.** (1610).

Kaart van een gedeelte van **Noord Rapenborch** tusschen het **Noordeinde**, den **Wal** en de **Vest** (Weddesteeg). Teek. d. **J. P. Dou.** (Omstreeks 1610).

Kaart van een gedeelte van de stad, rechts van de **Wittepoort** (Tegenwoordige kazerne). Teek. 22 Febr. 1665.

Over-Mare.

Kaart van **Marendorp** tusschen **Mare** en **Josephsteeg**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van **Marendorp** en **Josephsteeg** tot de **Vest**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte van **Over Mare Rijnzijde** tusschen **Ouden Rijn**, **Haarlemmerstraat**, **Comen Janssteeg** en **Brouwersteeg**. Teek. d. **J. P. Dou.** (Omstreeks 1610).

Kaart van een gedeelte van **Over Mare Rijnzijde** tusschen den **Ouden Rijn**, **Haarlemmerstraat**, **Comen Janssteeg** en

Jan Bangensteeg. Teek. d. **J. P. Dou.** 14 Juni 1612.

Kaart van een gedeelte van **Over Mare Rijnzijde** tusschen de **Haarlemmerstraat**, den **Rijn**, de **Borstelbruggen** en de **Vrouwensteeg**. Teek. d. **J. P. Dou.** 4 Juli 1603.

Kaart van een gedeelte van **Over Mare landzijde** tusschen de **Kamp** en den **Vestwal**. Teek. d. **J. P. Dou** met bijschriften. (1610 en 1614).

Kaart van een gedeelte van de **stad Elysabeth Gasthuis** met ontwerp van nieuw te maken straat. Teek. d. **Joh. Dou.** 1 Febr. 1643.

Kaart van een gedeelte van de **stad Elisabeth, Michel- en Urzulenklooster**. Teek. d. **J. P. Dou.** 14 Febr. 1604.

Kaart van de **Dolhuisgracht** tusschen de **Mare** en de **Vest**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Plattegrond van den **Schouwburch** vóór de verbouwing. Teek. d. **S. Van der Paauw.**

Afbeelding van den voorgevel van den **Schouwburch** op de Oude Vest, vóór en na de verbouwing. Teek. in kleuren.

Geschenk van den Heer P. L. 'C. Driessen.

Marendorp.

Kaart van het gedeelte der **stad** tusschen de **Haven** en **Haarlemmerstraat**, **Vest** en **Rijn**. Teek. d. **J. Gerstecoren.** 1645.

Als voren.

Als voren.

Kaart van een gedeelte van de **stad** aan het einde der **Haarlemmerstraat** bij de oude **Sijlpoort**. Teek. d. **J. Gerstecoren.** Januari 1645.

Kaart van een gedeelte van de **stad** aan het eind der **Haarlemmerstraat** bij de **Oude Zijlpoort**. 3 Kaarten met kleine wijsingen. Teek. in kleuren.

Kaart van een gedeelte van **Marendorp Rijnzijde** tusschen de **Zijlpoort** en de **Koebrugsgracht** (St. Jansgracht). Teeken. d. **J. P. Dou.** (Omstreeks 1610).

Plattegrond van een huisje bij de **St. Jansbrug**. Teekening. 22 Aug. 1665.

Kaart van een gedeelte van het kwartier **Marendorp (Rijnzijde)** tusschen de **Bakkersteeg** en de **Zijlpoort**. Teek. d. **J. P. Dou.** 23 Dec. 1616.

Kaart van een gedeelte van de stad tusschen **Haarlemmerstraat** en **Achtergracht**. Ontwerp van de nieuwe **Bakkersteeg**. Teek. d. **J. P. Dou.** 16 Jan. 1616.

Afbeelding aan de **Zeemtouwerij** van **P. A. Van der Werff**. Lith. uit Dr. W. Pleyte, Leiden voor 300 jaren en thans.

Kaart van **Marendorp** tusschen de **Zijlpoort** en de **Leegewerfsteeg**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte van **Marendorp Rijnzijde** tusschen de **Ouden Rijn**, **Marendorp**, **Bakkersteeg** en **Hoogl. Kerksteeg**. Teek. d. **J. P. Dou.** Omstreeks 1611.

Kaart van **Marendorp** tusschen **Leegewerfsteeg** en **Kerksteeg**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte van **Oost Marendorp landzijde** tusschen de **Bouwelowwesteeg** en de **Hooglandsche Kerksteeg (Paradijssteeg)**. Teek. d. **J. P. Dou.** 16 Dec. 1610.

Kaart van 't gedeelte van de stad tusschen de **Vest**-, **Marendorpsche Achtergracht** en **Bouwelowwesteeg**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van het gedeelte van de stad tusschen **Vest**, **Marendorpsche Achtergracht**, **Hoogl. Kerksteeg** en **Janvossensteeg**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van de **Paradijsgracht**, **Donkeregracht** of **Voldersgracht**, **De Leprozen**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Caerte van de twee **Leedige plaetsen** als van 't **Apconwen** ende 't **Schaegen Conventen** om aldaer straeten ende huysen te maeken. (Jan Vossensteeg). Teek. met de pen.

Kaart van de **Vestsloot** tusschen de **Rijnsburgsche poort** en de **Volmolengracht**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte van **West Marendorp landzijde** tusschen de **Volmolengracht**, **Janvossensteeg** en **Beestenmarkt**. Teek. d. **J. P. Dou.** (Omstreeks 1610).

Afbeelding van het kleedermagazijn van J. Van Gaylik. Haarlemmerstraat 237.

Kaart van Marendorp tusschen Kerksteeg en Mare. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van het gedeelte van de stad tusschen Janvossensteeg, Vest en Mare. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte van West Marendorp landzijde tusschen de Vest, Mare, Haarlemmerstraat en Janvossensteeg. Teek. d. J. P. Dou. 12 Dec. 1803.

Kaart van een gedeelte van West Marendorp landzijde tusschen Vest, Janvossen-, St. Nicolaas- en St. Anna- of Mirakelsteeg. Teek. d. J. P. Dou. 4 Juni 1608.

Kaart van een gedeelte van „West Marendorp landzijde” tusschen de Mirakelsteeg, Claresteeg, Coddesteeg en Vest. Teek. d. J. P. Dou. 3 April 1613.

Kaart van een gedeelte van de stad bij de Claresteeg en de Koddesteeg. Teek. d. Stevin v. Brouckhuysen. 1 Febr. 1653.

Kaart van de Mare. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Riool in de Mare. Teek. d. A. Colevelt. 25 Jan. 1644.

Brug over de Mare tegenover de Claresteeg. Teek. in kleuren d. (v. d. Helm).

Plattegrond van de Zoutkeet, thans de Marekerk, met den hoek van de Mare en Oude Vest. Teek. d. Stevin v. Brouckhuysen. 6 Maart 1639.

Plattegrond van het „Stads Stalletje”. Oostzijde van de Oude Mare bij de Marekerk. Teek. d. Joris Gerstecoren. 19 Mei 1651.

Kaart van terreinen bij de Marekerk bij de Coddesteeg en N. W. zijde. 2 Teek. d. J. Gerstecoren. 21 en 24 Maart 1651.

Kaart van de Korte Mare. Teek. d. J. 's Gravesant. 17 Juni 1654.

Het huis op den hoek van de Mare met de brug bij de Haarlemmerstraat. Teek. in kleuren.

Brug over de Mare bij de Haarlemmerstraat (Hartebrug).
Teek. in kleuren.

Teekening in kleuren van de vernieuwde brug.

Het Huis ter Lucht. (uit Montagne).

Waard.

Kaart van de **Hoogstraat**. ('t Waterbouc 2a). Teek. van **J. P. Dou.** (Omstreeks 1600).

De **Hoogstraat** vóór den brand van 1766. Grav. uit „De Brand enz.” Leiden 1768.

De **Hoogstraat** na de herstelling. Grav. uit „De Brand enz.”

Kaart van een gedeelte van den **Nieuwen Rijn** tusschen **Vischbrug** en **Koornbrug**. Uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Afbeelding van het **magazijn van manufacturen** van **M. J. Hoelen & Zn.**, **Nieuwe Rijn** N°. 8. Grav. op steen.

Kaart van den **Rijn** tusschen de **Koornbrug** en **Torensteeg**, **Burchtsteeg** en **Nieuwstraat** en van de **Hoogstraat** tusschen **Jansbrug** en **Vischbrug**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Het hoekhuis van den **Nieuwen Rijn** en de **Burchtsteeg** uit de voorgaande eeuw. Teek. in kleuren.

Als voren. Teek. in kleuren van **J. J. Bylaert**. 1803.

Als voren. (Magazijn van **L. H. Feenders**. **Nieuwen Rijn** N°. 24 en **Burchtsteeg** N°. 1).

Afbeelding van den **gevel Nieuwen Rijn 38**. (Kleedermagazijn van **M. Cahen**). Grav. d. **Lankhout**.

Kaart van een gedeelte van „**Kerkvierendeel**” tusschen de **Koppenhinksteeg** en de **Kerkhofsteeg** (**Wintersteeg**). Teek. van **J. P. Dou.** 1610. (De Kerkgracht is gedempt in 1607).

Kaart van een gedeelte van „**Kerk vierendeel**” tusschen de **Hooigracht**, den **Middelweg**, de **Choor-** en **Heerensteeg**. Teek. van **J. P. Dou.** (Omstreeks 1610).

Kaart van een gedeelte van **Kerkvierendeel** tusschen de **Hooigracht**, den **Middelweg**, de **Heerensteeg** en korte **Koppenhinksteeg**. Teek. van **J. P. Dou.** (Omstreeks 1610).

Kaart van het gedeelte der stad tusschen den **Nieuwen Rijn** en de **Hooigracht**, van de **Torensteeg** tot de **Choorsteeg**, en van den **N. Rijn** tusschen de **Torenbrug**, **Karnemelksbrug** en de **Sebastiaansbrug** (Beschuitsteeg). Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte van „**Burchtstreng**” tusschen **Koornbrugsteeg**, **Torensteeg**, **Nieuwstraat** en **Rijn**. Teek. van **J. P. Dou.** 15 Juni 1605.

Kaart van de **Hooigracht** tusschen **Ouden Rijn** en **Choorsteeg**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van de **Hooigracht** tusschen **Choorsteeg** en **Gansoord** en van den **Ouden Rijn** tusschen de **Vest** en de **Hooigracht**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van den **Ouden Rijn** tusschen de **Jansbrug** en **Kerkbrug**, **Middelweg** en **Koppenhinksteeg**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte van de **Koppenhinksteeg** bij de **Hoogl. Kerkgracht**.

Kaart van de **Hooglandsche Kerkgracht**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van „**Gansoord**” tusschen de **Middelstegracht** en de **Vest**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Riool in den **Middelweg**, van het Invalidenhuis tot aan den **Rijn**. Teek. in O.-I. inkt.

Kaart van de **Hartesteeg** met ontwerp van verbreeding. Teek. d. **Joris Gerstecoren.** Oct. 1656.

Kaart van „**Gansoord**” tusschen de **Karnemelksbrug** en de **Middelstegracht**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van „**Gansoord**”, den **Rijn** langs tot de **Hoogewoerds-poort**. Teek. van **J. P. Dou.** 28 Maart 1601. 't Waterbouc N°. 8a.

Afbeelding van den **sigarenwinkel** van **K. M. Reiveilo.** Nieuwe **Rijn** 63.

Kaart van een gedeelte van „**Gansoord**” tusschen de **Hooigracht**, **Middelstegracht**, **Vleeresteeg** en **Groenesteeg**. Teek. d. **J. P. Dou.** (Omstreeks 1610).

Kaart van de **Middelstegracht**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van de **Uiterstegracht**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte van het bon **St. Nicolaesgracht** tus-
schen de **Middelstegracht**, **Uiterstegracht**, **Groenesteeg**
en **Nieuwen Rijn**. Teek. d. **J. P. Dou.** (Omstreeks 1610).

Kaart van een gedeelte van „**Nicolaesgracht**” tus-
schen **Mid-**
delste- en Uiterstegracht, **Groenesteeg** en **Ouden Rijn**.
Teek. d. **J. P. Dou.** (Omstreeks 1610).

Kaart van een gedeelte van „**St. Nicolaesgracht**” tus-
schen de **Groenesteeg**, **Uiterstegracht** en **Vestwal**. Teek. d. **J. P.**
Dou. (Omstreeks 1610).

Kaart van de **Groenesteeg**.

Over 't Hof en Zevenhuizen.

Urinoir op het **Rapenburg** bij het gebouw tot 'Nut van 't Al-
gemeen. Plattegrond en opstand. Bouwk. teekening.

Kaart van de **Voldersgracht**, van de **Choorsteeg**, de **Steen-**
schoor en van de **Pieterskerkgracht**. Lith. uit Dr. W. Pleyte.
Leiden.

Het **Rapenburg**, vóór de **Ramp**, van de **Nieuwsteeg** tot de
Langebrug. Grav. naar A. Polet en J. Timmerman d. **D. Vrijdag**.

Teekening in kleuren van de „**Arkegruft**” d. **Joh. Dou.** 18
Februari 1671.

Kaart van de verkochte erven in de **Heerensteeg**. 7 Juni 1592.
Teek. d. **Salomon Dsz. Van Dulmanhorst**.

Kaart van de **Nieuwe- of Heerensteeg**. Teek. d. **Salomon**
Dsz. Van Dulmanhorst.

Gevel van het huis van C. Van Duivenbode 1803. **Rapenburg**
over den **Vliet**. Teekening in kleuren d. **Bijlaert**.

Kaart van een gedeelte van de stad: de **Westzijde** van de
Heerensteeg en **Commandeursteeg**. Teek. d. **Joris Ger-**
stecoren. Augustus 1649.

Kaart van het **Steenschoor** tus-
schen **Heeren- en Kloksteeg**.
(t Waterbouc 176). Teek. d. **J. P. Dou.** 1601.

Kaart van een gedeelte van het **Falijde Bagijnhof** achter de kerk. Teek. d. **J. P. Dou** (± 1610).

Kaart van de **Donkeregracht** met de kerk van het **Falijde Bagijnhof** en de **Papengracht**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte van de stad: hoek **Kloksteeg** en **Steenshuur**. (± 1600). Teek.

Kaart van een gedeelte van **Over 't Hof** in de buurt van de **Commandeursteeg**. Teek. d. (Dulmanhorst).

Kaart van het erf van **Johan Laleyn**, **Pesijnshof**. Teek. d. **J. P. Dou**. 1607.

Kaart van de **Kerksteeg**, **Diefsteeg**, **Zonneveldsteeg** en **Nieuwsteeg**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van de **Steenshuur**, tusschen **Voldersgracht** en **Nieuwsteeg**, **Nieuwsteeg** en **Vliet**, **Kloksteeg** en **Houtstraat**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van de **Voldersgracht** tusschen **Rapenburg** en de **Kerksteeg** (Choorsteeg). Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van de **Houtstraat**, **Salomonsteeg**, **Kloksteeg** en **Bagijnhof**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte van **Over 't Hof**, tusschen de **Diefsteeg** en **Rollandsteeg**. Teek. d. **J. P. Dou**. (Omstreeks 1610).

Gezicht op de **Pieterskerkgracht**. Lith. uit Montagne.

Kaart van een gedeelte van **Over 't Hof**, tusschen de **Pieterskerkgracht**, **Voldersgracht** en **Diefsteeg**. Teek. d. **J. P. Dou**. (Omstreeks 1610).

Afbeelding van het „**Prinsenhof**” op het **Rapenburg** hoek **Langebrug**. Grav. uit Orlers. le dr.

Als voren. Grav. uit de „**Délices**”.

Kaart van een gedeelte der stad: hoek **Voldersgracht**, **Papengracht** en **Schoolsteeg** (bij **Sionshof**). Teek. d. **Joh. Dou**. 28 Mei 1667.

Kaart van een gedeelte van „**Over 't Hof**”, tusschen de **Papengracht**, **Voldersgracht** en **Schoolsteeg**. Teek. d. **J. P. Dou**. (Omstreeks 1610).

Kaart van het gedeelte van het **Kwartier „Over 't Hof”**, tusschen de **Kloksteeg** en de **Houtstraat**. Teek. d. **J. P. Dou.** (Omstreeks 1610).

Kaart van een gedeelte van **„Over 't Hof”**, hoek **Houtstraat** en **Rapenburg**. Teek. d. **J. Gerstecoren**.

Kaart van een gedeelte van **„Over 't Hof”**, tusschen de **Houtstraat**, het **Kerkhof**, de **Kloksteeg** en het **Rapenburg**. Teek. d. **Joris Gerstecoren**. 27 Dec. 1644.

Kaart van het **Tuchthuis** en omgeving tusschen het **Rapenburg**, de **Houtstraat**, de **Kloksteeg** en het **Pieterskerkhof**. Teek. d. **Joris Gerstecoren**. Oct. 1644.

Kaart van **'s Gravenstein**, **Lokhorst**. **Pieterskerkhof** en **Lokhorststraat**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte van **Over 't Hof**. Plattegrond van **Lokhorst**. Teek. d. **J. P. Dou**. 13 Maart 1607.

Kaart van den **Zuidoosthoek** van het **Pieterskerkhof**. Teek. d. **Joris Gerstecoren**. 22 April 1645.

Wanthuis.

Afbeelding van den **blauwen steen** en het **wapen** van **Leiden** liggende op de **Breestraat** voor het **Stadhuis**. Teek. d. **J. J. Bylaert**.

Gezicht op het **Raadhuis**. Grav. n. A. Delfos, d. **J. de Beyer**, uit v. Mieris.

Gezicht op de **Breestraat** met de **Arminiaansche schans** d. **J. Van Tangena**.

Kaart van de **Stadhuispoort**. Teek. d. **J. P. Dou**. 13 April 1613.

Gezicht op de **Breestraat** bij de **Maarsmanssteeg**. Lith. d. **F. C. Bruining**.

Kaart van een gedeelte van de **Breestraat** tusschen **Choor-** en **Koornbrugsteeg**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van de **Koornbrugsteeg**. Teek. d. **J. Dou**. 27 Februari 1669.

Kaart van de **Stadstorensteeg** (Steeg achter het **Stadhuis**). Teek. d. **J. P. Dou**. 13 April 1613.

Kaart van de **Koornbrugsteeg**. Teek. d. **J. P. Dou**.

Plattegrond der vier huizen bij de **Koornbrug**. Teek. d. **J. P. Dou**.

Als voren.

Kaart van een gedeelte van **Wanthuis** tusschen de **Breestraat**, **Nieuwen Rijn**, **Choorlammersteeg** en **Botersteeg**. Teek. d. **J. P. Dou**. (Omstreeks 1610).

Hoekhuis van **Botermarkt** en **Gangetje**. Teek. in kleuren d. **J. J. Bylaert**.

Gezicht op de **Botermarkt**. Lith. Desguerrois d. **Lauters**.

Als voren. Lith. uit Montagne.

Karnemelksbrug. Twee ontwerpen voor de vernieuwing in 1856, op één blad. Bouwk. teekening.

Als voren. Twee dergelijke teekeningen.

Nivelleering van de **Vischmarkt**, tusschen de **Stadhuispoort** en den **Nieuwen Rijn**. Teek. in O.-I. inkt.

Gezicht op de **Vischmarkt**. Grav. d. **A. Delfos** n. de Beyer uit v. Mieris.

Als voren. Lith. van **L. Springer**.

Als voren. Lith. uit Montagne.

Als voren. Grav. uit Rad. Rijnland.

Als voren. Grav. uit de „Délices”.

Afbeelding van de **Fontein** op de **Vischmarkt**. Kleine grav. in gewerkten rand.

Als voren. Lith. uit Leiden in miniatuur.

Als voren. Opstand en plattegrond. Teek. met de pen d. **Van der Pauw**.

Als voren. Lith. d. **Sturns**, met fransch onderschrift.

Afbeelding van den gevel in de **Maarsmanssteeg 4a**. Kleedermagazijn van **M. Cahen**. Grav. d. **Lankhout**.

Wolhuis.

Afbeelding van het hoekhuis van de **Breestraat** en de **Choorsteeg 99**. (Het huis van Pieter v. Leijden), het oudste steenen huis uit de stad. Teek. in potlood.

Kaart van het gedeelte van de **Breestraat** tusschen de **Wolsteeg** en de **Plaatsteeg**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte van „**Wolhuis**” tusschen **Breestraat**, **Voldersteeg**, **Plaatsteeg** en **Ketelboetersteeg**. Teek. d. **J. P. Dou**. 19 Maart 1611.

Kaart van een gedeelte van de **Breestraat** en **Steenschuur** tusschen **Plaatsteeg** tot de **Voldersgracht**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Vleeschhuis.

Kaart van een gedeelte van de **Breestraat** tusschen **Dief-** en **Choorstegen**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte van „**Vleeschhuis**” tusschen de **Korte Diefsteeg** en de **Choorsteeg**. Teek. d. **J. P. Dou**. 16 Juli 1614.

Kaart van een gedeelte van de **Breestraat** van de **Jan van Dortensteeg** tot de **Diefsteeg**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte van „**Vleeschhuis**” tusschen de **Breestraat**, **Voldersgracht**, **Diefsteeg** en **Jan van Dortensteeg** (Mooi Japiksteeg). Teek. d. **J. P. Dou**. (Omstreeks 1610).

Grondkaarte van de huysinge van **Gerrit Heindrichszn. Schaeck**, hoek **Breestraat N°. 77** en **Diefsteeg**. Teek. d. **J. P. Dou**. 21 November 1603.

Als voren. Teek. d. **J. P. Dou** (eenigzins gewijzigd).

Het gemeenlandshuis van **Rijnland**. Teek. in kleuren van **J. J. Bylaert**.

Als voren. Grav. uit Rad. **Rijnland**.

Als voren. Lith. d. **v. Loenen**. (Bouwk. Weekbl. 1882).

Als voren. Met onuitgevoerd project d. **Lieven de Key**. 1598. Kopie d. **J. B. van Loenen**. Uitg. Bouwk. Weekbl. 1883 n°. 35. (Gekleurd naar de origineele teekening).

Geschenk van den Heer **C. H. Dee**.

Kaart van een gedeelte van de **Breestraat** van **St. Anthoniebrug** (Noordeindebrug) tot de **Jan van Dortensteeg**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Kaart van een gedeelte van „**Vleeschhuis vierendeel**” tusschen de **Mooi Japiksteeg** en **Verkensteeg** (Schoolsteeg). Teek. d. **J. P. Dou.** (Omstreeks 1610).

Gasthuis-vierendeel.

Afbeelding van den gevel van „**Café Suisse**”, **Breestraat 84**. Teek. in potlood d. **J. E. Kikkert** (1880).

Kaart van een gedeelte van „**Gasthuisvierendeel**” tusschen de **Vrouwensteeg** en **Kakelaarsteeg**. Teek. d. **J. P. Dou.** (Omstreeks 1610).

Gezicht op de **Breestraat** bij de **Societeit Minerva**. Lith. d. **C. J. Bos** naar T. C. Bruining.

Als voren. Lith. uit Montagne.

Als voren. Lith. Uitg. v. Immerzeel Mounier. 1846.

Stads Gehoorzaal. Omgeving en plattegrond. Drie teekeningen in kleuren en in O.-I. inkt.

Kaart van een gedeelte van „**Gasthuisvierendeel**” tusschen **Breestraat**, **Rijn**, **Kakelaarsteeg** en **Borresteege**. Teek. d. **J. P. Dou.** (Omstreeks 1610).

Kaart van het „**Gasthuisvierendeel**” met opgave der bezitters aan den Rijn. Teek. van **J. P. Dou.** 1602.

Kaart van het **Rapenburg**, **Kort Rapenburg** en **Turfmarkt** van **Langebrug** tot de **Kamp** (Gasthuistraat) met ontwerp riool. Teek. d. **C. A. Colevelt.** 25 Januari 1644.

Lange houten brug over het **Galgewater**. Bouwk. teekening uit de 18e eeuw.

Gezicht van de **Lange houten brug** over het **Galgewater**. Teek. in kleuren. 1775.

Gezicht van de **Lange houten brug** over het **Galgewater**, naar buiten. Grav. d. **N. v. d. Meer.** 1763.

Gezicht op den **Rijn** van de **Lange houten brug** naar de **Mare**. „Het Galgewater te Leiden”. Grav.

Ontwerp van een brug over het **Kort Rapenburg** bij de **Borstelbrug**. Bouwk. teekening.

Borstelbrug. Toestand vóór de verbouwing. Bouwk. teekening in potlood.

Als voren. 6 bouwk. teekeningen in kleuren voor de verandering in 1862.

Gezicht van de **Borstelbrug** naar de **Hoogstraat**. Grav. d. **N. van der Meer**. 1764.

Kaart van de **Houtmarkt**. Teek. d. **Joris Gerstecoren** en **Stevin van Brouckhuysen**. 9 Dec. 1644.

Afbeelding van de **fabriek** van **J. P. Riedel**. Mousseerende dranken. **Boommart 2a**. Grav. **Donkelaar**.

Vrouwebrug. Onderbouw. Bouwk. teekening uit de 18e eeuw.

Nieuwen Rijn tusschen **Vischbrug** en **Vrouwensteeg**. Lith. uit Dr. W. Pleyte. Leiden.

Afbeelding van den **gevel** van het huis **Aalmarkt 8**. J. P. Sasse, kok.

Gezicht van de **Vischbrug**, de **Waag** enz. Grav. d. **L. Schenk**.

Gezicht op de **Waag** enz. Grav. d. **A. Delfos** n. J. de Beyer uit v. Mieris.

Gezicht op de **Aalmarkt** bij de **Waag**. Lith. d. **T. C. Bruining**.

Kaart van de plaats van de **kraan** en omgeving. Teek. d. **Schaap**.

Urinoir op de **Aalmarkt** bij het **Rott. veerhuis**. Plattegrond en opstand. Bouwk. teekening.

Kaart van de **kraan**, **huis ter lucht**. **Hoogstraat** en **Aalmarkt**. Teek. d. **Joris Gerstecoren**. 29 Jan. 1655.

GEBOUWEN.

Regeering.

De **Burcht**. Lith. boven een aanplakbiljet van het logement „den Burg” d. **S. v. d. Paauw**.

Als voren. Uit de tegenwoordige staat der vereenigde Nederlanden. Dl. IV p. 352 d. **J. C. Philips**. A°. 1742.

Als voren. Teek. in O.-I. inkt. In doorsnede d. **A. Van Rooyen**.
2 reg. onderschrift „De leidsche burg”.

Als voren. De Burchtpoort. Teek. in O.-I. inkt. a°. 1799.

Als voren. Grav. uit Van der Aa.

Als voren. Gamberkt J. S. F. 2 reg. onderschrift.

Als voren. Grav. d. **F. Lamsveld**.

Als voren. Vuurwerk met het opschrift: „Victorie Vuire”, enz. 21
April 1689 n°. 2.

Als voren. Doorsnede gem. J. S. F. 2 reg. onderschr.

Als voren. Grav. d. **C. Hagen**. (Groote Kaart v. 1670).

Als voren. Teekening in potlood gediend hebbende voor de grav. d.
Hagen.

Als voren. Grav. d. **C. Hagen** (Kleine Kaart 1675) gem. n°. 4.

Als voren. Grav. uit Orlers 3e dr. van achteren niet bedrukt.

Als voren. Grav. naar en door **A. Delfos** (1763) uit van Mieris.

Als voren. In doorsnede. Teek. in O.-I. inkt d. **Bylaert** n. L.
Smits, Schatkamer.

Als voren. Houtgravure uit Scriverius.

Als voren. **Burchtpoort** met gezicht op de Hooglandsche kerk.
Grav. d. **H. S.** n. C. P.

Als voren. **Voorplein** met wandelende personen. Staalgrav. 8ste
proefdr.

Als voren. d. **G. J. Bos**. Chromolith. v. P. W. M. Trap uit
Montagne.

Als voren. Lith. voor het aanplakbiljet van het Logement. Proefdr.

Als voren. Grav. uit Orlers. 1e dr.

Als voren. Grav. uit Orlers. 2e dr.

Als voren. Grav. uit Meursius. Athen. Bat.

Als voren. Grav. uit de „Délices de Leide”.

Als voren. Grav. uit S. v. Leenwen (1672).

Als voren. Grav. uit Rad. Rijnland.

Als voren. Doolhof. Plattegrond. Teek. v. **Jacob van Werven**

Als voren. Plattegrond en opstand van de fonteinkamer. Drie teekeningen.

Als voren. Ontwerp verbouwing. Plattegrond en opstand. Vijf teekeningen.

Als voren. Opstand en plattegrondteekeningen van de muur van den burcht. Teekening in waterverf door **P. van Drongen**, 8 Febr. 1733.

Het Raadhuis. Lith. uit Montagne.

Als voren. Grav. uit Van der Aa.

Als voren. Teek. in potlood naar Dulmanhorst (d. v. d. Paauw).

Als voren. d. **C. Bos**. Chromolith. v. P. W. M. Trap uit „Leiden in miniatuur”. Uitg. P. Engels. 1862.

Als voren. Houtsnede van de nieuwjaarsprent van den Torenwachter. Begin XIXde eeuw.

Als voren. Trap en hoofdingang. Houtsnede.

Als voren. Grav. uit Rad. Rijnland.

Als voren. Grav. d. **A. Delfos** (1763) uit v. Mieris groot papier.

Als voren. Grav. uit S. v. Leeuwen. 1672.

Als voren. Grav. uit de „Délices”.

Als voren. Grav. uit Orlers. 2e dr.

Als voren. Lith. uit T. C. Bruining, „Herinnering aan Leyden in Junij 1855”.

Als voren. Hoofdingang. Houtsnede Prospectus van E. Gugel, Gesch. der Bouwstijlen.

Als voren. d. **Clermans**. Lith. Desguerrois.

Als voren. Lith. gemerkt 140. Fransch onderschrift.

Als voren. Lith. T. Hooiberg uit Dr. W. Pleyte, Leiden voor 300 jaren en thans. 1874.

Als voren. Grav. d. **C. Hagen**. Groote kaart (1670).

Als voren. Teek. in O.-I. inkt van **C. Hagen** voor de grav. v. d. gr. kaart.

Als voren. Grav. d. **C. Hagen** van de kleine kaart 1675 gemerkt N°. 3.

Als voren. Houtsnede van de nieuwjaarsprent van den Torenwachter.

Als voren. Teekening in omtrek van het schoorsteenstuk van Ferd. Bol op Burgemeesterskamer.

Als voren. Teekening in omtrek van het schoorsteenstuk van Jan Lievens op de Raadzaal d. v. d. **Paauw**.

Als voren. Gedeelte van den plattegrond. Teek. d. **D. v. d. Boon**.

Als voren. Het Stadhuis te Leiden, uit de Afbeeldingen van oude bestaande gebouwen, uitg. door de Maatschappij tot bevordering der Bouwkunst. Lith. R. de Vries Jr. 6 platen.

Als voren. Plattegronden der kelders, benedenverdieping, bovenverdieping en zolder. Vier bouwk. teekeningen.

Als voren. Plattegrondteekening van de beneden- en bovenverdieping.

Als voren. Twee bouwk. teekeningen als voren.

Als voren. Plattegrondteekening der beneden- en bovenverdieping (zuidzijde). Twee bouwk. teekeningen.

Als voren. Drie bouwk. teekeningen.

Als voren. Ontwerp verbouwing der boven- en benedenverdieping. (Weeskamer). Twee bouwk. teekeningen.

Als voren. Plattegrond van een gedeelte van de beneden- en bovenverdieping (Weeskamer). Bouwk. teekening.

Als voren. Plattegrond en opstand van het middengedeelte der benedenverdieping. Bouwk. teekening.

Als voren. Plattegrond van de stoep. Ontwerp verbouwing. Teek. in kleuren uit de 17e eeuw.

Als voren. Plattegronden der benedenverdieping bij den ingang naast de hoofdwacht. Twee bouwk. teekeningen.

Als voren. Ontwerp van een torentje (misschien den kleinen klokken-toren) van het Stadhuis. Teek. in kleuren.

„**Bestecken of patroonen** dienende... verniewinge van de gevelt vant Stadthuys”. Uit het laatst der 16e eeuw. Teek. in kleuren.

„**Patroon** van de voorgevel vant Stadthuys”. Gewijzigd project. Met een bijschrift door Jan van Hout: „Ontfng. van Andries Jacobsz., Pieter Tonisz., Jacop Dirksz., Claes Cornelisz. Teek. in kleuren.

De **Patronen** van de glazen in Schepenen Camer gestelt in den Jare 1628. Teek. in kleuren en O.-I. inkt.

- a. Glasraam met twee (oningerulde) wapenschilden.
- b. Glasraam met wapens en het wapen van Leiden. Bovenaan in het midden de „gerechtigheid”. Aan de hoeken de voorstellingen van Salomons recht en het vonnis van den goe-graaf Willem.
- c. Ontwerp van het beeld der „gerechtigheid”.
- d. „ „ Salomons recht.
- e. „ „ het vonnis van den goe-graaf Willem.
- f. Gewijzigd ontwerp van het voorgaande.
- g. Gezicht op Leiden van den kant van Zoeterwoude.

Teekeningen van **C. Swanenburch**.

Stads Magazijn op de Vestgracht bij den Nieuwen Rijn, ver-
kocht in 1799. Gevel en opstand. Teek. van **J. Waagemans**.

Als veren. Gevelopstand. Teek. van 1672.

Als voren. Plattegrond en opstand. Teek. van 1672.

Stadstimmerwerf. Plattegrond. Bouwk. teekening.

Lokhorst. Teeking in potlood van den plattegrond naar een oude teekening d. **S. v. d. Paauw**.

Als voren. Teekening in potlood van de gevels van Lokhorst en 's Gra-
venstein naar een teekening van 1578 d. **v. d. Paauw**.

Nieuwjaarsprent van de vulders en austeikers der stads lan-
taarnen. 1781.

Geschenk Dr. **W. N. du Rieu**.

Stedelijke Gasfabriek. Lith. uit Montagne.

Afbeelding van de duinwaterschuit, gebruikt vóór den aanleg
van de duinwaterleiding. Teek. met de pen.

Ontwerp van het **Brandspuithuisje** N°. 2. Bouwk. teekening.

Afbeelding van het **Stadsjacht**. Teek. in O.-I. inkt.

Teekening van een **platboom vaartuij**. Teek. in potlood.

Schetssteekening van een lokaal op de Stadstimmerwerf tot berging ....
van goederen van de brandweer. Bouwk. teekening.

Rechtswezen.

's **Gravenstein**. Grav. uit Rad. Kabinet.

Als voren. d. **Clermans**. lith. Desguerrois.

Als voren. Lith. T. Hooiberg uit Dr. W. Pleyte, „Leiden voor 300 jaren en thans.”

Als voren. Grav. d. **A. Delfos** naar J. J. Bylaert (1763) uit Van Mieris.

Als voren. Teekening in potlood naar den plattengrond van 1578, door **S. Van der Paauw**.

Als voren. Middenstuk uit de prent „Institie tot Leyden.” Afz. Afdruk groot papier.

Het Rasphuis. Teekening van den plattengrond d. **Pieter van Drongen**. 1738.

Krijgswezen.

St. Sebastiaansdoelen. Grav. uit Rad. Rijnland.

Als voren. Poort, in 1658. Teekening in kleuren d. **J. J. Bylaert**.

Als voren. Teekening in Oost.-Ind. inkt.

Als voren. Teekening in potlood naar den plattengrond in 1578.

Als voren. Teekening in Oost.-Ind. inkt.

Als voren. Plattegrond van de stallen en de manege, de Kazerne v. d. Doelensteeg.

Als voren. Deur, Teek. in Oost-Ind. inkt.

St. Jorisdoelen. Grav. d. **A. Delfos** 1763 uit v. Mieris.

Als voren. Grav. uit Rad. Rijnland.

Als voren. Poort. Grav. d. **K. F. B.** uit Rad. Kabinet.

Als voren. Plattegrond. Teekening.

Als voren. Opstandteek. in O.-I. inkt, gesloopt in 1821.

Als voren. Poort. Omtrek met de pen.

Als voren. Lith. T. Hooiberg uit Dr. W. Pleyte. Leiden voor 300 jaren en thans.

Als voren. Verkoopbiljet. 30 Jan. 1821. Kooper Carel Blansjaar Jr. voor f 3425.

Als voren. Poort. Teek. in O.-I. inkt.

Doelen Kazerne. Plattegronden en opstandteek. 11 stuks.

Latrines achter de **Doelenkazerne**. Bouwk. teek. (Grav. op steen). 3 stuks.

Plattegrond van arbeiderswoningen bij de Doelenkazerne.
Twee teek. in O.-I. inkt.

Kleine kazerne aan de Morschpoort. Plattegrond en opstand. Bouwk. teek.

Kazerne aan de Morschpoort. Plattegronden en opstand-ontwerpen. 13 teek.

Kazerne bij de Wittepoort. Plattegrond en opstand. 2 Bouwk. teekeningen.

Infirmierie op de Groenhazengracht. Plattegrond.

Magazijn van kleeding (Groenhazengracht). Plattegrond en opstand. Bouwk. teek.

Invalidenhuis. Plattegrond der benedenverdieping. Teekening in O.-I. inkt.

Als voren. Idem van de bovenverdieping. Teek. in O.-I. inkt.

Als voren. Afbeelding van een Invalide in kleuren. Grav. n. B. Van Hove d. **D. Sluyter.**

Als voren. Plattegrond van de verschillende verdiepingen met ontwerp tot inrichting tot ziekenhuis. Vier bouwk. teek.

Kerkwezen.

St. Pieterskerk. Grav. uit Van der Aa.

Als voren. Grav. uit Rad. Rijnland.

Als voren. Grav. uit de Délices.

Als voren. Grav. d. **G. Harrewijn.**

Als voren. Opschrift van de groote klok, verkocht in 1745.

Als voren. Teek. in potlood d. **C. Hagen.**

Als voren. Grav. d. **Hagen**, groote kaart v. 1670.

Als voren. Grav. uit Van Mieris. (1762).

Als voren. **Klokhuis.** Teek. in potlood.

Als voren. Grav. v. **C. Hagen**, kleine kaart. 1675.

Als voren. Grav. uit S. van Leeuwen.

Als voren. Oorkonde van den bouw en verdere lotgevallen tot 1512. (Gothische letters in plano).

Als voren. Idem, een afdruk in rood.

Als voren. **Klokhuis**. Lith. T. Hooiberg uit Dr. W. Pleyte, Leiden voor 800 jaren en thans.

Als voren. Klok en klokhuis. Teek. in kleuren d. **G. de Groot** 1814 en d. **G. Van der Laan**. (afgebroken in 1745).

Als voren. Plattegrond vóór de vertimmering in 18 . . . Teek. door **S. Van der Paauw**.

Als voren. Plattegrond van het ruim en de banken van de vertimmering in 18 . . .

Hooglandschekerk. Noordzijde. Lith. Clermans en Desguerrois.

Als voren. Noordzijde. Lith. uit Montagne.

Als voren. Zuidzijde. Lith. F. B. Cuiper, met Fransch onderschrift.

Als voren. Westzijde. Lith. C. Bos uit Leiden in miniatuur.

Als voren. Zuidzijde. Grav. uit Van der Aa.

Als voren. Noordzijde. Grav. uit Rad. Rijnland.

Als voren. Zuidzijde. Grav. uit de Délices.

Als voren. Zuidzijde. Grav. uit S. Van Leenwen.

Als voren. Zuidzijde. Grav. uit Rad. Kabinet.

Als voren. Zuidzijde. Teek. in potlood d. **C. Hagen**.

Als voren. Zuidzijde. Grav. d. **C. Hagen** van de groote kaart 1672.

Als voren. Zuidzijde. Grav. d. **C. Hagen**, kleine kaart v. 1675.

Als voren. Zuidzijde. Lith. Van Lier frères.

Als voren. Zuidzijde. Grav. uit Van Mieris.

Als voren. Noordzijde, d. **J. L. Nader**. Lith. J. M^l Kirdorf, met gothieken rand.

Als voren. Plattegrond. Teek. d. **S. Van der Paauw**.

Als voren. Opstand van het Zuiderpand, van binnen.

Als voren. Teekening.

Als voren. Plattegrond en opstand van een der zijpanden.

Als voren. Opstand van den noordingang. Grav. d. **A. P. Giraud**, uit Humbert de Superville. Amsterdam 1825.

Vrouwekerk. Lith. T. Hooiberg uit Dr. W. Pleyts, Leiden.

Als voren. Gezicht van de Hoogstraat v. J. de Beyer, d. **A. Delfos** uit Van Mieris.

Als voren. Teek. tn O.-I. inkt.

Als voren. Als Fransche kerk. Teek. in O.-I. inkt d. **J. J. Bylaert**.

Als voren. Noordzijde, uit Rad. Rijnland.

Als voren. Grav. uit S. Van Leeuwen.

Als voren. Grav. uit de Délices.

L. Vrouwekerk (Haarlemmerstraat). Plattegrond. Teekening in O.-I. inkt.

Marekerk. Grav. d. **C. Hagen** (grootte kaart. v. 1670).

Als voren. Teekening in potlood d. **C. Hagen**.

Als voren. Idem in O.-I. inkt d. **C. Hagen**.

Als voren. Toren. Schetsteek. in potlood.

Als voren. Grav. d. **C. Hagen**, kleine kaart 1675, gemerkt N°. 5.

Als voren. Grav. uit Rad. Rijnland.

Als voren. Grav. uit S. Van Leeuwen.

Als voren. Grav. uit de Délices.

Als voren. Grav. uit Van der Aa.

Als voren. Grav. uit Van Mieris.

Als voren. Opschrift op de drie klokken, anno 1647, 1661, 1663, d. **Van der Paauw**.

Als voren. Plattegrond. Teek. d. **Van der Paauw**.

Als voren. Ontwerp van den hoofdingang aan de Mare, met tweeërlei frontispice. (1657). Teek. in O.-I. inkt.

Als voren. Idem van drie kolommen. 3 Teekeningen in O.-I. inkt.

Als voren. Idem van den koepel en den toren. 2 Bouwk. teek.

Als voren. Idem van het dak. Bouwk. teek. Waarschijnlijk van Van der Helm.

Nieuw gefundeerde Kerk. Grav. d. **C. Hagen**, grootte kaart v. 1670.

Als voren. Grav. d. **C. Hagen**, kleine kaart. v. 1675.

Als voren. Grav. uit de Délices.

Als voren. Grav. uit Van der Aa.

Als voren. Op zijde. Grav. uit Van Mieris.

Als voren. Van achteren en plattegrond. Grav. uit Van Mieris.

Als voren. Plattegrondteek. in kleuren.

Als voren. Gewijzigde plattegrond met fundeering, 1663. Teek. in kl.

Als voren. Plattegrond met omgeving. Teek. in kleuren d. **W. Van der Helm**.

Als voren. Plattegrondteek. in kleuren d. **W. Van der Helm**.

Als voren. Ontwerp der fundamenteen 20 Juni 1664. Teek. in kleuren d. **W. van der Helm**.

Als voren. Ontwerp van de toren.

Als voren. Ontwerp van een **Kerk**. (Waarschijnlijk de nieuwe kerk in de Waard). Plattegrond en twee opstaande teek. in kleuren. (d. **W. Van der Helm**).

Lootskerk. Teek. in kleuren van **J. J. Bylaert**.

Als voren. Grav. uit Rad. Rijnland.

Hoogduitsche kerk. **Turfschuur der Waalsche Diaconie of Armenkerk**. Teek. in kleuren van **J. J. Bylaert**.

Armenkerk. Grav. uit Rad. Rijnland.

Luthersche kerk. Grav. uit de Délices.

Doopsgezinde kerk. Plattegronden en opstandteek. van de verbouwing in 18... 5 stuks door (J. W. Schaap).

R. Kath. kerk in de **Kuypersteegh** (N^o: 4). Plattegrond en opstand van binnen. Teek. in O.-I. inkt d. **Pieter van Drongen** 1745, met bijgevoegde veranderingen van 1765 en 1788.

Als voren van de **Haarlemmerstraat** in de **gouden zon** (N^o: 262). Plattegrond en opstand van binnen, door **Pieter van Drongen**.

Als voren op de **Hooigragt** (N^o: 27). Plattegrond en opstand van binnen door **Pieter van Drongen**.

Als voren op de **Hooigracht**. Teekening van de lantaarn op deze kerk. 1747.

Als voren in de **Backersteegh**. Plattegrond en opstand van binnen. Teekening in O.-I. inkt door **Pieter van Drongen** 1745, met opgeplakt orgel- en preekstoel door **J. van Werven**. 1778.

Als voren in de **Backersteegh** (N°. 20). Orgel. Teek. in O.-I. inkt d. **J. van Werven**. 1778.

Als voren op de **Appelmarkt** (N°. 71). Plattegrond en opstand van binnen, teek. d. **P. van Drongen** met bijgevoegde veranderingen van lateren tijd.

Als voren in de **Rijnstraat** (N°. 5). Plattegrond en opstand, teek. d. **P. van Drongen** met de bijgevoegde veranderingen van **J. van Werven** in 1760, 1765 en 1778. Het orgel van **J. van Werven** 1764 er opgeplakt.

Als voren in de **St. Jorissteegh** (N°. 4). Plattegrond en opstand van binnen, teek. d. **P. van Drongen**, met opgeplakt orgel, preekstoel en andere veranderingen d. **J. van Werven**. 1760.

Als voren in de **St. Jorissteeg** (N°. 4). Orgel en preekstoel. Teek. d. **J. van Werven**.

Als voren in de **Schoolsteegh** (N°. 10). Plattegrond en opstand van binnen, d. **P. van Drongen**.

Teekening in O.-I. inkt van een orgel behoorende bij een der voorgaande kerken.

Plattegrond en opstand van een kerkgebouw vermoedelijk een R. Kath. kerk. 2 Teek.

R. Kath. kerk van Onze Lieve Vrouwe Ontvangen. Lith. V. d. **Paauw & C°. te Leyden**.

Als voren van Onze Lieve Vrouwe Ontvangen. Lith. uit Montagne.

Als voren van Onze Lieve Vrouwe Ontvangen. Teekening van den voorgevel.

Als voren. **St. Petruskerk** (gebouwd 1835). Lith. v. **Desterbecq.**

Als voren. **St. Petruskerk**. Lith. uit Montagne.

Als voren. **Kapel** op de katholieke begraafplaats. Opstand en plattegrond. Teekening.

Kloosters.

Het convent van **Abcoude**, gedeelte van de Lith. d. T. Hooiberg uit Dr. W. Pleyte, Leiden voor 800 jaren en thans.

St. Agnietenklooster (Dolhuis, Likkepot). Teek. in kleuren van **J. J. Bylaert**.

Als voren. Binnenplaats. Grav. uit Rad. Rijnland.

„Grontcaerte vant **Dul en Pesthuys**”. Teek. in kleuren d. **J. P. Dou**. 18 Maart 1604.

Faljde Bagijnhof. Lith. d. T. Hooiberg uit Dr. W. Pleyte, Leiden voor 800 jaren en thans, plaat XII en Bijlage XVII.

Als voren. Teek. in kleuren met onderschrift: „zie Van Mieris, enz.”

Als voren. Teek. in kleuren van **J. J. Bylaert** met het onderschrift: „Engelsche kerk”.

Als voren. Teek. in potlood (d. S. Van der Paauw).

Als voren. Grav. uit „Rad. Rijnland's fr. gezichten enz.”

Als voren. Steengrav. d. **P. J. Mulder**, naar Rademaker, uit Dr. W. N. du Rieu „Lambert Daneau à Leide”.

Als voren. Lith. d. P. J. Mulder, uit: Bulletin de la Comm. pour l'histoire des Eglises Wallonnes. Tom. I. livr. 1.

Geschenk van Dr. W. N. du Rieu.

Als voren. Plattegrond. Teek. d. **J. van Werven**.

St. Ceciliaklooster. Lith. d. T. Hooiberg, uit Dr. W. Pleyte, „Leiden voor 800 jaren en thans”.

Als voren. Plattegrond. Ontwerp Ziekenhuis. 4 Bouwk. teekeningen.

St. Hieronymusdal of Lopsenklooster. Grav. d. **C. Brouwer**, uit Van Mieris.

St. Michielsklooster (Huiszittenhuis). Lith. d. T. Hooiberg, uit „Leiden voor 800 jaren”.

Klooster van de **Zusters van Rome**. Grav. d. **C. Brouwer** uit Van Mieris.

Klooster van **St. Urselen**. Lith. d. Hooiberg, uit Dr. W. Pleyte, „Leiden voor 800 jaren en thans”.

Armwezen.

Huiszittenhuis van **St. Pancras**, armhuis en graanmagazijn. Teek. in kleuren van **J. J. Bylaert**.

Heilige Geest of **Arme Wees- en Kinderhuis**. Hooglandsche Kerkgracht. Teek. in kleuren van **J. J. Bylaert**.

Als voren. Oude Rijn. Teek. in kleuren van **J. J. Bylaert**. 1768.

Als voren. Brand op den Ouden Rijn. Grav. v. **N. Van der Meer** uitg. d. **C. Van Hoogeveen**. 1768.

Als voren. Hoogl. Kerkgr. Grav. uit Rad. Rijnland.

Als voren. Afbeelding van twee Weeskinderen. Teek. in kleuren d. **J. J. Bylaert**.

Als voren. Hoogl. Kerkgr., na de verbouwing van 1882. Gevelopstand.

Als voren. Plattegrond, voormalige teestand. Lith. **J. Bijtel** naar **W. C. Mulder**.

Als voren. Plattegrond, benedenverdieping. Lith. **J. Bijtel** naar **W. C. Mulder**.

Als voren. Plattegrond, bovenverdieping. Lith. **J. Bijtel** naar **W. C. Mulder**.

Als voren. Vier doortrekken naar **W. C. Mulder**.

Als voren. Met belendende gebouwen. Plattegrond. Doortrek naar eene teekening op het Weeshuis berustend.

R. Kath. Armkinderhuis op de **St. Jacobsgracht**. Plattegrond en opstand. Teek. in kleuren d. **J. van Werven**. 1769.

Als voren. Opstand na 1807.

Als voren. Op de Haarlemmerstraat bij de Leegewerfsteeg, opstand en plattegrond. Teek. in kleuren van **J. van Werven**.

R. Kath. Wees- en Armenhuis (**St. Jacobsgracht**). Plattegrond en opstand. Twee teek. in O.-I. inkt.

R. Kath. Minnehuis in de **Verwerstraat**. Plattegrond. Teek. d. **J. van Werven**. 1765.

St. Catharyne Gasthuis. Lith. **T. Hooiberg**, uit „Leiden voor 300 jaren en thans”.

Als voren. Teek. in kleuren van **J. J. Bylaert** met het onderschrift: „Gasthuiskerk”.

Als voren. De zijde van de Aalmarkt. Teek. van **J. J. Bylaert**.
Onderschrift: „Gasthuiskerk en Stads Apotheek”.

Als voren. Grav. d. **C. Brouwer**. 1782, uit Van Mieris.

Als voren. Grav. uit „Rad. Rijnland”.

Als voren. Grav. uit „Rad. Kabinet enz.”

Als voren. Teek. in potlood naar de grav. uit Van Mieris d. **S. v. d. Paauw**.

Als voren. Teek. in potlood naar Dulmanhorst d. **S. v. d. Paauw**.

Als voren. Achterzijde aan de Aalmarkt. Teek. in potlood d. **S. v. d. Paauw**.

Als voren. Plattegrond. Teek. in kleuren d. **J. P. Dou**. 18 Maart 1604.

Als voren. Plattegrond. Teek. met de pen.

Elisabeth Gasthuis. Teek. in O.-I. inkt v. 1761.

Als voren. Teek. in kleuren d. **J. J. Bylaert**, met de poort van 1628.

Als voren. Grav. uit Rad. Rijnland N°. 72.

Als voren. Grav. d. **C. Brouwer** uit Van Mieris.

Pesthuis. „Grontheycheninge van 't.... nieuwe pesthuys”....
12 December 1639. Teek. in kleuren v. **Stevin van Broeckhuysen**.

Als voren. Teek. in kleuren d. **J. P. Dou**. 24 Januari 1636.

Als voren. Met een gedeelte van de omliggende landerijen. Teek. in kleuren.

Als voren. Plattegrond van het gebouw. Teek. in kleuren.

Als voren. Gewijzigde plattegrond van het Westeinde. Teek. in kleuren.

Als voren. Plattegrond van het gebouw (gewijzigd). Teek. in kleuren.

Als voren. Plattegrond van het gebouw (gewijzigd). Teek. in kleuren.

Als voren. Plattegrond van de gebouwen met de singels. Teek. in kleuren.

Als voren. Gebouw. Grav. uit Rad. Rijnland.

Als voren. Gebouw en plattegrond. Grav. uit Van Mieris.

Als voren. Gebouw en plattegrond. Grav. uit de „Vermakelijke Leid-sche Buiten Cingels”.

Arbeiderswoningen van de Diaconie aan de Verwerstraat. Teek. in kleuren.

Minnehuis (Kaarsenmakerstraat). Plattegrond en opstand. Teek. in O.-I. inkt.

Barbara Gasthuis. Grav. d. **C. Brouwer** uit Van Mieris.

Als voren. Lith. door Hooiberg uit Dr. Pleyte, Leiden voor 300 jaren. Bijl. XIV.

St. Jacobs gasthuis. Grav. d. **C. Brouwer.** 1783, uit Van Mieris.

Ontwerp van een stadsziekenzaal. Bouwk. teekening.

Ontwerp van verbouwing van het **Nosocomium** tot stadsziekenhuis. 4 Teek. d. (Van der Paauw?).

St. Annahofje (Hooigracht). Gesticht 1492. Teek. in kleuren d. **J. J. Bylaert.**

St. Annahofje en Joostenpoort (Zegersteeg). Gesticht 1503. De twee uitgangen. Teek. in kleuren v. **J. J. Bylaert.**

Barbarahof (Levendaal). Gesticht 1618. Teek. in kleuren v. **J. J. Bylaert.**

Bethanie of Emaushof (Kaiserstraat). Gesticht 1563. Teek. in kleuren v. **J. J. Bylaert.**

Bethlehemshof (Langegracht). Gesticht 1632. Teek. in kleuren v. **J. J. Bylaert.**

Van Brouhoven'shof (Papengracht). Gesticht 1640. Teek. in kleuren d. **J. J. Bylaert.**

Cathr. Jacobsdr. Hof (Zegersteeg). Gesticht 1598. Teek. in kleuren d. **J. J. Bylaert.**

Cathr. Maartensdr. Hof (Zijdgracht). Gesticht 1621. Teek. in kleuren d. **J. J. Bylaert.**

H. Geest Hofje op de Breestraat. Chromolith. uit: Afbeeldingen van oude gebouwen, uitg. door de Maatsch. v. Bouwk. pl. 97. Lith. d. W. C. Mulder.

Als voren. Plattegrond na de verplaatsing naar het Rapenburg. Bouwk. teekening.

Plattegrond van het **Hofje van Hoogeveen**. (Convent van de Zusters van Rome). Teekening door **J. P. Dou**. Op de keerzijde 31 Jan. 1585.

St. Janshofje. (Haarlemmerstraat). Gesticht in 1504. Teek. in kleuren d. **J. J. Bylaert**.

Jeruzalemshofje. (Gildehuis van het bierdragersgild. Kaiserstraat). Gesticht 1467. Teek. in kleuren d. **J. J. Bylaert**.

Jan de Latershof. (Binnenvestgracht). Gesticht 1616. Teek. in kleuren d. **J. J. Bylaert**.

Het Mierennest, Leprozen en Nasareth. Meermansburg sedert 1680. Lith. v. T. Hooiberg, uit Dr. W. Pleyte, Leiden voor 300 jaren en thans.

Meermansburg. Grav. uit Rad. Rijnland. v. Mieris. I. 341.

St. Salvatorshof (Steenstraat). Gesticht 1636. Teek. in kleuren d. **J. J. Bylaert**.

Sionshof (Schoolsteeg). Teek. in kleuren van **Bylaert**.

Als voren (Josephsteeg). Gesticht in 1480. Vereenigd met „Sion uit de Schoolsteeg.” Teek. in kleuren van **J. J. Bylaert**.

Stevenshofje (Haarlemmerstraat). Gesticht 1487. Teek. in kleuren d. **J. J. Bylaert**.

Plattegronden en opstanden van het **Thevelingshof**. 12 teek. in kleuren ($\pm$ 1666). In bruikleen van Regenten van het Tevelshofje.

Jan van Warendorpshof. Opstand en plattegrond van eenige huisjes. Teekening in kleuren.

Handel.

Telegraafkantoor op de Aalmarkt. Plattegrond en opstand. Bouwk. teekening.

Kantoorhuisje van het Rotterdamsche veer, Aalmarkt. Opstand en plattegrond. Bouwk. teek.

Stationsgebouw van de H. S. M. vóór de verbouwing in 1881. Lith. uit Montagne.

De **Waag**. Grav. uit S. van Leeuwen.

Als voren. Grav. uit de Délices.

Als voren. Grav. uit Rad. Rijnland.

Als voren. Grav. uit Rad. Kabinet.

Als voren. Lith. uit Montagne.

Als voren. Grav. d. **Delfos** n. **Beyer** uit v. **Mieris**.

Als voren. Grav. Tabakzak-étiquette v. **D. J. Nishof**.

Als voren. Lith. d. **Desguerres** n. **Clermans**.

Als voren. Lith. d. **C. Bos** uit „Leiden in miniatuur.”

Als voren. Gevelsteen van den Noordgevel. Omtrek met de pen door **S. van der Paauw**.

De **Kraan**. Lith. **T. Hooiberg**, uit „Leiden voor 300 jaren en thans.”

Als voren. Plattegrond van het hoofd bij de **waag**. Teek.

Fondement van de **kraan** voor de **waag** in 1817. Teekening in O.-I. inkt.

Afbeelding van de **Hooiwaag** op de **Beestenmarkt**. Plattegronden, doorsnede en opstand. 3 teek.

Kleine Vleeschhal (Haven). Grav. uit Rad. Kabinet.

Plattegrond van de **vischmarkt**. Teek. in kleuren. A°. 1682. (Van der Helm).

Ontwerp van een **overdekte vischmarkt** (onuitgevoerd). Drie teekeningen in kleuren.

Teekening in O.-I. inkt van een **unster**.

Nijverheid.

De **Oosterlingtoren** op de **Garenmarkt**. Teeken. in potlood door **S. van der Paauw**.

Lakenhal. Plattegrond na de verbouwing in 1869. Teek. in kleuren d. **J. W. Schaap**.

Als voren. Grav. d. **C. Hagen** groote kaart v. 1670.

Als voren. Grav. d. **C. Hagen** kleine kaart v. 1675.

Als voren. Grav. uit **S. Van Leeuwen**.

Als voren. Grav. uit de Délices.

Als voren. Grav. uit Rad. Rijnland.

Als voren. Grav. uit Van der Aa.

Als voren. Grav. uit Van Mieris.

Als voren. Grav. uit Orlers. druk.

Als voren. Photolith. uit Bouwk. Tijdschrift V. (reproductie v. d. teek. van Hagen en opname d. **G. Looman**).

Als voren. Teek. in O.-I. inkt d. **C. Hagen**.

Als voren. Teek. in potlood (gewijzigd); d. **C. Hagen**.

Als voren. Plattegronden der beneden- en beide bovenverdiepingen vóór de verbouwing tot Stedelijk Museum. Drie teek. in kleuren.

Als voren. Plattegronden met project van verbouwing tot kantongerecht. Drie teek. in O.-I. inkt.

Baaihal (Marendorpsche achtergracht). Teekening in kleuren door **J. J. Bylaert**.

Fustijnhal (Haarlemmerstraat over de Janvossensteeg). Teeken. in kleuren van **J. J. Bylaert**.

Grijndrogerij. Teekening in kleuren.

Grijnhal. Teek. in kleuren d. **J. J. Bylaert**.

Als voren. Lith. v. **J. Bijtel** n. **W. C. Mulder**.

Grijndrogerij hoek Looierstraat en Groenesteeg, afgebroken 1847. Plattegrond. Teek. van 1821.

Een **Twijnmolen**. Twee teekeningen in O.-I. inkt door **J. van Werven**.

Looihal. Saaihal. St. Jacobsgasthuis, Lodewijkskerk. Grav. uit Orlers. 1e dr.

Als voren. Grav. uit de Délices.

Als voren. Grav. uit Rad. Rijnland.

Als voren. Grav. uit Rad. Kabinet.

Als voren. Grav. n. **A. Polet** en **J. Timmerman** d. **Vrijdag**.

Als voren. Grav. n. **J. P. Visser** d. **J. P. Visser** en **J. de Wit**.

Als voren. Kamerbetimmering voor de nieuwe looihal van **St. Jacobsgasthuis**. Teek. in kleuren.

Als voren. Teek. in potlood en O.-I. inkt (omstreeks 1600).

Katoenfabriek van de Heyder & Co. Lith. uit Montagne.

Plattegrond van een **trasmolen** op den Wal (sectie A. 237) met ontwerp van verschillende wijzigingen. 3 teek. a°. 1833 en 1834.

Plattegrond en opstand van een **bleekerij**. Teekening in kleuren. (17e eeuw).

Plattegrond en opstand van een **calandermolen** (vermoedelijk aan het eind van de Oude Vest). Twee teek. in kleuren.

Plattegrond van een **calandermolen** op de Langegracht. Teek. d. **P. van Drongen**, 27 Juni 1739.

Plattegrond en opstandteek. van een suikerraffineerderij. Twee teek. in kleuren d. **P. van Drongen**, a°. 1732—1733.

Ontwerp van de **kop** eener windmolen. 3 teek. in kleuren.

Wetenschap.

Akademie. Grav. uit Orlers.

Als voren. Grav. uit Meursius. Athen. Bat.

Als voren. Grav. uit S. van Leeuwen.

Als voren. Grav. uit de Délices.

Als voren. Uit de Délices. Proefdr.

Als voren. Grav. n. J. J. Bylaert d. **A. Delfos** uit Van Mieris.

Als voren. Slechte grav. door **K. F. B.**

Als voren. Proefdr. uit Van Mieris.

Als voren. Grav. d. **C. Hagen** van de groote kaart v. 1670.

Als voren. Teek. in O.-I. inkt d. **Hagen**, voor de groote kaart.

Als voren. Grav. d. **Hagen**, kleine kaart.

Als voren. Grav. uit Van der Aa.

Als voren. Grav. uit Rad. Rijnland.

Als voren. Grav. uit? van achteren bedrukt met de Looihal.

Als voren. Lith. uit Montagne.

Als voren. Lith. uit Leiden in miniatuur.

Als voren. Grav. n. J. Buys d. **Vinkeles** en **C. Bogaert**, uit „Fokke, Geschied. d. Nederl. XII, pl. VI.

Als voren. van den Singel gezien. Lith. d. **L. Springer**.

Als voren. Lith. Springer 1828.

Hortus. Grav. uit Orlers. 2e druk.

Als voren. Grav. uit Meursius, Athen. Bat.

Als voren. Grav. uit de Délices.

Als voren. Grav. met Lat. onderschrift: „Hic datur . . . . herbarum” . . . etc.

Als voren. Grav. d. **Hagen**, groote kaart 1670.

Als voren. Grav. d. **Hagen**, kleine kaart 1675.

Als voren. Grav. uit Van der Aa.

Als voren. Grav. uit de Délices.

Als voren. Grav. uit Fabricius, Redev.?

Als voren. à vol d'oiseau. Grav. met uitvoerig gedrukt randschrift. Uitg. P. Van der Aa d. **N. Cruquius** 1718.

Als voren. Het huis in de Nonnensteeg. 1743. Teek. in kleuren van **J. J. Bylaert**.

Plattegrond van de uitbreiding van den hortus in 1818. Teek.

Bibliotheek, Engelsche kerk, kerk der gefalijde bagijnen. Uitwendig. Teek. in kleuren van **J. J. Bylaert**.

Als voren. Ingang tot de Bibl. en anatomie op de Steenschuur a°. 1648. Teek. in kleuren van **J. J. Bylaert**.

Bibliotheek van binnen. Grav. uit Orlers. 2e dr.

Als voren. Oude toestand. Grav. uit de Délices.

Als voren. Nieuwe toestand. Grav. uit de Délices.

Als voren. Oude toestand. Grav. uit Fabricius, Redev.

Als voren. Nieuwe toestand. Grav. uit Fabricius.

Als voren met de anatomie. Grav. uit Van der Aa.

Als voren. Grav. naar J. C. Woudanus door **Andreas Cloucq**, a°. 1660.

Als voren. Opdracht voor den Catalogus van de Bibliotheek door **T. Bleiswijk**.

Als voren. Titel van den Catalogus met onderschrift. P. Van der Aa.

Afbeelding van de **Bibliotheek** in de 17e eeuw. Houtgravure (uit het Penningmagazijn?)

Geschenk van den Heer Smits van Nieuwerkerk.

Anatomie. Grav. d. **Andreas Stoc.** n. de Gheyn.

Als voren. Dezelfde plaat met gedr. text.

Als voren. Vroegere toestand. Grav. d. **J. D. Harrewijn.** Opschrift: „L'anatomie de Leyde.”

Als voren. Dezelfde plaat, later opgewerkt.

Als voren. Latere toestand. Grav. uit de Délices.

Als voren. gem. pag. 16 uit Fabricius?

Als voren. Grav. uit Orlers. 1e dr.

Als voren. Vroegere toestand. Grav. uit de Délices.

Als voren. Vroegere toestand. Grav. uit Meursius. Athen. Bat.

Als voren. Grav. d. **C. Visscher** a°. 1644.

Plattegronden en opstanden van een gebouw voor **pathologische anatomie.** 6 bouw. teek. Lith. behoorende bij het bestek.

Geschenk van Prof. Mac Gillavry.

Sterrenwacht. Lith. uit Montagne.

Als voren. Lith. uit Leiden in miniatuur.

Als voren. Hemelglobe. Grav. met uitvoerig randschrift, a°. 1711.

Als voren. Hemelglobe. Grav. als voren, gem. 499.

Schermschool. Grav. d. **C. Visscher.**

Museum van Natuurlijke Historie. Achterzijde op de Papegracht. Lith. Tetel. Herinnering aan Leyden in Junij 1855.

Fysisch, Chemisch enz. Laboratorium. Lith. uit Montagne.

Zoötomisch Laboratorium. Hoofdingang (1874). Lith. A. J. Kouwels. Album van bouw. werken. I.

Academisch Ziekenhuis. Verschillende plannen van verbouwing door **S. van der Paauw.** Opstanden en plattegronden, te zamen 66 teekeningen, Lith. en Grav.

1e plan 1851. 2e plan 1853. 3e plan 1854. 4e plan 1856. 5de plan 1858 van een ziekenhuis met 260 bedden. 5 Platen voor het plan van 1857, met wijzigingen.

Collegium Theologicum. Ingang op de Cellebroersgracht. Teek. in kleuren van **J. J. Bylaert.**

Als voren. Staten-College. Plattegronden en opstanden. Teek. in 2 bladen, opschrift: Collegie Theologiae.

Als voren. Verkoopbiljet van 1807, 28 October.

Als voren. Ingangspoort **Statencollege** en **Manege** d. **J. A. Kouwels.** Lith. 1874. uitg. de Breuk & Smits.

Gymnasium. Gevel in de Lokhorststraat. Teek. in kleuren van **J. J. Bylaert.**

Als voren. Gevel op de Pieterskerkgracht. Teekening in kleuren van **J. J. Bylaert.**

Als voren. Plattegrond v. h. **Gymnasium** en van de school van *Mathesis Scientiarum Genitrix*. 2 teekeningen.

Geschenk v. d. Heer C. Boogers.

Rectorswoning van het **Gymnasium** (Pieterskerkgracht) thaus **H. B. School.** Plattegronden. Twee bouwk. teek.

Gymnastiekschool. Plattegronden en opstanden. 6 teeken. van **S. van der Paauw.**

Kweekschool voor Zeevaart. Lith. uit Montagne.

Als voren. Plattegronden en opstanden. Drie teeken. van **S. van der Paauw.**

Als voren. Stichtingsoorkonde der verbouwing. 3 Oct. 1876.

Als voren. Plattegrond en opstand van het nieuwe gebouw. 7 Bouwk. teekeningen.

Geschenk van den Heer C. H. de Goeje.

Gemeenteschool op de **Aalmarkt.** Plattegrond. Teeken. in kleuren.

Gemeenteschool in de **Gortestraat.** Plattegrond en opstand-teekening.

Model van **schoolbanken** voor de lagere school. Teek.

Bewaarschool in de **Kamp.** Plattegrond en opstand. Twee bouwk. teekeningen.

Lieve Vrouwekerk ingericht tot bewaarschool. Teeken. in O.I. inkt.

Gemeenteschool op de Marendorpsche achtergracht. Lith, van **A. J. Kouwels**. Album bouwk. werken. II.

Bewaarschool van het Departement v. h. Nut. Lith. d. **A. J. Kouwels**. Album bouwk. werken. III.

Plattegrond van de **Diaconieschool** (Barbaragasthuis) op de haarlemmerstraat. Teekening.

II. KUNST-ATLAS.

Teekeningen en gravures.

T. B.

Een reebok. Teekening in krijt.

H. 22 c. Br. 19 c.

Le Francq van Berkhey, J. 1729—1812.

Teekeningen voor de platen in zijn Oud-Hollandsch Vriendschap en Utrechts eeuwfeest.

9 teekeningen in O.-I. inkt.

A. Blooteling. 1634.

Portret van Wilhelmus van Haren. Rechts in ovaal een 4reg. lat. onderschr. Grav. n. B. Vaillant.

H. 34 c. Br. 26 c.

Portret van Willem van Heemskerk met 6 reg. Holl. onderschr. van Geertruid Gordon de Graeuw. Zwarte kunst.

H. 20 c. Br. 14 c.

Portret van Thomas Osborne. Links in ovaal m. 3 reg. onderschr. Grav. n. P. Lely.

H. 26 c. Br. 17,5 c.

Portret van Rozenberg. Rechts in ovaal m. 4 reg. onderschr. van S. Wahl. Grav. n. Andr. Stech.

H. 27 c. Br. 18,5 c.

Portret van admiraal Augustus Stellingwerf. Ter halver lijve links. 8 reg. Holl. onderschr. v. J. d. Decker. Grav. n. L. van der Hulst.

H. 55 c. Br. 38 c.

Titelplaatje voor Tomasinus de Tessaris hospitalitatis. Grav.

A. Blooteling.

De vijf zinnen (de reuk? ontbreekt). 4 zwarte kunstplaten.

H. 20 c. Br. 14 c.

Br....

Rustend jager. Teekening in O.-I. inkt en krijt.

H. 25 c. Br. 16,5 c.

J. L. Cornet. 1815—1882.

Portret van den blinden Christiaan ..... op zijn ziekbed. Photographie naar een teekening 7 en 8 Juni 1869. Op de keerzijde eigenhandig bijschrift van J. K(neppelhout) van Juli 1869.

Br. 32 c. H. 24,5 c.

Gezicht op het bolwerk bij de Wittepoort (zg. molen van Rembrandt), bij ondergaande zon. Aquarel.

Br. 18,5 c. H. 11 c.

Geschenk van Dr. W. N. du Rieu.

Een binnenhuis met 3 personen aan een tafel. Aquarel.

H. 15 c. Br. 13 c.

Schuur. Een reiziger bij een gezadeld paard. Teekening in sepia.

H. 14,5 c. Br. 16,5 c.

Schildersatelier. Teekening in sepia.

H. 27,5 c. Br. 21 c.

Een filosoof (Faust). Kaarslicht. Teekening in sepia.

Br. 17 c. H. 14 c.

Studien vervaardigd op de Leidsche teekenakademie „Ars aemula naturae”.

1. Geknielde visscher.	H. 15 c. Br. 10 c.
------------------------	--------------------

2. Officier (16e eeuw).	" 29 " " 24 "
-------------------------	---------------

3. Brabantsche voerman.	" 29 " " 22 "
-------------------------	---------------

4. Pikeur.	" 32 " " 19 "
------------	---------------

Op de keerzijde der pl. dergel. voorstell. in sepia.

5. Visschersmeisje.	" 31 " " 21 "
---------------------	---------------

6. Visscher (buste).	" 17 " " 18 "
----------------------	---------------

7. Bakker (buste).	H. 17 c. Br. 14 c.
8. Soldaat (buste).	" 27 " " 22 "
9. Visschersjongen.	" 15 " " 20 "
10. Twee visschersjongens.	" 14 " " 15 "
11. Visschersjongen op een mand zittende	" 14 " " 11 "
12. Loopende Visscher.	" 19 " " 8 "
13. Visscher bij het strand.	" 27 " " 14 "
14. Visscher aan het strand met een net op den rug	" 30 " " 24 "
15. Jager met honden.	" 26 " " 20 "
16. Zittende boer.	" 25 " " 20 "

J. L. Cornet.

Eaux fortes, publiés sous les auspices du conseil du musée municipal de Leide, par W. P. Wolters et W. Pleyte. Imprimerie E. J. Brill. Leide 1884. IV 12 pp.), volledig exemplaar van 43 platen.

1. Duingezicht; (Sur les dunes).	14. Poort te Delft, (Canal passant sous une maison).
2. Oude brug te Huy, (Porte de Huy). Met proefdr.	15. Hooiberg, (Toiture à fénil). Met proefdr.
3. Maanlicht, (Effet de clair de lune).	16. Kopje met de muts, (Etude).
4. Filosoof, (Philosophe).	17. Naar Thomas Wijck, (L'érudit d'après Thomas van Wijck).
5. Watermolen, (Moulin).	18. Oud soldaat (Koevoet), (Un vieux de 1815).
6. Kelder, (Caveau).	19. Landschap, (Au bois). Met proefdr.
7. Weide, (Paysage d'été).	20. Buitenhuis te Rijnsburg, (Maison à Rhijnsbourg). Met proefdr.
8. Storm, (Orage).	21. Bokjes bij een hek, (Pont menant au pré).
9. Liereman, (Ancienne figure de kermesse).	22. De man met de lantaarn (L'alchimiste). Met proefdr.
10. Wintergezicht, (Au detour de la route).	23. Marionetten, (L'homme orchestre).
11. Kopje naar Dou, (Portrait d'après Dou). Met proefdr.	24. Orgelman, (Joueur de vielle).
12. Man met de kanarievogels, (Montreur d'oiseaux dressés).	
13. Twee wilgen bij een hek, (Barrière). Met proefdr.	

25. Bruggetje, (Pont St. Nicolas près de Leide).	33. Soeterwoude.
26. Binnenplaatsje, (Cour).	34. Uitgeslepen plaat.
27. Hoeve, (Sortie de Jardin). Met proefdr.	35. De keetjes.
28. De Veenen, (Depotoir).	36. De man met de hand.
29. Slookant, (Clôture brisée).	37. Oude mansbuste. Met proefdr.
30. De boerderij, (Ferme). Met proefdr.	38. Achterbuurt. Met proefdr.
31. De bocht, (Claire-voie).	39. Oostersch landschap.
32. Orgelman, (Marionette).	40. Gezicht op den Rijn.
	41. Oude wilg. Met proefdr.
	42. Een wilg bij 't hek.
	43. Atelier (avondlicht).

J. L. Cornet.

Portret van Jan Steen. Ets (1855). 6e proef.

H. 20,5 c. Br. 14 c.

Mansportret naar G. Dou. Ets (1851). 7e proef.

H. 18,5 c. Br. 13 c.

Gezicht op het bolwerk bij de Wittepoort. Ets. 2e proef.

H. 12,7 c. Br. 19,8 c.

Verschijsning van een engel in een gevangenis. Grav. van J. W. Kaiser
naar J. L. Cornet.

H. 20 c. Br. 14 c.

A. Delfos. 1731—1820.

Omtrek van de triptiek van Lucas van Leiden. Grav. au trait d. A. D.
in 6 bladen.

De buitendeuren. Petrus en Paulus m. O.-I. iakt geteekend.

H. 70 c. Br. 50 c.

Jacob Izaak Domus.

Schijnbedrieger. Pennekunst. A°. 1786.

Br. 41 c. H. 29,5 c.

H. H.

Pennkunst (verguld); de naam Gerard Amelis van Hoogeveen 1776.

A. van der Horn.

Portret van Elias Annes Borger, in ovaal rechts. Pennekunst.

H. 19 c. Br. 16 c.

A. van der Horn.

Portret van Joannes Clarisse. Pennekunst.

H. 12 c. Br. 12 c.

Portret van Ewaldus Hollebeek. Krijtteekening.

H. 22 c. Br. 20 c.

Portret van Koning Willem 1. Pennekunst.

H. 25 c. Br. 17 c.

Portret van een reekende jager. Buste links. Pennekunst.

H. 64 c. Br. 58 c.

Geschenk van den Heer W. P. Wolters.

Italiaansch strandgezicht. Penteekening.

Br. 48 c. H. 32 c.

Zeegezicht met italiaansch strand. Penteekening.

Br. 48 c. H. 32 c.

Woelige zee met twee schepen. Penteekening.

Br. 36 c. H. 26 c.

Woelige zee met schip in nood. Penteekening.

Br. 36 c. H. 26 c.

Zomerlandschap. Pennekunst in kleuren.

Br. 55 c. H. 32 c.

Geschenk van den Heer W. P. Wolters.

Landschap bij winter. Pennekunst in kleuren.

Br. 55 c. H. 32 c.

Geschenk van den Heer W. P. Wolters.

J. Janson. † 1784.

Teekening in O.-I. inkt. Gezicht van Katwijk binnen aan 't eind van den Rhijn.

Br. 23 c. H. 14,5 c.

Teekening in O.-I. inkt. Gezicht op Noordwijk-Binnen, genomen van de trekvaart.

Br. 23 c. H. 15 c.

Bergachtig landschap. Op den voorgrond een herder met schapen en geiten.

Br. 21 c. H. 16 c.

J. Janson.

Boommijk landschap met een karretje en paard. Ets.

Br. 14 c. H. 11 c.

Stukje weide met drie koeien bij een hek. Ets.

Br. 11 c. H. 13 c.

Liggende koe, van achteren rechts, gem. 26. Ets.

Br. 18 c. H. 14 c.

Heuvelachtig landschap aan een beek. Op den voorgrond een visscher. Ets.

Br. 13 c. H. 16 c.

Heuvelachtig landschap met drinkend vee, gem. 22. Ets.

Br. 14,5 c. H. 10 c.

Boommijk landschap met twee figuurtjes, gem. 24. Ets.

Br. 10 c. H. 9 c.

Boommijk landschap met twee figuurtjes, gem. 20. Ets.

Br. 10 c. H. 9 c.

Bergachtig landschap met drinkend vee. Ets.

Br. 15,5 c. H. 11 c.

Liggende koe (van achteren) gem. 8. Ets.

Br. 14,5 c. H. 10 c.

Heuvelachtig landschap met twee figuurtjes gem. 19. Ets.

Br. 14,5 c. H. 10 c.

Heuvelachtig landschap met twee figuurtjes en vee gem. 20. Ets.

Br. 14,5 c. H. 10 c.

Bergachtig landschap met rivier en koeien gem. 21. Ets.

Br. 14,5 c. H. 10 c.

Landschap met koeien. Op den voorgrond een liggende koe (links)
gem. 8. Ets.

Br. 14,5 c. H. 10 c.

Landschap met koe (van achteren rechts) gem. 4. Ets.

Br. 14,5 c. H. 10 c.

Landschap met een stier (links) gem. 5. Ets.

Br. 14,5 c. H. 10 c.

Liggende koe (rechts) gem. 6. Ets.

Br. 14,5 c. H. 10 c.

J. Janson.

Bergachtig landschap met koeien. Op den voorgrond een schaap gem.
9. Ets.

Br. 17 c. H. 21 c.

Landschap met koe (rechts) en twee schapen gem. 1. Ets.

Br. 14,5 c. H. 10 c.

Landschap met koeien. Op den voorgrond een koe links gem. 2. Ets.

Br. 14,5 c. H. 10 c.

Bergachtig landschap met koeien gem. 15. Ets.

Br. 21 c. H. 16 c.

Boerderij met koeien gem. 13. Ets.

Br. 21 c. H. 16 c.

Bergachtig landschap met koeien, op den voorgrond een geit gem. 12. Ets.

Br. 17 c. H. 21 c.

Bergachtig landschap met koeien bij een beek, door een herder gedreven. Ets.

Br. 25 c. H. 20 c.

Bergachtig landschap met een drift koeien en schapen op een weg. Ets.

Br. 20 c. H. 25 c.

Bergachtig landschap. In het verschiët een ruïne, op den voorgrond koeien. Ets.

Br. 20 c. H. 24 c.

Bergachtig landschap. Op den voorgrond een herder, een herderin en koeien. Ets. 2 versch. drukken vóór de letter.

Br. 21 c. H. 25 c.

Landschap bij winteravond met maneschijn. 2 reg. onderschrift. Ets.

Br. 23 c. H. 25 c.

Bergachtig landschap met drinkende koeien. Ets.

Br. 23 c. H. 26 c.

Landschap, een meer met rotsen. Op den voorgrond een koe en schapen gem. 14. Ets.

Br. 15 c. H. 20 c.

Dezelfde, meer afgewerkt.

J. Janson.

Landschap. Een riviertje met bergen. Op den voorgrond drinkende koeien gem. 11. Ets.

Br. 15 c. H. 20 c.

De twaalf maanden, met titelblad. Samen 18 etsen,

„De gecouleurde teekeningen van de 12 Maanden door J. Janson geteekeut en geetst berusten in de Collectie van den WelEdelen Heer Kerkmeester van Buren te Leyden. 1783”.

Br. 15 c. H. 12 c.

P. Janson. † 1784.

Studie: een kwakeltje en een liggende geitenbok. Ets, vóór de letter.

Br. 14 c. H. 11 c.

P. Janson. 1768.

Liggende koe, van achteren. Ets.

Br. 12 c. H. 11 c.

Landschap met een liggende (links) en een staande koe (rechts). Ets.

Br. 19 c. H. 16 c.

Landschap met liggende koe (rechts) en een staande koe (links). Ets.

Br. 20 c. H. 16 c.

Dezelfde, vóór de letter.

Brullende stierenkop, rechts. Ets.

Br. 10 c. H. 8 c.

Zittende jachthond. De kop links. Ets.

Br. 13 c. H. 16 c.

Liggende koe, rechts. Ets.

Br. 12 c. H. 11 c.

Keeshond. Ets.

Br. 9 c. H. 7,5 c.

Geitenkop, rechts. Ets.

Br. 5 c. H. 7 c.

Dezelfde, vóór de letter.

Geitenkop, links. Ets.

Br. 5 c. H. 7 c.

Dezelfde, vóór de letter.

P. Janson.

6 Schapenkoppen (studiën), gem. n°. 14. Ets.

Br. 21 c. H. 16 c.

Dezelfde, vóór de letter.

Schapenkop. Ets.

Br. 10 c. H. 10,5 c.

Dezelfde, vóór de letter.

Koe, rechts. Ets.

Br. 12,5 c. H. 13 c.

Dezelfde, vóór de letter.

Kalf, front links. Ets.

Br. 12,5 c. H. 12,5 c.

Dezelfde, vóór de letter.

Boerenhofstede in het bosch. Ets.

Br. 20 c. H. 16 c.

Dezelfde, later druk.

Weg op de heide aan den ingang van een bosch. Ets.

Br. 20 c. H. 16 c.

Dezelfde, later druk.

Boerderij in het veen. Op den voorgrond 2 boomen met 2 figuren. Ets.

Br. 20 c. H. 16 c.

Dezelfde, later druk.

Boerderij aan een sloot. Op den voorgrond een boom waarachter een put (wip). Ets.

Br. 20 c. H. 16 c.

Dezelfde, later druk.

Weg in een bosch. Op den achtergrond een boerenwoning. Ets.

Br. 20 c. H. 16 c.

Dezelfde, later druk.

Boerenwoning met schuur en hoge boomen aan een beek. Ets.

Br. 20 c. H. 16 c.

Dezelfde, later druk.

De lichte drukken zijn volgens den Heer Geisweit van der Netten, de oorspronkelijke. De lateren heetten geretoucheerd en te Dusseldorp afgedrukt. Een Exemplaar moet berusten op 't Prentenkabinet te Leyden. Deze oorspronkelijke druk zou door Janson aan den Heer Bagelaar zijn geschonken.

A. H. Bakker Korff. 1824—1882.

Kaïn en Abel. Schets in potlood.

Br. 37 c. H. 29 c.

Christus en de maanzieke. Groep van 35 personen. Schets in potlood.

Br. 112 c. H. 50 c.

Op de keerzijde: drie studiën naar akademiebeelden.

Christus en de rijke jongeling. Schets in potlood.

Br. 40 c. H. 35 c.

Op de keerzijde een gedeelte van een uitgewischte schets: Salomons recht.

De verlooehening van Petrus. Groep van 8 personen. Schets in potlood.

Br. 45 c. H. 39 c.

Op de keerzijde een schets uit de Rom. geschiedenis: vrouwen en soldaten.

Thomas Jezus' wonden betastende. Groep van 13 personen. Schets in potlood.

Br. 56 c. H. 41 c.

Op de keerzijde: Brutus een rede houdende. Groep van 16 personen.

Zeus en Venus. Schets in potlood.

Br. 40 c. H. 34 c.

Romeinsch rechtsgeding. Groep van 7 personen. Schets in zwart krijt.

Br. 50 c. H. 34 c.

Op de keerzijde een uitgewischte schets.

Een oude harpspeler bij de legerstede van een meisje. Groep van 4 personen. Schets in potlood.

Br. 55 c. H. 34 c.

Op de keerzijde eenige uitgewischte schetsen.

A. H. Bakker Korff.

De ziekenoppaeters. Houtgravure naar A. H. B. K. Eigen Haard
188 . n° .

Br. 24,5 c. H. 16,5 c.

J. E. Kikkert.

Gezicht op den Singel en de kruittoren „het Oostenrijk”. Aquarel.

Br. 29 c. H. 24 c.

Geschenk van Dr. W. N. du Rieu.

P. Kikkert.

Liedjeszanger. Ets.

Bedelaar met lazarusklep. Ets.

P. de Mare. 1757—1796.

Lachende rookende boer. Vermoedelijk Jan Steen, rechts gewend.

Br. 17 c. H. 22,5 c.

Geschenk van den Heer P. du Rieu Jr.

Kantwerkster naar A. Delfos. Grav.

P. de Mare n. Chr. Chalon.

Proefdrukje van eenige prentjes uit Le Francq van Berkhey, zinspelende gedigjes . . . n. Chr. Chalon 1779. N°. 8, 10, 24, 25, 26, 27, 30, 31, 32.

Binnenhuisje. Moeder met kinderen, een man leunende over een openstaande deur, gem. 33.

Binnenplaats van een boerenerf. Spelende kinderen, leerende een klein kind met valhoed loopen, gem. 34.

Moeder met twee kinderen.

Man een kindje leerende loopen, met twee kinderen.

Twee vrouwen en een kindje.

3 op één plaat, proefdr.

Een vrouw met kind op den arm en kind aan de schoot, staande voor een straatdeur en met een man sprekende.

Twee met elkander sprekende kinderen.

Twee met elkander sprekende vrouwen en drie kinderen.

3 op één plaat, proefdr.

P. de Mare n. Chr. Chalon.

Oude vrouw in een dorpstraat met een mand in de rechterhand.

Meisje een kind leerende loopen.

Man en vrouw met elkander sprekende, tusschen hen een kind.

2 op één plaat, proefdr.

Huiskamer met 7 personen. Proefdruk.

Man een kind met valhoed dragende.

Vrouw een kind aan den leiband leerende loopen.

2 op één plaat, proefdr.

Medaillon; een met elkaar sprekende man en vrouw.

Medaillon; een met elkaar sprekende man, vrouw en kind.

Frans van Mieris, de jonge (P) 1689—1763.

Twee vrouwenstudies, naakt model. Teekening in potlood.

Br. 21 c. H. 16 c.

Geschenk van Mr. J. H. Meiss.

Onbekend.

Miniatuur in kleuren op perkament uit een gebedenboekje en een daar later aan toegevoegd 4 reg. fransch opschrift; voorstellende een ledekant met vermoedelijk gestorven meisje; daarbij staande het Christuskind.

Br. 6 c. H. 8,8 c.

Geschenk van Dr. W. Pleyte.

Project voor een geschilderd glasraam (vermoedelijk voor de Akademie, circa 1580). Waarschijnlijk niet uitgevoerd. Teekening met de pen met verzamelblad.

H. 117 c. Br. 54 c.

Afbeelding van een mechanische kunstwagen vervaardigd door Mattias Conrad Pistor, te Bettenhaussen (Cassell), blijkens een duitsch onderschrift gedateerd 1740.

Teekening in potlood met O.-I. inkt voorstellende een toren met boomte en het opschrift "tot Leyden".

Br. 20 c. H. 15 c.

Teekening in sepia van een driemastschip uit de 17e eeuw. Pennekunst.

Br. 38 c. H. 27 c.

Boeren voor een herberg. Gekleurde aquatinta.

Br. 22 c. H. 17 c.

Onbekend.

Dansende boeren voor een herberg. Gekleurde aquatinta.

Br. 22 c. H. 17 c.

Een gedeelte van een achtergraacht. Teekening in potlood.

H. 25 c. Br. 17 c.

Teekening in rood krijt naar een regentenstuk uit het midden der 17e eeuw.

Br. 43 c. H. 38 c.

W. M. Schmidt. 1809—1849.

Zeven studiekoppen op één blad met verschillend gekleurd krijt.

Br. 43,5 c. H. 28 c.

P. Tanjé. 1706—1761.

Afbeelding van een der geschilderde glasramen in de kerk te Gouda, geschonken door Philip Baron van Wassenaar, Burggraaf van Leiden, betrekking hebbende op Philippus den Kamerling. A°. 1559. Grav. n. D. Crabet d. P. Tanjé.

H. 65 c. Br. 29 c.

Rederijkers.

Voorstelling van een kermis met rederijkerstent en optocht. 1616. Lat. en Holl. onderschrift. Grav. n. D. V. Boons d. C. Swanenburch. Uitg. Joannes Janssonius.

Voorstelling van een kermis met rederijkerstent. Grav. n. D. Vinckboas, d. Nicola de Bruyn. Uitg. Francoys van Beusecom.

Rederijkersoptocht uit het laatst der 16e eeuw met bijchriften op 40 bladen. Kopergravure.

Voorstelling van eenige Nederlandsche spreekwoorden met het opschrift: DIE BLAV HUICKE IS DIT MEEST GHENAEMT | MAER DES WERLTS ABVISEN HEM BETER BETAEMT. Kopergravure.

III. HISTORISCHE ATLAS.

De Atlas der historieprenten heeft zijnen oorsprong te danken, aan de verzameling van Le Francq van Berkhey op het Stadhuis bewaard en vermeerderd met eenige aankopen. In de verzameling van Le Francq van Berkhey was die van Cornelis Reverhorst opgenomen. Uitgenomen eenige spotprenten, bestaat deze voornamelijk uit platen aan boekwerken ontleend en wel uit de navolgende:

Le Petit, J. F. La grande chronique ancienne et moderne de Hollande, Zelande, Westfrise, enz. Dordrecht (1601). 2 dln. fol.

Loon, G. van, Beschrijving der Nederlandsche historiepenningen (tot 1718). 's Graavenhaage, 1723—1731. 4 dln. fol.

(Schrivverius, P.) Beschrijvinge van Out Batavien met de antiquiteiten van dien, enz. Amsterdam 1646. 8°.

Scriverius, P. Batavia illustrata. Lugd. Bat. 1609. 4°.

" Beschrijvinge van alle de graven van Holland, enz.
's Gravenhage (1677). 2 dln. 12°.

Orlens, (J.) Beschrijvinge der stad Leyden. Leyden 1614. 2 dln. 4°. (1e dr.)

" 1641. 4°. (2e dr.) Leyden. 2 dln.

" 1781. 4°. (3e dr.) Leyden. 3 dln.

Les delices de Leide, Leide P. van der Aa 1712. 12°.

Eenige platen uit:

Halma, F. Tooneel der vereenighde Nederlanden. Leeuwarden. 1725. 2 dln. fol.

(Orlens, J.) Wilhelm en Maurits van Nassau, Prinsen van Oran-gien haer leven en bedrijf. Amsterdam, 1651.

Commeljñ, J. Frederick Hendrick van Nassauw Prince van Oran-gien zijn Leven en Bedrijf. Amsterdam, 1651. 2 dln. fol.

Commeljñ, J. Uitgave 1652 met de platen omgekeerd.

Meteren, E. van, Historie van de oorlogen en geschiedenissen der Nederlanden. (1515—1611). Gorinchem en Breda 1748—1768. 10 dln.

Le Clerc, Jean, Geschiedenisse der Vereenigde Nederlanden (1581—1715). 8 dln. fol. Amsterdam 1730. (pl. van Decker, Luyken en Picard).

Kneppelhout van Sterkenburg (Mr. K. J. F. C.), De gedenkteeken in de Pieterskerk te Leyden. Leyden, P. H. Van den Heuvel. 1864. fol.

Wagenaar, J. Vaderl. Historie. 21 dln 8°. 1790—1796.

Soeteboom, H. Oudheden van Zaanland, Stavoren, Vronen en Waterland. Amsterdam, 1702. 2 dln. 8°.

(Baudartius), Warachtighe Beschryvinghe ende Levendighe Afbeeldinghe van de.... Tyrannye Bedreven bij de Spaengiaerden in de Nederlanden. 1621. 4°. obl.

Journal of Dagelyksch Verhael van den handel der Franschen in de Steden van Uytrecht en Woerden. t' Amsterdam bij Jan Claesz. ten Hoorn. 1674. kl. 8°.

Dagh Register van hetgeen, dat te Woerden sedert de komst der Franschen in deese Stadt.... voorgevallen is. 96 pp. kl. 8°.

Het ontroert Nederlandt. Amsterdam 1674. 4°.

De meest volledige reeksen zijn vervat in de afdeelingen van het beleg en ontzet in 1574, de sledevaart van 1776 en de ramp van 1807.

EERSTE TIJDVAK.

VAN DE VROEGSTE TIJDEN TOT 400 NA CHR.

Nederland tijdens de oorspronkelijke bewoners en de Romeinen.

Kaart. Nederland.... kort voor het begin van onze tijdrekening. A. Van Krevelt, seulp. Amst. 1783, uit Engelberts, Aloude staat d. Nederl. 1784. M. 28.

Kaart. Nederland.... en eenige aangrenzende gewesten. Amsterd. Izaak Tirion, uit Wagenaar. Vaderl. Hist. 1790. I. p. 3. M. 26.

Belgium vetus. Oudt Nederland en deezelfs bevolkinge gemerkt Bladz. 1, uit....

Oud Nederland. Grensscheiding van Zeeland uit Ortelius, gemerkt p. 297.

100 **Kaart van de Nederlanden** volgens Claudius Ptolemaeus uit Halma I. 1 a. (d. M. Alting).

± 100 **Kaart van „Beneden-Germanië”** uit Halma I. 1. b. (d. M. Alting).

• **Kaart van het land der Friezen en Batavieren** uit Halma I. 1. c. (d. M. Alting).

• **Kaart van het land der Batavieren** uit Halma I. 113. (d. M. Alting).

Kleding en wapenrusting der **Batavieren** naar J. Buys door R. Vinkeles (1786). Kok, Vaderl. woordenb. V. pl. III. p. 178. M. 42.

Batavieren volgens J. Le Francq van Berkhey naar C. Buys door N. van der Meer; geteekend Plaat I, met verklaring.

50 j. v. Chr. **Omnium imperatorum a C. Jul. Caesare usque ad presenti....** De Keizers van Caesar tot Ferdinand. Michaël Colyn excud.

44 v. Chr. **Eiland der Batavieren....** ten tijde van Claudius tot 9 na Chr. Drusus Germanicus. Uit G. Van Loon, Aloude histori der Keyzeren, Koningen, enz. welken sedert de komst der Batavieren in het thans genaamde Holland.... aldaar het hooggebid gehad hebben. 2 dln. fol. 's Gravenhage bij Pieter de Hondt. 1784. I. p. 45.

1-49 na Chr. Afbeelding der **Pausen** van St. Petrus tot Urbanus VIII met den titel: omnium Pontificum etc. Michael Colinus, exc.

• **t'huys te Britten** Kleine gravure van achteren met text in het Latijn bedrukt.

- 1-49 na Chr. **Huis te Britten** d. C van Hagen (1693) uit Adrianus Pars. Catti aborigines Batavorum, dat is: De Katten, de voorouders der Batavieren, enz. (Leiden 1697 bij Johannes du Vivié.) p. 108.
- „ **Huis te Britten**. v. Loon. Deel I. fol. 172. door F. Bleiswijk. M. 86.
  - „ Dezelfde proefdruk.
  - „ **Huis te Britten**, oucheden aldaar opgedolven, uit Pars, uitg. 1745. p. 81.
  - „ **Huis te Britten** uit van Loon. I. fol. 175.
  - „ Dezelfde gewijzigd. I. fol. 71, gekleurd.
  - „ Dezelfde met bijschriften en wijzigingen door L. F. B., gemerkt I. fol. 57.
  - „ **Wapenhuis Britten**. J. Le Franco van Berkhey del, N. van der Meer Jr. fec. gemerkt pl. III. Uit de Nat. hist. van Holland. Amst. Yntema en Tieboel. (1796).
  - „ Teekening voor bovenstaande gravure van L. F. B.
  - „ **Huis te Britten** (1749). Teekening in Oost-Indische inkt van L. F. B. voor zijn Nat. hist. van Holland.
- 50 j. na Chr. **Het eiland der Batavieren**.... en de gracht van Domitius Corbulo, v. Loon. I. fol. 179.
- 54—68 **Eiland der Batavieren**.... ten tijde van Nero uit van Loon. I. fol. 81.
- 69 en 70 **Claudius Civilis** in Medaillon met bijwerk, een bosch uit de Geschied. d. Vereen. Nederl. door Fokke, proefdruk.
- „ **Brinio**. Medaillon met bijwerk, een bosch uit de Geschied. d. Vereen. Nederl. door Fokke, proefdr.
  - „ **Brinio** op een schild geheven. Grav. (d. Luyken?).
  - „ **Bruno** tot overste der Caninefaters uitgeroepen, titel-prent uit....
  - „ **Eiland der Batavieren**.... ten tijde van Claudius Civilis. Van Loon. I fol. 147.
  - „ Gedeelte van de **Kaart** van Peutinger uit S. van Leenwen, korte besgrijving van het Lugdunum Batavorum. 1672. p. 4.

- 69 en 70 **Romeinsche Heerbaanen, van Loon.** I. fol. 181.
 „ **Romeinsche munten enz.** Uit L. F. B. Nat. hist. van Holland. Plaat X met verklaring, teekening gediend hebbende voor de voorgaande plaat.

TWEEDE TIJDVAK (400—800).

Nederland onder de Saksen en Franken tot Lodewijk den Vrome.

- ± 800 **Kaart van Holland en Zeeland** uit Halma I. p. 335. (n. M. Alting).
- 400—800 **Kaart van Friesland en W.-Friesland** tijdens de Frankische heerschappij, uit Halma I. 333 (n. M. Alting d. G. de Broen).
- „ **Kaart van Nederland** tijdens de Frankische heerschappij, uit Halma I. p. 114. (n. Alting d. de Broen).
- 5e eeuw. **Nederland** in het begin der 5e eeuw. Van Loon. I. fol. 238.
- „ **Afbeeldingen van Duitsche volkstammen.** Harlemi 1650. P. Soutman excudebat: Cepida, Gothus, Hernulus, Marcomannus, Quadus, Suevus, Wandalus. M. 85.
- „ **Afbeeldingen van Frankische en Fransche koningen** van Pharamundus tot Lodewijk XIII. Michael Colyn exc.
- „ **Afbeelding der Apostelen en heiligen van Nederland,** van P. Soutman, Harlemi 1650. Gravure van Cornelis Visser, 20 stuks prenten.
- 475 **Gallie** ten tijde van Clovis. v. Loon. I. f. 241.
- 496 **Doop van Clovis,** Fokke, Geschied. der Vereen. Nederl. proefdruk.
- 690 **Willebrord.** Portret in Medaillon met bijwerk uit Fokke, Gesch. d. Vereen. Nederl. proefdr.
- „ — ten voete uit van achteren bedrukt uit. . . .
- 695 **De prediking van het Christendom** door Willebrord, n. J. Buys d. R. Vinkeles, uit Kok. proefdr. M. 97. b.
- 700 **Willebrord predikt te West-Capelle.**
- „ **Afgodsbeeld** door Willebrord verbrijzeld naar J. Buys d. R. Vinkeles (1795) uit Kok. M. 97.

- 700 **Aankomst** te Vroonen, uit Soeteboom, Vroonen p. 19.
 " **Facsimile** van een handschrift van Willebrord door Prof. Kluit

DERDE TIJDVAK (800—1581).

Nederland onder het leenstelsel.

a. Onder de Noormannen. (800—900).

- 874 Afbeelding van **Rollo** koning der Noormannen, uit Soeteboom.

b. Holland en Zeeland. (922—1299).

De Graven van Holland, Zeeland en Friesland op twee bladen van Dirk I tot Philips IV, met bijschrift van J. de Decker. (1648) M. 5.

- 922 **Heraut** uit Melis Stoke, Rijkroniek. Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor Halma.

- 922 - 923 **Dirk I** van Aquitanie, uit Jean François le Petit, la grande Chronique ancienne et moderne de Hollande, Zelande, Westfrise, Utrecht. Frise, Overijssel et Groeningen, jusques à la fin de l'an 1600 II. vol. Dordrecht.

" — Spiegeldruk van de Rijkroniek v. M. Stoke met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.

" — uit Halma. I. 233.

- 923—988 **Dirk II.** Petit. I. 126.

" — uit Halma. I. 274.

" — uit Scriverius (in lauwerkrans) van achteren bedrukt met versregels.

" — uit Scriverius. 1677. I. 52.

" — ten voeten uit met bijwerk (de abdij van Egmond) uit Soeteboom, Vroonen 71.

" — Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor Halma.

" **Abdij van Egmond.**

" **Wapen van Egmond.**

- 988—993 **Arnout** uit Halma. I. 90.

- 988—993 **Arnout**. Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor Halma.
 " — ten voeten uit; Soeteboom, Vroonen. p. 75.
- 993—1039 **Dirk III**. Petit. I. p. 142.
 " — Scrivierius, in lauwerkrans van achteren bedrukt met versregels.
 " — Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
 " — uit Halma. I. 235.
- 1039—1048 **Dirk IV**. Petit. I. p. 149.
 " — Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
 " — uit Halma. I. 236.
- 1048—1062 **Floris I**. Petit. I. p. 152.
 " — Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
 " — uit Halma. I. 309.
- 1062—1064 **Geertruid van Saxon** uit Petit. I. p. 156.
 " — uit Halma. I. 347.
 " — Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
- 1064—1071 **Robert de Vries** uit Petit. I p. 157. (141).
 " — uit Halma. II. 103.
 " — ten voeten uit met bijwerk uit Soeteboom, Vroonen p. 83.
 " — Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
- 1071—1075 **Govert** met den bult. Petit. I. 160.
 " — Halma. I. 361.
 " — ten voeten uit met bijwerk uit Soeteboom. I. p. 93.
 " — Scrivierius, Out Batavien. 1646.
 " — Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.

- 1075—1090 **Dirk V.** Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
- " — uit Halma. I. 237.
  - " — Middelburg. Afbeelding naar de beelden van den gevel van het stadhuis te Middelburg. Teek. in O.-I. inkt.
- 1083—18e E. **Stamboom** van de familie Wasseenaar van 1083 tot het begin der 18e eeuw, gem. Tom. VII. m°. 24 a. b. met den titel: Carte généalogique de la maison de Wasseenaar, etc. met afbeeldingen van den burcht, enz. uit Method. Nouvelle... pr la geogr. historique p. C***. Amst. 1706.
- 1091—1122 **Floris II** de vette. Petit. I. 168.
- " — Scriverius. 1646.
  - " — Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
  - " — uit Halma. I. 309.
  - " — Middelburg.
- 1123—1163 **Dirk VI.** Petit. I. p. 174.
- " — Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
  - " — uit Halma. I. 238.
  - " — Middelburg.
- 1163—1190 **Floris III.** Petit. I. p. 183.
- " — Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
  - " — uit Halma. I. 310.
  - " — Middelburg.
- 1180 De ridders van **St. Jan** naar Buys door R. Vinkes, proefdr. Kok. M. 141b.
- 1190—1203 **Dirk VII.** Petit. I. p. 191.
- " — Scriverius. 1646.
  - " — Scriverius, in Lauwerkranen van achteren bedrukt.
  - " — Scriverius. 1677. I. 365.

- 1190—1203 **Dirk VII.** Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
 „ uit Halma. I. 239.
 „ — Middelburg.
- 1203—1204 **Ada.** Petit. I. p. 198.
 „ — Halma.
 „ — Scriverius, in lauwerkrans van achteren bedrukt.
 „ — Batavia illustrata. 1609.
 „ — Scriverius. 1646.
 „ — Scriverius. 1677. I. 393
 „ — Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
 „ — uit J. H. van Hemert, Korte levensbeschrijving der Hollandsche Graven. Gorinchem. 1749.
 „ — Middelburg.
 „ Gravin **Ada** op den burg te Leyden belegerd, naar J. Buys door R. Vinkeles (1785). Kok, Vaderl. Woordenboek. Deel I. pl. IV. M. 148.
- 18e eeuw **Kaart van Holland** uit Halma. I. 425. (naar M. Alting).
 „ **Kaart van Zeeland** uit Halma. II. 292. (naar M. Alting).
 „ **Kaart van West-Friesland** uit Halma. II. 308. (door M. Alting).
 „ **Kaart van Noord-Friesland** uit Halma. I. p. 337. (naar M. Alting).
 „ **Kaart van de Zeven Friesche Zeelanden** uit Halma. I. 133. (naar M. Alting).
 „ **Kaart van Gelderland** uit Halma. II. 273. (naar M. Alting).
- 1203—1781 **Wapens der Heeren van Sandhorst**, teken. in kleuren.
- 1204—1223 **Willem I.** Petit. I. p. 202.
 „ — Scriverius, 1646.

1204—1223 **Willem I.** Scriverius in lauwerkrans van achteren bedrukt met vers.

" ——— Scriverius, 1677. I. 397.

" ——— Halma. II. pag. 324.

" ——— Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.

" ——— Middelburg.

" Innemen van **Damiatius** en nieuw Stads wapenschild (vicit vim virtus) van Haarlem. M. 156.

1223—1235 **Floris IV.** Petit. I. p. 207.

" ——— Scriverius, Batavia illustrata 1609.

" ——— " 1646.

" ——— " 1677. I. 426.

" ——— Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.

" ——— uit Halma. I. 312.

" ——— Middelburg.

1235—1256 **Willem II.** Petit I. p. 213.

" ——— Scriverius, 1646.

" ——— Medaillon titelprent, Delices de Leida.

" ——— " met **Floris V.** Orlers 1e druk 1614.

" ——— " " " " " 2e " 1641.

" ——— Meursius, Athen. Bat. p. 66.

" ——— Delices p. 37.

" ——— Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.

" ——— Halma. II. 325.

" ——— Middelburg.

" ——— wordt op het ijs door de boeren doodgeslagen. Grav. door J. L(uiken).

1256—1295 **Floris V.** Petit I. p. 225.

" ——— Scriverius, van 1646.

" ——— " in lauwerkrans van achteren bedrukt.

1256—1295 **Floris V.** Ten voeten nit met randwerk uit Soeteboom.

- „ ——— Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
- „ ——— uit Halma. I. 313.
- „ ——— Middelburg.
- „ **Floris V.** Zegel en munt. Grav. door Van de Velde naar Saenredam.
- „ ——— bezoekt Machteld van Velzen.
- „ **Floris de V** in een moeras vermoord.
- „ ——— Dergelijke voorstelling van achteren bedrukt. M. 180 a.
- „ ——— Dergelijke voorstelling. Grav.
- „ Portret van **Gerard van Velzen** in ovaal rechts 5 regelig Holl. onderschrift uit Halma. II. fol. 238.
- „ **Gerard van Velzen**, in een ton met spijkers beslagen, rondgevoerd, van achteren bedrukt. M. 180 a.
- „ ——— Dezelfde, kleine grav.

1296—1299 **Jan I.** Petit I. p. 243.

- „ ——— Scriverius, 1646.
- „ ——— Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
- „ ——— uit Halma. I. 446.
- „ ——— Middelburg.

c. Onder Henegouwen (1299—1354).

Landkaart van een gedeelte der Nederlanden ... in 't laatst. der 13e of begin der 14e eeuw ontworpen, gemerkt IV.

1299—1304 **Jan II.** Petit I. 247.

- „ ——— Scriverius, Batavia illustrata, 1609.
- „ ——— Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
- „ ——— uit Halma. I. 447.
- „ ——— Middelburg.

1805—1338 **Willem III.** Petit I. 255.

- " — Sriverius Bat. illustra, 1609.
- " — " 1646.
- " — " in lauwerkrans van achteren bedrukt.
- " — " 1677. II. 27.
- " — Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
- " — uit Halma. II. 326.
- " — Middelburg.

1337—1345 **Willem IV.** Petit I. p. 269.

- " — Sriverius, 1646.
- " — Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
- " — uit Halma. II. 343.
- " — Middelburg

1345—1354 **Margaretha.** Petit I. 276.

- " — Sriverius, 1646.
- " — " in lauwerkrans van achteren bedrukt.
- " — Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
- " — uit Halma. II. 70.
- " — Middelburg.

d. Onder Beijeren (1354—1433).

1354—1389 **Willem V.** Petit I. p. 284.

- " — Sriverius, 1646.
- " — " 1677. II. 283.
- " — Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
- " uit Halma. II. 329.
- " — Middelburg.

1389—1404 **Albrecht.** Petit I. p. 297.

- " — Sriverius, 1646.

- 1389—1404 **Albrecht**. Scriverius in lauwerkrans van achteren bedrukt.
 " ——— Scriverius, 1677. II. 257.
 " ——— Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
 " ——— uit Halma. I. 88.
 " ——— Middelburg.
- 1404—1417 **Willem VI**. Petit I. pag. 336.
 " ——— Scriverius, 1646.
 " ——— " In lauwerkrans van achteren bedrukt.
 " ——— Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
 " ——— uit Halma. II. 330.
 " ——— Middelburg.
- 1406 Beleg van Hagestein door **Willem VI**. Grav. d. S. Fokke. M. 253.
- 1418—1424 **Jan**. Petit I. p. 363.
- 1417—1433 **Jacoba**. Petit I. p. 358.
 " ——— op de keerzijde Jan van Beieren. Scriverius, Bat. ill. 1609.
 " ——— Scriverius, 1646.
 " ——— " in lauwerkrans van achteren bedrukt.
 " ——— Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
 " ——— uit Halma. I. 443.
 " ——— Middelburg.
 " **Jacoba en Franc van Borselen**, naar J. Mostert, door Jacob Folkema, 1753, uitgave Joh. Enschedé, Randwerk van Taco Jelgersma. M. 9 en 10.
- 1434 **Franc van Borselen** leest zijn doodvonnis, naar J. Buys, door R. Vinkeles (1787). Kok, vaderl. woordenb. II. pl. 3 proefdr. M. 286 a.
- 1423 **Laurens Janszoon Koster**; portret links naar Taco Jelgersma, door J. Houbraken, 1764. M. 3017.

Laurens Janszoon Koster.

1423 — Standbeeld te Haarlem in 't princenhof, gravure naar T. Jelgersma, door A. van der Laan (1740) gemerkt bladz. 10. M. 3019.

" Sneuvelen van Willem van Arkel, titelprent van een treurspel: „de ondergang van Willem van Arkel." Gorinchem (1662).

" — naar J. Buys door R. Vinkeles. Kok, Vaderl. Woordenb. proefdr.

" Jacoba, schietende naar de papegaai, door J. Lamsvelt.

e. Onder het huis van Bourgondie
(1433—1482).

1433—1467 **Philips van Bourgondie.** Petit I. p. 390.

" — Scriverius, 1646.

" — in lauwerkrans van achteren bedrukt.

" — Halma. II. 140.

" — Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.

" — Middelburg.

" — In ovaal met bijwerk naar P. Soutman, door J. Louys.

1449—1758 **Wapenskaart** van de heeren vertegenwoordigers der stad Leyden van 21 Juli 1449—20 Juli 1758 door Gijsbert van Rijkhuysen bijgewerkt tot 1795, uitgave C. Heyligert en J. Honkoop, 1785.

1467—1477 **Karel de Stoute.** Petit I. p. 466.

" — Scriverius, in lauwerkrans van achteren bedrukt.

" — In ovaal links, met randwerk, naar P. Soutman door J. Suijderhoef.

" — Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.

" — uit Halma. II. 8.

" — Middelburg.

1465 **Grafzerk** in de Pieterskerk van Jacobmine, Jacob Oirtes dochter, Kneppehout van Sterkenburg. De gedenkteekenen in de Pieterskerk te Leiden. Leiden 1864. fol. N°. 121.

- 1468 Onlusten van het **kaas- en broodvolk** te Alkmaar, naar J. Buys door R. Vinkeles, (1785). Kok, vad. woordenb. II. pl. 4. p. 654. M. 345a.
- " ——— proefdruk. M. 345b.
- " Het **kaas- en broodspel**, uit Soeteboom.
- 1474 **Floris van Buschhuysen**, Grafzerk in de Pieterskerk, uit Kneppelhout.
- " ——— Muurschildering in de Pieterskerk uit N. C. Kist: Muurschilderingen, Leiden 1846.
- 1477—1482 **Maria Carlesia van Bourgondie**. Petit I. p. 511.
- " ——— Scriverius, 1646.
- " ——— " 1677. II. 441.
- " ——— In lauwerkrans van achteren bedrukt.
- " ——— Naar P. Soutman door J. Snijderhoef. M. 12.
- " ——— Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
- " ——— uit Halma. II. 71.
- " ——— Middelburg.
- f. Onder het huis van Oostenrijk
(1482—1581).
- 1482—1494 **Maximiliaan**. Petit I. p. 521.
- " ——— Scriverius, Batavia ill. 1609.
- " ——— " 1646.
- " ——— " 1677. II. 445.
- " ——— Rechts naar P. P. Rubens en P. Soutman door J. Snijderhoef.
- " ——— Rechts naar L. v. Leyden door J. Snijderhoef. M. 13.
- " ——— Middelburg.
- " **Albert van Saxon**. Petit I. p. 579.
- 1494—1506 **Philips de Schoone**. Petit I. p. 602.
- " ——— Batavia Illustrata 1609.
- " ——— Scriverius, 1646.

1494—1506 **Philips de Schoone**. Halma II. 142.

" ——— Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.

" ——— Middelburg.

" **George van Saxen**. Petit I. p. 635.

1496—1560. Portret van **Menno Simons**. Bb. rechts in ovaal, 5 reg. holl. onderschr. d. J. C. Philips.

1506—1556 **Karel V**. Petit, livre VII. p. 1.

" ——— Batavia Illustrata 1609.

" ——— Scriverius, 1646.

" ——— In lauwerkrans van achteren bedrukt.

" ——— Halma II. p.

" ——— Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.

" ——— Middelburg.

" ——— Geharnast, rechts in ovaal met Lat. randschrift, twee reg. Holl. onderschr. in letterdruk.

" ——— Ter halver lijve links geharnast naar Titiaan door P. P. Rubens. M. 15.

" ——— Links geharnast met lauwerkrans en uitvoerig randwerk naar P. Soutman, door P. van Sompel (1644) M. 16.

" ——— Geharnast rechts, uitvoerig randwerk 2 regel. onderschrift: Carolus V imperator.

" ——— Geharnast links in uitvoerig randwerk naar Titiaan door J. Suijderhoef. M. 17.

" ——— Links in keizergewaad J. P. (direx.) 7 regel. Holl. onderschrift (van Meteren, I. 77).

" ——— Geharnast links in ovaal met voluten 1 reg. Holl. onderschrift.

" ——— Links in ovaal met hoed 2 regel. Holl. onderschrift d. Houbraken gekleurd. M. 23.

1507 **Machteld van der Does en Adriaen van Poelgheest**, grafzerk Pieterskerk, uit Kneppelhout.

- 1511 **Adriaen van Poelgheest**, grafzerk Pieterskerk, uit Kneppelhout.
- 1528 **Albert Durer**, de oude, uit van Mander, I. p. 35.
- " **Albert Durer**, de jonge, van Mander, deel I. plaat G. N°. 4.
- " — — Borstbeeld in ovaal rechts, 4 reg. lat. onderschrift. Naar Thomas Vincidor de Bologna door Andr. Stock, uitgave F. de Wit 1629.
- 1533—1603 **Elisabeth**, Koningin van Engeland. Borstbeeld links in ovaal met 3 reg. lat. onderschrift, van achteren bedrukt.
- " — — uit le Clerc. M. 1452.
- " — — Petit II. 522.
- " — — J. P. (direx.) v. Meteren IV. 297. M. 1453.
- " — — van J. Buys door R. Vinkeles. Kok, Vaderl. woordenb. XIII. pl. IV.
- 1483—1546 **Luther**. Links in ovaal in toga, lat. onderschr.
- 1534 **Jan van Leyden (Bucholt)**, de wederdoopers te Munster. Portret ten voeten uit met 2 regels lat. onderschrift, gemerkt Deel II. p. 25.
- " — — en zijne vrouw in Medaillon, uit Orlers, 1e druk.
- " — — uit Orlers, 2e druk.
- " — — uit Orlers, 3e druk.
- " — — Delices p. 37, met afbeelding der snijderstafel.
- " — — Penningen uit van Mieris, Geschiedenis der nederl. vorsten. II. p. 411—416.
- " **Optocht van Jan van Leyden binnen Munster**. Grav. met het opschrift "Magnificence de Jean de Leide à Munster".
- " **Bernhard Knipperdollinck**, C. van Sichem Sculp. links in de hoek een hand met zwaard.
- " — — in ovaal links, met twee afbeeldingen onderaan, en een 4 regelig lat. onderschrift.

- 1536 **Erasmus.** Portret met baret rechts in uitgewerkten rand met lat. onderschrift H. Holbeen pinxit, A. van der Eyk Delin, P. van Gunst sculp. Uitgave Petrus van der Aa, Muller, 1493.
- 1538—1598 **Philippe v. Marnix** (van St. Aldegonde). Borstbeeld rechts in ovaal, uitvoerig bijwerk, lat. randschrift 4 reg. lat. onderschrift gekleurd. M. 3446.
- " **Gevangenneming** van Marnix naar J. Buys door R. Vinkeles (1785) Kok, Vaderl. woordenb. Dl. II. pl. 11.
- 1538 **Hendrik van Nassau** † 1538. Graftombe te Breda. Gravure.
- 1541 **René de Chalons**, prince d'Orange, Comte de Nassau. Rechts in vierkante lijst met bijwerk 8 regelig Holl. onderschrift get. en gegraveerd door J. G. Visser.
- " — rechts in ovaal met voluten.
- " — links door P. Soutman en J. Suijderhoef.
- 1539 **Grafzerk** der van **Adrichems**, in het groot Auditorium der academie te Leiden door Vincent Lucas gebeeldhouwd. Gravure en geschenk P. J. Mulder.
- 1491—1556 **Loyola** (Ignatius de), Links in ovaal met aureool in priesterlijke kleeding ter halver lijve, 3 regels lat. en 6 reg. fransch onderschrift door E. des Rochers.
- 1554—1618 **Philips Willem** naar P. Soutman door P. van Somp.
- " — uit le Clerc, I. 33. M. 475.
- " — Rechts lat. randschrift. Holl. onderschrift.
- " — " in ovaal met voluten.
- 1556—1581 **Philips II.** Uit le Clerc. Tom. I. n°. 1. M. 26*.
- " — Links naar Ant. Moro en P. Soutman door J. Suyderhof. get. n°. 10. M. 25.
- " — Rechts geharnast in ovaal 3 reg. lat. onderschrift, van achteren bedrukt met: „twintichste boek. fol. 392”.
- " — Rechts in ovaal door J. Houbraken (1773). M. 27.
- " — Petit II. p. 1.

- 1556—1581 **Philips II** geharnast, in ovaal links, 2 regel. lat. onderschrift.
- " — links in mantel met kroon, lat. randschr., 2 regel. Holl. onderschrift.
- " — Scriverius. 1646.
- " — rechts in ovaal met voluten.
- " — Halma II. fol. 143.
- " — Spiegeldruk met geteekend bijwerk voor de uitgave van Halma.
- " — Links met cylindervormigen geplooiden hoed in ovaal met bijwerk, lat. randschrift, 6 regel. lat. onderschrift, van achteren bedrukt.
- " — Links in ovaal met kegelvormigen hoed, lat. randschrift, 4 reg. Holl. vers, van achteren bedrukt.
- " — met 2 reg. Holl. onderschrift, van achteren bedrukt.
- " — Rechts in medaillon naar A. van der Werff door J. Houbraken (1777).
- " — Links in ovaal, kegelvormigen hoed en mantel, 7 reg. Holl. onderschrift door J. P. uit van Meteren. I. 130.
- " — Links in ovaal met hoed onderaan een wapen.
- " **Philips te Segovia** in een raadskamer met latijnsche opschriften.
- 1557 **Spotprent** voorstellende een kabeljauw die opengesneden wordt en waaruit kleine visschen te voorschijn komen onder het motto: *Grandibus exiguae*. . . Siet Sone dit hebbe ick zeer langhe gheweten dat die groote vissen de cleynen eten. Hieronymus Bos invenit ^PME Cock Excu. 1557. M. 1365.
- " — Dergelijke uitvoeriger voorstelling onder dergelijk Hollandsch motto: siet vrinden . . . , adres Jac. Allard.
- 1558 **Claes Alewyn Claesz**, grafzerk Pieterskerk, Knepelhout.

- 1558 **Edmond (George van)**. Gedenkpenning met borstbeeld ter halver lijve links. v. Loon, Hist. penn. I. 47.
- " **Maria van Oostenrijk**. Petit VIIde boeck p. 91.
- " ——— Borstbeeld links in ovaal door J. P. uit van Meteren deel I. p. 95.
- 1559—1569 **Margaretha van Parma** Petit. II. p. 24.
- " ——— Links in ovaal door J. P. uit van Meteren. I. 200.
- " ——— Links te paard 8 reg. lat. onderschrift gemerkt N°. 2, van achteren bedrukt.
- " ——— Rechts in ovaal met randschrift 2 reg. Holl. onderschrift.
- " ——— Links in ovaal van J. Houbraken. M. 143*.
- " ——— Rechts in ovaal 5 reg. Holl. onderschrift door J. P. uit v. Meteren. Deel I. p. 75.
- " ——— Rechts in ovaal met voluten.
- " ——— Uit Le Clerc. I. N°. 3.
- 1560—1564 **Antonius Perrenot**, kardinaal van Granvelle. Borstbeeld in ovaal met randwerk 5 reg. Holl. onderschrift van G. Brandt; uit Le Clerc. I. N°. 2.
- " ——— Dezelfde links met baret in ovaal, lat. randschrift, van achteren bedrukt.
- " ——— Dezelfde links in ovaal met 6 reg. Holl. onderschr. door J. P. uit v. Meteren. I. 249.
- " ——— Dezelfde rechts in ovaal 2 reg. Lat. onderschr. uitvoering randwerk fol. 58.
- " ——— Penning, van *Loon. I. 57, 59.
- " ——— " " " I 59.
- 1562 **Emanuel Philibert**, Heer van Savoye. Petit II. p. 5.
- 1566 **Beeldenstorm** in de Nederlanden naar J. Buys door R. Vinkeles (1785). Kok, vaderl. woordenb. M. 483 a.
- " ——— Penning uit van Loon I. 109.
- " **Het stormen der beelden** in Brabant A^o. 1568 (J. Luyken) gem. Tom. I. n°. 3. uit Le Clerc.

- 1566 Voorstelling van de **Spaansche Inquisitie** te Valledolid, door Luyken gem. Tom. I. n°. 1, uit Le Clerc.
- " **Geuzen draagteekens.**
- " Penningen, van Loon 1 deel 85.
- " " " " 1 " 148.
- " " " " 1 " 157.
- " **Halve maan** gemerkt pag. 92.
- " " " " " 96.
- " " " " " 96 van achteren bedrukt.
- " **Teekening** van de halve maan, bewaard in het stedelijk museum, opgegraven bij de landscheiding.
- " **Symbolische voorstelling** van het geuzendevies gemerkt P. S.
- " **Teekening van een geuzennap** volgens Pieter Burgersdijk.
- " Afbeelding van **geuzen-napjes** uit de familie van Hendrik van Brederode afkomstig. Gravure van J. Goeree, van Loon. I. 83.
- 1567—1581 De **vrijheidsverkrigging** der Protestantsche Godsdienst, naar C. Meijer, door Joh. Bemme.
- 1567 De **Spaansche bloedraadt** gelijk dezelve door den wreeden hertog van Alba is aangesteld, in den jare 1567. J. Luyken. Uit Le Clerc. M. 510 e.
- 1567—1573 **Alba.** In ovaal rechts geharnast uit Le Clerc M. 5357.
- " — In ovaal met voluten.
- " — Uit Scriverius (1646).
- " — Monument gemerkt tom. I. n° 14. M. 5368.
- " — " " " " kleiner van achteren bedrukt M. 5370.
- " — Naar A. van der Werff door P. van Gunst. M. 5359.
- " — Links te paard 3 regel. lat. onderschr. van achteren bedrukt.
- " — Petit II. p. 162.

Alva.

- 1567—1573 — Rechts ovaal lat. randschrift 2 reg. Holl. onderschr.
 " — Dezelfde 4 reg. lat. onderschrift.
 " — Links in ovaal 6 reg. Holl. onderschrift door J. P. v. Meteren. dl. I. 425.
 " — Links in ovaal. door Houbraken. M. 5362.
 " — Rechts in ovaal lat. Randschrift 2 reg. Holl. onderschrift van achteren bedrukt.
 " — Halma, I. 298. (Standbeeld).
 " — Penning, van Loon. 1e deel. bl. 187.

1567, 22 Mei **Johan Marquies van Bergen op den Zoom.** Rechts geharnast in ovaal lat. Randschrift 2 reg. Holl. onderschrift van achteren bedrukt.

- " — Rechts met 5 reg. Holl. onderschr. door J. P. uit van Meteren. deel I. p. 418.

1568 **Brederode (Hendrik van)** Rechts in ovaal uit le Clerc of Bor.

- " — Links in ovaal lat. randschr. 2 reg. Holl. onderschr. van achteren bedrukt. M. 702.

- " — Links geharnast in ovaal van J. Houbraken. M. 693.

- " — vijf regel. Holl. onderschrift door J. P. uit v. Meteren. I. 409.

- " — Medaille van Loon. I. p. 180.

- " **Vordering van den 10den penning** door Alva, (door Vinkeles).

- " **Afbeeldinghe van den ellendighen staet der Nederlanden onder de wreede tyranneye van den Hertog van Alba**, getiteld: Delineatio, etc. J. P. Vennius excud. Middelburgi (1622) M. 514.

- " **Lamoraal graaf van Egmond** † 1568. Uit le Clerc. tom. I. n°. 6.

- " — Dezelfde, Amurath, rechts in ovaal geharnast, 6 reg. Holl. onderschrift door J. P. uit van Meteren. I. 468.

- " **Lamoralus Comes de Egmond**, rechts geharnast in ovaal, lat. randschrift, 2 reg. Holl. onderschrift, van achteren bedrukt.

Lamoraal graaf van Egmond † 1568

- 1568 ——— Dezelfde, door J. Houbraken gekleurd. M. 1427.
- " ——— „Amirath prins van Gaveren" rechts geharnast, 3 reg. Holl. onderschrift, van achteren bedrukt.
- " **Egmond** gevangen genomen (door Vinkeles) proefdruk.
- " ——— Sabinia van Beijeren verzoekt bij Alva pardon voor haar gemaal, naar J. Buys door R. Vinkeles (1785), Kok, Vaderl. woordenb. Dl. XIII. pl. III. M. 540a.
- " penning, van Loon. I. 118.
- " **Philips van Montmorancy** graaf van Hoorne uit le Clerc, tom. I. N°. 9. M. 2568.
- " ——— links geharnast in ovaal, lat. randschr., 2 reg. Holl. onderschrift, van achteren bedrukt.
- " ——— Id. 3 reg. Holl. onderschr., van achteren bedrukt.
- " ——— links geharnast, 6 reg. Holl. onderschr. door J. P. uit v. Meteren. I. 470.
- " **Onthoofding** geteekend n°. 2. M. 542.
- " ——— van Loon penning, deel 1. bl. 119.
- " ——— " " " I. bl. 176.
- " **Batenburg, Diederick van, † 1568**, naar H. Goltzius door J. Houbraken. M. 245.
- " ——— dezelfde proef.
- " ——— Dezelfde in ovaal met randschrift: Didericus Baro Batenburgicus aetati XXII.
- " **Batenburg, Gysbrecht, van † 1568**. n. H. Goltzius d. J. Houbraken. M. 246.
- " ——— Dezelfde proefdr. M. 247.
- " **Geslachtswapen** der Batenburgers, teekening in kleuren.
- " **Onthalzing** der Batenburgers. Oude gravure gemerkt N°. 1. M. 538.

1570, 5 Oct. **Florents van Monmorancy, † 5 Oct. 1570**. Graaf van Hoorne, Gouverneur van Doornick, Geharnast in ovaal links, latijnsch randschrift, twee regel. Holl. onderschrift, van achteren bedrukt.

Florents van Monmorancy, † 5 Oct. 1570.

1570, 5 Oct. ——— Geharnast in ovaal links, 6 reg. Holl. onderschr. J. P. direx. v. Meteren. 1e deel 419.

1572—1584 **Willem de Eerste**. In ovaal links naar P. Soutman door J. Snyderhoef, gemerkt N°. 4.

- " ——— Dergelijke, ander randwerk, gem. N°. 3.
- " ——— " rechts naar Mierevelt door P. Tanjé. M. 48.
- " ——— " " " " Adr. v. d. Werff door G. Voolek. M. 65.
- " ——— " uit de Clerc. I. n°. 4. M. 64.
- " ——— dezelfde door J. P. uit v. Meteren. III. p. 41.
- " ——— Rechts in ovaal met voluten.
- " ——— klein lat. randschrift, van achteren bedrukt.
- " ——— in medaillon naar J. Buys door D. Vrijdag met afbeelding er onder.
- " ——— Petit II. 235.
- " ——— Dezelfde uit de Alma.
- " ——— " " Pars, Index. pag. 255.
- " ——— Rechts in ovaal met lat. randschrift en 4 reg. Holl. onderschrift door C. Visscher.
- " ——— Dezelfde links, lat. randschr., 4 reg. lat. onderschr., van achteren bedrukt.
- " ——— Dezelfde links, lat. randschr., 2 reg. Holl. onderschr., van achteren bedrukt.
- " ——— Dezelfde rechts te paard.
- " ——— Met calot in ovaal. Rechts. 3 reg. Holl. gemerkt p. 6. M. 57.
- " ——— Dezelfde links (van der Aa).
- " ——— " rechts in ovaal lat. randschr. 5 reg. fransk onderschrift.
- " ——— links uit Meursius.
- " ——— Rechts door Crispiaen van Queboren. M. 54.
- " ——— Titelblad van Springer. M. 57.

Willem de Eerste.

1572—1582 — Naar C. Visscher door J. Houbraken (1772). M. 68.

" — " " idem proef. M. 68a.

" — " " idem gekleurd. M. 68.

" — " " met de hoed d. Houbraken. proefdr. M. 44.

" **Gedenkpenning** Willem I reçu par les états comme gouverneur.

" **Gaspar de Coligny**, † 1572. In ovaal. Rechts lat. randschr. 2 regel. Holl. onderschrift, van achteren bedrukt.

" Dezelfde kleiner (J. P.) uit v. Meteren. II. 92.

" **Don Pedro Paciego** en twee spaansche jonkers opgehangen te Vlissingen. Jan Luyken inv. et fecit uit Bor. M. 579a.

1572 1 April **Inneming van den Briel**. Gevecht voor de poort.

" — Aanval op de stad en ontschepping. M. 5746.

" — Openloopen der Poort.

" **Het innemen van den Briel** geschiedt den eersten April in de jaren 1572 (Jan Luyken?) Bor. M. 573b.

" **Lumey, Wilhelm**. grave van der Marck Heer van, in ovaal links, lat. randschrift, 2 reg. Holl. onderschrift, van achteren bedrukt (v. Meteren?) M. 3333.

" **Don Frederick (de Toledo)**. Borstbeeld in ovaal links, lat. randschr., 3 reg. onderschrift, van achteren bedrukt.

" — Dezelfde, Borstbeeld in ovaal links, gem. fol. 17, niet bedrukt.

" — Dezelfde, Borstbeeld in ovaal links, 4 reg. lat. onderschrift, van achteren bedrukt.

" — In ovaal rechts, uit le Clerck I. n°. 11. M. 5371.

" **Beleg van Naerden**. De wreedheid van Don Frederick naar J. Buys door Th. Koning.

" — Don Fredericks moort tot Naarden met Holl. vers.

Beleg van Naerden.

- 1572 1 April — Moord van don Frederie, uit Baudartius, Waarachtige beschrijving, enz. 1621. M. 598?
- " De moord der Spanjaarden te Naerden in de jare 1572. M. van der Meer Jr. M. 599.
- " De moordt der Spanjaerden te Naerden geschiedt den 1sten van December in den jaere 1572. Jan Luyken inv. et fecit. uit Bor M. 601a.
- " **Beleg van Haarlem** door C. Decker uit le Clerc. M. 613b.
- " — Afbeelding van de belegering der stad **Haarlem**, drie aaneen geplakte bladen. Holl. onderschrift door Henricus Spelman, uitgave Bernardus Cleynhens. M. 610.
- " — „t beleg van Haarlem" naar P. Saenredam door W. Akersloot, uit Ampzing. M. 612.
- " — Van Romeyn de Hooge, opschrift: belegering der Spaensen van 1572—1573, gekleurd. M. 622b.
- " — Dito met opschrift: belegering der stad Haarlem door de Spaensche 1572—1573 en 't uittrekken van Cap. Kenauw. M. 622b.
- " — Dezelfde naar en door S. Fokke. M. 618a.
- " **Kenau Simon Hasselaers** ten voeten uit, gemerkt fol. 10. M. 2195.
- " Dito kniestuk, vierreg. onderschrift, lat. en Holl., door S. Fokke met adres van A. Tolk.
- " **Noodmunten** van Haarlem, van Loon 1, bl. 161, 163, 165, 166.
- " — (Kabinet Dibbets).
- " **Geslachtswapen** van Hasselaar, van Asch en Asch van Wijk.
- " **Beleg van Alkmaar**. Met 15 reg. Holl. onderschrift en Afbeelding van den Spaanschen Stormbrug, uit Bor, le Clerc of Hooft.
- " **Beleg van Alkmaar** in 't jaar 1573 uit....

1572 1 April **Noodmunten** van Alkmaar. J. C. Philips f. et direx Ph. en J. Losel exc.

- 2 Afbeeldingen uit van Loon I. 167, 168, 174 en eene teekening.
- **Bossu, Maximiliaan Henninius**, Gouverneur van Holland links geharnast, lat. randschrift, 8 reg. Holl. onderschrift van achteren bedrukt.
- — Als voren met anderen text op de keerzijde.
- — Links in ovaal met 6 reg. Holl. onderschrift door J. P. uit van Meteren. II. 41.
- **Slach van Bossu** 1573 van Loon I. 170.
- " " " " " " " I. 169.
- **Zeeslag** tusschen den Graaf van Bossu en den Noordt Hollanders 11 en 12 October 1573. M. 652 b.

1574, 14 April **Lodewijk Graaf van Nassau** † 1574.

- — Links in ovaal geharnast lat. randschrift. 2 reg. Holl. onderschr. van achteren bedrukt.
- — Rechts in ovaal lat. randschr. van achteren bedrukt.
- — Links in ovaal geharnast 4 reg. Holl. onderschrift door J. P. uit van Meteren. I. 480.
- — Links in ovaal geharnast met voluten 2 regels Holl. onderschrift.
- — Links ter halver lijve ovaal geharnast met bevelhebbersstaf, latijnsch randschrift.
- — Dezelfde te paard van achteren bedrukt. M. 4464.
- **Don Louis de Requesens** ten voeten uit met lat. onderschrift en Hollandschen text C. v. Sichem sculps.
- — Uit le Clerc. M. 4468.
- — Uit Petit II. p. 270.
- — In ovaal met voluten.
- — In ovaal met lat. randschrift en 2 reg. Holl. onderschrift. M. 4467.
- — Dergelijke met 4 reg. lat. onderschrift.

1574, 14 Apr. **Slag op de Mookerheide** gem. fol. 311, door Franciscus van den Wijngaarde, uit Strada, nederl. oorl. 1646. M. 668.

" ——— Dezelfde met Italiaansch opschrift „Battaglia de Moch sotto il commendator Maggiore An. 1574. M. 667*.

Beleg en Ontzet.

1529—1604 **Van der Werff (Pieter Adr. zoon) Monument en Portret**, op gele zijde door Philippe. M. 6003—6004.

" ——— Afdruk zegelring.

" ——— Teekening in kleuren van het familiewapen.

" 3 Medailles ter eere van Van der Werff geslagen. Van Loon I. p. 120.

" ——— Dezelfde uit Bisot Medalische historie.

1574 **Heldhaftige daad van Van der Werff** door R. Vinkeles, gemerkt IV bedrijf 2de tooneel. M. 681.

" ——— Dezelfde grooter. M. 680 a.

" ——— Dezelfde naar J. Buys door T. Koning 15e zang. (1782).

" ——— Dezelfde naar J. Buys. 10e zang. 1781.

" ——— Dezelfde staalgravure van W. van Sensus uit het Ned. Museum. 1841. Pl. 1.

" **Van der Werff bij het beleg van Leiden** naar G. Wappers door P. W. M. Trap, premieplaat Hofdijk, Leydens wee en zegepraal.

" ——— Lith. naar v. Bree d. Desguerrois.

" **Andries Allertszn. Grafzerk Pieterskerk. Kneppelhout.** n°. 64. •

" **Kaerte van de belegering der stadt Leyden** door J. J. Bilhamer, gecopieerd op perkament door T. Reets, a°. 1717.

" ——— Dezelfde, gravure naar de voorgaande teekening. M. 671.

" ——— Dezelfde gekleurd.

- Digitized by Google

- Leidsche noodmunten.
 1574 — Idem uit van Loon. I. p. 188.
- " — Gasthuismunten uit Severinus.
- " **Teekening** naar de schilderij van Joris Van Schooten. Cat. sted. mus. n°. 2490.
- " **Teekening** van een draaibus en musket van Jan van der Does geteekend door Le Francq van Berkhey.
- " — Gravure naar de voorgaande teekening, met beschrijving.
- " **Jan van der Does**. Twee verschillende medailles uit van Loon. I. p. 200.
- " — Portret door C. Visscher. M. 1328. (zonder nummer).
- " — Portret door J. Houbraken. M. 1340.
- " **Baldez** door C. Visscher. M. 5554.
- " **Magdalena Moons**, zonder randen. M. 8715.
- " **Baldez** voor Leyden uit Nomsz, Willem den Ien, 13e zang, bladz. 287, reg. 13.
- " **Willem I**, ziek te Delft uit Nomsz, Willem den Ien, 14e zang, bl. 245, r. 16.
- " **Ontzettinge** der stad Leyden, Orlers 1e dr.
- " — Dezelfde met latijnsch opschrift: „Liberatio Urbis. Orlers 2e dr.
- " — Dezelfde — la delivrance de la ville, Delices.
- " — Dezelfde gemerkt bl. 424. Orlers 8e dr.
- " — " aan den bovenhoek 4 noodmunten, aan den anderen hoek verklaring.
- " **Onzet** van Leiden met 10 regels duitsch onderschrift, gemerkt 101.
- " Het ontzet door Romijn de Hooghe, uitgave J. Tangena met bijschrift. M. 672a.
- " — dezelfde, geteekend Romijn de Hooghe, Orlers 3e dr.
- " — Dezelfde, zonder adres, uit Fabricius redevoering. M. 672b.
- " Het ontzet van Leiden. A°. 1574. S. Fokke (1776), A. Fokke Simonsz. excud, uit Wagenaar. M. 692a.

- 1574   **Dezelfde**, proefdruk. 692b.
- "   **Het ontzet** der stad Leyden in 't jaar 1574. Grav. d. S. F(okke).
Geschenk van den Heer Smits van Nieuwerkerk.
- "   **Annonae importatio** — spijziging uit Meursius.
- "   ——— **Dezelfde**, zonder lat. opschrift. Orlers 1e dr.
- "   ———   "   uit de „délices”.
- "   ———   "   gemerkt 5, uit Orlers 3e dr.
- "   ———   "   de caryatide op zijde gewijzigd.
- "   **Het dankgebed** door Guilielm Hanius uit Orlers. 1e dr.
- "   ——— **Dezelfde**, gemerkt 6, Orlers. 3e dr.
- "   **Incarnationes**. Klinkdicht van C. van Aecken.
- "   **Afbeelding** van het **geschilderde glas** te Gouda, voorstellende Leidens ontzet, in 1683 door de Burgemeesters van Delft geschonken, naar S. C. Boetius door Tanjé. M. 693a.
- "   **Boisot** Extrait d'un livre intitulé le toison d'or, met teekening en afdruk in lak van zijn zegelring.
- "   ——— Idem Holl. vertaling met afbeelding van het **geslachtswapen** in kleuren.
- "   **Boisot** sneuvelt, naar J. Buys door T. Koning Nomsz. Willem de 1e, XVIIe zang, bl. 320.
- "   **Duivenbode** (**Willem Cornelisz. van**) Portret. Rechts naar A. Delfos door J. Houbraken.
- "   ——— **Wapen**, zooals het staat in den gevel op het Rapenburg tegenover de Vliet door J. van der Speyk.
- "   ——— **Hetzelfde** gekleurd.
- "   **Familiewapen** van W. Cz. van Duivenbode. Teekening in kleuren.
- "   Copie der **acte** waarbij aan Duivenbode het wapen verleend wordt. 8 Oct. 1578.
- "   **Ruitvormige draagpenning**, met bijchrift (gravure)

- 1574 **Draagpenning** met de voorstelling van Sanheribe val, uit van Loon. I. 194, 195.
- " — — Dezelfde uit Severinus.
- " Afbeelding van den **metalen pot** door Schaek in Lamenschans gevonden met bijschrift uit Francq van Berkhey, 't verheerlijkt Leyden.
- " — — Afbeelding in kleuren van zes **spaansche speelkaarten**.
- " **Teekening** in kleuren van een haring en een broodje, gemerkt J. v. L. 1575.
- " **Houtsnode** voorstellende twee mannen houdende het **wapen** van Leyden in de eene hand, in de andere haringen en brood met het bijschrift "Piero trompet".
- " **Medaille** op Willem I uit van Loon. I. 206.
- 1575, 6 Juni. 6 Januari 1575. Facsimile van het **Octroi** tot de stichting der Hoogeschool te Leyden dóór P. J. Mulder, 1875 uitg. J. C. Drabbe.
- " **Inwijding** der Universiteit tot Leyden. 1575. S Fokke. M. 697.
- " — — Dezelfde bij Pieter van der Aa.
- " — — " gemerkt Bl. 200. Orlers 3e dr.
- " — — " Groot formaat met de namen der voorgestelde personen er boven gedrukt. M. 696.
- 1576 **Het beleg van Woerden**. Hooft I. 454.
- " — — verschillende **noodmunten**.
- 1577 **Penning** geslagen op de ontheffing der belasting van den 10en penning door Prins Willem, van Loon I.
- " **Anna van Saxen** † 1577. In ovaal rechts naar Ant. More en H. Pothoven door J. Houbraken (1757). M. 96.
- " **Charlotte van Bourbon**, penning van Loon.
- 1577—1578 **Don Jan van Oostenrijk**, stadhouder van 1577—1578. Te paard, links, van achteren bedrukt.
- " — — Links geharnast in ovaal, lat. randschrift, 2 reg. Holl. onderschrift.

Don **Jan van Oostenrijk**.

1577—1578 — Rechts geharnast, uit Le Clerc. I. 17. M. 2741.

" — Medaille van Loon. I. p. 178.

" **Waerachtighe conterfeytinghe . . . van de . . . visschen aenghecomen den XXII dach Novembre anno 1577, met beschrijving.**" **Willem Cornelius van Dulvenbode.** Wapenbord, teekening in kleuren.

" — Hetzelfde kleiner.

" — Hetzelfde, Kneppelhout. Pieterskerk.

1578—1592 **Alexander Farnesius**, Hertog van Parma. II. 258.

" — Links te paard, gemerkt n°. 7 (M. 1633).

" — Rechts, geharnast, in ovaal, lat. randschrift, 4 reg. Holl. onderschrift.

" — Links, geharnast, in lauwerkrans naar Adriaan van der Werff, door P. à Gunst. M. 1685.

" — Dezelfde, rechts uit le Clerc. I. n°. 20. M. 1636.

1579 **Hadrianus de Sainctienoys**, genaamd "La Deur" grafmonument, teekening in kleuren.

" — Hetzelfde, uit Kneppelhout.

VIERDE TIJDVAK (1581—1795).*Nederland tijdens de Republiek.**a. Onder Willem den eerste (1581—1584).*1581 Historieprent, doelende op de bevrijding van **Nederland** van het Spaansche juk. Alva treurende op een zetel, links Matthias van Oostenrijk, rechts Oranje te paard. M. 795.1581—1584 **Franciscus Valesius**, François Valois, heer van Anjou. Petit II. 441.

" — Van Loon I. bl. 292.

1583 **Louise de Coligny**, naar Mic-evelt door J. Houbraken.

- Louise de Coligny.**
 1588 ——— Dezelfde, naar Joh. de Visecher met onderschrift van G. Brandt. M. 103.
- 1584 **Willem I** te Delft vermoord door Balthasar Gerards uit le Clerc Tom. I n°. 20. M. 885c.
- " **Balthasar Gerards**, portret met de pen geteekend, in Medaillon rechts, met bijwerk.
- " **Aanslag** van Balthasar Gerards in twee afdeelingen, dood van den prins en vlucht van Balthasar.
- " ——— Aanslag; door A. van der Laen. M. 889.
- " ——— " ; " S. Fokke. M. 886a.
- " **Afbeelding** van de **trap** van het **Prinsenhof** te Delft waar Willem I werd vermoord. Ets naar Bosboom door Arendsen.
- Geschenk van Dr. R. Fruin.
- " **Grafmonument** van Willem I te Delft. De kostelijke Grafstede, enz. uit le Clerc Tom. I. n°. 21.
- " ——— Tombe des princes etc. door Swidde gem. fig. A.
- " **Kunstrijke graftombe** enz. met vers van N. van Frankendaal.

b. Onder Maurits (1585—1625).

- 1585—1625 **Maurits**. In ovaal, gewerkte rand, links, naar P. Soutman door J. Suyderhoef.
- " ——— Te halver lijve rechts, gekleurd naar J. Mierevelt, door J. Muller (1612).
- " ——— In ovaal, rechts naar Mierevelt door P. Tanjé (1748). M. 118.
- " ——— Links met zinnebeeldig randwerk, waaronder de voorstellingen zijner veldalagen, met vers van Fr. Grotius.
- " ——— als veldheer te paard door Egbert de Paendre, uitgave R. de Baudous, 3 reg. lat. onderschrift. M. 112*.
- " ——— Uit Petit. Deel II. 560.
- " ——— Rechts te paard, van achteren bedrukt.
- " ——— Links, in ovaal met bijwerk, 5 reg. lat. onderschrift door Matham. M. 112.

Maurits.

- 1585-1625 — Links, in ovaal, met van achteren franschen text.
- " — Links, in ovaal, met 3 reg. Holl. onderschrift, van achteren bedrukt.
- " — Rechts in ovaal (J. Punt), uit van Meteren IV. 191.
- " — Rechts in ovaal door Crispiaan van den Queboren, M. 140.
- " — Links in ovaal door J. Houbraken. M. 185.
- " — Rechts in ovaal door H. Hondius (1608).
- " — Rechts in ovaal boven aan zijn wapen, 2 reg. lat. onderschrift.
- " — Links, in ovaal, uit de Alma.
- " — Rechts, in ovaal met voluten.
- " **Wapen van Prins Maurits met de zinspreuk: „Jc maintiendrai”,** keerzijde van 't titelblad van: les *Genéalogies des illustres Comtes de Nassau* 2e ed. Amstr. Jean Jeanz.
- " — Hetzelfde van achteren bedrukt „Maurits . . . zijn leven en bedrijf” uit Wilh. en Maurits van Nassau haar leven en bedrijf. Amst. 1651.
- 1585 **Zinneprent.** Prins Maurits tot Stadhouder verheven door de Staten van Holland. M. 926.
- " **Rembertus Dodonaeus,** Grafmonument in de Pieterskerk, teekening in kleuren.
- " — Hetzelfde uit Kneppelhout.
- " **Leycester,** Robert Dudley Graaf van. Rechts met baret in Lauwerkrans uit Le Clerc I. n°. 24. M. 3173.
- " — Links te paard van achteren bedrukt.
- " — Rechts geharnast met baret in ovaal lat. randschr. Holl. onderschr. van achteren bedrukt.
- " — Petit II. 525.
- " — Links met baret in ovaal door J. P. uit van Meteren IVe deel p. 303.
- " — uit Scriverius (1646).
- " **Aankomst van Leycester te Vlissingen** door S. Fokke. Wagenaar VIII p. 112. M. 931 a.

- 1586 **Medalles** uit van Loon I. p. 328.
- " **Walrave van Brederode**, Borstbeeld rechts, lat. randschrift 5 reg. fransch onderschr. door Henricus Hondius (1608). M. 707.
- " ——— Dezelfde kleiner.
- 1587 **Maria Stuart** † 1587. Borstbeeld rechts in ovaal, lat. randschrift 2 reg. Holl. onderschrift, van achteren bedrukt.
- 1588 Het beleg van **Bergen op Zoom** uit Le Clerc I, 27 (door J. Luyken.) M. 412.
- " ——— Hetzelfde gemerkt B. D(olendo) Wilh. en Maurits p. 49.
- " **De onoverwinnelijke vloot**. Lat. opschrift „Classis Hispanica enz. uit Wilhelm en M. p. 19.
- " ——— Teekening van den **Wimpel** door Pieter van der Does veroverd. Zie Cat. sted. museum n°. 2600.
- 1590 **Breda**, verovering van het kasteel van Breda (door Jan Luyken) fol. 1 N°. 29. M. 9856.
- " ——— Dito oude gravure boven het kasteel gedrukt. **BREDA** (M. 992).
- " ——— kleine kaart van het beleg, in den hoek „Breda" in voluten.
- " ——— Penningen uit van Loon I. 408. 409.
- " ——— Dergelijke gewijzigd uit Bizot.
- " **Verrassing van Breda**. Titelpr. uit Jac. Duym. „Cloeckmoedige en de stoute daet van 't innemen" enz. (1606).
- 1591 Beleg van **Zutphen** (door Dolendo) Wilh. en Maurits. p. 83.
- " ——— dergelijke gemerkt boven aan 259.
- " Beleg van **Deventer** (door Dolendo) Wilh. Maurits p. 87.
- " Beleg van **Hulst**, onderaan een gezicht op de stad.
- 1592—1594 **Ernestus van Oostenrijk**, Stadhouder. Uit Petit II. 626.
- " ——— Links te paard gemerkt n°. 12.
- " ——— Uit Le Clerc tom 1 n°. 31.
- " ——— Gedenkpenningen.

- 1592 Beleg van **Koeverden** gemerkt 268.
- 1593 Beleg van **Geertruidenberg** door Dolendo. Wilh. en Maurits p. 105.
- " ——— Dezelfde.
- " ——— „ gemerkt 272.
- " ——— Penning van Loon I. p. 437.
- " **Maurits** voor Geertruidenberg naar J. Buys door R. Vinkeles, Kok, vaderl. woordenb. dl. XVII. pl. II M. 1023 a.
- " **Nicolaus Stockius** (Rector Gymnasii) Grafmonument teekening in kleuren.
- 1549 Het Beleg der stad **Groningen** gemerkt 1 n°. 30. M. 1031.
- " ——— Dergelijke kleiner gem. 364.
- 1595 **Thyman Jansz. van der Graft**. Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout.
- 1595—1620 **Willem Lodewijk**, Graaf van Nassau. Links geharnast in ovaal lat. randschrift, Holl. onderschr. van achteren bedrukt.
- " ——— Links geharnast in ovaal lat. randschrift van achteren bedrukt.
- " ——— Rechts geharnast in ovaal met voluten.
- " **Filips van Nassau** † 1595. Links in ovaal met lat. randschr. van achteren bedrukt.
- " ——— Rechts in ovaal d. (J. P.) uit v. Meteren.
- " Slag bij **Calis Malis** onder Jhr. Jan van Duyvenvoorde Heer van Warmond. Wilh. en Maurits. p. 129.
- 1596 **Overwintering** op Nova Zembla 4 plaatjes gemerkt 1—4 uit Wilh. en Maurits p. 121.
- " **Franciscus de Mendoza** uit Le Clerc tom I n°. 36. M. 3546.
- " ——— Dezelfde rechts in ovaal lat. randschrift van achteren bedrukt. M. 3545.

- 1596 Gravure, voorstellende **Albert, Isabella en Mendoza** met 5 reg. Holl. opschrift „Afbeeldinghe hoe den Eerst-hertoghe Albertus enz.
- 1597 **Albert van Oostenrijk en Isabella van Spanje** naar P. P. Rubens door J. Suyderhoef.
- „ **Albertus 1**, archidux Austriae. Borstb. links in ovaal met randwerk naar P. Soutman door N. van Sompel. 1644.
- „ **Isabella Clara Eugenia** uit Le Clerc. 1 N°. 85. M. 2716.
- „ Dezelfde met **Albert** te paard, van achteren bedrukt.
- „ **Albertus**, uit Le Clerc I. N°. 34. M. 65.
- „ ——— Dezelfde in ovaal links, lat. randschr. 2 reg. Holl. onderschrift.
- „ **Isabella** in geestelijk gewaad naar A. van Dijk door P. van Sompel.
- „ ——— Dezelfde, kleiner in voluten.
- „ Slag bij **Turnhout** door J. Luyken, Le Clerc I. N°. 34. M. 1095b.
- „ ——— dito door (Dolendo) Wilh. en Maurits p. 137.
- „ Beleg van **Bredevoord** Wilh. en Maurits p. 148.
- „ Beleg van **Oldenzaal** Wilh. en M. p. 150.
- „ Beleg van **Lingen**. Wilh. en M. p. 142.
- 1598 **Waerachtige** afbeeldinghe van de gestaltenisse des vijants leger tot Rossum, kaartje omgeven door drie kolommen text. M. 1096.
- „ **Gedenkpenning** op Philips II. van Loon I. 508.
- 1598—1619 **Philips III.** Uit Le Clerc I. n°. 37. M. 4175*.
- „ ——— Naar P. Soutman door J. Suyderhoef.
- „ ——— Scriverius (1677) II. 560.
- „ **Gedenkpenning** uit van Loon I. 513.
- 1599 Medaille op **J. Lipsius** van Loon I. 536.
- „ Beleg van **Schenkenschans** met een gezicht op de sterkte.

- 1599 Beleg van **Bommel** gemerkt 302.
- " De stad **Allegonda** op de Canarische Eilanden, ingenomen door Pieter van der Does, oude gravure met het opschrift: *Insula de Gran Canaria*. Wilh. en Maurits p. 167.
- " — Dergelijke gemerkt Tom. 1 n°. 38, uit Le Clerc I. M. 1106b.
- " Beleg van **Gennep** 4°. Grav.
- " **Jannetgen Dominicus dochter**, Grafzerk Pieterskerk Kneppelhout n°. 179.
- " **Simon Pouwels Byman**, Grafzerk Pieterskerk Kneppelhout n°. 16.
- " **Maretgen Cornelis dr. van Heemskerk** en haar man **Pieter Paedt(s)** (1600). Grafzerk Pieterskerk Kneppelhout n°. 24.
- 1600 **Zinnebeeldige voorstelling van de overwinning van Prins Maurits naar J. Saenredam door Claes Visscher.**
- 1600, 2 Juli Slag bij **Nieuwpoort** in twee afdeelingen, verschillende opschriften en den titel „*Tabula Praelii etc.*” Wilh. en Maurits p. 195.
- " Het nemen der **Zwarte Galeye** op de Schelde, Wilh. en Maurits p. 219.
- " 22 Juli Vloot bij **Nieuwpoort** met den titel „*Classis bis mille etc.*” Wilh. en Maurits p. 185.
- " **Prins Maurits** en **Hendrik** op Walcheren met den titel „*Afbeeldinge hoe zijne pr. Excell., enz.*”
- 1601 Slag bij **Bantam** (door Dolendo), Wilh. en Maurits p. 227.
- 1601—1604 Beleg van **Ostende**, onderaan een zeegezicht en onderschrift „*Het beleg van Oostenden*”.
- " Beleg van **Ostende**, gezicht op de stad, klein 4°.
- " — Hetzelfde d. Dolendo, Wilhelm en Maurits p. 233.
- " **Daniel de Hertaing**, Gouverneur van Ostende, uit Fleming, Ostende, Holl. randschrift en fransch onderschrift.

- 1600 **Johan van Loon** " " M. 3287.
 " **Frederic van Dorp** " " M. 1359.
 " **Filippe Vleming** " " M. 5727.
 " **Jacobus van der Meer** " " M. 3517.
 " **Pieter van Gieselles** " "
 " **Anthony Uwtenhoven**
 " **Francis Veer** " " M. 5534.
 " **Jacques de Buurii** " " M. 847.
- 1601 **Beleg van Rynberck** (door Dolendo) Wilh. en Maurits p. 141.
 " — Hetzelfde klein 4°.
 " " gemerkt 292.
 " **Beleg van Meurs** (door Dolendo) Wilh. en Maurits p. 145.
 " **Prof. Johannes Heurnius**, grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout N°. 198.
- 1602 **Spinola**. Borstbeeld links in gewerkten rand naar A. van Dyck door J. Louys.
 " — Hetzelfde uit Le Clerc.
 " — Links geharnast naar A. van Dijk door L. Vorstermam. M. 5100.
 " Het nemen der **Spaansche galijen** op de Schelde door J. Luyken uit Le Clerc. M. 1147.
 " — Hetzelfde uit Wagenaar deel IX. p. 122. M. 1198b.
 " **Joos de Moor**, vice-Admiraal van Zeeland door J. Houbraken, Wagenaar deel IX. p. 158. M. 8722.
 " **Begroeting** van Spinola door Prins Maurits, wintergezicht, proefdruk Wagenaar.
 " **Beleg van Grave** naar Floris Balthasar, Wilh. en Maurits p. 263.
 " — Hetzelfde gemerkt 350.
 " **Elysabet Claes** Dr. Huysvrouw van (Claes) Cornelisz. van Noordt, Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout n°. 182.

- 1603 **Mathys Harmensz. van Crenenburch. Grafz.** Pietersk. Kneppelhout n°. 66.
- 1604 Beleg van **Sluys** gemerkt 358.
- 1605 **Pieter Bonnet** van Ypere, Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout n°. 120.
- 1607 Slag bij **Gibraltar** (door Jan Luyken). M. 1243.
- " ——— Dezelfde (door Dolendo), Wilh. en Maurits p. 806.
- " **Jacob van Heemskerk** door J. Houbraken. Wage- naar IX. p. 254. M. 2226.
- " **Grafmonument** gemerkt fig. b. M. 2229.
- " ——— getiteld „t graf van Heemskerk”.
- " **Medaille** uit het kabinet van Dibbetz.
- " Beleg van **Aerdenburg** gem. 508.
- 1608 Aankomst der Spaansche gezanten, door S. Fokke. Wage- naar IX. 320. M. 1250b.
- 1609 **Justus Josephus Scaliger**, Grafmonument gravure.
- " ——— Hetzelfde, teekening in kleuren.
- " ——— Hetzelfde, lith. uit Kneppelhout.
- " ——— Opschr. grafzerk Kneppelhout N°. 15.
- " ——— Aanteekening Kneppelhout N°. 78.
- " **Carolus Clusius**, grafmonument, teekening in kleuren.
- " ——— Hetzelfde uit Kneppelhout.
- 1610 **Foy van Brouckhoven**, Grafzerk Kneppelhout.
- " Beleg van **Gulik**. Grav.
- 1612 Kaert van de **Caraïben**, Cuba enz. met betrekking tot de Zeeslagen. Teekening.
- 1613 **Ceremonien des kousenbandts** gem. 394.
- " ——— dito groot formaat. Wilh. en M. p. 345.
- 1616 **Andreas Baccherus**, Grafmonument, teekening* in kleuren.
- " ——— Hetzelfde, Kneppelhout.
- " ——— Grafzerk, Kneppelhout, N°. 156.

- 1616 **Petrus Bockenberg**, grafmonument, teekening in kleuren.
- " ——— Hetzelfde, uit Kneppehout, met bijchr.
- 1617 **Henricus Goltzius**, Borstbeeld rechts met randwerk door J. Suyderhoef. M. 1898.
- " Dezelfde uit van Mander.
- 1618 **d'Arminianze schans** tot Leyden, uitgave J. Tangena met verklaring. M. 1827b.
- " ——— Met fransch vers en Holl. verklaring, uitgave 1618. M. 1828.
- " ——— Dezelfde uit les Délices.
- " **'t Arminiaens testament**, Muller 1829 met verklaring.
- " ——— H. Focken exc. M. 1829c.
- " **„Praalbeeld voor den vader des vaderlands”** met vers van W. t. H.
- " ——— Idem volgens J. Oudaen. M. 1896.
- " **Rad** met d'ouwe trouwe geus, enz. M. 1859.
- " **De Warminiaen**, monster voorstelling. M. 1855.
- " **D'arminiaensche Dreckwahgen** met verklaring. M. 1852b.
- " ——— Dezelfde, kleiner. M. 1853.
- " **D'Arminiaensche Uytvaart**. M. 1410.
- " **D'grote Zeeff**. M. 1361.
- " **Rechtveerdighe sifte**. M. 1860.
- " Gravure afdruk der koperen plaat. Catal. Sted. Mus. N°. 2604.
- 1619 **Joan ab Olden Barnevelt**, Portret actatis 72, met twee voorstellingen aan weerszijden als M. 3966.
- " ——— Portret rechts in gewerkten rand naar Mierevelt door Delf. M. 3961.
- " ——— Klein portret links.
- " ——— gedenkpenning uit v. Loon III, bl. 109 enz.

- 1619 **Aankondiging** van het doodvonnis naar J. Buys door R. Vinkeles (1787). Kok vaderl. woordenb.
- " ——— Hetzelfde proefdruk.
- " **Onthoofding** door B. Picart (1728). M. 1391d. Uit Le Clerc.
- " ——— Portret in medaillon met voorstelling van de onthoofding naar J. Buys door R. Vinkeles. M. 3980.
- " **Maria van Utrecht**, echtgenoot van J. van Oldenbarnevelt naar Mierevelt door R. Vinkeles (1772) uitgave P. van der Eyk en D. Vijgh. M. 3988.
- " ——— Portret rechts met Lat. randschrift, 3 reg. Holl. onderschrift. Daar rondom gedrukt de namen der rechters. M. 3970.
- " **Justitie** aan Jan van Oldenbarneveld geschiet; door Claes Visscher. M. 1384.
- " **De wed. van Oldenbarneveld** vraagt genade voor haar zoon; door B. Picart (1728) gemerkt tom. II. p. 240. Uit Le Clerc.
- " **Renemus ab Oldenbarneveld**, Portret rechts in ovaal, Lat. randschrift, 3 reg. Holl. onderschrift. M. 3991.
- " **Gezicht op Loevesteyn** naar C. P. door H. S. (Tirion).
- " ——— Dergelijke " " " "
- " **Het huis te Loevesteyn** a°. 1619 benevens het vervoeren van Hugo de Groot naar J. Verstegen door C. Philips Jacsz.
- " **Hugo de Groot** in metselaars gewaad en afbeelding van zijn huis naar A. Delfos.
- " ——— **Gedenkpenningen**, v. Loon II. bl. 185, 291.
- 1623 **Afbeelding der Justitie** soo tot Leyden als Rotterdam. M. 1500a.
- " ——— **Dezelfde**, proefdruk. M. 1500b.
- " **Hendrik Slatius** met den titel „waerachtig verhael hoe Hendric Slatius” door Claes Visscher. M. 1499b.

- 1623 **Cort verhael en de afbeeldinghe der Justitie gheschiet in Mey 1623 in 's Gravenhage, door Claes Visscher. M. 1494c.**
- " **Een Justitie over enighe arminiaensche verraders geschiet in 's Gravenhaech met verklaring Claes Jz. Visscher, fransch vers van A. Lancel. 1495b.**
- " **De Armeniaensche slange met den titel "Clare afbeeldinghe" enz.**
- 1619—1665 **Philips IV uit Le Clerc.**
- " ——— **Dezelfde van J. Houbraken. Wagenaar Deel XI. p. 435. M. 4177.**
- " ——— **In Ovaal, met voluten.**
- " ——— **Dezelfde naar P. P. Rubens door J. Louys en Elisabeth door denzelfden.**
- 1620 **Graftombe van Willem Lodewijk graat van Nassau.**
- " **Anna van Berchem (vrouw van Rijnsburg) grafmonument. Teekening in kleuren.**
- " ——— **Hetzelfde Kneppelhout.**
- 1620—1682 **Ernst Casimier. Scriverius 1646 bl. 235.**
- " ——— **Dezelfde in ovaal met voluten.**
- " ——— **Links in ovaal; lat. randschrift 3 reg. Holl. onderschrift; van achteren bedrukt.**
- 1621 **Medaille op Maurits als vlootvoogd.**
- 1622 **Het Spaansche leger verslagen bij Bergen op Zoom 3 Oct. met het opschrift "Des Spagnjaerts heyr" enz. M. 1471.**
- 1624 **Thomas Erpenius, Grafmonument, teekening in kleuren.**
- " ——— **Hetzelfde uit Kneppelhout.**
- 1625 **Het leger in lange straet met verklaring. M. 1528.**
- " **Het veroveren van San Salvador door Admiraal Wilkes, Wilh. en Maurits p. 413.**

- 1625 **Rennerus Bontius**. Grafmonument, teekening in kleuren.
- " **Cornelis Arentzoon van Immerzeel**. Grafzerk Pieterskerk. Kneppelhout. n°. 92.
- " Het titelblad uit Commelijn's leven van Wilhelm en Maurits (1652).
- " **Begravenis** van Prins Maurits in de kerk te Delft. Groot formaat. Wilh. en Maurits. p. 417.
- " — Dito klein formaat gemerkt 455.

c. Frederik Hendrik (1625—1647.)

- 1625—1647 **Geslachtswapen** van Frederik Hendrik door P. Soutman.
- " **Portret** rechts naar P. Soutman door J. Suyderhoef.
- " — Rechts naar Mierevelt d. P. Tanjé. M. 169.
- " — Rechts in ovaal van achteren bedrukt lat. randschrift 7 reg. lat. onderschr. gem. fol. 410.
- " — Dezelfde rechts lat. randschr. 2 reg. lat. onderschrift.
- " — Links in medaillon met bijwerk 3 reg. fr. onderschrift door B. Picart M. 160.
- " — Links in ovaal uit Le Clerc gravure B. Picart. M. 173.
- " — Links in ovaal met voluten.
- " — Links in ovaal door J. P. uit van Meteren. fol. 332.
- " — Links in ovaal door J. Houbraken. M. 174.
- " — Links in ovaal, lat. randschrift, 5 reg. Holl. onderschrift naar Henricus Hondius.
- " — Links in ovaal, lat. randschrift van achteren bedrukt.
- " — Kniestuk rechts naar A. van Venne door W. Delphus. M. 152.
- " — Links in ovaal naar Ger. van Hondthorst door C. Vischer M. 175.
- " Zijn echtgenoot **Amalia van Solms** door denzelfden.
- " — Dezelfden, beiden uit van Loon II. 159.

- 1625—1647 **Amalia van Solms** naar G. van Honthorst door J. Houbraken M. 196.
- " ——— Dezelfde naar Ant. van Dijk door Coenraed Waumans. M. 192.
- " **Loisa**, oudste dochter, naar G. van Honthorst door C. Visscher.
- " Haar echtgenoot **Fredericus Wilhelmus** Markgraaf van Brandenburg naar G. v. Honthorst door C. Visscher.
- " **Albertina Agnes** 2e dochter van Prins Hendrik naar G. van Honthorst door C. Visscher.
- " **Henriette Catharina** (3e) dochter van Prins Hendrik naar G. v. H. door C. V.
- " **Maria** 4e dochter naar G. v. H. door C. V.
- 1625 **Eed aan de Staten van Holland met het opschrift „Zijn Hoogheydseedt”** Commeleyn, 1652.
- " ——— Dergelijke met den titel „afbeeldinghe hoe de nieuwe Stadthouder” enz.
- " ——— Titelblad met zinnebeeldige voorstelling de faam heeft aan de trompet een vaandel met opschrift „Frederik Hendrik van Nassau prins van Orangien. Zijn leven en bedrijf.” Titelblad van Commelyn, 1652 (M. 1550).
- 1627 **Het nemen van de Suykerprijzen in de baai Todos los santos. I. fol. 23.** Commelyn (1552) M. 1561.
- " ——— Dito gemerkt 410.
- " **Beleg van Groll.** Plattegrond der vesting genaamd Grolla uit Jan Blaeu.
- " ——— Dezelfde Groll met omgeving. M. 1567.
- " ——— Idem getiteld „beleg van Groll” door Franciscus Van Schooten.
- " ——— Afbeelding der legerperken voor Groll.
- " ——— Dito getiteld „belegeringhe der starcke stadt Groll” Commelyn. (1652.) M. 1571.
- " ——— Dergelijke kleiner. 4°.
- " ——— Medailles van Loon. Deel II. bl. 170.

- 1627 **Everardus Bronchortius**. Grafmonument, teekening in kleuren.
- " ——— Hetzelfde Kneppelhout.
- " **Beatrix Cornelis**. Dr. Huysvrouw van Ewout Henricxz Craen, Notaris. Grafzerk Pieterskerk. Kneppelhout. n°. 188.
- " **Willebrordus Snellius**, teekening in kleuren.
- " ——— Hetzelfde Kneppelhout.
- 1628 **Johannes Fredericus Gasigebie**, teekening in kleuren.
- " **Pieter Adriaensen Ita** vermeestert twee Hondurosvaarders, met den titel „Afbeeldinghe in wat maniere” fol. 37. Commelijn (1652.) M. 1592.
- " Borstbeeld van **Piet Hein** als Vlootvoogd, twee reg. Holl. onderschrift.
- " **Piet Hein** veroverd de zilver vloot.
- " ——— Hetzelfde met den titel „Afbeeldinghe in wat maniere”, boven aan een portret van Piet Hein, medaillon. Commelijn. (1652).
- " ——— Afbeelding van een **scheepsdrinkhoorn**.
- " **Medailles** uit van Loon. Dl. II. bl. 173.
- " **Graftombe** te Delft door W. Smidde, gemerkt fig. C.
- 1629 Beleg van **'s Hertogenbosch** getiteld: „Obsidio et expugnatio Silvae Ducis etc.”
- " ——— Hetzelfde met den titel: „Beleegeringe van de stad Hertogenbosch” fig. 9. fol. 89. C. (1652).
- " ——— **Medailles** uit van Loon. Dl. II. 180, 193.
- 1630 **Utrechtsche Almanak** met uitgewerkten rand, bovenaan de Bossche maagd geknield voor Frederik Hendrik, getiteld: eenen nieuwen plackalmanach, Utrecht 1630.
- " Prent getiteld **victori waeghen** van den doorluchtigen Prince van Orangie, Grave van Nassau etc. auctore Adriaen van der Venne. M. 1647.

- 1630   **Medaille** op Frederik Hendrik, van Loon, Deel. II. bl. 193.
- 1630 of 1631 **Graaf Jan van Nassau** geslagen en ghevanghe bij Wezel. fig. 11. fol. 102. Commelijn. (1651.)
- 1631   **De Slach op 't Slaeck** gemerkt fig. 12. fol. III. Commelijn. (1652). M. 1675.
- "   ——— Dezelfde. Het slach op 't Slaeck. fig. 12. fol. III. Commelijn. (1651). M. 1674.
- "   ——— Dezelfde. Slag op 't Slaak.
- "   Teekening van de **Grafzerk** in de Hooglandsche kerk van **Justinus van Nassau**.
           N. B. Helm en handschoenen berusten bij den Heer van der Chijs te Dordrecht.
- 1632   **Beleg van Maastricht**.
- 1632—1640 **Hendrik Casimir** ovaal in voluten.
- "   ——— Dezelfde J. Houbraken. M. 437.
- 1632   **Afbeeldinge van de vrede-maeckers** uit Brabant. 4 December 1632. M. 1707.
- 1634   **Ferdinandus** infant van Spanje, Cardinaal.
- "   **Spotprent** uit Vondels Hekeldichten. Amersfoort 1736. p. 131, begraving van den hond van Schout Bont (Willem de Bont 1634).
- "   Afbeeldinge van de **Cabo St. Augustin** met haar fort. Commelijn (1652) fig. 18. fol. 199.
- "   Afbeeldinghe van **Pariba** en de fort. Commelijn. (1652). I. fol. 209.
- 1636   **Jacob Cats**, dichter raadpensionaris J. Houbraken. M. 983.
- 1637   **Medaille** op de overgave van **Breda** aan Frederik Hendrik, van Loon. Dl. II. bl. 238.
- "   **Maerten Harpertsz. Tromp**. Rechts in ovaal, Le Clerc. Dl. II. 355.
- "   ——— In ovaal met voluten.
- "   ——— Rechts in ovaal uitgave B. mon Cornet.

- 1637 **Witte Cornelius de With**, naar H. Sorch, door J. Houbraken.
- " — Links in ovaal, 2 reg. fr. onderschrift, uitgave B. mon Cornet.
- 1638 Zeeslag in **Duyns**, 2e deel fol. 64. Commelijn (1652). M. 1804.
- " Zeeslach voor **Duynkercke**, 2e deel fol. 34. Commelijn (1651). M. 1796a.
- " — Dezelfde met den titel „Duynkercka praecipuus totius flandriae portus”.
- 1640 **Antonius Thysius**, Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout 167.
- 1640—1664 **Willem Frederik** van Nassau in ovaal met voluten.
- " Verovering van „**Olinda en Fernambouck**”.
- " Dezelfde gemerkt fig. III. fol. 100. Commelijn (1652). M. 1659a.
- 1641 **Vertrek** van het Spaansche garnizoen van Gennep naar Venlo met den titel „hoc ordine atque hac forma” enz. naar Jacob Martz de Jonge en C. Vijscher.
- " — Dezelfde het Spaens guarnizoen enz. gemerkt n°. 4.
- " — Dezelfde gemerkt n°. 3.
- 1641 **Prent** getiteld „den uyttocht van Sas van Gendt”.
- " — Dezelfde kleiner.
- " Afbeelding van het fort **Sandberg**.
- " " " **Kildrecht**.
- " " " **Spinola**.
- " Veroveringe van **St. Paulo in Angola**, en de St. Thome Anno 1641, gemerkt II. deel fol. 177. Commelijn (1652).
- " Het **Huwelijk** van Willem II met de dochter van Carel Stuart. Commelijn. (1651) II. p. 87. M. 1834a.
- " **Elisabeth** Koningin van Boheme. Links in ovaal met lat. randschr. en 8 reg. lat. onderschr. van C. Barlaeus. (Zij verliet Leiden in 1641).

- 1642 **Jacob van Brouhoven**, grafmonument, teekening in kleuren.
- " ——— Hetzelfde, Kneppelhout; met opschrift.
- 1644 Wapen van **Buys**, op een grafzerk in de Pieterskerk, Kneppelhout n°. 3.
- " Beleg van „**Sas van Gent**”.
- " **Fac Simile** van een uitnoodiging en reglement voor een ten jare 1644 in den Kloveniersdoelen (te Dordrecht) te houden schietwedstrijd”; op het origineele exemplaar staat aan de achterzijde in HS. uit denzelfden tijd „Men sal dese Caerte bestellen in den Doele tot Leyde”.
- Geschenk van den Heer J. A. Smits van Nieuwerkerk en Mr. S. van Gyn.
- 1645 Graftombe van **Hugo de Groot** (te Delft), te Delft bij Jan de Groot (1786). H. v. Zwoll, del., J. v. Dr. Spruit, schulp. met bijschrift.
- " Gedeelte van een kaart van Vlaanderen, voorstellende de positie van het leger van Prins Maurits met eene afbeelding van het overcome van syn hoogheyt over de Schelde by Dendermonde door A. Santvoort”. M. 1903.
- 1646 **Johannes Polyander a Kerchove**, grafmonument teekening in kleuren.
- " ——— Hetzelfde, Kneppelhout.
- 1647 **Ewaldus Schrevelius**, grafmonument, teekening in kleuren.
- " **Walraven van Brederode** en zijn echtgenoot naar Ger. Honthorst door P. Soutman.
- " **Ludevica Christina van Solms**, door dezelfden.
- " **Dodelycke Uytgang** van syn hoogheyt Frederik Hendrik naer A. v. d. Venne door C. van Dalen. M. 1922b.
- " **De laatste lijkplicht** van zijn hoogheyt (Prins Frederik Hendrik), uitgave Francoy van Beusekom. Comme-lijn (1652). M. 1925.

d. Willem II. (1647—1650).

1647—1650 **Willem II.** Naar G. Hondthorst door P. Tanjé.

- " — In ovaal met voluten.
- " — Naar Hondthorst door C. Visscher en zijne echtgenoot **Maria**, dochter van Karel den Eersten, door dezelfde.
- " — **Maria** naar G. Hondthorst door J. Houbraken.
- " **Marijtgen Dircx dr. van Vesanevelt**, Huysvrouw v. d. Heer Cornelis Claese v. Noordt Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout n°. 181.

1650 **Jacob de Witt**, Burgemeester van Dordrecht naar A. Schouman door J. Houbraken.

e. Willem III. 1650—1702.

1650—1702 **Willem III.** Als klein kind, 3 jaar oud, naar C. de Pas door A. Sjoertsma.

- " — Als kind met hoed met veder, naar G. Hondthorst door J. Suyderhoeff.
- " — Als jongeling naar A. Rageneau door P. Philippe.
- " — Naar Wijssing en Sanders door P. Tanjé. M. 287.
- " — Rechts in Medaillon met bijwerk, 4 reg. Holl. vers door G. Laire.
- " — Zwarte kunst links in ovaal, met opschrift in de vier hoeken, 1679.
- " — Links in medaillon, het wapen er boven, 4 reg. lat. onderschrift. Gravure Edelineck.
- " — Rechts in lauwerkrans: 2 reg. Holl. onderschr.
- " — Links in ovaal met voluten.
- " — Te paard rechts, 3 reg. Fransch onderschrift, uitgave P. Tamesius.
- " — Zw. kunst, links in ovaal als koning, door J. Smith uitg. Cowper.
- " — Buste naar Joh. Brandon door P. van Gunst.

Willem III.

- 1650—1702 — Zwarte kunst, rechts in ovaal, fr. en Holl. randschrift door J. Gole.
- " — Links te paard, Zw. kunst, Holl. onderschrift door J. Gole.
- " **Geslachtswapen** in kleuren.
- " **Cornelis Tromp** (admiraal). Ter halver lijve naar J. de Bane door H. Bary. M. 5416.
- " — dezelfde naar A. Schouman door J. Houbraken. M. 5430.
- " — Zwarte kunst, in ovaal, Holl. randschr. door J. Gole.
- 1651 Zerk van het familiegraf van 's **Gravesande**. Pieterskerk, Kneppelhout n°. 147.
- " **Aelbrecht van Hoogheveen**, grafzerk, Kneppelhout n°. 4.
- 1652 **Jacob Coertgen**, Bode van Rijnland. Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout n°. 122.
- " **Carolus Niellius** naar T. Keyser door C. de Vos. M. 3858.
- " — Dezelfde door J. de Leeuw. M. 3859.
- 1653 Zeeslag omtrent **Poortland**, waar boven het gelauwerd portret van Maarten Hz. Tromp in medaillon, uitgave Rombout van den Hoeje.
- " **Graftombe** van Tromp in de kerk te Delft naar J. van Campen door C. van Dalen. M. 5460.
- " — Dergelijke kleiner door W. Swidde. M. 5467.
- " — Medaille uit van Loon. II. dl. p. 376.
- " — Dito II. p. 373.
- " — **Michiel Adriaensz. de Ruyter**, uit Le Clerc door B. Picart. M. 4638.
- 1655 **Walraven van Brederode**, Penningen uit van Loon II. p. 402.
- 1658 **Graftombe** van **Witte Cornelisz. de Witt** te Rotterdam (M. 6153).

- 1658 **Dirc de Myter den ouden.** Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout n°. 18.
- 1659 **Slag bij Nyburg.** Met het opschrift „prise de la ville Nybourg par le vice-amiral de Ruiter”, door B. Picart.
- 1660 **Johannes a Kerkhoven.** Grafmonument, teekening in kleuren.
- „ **Karel II.** Koning van Engeland. Naar Ger. Hondthorst, door B. Visscher.
- „ ——— Dezelfde in ovaal met voluten.
- „ ——— Medaille uit van Loon, deel III. bl. 322.
- 1662—1674 **Hendrik Casimier II,** te paard links, 2 reg. Holl. onderschrift.
- 1665 Afbeelding van het ongeval van **Johan Maurits van Nassau** te Franeker in 3 bladen met 3 titels uitg. A. en H. de Leth. M. 2200d.
- 1666 **Vierdaagsche zeeslag.** Medailles uit van Loon, IIe deel, bl. 549, 550.
- 1667 Afbeelding van den **Zeeslag bij Chattam** door de Ruyter. Naar Dirk Langendijk door M. de Salliet.
- „ ——— Dezelfde, kleiner met het opschrift „Chattam” v. J. Padtbrugge. M. 2259.
- „ ——— Een dito, nog kleiner gravure (M. 2260?).
- „ Afbeelding van het overrijken van den **drinkkelk** aan Cornelis de Wit als geschenk van de Staten met bijschrift „op de gouden kop enz.”
- „ Afbeelding van den **gouden kop**, enz. naar A. Schouman door J. Mijling met bijschrift „In aureum” enz. M. 2278.
- „ **Missiven** van de Staten van Holl. uit Wagenaar XIII. 262.
- „ Afbeelding van de **begrafenispenning** van Jac. Golius, uit van Loon.
- 1668 **Hieronymus Herde**, Candidaat in de theologie. Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout n°. 20.
- „ **Hendrik Janse Poock.** Staelmeester. Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout n°. 69.

- 1669   **Gedenkenningen op Coccejus van Loon III**, pl. 30.
- 1669, 1 Aug. Afbeelding van den truffel gebruikt bij de eerste steenlegging van de **Hoogeweerdspoort** door Jacobus van der Meer. Teekening in O.-I. inkt
- 1670   Prof. **Jac. Joh. Valckenier**. Grafzerk Pieterskerk. Kneppelhout. n°. 25.
- 1672   **Maerten Knotter**. Grafzerk Pieterskerk. Kneppelhout n°. 44.
- "   **Lodewijk XIV**. Links in ovaal Le Clerc. Tom. II. p. 424.
- "   ——— Rechts in ovaal naar P. Mignard door T. de Bally (1660).
- "   ——— Gedenkenningen van Loon II. 56.
- "   **Montmorency**, hertog van Luxemburch, gouverneur van Utrecht, ter halver lijve rechts; uit „Dagh Register.”
- "   **Zinneprent** op de inkomst der Franschen in Nederland, onder de spreuk „Dolle blijdschap” enz.
- "   **Overgave** aan Lodewijk de XIV van Utrecht met den titel „d’heeren van Utrecht” enz. uit „Journael” enz.
- "   ——— De processie t’ Uytrecht met het opschrift „nu kraait” enz. uit „Journael” enz.
- "   **Wreedheden** der Franschen te Woerden gemerkt fol. 20, 44, 47, 48 4 stks. uit „Dagh Register.”
- "   ——— te **Bodegraven** en **Zwammerdam** gemerkt 8, 86, 88, 62 titelblad en 4 paginas text van een versje getiteld „de France wreedheid gepleegd te Bodegraven, en Zwadenburgerdam”.
- "   **Gedenkenpenning** op de verdediging van **Gouwsluis** uit Severinus pag. 146.
- "   ——— Dito op het uittrekken der Leidsche studenten. Uit Bizot.
- "   Beleg van **Groningen** met den titel „de belegeringhe van Groningen” door Romeyn de Hooghe met bijschrift „oprecht verhael”. M. 2388 a uit „Het onroerdt Nederlandt”.

- 1672 Beleg van **Groningen**.
 — Dezelfde gekleurd.
- " — Belegering van Groningen door J. Harrewijn gemerkt fol. 337 als M. 2384.
- " **Drie gedenkpenningen** uit van Loon. Deel III. p. 103, 111.
- " „Afbeeldinge van de stercke vestinge en citadelle van **Coevoorden**” uitg. C. Allardt met bijschrift „waere afbeeldinge” enz. M. 2445 a.
- " — De verovering van Coeverden met bijschrift „afbeelding en kort verhaal” enz. M. 2448.
- " **Jan en Cornelis de Witt**, uit Le Clerc, tom. II, p. 579, III, p. 261, M. 6161, 6176.
- " **Cornelis de Witt**, links in een doornen en lauwerkrans 3 reg. Holl onderschrift.
- " — Dezelfde rechts.
- " **Jan de Witt**, als voren links, 2 reg. Holl. onderschr.
- " **Jan en Cornelis de Witt**, links in ovaal drie reg. Holl. onderschrift.
- " **Titelprent** v. h. „swart tooneelgordijn” enz.
- " **Johan de Witt** naar A. Schoumann door J. Houbraken, M. 6179.
- " — Dezelfde proefdruk.
- " **Cornelis de Witt**, door denzelfde. M. 6146.
- " — Dezelfde proefdruk.
- " **Johan de Witt**, rechts gekl. lith.
- " **Titelprent** van het historisch verhaal van de heeren Cornelis en Joh. de Witt, J. Lamsvelt, fec.
- " — met de voorstelling van den tijd.
- " — Kleiner dito met het bijschrift op „het zinnebeeld van den tijd.”
- " **Moord** van de de Witten door Romyn de Hooghe: moord, mishandeling van het lijk en ophanging der lijken, 4 stuks M. 2401 e.

- Moord.**
- 1672 — Het mishandelen der lijken door B. Picart (1728). M. 2408.
- " — Moord en mishandeling der lijken, met het bijschrift „op het ombrengen” enz.
- " — Gevangenneming, moord, mishandeling, door C. L. 4 stuks.
- " — De lijken bij nacht, door C. Huyberts, M. 2418.
- " — Hetzelfde, kleiner M. 2419.
- " — Het breken der geslachtswapenen in de kerk, met bijschrift.
- " **Afbeelding** van een gedenkpenning op de gebroeders de Witt met bijschriften „op de heldenbeelden” „op de beestelijke woede” en „de fabel van Orfeus.”
- " **7 Gedenkpenningen** uit van Loon, deel III, bl. 87, 90.
- " **Zinneprent** op den moord van de de Witten getiteld „d' ijdele vlucht” enz. M. 2422.
- 1673 De belegeringe van **Naerden** door R. de Hooghe, met bijschrift „afbeeldinge en pertinent verhael”. M. 2500.
- " — „Belegering und uebergabe der statt Naerden” door J. Luyken, M. 2498.
- " **Zinneprent** op de overwinningen van Willem III, getiteld „Victori-Waeghen” enz. door D. van Beemden, uitg. Hugo Allardt. M. 2516.
- " **Johan van Campen** en Catharina van Assendelft. Grafzerk Pieterskerk. Kneppelhout, N°. 94.
- 1674 **Paulus van Swanenburch**, Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout N°. 136.
- " Anticurius van Loevesteyn met verklaring, M. 2523.
- 1675 „**Ellendenklacht** van het bedroefde Nederlandt, sedert het jaar 1672 tot den Allerheiligen voet van het jaar 1675” door Romeyn de Hooghe, M. 2577.

- 1676 **Maria Stuart**, Zw. kunst rechts in ovaal naar J. van der Vaart door J. Smith.
- " — Dezelfde, links in ovaal met 3 reg. lat. onderschrift. B. Mortier.
- " — Dezelfde, naar G. Netscher door J. Houbraken, M. 257.
- " **Wapen** van M. Stuart, grav. gekleurd.
- " **Lijkstatie** van den heere Michiel de Ruyter, door Stoppendael, gemerkt pag. 1008.
- " **Graftombe**, gemerkt fig. O.
- 1677 **Lodewijk XIV** voor Maastricht. Grav. door B. Picart 1733.
- " Zinnebeeldige prent van de heerschappij over de Generaliteitslanden. J. C. Philips. 1740.
- 1678 Medaille op **Voetius** van Loon, II. 106, 107.
- " **Engel de Ruyter**, admiraal, ter halver lijve, links met schepen in het verschiet, gemerkt „voor de opdracht.”
- " **Familiewapen**, gravure, gekleurd.
- " **Mortier**. Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout N°. 13.
- 1683 **Claes Joppe Proot**, Viskooper. Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout n°. 134.
- " **Pieter Engeltaert**, Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout n°. 22.
- 1684 Belegering van **Lutzenburg**.
- 1685 Afbeelding van de **gegraveerde medaille** op last van Burgemeesters van Leiden vervaardigd bij gelegenheid van de collecte ten behoeve der fransche refugiés. Eigen haard 1885. n°. 43.
- 1686 **Adriaen Paets**, Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout. N°. 17.
- 1688 **Vertrek** van Zijne Koninklijke Hoogheid uit Holland, uitg. C. Allard.
- " **Aankomst** van Zijne Koninklijke Hoogheid in Engeland, uitg. C. Allard.

- 1689   **Intrede van Zijne Koninklijke Hoogheid binnen Londen**, Hugo Allard fecit.
- 1690   **Titelprent van J. G. Graevius**, Reden, vertaalt door H. van Quellenburg, Utrecht.
- "   **Zinneprent op Willem III**, met den titel „Orangien Wonderspiegel". Romeyn de Hooghe. M. 2304.
- "   **Ootmoedige opdracht van de memoriën van de Engelsche Protestanten aan hare Hoogheden met Holl. vers.** M. 2701.
- "   „**De Zegeboogh** ter eere van zijn Majesteit opgericht voor het hof van Hollant in 's Gravenhage" door Stoopendaal. M. 2832.
- "   De groote **Gehoorzaal** in den Haag enz. door D. Marot.
- "   **Joannes Smaltius**, Grafzerk, uit Kneppelhout n°. 41.
- "   **Belachchelijke Sotheden in Vrankrijk** wegens de gewaande dood van Koning William de derde. Copié sur l'original gravé à Paris, met bijschrift. M. 2813.
- 1692   **Gedenkenning op Werner Kleuters**, bode van Rijnland. van Loon, IVe deel, bl. 56.
- "   **Adam Scholart**. Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout n°. 53.
- 1693   „**Ofscheyd** van zijne K. H. de Heer Prins van Oran-gien gedaan aan zijn K. Gemalin gaende na Engeland tot hulp van de Protestanten". Zw. kunst door J. Gole. M. 2704.
- 1695   „**Afbeeldinge van de stoel des oorlogs in Nederland** of de landen van Brabant, Vlaanderen, Henegouwen, Namur en Luyck met hunne grenzen" door Nicolaas Visscher door G. van Gouwen.
- "   Het beleg van **Namen** met den titel „**Urbs Capta** enz." door Huchtenburg met lat. vers van D. Hoogstratanus en Holl. van F. Halma. M. 2932 a.
- "   Het beleg van **Namen** met den titel „**Namur avec ses nouveaux ouvrages**" enz. met Holl. bijschrift Paris chez De Fer.

- 1695 Zinneprent getiteld „*communia gaudia*” voorstellende een dansende matroos. Zw. kunst met 6 reg. Holl. vers van A. Boogaert door C. Dusart, uitgave J. Gole.
- 1696 **Dr. Josias van de Kapelle**, Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout n°. 105.
- 1700 **Jacob Platteel**, Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout n°. 110.
- 1701 **G. V. L.** Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout.
- 1702 **Isaac Kleynenbergh**. Graftschrift Pieterskerk, Kneppelhout n°. 194.

f. Stadhouderloos tijdperk (1702—1747).

- 1706—1719 **Aertje van s Grevendijk en Pieter van Hove**. Grafz. Pieterskerk, Kneppelhout.
- 1710 **Pieter van der Meersche**. Boekverkooper. Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout n°. 133.
- „ **Christiaan Huigens**. Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout n°. 175.
- 1711 **Gerard Goris**. Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout n°. 168.
- 1712 Grafmonument van de familie **Coccejus** in de Pieterskerk te Leiden. Teekening in kleuren.
- „ — Lithographie, Kneppelhout met bijschrift.
- 1713 **Joost Kist**. Graftschrift Pieterskerk, Kneppelhout n°. 86 en 173.
- 1717 **Claas Korse**. Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout n°. 104.
- 1720 Spotprent: Des kladpapieren werelds vuur in as verkeerd”. M. 3598.
- 1722 **F. Halma**, Ter halver lijve rechts in ovaal, 6 reg. Holl. vers van M. Brouerius van Nidek naar A. Boonen door T. Ottens. M. 2151.
- 1725 **Kaart van Gelderland** uit Halma I. 349.
- „ „ „ **Groningen** „ „ „ 376.
- „ „ „ **Holland** „ „ „ 422.

- 1725 **Kaart van Zeeland** uit Halma II. 293.
 " " de **Zeven Nederlanden** in het begin der 18e eeuw uit Halma I. 1.
 " **Kaart van Overijssel** uit Halma II. 135.
 " " **Utrecht** " " " 272.
 " " **Friesland** " " " I. 340.
 (F. Ouwens fecit).
- 1728 **Jacob van der Werf**. Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout n°. 192.
- 1733 **Nassausche oranjetak** enz. Stamboom van Willem Karel Hendrik Friso, uitgegeven door Reinier en Jozua Ottens.
- 1738 Monument voor **Hermannus Boerhave** in de Pieterskerk te Leiden. Uit van Mieris (geel getint).
 " ——— Hetzelfde, staalgravure van A. Delfos.
 " ——— Uit Kneppelhout, met bijschrift.
 " ——— Grav. d. P. K. Jonxis.
- 1745 Spotprent.: Perkins triumf, enz. M. 3851a.
- 1747 Geslachtswapen van **Hendrik Pieters van Berckhey** met bijschrift, teek. in kl.

Willem IV (1747—1751).

- 1747—1751 **Willem IV** nat. 1711 (Willem Karel Hendrik Friso). Links in ovaal met bijwerk naar A. Ved. door Jac. Houbraken (1753), uitgave Tirion. M. 278.
 " ——— Dezelfde, rechts in ovaal met bijwerk naar H. Pothoven door J. Houbraken, uitgave Jac. Hoffman en P. Meyer. M. 296.
 " ——— Dezelfde, buste, levensgroot door C. F. Fritsch, uitgave T. Crajenschot met Holl. bijschrift. M. 275a.
 " **Prinses Anna**, gemalin van Willem IV. Links in ovaal met bijwerk naar H. Pothoven door J. Houbraken, uitgave J. Hoffman en P. Meijer (1750). M. 328.
 " ——— Dezelfde, rechts in ovaal naar A. Miconi door Phil. Endlich. M. 324.

1747 29 Juni Afbeelding van 't **vuurwerk** afgestoken ter eere van Z. Hoogheid door Leidsche studenten.

1748 14 Mrt. Binnentrekken der **troepen** in Leiden, bij gelegenheid van het Pachtersoproer. Wondertooneel p. 478.

1748 **Joannes Vegt**. Grafzerk Pieterskerk, Kneppelhout n°. 176.

1751 „**Vertooning** der Lijkstatie van zijne Doorluchtigste Hoogheid, Prins Willem IV” door S. Fokke. Uitgave Houttuyn (1752).

„**Nauwkeurige beschrijving** van de plechtige lijkstatie” enz. met afbeelding der Graftombe. Uitgave Hendrik van der Deyster te Leyden.

h. Willem V (1751—1795).

1751—1795 **Willem V** als kind gehelmd met zijne zuster **Carolina**, naar G. Sanders door P. Tanjé (1751). M. 342.

1755 — ten voeten uit, naar P. F. de la Croix door P. Tanjé. M. 344.

„ **Carolina**, pendant van de voorgaande. M. 531a.

1757 **Johannes van den Bergh**, Grafmonument Pieterkerk, van Mieris.

1759 **Begravenis** van hare Hoogheid, de vrouwe Gouvernante in de nieuwe kerk te Delft” (prinses Anna) door S. Fokke, uitgaaf T. Houttuyn. M. 4102.

„ **Gedicht** „Ter gedachtenisse van Willem Karel enz. en Prinses Anna”. Wit op zwart gedrukt te bekomen bij E. Creit.

„ **Grafschrift** op wijlen haare Koningl. Hoogheit Anna. 's Gravenhage bij Stephanus de Groot. Goud op zwart gedrukt.

1759 9 Febr. 's **Gravenhaegsche extra-ordinaire Courant** met de afbeelding van de Lijkzaal en het vorstelijk Paradebed van H. K. H. de Princesse gouvernante. 1 blad fol. In 's Gravenhage, bij Steph. de Groot.

1761 Kaart van „**Het Graafschap Hollandt**” te Amsterdam bij B. Mourik, 1761, afgebeeld in den vorm van een staanden leeuw.

- 1766 **Brand** op de Hoogstraat, door N. van der Meer Jr., uitg. C. van Hooegeveen. Vóór, tijdens, na de brand en de herstelling. 4 st. M. 4194.
- " De **Ruïne** door J. van Hiltrop. M. 4193.
- 1768 De **brand** van het Weeshuis, door N. van der Meer Junior, uitg. C. van Hooegeveen.
- 1771 **Gerard Meerman**. grafmonument Pieterskerk, teekening in kleuren.
- " — Kneppelhout N°. 68.
- 1774 **Afbeelding** van een gedenkpenning geslagen bij gelegenheid van het 2e Eeuwfeest van het beleg, met bijschriften.
- " **Afbeelding** van den metalen pot, met bijschrift van V. E. V., aantekening omtrent de feestviering op 3 October ten huize van den eigenaar B. A. van Assendelft. Klinkert van L. F. B.
- " **Kleine papieren noodmunt** zonder contramerck met bijschrift van Le Francq naar D. van Alphen.
- " **Afbeelding** van een **gedenkpenning** geslagen bij gelegenheid van het 2e eeuwfeest der Academie, met bijschrift (de penning vervaardigd door E. van Berckel te Rotterdam).
- 1775 8 Febr. **Trein van de statie** uit de Academie naar de Pieterskerk, door N. van der Meer Jr. M. 4291.
- " — Dezelfde, proefdruk.
- 1775 9 Febr. **Trein van de statie** uit de Pieterskerk naar den Doele door N. v. d. Meer Jr.
- " — Dezelfde, proefdruk.
- 1775 **Afbeelding van den Tempel** behoorende tot het vuurwerk afgestoken 9 en 10 Sprockelmaand 1775 naar G. van Dinter door N. van der Meer Jr. M. 4294.
- " **Eeuwfeest te Leyden** gevierd, optocht van de Academie naar de Pieterskerk, naar J. Buys door R. Vinkeles en C. Boogerts, XIII dl. pl. 6 uit Fokke.
- " — Dezelfde, proefdr.
- " — Een dergelijke kleiner, proefdr.

- 1775 Teekening van een **gepromoveerde met de kap** door A. Delfos, met bijschrift.
- " **Zinneprent** op de oprichting der Leidsche Hoogeschool naar Le Francq. M. 4297.
- 1776 **Plechtige Sledewaart**, betrekkelijk de beide eeuwfeesten door het tooneelgenootschap „Veniam pro laude”, 24 Jan. naar A. Delfos, in kleuren gebracht door W. en P. de Groot, vgl. M. 4298.
- " — 2 programma's.
- " **Titel en korte beschrijving.**
- " — **Idem** in kleuren.
- " — **Programma** met namen der deelhebbende personen (Le Francq van Berkhey).
- " — Plaat I, proefdr., plaat in kleuren. 2 teekeningen van A. Delfos.
- " — Plaat II, proefdr., plaat in kleuren. 2 teekeningen van A. D.
- " — Plaat III proefdr. pl. in kl. 3 teekeningen van A. D.
"	"	IV	"	"	"	"
"	"	V	"	"	2	"
"	"	VI	"	"	1	"
"	"	VII	"	"	2	"
"	"	VIII	"	"	1	"
"	"	IX	"	"	1	"
"	"	X	"	"	1	"
"	"	XI	"	"	1	"
"	"	XII	"	"		"
- " **Prachtige Sledenvaert** naar J. Le Francq van Berkhey, door S. Fokke, proefdr. M. 4299c.
- " — Zonder uil.
- " — Dezelfde, gekleurd.
- Geschenk van den Heer P. du Rieu.

- Prachtige Sledenvaert.**
- 1776 — Kleiner dito naar J. Buys door R. Vinkeles en C. Boogerts, uit Fokke, Vaderl. Geschied. XIII, dl. plaat 8. M. 4300 a.
- " — Dezelfde, proefdr. M. 4300 b.
- " **Leydse Courant** van 1776, N°. 13, 14.
- " Grafzerk der familie **Schoolting**, Pieterskerk, Kneppelhout, N°. 39.
- 1776, 25 Mei **Afbeelding** van een zilveren beker en bord ver-eerd aan **Mr. Daniel van Alphen D. fl.**, Raad en presideerend schepen van Leiden. Teek. in O.-I. inkt.
- 1778 **Willem V**, rechts in ovaal met bijwerk. Naar T. P. C. Haag door J. Houbraken, uitg. P. Meijer. M. 348.
- " — te paard, links, gekleurd. Naar J. L. de la Fargue van Nieuwland (1778).
- " — **Frederica Sophia Wilhelmina** van Pruisen. Pendant v. de voorgaande (1779).
- " **Willem V**, Zw. kunst door Bolomey.
- " **Wilhelmina**, " " " "
- " **Willem Frederick**, " " " "
- " **Frederica Louisa Wilhelmina** " " " "
- " **Willem George Frederick** " " " "
- " — Dezelfden " " " H. Boosing, met bijschriften van Le Francq.
- " **Carolus George Augustus**. Zw. k. door Bolomey.
- " **Willem V**, Zw. kunst naar T. P. C. Haag, door J. Greenwood.
- " — Dezelfde links, door R. Vinkeles.
- " — " " " H. Boosing.
- " Zijne echtgenoot **Wilhelmina** door denzelfde.
- " **Willem V**, door J. Houbraken, naar J. T. Liotard. M. 346.

- 1778 **Twee spotprenten** tegen Engeland. M. 4337. 1 en 2.
- 1780 **Zinneprent** op de wuftheid der Hollanders. M. 4367.
- " ——— „Den Britsen Leopard tot rede gebracht". M. 4369.
- " ——— op den rijken toestand van Nederland. M. 4370.
- " ——— „Toestand van verscheiden Mogendheden van het tegenwoordig verward Europa". M. 4371 a.
- " **Spotprent**. „Engeland van binnen en buiten beroerd". M. 4375.
- " **Cornelis Zumbag de Coesfelt**, Assessor van het Collegium Chirurgicum, Grafzerk uit de Pieterskerk, Kneppelhout N°. 144.
- 1782, 7 Febr. Het veroveren van een Engelsche sloep door **Le Turc**. Grav. v. J. Cobell d. H. Roosing. M. 4476. (2).
- " 2 Mrt. Zeegevecht met engelsche schepen door **Le Turc**. Grav. naar J. Cobell d. K. Roosing. M. 4476. (3).
- " 7 Mrt. Zeegevecht met een engelsch schip door **Le Turc**. Grav. n. J. Cobell d. K. Roosing. M. 4476. (4).
- " 20 Nov. Het nemen van het engelsche schip „**The Marianne**" door J. W. Sextech. Grav. naar J. Cobell door K. Roosing. M. 4476. (5).
- 1783 **Zacharias Golbius**, Grafmonument Hooglandsche kerk, teek. in kleuren.
- 1787 **Zinneprent** met den titel „oude constitutie herstelt" naar A. Zurcher, door J. C. Visser. M. 4981 a.
- " ——— „'t Gered Gemeenebest". M. 4990 a.
- 1788 ——— τοῦ καινοῦ παλιγγενεσία „het herstel van Batos vrije landen" naar A. Zurcher, door B. de Backer, met verklaring, M. 5064.
- " ——— aan de verlossers der vereenigde Nederlanden door J. Le Franc van Berckhey en J. G. Visser.
- 1789 **Petrus Camper**, Grafmonument in de Pieterskerk, teek. in kleuren.
- " ——— Kneppelhout N°. 85.

- 1792 **J. H. K.**, Grafzerk in de Pieterskerk, Kneppelhout, N°. 181.
- 1793 **Spotprent**, een Oranjeklant de rechten van den mensch vertredende. Teek. in kleuren.
- " **Zinneprent** op Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap. Het beeld van de **vrijheid**. (Jesaia 14 v. 5).

i. Bataafsche Republiek (1795—1806).

- 1795 **Joh. Gersom**, Grafzerk Pieterskerk. N°. 109.
- 1796 **Afbeelding** der vlaggen van de Republiek: Standaard, wimpel, geus, vlag, door H. Roosing, gekleurd.
- 1797 **Willem Frederik Karel**, prins der Nederlanden. Uitgave Sijthoff, premie Leidsch Dagblad 1881.
- 1799 **Zinneprent** op het overlijden van Willem George Frederik, getiteld: „monument ter aandenking aan Unie en Stadhouderschap”. Naar W. Kok, door L. Portman, M. 5625.
- " — Dergelijke onder den titel: „monument, Vorst Frederik stierf om eeuwig te leven”, proefdr. met bijchrift. M. 5514.
- " — Dergelijke met het opschrift: „Geen grafschrift op dees zerk” enz., vers van B. W. J.
- " — Dergelijke met het opschrift: W. G. F. overleden binnen Padua. 6 Jan. 1799.
- " Grafmonument voor **Ignatia Maria Louise Moltzer**, te Montfoort. C. La Motte fec.
- " Portret van **Nieuwenhuyzen**, stichter van de Mij. tot nut van 't alg. Borstb. links in ovaal. 4 reg. Holl. onderschrift, n. A. de Lely d. L. Klaassens. Proefdr.
- 1806 **Zinneprent** op het overlijden van Willem V, 1806, getiteld: „Monument ter nagedachtenisse”. Uitg. J. v. L. Hulsebosch.
- " — Dergelijke met vers: „treur Nederlander enz.”, naar W. Kok door J. Wijsman, M. 5668.

k. Lodewijk Napoleon (1806—1810).

- 1806 Portret van **Louis Napoleon**, roi de Hollande, in profil links. Grav. n. le chevalier Howen d. S. Portman. Uitg. Maaskamp.
- " — buste links met lauwerkrans, bijwerk randschrift en 14 reg. onderschrift en holl. bijschrift. Grav. n. Le Francq v. Berkhey d. J. C. Visscher.
- 1807 **Afbeelding** der huizen op het Rapenburg, zooals dezelve waren voor de ramp, naar A. Polet en J. Timmermans door D. Vrijdag, 4 stuks, met verklaring. proefdruk. M. 5686a.
- " — Gezicht van het Rapenburg (Saaihal naar de Groenebrug) naar Vinkeles, door Vinkeles en Vrijdag.
- " — hetzelfde van de Groene brug naar de Koepoortsgracht, naar H. Numan door R. Vinkeles. M. 5692a.
- " — hetzelfde, proefdruk voor de letter.
- " — hetzelfde van de Nieuwsteegsbrug naar de Saai-Hal door dezelfden. M. 5687a.
- " — hetzelfde, proefdruk voor de letter.
- " — hetzelfde, aquatint n. Milatz d. Portman. Uitg. Maaskamp. M. 5689.
- Geschenk van den Heer Smits van Nieuwerkerk.
- " — hetzelfde, aquatinta voor de lett. M. 5608.
- " Het springen van het **schip**; gezien van de Groenebrug. Aquatint n. Milatz d. Diterich. M. 5696 a.
- " De **brand** na het springen van het kruitschip, getiteld : „de Koning van Holland op de puinhopen” naar W. J. Pieneman, door Vinkeles en Vrijdag. M. 5700.
- " — Hetzelfde, aquatint n. Milatz d. Diterich. M. 5701 a.
- " **Afbeelding** van de **Ruïne** na de **Ramp**, aquatint n. J. W. Pienemann d. A. Lutz, uitg. J. de Vletter en C^o. M. 5698.
- " — (bij avond) gezien van de Nieuwsteegsbrug met Koning Lodewijk. Aquatint d. J. W. Pienemann. M. 5699.

- 1807 De **Ruïne**, naar H. Numan door R. Vinkeles. M. 5712.
- " ——— Dezelfde, proefdruk voor de letter.
- " ——— Dezelfde, van R. Vinkeles door Vinkeles en Vrijdag. M. 5698.
- " ——— Dezelfde, proefdruk.
- " ——— Dezelfde naar J. Jelgerhuis door J. E. Markus. M. 5708. proefdruk.
- " ——— Dezelfde, aquatint. M. 5704?
- " ——— Aquatinta (bruin) naar P. G. van Os, L. Postman. M. 5695.
- " ——— Dezelfde, proefdruk voor de letter.
- " ——— Verwoesting op het Rapenburg naar J. P. Visser Bender door J. de Wit en J. P. Visser Bender. M. 5716.
- " ——— Dezelfde proefdruk voor de letter.
- " ——— Dezelfde, n. J. A. Langendijk d. G. Kitsen. M. 5720.
- " ——— Dezelfde, uitg. J. Bogert en J. Kobell te Rotterdam. M. 5721.
- " ——— Dezelfde van de Groenebrug tot de Koepoortgracht naar H. Numan door R. Vinkeles. M. 5717a.
- " ——— dezelfde proefdruk. M. 5717b.
- " ——— Dezelfde van de Nieuwsteegsbrug door L. Overbeek. M. 5714a.
- " ——— Dezelfde van de Langebrug door L. Overbeek. M. 5715b.
- " Het **plein der Ruïne**, naar B. van den Broeck, door R. Vinkeles en Vrijdag.
- " ——— Dezelfde, proefdruk.
- " Gedeelte van de groote **kaart** van C. Hagen met aanwijzing van de vernielde wijk.
- " **Kaart** van de ingestorte en onherstelbare gebouwen, door P. van Campen. M. 5728.
- " ——— Teekening in kleuren door denzelfde.
- " Plattegrond van het vernielde gedeelte der stad. Teekening in kleuren d. Van der Pauw.

- 1807 **Plan général** du Retablissement, de la partie détruite de la ville de Leide door J. van Westenhou, Thieboult en A. van der Hart. Teekening in kleuren.
- " **Plattegrondteekening** van het terrein der Ruïne, door D. Veelwaart. sc. M. 5733.
- " **Programma** v. h. bebouwen van het terrein.
- " — Schetskaart van het terrein met het geprojecteerd gebouw der Universiteit.
- " — Dezelfde met gewijzigd project.
- " — " " " "
- " **3 Opstanden** en grondteekening van het geprojecteerde academiegebouw op de Ruïne, in potlood.
- " — Twee dergelijke opstanden.
- " — Een dergelijke.
- " **Zinneprent** op de ramp naar J. Le Francq door N. van der Meer. M. 5127.
- " — Teekening door Le Francq van Berkhey.
- " — Proefdruk.
- " **Johan Luzac**, Grafmonument Pieterskerk, gravure.
- " — Hetzelfde, teekening.
- " — " Kneppelhout.
- 1808 Portret van **Daendels**. Bb. rechts in ovaal. Aquatint d. J. Weisman n. E. Maaskamp.
- 1811 Portret van **Napoleon I.** Profil links, gekleurd, 3 reg. fr. onderschrift. Grav.
- " — in medaillon, n. J. v. M. d. L. v. B.
- " — als spotprent met holl. verklaring. „Eigenaardige afbeelding des geweldenaars.” Uitg. E. Maaskamp, Amsterdam.

I. Willem I (1815—1840).

- 1813—1840 **Willem I.** Links in ovaal met bijwerk door W. van Senus.
- 1813 — Links in ovaal met bijwerk. Grav. n. E. Maasdijk d. W. van Senus.

- 1813 **Frederika Louisa Wilhelmina**, Borstb. rechts in ovaal met bijwerk. Grav. n. E. Maaskamp d. W. van Senus.
- 1815 **Willem Frederik George Lodewijk**, Prins van Oranje, naar J. S. Coeleley door W. van Senus.
- " ——— rechts in ovaal met bijwerk. Grav. naar E. Maaskamp door W. van Senus.
- " **Tooneel des tegenwoordigen Oorlogs** door C. van Baarsel, enz.
- " **Willem II.** Ter halver lijve links, met den arm in een draagband. Grav. n. M. J. van Bree d. P. Velijn.
- " **Anna Polowna**. Rechts in ovaal met bijwerk. Grav. n. E. Maaskamp d. W. van Senus.
- " Spotprent op **Napoleon** „De rot in de val”. Uitg. W. Esser. M. 5912.
- 1816 **F. G. de Pestel**. Grafmonument in de Hoogl. Kerk, teekening in kleuren.
- 1819 **Van Drebber en Helbach**, grafschr. Pieterskerk, Kneppelhout n°. 106.
- " **Kleynhoff van Enspeyk**, grafschrift, Kneppelhout n°. 189.
- " **Sebald Justinus Brugmans**, Grafmonument Pieterskerk, Kneppelhout.
- 1820 **Joh. Meerman**, Grafmonument in de Pieterskerk, teekening in kleuren d. G. Lamberts.
- " ——— Hetzelfde, uit Kneppelhout.
- 1824 **Leidsche Courant** van 27 Sept. en 4 October met programma en verslag van het 250jarig feest.
- " **Geschiedkundig tafereel** voorstellende het ontzet van Leiden n. H. P. Oosterhuis d. W. H. Hoogkamer. Uitg. D. A. M. Sluyter. Met gedrukten tekst. M. 692 A.
- 1825 **Zinnebeeldig tafereel** voorstellende de overgift van het octrooi tot oprichting der Hoogeschool te Leiden. Aquatint n. H. P. Oosterhuis d. D. A. M. Sluyter met gedrukten tekst. M. 695.

- 1825 **Zinnebeeldige voorstelling** van het 250jarig bestaan van 's Rijks Hoogeschool te Leiden. Grav. n. H. P. Oosterhuis d. D. Sluyter, uitg. J. C. Hagendoorn.
- " **Optocht** der studenten der Hoogeschool, naar L. Springer door D. Veelwaard uit Roemer. M. 6239.
- 1831 Portret van **J. C. J. van Speyk**, n. J. Stein d. D. Sluyter.
- 1832 **L. J. W. Beeckman**, grafmonument Pieterskerk Kneppelhout.
- " ——— Hetzelfde. Teekening.
Geschenk van den Heer Coenen van 's Gravesloot.
- " Afbeelding van de **Studenten Societeit „Minerva”**. Het lokaal de twee kolommen (Breestraat 121) met portretten. Lith. d. Springer. M. 6834 A.
- 1835 Afbeelding van de **Studenten-Societeit „Minerva”**. Dergelijke voorstelling als de voorgaande plaat.
- " **Optocht**, gehouden door heeren Studenten der L. H. S.
- " 8 Febr. '35 „intoct van Ferdinand en Isabella in Granada 1492”. 8 stuks. Uitg. Van der Paauw en Zn. M. 6944.
- " **Optocht** van heeren Studenten der Leidsche Hoogeschool door L. Springer. M. 6945.
- " De **afzonderlijke voorstellingen** welke den optocht besloten, afgebeeld door Ae. Saagmans Mulder. Steendruk L. Springer. 2 stuks met geschreven verklaring.
Geschenk van den heer P. du Rieu. Jr. M. 6946.
- 1838 9 Aug. **Afbeelding** in plattegrond en opstand van de feestzaal op den Burcht, bij de feestviering van oud-studenten. Lith. d. Van der Paauw.
- 1839 **Spotprent** op het vervreemden van geld uit de Stedelijke kas. Steendruk met de pen door Desterbeeque. M. 7001a.
- " ——— Dezelfde, gekleurd. M. 7001 b.
- " ——— Dergelijke, lith. L. Springer, in krijt. M. 7002.
- 1840 **J. H. van der Palm**, grafmonument Pieterskerk, Kneppelhout.

m. Willem II (1840—1848).

- 1840 **Willem II.** Borstb. links. Lith. d. Gebr. van Lier.
- 1845 Portretten van **officieren der Schutterij**, in de schietbaan te Katwijk. Lith. d. Otto Araz (met de namen).
- " **Optocht** van heeren Studenten der Leidsche Hoogeschool, 8 Febr. 1845. „**Floris V en de St. Jacobsridders 1279**”. Steendrukkerij H. J. Backer. M. 7078.

n. Willem III (1848—).

1848. **Willem III** door H. J. van der Hout, Lith. uit de *Kunstkronijk*.
- 1850 **Vauxhall** van Burgers aan Studenten door C. C. A. Last en P. Blommers.
- " **Gecostumeerde voorstelling** door de heeren Studenten der Leidsche H. S. „**Intocht van Frederik Hendrik in 's Hertogenbosch 1692**”. J. W. J. de Jonge, del. C. C. A. Last lith. 13 stuks en 8 pg. verklaring. M. 7183.
- 1855 **Gecostumeerde optocht** gehouden door de leden van het Leidsche Studentencorps. G. J. Bos, del. P. W. M. Trap, lith. 14 stuks als M. 7233.
- " **Herinnering** aan Leiden in Juni 1855. Naar C. C. A. Last, door T. C. Bruning. Uitgave H. R. de Breuk. 8 stuks. M. 7232.
- " **Feest** van 26 Juni, groot papier.
- " **Maskerade** van het Leidsche Studenten Corps 12 Juni 1855. „**Intrede van Karel V binnen Dordrecht, 3 Juni 1515.**” G. J. Bos, del. P. W. M. Trap. impr. M. 7234a.
- " — De Maskerade te Leiden C. C. A. Last, del. steendr. van F. Bögel. M. 7235.
- 1857 **Reunie** van officieren, versierd met de Citadelpmedaille, te 's Hage.
- a. fac-simile handteekeningen met naamlijst.
- b. Programma van de muziekkuitvoering.
- c. Banket in Hotel Paulez.

- 1860 **Maskerade** gehouden door de leden van het Leidsche S. C. „de intrede van den Hertog van Anjou, binnen Antwerpen 1582.” G. J. Bos, del. P. W. M. Trap lith. volksuitg. M. 7290a.
- „ ——— gehouden door de leden van het Leidsche Studenten-corps voorstellende „de Intrede van den Hertog van Anjou, binnen Antwerpen 1582.” G. J. Bos del. P. W. M. Trap Lith. 14 pl. M. 7289.
- 1861 **Ruine** der Katoenfabriek van de firma de Heyder en Co. (18 Dec.) Photographie,
- „ ——— 4 grootere dergelijke.
- 1862 (4 Juli) **Het japansch gezantschap** Lith. in kleuren.
Geschenk van Dr. W. Pleyte.
- 1867 **Plan** tot bebouwing en aanleg der Ruine door J. W. Schaap, G. W. J. Bos del. P. W. M. Trap lith.
- „ ——— Plattegrond en verklaring behoorende bij dit Plan.
- „ **Aanbieding** van een banier aan de Studenten vereeniging enz. door V. d. S., steendr. Trap M. 7099.
- 1870 **Maskerade** gehouden door de leden van het Leidsche Studentencorps, den 7 Juni 1870, voorstellende „het bezoek gebracht aan Leiden in 1586 door Rob. Dudley Graaf van Leicester.” G. J. Bos del. uitg. Jac. Hazenberg Cornsz. 18 pl. met 8 pag. verklaring. M. 7431.
- 1874 **Schets** van het terrein nabij de Hoogewoerdspoort en ontwerp van de aldaar bij eventueele bouwplannen uit te voeren werken, Maart 1874. J. Schaap, inv. P. W. M. Trap, lith.
- 1874 12 Mei **Portret van Willem III**, vervaardigd ter gelegenheid van zijn 25 jarige regeering; Leidsch Dagblad 12 Mei 1874.
Geschenk van den Heer G. P. Philippon.
- „ 3 Oct. **Herinnering** aan de feestviering. Allegorische prent. Uitg. Blankenbergh Lith. P. J. Mulder.
- 1875 **Maskerade** gehouden door de leden van het Leidsche Studenten Corps. Voorstellende „de Leidsche Hoogeschool afgebeeld in de beroemdste en merkwaardigste mannen enz. G. J. Bos, del. 21 stuks, 8 pag. met verklaring. M. 7499.

- 1878 **Diploma** behorende bij het eerekruis voor krijgsverrichtingen voor Jhr. W. J. C. Rammelman Elsevier.
- 1879 **Ontwerp** voor een museum van natuurlijke historie d. Prof. H. Schlegel. Lith. d. J. A. Wakka. 6 platen.
- 1879 3 Oct. Afdruk van de Stichtingsoorkonde v. h. nieuwe gebouw van de **kweekschool voor zeevaart**.
- 1880 **Maskerade**, gehouden door de leden van het L. S. C. „intocht van Philips den Schoone binnen Amsterdam 1497” G. J. Bos, del. P. W. M. Trap. lith. 16 stuks met 8 pag. verklaring.
- **Almanak** van de firma E. J. Brill ter herinnering van het jaar 1880.
- Portret van **Prinses Wilhelmina**. Eigen haard.
- 1882 Plan van een op te richten **praktische ambachtsschool** te Leiden. Lith. in kleuren.
- Ontwerp voor een **Akademiegebouw** d. Prof. H. Schlegel. Lith. d. A. M. Visser.
- **Diploma** van eereidmaatschap der Citadel vereeniging van Jhr. W. J. C. Rammelman Elsevier.
- 1883 **Almanak** van de firma L. van Nifterik (afb. van de drukkerij).
- 1884 — van de firma E. J. Brill (afbeelding van de drukkerij op den Ouden Rijn).
- **De Leidsche Giftmengster**. Lith. R. Raar.
- 1884 3 Oct. **Leiden's wording en vergrooting**. Optocht gehouden door de werklieden vereenigingen. Oorspronkelijke teekening door Dr. W. Pleyte. 10 bladen.
- — Afdruk op groot papier. Lith. d. H. Verlint. Druk v. P. J. Mulder.
- Geschenk van Dr. W. Pleyte.
- — Afdruk op gewoon papier.
- **Herinnering** aan den optocht van 3 Oct. van de Praktische ambachtsschool, proef van schilderwerk.

- 1884 3 Oct. **Afbeelding** van het monument van Leiden's Ontzet,
Eigen haard 1885 n° 3.
- " — van het gedenkteeken van Leiden's Ontzet, voorzijde.
Lith. A. J. Wendel.
- " — afdruk in kleuren.
- " — van het **monument** van Leiden's Ontzet. Hout-
grav. Leidsch Dagblad, feestnummer.
- " — Sigarenszakje van C. H. Smits.
- " — Tabakszak.
- 1885 **Almanak** van de firma E. J. Brill afbeelding van de
Akademie.
- " — van de firma L. van Nifterik.
-

III. HISTORISCHE ATLAS.

Afdeeling Portretten.

De verzameling portretten, heeft haren oorsprong te danken aan den atlas van Leiden, verzameld door Le Franco van Berkhey in het begin dezer eeuw; ten anderen uit schenkingen van wijlen Bodel Nijenhuis, Dr. W. Pleyte, (aangekocht op de auctie van wijlen Baron van Heemstra), Smits van Nieuwerkerk, Mr. P. du Rieu en anderen.

De verzameling Le Franco bevatte, even als die van Bodel, beroemde Leidenaren, de laatste uitgenomen de professoren; die van Heemstra alleen de professoren. De verzameling bestaat hoofdzakelijk uit platen aan boekwerken ontleend. De professoren komen voor in de volgende uitgaven:

In 1613 verscheen de: *Illustris academia Lugduno Batava, id est virorum clarissimorum icones, elogia ac vitae, qui eam scriptis suis illustrarunt, Lugdunum apud Andream Clouequium*. Het titelblad werd gegraveerd door C. Swan(enburg); het zou kunnen zijn, naar den stijl van het werk te oordeelen, dat deze de gansche verzameling gegraveerd had. Deze collectie is bekend onder den naam van *Icones*. Spoedig in 1614 verscheen een tegenhanger van dit werk bij Jacobus Marcus en Justus à Colster onder den titel van: *Illustrium Hollandiae et Westfrisiae ordinum Alma Academia Leidensis* de naam des graveurs is onbekend.

In 1625 werden de *Icones* nog eenmaal gebruikt voor het werk van Johannes Meursius: *Athenae Batavae, sive de urbe Leidensi et academia, virisque claris qui utramque ingenio suo atque scriptis illustrarunt, libri duo, Lugduni Batavorum. Apud Andream Clouequium et Elsevirios.*"

Men kan aan de platen zeer goed bemerken dat zij reeds eenmaal gebruikt waren. Pieter Van der Aa, die in 1730 stierf, gaf de *Effigies*

Fundatoris Curatorum et Professorum Academiae Lugduno Batavae" in het licht. Kunnen wij deze uitgave beschouwen als een derde druk van de Icones, en een tweede van de Alma; immers de platen zijn van beide editiën gebruikt, Van der Aa vulde die aan met de ontbrekende beelden, gravuren waarvan de makers onbekend zijn. Het werk bevat bovendien een plattegrond en enkele platen van gebouwen uit Leiden, den hortus enz., die bij verschillende gelegenheden zijn uitgekomen. De juiste tijd van uitgave van dit werk is onbekend; in 1737 verscheen een vierde uitgave met breederen rand.

De lithographische portretten van L. Springer zijn veelal naar deze verzamelingen of naar schildertjen geteekend, zij zijn afzonderlijk uitgegeven en gebruikt voor het biographisch woordenboek van Van der Aa.

Ook vindt men in deze verzameling de portretten van J. Houbraken uit de groote schouwburg der Nederlandsche kunstschilders en schilderesen, een vervolg op het graveerwerk van K. van Mander 1718—1721 en 1753.

Voorts van A. Blooteling, R. Vinkeles en P. Van Gunst, Van Matham, Henricus Goltzius, J. Suyderhoef, J. Wierix en C. Visscher. Nog enkele uit *A. Pars, Index batavicus of naamrol van de batavise en hollandse schrijvers van Julius Cesar of tot deze tijden toe. Leiden 1701 4°.* en uit andere werken als Orlers, de gedichten van Van der Does, Le Francq van Berkhey, Van Mieris, Wagenaar en anderen. Niet immer gelukte het ons den schrijver te vinden uit wiens boek de platen waren genomen — een nader onderzoek zal deze leemte in de beschrijving aanvullen.

M. beteekent: Muller, Frederik, Beschrijvende catalogus van 7000 portretten van Nederlanders.

Aert van Letjden † 1564, door J. Suyderhoef, P. Goos. exc. Muller 6341.

— Uit van Mander.

Alberti, J. † 1762, Prof. Door J. Houbraken naar F. Decker. M. 61.

— Lith. d. Springer. M. 62.

Albinus, Bern. †1721. Prof. Uit Van der Aa. M. 69.

Albinus, Bern. Siegfr. †1770. Prof. Door J. Houbraken naar C. de Moor. M. 70.

— door L. Springer. M. 72.

Allamand, J. N. S. †1787. Prof. door L. Springer. M. 82.

— Lith. d. Springer. M. 82. (ongekleurd).

Almonde, A. Van †1593. Prof. uit van der Aa. M. 84.

— Uit de Alma.

Alphen, W. van †1691 (geb. te Leiden). Secr. Hof van Holland. Bb. links 1 reg. Holl. onderschr. M. 97.

Aquanus, Cornelius. Graveur, met baret op het hoofd, aan een tafel, in de handen munten, boven aan links een wapen met drie vischjes met onderschrift van 2 regels latijn en 12 regels holl. vers. 1578. d. J. W(ierix).

— Dezelfde, waaronder een latijnsch onderschrift is geschreven zonder wapen; proefdruk.

Aquarius (de Water) †17e eeuw. Schilderstukje op papier, afkomstig van J. de Water, juwelier.

Arbou, Abraham (n. 1735) †1815, koffijhuisknecht. A. P. Honkoop, inv. W. van Sensus, Sc.

Arminius, J. †1609. Als M. 145 a. Zonder adres.

— Uit de Icones.

— Uit de Alma. M. 149 (P)

— Uit Meursius.

— Naar een afbeelding in het Museum van Ga. Meel door J. C. Philips met acht regels lat. onderschr. van L. Reael. M. 154.

— Met 4 regels fr. onderschr. chez Desrochers, rue du Foin.

— Borstbeeld links in cirkel, door Nagtegaal. Teekening op perkament.

— (Met randschrift) d. J. Faber. Teek. op perkament.

— Borstbeeld links met 2 reg. lat. onderschr. uit „les vrais portraits” (P)

Arminius, J.

— Ten voeten uit, rechts, met adres van Clemendt de Jonge. M. 145.

— Ten voeten uit, rechts, uitg. J. Tangena. M. 146.

— Ten voeten uit, links, uitg. Evert van Swynen. M. 148.

— Ten voeten uit, links. Uitg. J. van Cralingen.

— Uit van der Aa, met rand. M. 160.

— Borstbeeld rechts, met lat. bovenschr. en vers van G. Brandt. (Brandt, Reformatie). M. 151.

— Borstbeeld links, d. F. Hoeius met lat. randschr. 4 reg. lat. onderschr. d. E. P.

— Borstbeeld links, naar Buys d. Vinkeles, gem. Dl. IV. pl. 3. M. 155.

— (Zonder Dl. IV. pl. 3).

— Proefdruk.

— Borstbeeld rechts. Grav. d. Thomson.

— Borstbeeld links in ovaal. Lat. randschr. en 8 reg. lat. vers van L. Reael. M. 153.

— Borstbeeld rechts. Lith. d. Springer.

— Borstbeeld rechts. Grav. d. J. F. C. Reckleben, uit Arend.

Assendelft, Arianus v. † 1809 Predikant. Silhouette.

Bailli David † 1638 schilder te Leyden. C. Woumans naar D. Bailli. M. 201. (doch bedrukt), uit Corn. de Bie „Gulden Cabinet voor de edele vrije schilderconst” Antw. 1661. in 4°.

Bake, J. † 1864. Prof. Borstbeeld links. Lith. C. W. Mieling naar J. G. d'Arnaud Gerken.

Geschenk van Dr. W. N. du Rien.

Baldez (Valdez), Fr. ± 1574 uit de reeks van C. Visscher M. 5553.

Moons, Magd. ± 1574 uit de reeks van C. Visscher. M. 3714.

— M. 5554.

— Uit Tom. 1 n°. 16 bis. M. 5556.

— Door J. Houbraken. M. 5559.

— Door J. Houbraken. M. 5561.

Baldez, Valdez, Fr.

— Door J. Houbraken 1777. Honkoop en Zn. exud.

— Met 4 regel. onderschr. J. P. direx.

— Met 2 regel. onderschr. Don Francisco de Baldez.

— Door P. Meijer exc. J. Houbraken. sc. M. 5558.

— Gekleurd.

Banchemius, J. † 1601. Cur. uit van der Aa.

— Uit de Alma.

— Uit Meursius.

Barlaeus, Caspar † 1648 uit van der Aa.

— Door W. Delff naar D. Bailli.

— Door R. Vinkeles naar G. Buys.

— Ter halve lijve rechts. 4 reg. onderschr. van J. Nomsz. M. 221.

— Borstbeeld links d. P. Sluyters uit Brandt Refor. 6 reg. Holl onderschr. v. Vondel. M. 224.

Bastingius, J. † 1598. Prof. uit de Icones. M. 240.

— Uit Meursius.

— Borstbeeld rechts. 2 reg. lat. onderschr. uit „Les vrays portraits.”

— Uit van der Aa. met rand.

Baudius, Dominicus † 1603 uit Meursius.

— Uit de Alma.

Berg, Van den † 1755. Burgemeester(?) rechts, ten voeten uit, met allonge pruik, in toga, teek. in O.-l. inkt.

Beeckerts, Adriaan † 1669. Prof. d. L. Springer.

— Borstbeeld rechts. Lith. d. Springer, ongekleurd.

Bennet, J. A. † 1828. Prof. Borstbeeld rechts. Lith. M. 333.

Berkhey, J. Le Francq v. † 1812 naar Pothoven d. J. Houbraken 1771. M. 365.

— In medaillon en buste links, 2 regels Holl. onderschr. zwarte kunst geteekend, R. J. 1787 (Roode?).

Berkhout, Nanning † 1854 predikant Silhouette.**Bernardus, J. † 1718. Prof. d. L. Springer. M. 372.**

Bertius, Petrus † 1629. Prof. uit v. d. Aa. M. 378.

— Uit Meursius, bis.

— Borstb. links uit v. d. Aa, met rand. M. 378?

— Borstb. rechts n. Buys, d. Vinkeles. M. 380.

— Proefdruk.

— Met uitgewischt opschrift VI. pl. 1.

— Borstb. rechts uit Boissardi Icones. M. 379.

— Borstb. rechts d. N. de L'armessin.

— Borstb. links, m. 2 reg. lat. onderschr. uit „Les vrays pourtr.”

— Met Lat. spreuk.

Beyma, Julius † 1598. Prof. Uit v. d. Aa. M. 401.

— Borstbeeld links met hoed, van C. Visscher. M. 400.

— Uit de Alma.

Bilderdijk, W. † 1831. Dichter, naar Hodges door Velijn, gewone druk met facsimile handteekening. M. 424.

— Rechts in ovaal n. Moritz d. Portman. M. 421.

Blaauw, H. T. De, Predikant, ter halver lijve links. Lith. door W. C. Chimaer van Oudendorp.

Blancardus, Nicolaas † 1703. Prof. Zwarte kunst door P. Aeneae. M. 447.

Bleiswijk, P. van † 1790. Cur. Bb. links in vierkanten lijst met bijwerk en 3 reg. Holl. onderschr. n. Pothoven d. Vinkeles. M. 6355.

Geschenk van den Heer Smits van Nieuwerkerk.

Blok, F. G. † 1804, vroedschap, Baljuw van Rijnland. In ovaal rechts, Kobelt sc. naar Smit.

— In medaillon met randschrift 1787.

— Door Reinwart Vinkeles, proefdruk. M. 6360.

— Door denzelfde.

Sockelman, Joh. Fred. † 1681. Prof. Uit v. d. Aa. M. 486.

Boerhaave, Hermannus † 1738. Prof. Uit v. d. Aa.

— Met vers van J. A. Love. M. 501.

— Ter halver lijve, links, 4 reg. lat. onderschrift, naar I. Wandelaar door J. Houbraken.

Boers, C. + 1814. Prof. Borstb. links. Lith. d. Springer, gekleurd. M. 507.

— Ongekleurd.

— Naar v² d. Puyl en A. Delfos d. P. de Mare (1784).

Boisot, Jhr. L. van + 1576. Admiraal. Serie C. Visscher N°. 4. M. 526.

— J. Houbraken naar C. Visscher, P. Meijer exc. M. 529

— Gekleurd.

— Is. Tirion exc. proefdruk.

— " " " "

— Gewijzigd.

— Uit van Meteren 2e deel pag. 275 J. P. direx.

Bontius, R. + 1623. Prof. Uit de Alma.

— Uit van der Aa. •

Borger, E. A. + 1820. Prof. Borstb. rechts. Teekening in sepia, d. H. W. Caspari (1813).

— Borstb. rechts n. Caspari, d. Vinkeles, proefdr. vóór de letter. M. 560.

— Proefdr.

— Borstb. rechts n. Davidson, d. Lange. Proefdr. M. 564.

— Borstb. rechts n. Davidson, d. Velijn. Proefdr. M. 562.

— Borstb. links, Lith. d. Ph. Schwarz, te Nijmegen.

— Borstb. links n. Davidson, Lith. d. Springer. M. 569?

— Borstb. rechts. Lith. d. Springer. M. 561.

— Borstb. rechts. Lith. uitg. Soeters. M. 566.

— Borstb. rechts. Lith. d. C. W. Mieling.

— Borstb. rechts. Grav. n. H. W. Caspari, d. J. W. Caspari. M. 570.

— Grafschrift op E. A. Borger d. J. de Kruyf. M. 570*.

Borger, P. A. + 1882. Pred. te Amerongen. Zoon van E. A. Borger. Bezitter van verzamelingen voor geschiedenis en kunst. Silhouette links. Uitg. Wed. Barbiers.

Bosse, F. A. † 1809. Rector van het gymnasium. door M. Mourot naar C. Kruseman.

Boxhornius, Marcus Zuerius † 1653. Prof. Uit van der Aa.

Boxman, A. † 1856. Lid Maatsch. van Letterkunde. Burgem. van Gorinchem naar Caspari door P. Velijn proefdr. M. 643.

Brill, Jacob † 1700. Ten halve lijve rechts in ovaal, pen en bril in de hand.

Brink, Dr. J. ten Prof. Uit de Lantaarn 1885.

Broeck, B. van den. † . Teekenonderwijzer. medeoprichter van het genootschap Mathesis Scientiarum Genitrix. Lith. J. L. Cornet.

Broeckhoven, Jacobus van, † 1588. Burgemeester, door H. Goltzius. M. 733.

— Pentteekening van J. C. Wendel. 1854.

Broes, W. † 1856. Pred. (te Leiden in 1807). Borstb. links naar H. Hodges door D. J. Sluyter, uitg. Frans Buffa & Zn. Amsterdam 1858.

Bronckhorstius, Everardus † 1627. Prof. Uit van der Aa. M. 749.

— Uit Meursius.

— Uit de Alma.

Brugmans, S. J. † 1819. Prof. Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd). M. 761.

Buchold, Johannes de koning der Wederdoopers te Munster. Uit deel II. p. 25.

— Uit Orlers, 1e en 2e editie.

— Uit Meursius.

— Uit de Delices de Leide M. 2739.

— Door C. van Sichem.

Burgersdijk, F. † 1635. Prof. Door L. Springer. M. 815.

— Uit van der Aa. M. 814.

— Uit Meursius.

Burmennus, Franciscus † 1679, geboren te Leiden, aan het staten-college te Leiden. Tangena excud. M. 819.

— Bb. links in ovaal. Lat. raudschr. en 6 reg. Holl. onderschr. Andr. Vaillant Sc. Jasp. Specht exc. (1680). M. 621.

Burmannus, Franciscus †1719. Prof. Utrecht, studeerde te Leiden, door J. Houbraken naar J. M. Quineckhart. M. 823.

Burmannus, Petrus †1741. Prof. te Leiden, door J. Houbraken naar M. van der Mij. M. 831.

Buys, Paul †1594. Advokaat. Uit Meursius. M. 813 (?)

— Uit van der Aa.

— Uit de Alma.

— d. Houbraken, proefdruk. M. 857 (?)

Calkoen, J. Fred. van Beeck †1811. Prof. Door W. van Senus naar P. c. Wonder. M. 877.

Camper, Petrus †1789. Prof. Door Vinsac naar Pujos. M. 911.

— Monument, door Vrijdag naar Ziesenis. M. 912.

— Door R. Vinkeles ad vivum, proefdruk.

— Door R. Vinkeles (1778). M. 907.

Capellus, Ludovicus †1582. Prof. Uit Meursius.

— Proefdruk.

— Borstb. links uit v. d. Aa.

— Als voren, met rand.

— Borstb. rechts in ovaal, met Grieksche spreuk. Lat. randschr. en onderschr. M. 952.

— Als voren, proefdr.

Clarisse, J. †1847. Prof. Borstbeeld links. Lith. door J. P. Berghaus (1850).

— Borstb. links. Lith. n. Hodges d. Springer. M. 1039.

— Borstb. rechts met bef in ovaal, met 6 reg. Holl. onderschr. Lith.

— Borstb. rechts (niet gelijkend). Lith. uitg. van Lier.

— Borstb. links. Lith. d. Last (1832).

Clusius, Carolus †1609. Prof. Uit v. d. Aa.

— Uit Meursius.

— Uit de Alma.

— Klein in ovaal met voluten.

Cluverius, Philippus † 1623. Prof. Uit van der Aa.

— Uit Meursius. Bis.

Cobet, C. G. Prof. Lith. Links ter halverlĳve door S. H. Hoffmeister.

Coccejus, Johannes † 1669. Prof. Uitgave W. de Broen. M. 1074.

— d. Springer.

— Door A. Blooteling met adres van Van Someren. M. 1068.

— Als voren. Van achteren bedrukt.

— Uitgave van C. Allard. M. 1071.

— Monument, gravure gemerkt pag. 3.

— Borstb. rechts n. de Vos d. Suyderhoef, uitg. H. Allerdt. M. 1066.

— Als voren. Uitg. C. Banheyning.

— Borstb. rechts in ovaal. Lat. opschr. d. W. de Broen. Sculp. en excud. (vgl. M. 1074)

— Borstb. rechts. 6 reg. lat. onderschr., met adres v. Evert van Swijnen.

— Borstb. links. Naar A. Palamedes, uitg. Hend. Focken. M. 1070.

— Ter halver lĳve links, n. D. Bailly d. Suyderhoef. Uitg. Joh. de Ram. M. 1067.

— Ter halver lĳve links, n. A. Palamedes d. W. Jansen Binnenman, uitg. J. v. Cralingen.

— Ter halver lĳve rechts, n. A. Palamedes d. Philipp Kilian.

— Borstb. links in ovaal, n. A. Palamedes, uitg. Pieter Vagias.

— Borstb. links in ovaal, n. A. Palamedes, uitg. G. Valk. M. 1072.

— Borstb. links, uit van der Aa, met rand.

— Ter halver lĳve links, door G. Wingendorp.

— Borstb. rechts in ovaal, n. Palamedes d. D. Veelwaard.

— Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd).

— en Voetius. Borstb. rechts d. J. F. C. Reckleben, uit Arend.

Coddæus, Guilielmus † 16 ... Prof. Uit van der Aa. M. 1078.

— Uit de Alma. M. 1077.

Colonijs, Daniel † 1672. Prof. Uit v. d. Aa.

— d. Springer. M. 1099.

— Borstb. links. Lith. d. Springer, ongekleurd.

Coninck, Cornelius de. Curator. Uit van der Aa.

— Uit de Alma.

Coolhaas, Casper Prof. Gem. p. 106. M. 1109.

— Uit de Alma.

— Borstb. links uit v. d. Aa. M. 1108.

— Borstb. links uit v. d. Aa, met rand.

— Borstb. links n. Buys d. Vinkeles. M. 1110.

— Proefdruk.

— Gem. Dl. pl. III.

Coornhert, Dirk Volkertsz † 1590. Prof. Door H. Goltzius ad vivum. M. 1115.

— Met hoed op, rechts, zeer klein.

Lucas Cornsz. de Kok. Schilder, geb. te Leiden 1495, zoon van Corn. Engelbrechts. Uit van Mander.

Geschenk van den Heer Smits van Nieuwerkerk.

Court, Mr. Pieter de la † 1685. Econoom Borstbeeld, links door J. P. Berghaus.

Craanen, Theod. † 1690. Prof. Uit v. d. Aa.

Cras, Henr. Const † 1820. Prof. Door R. Vinkeles naar A. de Lelie. M. 1184.

Cunaeus, Petrus † 1683. Prof. Van Springer.

— Uit v. d. Aa.

— Uit de Alma.

— Uit Meursius.

— Borstb. links. Lith. d. Springer, ongekleurd.

Cuypers, H. † 1827. Med. doct. Bb. links. Lith. n. C. Kruseman Jr. d. Burggraaff. M. 1224.

Danaeus, Lambertus † 1596. Prof. Uit Meursius.

— Borstb. rechts. Uit de Alma. M. 1235.

Danaeus, Lambertus.

— Borstb. links. Uit de Icones. M. 1284

— Uit „les vrays pourtr.”

— Borstb. rechts. Uit v. d. Aa, met rand. M. 1286.

— Ter halver lijve rechts in ovaal. 2 reg. lat. onderschr. Slechte afdruk.

Dekkers, Fredericus † 1720. Naar C. de Moor door P. van Gunst. M. 1267.

— Uit v. d. Aa.

— Door L. Springer. M. 1268.

Demattius, Carolus † 1651. Prof. Geb. te Leiden. M. 1277.

— Borstb. rechts in ovaal. Lat. randschr. M. 1278.

Denys, Jacobus † 1733. Naar A. Toornvliet door T. van Bleiswijk. M. 1284.

Descartes, Renatus † 1650. Prof. Naar F. Hals door J. Syderhoeff. M. 1292.

— Ten voeten uit met drie regels lat. onderschrift. M. 1299.

Diemerbroek, Isbr. de, Prof. te Utrecht. J. Edeling naar R. de Hooghe. M. 1310.

Dieu, L. de † 1642. Prof. Naar P. Dubordieu door J. Syderhoeff. M. 1318.

— Naar P. Dubordieu, door A. van Zijlveld.

Dissel, Joh. van † 1849. Kathegiseermeester door L. Springer.

— Door A. van der Horn.

— Door H. Ringeling.

Dodonaeus, Remb. † 1585. Prof. Uit v. d. Aa.

— Uit van Meursius.

— Uit de Alma.

— In klein medaillon met voluten.

Doeveren, G. van † 1783. Prof. Door L. Springer.

— Borstb. links. 6 reg. lat. onderschr. Lith.

Dolendo, Zacharias, graveur. Geb. te Leiden. 1561. Uit van Mander.

Geschenk van den Heer Smits van Nieuwerkerk.

Donellus, Hugo † 1591 Prof. uit van der Aa. M. 1345.

— Uit Meursius *bia*.

Dou, Gerard † 1675. Schilder J. Houbraken, Schouwburg. M. 1362.

— Borstb. rechts in ovaal d. P. Velyn.

Douza, Janus † 1604. Krijgsoverste en dichter: uit de serie van C. Visscher. M. 1329.

— Van C. Visscher. M. 1328.

— Met bijschrift van L. F. Berkhey. M. 1340.

— Medaillon uit Severinus beleg.

— Keerzijde uit Severinus beleg.

— Als M. 1328 de III uitgeslepen.

— Uit de uitgaven zijner verzen.

— Door J. Houbraken. M. 1340 met zoogenaamde lichtstraal.

— Als voren. Proefdruk.

— Als voren. Gekleurd.

— Uit Pars. index.

— Uit van der Aa.

— Uit Meursius.

— Uit de Icones.

— Uit de Alma. M. 1335.

— Door Besoet naar M. van der Eijk. M. 1337.

— Als uit de Alma. Holl. onderschr.

— Door Houbraken naar C. Visscher, uitgave Honkoop. M. 1332.

— Uitgave J. Tirion.

— Uitgave P. Meijer. M. 1333.

— Als voren. Gekleurd.

— Ter halver lijve, links, een boek in de hand, in een toog. Lat. opschr. v. 2 reg. Lat. onderschr. geen. Num. 3. d. B. M. 1341.

Douza, Janus f. † 1597. Bibliothecaris uit Meursius, *bia*.

Douza, Janus filius uit van der Aa.

— Borstb. rechts, in ovaal 2 reg. lat. onderschr. d. Lamsvelt.

Dozy, R. P. A. † 1883. Prof. Borstb. links. Houtgrav. uit Eigen Haard, met biogr. van M. J. De Goeje.

Drelingcourt, Carolus. Prof. uit van der Aa.

— Titelblad van een fransch werk 4 reg. fr. onderschr.

Drusius, Joh. † 1616. Prof. Borstbeeld rechts, uit van der Aa, met rand. M. 1372.

— Uit Meursius.

— Borstbeeld links.

Duivenbode, Willem Cornelisz. uit Severinus 1777 d. J. Houbraken, uitgave Honkoop.

— Proefdruk.

— Gekleurd.

Dusoul, Paul † 1682. Naar J. Vaillant, zw. kunst d. B. Vaillant. M. 1394.

Egeling, Lucas † 1835. Pred. L. Springer naar Hodges gr. fol.

— Als voren. 4°.

Elsevier, D. † 1680. Boekdrukker en uitgever. Borstbeeld links in ovaal met bijwerk, naar een Ital. grisaille d. L. Roussel, uit „Le Livre”, 2e. jaarg. 1e aflev.

Geschenk van Dr. W. N. du Rieu.

Emeis, C. A. † 1893. Custos der Akad. Bibliotheek. Borstbeeld rechts. Lith. uit den Almanak van het L. S. C. voor 1884.

Emeis Wz., J. C. † 1871. Bediende op de Societeit „Minerva.” Ten voeten uit. Lith. door J. P. Berghaus naar de daguerreotype van L. Springer (1854). Uitg. Schreuder en Van Baak.

Geschenk van Dr. W. N. du Rieu.

L'Empereur ab Oppyck, C. † 1648. Prof. Borstbeeld rechts in ovaal, naar Baudrigreen d. Suyderhoeff, uitg. Jac. Lauwijk en Car. Allardt. M. 1463.

— Borstb. rechts, uit van der Aa, met rand.

Engelbrechts, Cornelis. Schilder uit van Mander, blad. 68.
pl. H. n°. 3. 1e deel.

Episcopius, Simon † 1643. Prof. F. de Wit, excud. M. 1477.

— Uit de Alma.

— Borstbeeld links uit van der Aa.

— Uit van der Aa, met rand.

— Borstbeeld rechts. Lith. d. Springer. (gekleurd).

— Als voren (ongekleurd).

— Borstbeeld links, naar M. Sorg d. Mattham, uitg. J. Neranus.

— Borstbeeld links, naar M. Sorg d. P. van Gunst, randschr. en
6 reg. onderschr. M. 1478.

— Als voren. Proefdruk. M. 1479.

Erpenius, Thomas † 1624 Prof. uit Meursius.

— Uit van der Aa.

— Borstb. links, uit van der Aa, met rand. M. 1550.

— Zinneprint met Borstb. van Erpenius. C. de Jonker fecit. 1791.

Esgers, Joh. † 1755. Prof. Borstb. links met rand, naar J. M.
Quinkhard d. P. Tanjé, met adres van Joh. Hasebroek. M. 1555.

— Borstb. rechts. Lith. d. Springer (gekleurd). M. 1556.

Fabricius, Franciscus † 1738 Prof. P. van Gunst, naar C. de
Moor. M. 1617.

— Door L. Springer. M. 1619.

— Uit van der Aa. M. 1620.

— Borstbeeld links, naar C. de Moor d. P. van Gunst, proefdr.
vóór de letter. M. 1618.

— Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd). M. 1619.

Faile, J. Baart de la † 1823. Studeerde te Leiden, Prof. te
Groningen. Silhouette, d. C. C. Fuchs naar W. Lubbers.

Forestus, Petrus † 1597 Prof. uit Meursius, bis.

— Uit de Alma.

Fortmeyer, J. L. † 1812. Luth. pred. te Amsterdam. Geb. te Leiden. Ter halver lijve rechts in een toog. 3 reg. holl. onderschrift. J. Wijsman sc. 1791.

Gaillard, Jacobus † 1688. Prof. Borstbeeld rechts in ovaal, 2 reg. Holl. onderschrift.

— Borstbeeld rechts, uit van der Aa.

— Uit van der Aa, met rand.

— Borstb. rechts in ovaal, d. A. van Zijlvelt, uitg. Joh. Tangena. M. 1756.

Gaubius, H. D. † 1780. Prof. Borstb. rechts in ovaal, 6 reg. lat. onderschr. van H. van der Mey d. J. Houbraken. M. 1794.

Gelder, J. de † 1848. Prof. naar C. H. van Amerom en P. Barbiers d. L. Samyn. M. 1811.

— Door L. Springer. M. 1812.

Gelder, J. J. de, Litterator, Alkmaar d. J. P. Berghaus 1846.

Gillessen, Aegidius † 1800. Prof. d. L. Springer. M. 1865.

Goyen, Joh. a. † 1666. Schilder. Ter halver lijve links gewend. Ets d. Ph. van der Kellen n. C. de Moor.

H. 26 c. Br. 21 c.

Geschenk van den Heer Ph. Van der Kellen.

— Penttekening, naar de grav. van C. de Moor. M. 1932.

— Uit J. Houbraken, Schouwburg.

Goijen, Marguerite van, vrouw van Jan Steen. Heudelot n. Jan Steen. M. 5134.

Golius, Jac. † 1667. Prof. d. L. Springer. M. 1894.

— Borstbeeld rechts. Lith. d. Springer. (ongekleurd) als M. 1894.

— Borstbeeld links, uit van der Aa, met rand. M. 1893.

Gomarus, Franciscus † 1644. Prof. d. S. van Lamsweerde. M. 1191.

— Uit Meursius.

— Uit de Alma.

— Borstb. links in ovaal, met lat. randschr. en 6 reg. lat. vers d. W. Swanenburg. Hh(ondius) Exc. M. 1905.

Gomarus, Franciscus.

— Borstb. rechts in ovaal met 4 reg. onderschr. v. Ampsing. Uitg. C. Danker. M. 1904.

— Borstb. rechts, 2 reg. lat. onderschr. uit „les vrais portraits.”

— Borstb. rechts, uit v. d. Aa, met rand. M. 1907.

— Borstb. rechts, d. J. F. C. Reckleben, uit Arend.

— Borstb. links, 6 reg. onderschr. v. G. Brandt, uit Brandt, Ref. M. 1908.

— Borstb. links in ovaal, n. Buys d. Vinkeles, uit Fokke M. 1910.

— Als voren, proefdruk.

— Als voren, gemerkt Dl. XVIII. pl. 2. M. 1909.

— Als voren, proefdruk.

Goudsmit, J. H. †1882. Prof. Lith. rechts ter halver lijve door A. J. Wendel. Uitg. door J. W. Van Leeuwen.

Graevius, Johannes Gregorius, †1703. Prof. Naar C. Hoet door G. Valck. M. 1955.

— Zinneprint. Proefdruk. M. 1959.

's Gravensande, Guil. Jac. †1742. Prof. Door L. Springer. M. 1984.

— Uit v. d. Aa. M. 1983.

— Borstb. rechts in ovaal. 3 reg. lat. onderschr. n. J. Wandelaar d. J. Houbraken. M. 1982.

Groenendijk, Joh. Ripperts. van †1650 Burgemeester. Door van Dalen naar C. Dusart, uitg. Banheyning. 1649. M. 2001.

— Als voren. Uitg. H. Allerdt.

— Als voren. Uitg. J. Tangena.

Groenendijk, Rippert Jansz. van † ± 1632. Burgemeester. Zwarte kunst, proefdruk. M. 2002.

Gronovius, Jacobus †1716. Prof. Uit v. d. Aa. M. 2010.

— Door A. van Zijlveld. M. 2009.

Gronovius, Johannes Fred. †1671. Uit v. d. Aa. M. 2012.

Grotius, Johannes. †1640. Curator. Uit v. d. Aa. M. 2058.?

— Uit de Alma.

Groot, Hugo de † 1645. Rechtsgeleerde. Door P. van Gunst naar M. Miereveld.

— Door R. Vinkeles naar J. Buys.

— Uit Meursius.

— Uit Pars index. M. 2039.

— Naar Miereveld, door J. Houbraken. M. 2017.

Reigersbergen, Maria van, door J. Houbraken met vers van Cattenburch. M. 2043 deel X p. 414 (Wagenaar).

Koffer van Hugo de Groot, gravure door C. Philips Jz., naar J. C. Schults.

Open koffer van Hugo de Groot.

Dezelfde in metselaarsgewaad en het buisje door P. d. M. naar A. D(elfos).

Beschrijving van het voorgaande, Leiden H. Trap. 1793.

Gijselaar, Cornelis de † 1815. Staatsman. Naar F. J. Pfeiffer door L. Brasser. M. 2079.

— Als voren. Proefdruk.

— Door J. Kobell naar J. Temminck.

— Door R. Vinkeles.

— In cirkel met randschrift.

— In cirkel met 4 reg. holl. onderschrift.

H(out)? J. v. Borstb. links in ovaal 2 reg. fr. onderschrift 1596

Haar, B. ter † 1880. Pred. Silhouette rechts.

Haas, Herbertus † 1792. Pred. Door J. Hulskamp naar A. Boon. M. 2116.

Haganeus, Theodorus † 1769. Pred. Door J. Houbraken naar J. Augustini.

Hageman, E. † 1827. Prof. Borstb. links. Lith. d. Springer (gekleurd). M. 2127.

Hagen, Petrus van der † 1670. Pred. te Leiden. Zw. kunst van A. Blooteling naar W. Vaillant. M. 2132.

Hahn, J. D. † 1784 Prof. Door L. Springer. M. 2136.

Hahn, J. G. H. † 1820. Curator. Zw. door C. H. Hodges. Uitg. E. Maaskamp (1795).

— Borstb. rechts in vierkanten lijst n. C. H. Hodges d. R. Vinkeles als M. 6411.

Halbertsma, H. J. †1865. Prof. Ter halver lijve links. Staalgravure door D. J. Sluyter.

— Lith. door J. P. Berghaus. (1854).

Hamelau, Joh. †1804. Pred. Door J. Houbraken naar Quinkhardt. M. 2158.

Hasebroek, J. P. geb. te Leiden (1812). Borstb. rechts en face. m. fac. handteekening. Lith. door A. J. Ehle. M. 2185.

— Borstb. links. Lith. B. J. van Loo.

Haverkamp, Lupertus †1742 Prof. Door J. Houbraken naar F. van Mieris. M. 2210.

— Door L. Springer. M. 2212.

— Als M. 2210 met naam van graveur.

Heemskerk, Willem van. Glasschrijver. Door A. Blooteling, naar F. van Mieris. M. 2230.

Heemstra (Baron Th. van) †187. Lith. ter halver lijve rechts, zittende aan een tafel.

Heereboord, Adrianus †1661. Prof. Uit v. d. Aa.

Heggerus, Rudolph. †1656. Pred. naar J. de Vos door J. Suyderhoef. M. 2238.

Heidanus, Abraham. †1678. Prof. door L. Springer. M. 2242.

— Naar Jan André Lievens, door A. Blooteling. M. 2240.

— Naar J. van Schooten, door J. Suyderhoef. M. 2241.

— Borstb. links, uit v. d. Aa, met rand.

— Borstb. links, d. Joh. Hoffpan, met 8 reg. Holl. vers. van J. Z. Baron.

— Ter halver lijve links, met 8 reg. lat. vers; uitg. J. Tangena.

Heinsius, Daniël. †1655. Prof. Uit Meursius.

— Uit de Alma.

Heinsius, Nicolaas. †1681. Prof. Naar F. v. Mieris, door A. v. d. Laan. M. 2280.

— Naar J. Buys door R. Vinkeles deel XX p. III. M. 2282.

Heinsius, Nicolaas.

— Ter halverlĳve links 4 reg. onderschrift d. Joh. Goes van Absmade n. W. v. Mieris d. A. de Blois. M. 2281.

Geschenk van den Heer Smits van Nieuwerkerk.

Helmichius, W. †1608 Theoloog. Uit v. d. Aa. M. 2295.

— Prof. Borstb. links, uit v. d. Aa, met rand.

Hengel, W. A. van. †1871. Prof. Ter halver lĳve rechts, aan een tafel. Lith. n. W. C. Chimaer van Oudendorp, d. Trap.

— Borstb. links. Silhouette. (1850).

— Ter halverlĳve links. Lith. d. Berghaus, gedr. d. Trap (1850).

Heringa, Sybrand. Pred. te Leiden 1801. Silhouette.

Heurnius, Johannes. †1601. Prof. Naar Meursius.

— Uit de Alma.

Heurnius, Otto. †1652. Prof. Uit Meursius.

— Uit de Alma.

Heussen, H. van †1790 stierf te Leiden. Borstb. halverlĳve links in ovaal met wapen lat. randschr. 5 reg. lat. ondersch. M. 2371.

Heyman, Johannes †1737. Prof. Door L. Springer. M. 2376.

— Borstb. links, uit v. d. Aa, met rand. M. 2375.

— Borstb. rechts. Lith. d. Springer (ongekleurd) M. 2376.

Hoeven, (C. Pruijs van der) †1871. Prof. Ter halverlĳve rechts. Lith. d. J. P. Berghaus (1850.)

Hollebeek, E. †1796. Prof. Borstb. links. Lith. d. Springer. (gekleurd.)

Hommius, Festus †1642. Prof. Uit v. d. Aa. M. 2476.

— Uit Meursius.

— Door R. Vinkeles. M. 2477.

— Door B. Dolendo, uitgave P. de Clopper.

— Borstb. links, uit v. d. Aa, met rand, vgl. M. 2476, met Ms. getuigenschrift van volbrachte studien in het Staten-college, dto 26 Jan. 1622, voor Petrus Jacobus Doornijck.

Honert, J. van den †1758. Prof. Door L. Springer.

— Naar H. v. d. Mij door J. Houbraken. M. 2490.

— Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd.)

Honert, T. H. van den † 1740. Prof. Naar H. v. d. Mij door J. Houbraken. M. 2498.

— Door L. Springer.

— Uit v. d. Aa. M. 2496.

— Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd).

— Borstb. links, uit v. d. Aa, m. rand. Vgl. M. 2496.

— Borstb rechts, n. A. Boonen d. P. van Gunst. M. 2492.

Hoogerbeets, Rombout. Syndicus. Borstb. links van J. Ravensteijn en M. Pool. Uit Th. Velius chronyk van Hoorn 1740.

— Dezelfde anno 1620.

— Door J. Houbraken. Proef.

— Houtsnede met randwerk, Borstb. rechts.

Hoogeveen, Ger. Amelisz van † 1580. Curator. Door F. Mattam. M. 2537.

Hoogvliet, N. † 1777. Prof. d. P. de Mare naar A. Delfos. 1783.

— Door L. Springer.

— Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd).

Hoornbeek, Johannes † 1666. Prof. Door A. Santvoort. M. 2565.

— Door L. Springer.

— Borstb. links aet. 34 d. J. Suyderhoef, m. adres v. Pieter Goos.

— Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd).

Horne, Johannes van. Prof. Uit van der Aa.

Hout, Jan van † 1609. Secretaris. Door W. Swanenburch.

— Door J. Houbraken naar W. Swanenburch.

— Dezelfde gekleurd.

— Uit Pars, index. M. 2208.

Hulsius, A. † 1685. Prof. Door L. Springer.

— Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd).

Jacchaeus, Gilbertus † 1623. Uit van der Aa. M. 2726.

— Uit Meursius.

— Uit de Alma.

Huig Jacobs, vader van Lucas van Leiden. Uit van Mander (n°. 1).
Geschenk van den Heer Smits van Nieuwerkerk.

Jacquín, Nic. Jos. † 1817. Prof. te Weenen, geboren te Leiden.
Naar Jos. Kreitsinger door J. C. Krüger.

Iterson, F. H. G. van. † 1884. Pred. Silhouette links.

Junius, Franciscus † 1602. Uit Meursius, bis.

— Uit de Alma.

— Borstb. links, 2 reg. lat. onderschr. Uit „les vrais portraits”.

— Borstb. links. Uit v. d. Aa, met rand.

— Borstb. rechts, met randwerk en 8 reg. vers v. G. Brandt.
M. 2801.

— Borstb. rechts, 5 reg. lat. onderschr. van achteren bedrukt,
uitg. Hh(ondius).

— Borstb. rechts, 4 reg. vers v. D. Heinsius d. Mattham.

— Borstb. rechts in ovaal, d. J. Lamsvelt.

— Borstb. links, n. Hondius, uitg. Joh. Bussemacher.

Junius, Fr. f. † 1677. Schilder. Naar A. v. d. Werff door P.
van Gunst. M. 2803.

Junius, Hadrianus † 1575. Uit van der Aa.

— Uit Meursius.

Juynboll, T. W. J. † 1861. Prof. Borstb. links. Staalgrav. d.
Sluyter.

— Ter halver lijve links. Lith. d. Berghaus, gedr. d. Trap (1846).

Kapelle, Josias v. d. † 1696. Pred. Zw. k. door F. v. d. Wilt.
M. 2847.

— Door J. Verkolje. M. 2849.

— Dezelfde, met vers van A. Pars.

Keessel, D. G. van der † 1806. Prof. Borstb. links, uitgeg.
op last der leerlingen. Door L. Springer.

— Door L. Springer. M. 2876.

— Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd).

Kemp, D. van der † 1780. Prof. Borstb. door L. Springer.

— Borstb. links in ovaal, m. 6 reg. onderschr. v. Assendelft. Naar
Delfos d. P. de Mare (1783).

Kemper, Joh. Melchior † 1824. Prof. Pennekunst van A. v. d. Horn.

— Grafmonument door L. Springer.

— Door Velijn. M. 2879.

— Borstb. rechts. Lith. d. Springer (ongekleurd). M. 2878.

Kervel, P. A. Roomsche Kath. priester, stichter v. d. Petruskerk. Door L. Springer.

Keulen, B. C. van. Vrijbuit. Door J. Houbraken naar A. Delfos uit Severinus, proefdruk en gekleurd.

Kist, N. C. † 1859. Prof. Lith. links, door J. P. Berghaus. 1846. Uitg. P. Engels.

— Ter halver lijve rechts. Staalgravure door D. J. Sluyter.

— Borstb. links. Lith. d. Springer. M. 2927.

— Dezelfde, op gekleurden grond.

— Borstb. links. Silhouette. M. 2929.

— Lith. links, door L. Springer. 1841. 4°.

Kluit, A. † 1807. Prof. Door L. Springer. M. 2942.

— Door L. Portman uit Bilderdijk, Ramp.

Kluit, W. P. † 1857. Postmeester te Leiden. 1838—57. Ter halver lijve rechts. Lith. J. P. Berghaus (1848).

Geschenk van Dr. W. N. du Rieu.

Knibbe, Dav. † 1701. Pred. Door P. Bouttats naar P. v. Slingeland. M. 2950.

— Naar C. de Moor door P. van Gunst. 2947.

— Dezelfde. Proefdruk. M. 2950.

— Dezelfde. Verkleind met vers van J. T. M. 2948.

Koning, W. de † 1809. Pred naar A. Schouman door P. W. Megen. M. 2982.

— Dezelfde door Bolomeij.

Konijnenburg, J. † 1831. Pred. geb. te Leiden. Borstb. links in ovaal, naar H. Langerveld door J. W. Caspari. Proefdr.

Keulen, L. van (Lud. à Collen) † 1610. Prof. Uit Meursius.

Krabbe, Chr. Pred. Ter halver lijve links. Lith. d. A. Uytenbogaart.

Geschenk van den Heer J. Godefroy.

Krauss, J. C. † 1826. Prof. Zw. kunst door Dietrich. M. 3025.

Krieger, F. W. † 1881. Prof. Ter halver lijve rechts. Lith. J. P. Berghaus n. d. daguer. v. Springer.

Geschenk van Mevr. de Wed. Krieger.

Krujff, J. de † 1775. Dichter en Curator. Naar L. B. Coclers door R. Vinkeles. M. 3043.

Kuchlinus, Joh. † 1606. Prof. Uit v. d. Aa

— Door Meursius.

— Door C. F. Fritsch.

— Borstb. links, uit v. d. Aa, met rand.

— Borstb. links. Proefdr. M. 1213.

— Borstb. rechts in ovaal, m. 3 reg. Holl. onderschr. n. Pothoven d. J. Houbraken. M. 1202.

Kuenen, A. Prof. Borstb. links. Houtsnedc uit „Eigen haard” jaarg. 1878. N°. 11.

— Borstb. rechts. Lith d. J. C. d’Arnaud Gerkens.

Kuijper, J. F. † 1882. Pred. Silhouette.

Kyperus, Alb. † 1655. Prof. Uit v d. Aa. M. 3057.

Leeuwen, S. van † 1682. Rechtsgel. Door P. Philippe aet. 35. 1662. M. 3159.

— Borstb. links in ovaal d. W. Jongman. M. 3158.

Leger, Jean † 1671 (?). Pred. (Waalsh). Door Blooteling (?) Le Long liste p. 217 b.

Linden, J. van der † 1664. Door L. Springer.

Linderhausen, Johannes, Prof. Uit v. d. Aa.

— Uit de Alma.

Lipsius, Justus † 1606 Prof. uit de Icones.

— Uit de Alma.

— Uit Meursius.

Livens, Joannes † na 1671 Schilder door V. Loosterman naar A. van Dijk.

— Door J. Houbraken. Schouwburg.

Logger, J. † 1841. Chirurgijn van Z. M. Willem I. door L. Springer.

Loon, G. van † 1760. Geb. te Leiden. Borstbeeld rechts in ovaal Holl. randschr. 6 reg. Holl. onderschr. naar T. van Mieris d. J. Houbraken. M. 3285.

Lucas van Leyden † 1533. Schilder met baret; naar L. van Leyden d. A. Stokius. M. 3320.

— Copie in potlood d. M. van Noort.

— Schilder met baret, Odieuvre ex. C. P. R.

— Door Chimaer. M. 3320.

— Met hoed links uit van Mander.

— Uit Houbraken.

— Schilder door P. de Mare naar A. Delfos, naar de schilderij het laatste oordeel; proef zonder naam.

— Met kleiner beeld op den hoek.

Lulofs, J. † 1768. Prof. d. L. Springer.

— Door J. Houbraken naar J. Wandelaar. M. 3332.

Luzac, Joh. † 1807. Prof. d. L. Portman uit Bilderdijs ramp.

Luzac, L. C. † 1861. Curator. Lith. d. J. H. Hofmeister.

Geschenk van J. van Heukelom Junior.

Maestert, Jac. † 1658. Prof. naar van Negre d. J. Suyderhoef. M. 3372 met adres van D. Danckerts.

— Uit van der Aa.

— Uit van der Aa met rand. M. 3373.

Majowski, F. J. † 1836. Tooneelspeler lith. Desguerrois. M. 3385.

Marchant, S. † 1670. Prof. d. L. Springer. M. 3411.

— Borstb. links. Lith. d. Springer. (ongekleurd).

Marck, Joh. a † 1731. Prof. Naar P. Court door P. Tanjé. M. 3416.

Marchius, J. (á Marek), Prof. d. L. Springer. M. 3418.

Marck, Joh. a. Prof. Borstbeeld links, uit van der Aa, met rand. vgl. M. 3415.

— Borstbeeld rechts, naar P. Court door P. Tanjé, uitg. Joh. Hazebroek. M. 3417.

— Ter halver lijve rechts, 2 reg. lat. onderschr. uitg. J. Spegt.

Marcus, P. J. † 1794. Burgemeester. Naar L. Moritz door R. Vinkeles. M. 6442.

Marnix, Ph. van † 1598. Staatsman. Theol. Uit v. d. Aa. M. 3450.

— Dezelfde uit Meursius.

— Uit de Alma.

— **St. Aldegonde.** Staatsman en Theoloog borstbeeld rechts, bovenaan links zijn wapen, rechts zijn zinspreuk 2 reg. Lat. onderschr. S. H. W. fec. copie door J. A. B.

Marron, Paul H. † 1832. Pred. met 4 reg. Holl. vers. M. 3461.

— Waalsch Predikant naar A. Pujos d. P. H. Jonxis (1786). M. 3460.

Mathenes. Adrianus van. Curator uit van der Aa. M. 3490.

— Uit de Alma.

Matthaeus, Ant. † 1637. Prof. uit van der Aa.

— Borstbeeld rechts in ovaal 2 reg. lat. onderschr. M. 3496.

Meer, Fr. Alb. van der † 1743. Lid van de Vroedschap 1716, borstbeeld in ovaal rechts, proefdruk van Claessens.

Meerman, Johan † 1676. Burgemeester door J. Houbraken. M. 3521.

Meerman, Johan † 1815. Borstb. rechts. Lith. d. C. L.

Merken, L. W. van Borstbeeld rechts in vierkante lijst n. Pothoven d. Vinkeles. M. 3573.

— Lith. Soetens. M. 3577.

Merula, Paul † 1607. Prof. uit v. d. Aa.

— Uit Meursius.

— Uit de Alma.

— Door J. Mattham. M. 3583.

Meursius, J. † 1639. Prof. Uit de Alma.

— Niet bedrukt.

— Links met het onderschrift ex collectione Fred. Roth Scholzii.

— Uit v. d. Aa. M. 3609.

— Uit Meursius.

Mieris, Frans van † 1681. Schilder. Door A. Blooteling naar F. van Mieris. M. 3645.

Mieris, Frans van † 1763. Geschiedschrijver en schilder. Naar hemzelve door J. Houbraken. M. 3648.

Modderman, A. E. J. Prof. † 1885. Borstb. links. Uit Eigen Haard.

Molinaeus, Petrus † 1658. Prof. Met vers van G. Brandt. M. 3676.

— Uitgave van C. Dankertz en C. Allardt.

— Uit Meursius.

— Borstb. links. Uit de Alma.

— Borstb. links. gem. c. 2 (Boissard).

— Borstb. rechts. Teekening in O.-I. inkt.

Moltzer, J. F. † 1826. Pred. Silhouette links op een grafmonument, uitgave van D. A. M. Sluyter.

Moons, Magdalena Jonkvrouw. Uit de serie van C. Visscher. M. 3715.

— Door E., publié par Soetens et fils.

— Naar C. Visscher 12°.

— Naar C. Visscher door J. Houbraken. M. 3716.

— Dezelfde, bijschrift, bis, gekleurd.

Moor, Bernardus de † 1780. Prof. Naar C. de Moor door P. Tanjé. M. 3718.

— Door L. Springer.

— Door P. de Mare naar L. B. Coclers. M. 3720.

— Borstb. links, n. C. de Moor d. P. Tanjé, met adres v. J. Hazebroek. M. 3719.

Moor, Karel de Schilder. J. Houbraken naar A. Schouman. Borstb. links, ten halven lijve in ovaal met uitvoerig randwerk.

Moyne, S. 1e † 1689. Prof. Borstb. links, uit v. d. Aa. M. 3740.

— Borstb. links, door A. van Zijlvelt, met adres van Tangena. M. 3739.

Mulder, Ae. Saagmans † 183. Phil. Dr. Werkte met v. Sieboldt. Borstb. links. Lith. naar J. L. Cornet door W. van Groenewoud, gedrukt bij N. J. Bakker. M. 3753.

Musius, Cornelis † 1572. Dichter. Door J. Mattam. M. 3778.

Musschenbroek, Petrus van † 1761. Prof. Door J. Houbraken naar J. M. Quinkhard. M. 3785.

— — Dezelfde door N. W. S. uitgave Soetens.

— — Dezelfde door L. Springer.

— — Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd).

Mijle, Corn. v. d. † 1642. Curator. Uit de Alma.

Nahuijs, G. J. † 1781. Prof. Door L. Springer. M. 3800.

— — Naar H. Pothoven door R. Vinkeles. M. 3794.

— — Grav. door J. C. Schultsz. M. 3798.

— — Borstb. links n. Pothoven d. Vinkeles, proefdr. M. 3795.

— — Borstb. links in ovaal. Aquatint door J. E. Haid. M. 3799.

Neostadius, C. † 1606. Prof. en Curator. Uit v. d. Aa. M. 3822.

— — Uit de Alma.

Niermeijer, A. † 1855. Prof. Lith. door J. Smit; ter halver lijve rechts, zittende aan een tafel, een boek in de rechterhand.

— — Borstb. rechts. Silhouette, uitg. Barbiers, 1853.

— — Borstb. rechts. Lith. d. A. J. Wendel.

Nieuwenhuis, J. † 1857. Prof. Ter halver lijve. Lith. d. Berg-haus, 1856 (naar een daguerrotype).

Nieuwland, Pieter † 1794. Prof. Door L. Springer. M. 3880.

— — Borstb. rechts in ovaal. Uitg. de Lely d. R. Vinkeles. M. 3881.

Noodt, G. † 1725. Prof. Door A. v. d. Laan. (M. 3902).

— — Borstb. rechts in ovaal, 3 reg. lat. onderschr. d. G. Valck. Uitg. J. Tangena. M. 3901.

Noordenhout, Guilielmus †1778. Pred. Door J. Houbraken naar C. Mertens. M. 3913.

Nuck, A. †1692. Prof. Uit v. d. Aa.

Nuyts, David †1631. Bewindvoerder O. C. Door J. Suyderhoef. M. 3934.

Onderwater, Dirk †1818. Dichter. Naar C. van Cuylenburgh door Lamotte. M. 3998.

Oudendorp, F. van †1761. Prof. Borstb. links. Lith. d. Springer.

Paauw, Petrus Prof. Uit v. d. Aa.

— Uit Meursius.

— Uit de Alma. M. 4060.

Palm, J. H. v. d. †1840. Prof. Monument door Tetar van Elven. M. 4081.

— Door P. Velijn naar C. H. Hodges. M. 4071.

— Naar C. H. Hodges door J. P. Lange. M. 4073.

— Borstb. rechts, Zw. kunst door Bierweiler, uitg. d. Schaares. M. 4078.

— Borstb. links. Lith. d. Springer. M. 4080.

— Borstb. rechts, naar C. H. Hodges door Velijn, proefdr. als M. 4071.

— Borstb. rechts. Lith. n. G. T. Ellbracht d. Soetens. M. 4076.

— Borstb. rechts. Lith. Uitg. Desguerrois d. Springer. M. 4077.

Palthe, J. †1769. Schilder. Door J. Houbraken. Schouwburg.

Paradijs, N. Prof. door L. Springer. M. 4095.

Pasteur, Fr. Plaatsnijder. Silhouette rechts.

Pasteur, J. D. †1804. Secretaris wetg. ligchaam in 1795. Door R. Vinkeles. M. 6452.

Paulus, P. †1796. Cur. Borstb. rechts in ovaal naar Van der Berg door Vinkeles. M. 4112.

Pauw, Hdr. †1653. Curator. Naar A. van Hulle door P. Pontius. Als M. 4119 doch zonder nummer.

Pechlinus, Joh. †17e E. Luth. Pred. Ter halver lijve links (door C. de Man?) uitg. P. Engeltaart.

Peerlkamp, P. Hofman. Prof. Halver lijve rechts, in toga. M. 4181.

— Ter halver lijve rechts. Lith. Berghaus (1847) uitg. A. Arnz & Co. M. 4182.

Perizonius, Jacobus † 1715. Prof. Door L. Springer.

Piero, (van der Morsch, Peter Cornelis v. d.) † 1620. Bode der rederijkerskamer de acolyen. Zw. kunst door J. Toorenvliet. M. 3728.

— Houtsnede met 4 reg. vers. M. 3729.

— Door A. Delfos, teekening in kleuren.

Polyander (à Kerchoven) † 1646. Prof. Uit v. d. Aa.

— Uit Meursius.

— Uit de Alma.

— Borstb. rechts. Lith. d. Springer (gekleurd). M. 4260.

— Borstb. rechts, uit „Les vrays pourtr.” M. 4262.

— Borstb. rechts in ovaal. Get. A. M. 4262.

— Borstb. rechts, naar M. Mierevelt door W. Delf. M. 4261.

— Borstb. links, uit v. d. Aa, met rand.

— Grafmonument in de Pieterskerk. Teekening met de pen.

— Als voren, gewijzigd.

Pré, E. Du † . Pred. naar Boudringien door C. van Dalen. M. 4293.

Prins, J. J. Prof. Borstb. rechts. Staalgrav. door D. J. Sluyter.

Pui, M. S. du † 1834. Prof. Borstb. rechts. Lith. M. 4308.

Geschenk van den Heer J. Godefroy.

— Borstb. links. Lith. d. Springer. 4309.

Pijnacker, Cornelis † 1645. Prof. Uit de Alma. M. 4326.

— Uit v. d. Aa, met rand. M. 4327.

— Bb. rechts in ovaal (d. S. van Lamsweerde). M. 4324.

Raphelingius, Frans † 1597. Prof. Uit v. d. Aa. M. 4374.

— Uit Meursius, bis op satijn.

— Uit de Alma.

Raphelengius, F. Prof. Borstb. rechts in ovaal, door de L'ar-messin.

— Borstb. rechts, met 2 reg. lat. ondersch. gem. c. 2. M. 4373.

— Borstb. links, uit „Les vrays pourtr.”

— Borstb. links, uit de Icones?

— Borstb. links, uit v. d. Aa, met rand.

Rau, Joh. Jac. †1719. Prof. Door L. Springer. M. 4374.

— Borstb. links, uit v. d. Aa.

Geschenk van Mr. J. F. Bijleveld.

— Borstb. rechts. Lith. d. Springer (ongekleurd). M. 4374.

Rau, S. F. J. †1807 Prof. Naar en door C. H. Hodges. M. 4375.

— Borstb. rechts. Lith. door Springer. M. 4379.

— Borstb. links, met bijwerk naar J. Kuyper door L. Portman. M. 4378.

Ray, Joh. †1702. Prof. Uit v. d. Aa. M. 4365.

Regnerus, Cyprianus Prof. te Utrecht, studeerde te Leiden. Borstbeeld ten halven lijve links, 6 reg. lat. onderschrift, van H. Bruno door J. van Lamsweerde. Album stud. 14 Mei 1632.

Relandus, Adriaan 1718 Prof. te Utrecht studeerde te Leiden 19 Sept. 1698 zw. kunst door P. Schenk. M. 4418.

— Naar Colasius, door P. van Gunst. M. 4423.

— Door B. Bernaerts. M. 4425.

Rembrandt v. Rhijn †1669 Schilder, naar Rembrandt door C. Eward. M. 4428.

— Door A. Bartsch.

— Door S. Fokke, M. 4433.

— Uit Houbraken.

— Borstb. links Lith. door W. De Koning.

Reuvens, C. J. C. †1835. Prof. Borstb. rechts, naar Moritz door L. Springer. M. 4470.

— Borstb. links. Lith. d. Springer. M. 4471.

— En profil rechts. Lith. d. T. Hooiberg. M. 4472.

Rhoer, C. W. de †1821 Prof. hist. Utrecht, studeerde te Leiden 1770—73, door Portman L. Moritz. M. 4481.

Rietveld, P. †1784 Prof. Door L. Springer.

Rieu, Paul du †1857. Burgemeester 1843—52. Borstb. links door L. Springer: met handteekening.

Rivetius, Andreas †1651 Prof. Uit Meursius.

— Borstb. rechts in ovaal aet. 50 a°. 1623. lat. randschrift met Grieksche spreuk en 6 regels lat. onderschrift van D. Heinsius (grav. door Sarragon). 8°.

— Borstb. rechts, uit v. d. Aa, met rand. M. 4509.

— Borstb. rechts, door J. van Meurs. M. 4508.

— Borstb. links, met lat. randschr. en 4 reg. onderschr. van R. Bodius door H. Hondius.

Robert, J. †1872. Pedel van het Studentencorps. Ten voeten uit. Lith. door J. P. Berghans naar de dagnerretype van L. Springer (1854) uitg. Schreuder en Van Baak.

Geschenk van Dr. W. N. Du Rieu.

Röell, Herm. Alex. †1718. Prof. te Utrecht studeerde in Leiden eenigen tijd (v. d. Aa). Naar J. Wandelaer door J. Houbraken. M. 4533.

Rolandus, Jacobus †1632 Pred. Naar C. v. d. Voort, door W. Delff. M. 4543.

Roorda, T. †1874. Prof. Borstb. links, Lith. Gerthenhauer M. 4550.

Royen, A. van †1779 Prof. Door L. Springer.

— Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd).

Rücker, J. Conrad †1778 Prof. Door L. Springer.

— Borstb. links in ovaal naar Van der Mij door J. Houbraken. M. 4593.

Ruhnkenius, D. †1798. Prof. Borstb. rechts, Lith. Simonau. M. 4596.

Rusius, Alb. †1678 Prof. Door L. Springer. M. 4608.

Rijcke, Th. †1680 Prof. Door L. Springer. M. 4656.

— Uit v. d. Aa.

Rijkwaert, Karel †1650 Pred. Utrecht; door R. Vinkeles naar J. Buys: studeerde te Leiden. 1594.

Salmasius, Claudius †1658 Prof. Naar P. du Bordieu door F. Mattam. M. 4681.

— Borstb. links, m. 8 reg. lat. vers. v. C. Barlaeus, n. N. van Negre, d. J. Suyderhoef. Uitg. J. Maire. M. 4676.

— Borstb. links, ovaal, zonder naam van graveur. M. 4679.

— Borstb. links. Lith. d. Springer. M. 4682.

Sandifort, E. †1814 Prof. Door L. Springer. M. 4692.

— Borstb. rechts. Lith. d. Springer (ongekleurd), als M. 4692.

Sandifort, G. †1848 Prof. Door L. Springer.

— Naar J. J. Eeckhout door J. P. Berghaus. M. 4698.

— Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd).

Santheuvel, A. v. d. †1831 kolonel; door L. Sallieth naar L. Temminck, proefdruk, bis. M. 4689.

Saussaye, D. Chantepie de la, †1874. Pred. te Leiden 1848—61. Ter halver lijve. Lith.

Scaliger, J. J. †1609 Prof. Door Springer. M. 4722.

— Uit Meursius.

— Grafmonument uit Meursius.

— Uit de Alma.

— Borstb. als uit Meursius, Athen. Bat. van achteren niet bedrukt.

Geschenk van Dr. W. N. Du Rieu.

— Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd), als M. 4722.

Schaaf, Carolus †1729 Prof. Door L. Springer. M. 4725.

Schacht, G. J. †1846 Pred. Silhouette links.

Schacht, L. †1689. Prof. Door L. Springer.

— Uit v. d. Aa.

— Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd).

Schacht, H. Oosterdijk †1744. Prof. Borstb. rechts. Lith. d. Springer. M. 4726.

Schacht, J. Oosterdijk †1792. Prof. te Utrecht geb. te Leiden. Naar J. M. Quinkhard door P. Tanjé. M. 4727.

Scheidius, E. † 1794. Prof. Borstb. links. Lith. d. Springer.

Schelle, Johannes van † 1762. Pred. door J. Houbbraken naar F. Regters. M. 4766.

— Door L. Springer.

Schelle, J. van Prof. Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd).

Scheltinga, G. † 1765. Prof. Door L. Springer. M. 4778.

Scholten, Hermanus † 1783. Prof. Door L. Springer.

— Borstb. rechts, ten halven lijve in toga, in vierkanten lijst, proef zonder naam.

— Borstb. rechts. Lith. d. Springer (ongekleurd).

Scholten, J. H. † 1885. Prof. Ter halver lijve rechts, in leuningstoel. Lith. d. J. P. Berghaus (1845).

— Borstb. rechts. Staalgrav. door D. J. Sluyter, 1847, uit de almanak van het L. S. C.

— Ter halver lijve links, met een boek in de hand. Lith. d. J. P. Berghaus (1853).

— Ter halver lijve rechts. Lith. E. Spanier.

— Borstb. links. Silhouette.

— Borstb. van voren. Staalgrav. d. D. J. Sluyter, uit de almanak van het L. S. C.

Schooten, F. van † 1646. Prof. Door L. Springer. M. 4814.

Schooten, F. van † 1660. Prof. Door L. Springer. M. 4815.

— Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd), als M. 4815.

Schotanus, Bernardus † 1652. Prof. Uit v. d. Aa. M. 4818.

— Uit v. d. Aa, met rand.

Schotana, Margaretha, dochter des voorgaanden, door P. Philippe.

Schotsman, Nicolaas † 1822. Pred. Door D. Sluyter naar H. P. Oosterhuijs.

Schrant, J. M. † 1866. Prof. Borstb. rechts. Lith. naar Hess door Lemonnier. M. 4839.

— Borstb. rechts in ovaal, aquatint door T. Koning. M. 4841.

Schrant, J. M. † 1864. Prof. Borstb. rechts. Lith. d. J. P. Berghaus. Uitg. J. W. van Leeuwen (1864).

Schrevelius, Cornelius † 1667. Rector gymnasii, als M. 6464: niet bedrukt.

Schultens, A. † 1750. Prof. Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd).

Schultens, H. A. † 1793. Prof. door L. Springer. M. 4858.

— Borstb. rechts. Lith. d. Springer (ongekleurd), als M. 4858.

— Borstb. rechts in ovaal, naar W. Hendriks door R. Vinkeles, uitg. J. Allard. M. 4856.

— Als voren, proefdr. zonder adres.

— Als voren, proefdr. voor de letter. M. 4857.

Schultens, J. J. † 1778. Prof. Borstb. rechts. Lith. d. Springer.

Schultingius, Anton † 1783. Prof. Door L. Springer. M. 4860.

— Prof. Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd), als M. 4860.

— Uit v. d. Aa, met rand. M. 4861.

Schuyl, Florentius † 1669. Prof. Door L. Springer.

— Uit v. d. Aa.

— Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd).

Schwartz, J. † 1759. Prof. Door L. Springer. M. 4890.

Screvelius, Ewald † 1647. Prof. Uit v. d. Aa.

Scrivenerius, Petrus † 1660. Prof. Uit Meursius.

— Uit v. d. Aa. M. 4903.

— Naar C. Visscher door J. Houbraken. 4898.

— Door C. Visscher, P. Soutman dirigente. M. 4897.

Senguerdus, Wolferdus † 1724. Prof. Uit v. d. Aa. M. 4913.

Serrurier, Daniël † 1789. Pred. naar J. M. Quinckhard door P. Tanjé. M. 4917.

Siegenbeek, M. † 1854 Prof. Lith. naar J. P. Berghaus door L. Springer. M. 4933.

Sloet v. d. Beele, Mr. L. A. J. W. Baron Curator: ter halve lijve rechts in uniform van Gouverneur-Generaal van Nederl. Indië. Steendr. v. P. J. W. Trap.

Smallenburg, Nicolaas † 1836. Prof. door L. Springer. M. 4971.

— Door L. Springer. M. 4969; met handteekening.

— Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd), als M. 4971.

Snakenburg, Hendrik † 1750. Gymnasii rector. Door J. Houbraken naar H. v. d. Mij. M. 4986.

Snellius, Rudolph † 1618. Prof. Uit v. d. Aa. M. 4990.

— Uit Meursius.

— Uit de Alma.

Snellius, Willebrordus † 1626. Prof. Uit v. d. Aa.

— Uit Meursius, bis.

— Uit de Alma. M. 4991.

Solingen, C. † 17e E. Med. Doct. en Chirurg., zittende aan een tafel, kniestuk naar rechts. Zw. kunst naar J. de Baan door J. F. Bod-decker, vgl. Catal. van het Stedel. Museum. n°. 2145.

Solnitz, Musicus. P. Tanjé naar H. v. d. Mij. M. 5003.

Spanheim, F. † 1649. Prof. Borstb. links, uit v. d. Aa, met rand. M. 5042.

Spanheim, F. F. fl. † 1701. Prof. Kniestuk links, naar W. van Mieris door A. de Blois. M. 5044.

— Borstb. rechts, uit v. d. Aa, met rand.

— Borstb. rechts in ovaal, naar Meriaan door P. van Gunst. M. 5046.

— Borstb. links in ovaal, n. C. de Moor d. P. van Gunst. Uitg. Verbessel.

Staveren, P. van † 1683. Pred. Door W. van Mieris naar J. van Munikhuysen.

— Door Brühl. M. 5129.

Steen, Jan † 1678. Schilder. Naar J. Steen door J. Heudelot. M. 5133.

— Door J. L. Cornet, proefdr.

— Met Rubbens door S. Fokke. A°. 1747.

Steyn, M. P. † 1772. Borstb. in ovaal rechts, n. A. Schouman d. J. Houbraken (1759). M. 5158.

Geschenk van den Heer Smits van Nieuwerkark.

Steversloot, Laurentius † 1736. Pred. Zw. kunst door P. Schenk. M. 5153.

— Uitgave D. van Damme. M. 5154.

— Naar N. van Nisp door R. Blokhuyzen.

Stolp, J. † 1753. Stichter van het Stolp. legaat. Borstb. rechts in vierkanten lijst, n. Delfos d. Vinkeles.

Suikers, Gerlachus † 1717. Rechtsgeleerde. Door P. van Gunst. M. 5204.

Suringar, G. C. B. Prof. † 1874. Ter halver lijve links. (Lith. d. J. P. Berghaus). 1854.

Suringar, L. † 1823. Prof. Door L. Springer.

Suringar, W. H. D. Gymn. rect. Lith. door J. P. Berghaus.

Swanenburg, Cornelis † 1639. Prof. Uit v. d. Aa. M. 5222.

— Uit de Alma.

Swieten, Gerard van † 1772. Prof. Borstb. rechts met krulparuik in ovaal met 1 reg. Holl. onderschrift.

Swinden, J. H. van † 1823. Stud. te Leiden. Naar A. de Lelie door R. Vinkeles. M. 5237.

Sylvius, Franc Deleboe † 1678. Prof. Uit v. d. Aa.

— Door C. van Dalen Jr. M. 5257.

Temminck, C. J. † 1867. Directeur v. h. Museum v. Nat. Hist. Lith. M. 5265.

— Ter halver lijve. Lith. Springer. M. 5284.

Temminck, Mr. Matthias † 1814. Rechtsgeleerde. Borstb. in médaillon door J. Wijsman.

Thienen, Adr. Beeckerts van † 1669. Prof. Uit v. d. Aa. M. 270.

Thomas, A. E. Simon Prof. Ter halver lijve rechts. Lith. d. J. P. Berghaus (1854).

Thorbecke, J. R. † 1872. Prof. Door L. Springer.

— Borstb. rechts, steendr. v. P. W. M. Trap.

Thijsius, Antonius † 1640. Prof. Uit v. d. Aa. M. 5342.

— Uit Meursius.

— Borstb. rechts. uit v. d. Aa, met rand. M. 5342.

Tiara, Petraeus † 1588. Prof. Uit v. d. Aa.

— Uit Meursius.

— Uit Fabricius', redevoering.

— Uit de Alma.

Tichler, J. † 1865. Pred. Pentekening van A. van der Horn.

Til, Salomon van † 1713. Prof. Door L. Springer.

— Naar C. de Moor door P. van Gunst. M. 5349.

— Dezelfde. M. 5348.

— Borstb. rechts, uit v. d. Aa, met rand.

— Borstb. rechts. Lith. d. Springer (ongekleurd).

Tisteijn, Christianus † 1780. Pred. Naar D. v. d. Smissen door J. Houbraken. M. 5355.

Tomas, H. † 1865. Pastoor. Ter halver lijve rechts in priesterlijke kleeding, naast een tafel gezeten waarop een pultrum enz. Lith. naar het leven door J. P. Berghaus (14 Juli 1860). 4 reg. lat. onderschr.

Trelcatius, Luc. pater † 1602. Prof. Uit Meursius, bis.

— Uit v. d. Aa.

— Uit de Alma. M. 5391.

— Borstb. rechts in ovaal, met 2 reg. lat. onderschr.

— Borstb. rechts, voor een venster, met 5 reg. lat. onderschr.

Uitg. Hondius. M. 5385.

— Borstb. rechts, uit v. d. Aa, met rand.

— Borstb. rechts in ovaal en 2 reg. lat. onderschr. (Les vrayes pourtr. of Icones).

— Borstb. rechts in ovaal, m. 2 reg. lat. onderschr. en spreuk uit (Les vrayes pourtr. of Icones).

— Borstb. links in ovaal, gem d. M. 5390.

Treloatus, L. filius † 1607. Prof. uit v. d. Aa. M. 5394.

— Uit Meursius.

— Uit de Alma.

Trelcatius, L. Alius †1607. Prof.

— Borstb. rechts, uit v. d. Aa, met rand, als M. 5394.

— Borstb. links, gem. g. 4. M. 5395.

— Borstb. rechts. Uitg. Hondius. M. 5392.

— Borstb. links in ovaal, met lat. randchr. en 6 reg. lat. onderschr. van D. Baudius.

— Borstb. links (uit les vrais pourtr. of de Icones).

Trigland, Jac. †1654. Prof. Naar V. G. door J. Houbraken. M. 5406. Bis.

— Naar V. G. door W. D(elf). M. 5405.

— Door Abr. J. Conradus. Uitg. H. Fockens. M. 5404.

— Borstb. rechts, naar J. van Teylingen door C. van Dalen, uitg. C. Allard.

— Borstb. rechts, uit v. d. Aa, met rand. M. 5402.

Trigland, Jac. Jac. al. †1705. Prof. Borstb. links, door A. van Zijlvelt, uitg. J. Tangena. M. 5403.

— Borstb. rechts, uit v. d. Aa.

— Borstb. links uit v. d. Aa. M. 5409.

Trip, J. †1732. Curator. (d. v. Gunst) M. 5411.

Tuningius, Ger. †1610. Prof. Uit v. d. Aa.

— Uit de Alma.

Turrius, Henr. Krijgsoverste uit Meursius.

Tydeman, H. W. †1863. Prof. Door L. Springer.

Tydeman, M. †1825. Prof. Borstb. links. Lith. d. Springer. M. 5498.

Vaenius, O. †1634. Schilder. Naar G. Vaenius door de Larmessin. M. 5537 uit A. Bullart Acad. des sciences et des arts. Amat. 1682. 2 vol. doch van achteren niet bedrukt.

— Door P. Pontius. M. 5536.

— Door Van Mander.

Veen, Pieter van geb. te Leiden 1570. Uit van Mander.

Geschenk van den Heer Smits van Nieuwerkerk.

Valkenburg, C. van †1831. Luit. Kol. Borstb. in uniform. M. 6474.

Velde, Mart. van de †1639. Pastoor. Borstb rechts in ovaal rond het portret 8 voorstellingen uit zijn leven. M. 5581.

— Dezelfde, dergelijk.

Verburg, Js. Prof. Naar Quineckhard door P. van Gunst. M. 5612.

Verweij, A. Bz. Pred. Silhouette links.

Vinnius, Arn. Prof. Uit v. d. Aa.

— Borstb. links in ovaal naar Bordieu door C. Dankerts en Lauw-
wijk. M. 5686.

Visscher, Joh. †1694. Pred. Naar M. Musscher door A. Bloote-
ling. M. 5704.

Vissering, S. Prof. Borstb. links. Houtsnede uit „Eigen Haard.”
Jaarg. 1879. N°. 41.

Vitriarius, J. Jac. †1745. Prof. Door L. Springer.

— Naar H. van der Mij door J. Houbraken. M. 5718.

— Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd).

Vitriarius, (Reinhard?) †1720. Prof. Door L. Springer. M. 4413.

Voetius, Gisbertus †1676. Prof. Door S. A. Lamsweerde.
M. 5741.

— Naar N. Maes, door J. van Munnickhuijsen. M. 5742.

— Uitgave W. de Broen. M. 5744.

— Met vers van A. M. Schnurman. M. 5749.

Voet, J. †1713. Prof. Door L. Springer. M. 5783.

— Uit v. d. Aa. M. 5784.

Voet van Campen, J. E. †1851. Pred. Kniestuk rechts in
fanteuil. Steendr. v. P. W. M. Trap.

Voorda, B. †1799. Prof. Borstb. enface naar Pothoven door T.
Koning. M. 5812.

— In vierkanten lijst naar Pothoven door Vinkeles. M. 5813.

Voorst, J. van †1833. Prof. Naar H. W. Caspari, door J. W.
Caspari. M. 5818.

— Door L. Springer. M. 5819.

— Borstb. rechts. Lith. door J. Sleyn.

— Borstb. rechts. Lith. naar Desgnerrois door Springer.

Voorst. J. van †1833. Prof.

— Als voren, chin. papier.

— Als voren. (ongekleurd) als M. 5819.

Vorstius, A. †1663. Prof. Borstb. rechts. Lith. door Springer. (ongekleurd). M. 5826.

— Uit v. d. Aa.

Vorstius, A. El. †1634. Prof. Door L. Springer. M. 5827.

— Uit v. d. Aa.

— Uit de Alma.

— Uit Meursius.

— Borstb. links. Lith. door Springer (ongekleurd). M. 5827.

Vorstius, Conr. †1622. Prof. Uit de Alma. M. 5827.

Vos, Henricus Pred. Naar J. F. Bödecker door J. J. Wilart. M. 5834.

— Naar D. v. d. Plaats, door P. van Gunst. M, 5838.

Vossius, Gerardus Prof. Door C. de Pas. M. 5867.

— Naar dezen door?

— Uit Meursius. M. 5870.

Vries, M. De Prof. Borstb. rechts. Houtsnede uit "Eigen Haard." Jaarg. 1878. N°. 4.

Vulcanius, Bonaventura †1614. Prof. Uit v. d. Aa.

— Uit Meursius.

— Uit de Alma.

Walaeus, Ant. †1639. Prof. Uit Meursius.

— Borstb. links, uit v. d. Aa.

— Als voren, met rand. M. 5919.

— Borstb. links, naar Baly door Savry. M. 5918.

Water, J. G. te †1822. Prof. Borstb. rechts. Lith. door Springer (gekleurd). M. 5966.

— Als voren, (ongekleurd).

Weis, Andr. †176. Prof. Door L. Springer. M. 5987.

— Borstb. rechts. Lith. door Springer (ongekleurd.)

Werff, P. Adrz. van der †1604. Burgemeester. Door P. Philippe. M. 5003.

- Monument d. P. Philippe. M. 6004.
- Naar P. Philippe door J. Houbraken. M. 6007.
- Als voren. M. 6010.
- Penttekening door A. v. d. Horn.
- Rechts, door J. Houbraken bij A. Honkoop.
- Dezelfde, proefdruk.
- "   de penning grooter.
- "   gekleurd.
- "   B. de Backer proefdruk.
- Photographie naar eene buste door E. van der Ven.
- Gravure zeer klein door W. C. C. v. O. M. 6016.
- Buste door Hendrik Barry (volgens Ph. v. d. Kellen).
- Borstb. rechts uit een der editien van het verheerlijkt Leiden.
- Zinneprent naar A. C. Hauck door N. v. d. Meer. M. 6014.
- Dezelfde, proefdruk. M. 6015.
- "   links, uitgave de Breuk & Smits. 1874.

Wesselius, Joh. †1745. Prof. Naar J. M. Quinckhard door J. Houbraken. 6031.

- Borstb. links. Lith. d. Springer (gekleurd).
- Als voren (ongekleurd).
- Borstb. rechts, uit v. d. Aa, met rand.

Westenberg, J. O. †1737. Prof. Naar La Court door J. Houbraken. M. 6034.

- Door L. Springer.

Weyers, H. H. †1844. Prof. Borstb. links. Lith. d. Springer (gekleurd).

- Als voren (ongekleurd).
- Borstb. links (grooter), door Springer. M. 6049.

Wilhelmus, W. †1677. Prof. Uit v. d. Aa. M. 6068.

Winter, F. †1760. Prof. Door L. Springer. M. 6110.

Witsius, Herm. †1708. Prof. Naar G. Hoet door P. van Gunst. M. 6208.

— Door L. Springer. M. 6209.

— Borstb. links, uit v. d. Aa, met rand. M. 6208.

Witte, Petrus †1669. Pred. Door J. Hofspanyon. M. 6212.

— Naar van Mieris, zw. kunst door F. Schenk. M. 6211.

Wittichius, Christ. †1687. Naar P. van Slingelandt door A. Blooteling. M. 6221.

— Vermoedelijk uit v. d. Aa.

— Door L. Springer.

— Borstb. rechts. Lith. d. Springer (ongekleurd).

— Borstb. links, uit v. d. Aa, met rand.

— Ter halver lijve links, naar Verschuringh door A. van Zijlvelt, uitg. Lever. M. 6224.

— Ter halver lijve links, door A. van Zijlvelt, met vers van Gro-novius.

Wittichius, Jacobus †1739. Prof. uit v. d. Aa.

— Borstb. links. Lith. d. Springer (ongekleurd).

— Uit v. d. Aa, met rand.

Wolzogen, J. L. †1658. Godgeleerde. M. 6244.

Wijnperse, D. van de †1808. Prof. Borstb. rechts. Lith. d. Springer.

Ypey, A. †1820. Prof. Borstb. rechts in ovaal n. G. A. Josephe d. Portman. M. 6281.

Zoutmant, G. †1793. Pred. Monument, proefdruk door P. de Mare. M. 6311.

— Teekening in potlood door A. Delfos.

— Borstb. links in ovaal n. Delfos d. P. de Mare.

REGISTER.

Het cijfer achter den naam geeft het nummer van den catalogus aan.

De met vette letter en cijfer gedrukte namen verwijzen naar de schilderijen van bekende meesters.

A.

Aa, Pieter van der, 1.
 " Pieter Mouringhs van der, 1147, 1194.
St. Aagtenlaan, p. 279.
Aakeren, Mr. Meindert van, 1137.
Aalmarkt, p. 303.
Aam, 1490—1494.
Aardbezienhop, 1835 sqq.
Abcoude, 3.
Abcoude (convent), p. 314.
Achtentwintig, 1262.
Achtergracht, p. 289, 290.
Achthoven, C. Arendt van, 1194.
Ackergraft, 72.
Acolyen (blauwe), 2470.
 " (witte), 2446 sqq.
Acquoy, 1035.
Ada, p. 347.
Admiral Jr., Jacob, 1246.
Adrichem, p. 356.
Aecken, C. van, p. 369.
Aerdenburg, p. 379.
Aemstellant, 3.
Aert van Leyden, p. 418.
St. Agathaklooster, 1026.
Aggele, 1283, sqq.

Agthoven, Corn. Adr. 1147.
St. Agnietenklooster, 1018, p. 314.
Akademie, 1040. p. 290, 321.
Aken, A. C. J. van, p. 259.
Akeren, G. Cz. van, 967.
 " Mr. J. van, 2095.
 " Joh. van, 2071.
Albert, p. 376.
 " van Saxon, p. 353.
Alberti, J., p. 415.
Albertine Agnes, p. 384.
Albinus, Bern. Siegfr., 2163. p. 416.
 " Bern., p. 416.
 " Fred. Bern., 2161.
Albrecht van Beieren, p. 350.
Alenson, 1162.
 " Mr. Jan, 1149.
 " J. H. 1201.
 " Jan, 1152.
Alevini, Barth., 1004, 1005.
Alewyn, Claes, p. 357.
Alkemade, C. van, 475.
Alkemadesche brug, p. 280.
Alkmaar, beleg van, p. 364.
Allamand, J. N. S., p. 416.
Allegonda, p. 377.
Allertsz, Andries, p. 366.
Almonde, A. van, p. 416.
Alphen, van, 522, 623.
 " D. van, 1161.

Alphen, Mr. Daniel van, p. 402.
 " Isaac van, 462.
 " W. van, p. 416.
Altaarstuk, 1155.
Alva, p. 359, 371.
Amalia van Solma, p. 383.
Ambachtsschool, p. 412.
't Ambocht van Leiden, 1582.
Amerom, C. H. van, p. 258.
Amstelland, 1.
Anatomie, p. 323.
St. Andries, (fort), p. 240.
Anker, 1490—1494.
Anna, (Prinses), p. 398.
*Anna van Saxe*n, p. 370.
St. Annahofje, p. 317.
St. Annasteeg, p. 294.
Anspach, J., 2818.
Antem, A. van, 2310-2311.
St. Anthoniebrug, 39, p. 302.
Abcouwen-convent, p. 293.
Appelton, 1331 sqq.
Aquanus, Cornelius, p. 416.
Aquarius, p. 416.
Arbou, Abraham, p. 416.
Arckebout, 457.
Arendschelling, 1259, sqq.
Arentsz, Lucas, p. 278.
 " Simon, p. 261, 286.
Arkegracht, 419, 420. p. 289, 297.
Arkel, Willem van, p. 352.
Armada, 2600.
Armenbakkerij, 1056 sqq.
Armenbussen, 1046 sqq. 1205, 1206.
Armenkerk, p. 312.
Armenkinderhuis, 1115 sqq.
 " (R. Kath.), p. 315.
Arminianen, p. 380.
Arminius, J., p. 416, 417.
Arnout, p. 344.
Arxhoek, L. van, 973a.
Aschschuur, p. 284.
Assendelft, 2490.
 " Aadr. van, 1596—1597,
 1599.
 " Arianus van, p. 417.

Assendelft, C. van, 1148.
 " C. Sz. van, 964.
 " Catharina van, p. 394.
 " F. ab, 962.
 " M. van, 1199, 1200.
 " P. van, 972.
 " Pieter van, 1079, 1599.
St. Augustin, Kaap, p. 386.
Auhusius, Dr., 2168.

B.

B., E. v., 2321.
Baaihal, 1691, sqq. p. 320.
Baate, Isaac, 2153.
Baccherus, Andreas, p. 379.
Bacheley, J., p. 267.
Backer, Mr. Hier. de, 1147, 1148.
Baelde, Magd. Hendr., 2790.
Baen, J. de, 1593, 2145.
Bagijnhof, (Falijde), p. 298.
Bailly, Mr. D., 968.
 " David, p. 417.
Bake, J. p. 417.
Bakhuizen, H., p. 257.
Bakkere, Mr. H. de, 1137.
Bakkersteeg, p. 293.
Balansen, 1526 sqq.
Baldez, p. 368.
 " Fr., p. 417, 418.
Balthasar, Floris, 4.
 " Gerarda, p. 372.
Banchem, 522.
 " C. van, 973b.
 " Jacob van, 3.
 " Johan van, 922.
 " M. van, 1199.
 " N. van, 513.
Banchemius, J., p. 418.
Bane, Balthasar de, 1219.
Bank van Leening, 691.
Bantam, p. 377.
Barbaragasthuis, p. 317.
Barbarahofje, p. 317.
Barberasteeg, p. 288.
Barbion, Eust., 1006.

- Barlaeus*, C., p. 418.
Bast, P., 1488—89. p. 268.
Bastiaanze, Mr. C. A., 973a.
Bastingius, J., p. 418.
Baston, Josquin, 1004.
Basyn, Daniel, 461.
Batavieren, p. 341.
Batenburg, Diderik van, p. 361.
     "   Gysbrecht van, p. 361.
Baudius, Dominicus, p. 418.
Bavelaar, 2445.
Bedeeling, 1053 sqq.
Bedevaartgangers, 2478.
Beeckerts, Adr., p. 418.
Beeckman, L. J. W., p. 409.
Beeklaan, p. 265.
Beeldemaker, A. Cornz.,
1195, 2092.
Beeldenstorm, p. 358.
Beeldesnijder, 3.
Beerendrecht, H. van, 2590.
Beestenmarkt, p. 279, 293.
Beleg, 2487 sqq.
Bemme, 2572.
Benedictus, (ducis?), 1003 sqq.
Bennet, J. A., p. 418.
Benthorn, 10.
Benthynsen, 10.
Berck, Joannis van den, p. 399.
Berchem, Anna van, p. 382.
Berg, van den, p. 418.
     "   Johan van den, 1188.
Bergen, A. Dz., 1194.
Bergen op Zoom, p. 374, 382.
Berkhey, Le Francq van, 2676, 2683,
 2797—98
Berkhey, Joh. Le Francq
van, 2312, 13. p. 326, 418.
     "   Hendr. Pietersz., p. 398.
     "   Willem Aelbrz., 2516,
 2625.
Berkhout, Nanning, p. 418.
Berkringer, D., 2608.
Bernardus, J., p. 418.
Bertius, P., p. 419.
Beschuitmaat, 1428—30.
Beschuitsteeg, p. 296.
Bethanienhofje, p. 317.
Bethlehemshof, p. 317.
Beunje, J. D., 2171.
Beurden, H. van, 1195.
Bewaarschool, p. 324, 325.
Beye, J. F. de, 966.
Beyer, J. de, p. 267, passim.
Beyerinck, Fred., p. 240.
Boyma, Julius à, p. 419.
Bibliotheek, p. 322.
Bidloo, G. 2147.
Bienfait, J. L. 2790 sqq.
Bier Blokmaat, 1508.
Bierbrouwersgild, 2128 sqq.
Bierdragersgild, 2138.
Bierdragersgildehuis, p. 318.
Bier Gietschep, 1499.
Bier Paartie, 1499 sqq.
Bierpint, 1499.
Bilderbeeck, Joh. p. 280.
Bilderbeek, Pieter Hz. van, p. 261.
Bilderdijk, K. W. geb. Schweich-
 hardt, 2792.
     "   Mr. W., 2706, 2791 sqq.
     "   W. p. 419.
Bilhamer, Joost Jansz., 2487. p. 366.
Binnenvest, J. van, 1202.
Binnenvestgracht, p. 280.
Binnenveststraat, p. 286.
Bisschop, p. 274.
Blauw, H. T. de, p. 419.
Blakers, 235 sqq.
Blancardus, Nic. p. 419.
Blankaart, L., 2169.
Blauwe, Anth. de, 1003.
Blauwe poort, 46—51. p. 273.
Blanwesteen, p. 299.
Blauwsteeg, p. 289.
Bleiswijk, P. van, p. 419.
Bleu, D. J., p. 268.
     "   F. le, 963.
Bleykersvelt, W. van, 2107, 2110.
Blicklant, J. van, 2107.
Bloedraad, p. 359.
Blok, Corn. Dirksz., 962.

- Blok*, F. G., p. 419.
 " Samuel Dz., 1194.
Bloteling, A., p. 326, 327.
Bockelman, Joh. Fred., p. 419.
Bockenbergh: Petrus. p. 380.
Bodegraven, p. 265, 392.
Boekdrukkersgild, 2225.
Boekenberg, p. 257.
Boekweit, Jac., 1202.
Boerhaave, Herm., p. 398, 419.
Boers, C., p. 420.
Boiastraaltje, p. 290.
Boisot, 2586, 2589, 2592, 2599.
 p. 369.
 " Jhr L. van, p. 420.
Bokalen, 1095 sqq., 1119 sqq., 1161
 sqq.
Bol, F., p. 306.
Bolstra, Melchior, 5. p. 239, 240,
 260.
Bolten, G., 2107.
Bommel, p. 377.
Bommel, G. van, 1795.
 " C. R. A. van, 2729.
Bonnen, 66. p. 270.
Bonnet, Pieter, p. 379.
Bont, Adriaan Dz., 965.
 " Willem de, p. 386.
Bontius, Renerus, p. 383. 420.
Boodt, D. 2314—16.
Boogh, J. C. van der, 964.
Boom, Niesje, 1094.
Boon, Joh. 2150.
Boorwerktuig, 20, 21.
Bordieu, Pieter du, 2855,
 2856.
Borger, E. A., p. 420.
 " P. A., 2825. p. 420.
Borre, Claas Florisz, 2795.
Borresteeg, p. 302.
Borschen, F. Jz. van, 967.
Borselen, Franc van, p. 351.
Borstelburg, p. 292, 303.
Bos, C. J., p. 302.
 " G. J., p. 304.
 " Jan, 2480.
Boschhuizen, p. 260.
Boschhuizerpolder, p. 276.
Boskoop, p. 263.
Bosse, T. A., p. 421.
Bossu, Max Henn., p. 365.
Botermaat, 1856 sqq.
Botermarkt, p. 300.
Botersteeg, p. 300.
Botervaten, 1338 sq.
Bouches de la Meuse, 2687.
Bouchorst, C., p. 259.
 " S. J. van der, 966.
Bourdon, Sebastiaan, 1193.
Boutesteyn, Corn., 2245.
Bouwelouwensteeg, p. 293.
Bovetius, Anna, 460.
Bozhorn, p. 267.
Bozhornius, Marc. Zuerius, p. 421.
Bozman, A. p. 421.
Brabant, p. 240.
Braessemmeer, p. 263.
Brandspuithuis n°. 2, p. 307.
Brandspuitpenningen, 777 sqq.
Brandwezen 741 sqq.
Brandijzers, 1314 sqq., 1374 sqq.
Braun, p. 267.
Breda, p. 374, 386.
Bree, Math. Ingn. van,
 2489.
Breestraat, p. 299.
Brederode, Hendrik van, p. 360.
 " Walraven van, p. 374,
 388, 390.
Bredevoort, p. 376.
Breekelenkamp, Q. Gz.
 2317—19.
Brender à Brandis, Mr. C. C. 973a.
Breuhaus de Groot, p. 258.
Brielle, Inneming van, p. 363.
Brienen, J. van, 2149.
Brill, Jacob, p. 421.
 " E. J., 2246.
Brinio, p. 342.
Britten, Huis te, p. 341.
Broché, 2080.
Broeck, R. van den, p. 421.

Broeck, R. van den, 973a.
Broeckhoven, Jac. van, p. 421.
Broek, J. van den, 2095.
Broes, W., p. 421.
 Brögel, Hector van, 163.
 Bronbech, 80.
Bronchorstius. Everardus, p. 385, 421.
Brosterhuysen, H. van, 968.
Brouckhoven, Foy van, p. 379.
     " Jacob van, p. 388.
     " Joh. de, 1003.
 Brouckhovenshof, p. 317
Brouckhuysen, Steven van, 5. p. 277, passim.
Brouwer, Abr., 2150.
Brouwer, Adr., 2320.
Brouwer, Alb., 2151.
     " C., p. 314, 316.
 Brouwersteeg, p. 291.
Brugmans, Sebald Justinus, p. 408.
     " S. J. p. 421.
Bruining, T. C., p. 262, passim.
Brunsdorp, P. A. van, 962
Bruyn, Jan de, 460.
Bruynssen, Pieter, 1.
Bruyt, Mr. D. 1086.
Buchold, p. 355.
     " Joh. p. 421.
Bucquoy, Jean de, 1209.
 Burcht, 475. p. 303, 347.
 Burchtpoort, p. 304.
 Burchtstreng, p. 296.
Burderen, A. van, 1202.
Bureau, Jacques, p. 240.
 Burgerpint, 1508.
Burgersdijk, F., p. 421.
     " Mr. P., 2796.
Burgheliet, G., 2143.
     " Mr. G., 2171.
 Burgsteeg, p. 295.
Burie, Jacques de, p. 378.
Burmannus, Franciscus. p. 421, 422.
     " P., p. 422.
Buschhuysen, Floris van, p. 353.
 Buurten, 69. p. 270.

Buurtverdeeling, 70.
Buys, p. 388.
     " Paulus, p. 422.
Buytevest, C., 16.
     " Claes Rz., 1195.
     " P. D. van, 1086.
     " Pieter Dirksz. van, 1147.
 Bijbel, 1042.
Bye, M. IJsbrant de, 1081.
Bijlaert, J. J. p. 288, passim.
Bijleveld, Dr. Caspert, 1138.
Bijman, Simon Paulus, p. 377.
 Bijstad, p. 260.
Bijtel, J., p. 320.

C.

Caauw, Hugo, 2095.
Caen, Jan, 1241.
 Café Suisse, p. 302.
Caken, M., p. 295.
 Calandermolen, p. 321.
Calcar, B. C. van, 2631.
Calcoen, M. J., 2719.
Calis Malis, p. 375.
Calkoen, J. Fred. van Beeck, p. 422.
Callewier, A. p. 269.
 Calslagen, 3.
 Camelots, 2080.
Campen, Mr. C. van, 1202.
     " Claes Gijsbr. van, 493.
     " Johan van, p. 394.
     " P. van, 89.
     " W. J. van, p. 269—270.
Camper, P., 2441.
     " Petrus, p. 403, 422.
Canis, Corn, 1005.
Capellus, Lud. p. 422.
Caraiben, p. 379.
Carnier, Carolus, 2289.
Carolina, prinses, p. 399.
Carpentier, S., 973a.
     " Sam. 2150.
 Carsay, 1708.
 Casimirs bossées, 2079.
     " croisés, 2079.

- Casimirs figurées, 2079.
     " rayées, 2079.
 Casjant, 2080.
 Castoor, 1652.
 Catharyne gasthuis, 132, 783, 1137,
     sq. p. 315.
 Cathryn Jacobsdochtershof, p. 317.
 Cathryn Maartensdochtershof, p. 317.
 Cathryneveststeeg, p. 289, 290.
Cats, Jacob, p. 386.
 Cecilia gasth., 317, 292, 307, 1137
     sq., 1138.
 Ceciliaklooster, p. 314.
 Cellebroersgracht, p. 289.
 Cellebroersklooster, p. 289.
Chalon, Chr., p. 336.
Chalons, René de, p. 356.
Chapman, T., 2171.
Charlotte van Bourbon, p. 370.
 Chassé, 2718.
Chastelein, Mr. P. C., 1090.
     " Mr. C., 1203.
 Chattam, p. 391.
 Choorlammersteeg, p. 300.
 Choorsteeg, p. 295 sqq.
 Chirurgijngild, 2143.
 Christenpredikers, p. 343.
Christiaan II van Denemarken 2479.
Chys, P. O. van der, 2705.
Oingelshoek, F. van, 1188.
 Citadelpmedaille, 2755.
Claesdr., Elisabeth, p. 378.
 Claresteeg, p. 294.
Clarisse, J., p. 422.
Claudius Civilis, p. 342.
Cleeff, Joh., 1003 sqq.
Clemens non papa, 1003 sqq.
Clement de Jonge, p. 267.
Clermans, p. 271, passim.
Cleuters, Werner, p. 396.
Clignet, 463, 1596—97.
     " Abr., 1152.
     " A., 1592.
     " P. F., 1090.
Cloucq, Andr., p. 322.
Clouis, p. 343.
- Clusius*, Carolus, p. 379, 422.
Cluverius, Phil., p. 423.
Cobet, C. G., p. 423.
Coccejus, p. 392, 397.
     " Joh. 2609. p. 423.
Coclers, J. Bapt., 1090.
Coddaeus, Guil. p. 423
 Coddesteeg, p. 294
Coertgen, Jacob, p. 390.
Coesfelt, Conradus Zumbach de, 2141.
     " Corn. Zumbag de, 2164.
         p. 403.
Colatz, Wilh. de la, 1146.
 Collegium practicum, 2296.
     " theologicum, p. 269.
Collen, L. à, p. 436.
Colevelt, p. 269.
     " C., p. 278.
     " C. A., p. 281 sqq.
Coligny, Gaspar de, p. 363.
Colonijs, Dan., p. 424.
Coman, M. 741.
 Commandeursteeg, p. 297.
 Comenjansteeg, p. 291.
 Comité van alg. belang, p. 291.
     " van alg. veiligheid, 2648.
Coninck, Corn. de, p. 424.
Coning, A., 2091.
Contenot, S., 2171.
 Cooekenduin, 11.
Coolhaas, Casper, p. 424.
Cooman, Wouter Ysbrandts, 1209.
Coornhert, Dirk Volkertsz., p. 424.
Coox, Jan, 1203.
Copper, Dr. Abr., 1139.
     " Abr. Herc., 2150.
     " Hercules, 2151.
 Coppoel, p. 263.
Cornabe, P., 978a.
Cornelisdr, Beatrix. p. 385.
Cornelisz, Claes, p. 306.
     " Gysbert (Schaeck), 2589.
Cornet, J. L., 1015, 1151,
2322—2324, 2392 sqq., 2771
sqq., 2861, 2862, p. 274,
p. 327 sqq.

Cortenbosch, A. Dz., 965.
 " D. Az., 969.
Da Costa, Isaac, 2799.
Courtois, Joh., 1004.
Court, J. F. de la, 2147.
Conter, J. C., p. 244.
Court, Pieter de la, p. 424.
Couwée, J. Sén. en Zoon, 2087.
Craanen, Theod., p. 424.
Craen, E. Hz. van, 965.
 " Ewout Hendr., p. 385.
Craesysroot, 1722.
Cras, Henr. Const., p. 424.
Crayenbosch, Gerrit van, 1593.
Crenenburch, Math. Harmen, p. 379.
Cricquillon, Th., 1003 sqq.
Croix, P. le, 1592.
Crucius Az., Mr. Johan, 132.
Cruquius, N., p. 322.
Cunaeus, Mr. J., 1086.
 " Joannis, 2614.
 " Mr. P., 846—51.
 " Petrus, p. 424.
Cuyvers, Dr. A., 2800.
 " H., p. 424.

D.

D. L. E., 2325.
Daendels, p. 407.
Dagevos, Adr., 2150.
Dagronden, 645.
Dakpannen, 111—117.
Dam, J. G. van, 1197.
Damiate, p. 348.
Danaeus, Lamb., p. 424, 425.
Danckerts, Corn., 5.
Dekkers, Fred., p. 425.
 " Hub., 2149.
Delden, H. van, 2171.
Delff, W., 2807.
Deiflandt, 1.
Delfos, A., 1001, 2849, pp. 267,
 299, sqq., 329, 443.
Delftsche Schouw, 133, p. 262.
Dematius, Carolus, p. 425.

Demmeline, 2731.
Denys, Jac., p. 425.
Dermout Jr., J., 1089.
Descartes, Renatus, p. 425.
Desguerrois, p. 267, passim.
Despres, Josquin, 1005.
Desterbecq, S., 38.
 ten Deyl, (Huis), p. 259.
Deyman, J., 966.
Deventer, p. 374.
Diaconie, (Waalache), p. 312.
Diaconieschool, p. 325.
Dibbetz, Hendr. Alb., 1090.
Dicten, Ger., 2171.
Diedenhoven, F. van, 2092.
Diefsteeg, pp. 298, 301.
Diemen, Baltes Hz. van, 964.
Diemberbroek, Isbr. de, p. 425.
Dieningen, Mr. J. van, 1086.
Dieu, L. de, p. 425.
Dircxz., Jacop, p. 306.
Dirk I, p. 344.
 " II, p. 344.
 " III, p. 345.
 " IV, p. 345.
 " V, p. 346.
 " VI, p. 346.
 " VII, p. 346.
Dissel, Joh. van, p. 425.
Dobberaars, 655 sqq.
Dodonaeus, Rembertus, pp. 373, 425.
Doelen, pp. 284, 388.
Doelengracht, p. 289.
Doelenpoort, p. 291.
Doelensteeg, p. 289, 290.
Does, J. van der, 973a.
 " Jan van der, 2592, p. 368.
 " Johan van der, 2801.
 " Pieter van der, 2600.
Doesburg, J., p. 266.
Doeveren, Anton Jac. van, 2151.
 " Gualth. van, 2167.
 " G. van, p. 425.
Dolendo, Zacharias, p. 425.
Dolhuis, p. 314.
Dolhuisgracht, p. 292.

Dominicus, Jannetgen, p. 377.
Domis, 2494.
Domus, 2642.
     " Jacob Is., p. 329.
Donnellus, Hugo, p. 426.
 Donkeregracht, pp. 290, 293.
 Doodkist, 1045.
 Doopgezinde gemeente, 1040, 1072.
 Doopgezinde kerk, p. 312.
Doornik, F. W., 1089.
 Doornstokje, 366.
 Dordrecht, p. 388.
Dorp, Fred. van, p. 378.
     " Jacob van, 132, 1152.
Dou, G., 1592.
     " Gerard, p. 426.
     " Joh., 37, passim.
     " J. Jz., 5,
     " Joh. Pietersz., 6, passim.
     " J. P., 2802,
Dousa, Janus pater, p. 426.
     " " filius, p. 426, 427.
Dozy, R. P. A., p. 427.
Drabbe, 961.
     " A., 973a, 1203.
     " Adriaan, 1189.
     " A. P. J., 686.
     " F., 973b.
     " J., 1197.
Drap de Berry, 2079.
     " de castor. 2079.
     " de Dames, 2079.
     " de Levant, 2079.
     " de Vigogne, 2079.
     " ratinés, 2079.
Drebbet, van, p. 408.
Drelingcourt, Carolus, p. 427.
Drongen, P. van, pp. 275, 308,
     312, 313.
 Droogscheetersgild, 1576 sqq.
Drusus, Joh., p. 427.
Drijfnoo, Jan, 2150.
 Ducatons, 1251 sqq.
 Duffel, 1709.
 Duinkerken, p. 387.
 Duinwater, 718 sqq.

Duinwaterschuit, p. 307.
 Duins, p. 387.
Duivenbode, C. van, p. 297.
     " W. Cz. van, p. 369, 371.
     " Willem Cornelisz. van,
     p. 427.
Duivenvoorde, p. 258.
     " Jan van, p. 375.
Dulmanhorst, p. 283.
     " Salomon Dz. van, 8,
     p. 377, 297.
Durer, Albrecht, p. 355.
Dusoul, Paul, p. 427.
Duvenvoorde, Jhr. Arent, 14.
Duyfhuys, Anna van, 460.

H.

Eensaem, J., 2171.
Eeuwfeest, (tweede), p. 400.
Egeling, Lucas, p. 427.
Egmond, p. 344.
Egmond, van, 961.
     " George van, p. 358.
     " Lamoraal van, p. 360.
     " van der Nyenburg, Mr.
     J. Ae. 973b.
Eigeman, A. H., 2743.
Elands, C., p. 267.
Elasticqs, 2079.
Eleman, 522, 624—627, 981.
     " Dr. J., 16.
Elisabeth, p. 382.
     " van Boheme, 2606. p. 387.
     " van Engeland, p. 355.
Elisabeths gasthuis, 135, 1186 sqq.,
     p. 292, 316.
El mare, 2506.
Elsevier, D., p. 427.
     " Louwjs, 72.
     " Jhr. W. J. C. Rammelman,
     2779 sqq., p. 412.
Elven, Tetar van, 2723.
Emanuel, Philibert, p. 358.
Emaushof, p. 317.
Emeis, C. A. 2775 sqq. p. 427.

Emois, W. J. C., p. 427.
L'empereur v. Opeyck, 457. p. 427.
Eckelaer, P., 2090.
Engelberts, Corn., 1030, 1031, p. 428.
 Engelendaal, 8.
 Engelsche kerk, p. 322.
Engelvaart, Pieter, p. 395.
Episcopus, Simon, p. 428.
Erasmus, p. 356.
Ernst Casimir, p. 382.
Ernestus van Oostenrijk, p. 374.
Erpenius, Thom., p. 382, 428.
 Escalin, 1263.
Esdre, Dr. Jan, 2632 sqq.
Esgers, Joh., p. 428.
Espagnolettes, 2079.
Elverdingen, Cesar van, 2326—28.
Ewijk, Mr. P. van, 2171.

F.

Fabricage, 637.
Fabricius, Franciscus, p. 428.
Faille, J. Baart de la, p. 428.
 Falijde bagijnhof, 483, p. 314.
 Falijde bagijnenkerk, p. 322.
 Familiewapens, 457 sqq.
Farnesius, Alexander, p. 371.
Fer, Jean le, 1219.
Ferdinand van Spanje, p. 386.
 Fernambouc, p. 387.
Filippo, G. P., 2744, 2747.
Flamingius, Joh., 1006 sqq.
Flinck, Govert, 2329.
Floris I, p. 345.
 " II, p. 346.
 " III, p. 346.
 " IV, p. 348.
 " V, p. 348.
 Fontein, p. 300.
 Fonteinkamer, p. 305.
Forestus, Petrus, p. 428.
Fortmeyer, J. L., p. 429.
Francken, Frans den ouden 2330.

Franeker, p. 391.
Franken, p. 342.
 " Abr., 2166.
Frederik, (Prins), p. 404.
Frederik Hendrik, (Prins), 2803, p. 383.
Frederik de Toledo, p. 363.
Frederik Wilhelm, (Brandenburg), p. 384.
Frey, H. 2107.
 Friesland, p. 398.
 Friezen, p. 341.
 Fusteinhal, 2077, p. 320.
 Fuikers, 655 sqq.
 Fuyken, 653.

G.

Gael, 458, 459.
Gael, Barent, 2331—32.
Gael, H. Lz., 965.
Gaillard, Jacobus, p. 429.
 Galgenwater, pp. 278, 291, 302.
 Galgstraat, p. 278.
 Gallonet, 2080.
 Gangetje, p. 300.
 Gansoord, 755, p. 296.
Gasconge, 1007.
 Gasfabriek, p. 307.
Gasigebie, Fred. p. 385.
 Gasthuisstraat, p. 302.
 Gasthuisvierendeel, p. 302.
Gaubius, Hieron. Dav., 2626, p. 429.
 Geeregracht, pp. 285, 287.
 Geerestraat, p. 287.
Geerling, Gerardus, 2149.
Geertruid van Saksen, p. 345.
 Geertruidenberg, p. 375.
 Gehoorzaal, p. 302.
Gelder, J. de, p. 429.
 " J. J. de, p. 429.
 " C. B. R. van, 2304.
 Gelderland, p. 397.
 Gemeenteschool, p. 324, 325.
 Gennip, p. 377, 387.
Geometra alcmarianus, p. 275.

- George van Saxon*, p. 354.
Gerret, Mr., 2095.
Gersom, Joh., p. 404.
Gerstecoren, Joris, 1483, passim.
Gervais, Ch., 2171.
Gerwen, van, 961.
     " Mr. S. van, 1189.
Geschiedenis, p. 340.
Geus, C. K. de, p. 270.
     " G. de, p. 270.
Geuzen, p. 359.
Geuzenpenning, 2737.
Gewichten, 1535 sqq.
Geylik, J. van, p. 294.
Gheyn, de, p. 323.
Ghys, M. Jeremias, 1189.
Gibraltar, p. 379.
Giftmengster, p. 412.
Gilessen, Aegid. p. 429.
Gillon, Dr F. le, 2615.
Gilson, P. 2091.
Giraud, A. P., p. 310.
Giselles, Pieter van, p. 378.
Godebald, (bisschop), 1002.
Goedt, Mr. G. 2094.
Goes, van der, 459.
     " Willem Jan van der, 1090.
Golbius, Zacharias, p. 403.
Golius, Jac, p. 429.
Goltzius, Henricus, p. 380.
Gomarus, Franciscus, p. 429, 430.
Gombert, Nic., 1003 sqq.
Gooten, P. van, 1148.
Goris, Gerard, p. 397.
Gortestraat, p. 287.
Goud- en Zilverkeur, 1265 sqq.
Gondleder, 134.
Goudsmid, J. E., p. 430.
Gouverneurs voor de lakenneering, 1594.
Gouwe, de, p. 245, 263.
Gouwsluis, p. 392.
Govert met de bult, p. 345.
Goyen, Joh. à, p. 429.
     " Marguerite van, p. 429.
Goyer, Dirk Pz. de, 460.
Graanmaat, 1283 sqq.
Gracvius, Joh. Greg., p. 430.
Graft, J. van der, 964.
     " Thyman Jansz. van der, p. 375.
Granvelle, p. 358.
Grave, p. 378.
Graven van Holland, 797 sqq. p. 344,
     's Gravendam, p. 265.
     's Gravenstein, p. 299, 307.
     " Buurt van, 72.
     's *Gravensande*, van, p. 390.
     " Guil. Jac. p. 430.
     's *Gravensant*, B. F., p. 273.
     " J., p. 294.
     's *Gravenwoert*, Jan van, 2804.
Grebber, Pieter de, 2333.
Grein, 1715.
Greindroogerij, p. 320.
Greinhall, p. 320.
Groenbergh, Caspar, 1243.
     's *Grevendijk*, Aertgen van, p. 397.
Greynen van tienem, 1483.
Griecken, Petrus van, 1152.
Groenendijck, van, 624—27.
     " 974a.
     " Joh. Ripperts van p. 430.
     " Mr. P. van, 46—51.
     " Rippert Jansz. van p. 430.
Groenesteeg, p. 296.
Groenevelt, C. van, 2071.
     " Mr. C. J. van, 1203.
     " Mr. J. van, 1202.
Groenewoud, p. 262.
     " W: van, p. 257.
Groengraft, Abr., 1245.
Groenhazengracht, p. 290.
Groenhoven, p. 276.
Groenmarkt, p. 289.
Grol, p. 384.
Groningen, p. 375, 392, 397.
Gronovius, Jac., p. 430.
     " J. F., 1203, 2611.
Groot, G. de, p. 310.

Groot, Hugo de, p. 381, 368, 431.
Grootveld, Mr. G. L., 970
 " L. Gz, 964, 966.
Grotius, Joh., p. 430.
Gucciardyn, p. 267.
Guilielmi, Th, 1004.
Gulik, p. 379.
Guyot, P. C. G., 2611.
Gymnasium, p. 324.
Gymnastiekschool, p. 324.
Gyselaar, Cornelis de, p. 431.

H.

Haan, Mr. J. G. H., 1204.
Haar, B. ter, p. 431.
Haarlem, 15.
 " beleg van, p. 864.
Haarlemmermeer, p. 263.
Haarlemmerstraat, p. 291.
Haarsma, A., 973a.
Haas, G. de, 2171.
 " *Herbertus* de, p. 431.
Hadrianus, (keizer), 2474 sqq.
Haes, J. Pz. de, 968.
Haffner, J. C., p. 267.
Haganeus, Theod., p. 431.
Hageman, E., p. 431.
Hagen, C., 32, 33. p. 267, passim.
 " *Petrus* van der, p. 431.
Hagenet, David, 532.
Hagestein, p. 351.
Hahn, J. D., p. 431.
 " J. G. H., p. 431.
Halbertsma, H. J., p. 432.
Hall, M. C. van, 2805.
Halma, F., p. 397.
Halteren, van, 2115, 2116.
 " *Daniel* van, 1189.
Hamei, Bald., 2288.
Hamelau, Joh., p. 432.
Handboogschutterij, 469 sqq.
Hanepoel, p. 264.
Hanius, Guil., p. 369.
Hansen, Carel Lodewijk,
 2657.

Haringmaat, 1338 sqq.
Harl, Adamus, 2297.
Harrewyn, C., p. 309.
 " D., p. 323.
Hartebrug, p. 267, 288.
Hartebrugsteeg, p. 296.
Hartevelt, D., p. 258.
 " J., 973a.
Hasebroek, J. P., p. 432.
Hasius, 624—27, 981.
 " C. Sz., 969.
 " W., 16.
Haven, p. 277, 281 sqq., 292.
Havenbrug, p. 283.
Havenstraat, Oost-, p. 282.
 " West-, p. 282.
Haver, Jan Fred, 2154.
Haverkamp, Lupertus, p. 432.
Havermerberch, J. Az, 968.
Haverstraat, p. 287.
Haverzaklaan, 9.
Hazerswoude, 10.
Heekman, A., 2092.
Heemskerk, Isaac van, 132, 1137.
 " *Jacob* van, p. 379.
 " *Mr. L. van*, 1192.
 " *Leonard* van, 1196.
 " *Mr. L. van*, 1202.
 " *Maritgen Cornelisdr* van,
 p. 377.
 " *Willem* van, 367, 1134,
 1593, 1599, p. 432.
Heemstra, Th. van, p. 432.
Heereboord, Adr., p. 432.
Heerengracht, p. 277, 283.
 " (Oude), p. 278.
Heerenpoort, 61. p. 272.
Heerensteeg, p. 295, 297.
Heerlijkheden, 7.
Heggerus, Rud., p. 432.
Heidanus, Abr., p. 432.
Heilige Geesthof, p. 317, 318.
Heilige Geesthuis, 1075 sqq. p. 315.
Heinsius, Dan., p. 432.
 " *Nicolaas*, p. 432, 433.
Helbach, p. 408.

- Hellinck*, Lupus, 1008.
Helm, W. van der, p. 272, 288, 312, passim.
Helmichius, W., p. 433.
Hemmeer, p. 264.
Hendrik IV, 1588.
Hendrik Casimir II, p. 391.
Hengel, W. A. van, p. 433.
Henricus, (imperator), 1002.
Stads Herberg, p. 278.
Herde, Hieronimus, p. 391.
Heringa, Sybrand, p. 433.
Hertaing, Dan. de, p. 377.
's Hertogenbosch, p. 240, 385.
Hesdin, 1007.
Hessels, A. G., p. 263, 264.
Heurnius, Johannes, p. 378, 433.
     " O., 2296, p. 433.
Heus, H. de, 1595.
Heusden, Mr. A. van, 1203.
     " Mr. Adr. van, 1139, 1192.
     " W. A. van, 1203.
Heussen, H. van, 1148, p. 433.
     " J. van, 1148.
Heyden, Jan van der, 742, 779.
     " J. N. van der, p. 281.
de Heyder & Co., p. 321, 411.
Heyman, Joh., p. 433.
Heyns, Mr. Jacob, 132.
     " Nic., 1152.
Heynsbergen, Sara van, 460.
Heynsius, D., 2607, 2806.
Hiel, Elis. van der, 1088.
Hieronimusdal, 1022, p. 314.
Hoecke, W. v., 2143, 2171.
Hoeghstraaten, R. van, 2097.
Hoek, C. C. van der, p. 269.
Hoelen, M. J., p. 295.
Hoeven, Marcus van der, 2297.
     " (Pruijs van der), p. 433.
Hofwijk, p. 257.
Holland, p. 240, 397.
     " Hof van, (Haag), p. 396.
Holagten, 1233 sqq.
Hollander, Chr., 1003 sqq.
Hollebeek, E., p. 433.
Hommins, Festus, p. 433.
Hondenbelasting, 693 sqq.
Hondt, H. de, 1201.
Honert, J. van den, p. 433.
     " T. H. van den, p. 434.
Honkoop, p. 269.
Hoofdtronden, 646.
Hoogemade, P., 1599.
Hoogenbouck, J., 1596—7, 1599.
Hoogerbeets, R., 2807, p. 434.
Hoogeschool, 2273 sqq.
Hoogeven, 10.
Hoogeven, van, 457.
     " Aelbrecht van, p. 390.
     " C. van, p. 315.
     " Ger. Am. van, p. 434.
     " G. Dz., 962.
     " Heer van, 1149.
     " Hofje van, p. 318.
Hoogevorst, W. Az. van, 967.
Hoogewoerd, p. 277, 285, 287.
Hoogewoerdspoort, 52 sqq. p. 272, 285, 392, 411.
Hoogduitsche kerk, p. 312.
Hoogkamer, W. H., 2701.
Hooglandsche kerk, 1010, p. 310.
Hooglandsche kerksteeg, p. 293.
Hoogmade, van, 961.
     " Balth. van, 1598.
     " Gomarus van, 1593.
     " Jan van, 1149.
Hoogstraat, 82, 91. p. 295, 303, 311, 400.
Hoogstraten, p. 270.
     " R. van, 2092.
Hoogvliet, N., p. 434.
Hooigracht, p. 295.
Hooiwaag, p. 319.
Hoornbeek, Joh., p. 434.
Horn, A. van der, p. 329.
Horne, Joh. van, p. 434.
Ter Horst, p. 258.
Hortus, p. 322.
Hotel Central, p. 270.
Hout, J. van, 2325. p. 431, 434.
Lange houten brug, p. 302.

Houtmarkt, p. 278, 281, 303.
 Houtstraat, 72, p. 290, 298, 299.
 Hove, Pieter van, p. 397.
 Hoy, M., p. 274.
 Hubrecht, Josias, 1599.
 Huissen, Mr. G. 1202.
 Huigens, Alb., 2151.
 Huigenstraatje, p. 260.
 Huiszittenhuis, 774 sqq., 1053, 1054,
 1059.
 " (St. Pancrasparochie),
 p. 315.
 " (Vrouwenparochie),
 p. 314.
 Hulsius, A., p. 434.
 Hulst, p. 344.
 Humbert de Superville, p. 310.
 Hutspot, 2589.
 Hutten, Jan Jansz., 741.
 Huygens, Christiaan, p. 897.
 Huysum, Jan van, 2334.

I.

Immerzeel, Corn. Arentsz., p. 383.
 Imond, Machiel van, 2464.
 Infirmerie, p. 309.
 Inquisitie, p. 359.
 Intro ubique (stempel), 2298.
 Invalidenhuis, p. 309.
 Isabella, p. 376.
 Ita, Pieter Adriaensz., p. 385.
 Iterson, F. H. G. van, p. 435.

J.

Jaechacus, Gilbertus, p. 434.
 Jacobmine, Jacob Oirtesdochter, p.
 852.
 Jacoba van Beieren, p. 351.
 Jacobsz, Andries, p. 306.
 " Huyg., (Lucas van Leiden),
 1000. p. 435.
 St. Jacobsgasthuis, p. 317, 320
 St. Jacobsgracht, p. 288 sqq.
 Jacobspoort, 92.

Jacotius, 1007.
 Jacquín, Nic. Jos., p. 435.
 Jan I, p. 349.
 " II, p. 349.
 Jan Bangensteeg, p. 291.
 Jan van Beieren, p. 351.
 Jan van Dortensteeg, p. 301.
 Jan Jeroenspoel, p. 264.
 Jan van Nassau, p. 386.
 " van Oostenrijk, p. 370.
 St. Jansbrug, p. 295, 296.
 St. Jansgracht, p. 292.
 St. Janshofje, p. 318.
 St. Jansridders, p. 346.
 Jansen, Konert, 1586.
 Janson, J., 40, 59, 91. p. 330.
 " P., p. 333.
 Jansz., Antonis, 493.
 " Quirijn, 1207, 1208.
 Janvossensteeg, p. 293.
 Japanesch gezantschap, p. 411.
 Jericho, (buurt), 80.
 Jerusalemshof, 185, 1209 sqq., 2478,
 p. 318.
 Jezuitenkerk, 1017.
 Joachim de Monte, 1003 sqq.
 Jodoci, Petr., 1004.
 Johan v. Bergen op Zoom, p. 360.
 " Maurits van Nassau, p. 391.
 Joostenpoort, p. 317.
 Jordain, Petr., 1006.
 Jorispoort, 94.
 Jouvenel, 2602—3.
 St. Jorisdoelen, 797 sqq., 961, p. 308,
 288.
 Jozephsteeg, p. 291.
 Junius, Hadr., p. 435.
 " Franciscus, p. 435.
 " Fr. filius, p. 435.
 Justinus van Nassau, p. 386.
 Juynboll, T. W., p. 435.

K.

K. A., 2091.
 Kaag, de, p. 264.

- Kaarsstraat, p. 284.
 Kaas en broodvolk, p. 353.
 Kaaskamer, Claes Jansz., 791.
 Kaay, van der, 2647.
     " Galenus van der, 2150.
     " L. van der, 2092.
 Kagermeer, p. 264
 Kakelaersteeg, p. 302.
Kalf, W., 2342.
 Kalkmaat, 1443—9.
 Kalkwege, 1447—9.
 Kamp, p. 292, 302.
 Kamphuisen, Joh., p. 268.
 Kapelle, Josias van de, p. 397, 435.
 Kapittel van St. Pancras, 1012.
 Karel II (van Engeland), p. 391.
     " V, 519, p. 354.
     " de Stoute, p. 352.
 Karnemelksbrug, p. 296, 300.
 R. Kath. kerken, p. 312, 313.
 Katoenfabriek, p. 21, 411.
 Kazernen, p. 308, 309.
 Keerwolff, Bath., 2149.
     " Henricus, 2150.
 Keessel, D. G. van der, p. 435.
 Keizers, (Romeinsche), p. 341.
 Kemp, D. van der, p. 435.
 Kempen, J. M. van, p. 258.
 Kemper, Hendr., 1144.
     " J. M., p. 436.
 Kenau Simon Hasselaer, p. 364.
 Kennemerlandt (Suyt), 1.
 Kerchem, van, 961, 973b.
     " C. Wz. van, 967.
     " Mr. Joh. van, 1147.
     " Mr. W. van, 1202.
 Kerchoven, Polyander à, p. 388.
     " Johannes à, p. 391.
 Kerckhove, 997.
 Kerckesant, J. van, 1086.
 Kerkbrug, p. 296.
 Kerkgracht, p. 295.
 Kerkhofsteeg, p. 295.
 Kerksteeg, p. 288, 298.
 Kerkstoof, 1044.
 Kerkvierendeel, p. 295.
 Kervel, P. A., p. 436.
 Ketelboestersteeg, p. 301.
 Keth, D. L., 962.
 Keulen, B. C. van, p. 436.
     " L. van, p. 436.
 Keun, D., 1204.
     " Phil., 2107.
 Kever, de, p. 264
 Key, Lieven de, p. 301.
 Kikkert, J. E., p. 302, 336.
     " P., p. 336.
 Kildrecht, p. 387.
 Kinderspeelgoed, 427 sqq.
 Kinderspelen, 431 sqq.
 Kinke, Jacob, 2095.
 Kirdorf, J. M., p. 310.
 Kist, Joost, p. 397.
     " N. C., p. 436.
 Klaroenvaandels, 2484 sqq.
 Kleeding, 388 sqq.
 Kleermakersgild, 2039 sqq.
 Kleinenberg, Isaac, p. 397.
 Kleynenberg, Alb., 1090.
 Kleynhoff van Enspeyk, p. 408.
 Klok, 1035.
 Klokhuis, 998.
 Kloksteeg, 72. p. 297.
 Kluit, A., p. 436.
     " W. P., p. 436.
 Knibbe, Dav., p. 436.
 Kniplaan, p. 266
 Knipperdollinck, Bern., p. 355.
 Knotter, Maarten, p. 392.
 Koddesteeg, p. 294.
 Koebrugsgracht, p. 292.
 Koepoort, 58 sq. p. 271.
 Koepoortgracht, 2676 sq. p. 288,
     289
 Koevoet, 2409
 Koevorden, p. 375, 393.
 Kolfmakersteeg, p. 290.
 Kemfoor, 1228.
 Koning, W. de, p. 436.
 Konijnenburg, J., p. 436.
 Koolstraat, p. 280.
 Koornbrug, p. 300.

Koornbrugsteeg, p. 299.
 Koornmaat, 1288 sqq.
Kooy, W. P. van der, 2859.
 Koppenhinksteeg, p. 295.
Kopper, Dr. A. H., 1208.
Korff, A. H. Bakker, 2335
 —37. 2767 sqq., 2808 sqq. p. 835.
Korse, Claes, p. 397.
Koster, Laurens Jansz., p. 351.
 Kouden hoek, 90.
Kouwels, A. J., p. 291, 324, 325.
Kouwenhoveu, Janijs Branse van,
 2107.
 Kraan, de, p. 303, 319.
 Kraaierstraat, p. 285.
Krabbe, Chr., p. 437.
Krauss, J. C., p. 437.
Krieger, F. W., p. 437.
 Kronestein, p. 261.
Kroon, A., p. 268.
Kros, M., 88.
Kruisen, A. B., 2171.
 Kruitschip, 2661 sqq.
Krul, Corn., 2159.
Krugff, J. de, 2810 sqq. p. 437.
 Kruisbessemaat, 1508.
Kruseman, C., 2800.
 Krijgswezen, 797 sqq.
Kuchlinus, Joh., p. 437.
Kuenen, Dr. A., p. 437.
Kuffeler, P. F. van, 973a.
Kuyper, J., p. 270.
 " J. F., p. 437.
Kuys, A. P., 2303.
 Kwartieren, p. 271.
 Kweekschool (Rapenburg), p. 289.
 " voor Zeevaart, p. 324, 412.
 Kijfgracht, p. 284
 Kijfhoek, p. 288.
Kijperus, Alb., p. 437.

L.

Laan, G. van der, p. 310.
 Laboratorium, Phys., Chem., Zoot.
 p. 323.

Laecken, 2146.
 Lageveenen, 11.
 Lakenbereidersgild, 1584.
 Lakenhal, p. 319.
 Lakenprenten, 1610 sq.
 Lakenweverij, 1576 sqq.
Laleyn, Johan, p. 298.
 Lammenschans, 2589 sqq., p. 261.
 Lampen, 230 sqq.
Lamsvelt, J., p. 259.
 " F., p. 304.
Landkeert, Joost Jansz., 2488.
Land, J. P. N., 1008.
 Landscheiding, p. 263.
Landschot, L., 963.
 Langebrug, p. 297, 298, 302.
 Langegracht, p. 280.
 Langegrachtstraat, p. 282.
Langelaan, H., 2338.
 Langestraat, p. 285.
 Langstraat, p. 382.
Lankhout, p. 270, 295.
Lannoy, Maria de, 1214, 1218.
Lanshot, 457, 458.
 " Mr. J. A. van, 973a.
 Latershof, Jan de, p. 318.
Lauters, p. 300.
 Lazarusklep, 1207.
 Lede, de, p. 258.
Ledeboer, Abr., 2162.
 Leegewerfsteeg, p. 293.
Leeghwater, p. 264.
Leemans, Dr. C., 2713.
Leeuwen, Mr. C. van, 1148.
 " C. Cz. van, 965.
 " G. van, 634.
 " J. van, 2760.
 " Joh. van, p. 262.
 " Nic. van, 1152.
 " Mr. Nic. van, 1146.
 " P. Sz. van, 969.
 " S. van, 437.
 " Mr. Simon van, 1137, 1147.
 Leevendaal, p. 287, 288.
Leffen, Pieter, 1195.
Leger, Jean, p. 437.

- Leiden, beleg van, p. 366.
Leiden, Jan van, p. 355.
 Leiden, Ontzet van, p. 368.
 Leidsche meer, p. 263.
 Leidschendam, p. 266.
 Lek, p. 239.
Lelyveld, 2698.
 Lengtematen, 1275 sqq.
Le pair, Jan, 77.
 Leprozen, p. 293, 318.
 Leprozenhuis, 1189, 1190.
Leth, H. de, p. 268.
Leusvelt, C. Jz. van, 962.
 Levendaal, p. 281.
Leycester, Graaf van, p. 373.
Leyden, C. van, 973a.
     " Jan van, 2106.
     " Lanschot, 457.
     " Pieter van, p. 301.
 Leyderdorp, 7, 8.
Liefcrinck, Hans, 31, 2488. p. 268.
Lietaert, P., 2290 sqq.
     " Frans, 2293.
Lievens, Jan, p. 306.
Limburch, H. van, 2339.
Linde, A. van de, 1199.
Linden, J. van der, p. 437.
 Lindenpoort, Joost Fransen van der,
 1226/7.
Linderhausen, Joh., p. 437.
Linderman, H., 1242.
 Lingen, p. 376.
 Ter Lips, p. 258.
Lipsius, Justus, 2601 sqq., p. 376,
 437.
 Lis, 11.
Lisman, Hub. J., 1089.
Livens, Joannes, p. 438.
Lodewijk XIV, p. 392.
 Lodewijkskerk, p. 320.
Loenen, J. B. van, 301.
 Loevesteyn, p. 381.
 Loge „Ia Vertu", 465 sqq., 2678.
Logger, J., p. 438.
Loisa, (prinses), p. 384.
 Lokhorst, 325, 926. p. 299, 307.
 Lokhorststraat, p. 299.
Loncq, Gos. Jan, 2847.
Longespey, Isaac, 963.
Loo, François van, 2567.
 Loodgietersgild, 2123 sqq.
 Looiersgracht, p. 283.
 Looierstraat, p. 284.
 Looihal, p. 320.
Loon, Mr. G. van, 2618.
     " G. van, p. 438.
     " Johan van, p. 378.
Looman, G. p. 320.
 Lootsplein, p. 284.
Lopes, Petrus, 2479.
 Lopsenboomgaard, p. 278.
 Lopsenklooster, 1022, p. 314.
 Lopssloot, 1138.
Loridan, Pierre, 1219. 1220.
 Loridanshof, 228, 235, 303, 1219 sqq.
de Lorme, p. 259.
Lorqué, P., p. 267.
Louise de Coligny, p. 371.
Loyola, Ignatius de, p. 356.
Lucas (van Leyden), 1000,
 1001, p. 424, 438.
Lucas, Vincent, p. 356.
 Lucasgild, 209, 2107 sqq.
 Lucht, (Huis ter), p. 295.
Luchtenburgh, A. van, p. 239.
*Luchtman*s, Cornelia, 2814.
     " Joh., 1138, 2816, 2817,
     2818, 2834.
     " Joh. Cath., 2815.
     " Samuel, 2245, 2819,
     2820, 2827.
Ludovica Christina van Solms, p. 388.
Lulofs, J., p. 438.
Lumey, p. 363.
Lupi, Joh., 1003 sqq.
Lutz, A., 2660.
Luther, p. 355.
 Luthersche gemeente, 1037, 1073 sqq.
 Lutzenburg, p. 395.
Luzac, Johan, p. 407.
     " J., p. 438.
     " Jacqueline, 2812.

Luzac, L. C., p. 438.
 " *Martha Jacq.*, 2821.
Lyckerpoel, p. 264.
lymwerf, p. 284.

M.

Maastricht, p. 386.
Maarsmansteeg, (buurt), 79.
Maarsmansteeg, p. 299.
Maas, Coenraad van der, 2490.
 " *Koenraad van der*, 962 sqq.
Mac Gillavry, p. 323.
Machteld van der Does, p. 354.
Maerenpoelen, p. 258.
Maerschallck, Frans, 547.
Maersche, J. P. van, 16.
Maes, p. 239, 240.
 " *Jacob van der*, 1596—7, 1599.
 " *P. Cz. van der*, 967.
Maestert, Jac., p. 438.
Maire, Anna le, 2822.
 " *F. le*, 1203.
 " *Dr. Frans le*, 1189.
 " *Maximiliaan le*, 2822, 23.
Mairie de Leide, 2687, 88.
 " *de Leymuiden*, 2689.
Majofski, F. J., p. 438.
Maliebaan, p. 262, 275.
Malversey, P., 963.
Manchicourt, Petr., 1003 sqq.
Mandemakersgild, 2126.
Mans, Fred. H., 2340.
Marchant, S., p. 438.
Marck, Joh., p. 438, 439.
 " *H. van der*, 973a.
 " *Az., Mr. J. van der*, 973a.
 " *Wilhelm graaf van der*, p. 363.
Marcke, W. Jacob van, 1080.
Marcken, Mr. J. van, 967.
Marcus, Mr. P., 46—51.
 " *P. J.*, p. 439.
Mare, p. 285.
 " *Korte*, p. 294.
 " *Nieuwe*, p. 280.

Mare, Over-, p. 291.
 " *P. de*, p. 336.
Maregat, p. 273.
Marekerk, 1016. p. 294, 311.
Marendorp, p. 291.
Marendijk, p. 278, 279.
Marepoort, 60. p. 273, 279.
Margaretha, p. 350.
 " *van Parma*. p. 358.
Margrietenlaan, p. 265.
Maria van Oostenrijk, p. 358.
 " *van Bourgondie*, p. 353.
 " *van Engeland*, 615.
 " *Stuart*, p. 374, 389, 395.
 " *van Utrecht*, p. 381.
 " *Louise*, 2692.
Marienpoel, 1028.
Mark, J. van der, 973b.
Marken, 1199.
Marnix, Philips van, p. 356, 439.
Marron, Paulus, 2150.
 " *P. H.*, p. 439.
Mathenes, A. van, p. 439.
Mathesis scientiarum genitrix, 2300 sqq.
Mathias van Oostenrijk, p. 371.
Maton, Th., 2171.
Matthaeus, Ant., p. 439.
Mattham, Theod., 2846.
Matthys, Jan, p. 265.
Maurits, Prins, 2604—5, 2824. p. 372.
Maximiliaan van Oostenrijk, p. 353.
Medische faculteit, 2287.
Meer, van der, 624—27, 961, 974a, 981, 1162, 2596.
 " *Fr. Alb. van der*, p. 439.
 " *J. van der*, 973a, 973b.
 " *Mr. Jacob van der*, 1149.
 " *Jacobus van der*, p. 392.
 " *N. van der*, 965. p. 286, 302, 315.
Meerburg, 624—27, 974a.
Meerman, 457, 624—27, 974a.
 " *Gerard*, p. 400.
 " *Mr. J.*, 16.

- Meerman*, Joh., p. 408, 489.
Meermansburg, p. 318.
Meersche, Pieter van der, p. 397.
Meier, P., 973a.
Mendoza, Franciscus de, p. 375.
Mengelen, 1519 sqq.
Merck, Jac. van der, 970—972, 1219.
Mere, Jacobus van der, p. 378.
Méreaux, 1249.
Merken, L. W. van, p. 439.
Merklap, 2306 sqq.
Merula, P., p. 439.
Merwede, p. 239.
Merwen, F. Jz. van, 963.
     " S. F. van, 11. p. 258, 260, 276, 278.
Metalen kraia, 2754.
Metselsteenemaat, 1436 sqq.
Metter, P. de, 2107.
Meulen, A. M. van der, 2704, 2724, 2825.
Meurs, p. 378.
Meursius, J., p. 440 et passim.
Meutjesteeg, p. 283.
Mey, Jacob de, 2107, 2110.
Mey, H. van der, 1087.
Meyer, H., 2129—35.
Meyer, Jacob, 1596—7, 1598.
Michielsklooster, p. 292, 314.
Middelen, Maycke van, 2826.
Middelstegracht, p. 296.
Middelweg, p. 295.
Mierennest, p. 318.
Mieris, Frans van, 1149, 2591. p. 337, 440.
     " (de Jonge), Frans van, 1196.
     " Willem van, 1196.
Mignon, Abr., 2341.
Minnebroeders, 1032.
Minnebroedersgracht, p. 284.
Minnehuis, p. 317.
     " (R. Kath.), p. 315.
Mirakelsteeg, p. 294.
Modderman, A. E. J., p. 440.
- Moer*, M. C. van der, 1089.
Moiré, 2080.
Mol, F. de, 2090.
Molensteeg, p. 289.
Molinaeus, P., p. 440.
Moltons, 2077.
Moltzer, J. F., p. 440.
     " Ign. M. L., p. 404.
Molu, Petr., 1005.
Mondry, de, 1094.
Monte, Joach. de, 1003 sqq.
Montmorency, p. 392.
Mooi Japiksteeg, p. 301.
Mookerheide, Slag, p. 366.
Moons, Magdalena, p. 368, 417, 440.
Moor, B. de, p. 440.
Moor, Carel de, 526, 1592, p. 441.
     " Joos de, p. 378.
Morales, 1005.
Morel, Mauricius Gideon, 500.
Moritz, L., 2825, 2838.
Lage Morsch, p. 279.
Morsch, Pieter Csz. van der, 2463, p. 443.
Morschpoort, 123. p. 274.
Mortier, p. 395.
Mouque, R., 2096.
Moutetboeck, 1003.
Monton, Joh., 1003 sqq.
Moy, C. Cz., 969.
Moyne, S. le, p. 441.
Moyweer, Coenraet, 2107.
Musketier, Abr., 1152.
Mulder, Ae. Saagmans, p. 441.
     " P. J., p. 270.
     " W. C., p. 287, 315.
     " Johannes Johs., 2245—46.
Munt, C. Hz. de, 971.
Muntgewichten, 1229 sqq.
Museum v. Nat. Hist., p. 323, 413.
Musis Sacrum, p. 276.
Musius, Corn., p. 441.
Muschenbroek, J. Az. van, 2826, 28.
     " Cornelia van, 2827.
     " P. van, p. 441.

Muziekboeken, 1003 sqq.
My, H. van der, 2364,
2814, 2815, 2820, 2827,
2836.
Myaert Tamen, 3.
Myte, Corn. van der, p. 441.
Myter, Dirk den ouden, p. 391.

N.

Naakte sluis, p. 261, 275.
 Naarden, p. 394.
 " beleg van, p. 363.
Nader, p. 262.
 " L., p. 310
Nahuis, G. J., p. 441.
Naiveu, Mathijs, 2139.
 Namen, p. 396.
Napels, Maria van, 460.
Napoleon, 2692.
 " I, 520. p. 407.
 " Lodewijk, 466, 1595, 2654
 sqq.
 " Louis, p. 405.
 Nazareth, p. 318.
Nassau, Hendrik van, p. 355.
 " Lodewijk van, p. 365.
 " Philips van, p. 375.
Nattenhoven, C. van, 1202
 Nederland, p. 397.
 Nederl. leeuw, Broeder v. d., 2751.
Negre, N. C. van, 1220.
Neostadius, C., p. 441.
Nes, A. van, 2171.
 St. Nicolaesbrug, 2416.
 St. Nicolaesgracht, p. 297.
 St. Nicolaassteeg, p. 294.
Nielius, Carolus, p. 390.
Niels, J. R., 1089.
Niermeyer, A., p. 441.
Nieuwenhuis, J., p. 441.
Nieuwenhuysen, p. 404.
 Nieuweveen, 3.
 Nieuwe gefundeerde kerk, p. 311.
Nieuwland, P., 2829. p. 441.
 Nieuwland, (Oost), p. 287.

Nieuwland, (West), p. 289.
 Nieuwpoort, p. 377.
 Nieuwsteeg, p. 297, 295, 298.
 Nieuwsteegsbrug, p. 288.
 Nieuwstraat, p. 296.
Nisius, H. van, 2098.
 " N. v. 2092.
Nobel, M. Th., 1203.
 Nonnensteeg, p. 290.
 Noodmunten, 1176 sqq., 2507 sqq.,
 p. 364, 365, 367.
Noodt, G., p. 441.
 Noordeinde, p. 291.
 Noordeindsburg, p. 302.
Noordenhout, G., p. 442.
 Noordpoort, 39.
Noordt, van, p. 378.
 " Corn. Claese, p. 389.
 Noormannen, p. 344.
Noort, C. Cz. van, 968.
 " W. van, 1090.
 Noorthey, p. 258.
 Nosocomium, p. 317, 323.
 Nova Zembla, p. 375.
Nuck, A., p. 442.
 Nut en genoeg, 2745.
 Nut van 't algemeen, 464.
Nuyts, D., p. 442.
 Nyburg, p. 391.

O.

Oegstgeest, 514.
Oem, Petr, 1004.
Oldenbarneveld, Joan ab., p. 380.
 " Renerus ab., p. 381.
 Oldenzaal, p. 376.
 Oliemengelen, 1519 sqq.
 Olinda, p. 387.
 Omroeper, 642 sqq.
Onderwater, C. Jz., 964.
 " D., p. 442.
 " L. L. van, 963.
 Oostdwaarsgracht, p. 280.
Oosterhuys, H. P., 2701.
 Oosterlingplaats, p. 288.

Oosterlingtoren, p. 319.
 Oranje, p. 371.
 " Prins van, 2598.
 Oranjegracht, p. 284.
 Organist, Hoogl. kerk, 1094.
 Orgel (Akademie), 2288.
 Orlers, Jan Jansz. 2830.
 Osnabrug, S van, 2160.
 Ostende, p. 377.
 Ottens, J. R., p. 267.
 Oudendorp, F. van, p. 442.
 Ouderkerck, Jacob van, 1598.
 Outermans, K., 1219.
 Outshoorn, E. van, 1200.
 Over 't Hof, 68. p. 297, 298.
 Overijssel, p. 398.

P.

Paaschlied, 1035.
 Paauw, P., p. 442.
 " van der, p. 268 sqq.
 " S. van der, 292, passim.
 Paciego, Don Pedro, p. 363.
 Paedts, 522, 624—27, 981.
 " Pieter, p. 377.
 Paets, Adriaen, p. 395.
 Palm, J. H. van der, 2722, 2831,
 p. 409, 442.
 Palmadiebaan, p. 268.
 Palmboom, de, 2467.
 Palthé, J., p. 442.
 St. Pancras, 1072.
 Pannerden, p. 240.
 Papengracht, p. 298.
 Paradijs, N., p. 442.
 Paradijsgracht, p. 293.
 Paradijsteeg, p. 293.
 Pariba, p. 386.
 Parma, p. 371.
 Paschierse, Thom. 2171.
 Pasteur, Fr., p. 442.
 " D., p. 442.
 Pausen, p. 341.
 St Paulo in Angola, p. 387.
 Paulus, P., p. 442.

Pauvres Wallons, 777 sq.
 Pauw, Hadr., p. 442.
 Payen, Nic., 1006.
 Pechlinus, Joh., p. 442.
 Pecker, Carolus de, 2641.
 " Karel Pieter de, 1147.
 Peene, van, 457.
 " M. van, 973a.
 " Michel Abr. van, 1090.
 " N. van, 1202.
 " Pieter van, 1138.
 Peerlkamp, P. Hofman, p. 443.
 Perdieck, J. C. H. M., 2100.
 Perimony, Jean, 2171.
 Perizonius, Jac., p. 443.
 Perkin, p. 398.
 Perrenot, Anth. p. 358.
 Pers, 1600 sqq.
 Pestel, F. G. de, p. 408.
 Pesthuis, 1191 sqq. p. 314, 316.
 Pesyn, Jan, 1214, 1217.
 Pesynshof, 1214 sqq. p. 298.
 Philippe, P. H. J., 2850 sqq.
 Philips, II., p. 356.
 " III., p. 376.
 " IV., p. 382.
 " van Bourgondie, p. 352.
 " van Montmorency, p. 361.
 " de Schoone, p. 353.
 " Willem, p. 356.
 " J. C., p. 303.
 Pieneman, J. W., 2660.
 Pierlinck, J., p. 240.
 Piero, 2463. p. 370, 443.
 Piet Hein, p. 385.
 Pieterskerk, 996 sqq. p. 309.
 Pieterskerkgracht, p. 297, 298.
 Pieterskerkhof, 72, p. 299.
 Piket, Nic. 2699.
 Pint, 1495 sqq.
 " karnemelksmaat, 1517.
 " oliemaat, 1511 sqq.
 " teermaat, 1511 sqq.
 Pla, A. E., 1201.
 " Joh. Alex., 2165.
 " Dr. A. le, 1090.

Pla, A. le, 2150.
 " J. Az. le, 1161.
 " Johan le, 1152.
Plaatsteeg, p. 301.
Plantenga, P. B., p. 270.
Platteel, Jacob, p. 397.
Plempers, 655 sqq
Pletse, 1710.
Pluche, 2080.
Poel, de, p. 258.
***Poel*, Egb. van der, 2342.**
Poelaardt, Jan, 1596—7, 1599.
Poelgeest, van, 2095.
 " Adriaen van, p. 354
 " C. Jz. van, 963.
 " W. Pz. van, 1195.
Polanen, J. 2143, 2171.
Polemities, 2080.
Poeth, A., p. 297.
Politie, 793 sqq.
Anna Polowna, p. 408.
Polyander, 997.
 " à Kerchoven, p. 443.
Pooch, Hendrik Jansz., p. 391.
 " 1162.
 " Nic., 1146, 1152.
Pook, Mr. Nic., 1149.
Poorten, p. 271.
Poorter, W. de, 973a.
Poortland, p. 390.
Portu, Fr. de novo, 1008.
Post, P., p. 265.
 " A. van, 2171.
 " van der, 2516.
Potoletus, Cl., 1007.
Poth, Corn. Florisz. van der, 2492.
***Potheuck*, J., 1194.**
Pré, E du, p. 443.
Prily (buurt), 74 sqq.
Prince, Jean le, 1219.
Prins, J. J., p. 443.
 " M. G., 1089.
Prinsenhof, p. 298.
Proot, Claes Joppe, p. 395.
Prospecten, p. 266.
Provo, Joh., 2171.

Pui, M. S. du, p. 443.
Putmans, H., 1592, 1596—7, 1599.
***Puyt*, G. van der, 2343.**
Pij, 1712.
Pijnacker, C., p. 443.

R.

Raadhuis, 753, 774 sqq. p. 299, 305.
Raamlanden, p. 260.
Raamsteeg, Korte, p. 288.
Ramp, 2657 sqq. p. 405, 406.
Rapenburg, 83 sqq. p. 288, 297.
 " Kort-, p. 302.
 " Noord-, 67.
 " Zuid-, p. 290.
Raphelengius, F., p. 443.
Rashal, 2077.
Rasphuis, p. 308.
Rateyn, 1706.
Rau, J. J., p. 444.
 " S. F. J., p. 444.
Ray, Joh., p. 444.
Rechtbank, 291.
Recht door zeeërs, 2697, 98.
Rechtstaendermaat, 1483.
Rechtswezen, 784 sqq.
Reckheim, 1264.
Rederijkers, 2446 sqq. p. 338.
Rederijkerskamer van Rotterdam,
 2470.
Regnerus, C., p. 444.
Reguliers, 8.
Reigersbergen, Maria van, p. 431.
Relandus, A., p. 444.
Rembrandt v. Rhijn, p. 444.
Rembrandtstraat, p. 291.
Requesens, Don Louis de, p. 365.
Reuvers, C. J. C., p. 444.
Reuver, Cath. Maria de, 463.
Reverhorst, 582.
 " Dr. C van, 1139, 1192,
 1203.
 " Mr. C. van, 1204.
 " C. van, 2150.
 " M. Th. van, 2832—33.

Reijers, N., 2309, 2817, 2819.

Reijtsma, Maria Joha, 2834.

" Tiberius, 2835, 2790.

Rhoer, C. W. de, p. 445.

Richafort, Joh., 1003 sqq.

Rietveld, P., p. 445.

Rieu, P. du, p. 445.

" W. N. du, p. 314.

Righout, D. H., 973a.

" Pieter Willem, 1138.

Ringeling, H., 996, 997, 1010, 1016.

Rivetius, Andr., p. 445.

Robaert, Gerardus, 2297.

Robbert de Vries, p. 345.

Robert, J., p. 445.

Rodrigues, F., 2157.

Roell, H. A., p. 445.

Rolandus, Jac., p. 445.

Rollandsteeg, p. 298.

Rollo, p. 344.

Romeinen, 18, p. 341.

Romswinkel, Joost, 1192, 1203.

Roodenburg, p. 260.

Roomburger Molensloot, p. 276.

Roorda, T., p. 445.

Roos, F. de, p. 264.

" J. Gz., 966.

Rooyen, A. van, p. 304.

Rore, Cyprianus de, 1006.

Rossum, p. 376.

Rotterdamsche veer, p. 318.

Rotterdamdt, Wilh., 2297.

Rouveroy, E. Munnik, 1203.

Rouwkoop, p. 258.

Royen, A. van, 2150, p. 445.

" J. van, 2294.

Ru, Petr. de la, 1008.

Rücker, J. Conrad, p. 445.

Ruhnkenius, D., p. 445.

Ruïne 88, p. 405, 411.

Rupprecht, Marc Abr., p. 267.

Rusius, Alb., p. 445.

Ruyter, Engel de, p. 395.

" Michiel de, p. 395.

Ruyter, Michiel Adrz. de, p. 390.

Rycke, Th., p. 445.

Ryckhuysen, Gijbert van, p. 352.

Rijk, P., 2302.

Rijksdaalder, 1253.

Rijkwaert, Karel, p. 446.

Rijn, Nieuwe, p. 270, 277, 295.

" Oude, p. 277, 291.

Rijnberk, p. 378.

Rijndijk, p. 281.

Rijnenburg, p. 257.

Rijneveststraat, p. 280.

Rijnland 1, 5, 22, 23, 515 sqq., p. 263.

" Gemeenlandshuis, p. 301.

Rijnsburgsche poort, 2131, p. 273. 293.

Rijnstraat, p. 285.

Rijntjes, H. E., 2505.

Rijpwetering, p. 263, 266.

Rijswijk, 2469.

S.

S., J. v., 2347.

Saaihal, p. 288, 320.

Saayhal, 2077.

Sachtleben, Joh. Hendr., 225.

Saintienoy, Hadr., p. 371.

Saksen, p. 343.

Salazar, Basilio de, 2588.

Sallem, Pieter Florisz van der, p. 262.

Salmasius, Claudius, 2837, p. 446.

Salomonsteeg, p. 298.

St. Salvatorshof, p. 318.

Sandhorst, p. 347.

Sandisfort, Ed., 2151, p. 446.

" G., p. 446.

Sandra, 1162.

" Jan, 1149.

" Joach., 1090.

" Mr. P. J., 1090.

Sanen, W. van, 16.

Santberg, p. 387.

Santen, N. van, 2148.

Santheuvel, A. v. d., p. 446.

" Mr. A. D. van den, 973a.

- Santhorst, p. 259. •
Santhorst, G. van, 1025.
 Sas van Gent, p. 387, 388.
Saussaye, D. Chantepie de la, p. 446.
Sautin, W., 613.
Schalger, Justus Joseph, p. 379, 446.
Screvelius, A., 1161.
     " Ewaldus, 2296, p. 448.
     " P, 2807.
Scrivenerius, P., p. 448.
Schaaf, Carolus, p. 446.
Schaap, J. W., p. 291, 303.
Schacht, C. P., 2643 sqq., 2652.
     " Godefr. Joh., 2653, 2704,
         2720, 2724, 2838, 2839
         — 40, 2825. p. 446.
     " J. H., 2620 sqq., 2640.
     " L, p. 446.
     " L. M., 2171.
     " H. Oosterdijk, 2149. p.
         446.
     " J. Oosterdijk, p. 446.
Schaeck, Gerrit Hz., p. 301.
 Schagen, convent, p. 293.
 Schakelaars, 655 sqq.
 Schakels, 653.
 Scharlaken, 1723.
Scheidius, E., p. 447.
 Scheistraat, p. 279.
Schelle, J. van, p. 447.
     " Joh. van, p. 447.
 Schellingen, 1237 sqq.
Schellinga, G., p. 447.
Schenk, Leon, p. 266, 303.
 Schenkenschan, p. 376.
Scherpenbrandt, P. van, 1202, 1152.
Schervinbrant, P. van, 132.
 Scherpschuttersvereniging, 474.
Schie, J. van, 2171
 Schildersvereniging, 2747.
Schilham, H., 2152.
Schim, Mr. H., 1204.
Schlegel, H., p. 412.
Schmidt, W. M., p. 338.
Scholart, Adam, p. 396.
Scholten, H., p. 447.
Scholten, J. H., p. 447.
Scholting, H., 2088.
 Schoolsteeg, p. 298, 302.
Schoolting, p. 402.
 Schoorsteentegels, 137 sqq.
Schooten, F. van, p. 447.
Schooten, J. van, 962—
         969, 1086, 2344,
         2490.
     " Petrus van, p. 274.
Schop, L., 2107, 2110.
Schotanus, Bern., p. 447.
     " Marg., p. 447
Schotsman, N., p. 447.
Schouberg, 2719.
Schouten, H., p. 259.
 Schouwburg, p. 292.
Schrant, J. M., p. 447, 448.
Schretlen, D. A., p. 281.
Schrevelius, 2610, 2647.
     " Mr. Corn., 1146.
     " Corn., 1152, p. 448.
     " Ewaldus, p. 388.
Schroder, Joh., 1189, 2149.
Schuilenburgk, 458.
Schultens, A., p. 448.
     " H. A., 2841, 42. p. 448.
     " J. J., 2843. p. 448.
Schultingius, Anton, p. 448.
 Schutterspenningen, 974 sqq.
 Schutterij (officieren), p. 410.
Schuur, Theod. van der,
     1193.
Schuyl, Mr. F. A. B. Vaillant, 973a.
     " Florentius, p. 448.
     " H., 16, 57.
Schwarts, J., p. 448.
Schweickhardt, 2709.
     " L, 2792.
 Sebastiaansbrug, p. 296.
 St. Sebastiaansdoele, p. 308.
Senguerdius, W., p. 448.
 Serge, 2080.
Serrurier, D., p. 448.
Seutter, P. M., p. 269.
Sevenhuisen, Franciscus, 2297.

- Siegenbeek*, M., p. 448.
Simon, 2601, 2607.
Simonsz, Menno, p. 354.
 Simplitiekast, 2297.
 Singel, p. 283.
 Singelstraat, p. 284.
 Sionshof, p. 318.
Sjollema, D., 2345.
Staat, F. van der, 2107.
 Slaechslout, p. 278.
 't Slaeck, p. 386.
 Slapers, 1283 sqq.
Statius, Hendr., p. 381.
 Sledevaart, p. 401.
 Sleutels, 224.
Stingelandt, Christina Elisabeth van, 1227.
Slingerland, P. van, 1091.
Sloot van de Beele, L. A. J. M., p. 448.
 Slootje Gods, p. 277, 284.
Slot, Sieragh van der, 288.
 Sluitgewichten, 1563 sqq.
 Sluys, p. 379.
Sluys, Jacob van der, 1091, 1094.
Smallenburg, Nic., p. 449.
Smaltz, N., 2171.
Smaltius, Johannes, p. 396.
Smazen, Govert, 1139.
     " D., 2150.
     " G., 1203.
Smeekeers, Micha, 1007.
Smeltzing, 2568, 2609.
Smeth, Jan de, 6.
 Smidskolenmaat, 1434—5.
Smith, Herman, 1598.
Snakenburg, Henri, 2836.
     " Hendr., p. 449.
Sneewins, C. Henricus, 1483.
Snel, D., 2107.
Snellius, Rud., p. 449.
     " Willebr., p. 385, 449.
Soet, D., 2110.
 Soetemelkskop, 1499.
Soetens, p. 258.
Soeterwoude, *7, 10, p. 259.
Solingen, C., 2145, p. 449.
Solnitz, p. 449.
Sonnevelt, H. Jz. van, 968.
     " J. van, 2099.
Soumans, 459.
Spanheim, F., p. 449.
     " F. fil., p. 449.
Speyk, van, 2718.
     " J. C. J. van, p. 409.
 Spieringmeer t. 6, p. 264.
 Spinnewiel, 296 sq.
Spinola, p. 387.
Splinter, Johannes, 2297.
Spoor, P. van der, 973a.
 Spreekwoorden, 2471 sqq.
Springer, p. 257.
     " L., 38, p. 300, passim.
Sprong, C., 1137, 1146, 1152, 1161.
Spronk, Corn., 132.
 Staalgronden, p. 261, 262.
 Staalmeeesters, 1592 sqq.
 Stadsbode, 639.
 Stadsherberg, p. 231.
 Stadsjacht, 621, p. 307.
 Stadskeuerkerij, p. 291.
 Stadsmagazijn, p. 307.
 Stadspolder, p. 265.
 Stadsstalletje, p. 288.
 Stadstimmerwerf, 72, p. 307.
 Stadsziekenzaal, p. 317.
 Stadwijk, p. 258.
Staffard, F. J. Le, 2171.
Stam, N., 1202, 2149.
Star, Nic. van der, 1137.
 Starrevaartspolder, 266.
 Statencollege, p. 324.
 Stationsgebouw, p. 318.
Staveren, J. van, 57.
     " J. Az. van, 69.
     " P. van, p. 449.
Steen, Jan, p. 449.
Steenvelt, C., 2171.
 Steenhouwersgild, 2122.
 Steenschuur, p. 288, 289, 297.
Steenwijk, Suzanna, 1587.

Stel, Mr. S van der, 1192, 1203.
Stellingwerf, J., p. 259.
Stellingwerf, C., p. 260.
Stempels van Leiden, 481 sqq.
Sterrenwacht, p. 323.
Stevenshof, p. 318.
Stevensloot, Laurentius, p. 450.
Steyn, Mr. M. 460.
     " M. P., p. 449.
Steynenburch (buurt) 73.
Sticht, 1.
Stinksteeg, p. 288.
Stipriaan, J. van, 973a.
Stockius, Nicolaus, p. 375.
Stock, Andr., p. 323.
Stoelenmakersgild, 2119—20.
Stoffe, Mr. Jacob van der, 1078.
Stolp, J., p. 450.
Stompwijk, 7.
Stooter, Corn., 2803, 2824, 2854.
Straale, R. van der, 2090.
Strafgevangenis, 792.
Strate, R. van der, 2091.
Streek, J. van, 2346.
Streso, M. 1201.
Stringenhuysen, J. van, 1188.
Struyk, H. van, 1201.
Studentenpad, p. 262.
Studentensocieteit, p. 409.
Stuiver, 1254 sqq.
Suikers Gerlachus, p. 450.
Suringar, G. C. B., p. 450.
     " H., p. 270.
     " L., p. 450.
     " W. H. D., p. 450.
Swaenswijck, 624—27.
Swanenburch, C., p. 307, 338, 450.
Swanenburg, Izaak Claes van, 1576—1581.
Swanenburg, Jan Corns, 2488.
     " P. 57, 2156. p. 394.
     " P. F. van, 966.
Swanenvelt, M. J. van, 1188.
Sweden, Jhr. Adr. van, 4.
Sweylant, p. 264.

Swieten, p. 259.
Swieten, Gerard van, p. 450.
Swieter sluis, p. 260.
Swinden, J. H. van, p. 450.
Sylpoort, p. 292.
Sylvius, Franc. Deleboe, p. 450.
Sijmel, Th. Janse van, 2107.
Sijthoff, A. W., p. 289.

T.

T. S., 1190.

Tanjé, p. 338.
Tangena, J., p. 299.
Tavenier, H., p. 258.
Tedingerbrouck, 7.
Teeckelenburg, H. van, 2759.
Teerling, Corn., 2150.
Teermaat, 1338 sq.
Tegels, 119 sqq.
Telegraafkantoor, p. 318.
Temminck, C. J., p. 450.
     " Mr. M., p. 450.
Tempel, Abr. v. d., 1086, 1589—91.
Tethrode, P. Jz., 964.
Tevel, Charles, 1221, 1225.
     " Jacob, 1223.
     " Mayken, 1222.
Tevelshofje, 1221 sqq.
Theestoof, 294 sq.
Thevelingshof, p. 318.
Thiebaud, W., p. 259.
Thienen, Adr. Beeckerts van, p. 450.
Thiesen, Adr., 1152.
St Thomae, p. 387.
Thomas, A. E. Simon, p. 450.
Thorbecke, J. R., 2738. p. 450.
Thybaud, Willem, 797 sqq.
Thysius, Ant., p. 387, 451.
Thijssen, Johs, 1138.
Tiara, Petraeus, p. 451.
Tiboel, Anna, 2844.
Tichler, J., p. 451.
Tiele, C. P., p. 291.
Til, Salomon van, p. 451.
     " Joh. van der, 2149.

Timmermans, J., p. 297.
Timmermansgild, 2126.
Tirion, Is., p. 268.
Tisteyn, Christ. p. 451.
Tivelen, Jacob de Jonge, 2095.
Todo los Santos (baai), p. 384.
Toela, 1488.
Tol, van, 1162, 1163.
     " Corn. van, 132, 1152.
Tol, Dominicus van, 2348.
Tol, P. van, 1197.
     " Vincent van, 1152.
Toll, Hendr. van, 1149.
Tollenaar, M., 1188.
Tollens, 2845.
Tolzegels, 511, 512.
Tomas, H., p. 451.
Tombe, Jacob des, 1596—7, 1599.
     " L. W. D., 2158.
     " Jean de, 1592.
Tonisz, Pieter, p. 306.
Tonnet, M. F. W., 2809.
Toorenvliet, p. 257.
Toornvliet, D., 1202.
Tooverlantaren, 429.
Torenbrug, p. 296.
Torensteeg, p. 295, 299.
Torx (Turksch), 1715.
Torrenius, G., 2171.
Toussaint, Simon, 2155.
Trago, 2641.
Trasmaat, 1450 sqq.
Trekvaarten, 12, 265.
Trelcatius, Lucas (pater), p. 451.
     " Lucas (filius), p. 451, 452.
Trigland, 2611.
     " Jac., p. 452.
     " Jac. fil., p. 452.
Trip, J., p. 452.
Tromp, Cornelis, p. 390.
     " M. Hz., 165. p. 386, 390.
Trouw moet blijken, 2695.
Tuchthuis, p. 299.
Tuningius, Ger., p. 452.
Le Turc, p. 403.
Turfdragersgild, 2139.

Turfloodjes, 1053 sqq.
Turfmaat, 1431—33.
Turfmarkt, p. 302.
Turfschuur, p. 312.
Turnhout, p. 376.
Turrius, Henr., p. 452.
Trouwver, Cornelia van, 2641.
Twijnmolen, p. 320.
Tydemans, H. M., p. 452.
     " M., p. 452.

U.

Uiterstegracht, p. 297.
Uithangteekens, 2268 sqq.
Uthoorn, H., 2171.
Universiteit, p. 370.
St. Ursulenklooster, 1020. p. 292, 314.
Utrecht, 16. p. 392, 398.
Utrechtsche veer, p. 286.
Uutenhove, Anth., p. 378.

V.

Vaandels, 984 sqq.
Vaatwerk, 300 sqq.
Vaenius, O., p. 452.
Valckenier, Jacobus Joh., p. 392.
Valdez, 2588.
Valesius, Franciscus, p. 371.
Valk, Gerhard Leonhard, 2305.
Valkenburg, p. 257.
Valkenburg, C. van, p. 452.
Varkenmarkt, p. 291.
Veemerken, 1421—1427.
Veen, Mr. Pieter van, 2504.
     p. 452.
     " ***B. van der, 2349.***
Veer, Francis, p. 378.
Vegt, Johannes, p. 399.
Velde, Barth. van de, 2107.
     " Nic. van de, 1596—7, 1599.
     " Sam. van de, 2171.
     " Mart. van der, 2333, 2846,
     p. 453.
Velsen, Anthony, p. 264, 286.
     " Gerard van, p. 349.

- Velsen*, H. van, 1200.
 " Machteld van, p. 349.
Venlo, p. 387.
Verbeecq, J. Pz., 968.
Verburg, Is., p. 453.
Verdelot, 1006 sqq.
Verduyn, Pieter, 535.
Vergrooting, p. 270.
Verhagen, F. 2350.
Verheyden, M., (Schilder van 1226 en 1227).
Verhil, Corn., 2149.
Verhooft, Dr. L., 1197.
 " Dr. Pieter, 1088.
Verhulk, Gerard, 2150.
Verhulst, Rombout, 2567, 2850 sq.
Verleus, P., 2847 sqq.
Verlichting 720 sqq.
Verkensteeg, p. 302.
Vermaes, M., 2092, 2104.
Verstappen, Rombout, 2567.
Verwersgracht, p. 283.
Ververstraat, p. 280, 283.
Verwey, S. Rz., p. 453.
Verwoerd, 2342.
Vesanevelt, 457.
 " Maritgen Dirksdr van, p. 389.
 " P. A. van, 966.
Vest, Oude, p. 280.
Vestgracht, p. 280.
Vestsloot, p. 287.
Vestwal, p. 290.
Viereling, 1283 sqq.
Vigos, 2506.
Vincent, 2489.
Vinckeveen, 3.
Vinct, E. van der, 1224.
Vinders, Jher., 1005 sqq.
Vink, de, p. 262.
Vinkles, R., 350 sqq., passim.
Vinnius, Arn., p. 453.
Vis, Klaas, 6, 1138. p. 264.
Vischbrug, p. 295, 303.
Visscher, Andries de, 1599.
 " C., p. 323.
Visscher, C. J., 1.
 " Joh., p. 453.
Visscherij, 645 sqq.
Vischmarkt, 79. p. 300.
Vissendiep, C., 2171.
Vissering, S., p. 453.
Vitriarius, J. Jac., p. 453.
Vlaanderen, E. J., 2117, 2118.
Vleeresteeg, p. 296.
Vleeschhuis, 754. p. 301.
Fleming, Philippe, p. 378.
Vlieland, Corn., 2726.
Vliet, p. 289.
 " Oude, p. 262.
Vlietentoorn, C. M., 962.
Vliedchoorn, Simon, 1082.
Vlouwens, 655 sqq.
Vlounetten, 653.
Voegen, C., 973a.
Voer, 1488.
Voet van Campen, J. E., p. 453.
Voetius, p. 396, 423.
 " Gisb., p. 453.
Vogel, W. de, 1592.
Voldersgild, 2088.
Voldersgracht, p. 280, 290, 293, 297, 298.
Vollenhoven, Mr. J. C. Snellen van, 2740.
Volmolengracht, p. 280, 293.
Voorburg, p. 257.
Voorda, B., p. 453.
Voorhout 11. p. 257.
Voort, Alb. Jansz. van der, 1147.
Voorschoten, p. 257.
Voorst, J. van, p. 453, 454.
Vorster, G., 2091.
Vorstius, A., p. 454.
 " A. E., p. 454.
 " Conr., p. 454.
Vos, Henricus, p. 454.
Vos, J. de, 1147, 1148.
Vossevelt, A. van, 967.
Vossius, Gerardus, p. 454.
Voys, A. de, 1091.
Vredenburgh, van, 457, 459.

Vreede, C. van, 685.
Vreugdenrijk, (buurt), 81.
Vries, 1709.
***Vries*, A. de, 2830.**
Vries, M. de, 454.
 " Jr., M. C. de, 2749.
Vroedschapspenningen, 527 sqq.
Fromans, Mr. Pieter, 1138.
 " Pieter, 1146, 1152, 1161, 2149.
Vroonwateren, 6, 653 sqq. p. 264.
Vrouwekerk, 1015. p. 311.
Vrouwenbrug, p. 303.
Vrouwensteeg, p. 287, 292, 302.
Vruchtenmaat, 1283 sqq.
Vrijdag, D., p. 297.
Vrijdommen, p. 278.
Vrijmetselaarsloge, 465.
Vulcanius, Bonaventura, p. 454.
Vijfhuizen, p. 264.

W.

Waag, 91, p. 318.
Waaalsche gemeente, 1036, 1060 sqq.
Waard, p. 295.
 " Huis te, 46—51.
Waddinxveen, 10. p. 265.
Walaeus, Ant., p. 454.
Wallen, Andries van der, p. 265.
Walwyck, M. Gz van, 963.
Wap, Dr. J. J. F., 2709.
Wapenen, 809 sqq.
Wapenkaart, p. 352.
Warendorp, Jz., A. van, 973a.
Jan van Warendorpshof, p. 318.
Warmerveer, p. 258.
Warmond, p. 258.
 " Seminarie, p. 259.
Warmonderhek, p. 258.
Warmont, P. Jz., 965.
Warphal, 2077.
Wart, J. B. D., 45.
Was, Bartelmees Wz. de, 74.
Wassenaar, p. 259, 346.
Wasteau de Jonge, Ch., 1598.
Water, J. G. te, p. 454.

Watersteen, S., 2090.
Weede, Nic. van, 1152.
Weeshuis, 1075 sqq., p. 400.
Wees- en Arme kinderruim, 774 sqq.
Weeshuis, Luthersche, 1136.
Weeshuis, Waalsche, 1118 sqq.
Weeskamer, 636.
Weesmeesters, 635.
Wegewaert, Wilh. 2297.
Weis, Andr., p. 454.
Wenckebach, C. J., 2829.
Wendel, J. C., 1137.
Werff, van der, 350 sqq.
 " Mr. Anth. van der, 1146.
 " J. van de, 1161.
 " Jacob van der, 132. p. 398.
 " P. Az van der, 2489, 2514 sqq., 2567 sqq., 2700 sqq., 2850 sqq. p. 366, 455.
Werven, J. van, p. 268, 304.
Wesselius, Joh., p. 455.
Westenberg, J. O., p. 455.
Wetering, Oude, p. 259, 266.
Wewort van Ossenberg, Mr. J. van, 1226.
Weyers, H. E., p. 455.
Weyland, 2647.
Wielmakersteeg, p. 287.
Wiener, D. L., 2729.
Wildeman, Pieter, 1593, 1599.
Wildt, Mr. M. S. F. de, 2490 sqq.
Willemsorde, Milit., 2750.
Wilhelmus, H., 1003.
Wilhelmina, (Prinses), p. 402, 412.
Wilhelmius, W., p. 455.
Willaert, 1005.
 " Adr., 1007.
Willebrord, p. 343.
Willem I, graaf, p. 347.
 " I, koning, 2854, 3859.
 " I, prins, p. 362, 370.
 " II, graaf, p. 343.
 " II, koning, 2718, 2861, p. 410.
 " II, prins, 2855. p. 387, 389.
 " II, prins van Oranje, p. 408.
 " III, graaf, p. 350.

Willem III, koning, 2862 p. 410, 411.
 " III, prins, 2856. p. 389, 615, 620, 985 sqq.
 " IV, p. 350.
 " IV, prins, 2857. p. 398.
 " V, graaf, p. 350.
 " V, prins, 611, 2646, 2709, 2858. p. 399, 402.
 " VI, p. 351.
 " Frederik van Nassau, p. 387.
 " Lodewijk, p. 375.
 " Lodewijk van Nassau, p. 382.
 Willer, Isaac, 973a.
 Willigen, Mr. H. van, 46—51, 57.
 Willis, 3.
 Windvaan, 63.
 Winter, F., p. 455.
 " L. W. van, 350 sq.
 Winterbeek, H., 2107.
 Wit, F. de, p. 269.
 With, Witte Cornsz. de, p. 387, 390.
 Witt, Jacob de, p. 389.
 " Cornelis de, p. 391, 393.
 " Johan de, p. 393.
 Witsius, Herm., p. 456.
 Witte, Petrus, p. 456.
 Wittepoort, 40. p. 271.
 Wittepoortsbrug, 46.
 Wittichius, Christ., p. 456.
 " Jac., p. 456.
 Woerden, p. 259, 370, 392.
 Wolfsglas, 612.
 Wolhuis, 750.
 Wollenmanufactuur, (nederl.), 2082.
 Wolzogen, J. L., p. 456.
 Worm, N. J. van der, 2514 sqq.
 Woudanus, J. C., p. 322.
 Wtenhagen, C. Jz., 963.
 Wijken, 64. p. 270.
 Wijkmeesters, 65.
 Wijnbergen, W. van, 1202.
 Wijnmaat, 1480 sqq.
 Wijpersse, D. van de, p. 456.

I.J.

Jpcy, A., p. 456.

IJsbrandus, Adr., 1003.
 IJssel, p. 240.
 IJsselstein, G., 1200.
 " P. van, 1188.
 IJaere-Cloot, 1480.
 IJsenbaert, F., 1006.

Z.

Z., C. v., 2351.
 Zand, p. 291.
 Zandloopers, 289 sqq.
 Zanen, F. M. van, 969.
 " Mees Jacobsz. van, 460.
 " -Pollio, Mr. Johan van, 1189.
 " Mr. R. F. van, 460.
 Zeeland, p. 397.
 Zegels van Leiden, 481 sqq.
 Zegenaars, 655 sqq.
 Zegens, 653.
 Zegersteeg, p. 289.
 Zestalve, 1237 sqq.
 Zevenhoven, 3.
 Zevenhuizen, 68, p. 297.
 Zevenhuyzen, 783.
 Zeylepoort, 90.
 Zilveren kruis, 2736.
 Zoetermeer, p. 263.
 Zoeterwoude, 513.
 Zoutkeet, p. 294.
 Zomertzorg, p. 279.
 Zonneveld, p. 257.
 Zonneveldsteeg, p. 298.
 Zonnewijzers, 287 sqq.
 Zoutmaat, G., p. 456.
 Zoutmaten, 1340 sqq.
 Zijdgracht, p. 287, 288.
 Zijl, 12, 14. p. 266.
 " Huis te, 46—51.
 Zijlpoort, 57. p. 286, 272, 278, 279, 281.
 Zuidwijk, p. 258.
 Zuidsingel, p. 284.
 Zusteren van Rome, p. 314, 318.
 Zutphen, p. 374.
 Zuyderzee, 2689 sqq.
 Zwammerdam, 262, 392.
 Zwanenburch, p. 265.

AANVULLINGEN EN VERBETERINGEN.

Pag. 43 N° 466. SSVDE. lees S. SPEIJERT VAN DER EIJCK.

" 120 " 1226 en 1227 zijn geschilderd door **M. Verheyden**.

N° 1226 stelt voor: *Mr. Johan Marin van We-*
vort van Ossenberg, geb. 1 Nov. 1683 en
geschilderd in 1732.

N° 1227 stelt voor: *Christina Elisabeth van*
Slingelandt, geb. 11 Maart 1686.

" 180 " 2309. **D. van der Aa** lees **N. Reyers**.

" 189 " 2364. is geschilderd door **H. van der Mij**.

" 202 " 2568. *L. S. Smeltzing* lees *J. Smeltzing*.

" 219 " 2698. 1813 lees 1830.

Bij **E. J. BRILL**, te **Leiden**, is verkrijgbaar:

W. PLEYTE,

Leiden vóór 300 jaren en thans.

Photolithographische afbeelding van een platte grond van 1578 en chromolithographische afbeelding van het „Chaertbouc van Straten binnen deser Stadt Leyden en Chaertbouc van de Stads Wateren gemeten by Mr. S. D. van Dulmanhorst en J. P. Dou”, voorafgegaan door eene geschiedkundige schets van den plattegrond en de voornaamste gebouwen der stad, met opgave der woonhuizen van eenige personen, die tijdens het beleg, de stichting der Academie en thans op den voorgrond treden. 1874. (Tekst: II. 114, Platen: facsimilés van Titel, 29 dubbele kaarten, 8 enkele bladen bijlagen in handschrift, 2 enkele bladen bijlagen in kaart, 20 dubbele bladen bijlagen in kaart, 1 uitslaande kaart als bijlage, 1 uitslaande platte grond), gr. folio los f 40.—, geb. in heel perkament f 48.—.

Hiervan zijn slechts 200 exemplaren gedrukt en de steenen uitgeslepen.

FA56.5

Catalogus van het Stedelijk Museum
Fine Arts Library

AZK11

3 2044 034 148 379

